UC-NRLF
$C 24 062

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY OF CALIFORNIA.

Class

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

VSIH PROROKOV STUMAČENJE HRVATSKO.

VETERIS TESTAMENTI

PROPHETARUM

INTERPRETATIO ISTRO-CROATICA SAECULI XVI.

ADIUVANTE

ACADEMIAE LITTERARUM CAESAREAE VINDOBONENSIS

LIBERALITATE

EDIDIT

V. JAGIĆ.

VINDOBONAE. APUD ADOLPHUM HOLZHAUSEN.

BEROLINI. APUD WEIDMANNOS.

MDCCCLXXXXVII.

Digitized by Google

Digitized by Google

PROROCI

STAROGA ZAVJETA

PREVEDENI

NA HRVATSKI JEZIK U XVI VIJEKU.

Digitized by Google

Digitized by Google

Bible. O.T. Prophets. ...

VSIH PROROKOV STUMAČENJE HRVATSKO.

VETERIS TESTAMENTI

PROPHETARUM

INTERPRETATIO ISTRO-CROATICA SAECULI XVI.

ADIUVANTE

ACADEMIAE LITTERARUM CAESAREAE VINDOBONENSIS

LIBERALITATE

EDIDIT

V. JAGIĆ.

UNIV. OF CALIFORNIA

VINDOBONAE. APUD ADOLPHUM HOLZHAUSEN.

BEROLINI. APUD WEIDMANNOS.

MDCCCLXXXXVII.

Digitized by Google

TYPIS ADOLPHI HOLZHAUSEN
C. AC R. AULAE ET UNIVERSITATIS TYPOGRAPHI.

Digitized by Google

PRAEFATIO.

Cum saeculo sexto decimo doctor Martinus Luther eiusque asseclae et fautores summo studio propagandae novae doctrinae evangelicae operam dedissent, factum est, ut etiam in usum Slavorum meridionalium, qui Istriam, Dalmatiam, Croatiam, Slavoniam, fines imperii turcici incolebant, interpretationes sacrae scripturae aliorumque ad doctrinae novae normam redactorum operum, tam glagoliticis et cyrillicis quam latinis scriptae characteribus, assidue ederentur. Inter ceteros eiusmodi libros versionis croaticae omnium veteris testamenti prophetarum mentio fit, cuius vestigia postea ita oblitterata sunt, ut ne unius quidem exemplaris notitia obtinuerit. Tota editio casu fortunaque deperiisse credebatur. Sed accidit in puncto, quod non speratur in anno. In bibliotheca Plagensi — locus, qui germanice Schlägl appellatur, in Austria superiore trans Danubium situs est — cura venerabilis patris G. Vielhaber, bibliothecarii egregii, unicum libri exemplar e diuturno latibulo in lucem prolatum, mihi ediscendi cupido Vindobonam officiosissime concessum est. Equidem anno superiore hoc κειμήλιον monasterii Plagensis accurate descripsi disputatiuncula, ephemeridibus academicis, quae Anzeiger inscribuntur, inserta.* Sed cum praeclaram interpretationis naturam cognovissem, facile mihi persuasi operae pretium me facturum, si librum denuo ederem, quippe

* Anzeiger der kaiserl. Akademie der Wissenschaften, phil.-hist. Classe, XXXIII. Jahrg., 1896, Wien 1897, Nr. V—VII, S. 16—29.

232989

Digitized by Google

qui tam insigni verborum copia quam raris grammaticae formis excellat. Est autem ille scriptus dialecto linguae serbocroaticae, quae etiam nunc ab incolis Istriae usurpatur; inter vulgarem Dalmatiae et Croatiae sermonem medium fere occupat locum. Editionis perfectae causa principalis in liberalitate academiae litterarum caesareae, quae impensis subvenit, quaeri debet, quod gratissimo animo memoro.

In textu edendo eam secutus sum rationem, ut nihil mutarem, nihil omitterem, praeterquam quod orthographiae hodiernum adhibui usum, scribendo č pro ts, ć pro ch (sed *ć* pro chi), š pro ſſ, ž pro s, s pro ß sive sz, c pro cz, j pro y (sed *j* pro j); signum omissae litterae n ~ omnesque ad singulas litteras pertinentes emendationes inclinatis, qui vulgo cursivi appellantur, characteribus indicavi. Addenda uncis rotundis ( ), omittenda angulatis [ ] inclusa sunt. Veram orthographiae primae editionis effigiem caput Isaiae prophetae primum exhibet.

Interpretum nomina ignoramus, sed complures operae participes fuisse variis argumentis probatur. Neque vero dubium est, quin auctores interpretationis Croatae fuerint, ex Istria aut Croatiae oris maritimis oriundi, in litteris glagoliticis bene versati. Qui cum Martini Lutheri textum prophetarum germanicum verterent, multa linguae veteris, quae in libris glagoliticis occurrunt, vocabula memoria retinebant, veluti: blagdan, blagoslov, idol, jerei, licemer, milosrdje, preljubodejnik-preljubodevac, preljubodejnica, preljubodejstvo, pristolje, spasenje, spasitelj, trpeza, vsadnik, žrtva, alia. Verum interpretatio croatica non caret vitiis. Est ubi interpres contextum germanicum male legit aut male intellexit. Aliquot exemplis rem illustrabo. Thren. Jerem. 3. 7: in harte fesseln vertitur: u tvrde sasude, ac si fässel legisset; Ezech. 24. 5: das Beste der Herde: najbolje od ognišća, ubi duo vocabula germanica die Herde und der Herd confusa sunt; Hos. 7. 6 vocabulo lichterlohe falso indita significatio lichte Löcher: svitle škule; ibid.

Digitized by Google

9. 10 pro Tauben legerat Trauben: kako grozde; Amos 6. 10 Ohm significatione cum Amme exaequatum: dojka; Is. 59. 13 loco substantivi Lügen verbum lügen in versione apparet: lažemo. Interpretem nonnumquam, quid germanica dictio valeat, fugisse certum est, cum singula vocabula ad verbum verterit, veluti Is. 46. 1: zu Theil geworden: k delu učińeni; ibid. 52. 2: mache dich aus dem Staube: dvigni se iz praha; Jerem. 37. 17: vorhanden: pred rukami; Dan. 8. 25: wird sich auflehnen: hoće se gori nasloniti. Interdum interpres, nimis arte premens verba germanica, syntaxin slavicam observare neglexit, uti: Is. 52. 2: stehe auf: stani gori; ib. 53. 12: zur Beute geben: k plinu dati; Jerem. 33. 25: dass er nicht einen Sohn habe zum König: da ne bude sina imil h kralju.

Sunt hi egregio inspersi corpore naevi, quos tu, benevole lector, nimis reprehendere noli, ceterum libenter approba vigorem sermonis, qui in omnibus operis partibus splendet.

VINDOBONAE, 24. APRILIS 1897.

V. Jagić.

Digitized by Google

Digitized by Google

UNIV. OF CALIFORNIA

PREDGOVOR
SVRHU VSE PROROKE.

Vide se svitovnim načinom proroci vele priprosta stvar, kako v kih se malo pruda nahodi; navlastito kad se meštar vseumitelni na ńe namiri, koji sveto pismo na-pamet i do slova zna, tomu se vidi iz velikoga bogatastva duha ńegova listo nike malovridne i mrtve pripovisti. Tomu je uzrok, da čińenie i dilo veće pred očima nij, nego se listo riči istorie poslušaju. Zato čudo nij, da je i sada pismo sveto do špota, prem da još vsaki dan znamenja i istorie i k tomu kralievstvo Isukrstovo moćno pred očima stoji i lada. Koliko bi veće do špota bilo, da bi istorij i dianja ne bilo. Ravno kako sinove Izraelski bogom se špotahu i slovom ńegovim, imijući još pred očima kruh nebeski, ogńene stupe i svitle oblake, i k tomu oboje: redovničtvo i svitovno vladanie. Ča drži pamet od prorokov pisma. Slovo božje je do špota etc.

Zato mi krstiani nimamo tako grustni i nehvalni vseumijući biti, nego proroke srčno čtati i uživati. Jer oni naiprvo navišćuju i svidoče Isukrstovo kralievstvo, v kom mi sada živemo i vsi verni krstiani do sada jesu živili i živiti hote do skončania svita. I to nam je jedno vele moćno ukriplienie i kripostna moć, da mi za naš krstianski žitak tako uzmožne i stare svidoke imamo, čim se naša vira krstianska vele moćno kripi, da je ona pravi stan pred bogom suprot vsim inim krivim, nepravadnim, človičaskim svetińam i poloverčiam, koje cića ńih velike slave i mnoštva onih, koji se drže, na drugu stran cića križa, nevolie, i da je onih malo, koji se drže vire krstianske, slabo srce vele visoko smućuju i blazne. Kako v sadašńe naše vrime turska, papina i inih poloverac nevira nas nesmirno i britko smućuje. Kralievstvo Isukrstovo po prorocih navišćeno. Svidočastvo v prorocih, da je naša vira prava.

Na to nam jesu koristni proroci, kako s. Petar hvali I. Pet. 1. da proroci onoga nisu sami sebi navistili, ča jim je oznańeno, nego nam, nam (govori on) jesu je navistili. Jer su nam tako služili svojim proročastvom, da gdo v kralievstvu Isukrstovu biti hoće, ima znati i pripraviti se, da mu je prvo mnoga pretrpeti, nego slavu i gospodstvo dostigne. Da mi obojega budemo stanoviti, da je velika slava Isukrstova kralievstva slobodno naša i da hoće potom dospiti, ništar mańe da ju predhodi križ, prirok, nevolia, pošpotanie i vsakojaka muka cića Isukrsta. Da mi skroz neustrplienie i neviru strašlivi ne budemo i da ne bezufamo za pridućn slavu, koja bude tolika, da ju i anjeli želiju viditi. Proroci nam služe ž ńih proročastvom. Gdo hoće biti v kralievstvu Isukrsta, tomu je prvo mnogo trpeti.

K drugomu kažu nam velike i mnoge eksemple i spoznania prve zapovedi i vele meštarski ju izpisuju, oboje z ričami i eksempli, čim nas na božji strah i na viru moćno gone Proroci ispisuju prvu zapovid z besidami i eksempli.

Digitized by Google

UNIV. OF CALIFORNIA

i polak ńega uzdrže. Jer budući od kralievstva Isukrstova prorokovali, vse ino jesu listo eksempli, kako je bog svoju prvu zapovid tako čvrsto i britko potvrdil. Da slobodno proroke poslušati i čtati ino nij nego čuti, kako bog priti i kripi. Nebogoljubnim priti, koji jesu prez skrbi i oholi, i ako pričenie pomoći ne će, navali s kaštigom, kugom, dragińom, voiskom, dokle vsi do čista poginu i tako pričenie svoje v prvoi zapovedi istinno izkažuje. A bogoljubne kripi, koji jesu va vsakojakih potribah, i navali na ńe pomoćom i svetovaniem skroz vsakojaka čudesa i znamenia suprot vsoi moći vražioi i vsega svita, i tako svoje ukriplienie potvrjuje v prvoi zapovedi.

Proroke čtati i poslušati čto je.

Bog kripi i priti po prorocih.

S takovimi prodikami i eksempli služe nam takoje predragi proroci vele bogato, da se smutiti nimamo videći, kako se savsima neskrbno i gizdavo nepravadni slovom božjim rugaju i savsima se ńegovim pričenjem ništar ne mare, kako da bi bog sam savsima ništar bil. Jer v prorocih vidimo, da se nij nigdar niednomu dobro primirilo, koji se je pričeniem božjim špotal, i prem da bi bili naiuzmožneji cesari i krali ili pače naisvetiji i naiučeneji ljudi, koje je sunce tako prosialo. I na drugu stran kako savsima niedan zapušćen nij, koji se je na ukriplienie i obitovanie božje ufal, i prem da bi bili nainevolniji i naiubožiji grišnici i petliari, koji su kada na zemlju došli, pače da bi prem bil ubieni Abel i požrti Jona. Jer proroci nam tim svidoče, da bog svoju prvu zapovid brani i da hoće biti ubozih i vernih milostivi otac i nigdor mu nima biti presiromah i odveće pošpotan. Na drugu stran srditi sudac nad nepravadne i ohole i nigdor mu nima prevelik, premoćan, premudar, presvet biti, budi cesar, papa, Turak i vrag.

Gdo se drži obećania božjega, ta ne će biti zapušćen.

Bog brani svoju prvu zapovid.

I za-volju toga jesu nam vzljubleni proroci v naše vrime prudni i potribni čtati, da mi s takovimi eksempli i prodikami utvrjeni i ukriplieni budemo suprot prokletoga svita neizrečenim i neizbrojenim (i ako bude bog hotil, naiposlednim) smutńam. Jer kako savsima za ništar Turci našega gospodina Isukrsta drže i ńegovo kralievstvo suprot sebi i svomu Mahometu? Kako pošpotano je na našu stran i pod papinstvom predrago ubogo evanjelie i slovo božje suprot gospodskoi slavi i bogatstvu človičaskih zapovedi i svetińi? Kako prez vsake skrbi heretici, epikurei i ńihove vrsti ini blude svojom vlašćom tminom suprot svetomu pismu? Kako savsima objistno i divo žive sada vsak po svojoi objidi suprot žarkoi istini, koja je sada prosiala? Da se vidi, kako da nij ni boga ni Isukrsta, ne ću reći, da ima prva zapovid tako čvrsta biti.

Proroke čtati je potribno i prudno navlastito v naše vrime.

Turak, papa, heretici, epikuri.

Objistni i divji žitak svita.

Ali govori se: počkai jedno malo, počkai dai. Ča valia da nam proroci ž ńih ištoriami i prodikami lagati ni prehiniti nas ne te? veći i mogući krali i gori lotri jesu poginuli, ne te ni ovi ujti. Na drugi krai bilo je potribnijh i nevolnijh ljudi, kojim se je li gospodski pomoglo, nećemo ni mi biti zapušćeni, oni nisu naiprvi, koji se jesu grozili i zabavliali. I mi takoje nismo naiprvi, koi smo trpeli i mučili se. Ovako je tribi da učinimo sebi proroke prudne, tako budu s plodom čtani.

Proroci ne lažu.

A da je v ńih veće pričenja i kaštige, nego ukriplienja i obitovanja, dobro se more prociniti uzrok. Jer nepravadnih jest vazda veće nego dobrih. Zato tribi je vsevdil zakon veće vršiti, nego obitovanie, budući prez toga nepravadni neskrbni i vele brzi božastveno ukriplienie i obitovanie na se tumačiti, a pričenie i kaštigu na ine. I od nepravadna mišlienia i kriva ufanja ne dadu se po niedan put odvratiti, jer ńih pričica jest: pax et securitas, ne skrbimo. Toga se drže i zajedno gredu u svoje pogublienie. Kako sveti Paval ondi govori: naglo na ńe pogublienie napre.

Zač je v prorocih veće pričenja nego ukriplenja.

Običai i pričica nepravadnih.

Digitized by Google

Idolatria poli židov.

Veće pokle proroci navlastito na idolatriju vapiju, tribi je znati, kako se je ńih idolatria ladala. Jer za naše vrime meju papisti skazuju se niki vele lipo i mnidu, da nisu tako odbogometni, kako sinove Izraelski. Zato se takoje s proroci veliko ne mare, navlastito va ovo*m* delu, kako ki š ńimi niednoga dugovania nimaju, ž ńih kaštigo*m* za idolatriju. Oni su odveće čisti i sveti, da bi imeli idolatriju činiti i bilo bi ńim smišno bojati se ili prestrašiti pri-ćenia i psosti cića idolatrie. Ravno kako plk Izraelski takoje učini i ne htiše za ništar virovati da su odbogometni, i prorokov prićenju biše lagati i ńim kako polovercem prokletim biti.

Proroci naiveće suprot idolatrij vapiju.

Papisti ne bi hotili biti odbogometnici.

Takovi maneni svetci bihu sinove Izraelski, da se priprostomu drivu, kamenju moliahu, navlastito krali, hrcegi, redovnici i proroci, koji prem naiveće odbogometni bihu. Nego ovo ńih idolatria biše, da oni službu božju, koja u Jerusolimu (i gdi ju veće bog potribovaše) odlučena i zapovidana biše, zapustiše, i iz vlašće duševnosti, kako se ńim dobro viaše, prez božje zapovedi, inuda bolie službe božje narediše i nastaviše i ine nove načine, ljude i vrime izmisliše, čto jim Moisei vele britko prepovidal biše, navlastito Devt. 12, i vsevdil je napućuje onamo, gdi imiše bog svoi hram i prebivališće. Takova kriva duševnost biše ńih idolatria i držahu ju oni za dragocinnu i na ńu se zanašahu, kako da bi ju bili dobro opravili, prem da ne biše ino nego neposluh i odstuplienie od boga i ńegove zapovedi.

Tako čtemo mi 3 Kral. 12, da Jeroboam ne nastavi samo dva telca, nego polak toga čini prodikati plku: vi nimate veće putovati gori u Jerusolim, nego evo Izrael *je* bog tvoi, koji te je iz Jejupta izpelial. On ne govori: evo ovdi je Izrael, to *je* telac jedan, nego je bog tvoi, koji te je iz Jejupta izpelial. Spovida slobodno, da je bog Izraelski pravi bog i koji je jest iz Jejupta izpelial. Ali ni tribi u Jerusolimu za ńim teći, nego da se more naiti ovdi u Danu i Bersabi pri zlatih telcih. Tako da je ovo misal ńegova, da se tako dobro pred zlatimi telci, kako pred svetim znameniem božjim mogu bogu žrtve ofrati i služiti, kako se u Jerusolimu pred zlatim hramom bogu služe i ofrovahu žrtve. To jest službu božju v Jerusolimu zapustiti i boga, koji je takovu svoju službu zapovidal, zatajiti, kako da bi je ne bil zapovidal.

Jeroboamovi telci.

Tako se ufaju na svoja vlašća dela i duševnost, a ne čisto na samoga boga. S takovim devocionom pak puńahu zemlju z idolatriom po vsih gorah, po vsih dolinah, poda vsimi stabli zidahu oltare, žrtve žgahu i kadihu, i tomu vsemu se biše zvati: služiti bogu Izraelskomu; gdo inako govoraše, ta biše poloverac i kriv prorok. Jer to jest vlastovito idolatriju nastaviti: prez božje zapovedi iz vlašće misli službu božju izmisliti. Jer on ne će da ga mi premeštrimo, kako mu se ima služiti, on nas hoće učiti, rič ńegova ima meju nami biti, ta nam ima svititi i voditi nas. Prez riči ńegove jest vsaka stvar idolatria i ne ino nego laži; ono se lašći duševno i lipo, kako mu godi drago; od česa jesmo mi mnogo-krat pisali.

Odbogometni se zanašaju na svoje vlašće delo.

Idolatriju nastaviti.

Odbogometni poli krstian.

Iz toga nasliduje, da meju nami krstiani vsi oni odbogometni jesu i prorokov psost ńim slobodno priti, koji su nove božje službe iznašli ili je još drže prez zapovidi i ukazania božjega, iz vlašće duševnosti i (kako se govori) svoje dobre misli. Jere s tim slobodno na-

Koji nove službe božje nahode ili drže prez božje zapovedi jesu odbogometni.

stavliaju oni svoje ufanie v svoja vlašća izabrana dela, koja su oni izabrali, a ne listo na samoga Isukrsta. I to se zovu preljubodeinice v prorocih, koje se ne dadu zadovoliti, ne drže se svoga muža Isukrsta, nego i za inimi teku, kako da bi sam Isukrst prez nas i del naših pomoći ne mogal ili kako da bi nas sam ne bil odkupil, nego da bi tribi da se i mi na to pomoremo. Prem da dobro znamo, kako nismo savsima ništar k tomu pridali, da je on za nas umrl i grihe naše na se vazel i na križ ponesal, ne samo prvo nego toga ne mogaše vas svit prociniti, nego takoje prvo nego se porodismo. Toliko malo i još mańe učiniše sinove Izraelski, da bi Jejupat i Faraun mučen i da oni skroz smrt Jejupackoga prvoga roistva se oslobodiše, čto pače bog sam učini prez vsake ńih pomoći.

Preljubodeinica v prorocih.

Ali govore oni: sinove Izraelski služahu ž ńih božjom službom idolom, a ne pravomu bogu, a mi v crikvi našoi služimo pravomu bogu i jedinomu gospodinu Isukrstu, jer mi za niednoga idola ne znamo. Odgovor. Tako govorahu i sinove Izraelski i govorahu vsi zajedno, da se vse ńih božje službe na čast pravomu bogu čine i slobodno ne htihu trpiti, da bi ju bil gdo opsoval idolskom službom, veliko mańe nego naši duhovni, i vrh toga ubiahu na smrt i progańahu vse prave proroke. Jer zaisto i oni ne htihu od niednoga idola znati, kako nam to istorie dobro kažu.

Papisti ne te za niednoga ... znati.

Jer ovako čtemo mi v kńigah sudac na 17., da mati Mihee, buduć joi tisuća i sto srebrnikov vazel i opet vratil, reče mu: blagoslovlien budi sin moi gospodinu, ja sam to srebro gospodinu obećala, da je sin moi ima vazeti od mene i iz ńega ukovati idola i priliku jednu etc. Ovdi se pače svitlo i stanovito čuje, da mati razumi boga pravoga, komu je takovo srebro obećala, da jedan idol i prilika iz ńega bude. Jer ona ne govori: ja sam to srebro idolu obećala, nego gospodinu, koja rič pri vsih židovih znana jest, da se zove jedini pravi bog. Ravno kako i Turčin čini i svojom službom božjom pravoga boga imenuje i razumi, koji je nebo i zemlju stvoril. Ravno tako židove, Tartari i sada vsi nevirni. Ništar mańe jest mei ńimi vse idolatria.

Mati Mihee, Sudci 17.

Turak, židov i vsih nevernih lužba božja jest listo idolatria.

Item nesmerni veliki muž Gideon, kako čudnovito dai on pade, sudac na 8, koi ravno va tom, kad sinovom Izraelskim reče (koji potribovahu, da on i ditca ńegova ńih gospodin bude): ja ne ću biti gospodin vaš, ni ditca moja, nego gospodin (to jest pravi bog) ima biti gospodin vaš. Ništar mańe vaze biser, koji mu daše, i ne učini iz ńega ni prilike ni oltare, nego samo redovničku odiću, i htiše takoje iz vlašće duševnosti v svojemu varošu jednu službu božju imiti. I još govori pismo, da jest z ovim vas Izrael kurbenstvo činil i da je zato ńega kuća na dno propala i poginula. A z ovim on ne mniaše veliki sveti človik idola niednoga, nego pravoga jedinoga boga, kako poglavite i bogata duha riči svidoče, gdi govori: gospodin ima nad vami gospodovati, a ne ja etc. Tim on pače očito slavu samomu bogu daje i samoga pravoga boga za boga i gospodina spoznava i drži.

Gideon.

A mi smo zgora čuli, da krail Jeroboam, 3. Kral. 12, takoje svoje zlate telce ne zove idole nego bogom Izraelskim, koji biše je iz Jejupta izpelial, koji vsakojako li jest pravi jedini bog, jer je iz Jejupta ne biše izpelial idol niedan. I ne biše takoje misal ńegova, da se htiše idolom moliti, nego bojeći se on (kako tekst govori), da plk ńegov od ńega ne uskoči h kralju židovskomu, ako jim bude listo v Jerusolimu službi božjoi nastojati, naide on jednu vlašću službu božju, s kom je pri sebi udrža. I ništar mańe on mńaše s tim pravoga boga častiti. To čińaše na čast pravomu bogu, koji v Jerusolimu stanovaše. Ali da nij tribi bogu listo v Jerusolimu služiti.

Jeroboamovi telci.

Digitized by Google

I ča je tribi veliko besid? Bog sam spoznaje, da sinove Izraelski ž ńih božjom službom niednoga idola, nego ńega samoga jesu razumili. Jer ovako govori on, Hosea 2: tada, govori gospodin, hoćeš me zvati mužu moj, a ne veće Baale moj, jer ja hoću ime Baalimovo iz ust ńih odvrići, da se takova imena Baalimova veće spominati nimaju. Ovdi li je spoznati tribi, da jest istinna, da sinove Izraelski nisu ńih božju službu niednomu idolu, nego samomu pravomu bogu naminili, kako ovdi u Hosei svitlo govori bog: ti me ne ćeš veće zvati moj Baale. A Baal biše naiveća, naiopćinska, naislavnia božja služba meju plkom Izraelskim, i još biše vse idolatria, prem da oni ńom mńahu pravomu bogu služiti. Baal.

Zato ne pomaga našim duhovnim, da oni govore, da ne služe va ńih crikvah niednomu idolu, nego samomu bogu, pravomu gospodinu. Jer ovdi čuješ, da ni*j* dosta reći ili misliti: ja to činim bogu na čast i želim ńim služiti pravomu bogu. Item ja hoću bogu jedinomu služiti, budući da vsi odbogometnici ravno tako govore i mnidu. Ne valia mniti ili držati, inako bi i oni bili sluge božji, koji su apustole i krstiane mučili, jer i oni držahu (kako Isukrst, Ivan 16, govori), da s tim bogu služe. I s. Paval k Rimlianom 40. svidočastvo daje židovom, da ljubav božju imaju. I Dian. 24. govori, da službom božjom dan i noć ufaju se doiti ka obećanomu spasenju. Papisti s tim odgovoreni nisu, da govore da ne služe niednomu idolu.

Nego nastoji ovdi vsaki, da bude stanovit, da je služba božja ńegova skroz božje slovo odlučena, a ne iz vlašće duševnosti našasta ili zmišliena. Jer gdo božjoi službi nastoi, koja nima niednoga svidočastva božjega, ta ima znati, da tim ne pravomu bogu, nego svomu vlašćemu zmišlienomu idolu, to *j*e svojoi tmini i krivoi misli i tako vragu samomu služi i vsih prorok riči suprot ńemu vapiu. Jer takova boga nigdire ni*j*, koi bi dopustil sebi iz vlašćega izbora i duševnosti prez ńegove zapovedi i slova službu božju namisliti i nastaviti. Nego je listo jeda*n* sa*m* bog, koi je skroz rič svoju bogato odlučil i zapovidal vsakojake stanove i službe božje, v kih hoće da mu se služi. Božja služba prez slova božjega jest vražja služba.

Polak toga imamo ostati mi i ni na-desno ni na-livo od ńega odstupiti ili ukloniti se, ni veće ni mańe činiti, ni bolie ni gore. Inako ne bude idolatri*j* niednoga konca i ne more niedan razluk ostati, čto li-e prava služba božja ili idolatria, pokle se vsi k pravomu bogu pašće i vsi ńegovo pravo ime uživaju.

Ovomu jedinomu bogu budi hvala i slava po Isukrstu sinu ńegovomu i gospodinu našemu va vike, amen.

Digitized by Google

PREDGOVOR
VRH PROROKA ISAIE.

Kako se ima Isaia prorok prudno čtati.

Gdo hoće svetoga proroka Isaiju koristno čtati i tim bolie razumiti, tomu ne budi (ako boliega nima ili ne zna) ovi moi svit do špota. Naiprvo da titul ili začetak ovih knig ne preskoči, nego se nauči razumiti ga ča naibolie more. Da ne pomisli, da razumi Isaiu vele dobro a da mu po tom bude trpeti, da se bude govorilo, da nij titula ni prve vrsti još nigdare razumil, ne ću reći vsega proroka. Jer ovi titul ima se skoro za jedno tlmačenje vrh vsu ovu knigu držati. I Isaia takoje sam s prstom svoim čtacem na to kaže, kako k jednomu napućenju i fundamentu negove knige. A gdo se titulom špota ili ga ne razumi, tomu govoru ja, da se proroka Isaie s mirom ostavi ili da ga s fundamenta pravo ne će razumiti, jer je nezmožno prorokovu misal i riči naredno i svitlo razumiti ili oćutiti prez pravadna spoznania takova titula.

Titul Isaievih knig.

A titul zovem ja ne samo, da ti ove riči Usia, Iotham, Ahas, Iehiskia, krail židovski etc. čteš ili razumiš, nego preda se vazmeš poslidne knige kraliev i poslidne knige kronike i dobro na-pamet primeš, navlastito istorie, dogovori i ino čto se je zgodilo pod krali, koji v titulu imenovani jesu tja do konca onih knig. Jere jest od potribe, ako hoće gdo proročastvo razumiti i znati, kako se je zemlia ladala i kakove su ljudi misli bili ili kakove su imili dogovore i vića sa svoimi susidi, priateli i nepriateli. I navlastito kako su se v nih zemli suprot bogu i suprot proroku v slovu negovu i službi božjoi ili idolatrij držali.

Zemlie ležeće okolo Jerusolima i Judee.

K tomu bilo bi takoje dobro znati, kako su orsagi i zemlie meju sobom ležale, da tuje nezmane riči i imena neželna človika u čtanju ne učine ili da mu v razumu ne pače. I da ja moim priprostim Nimcem na to poslužim, hoću ja na kratko prebroiti zemlie okol Jerusolima i Judeje ležeće, u kih je Isaia živil i prodikal, da tim bolie vide, kamo se prorok obraća, kad prorokuje suprot poludne ili polunoći etc.

Suprot istoku jest Jerusolimu ili Judei naibliže mrtvo more, gdi je prvo Sodoma i Gomora stala. Na on krai mrtvoga mora leži zemlia Moabitska i sinov Ammonovih. Pak dalie onamo leži Babilonia ili Kaldeja i još dalie Persiška zemlia, od koje Isaia mnogo govori.

Digitized by Google

Suprot polnoći leži gora Liban a dalie onamo Damašk i Siria, ali dalie odzad suprot istoku leži Asiria, od koje Isaia takoje mnogo duguje.

Suprot zapadu leže Filistini na velikom moru, naigori nepriateli židovski, na tom istom moru zdola suprot polnoći leži Sidon i Tir, koji su z Galileom krajišće.

Suprot poldne jesu mnoge zemlie, kako Jejupat, Morea, Arabia, črvlieno more, Edom i Midian, tako da Jejupat suprot zapadu v poludne leži.

To su skoro zemlie i imena, od kih Isaia prorokuje kako od susid, nepriatel i priatel, koji okol zemlie židovske leže, kako vuci okol ovče štale. Izmei kojih z nikimi kada godi zavez i suprot zavezu učiniše, ali jim ništar ne pomože.

Od česa prorok Isaia duguje.

Potom tribi je da proroka Isaiju u tri dile razdiliš. V prvom duguje on, ravno kako i drugi proroci, dva dila: jedan da plku svomu mnoga pripovida i kaštiga ńega mnogojačke grihe a navlastito mnogojačku idolatriju, kako meju plkom biše umnožila se (kako i sada i va vsako vrime dobri prodikači čine pri svojemu plku i dužni jesu činiti) i uzdrži je v počtenju s pricenjem kaštige i obitovanjem dobra. *Isaia duguje tri dele, v prvom kara židove za mnogojačke grihe etc.*

Drugo da je pripravla na priduće Isukrstovo kralievstvo čekati, od koga on tako svitlo i mnogojački prorokuje, kako ini prorok niedan ne čini, da i mater Isukrstovu, divu Mariju izpisuje, kako ga ima začeti i poroditi z nevrejenim divičastvom, kap. 7, i muku ńegovu na 53. kap. zajedno ž ńega uskrsnutjem od mrtvih i navišćuje kralievstvo ńegovo moćno i očito, kako da bi se bilo onda izgodilo. Da je slobodno imel biti vele poglavit, visoko prosvićen prorok. Jer tako čine vsi proroci, da oni nazoči plk uče i karaju, polak toga kralievstvo Isukrstovo i prišastje navišćuju i na to plk uče i vode, kako na općinskoga spasitelia obojih, prvih i budućih. Ništar mańe jedan veće nego drugi, jedan bogatije nego drugi. A Isaia nad vse ine naiveće i naiobilnie. *Potom je pripravla k pridućemu kralievstvu Isukrstovu.* *Ča vsi proroci čine i uče.*

V drugom ima osobuino dugovanie s cesarastvom Asirskim i s cesarom Sanheribom. Od toga takoje veće i dalie prorokuje nego niedan drugi prorok, naime kako hoće on isti cesar vse okolo ležeće zemlie obladati i kralievstvo Izraelsko takoje, i još k tomu hoće veliku nevolju naložiti kralievstvu židovskomu. Ali tote se drži on kako stina svojim obitovaniem, kako ima Jerusolim odgovoren i od ńega izbavlien biti. Koje čudo jest izmei naivećih jedno, koja se v pismu nahode, ne samo cića ištorie, da tolik moguć cesar ima pod Jerusolimom biti raztiran, nego takoje cića vire, da jesu ljudi tomu virovali. Čudo jest, reku ja, da mu je ki člověk v Jerusolimu virovati mogal v takovoi nezmožnoi stvari. Ńemu je bilo prez dvojenja slobodno vnogo zlih besid od neviruih čuti, ništar mańe i učini je, cesara je razbil i varoš obranil. Zato je on imil biti dobro z bogom spravan i za draga člověka od ńega držan. *Proročastvo Isaie suprot cesarstvu Asirie.*

V tretom dilu ima on s cesarastvom Babilonskim duguvanja, tote prorokuje on od Babilonskoga sužainstva, kom ima plk kaštigan i Jerusolim razoren biti od cesara Babilonskoga. Ali ovdi je najveće ńegovo delo, kako bi svoi pridući plk v takovoi pridućoi uzi i raspu ukripil i udržal, da po niedan put ne bezufaju, kako da bi jur poginuli i da nima doiti kralievstvo Isukrstovo i da bi vsa proročastva imila kriva biti i zginuti. *Isaie proročastvo od Babilonske uze.*

Digitized by Google

Rasap Babilonie i židov oslobojenje.

Kako savsima bogatu i obilnu prodiku čini ovdi, da Babilonia ima opet razorena biti i židove oprošćeni i opet u Jerusolim doiti. Da on takoje navišćuje z visokogroznom grozbom suprot Babiloni*j* imena kraliev, koji imiahu razoriti Babilonie spomin, naime Medianov i Elamitov ili Persianov; a navlastito kralia, koji ima židove osloboditi i pomoći-*j*m opet v Jerusolim, naime Kores, koga zove pomazanoga božjega, toliko prvo nego je to kralievstvo u Persi*j* bilo. Jer ńemu je vse to radi Isukrsta, da ńega prišastje i obećano kralievstvo milosti i spasenja do špota ne bude ili skroz neviru i pred velikom nesrićom i nestrplieniem izmej ńegova plka ne zgine i ne bude zaman, ako ga ne budu hotili čekati i slobodno i stanovito virovali da ima doiti. To su tri dili s kimi Isaia duguje.

Kores.

Kakov red prorok Isaia drži.

Ali on ne drži reda, da bi vsako o sebi i z vlašćimi kapituli i harticami zauhitil, nego je vele zmišan mei sobom, da mnogo prvoga dila v drugom i tretom spomina, i treti del prvo duguje, nego drugi. Jeli se to zgodilo po onomu, ki je to ńega poročastvo skupa zbral i zapisal (kako niki drže, da se je i u psaltiru takoje zgodilo) ili jeli-e on sam tako složil, kako se je kada ko vrime, uzrok ili človik namiril od vsakoga dela govoriti, koja vrimena i uzroki jednaki nisu i ne mogu reda imiti, toga ne znam.

Red koji Isaija drži.

Toliko reda drži, da prvi kako najpoglavitei del odvlači i provdili od začetka tja do konca oboje skroz drugi i treti dil. Ravno kako se i nam pristoji v naših prodikah činiti, da naše naipoglavitije dele, ljude karajući i pripovidajući od Isukrsta, vsevdil spored š ńim zapira, prem da kada godi ča inoga iznevarice kako se kad namiri namišlieno prodikati, kako od Turak i od cesara.

Iz ovoga more jur vsaki proroka lahko razumiti i uputiti se va-ń, da ga red (kako se meju neobičnimi vidi) ne muti ni zgrusti.

Mi smo v istinu nastojali, ča se je naiveće moglo, da se Isaia čisto i svitlo more razumiti, prem da je vele težak i škur, kako to dobro viditi hote oni, koi hrvatski i židovski dobro znaju. A navlastito meštrom vseumijućim, kojim se vidi da vse znaju. Jer je on v židovskom vele slatka jazika, tako da se ga je neskladni nimški jazik teško prijel.

Prud onih koji Isaiju čtu.

A kakov prud more imiti on, koi Isaiju čte, to volim pustiti onomu, ki bude čtal, da sam pozna, nego da ga ja sam spomenim. I gdo toga ne zna i ne će znati, tomu ni*j* takoje koristno mnogo hvaliti ga. On jest v istinu pun živih, kripostnih, srčenih sentencij za vse vboge vesti i nevolna tužna srca. I je takoje pun pričenja i strašenia suprot oslipliénim, oholim, tvrdim glavam nepravadnih, kad bi ča imilo pomoći.

Kripostne i pritne sentencie u Isai*j*.

A ti imaš Isaiu meju židovskim plkom ne inako prociniti, nego kako jednoga pošpotanoga muža, pače kako koga manenika ili nepametna. Jer kako ga sada mi držimo, nisu ga oni držali, nego kako sam svidoči, kap. 58, jesu jazik suprot ńemu van izpulili i prstom na ńega kazali i vse ńega prodike za manenijū držali. Iznamši nić malo dobre dice božje meju ljustvom, kako krail Ezehia etc. Jer biše običai polak plka prorokom špotati se i držati-e za manenike, 4 Kral. na 9, kako se je slugam božjim i prodikačem va vsako vrime zgodilo i vsaki dan se zgaja i u naprvo se zgoditi hoće.

Isaia jest meju židovi bil pošpotan.

I ovo se polak toga naučiti more, da on plk naiveće kara za idolatriju; druge zlobe, kakono oholia, žeranie, lakomia, jedva tri-krat spomina. Ali prevzetje na ńih izabrane službe

Digitized by Google

božje i vlašća dela ili ufanie na kralie i zaveze on povsuda kara, čto plk trpiti ne mogaše, jer oni va tom hotiahu pravi biti. Zato je do konca skroz kralia Manasu kako poloverac i zapeliavac umoren i (kako židove govore) s pilom prepilen.

Konac predgovora.

Kap. I.

Prorok oponaßa plku Izraelßkomu vßakoga plemena grihe. Idolatrie, to yeßt poganßke ßlusbe i nepokoru, naviſſchuyuchi priduche kaſſtige.

Prodika od pokore. 1. Ovo ye videnye Iszaie, szina Amoszova, koye on vidi od Yude i Yerußolima, va vrime Vßie, Yoatama, Ahaßa, i Hißkie kralia Sidovßkoga.

2. Poßluſſaite nebeßa, dvigni uſsi tvoye, o zemlio, yere Goßpodin govori: Ya ye ßam ditczu zgoyil i uzviſsil, a oni ßu od mene odßtupili.

Jere. 6. 3. Volak ßpozna Goßpodina ßvoga i oßlak yaßli Goßpodara ßvoga, a plk Izraelßki me ne ßpozna, i plk moi toga ne razumi.

4. Gore griſſnomu narodu, plku z grihi obteſſchanomu, hudobnu ßimenu, ſskodnoi ditczi, koya yeßt Goßpodina oßtavila i ßvetoga va Izraelu pßovala, odßtupiſſe nazad.

Amos 5. 5. Tsa ße ye tribi veche ß vami biti, kad vi to veche od mene odßtupliate? Vßa glava ē betesna i vße ßrcze vele ßlabo.

6. Potsamſsi od glave do podplata niſſtar ni zdrava na ńem, nego rane, modricze i otok, koye nißu zavezane ni zlitsene, ni ulyem ohlayene.

7. Vaſſa zemia yeßt pußta, vaſsi varoſsi yeßu ogńem posgani; tuyi habe ńive vaſſe pred otsima vaſsimi i pußte lese, kako ke yeßu od nepriatel opuſſchene.

8. A oßtanak hchere Szionßke yeßt kako ßtriha u Vinogradu, kako ßtrasna hiſsicza u tikvenomu vrtlu, i kako opuſſcheno mißto.

9. I da bi nam Goßpodin mnoſſtva nits malo ßimena ne bil oßtavil, bißmo bili kako Szodoma i Gomora.

10. Poßluſſaite rits Goßpodńu, vladavczi Szodomßki, i razumij zakon Bosyi ti Gomorßki pltse.

11. Naſſto ßu meni tolike srtvi vaſſe? govori Goßpodin. Szit ßam yure Srtvi ovnov i tußtih i pitanih sivin, ni mi ße ratsi krvi mladih telacz, Yanczev ili Kozlichev.

12. Kad vi ßimo vnutar doidete da mi ße izkasete, gdo to od ruk vaſsih potribuye, da vi pod prißtriſskom moyim ßtupate?

13. Ne donaſſaite veche niednih srtvi zaman. Kadenye vaſſe ē mrßko pred manom, niti mi ße hoche mladih mißeczi ni ßobot vaſsih, u kih ße vi ß trudō i teſskochu ßkupliate.

14. Mlade mißecze i litne godine vaſſe nenavidi duſſa moya, omraziſſe mi ße i trpiti e dalie ne mogu.

15. I prem ako ruke vaſſe k meni dvignete i molitve vaſſe umnosite, niſſtarmańe ßakriti hochu pred vami otsi moye, yer vaſse ruke yeßu pune krvi.

16. Umite ße, tsißti budite, odneßite zla mißlenia vaſſa ßpred otsiyu moih, preßtanite zlo tsiniti.

17. I utsite ße dobro tsiniti, iſſchite pravdu, pomozite pogńetenim, branite ßirote ß pravdom, pomozite vdoviczam u ńih dugovanyu.

18. Pak pridite, neka ße meyu ßobom pravdamo, govori Goßpodin. Ako yeßt grih vaſſ kako tsrvliena krv, hoche biti

Digitized by Google

kako bili ßnig, i ako yeßt viſsñev kako grana, hoche biti kako bela vuna.

19. Ako me poßluſſali budete, plod zemalßki hochete usivati;

20. Ako li ße pak pomiſsliali i nepoßluſſni budete, vam ye metsem poginuti, yer Ußta Gospodña govoriſſe.

21. Kako ye previrno mißto bludniczom poßtalo? Ono biſſe pravde puno i pravicza u ñem prebivaſſe, a ßad razboiniczi.

22. Szrebro tvoye zvrglo ße yeßt u pine i vodom yeßt zmiſſano pitye tvoye.

23. Poglavicze tvoyi odmetniczi yeßu i tatom tovariſsi. Vßim darove yeßu dragi i plachu naßliduyu, a ßirotam pravo ne ßude, niti vdovicz tusba pred ñe prihaya.

24. Zato govori Goßpodin, Goßpodin mnoſſtva, yaki Izraela: Aime, ya ße hochu kripiti nad nepriateli moyimi i oßvetu nad ñimi utsiniti.

25. I hochu ruku moyu ßuprot tebi obratiti i pine tvoye tsa ße naitsißtiye more iztsißtiti i vaß tvoi Koßiter tya vazeti.

26. I nad tobom opet ßudeze poßtaviti po ßtarom obitsayu, i Viehnike kako bihu od potsetka. Onda ße hocheſſ pravadni Varoſſ i verni grad imenovati.

27. Szion ima ß pravdom otet biti i ßusñi ñegovi ß pravicziom.

28. Da preßtupniczi i Griſſniczi zayedno razbieni budu, i da oni koyi Goßpodina zapuſſchayu, poginu.

29. Yer yim ye ßramotnim biti nad Hraßtmi, koyi ßu radoßt vaſſa, i nepoſſtenim nad vrtli, koye izbirate.

30. Kad vi kako Hraßt z uvelim lißtyem i kako vrtal prez vode budete.

31. Kad bramba bude kako ſſtopa i ñegovo dilo kako ißkra bude, i oboye ße usge, a nikogar ne bude ki bi gaßil.

Kap. II.

Od pozvania poganov k' općini božjoi i od pravoga istinnoga mira, ki mir Isukrst svomu plku ima dobiti. Pri tom takaiše kakove velike kaštige ili biči plku Izraelskomu radi ńih velike i grozovite idolatrie i prestuplienia imaju se prigoditi.

1. Ovo jest rič, ku Isaia, sin Amozov, vidi od Jude i Jerusolima. Mihea 4.

2. U poslidńem vrimenu hoće gora na koj jest gospodńe prebivališće, istinno biti viša nego vse gore i biti će uzvišena nad vsimi ostalimi vrsi, i vsi pogani hote k ńoi hiteti, Zapisanie kralievstva Isukrstova

3. I mnogo ljuctvo tamo poiti, govoreći: pridite da poidemo na goru gospodńu, h kući boga Jakovlieva, da nas on uči pute svoje, i da ńegove stupińe naslidujemo; zač iz Siona hoće izaiti zakon i rič gospodńa od Jerusolima.

4. I on bude meju pogani sudil, i mnogo ljuctvo kaštigal. Tada hote oni iz meči svoih orala činiti i kopja svoja u kosire prekovati hote; jer ne će jedan plk suprot drugomu oružje dvizati, ni se hote u napridak učiti vojevanju.

5. Hodte i vi s nami od kuće Jakovlieve, da u svitlosti gospodina hodimo.

6. A ti jesi plk tvoi, kuću Jakovlievu činil bluditi, jer bihu nadstoineji nego oni od istoka, i jesu krivoslužni, kako Filistei, i množe tuju diteu.

7. Puna jest zemlia ńih srebra i zlata i ńih skrovnoga blaga prez konca. Ńih zemlia jest puna końi i vozov prez broja.

8. Ńih zemlia takaiše je puna idolov i mole dilo ruk svoih, koje prsti ńihovi učiniše.

9. Pred ńimi se klańa obćinski plk i prigiblju se pred ńimi gospodičići. Toga jim ne ćeš prostiti.

Digitized by Google

10. Vlizi u stine i sakri*j* se pod zemlju pred straho*m* gospodńim i pred slavo*m* *ń*egova veličastva.

11. Jer vse visoke oči biti hote ponižene, i vsim visokim ljude*m* se *j*e pognuti; sa*m* gospodin hoće v ono vrime uzvišen biti.

12. Jer dan gospodńa množtva hoće izhajati vrh vse oholo i visoko, i vrh vse uzvišeno, i poniżiti je.

13. Vrh vse ravne i visoke cedre u Libanu i vrh vse hrastje u Basanu,

14. Vrh vse visoke gore i uzvišena brda,

15. Vrh vse visoke turne i vse utvrjene zidove,

16. Vrh vse plave na moru i vrh vsa vridna i gizdava dila.

17. Da se vsaka čovičaska visočina pregnuti ima i poniżiti ča je visokih ljudi, a sam gospodin visok bude v ono vrime.

18. A idoli hote do čista poginuti.

19. Onda se hoće vsaki u stine i u propasti zemalske sakrivati pred straho*m* gospodina i pred slavo*m* veličastva ńegova, kad se spravi zemlju strašiti.

20. V ono vrime hoće vsaki svoje srebrne i zlate idole od sebe metati, (koje biše učinil, da je moli) u škulie krtove i perićeve.

21. Da se tim laglie u gromače i u zijato sakrie pred strahom gospodina i pred slavom ńegova veličastva, kad se spravi zemlju strašiti.

22. Zato ne pačai se u človika, komu je u nosu duh, jer vi ne znate, kako jest on visoko na glasu.

Kap. III.

Kako bog plk radi idolatrie, a navlastito žene, cića *ń*ih oholie i preobilnoga ukrašenja hoće kaštigati.

Od raspa židovskoga, koi ne budu Isukrsta prjimali.

1. Jer evo, hoće gospodin, gospodin množtva od Jerusolima i Jude vsakojačko pohištvo, vsu pripravu kruha i vsu pripravu vode vazeti,

2. Jake i voinike, sudce, proroke, ugańavce i stareje,

3. Poglavice nad petdeset i počtene ljudi, vićnike i razumne delavce i mudre govornike,

4. I hoće ńim mladiće misto vladavcev dati i ditca budu ńimi gospodovala.

5. A plk hoće hinbeno dugovati i jedan z drugim, vsaki z bliżńim svojim; dite se hoće suprot starcu oholiti, i nišćetni suprot počtenomu.

6. Onda hoće nigdo brata svoga iz kuće otčine popasti: ti imaš obuću, budi naš voivoda i pomozi nam od ove nesriće.

7. A on bude v ono vrime prisegal i govoril: nisam likar niti imam kruha ni obuće u kući mojoi; ne čini mene poglavicom nad plkom.

8. Jer Jerusolim doli pada, a Juda leži, pokle jazik ńihov i dugovanie ńihovo gospodinu jest suprotivno, da oni očima veličastva ńegova suprot stoje.

9. Dila ńih je pogrjuju i hvale se z grihi svoimi kako Sodomliane, ni je taje. Jao ńih dušam, jer s tim se sami u vsaku nesriću napelivaju.

10. Pripovidaite od pravadnoga, blaze ńim, jer plod ruk svoih budu uživali.

11. A gore nepravadnim, jer jesu hudobni i prieti hote plaću po zasluženju svojem.

12. Ditca vladaju pukom mojim i žene ńimi gospoduju. Plče moj, ukripiteli tvoji zapelivaju tebe i zasikaju put, po kom bi imil hoditi.

13. A gospodin jest ovdi na desno i stupil je da plku sudi.

14. I gospodin gre na pravdu starejimi plka svoga i poglavicami svoimi. Zač vi jeste vinograd pokvarili i plin ubozih jest u kući vašoi. Vinograd to jest plk božji.

Digitized by Google

15. Zašto vi gńavite plk moi i razbiate obličje nevolnih? govori gospodin, gospodin mnoštva.

16. I gospodin veli: zato da hćere Sionske ohole jesu i z ravnim vratom i ofaitanim obličjem hode, stupaju i nenavide se, i imaju postole velike vridnosti na nogah svoih,

17. Hoće gospodin vrhunac hćere Sionske obriti i gospodin hoće joi vazeti diku ńe.

18. V ono vrime hoće gospodin diku tvoje plemenite obuće zavrići, i zaponce, ogrline,

19. Veružice, zaručnice i trepetlike,

20. Žnorice i muškatne pukšice, zaušnice,

21. Prstene, opletala,

22. Blagdańi prateži, kontuši, žlojeri, mošne,

23. Zrcala, privratke, povezaće,

24. I smrad bude misto dobra duha, i zla podveza mista pasa, i šiška misto rusih vlas, i misto široka kavada vričišće. Vse to misto lipote tvoje.

25. Obćina tvoja hoće mečem poginuti i voinici tvoji u boju.

26. I vrata ńih budu plakala i žalovala, i ona bude gorko na zemli sidila.

IV. 1. Da sedam žen va ono vrime hote jednoga muža popasti i reći: hoćemo se same hraniti i odivati, neka se listo tvojim imenom imenujemo, da špot naš od nas otide.

Kap. IIII.

Kakova nevolia zanaprid naslidovati ima s prikladanjem obećane milosti i ukriplienja, skroz kralievstvo Isukrstovo.

Ukriplenje vernih va Isukrsta. 2. Hoće v ono vrime kita gospodńa prieta i draga biti i plod zemalski obilan (*corrigendum:* gospodski) i lip, pri onih koj u Izraelu budu ohrańeni.

3. I vas ostanak Siona i Ierusolima svet se hoće zvati, vsaki koji je zapisan u Ierusolimu meju živuće.

4. Tada hoće gospodin smrad hćere Ishod. 13.
Sionske izprati, i krvave duge Ierusolimske od ńe razagnati duhom, ki suditi i ogan užigati bude.

5. I gospodin hoće vrh vsa prebivališća gore Sionske i gdi godir ona skupliena bude, va dne oblak i dim stvoriti, i ogńeni zrak koji bude goril v noći. Jer bude bramba vsemu, ča je slavno.

6. I bude senca za hlad va dne pred vrućinom i striha v noći pred dažjem i vitrom.

Kap. V.

Prorok oponaša i kaže opet plku Izraelskomu veliku, mimo inih plkov, i nagnutu dobrotu božju, kažući kakovu veliku kaštigu oni radi ńihove nehvale i neposluha imaju čekati.

1. Nu ja hoću dragomu mojemu jednu Psal. 20. Iere. 2, 13. Mat. 2.
pesan strica moga počitovati od vinograda ńegova. Moj predragi ima jedan vinograd na rodnom mestu.

2. I on ga je obgradil i obzidal i plemenitimi trtami obsadil ga je. I uzida takoje u ńem turan jedan, i torkul va ń postavil, i čeka dokle grozdjem urodi, a on urodi lozom.

3. A sad vi grajane Ierusolimski i vi muži Judee sudite meju manom i mojim vinogradom.

4. Ča bi se bilo moglo veće učiniti vinogradu mojemu, ča ja nisam učinil? da zač lozom urodi, od koga se ja grozdia nadiah?

5. Nu hoću vam pokazati, kako budem Pritež raspa plka. Čto je vinograd.
z vinogradom mojim dugoval. Tin ńegov bude raskinut, da opušćen bude, i ograda ima biti razdrta, da potlačena bude.

6. Hoću ga opustiti, da ne bude ni

Digitized by Google

vezan ni rezan, nego da trńem i dračjem obraste, i oblakom zapovidati hoću, da na ńega ne dažje.

7. A gospodina množtva vinograd jest kuća Izraelska i muži Judeiski ńega plemeniti cipi; on čekaše na pravdu, a ovo hinba, i na pravicu, a ovo tužba.

Amos 6. 8. Jao onim, ki kuću h kući nadostavliaju i jednu ńivu k drugoi pridružuju, dokle jim mista teče, da sami zemlju posedu.

9. To je pred ušima gospodina množtva: ča valia da hote visoke kuće puste biti, i velike i lipe polače prazne stati.

10. Jer na deset kopači vinograd hoće samo jednim kablom ili vidrom uroditi, i jedan star simena uborkom jednim.

11. Gore onim, ki v jutro zaran vstaju i pitju nastoje i side do noći, da je vino raztepli.

12. I imaju leute, psaltire, bubne i svirala i vino na ńih pirih, a na delo gospodńe ne misle i stvorenje ruk ńegovih ne pomišlaju.

13. Zato momu plku jest iznevarice odpelianu biti, i poglavitei ńega hote glad, a općeni žaju trpiti.

14. Zato jest pakal zjato svoje tako kruto razinul i grlo svoje razprostranil nepodobno, da skrozi oboje poglavitei i općenski, bogati i veli proidu.

15. Da se vsaki poniži i vsaki uhili i oči oholih da se ponižu.

16. A gospodin Sabaot sam uzvišen bude u pravdi i bog svetac posvećen bude u pravici.

17. Jer onda se budu janci pasli na ńih zemli, i tuji budu se u blagu zapušćenu bogatih hranili.

18. Gore onim, koji se vkup vežu z nišćetnimi konopi da nepravdu čine, i z voznimi remeni da sagrišaju,

19. I govore: neka brzo doide delo ńegovo, neka ga vidimo, i neka simo doide namišlenie svetoga va Izraelu, neka ga spoznamo.

20. Jao onim, koj zlo dobro i dobro zlo imenuju, ki iz tmine svitlinu i iz svitlosti tminu čine, ki iz kisela slatko i iz slatka kiselo čine. Rim. 12.

21. Gore onim, koji se razumni štimaju i drže i mnidu sami sobom da razumni jesu.

22. Gore onim, koi su vitezi nad pijanstvom i voinici nad žeranjem;

23. Ki nepravadnim za plaću pravdu sude i ki pravdu pravadnih od sebe gone.

24. Zato kako ogan slamu sažiže, i plamik plevele: tako hoće koren ńih sagńiti i pleve kako prah razletiti se; jer se oni rugaju zakonom gospodina Sabaota i psuju rič svetoga va Izraelu.

25. Zato srd gospodńi je gńivan svrh plka svoga i proteže ruku svoju vrh ńega i bie ga da se gore tresu, i trup ńihov jest kako blato v ulici, i još srd ńegov ne prestaje, nego je ruka ńega još protegnuta.

26. Jer on hoće zastavu jednu iz daleka dvignuti meju pogani tere je vabiti od kraja svita. I ovo hitro i hrlo gredu ovamo, To jesu Kaldei

27. I niedan mej ńimi ni slab ni trudan, niedan ne drimlie ni spi, niednomu ne pada pas od ledav ńega, i niednomu se ne odtrgne remen postolov.

28. Strile ńih rtate jesu i luki ńih vsi napeti. Ńihovih końev kopita jesu kako živi kamik i kola vozov ńihovih kako zla godina.

29. Rukaju kako lavi i kako mladi lavići mrmore; oni budu šumili i plin popali i odnesli, koji nigdor ne bude mogal oteti.

30. I bude vrh ńih šumilo v ono vrime

Digitized by Google

kako more; kad se zemlia pogleda, ovo tmina pred teškoću i svitlost ne sviti već nad ńimi.

Kap. VI.

Od pozvania proroka Isaije i tvrdosti i suprotivšćine plka.

1. V onom litu, kad kral Usia umri, vidih ja gospodina sideć na velikomu i uzvišenomu prestolju i otok sukńe ńega odivaše vas tempal.

2. Serafini stahu nad ńim, vsaki imiaše šest kreljuti; z dvima pokrivahu obraz svoj, z dvima pokrivahu noge, a z dvima letihu.

3. I jedan vapiaše k drugomu i govoraše: svet, svet, svet jest gospodin Sabaot, vsa zemlia puna jest slave ńegove.

4. Da se vsa vrata tresihu pred glasom vapijućih i hiša biše puna dima.

5. Tada rekoh ja: gore meni, ja zahajam. Jere jesam nečistih usnic i bivam meju ljudi, ki jesu nečistih ustan; jere vidih kralia gospodina množtva z očima mojima.

6. Tada doleti Serafin jedan k meni i imiaše goreće uglene v rukah, koje biše z klešćami iz oltara vazel,

7. I taknu usta moja i reče: vidiš, ovo se ie dotaknulo ust tvojih, da pregrišenie tvoje od tebe odstupi i da ti grihi prosti budu.

Mat. 15. Mar. 4. Luka 8. Ivan 12. Djan. 28. Rim. 11.

8. I ja čuh glas gospodina da govoraše: koga bi mi poslati? gdo hoće naš posal biti? A ja rekoh: ovdi sam ja, pošali mene.

9. A on reče: pojdi i reci plku tomu: čuite a ne razumijte; gliedaite a ne vijte.

10. Zagvozdi srdce toga plka i ogluši ńihovi uši i oslipi jim oči, da ńimi ne vide i ušima da ne čuju i da srdcem ne razumiju i da se obrate i uživaju.

Proročastvo od raspa židovskoga kralievstva.

11. A ja rekoh: gospodine dokle? On reče: dokle varoši pusti budu prez prebivališć, i kuće prez ljudi, i dokle polie pusto bude ležalo.

12. Jer gospodin hoće ljudstvo daleko izagnati, da zemlia mnogo pusta bude.

13. Ništar mańe deseti del hoće vnutri ostati, jer budu odpeliani i pogublieni, kako bukva ili lipa, koje stablo imaju, prem ako su opuzle. I ono stablo hoće biti sveto sime.

Kap. VII.

Prorok kara kralia Ahasa da se je pred nebogoljubnim kraliem prestrašil i pravomu bogu ne ufa, govoreći mu pri tom, da ima jedno znamenie prositi, koje paki kral ne će prieti, i zato mu je navišćenie priduće kaštige slišati.

4. Kral. 16. Ahas.

1. Prigoda se u vrime Ahasa, sina Iotamova, sina Usije, kralia židovskoga: proide u Resin kral Siriatski i Pekah sin Remaliju, kral Izraelski, u Ierusolim š ńimi boja biti, a ne mogoše je obladati.

Resin. Pekah.

2. To bi kući Davidovoi povidano: Siriane se zapušćaju na Efraima. Tada ńih srdce uzdrhta i srdce ńih plka, kako kad se drivje trese u gozdu pred vitrom.

Prorok kripi kralia Ahasa.

3. A gospodin reče Isaiji: poidi vanka suprot Ahasu, ti i sin tvoj Sear-Iazub, na krai vodenih civi nad zgoreńim ribńakom na put pri ńivi stuparovoi,

4. I reci k ńemu: čuvai se i budi tih, ne boj se i ne prepadi srdce tvoje pred onima dvima dimećema glavńama, to jest pred srdom Rasina spored Sirijani, i pred sinom Remaliovim,

5. Da Siriane suprot tebi zlo dokońaše zajedno s Efraimom i sinom Remeliovim, i govore:

6. Mi hoćemo u Judu potegnuti tere

Digitized by Google

ju i probuditi i mej sobom razdilit i kraliem nad ńom učiniti sina Tabeolova.

7. Jer ovako govori gospodin, gospodin: ne će-jm -se izbiti po ńih voli ni se to izgoditi,

8. Nego kako jest Damašk stolno misto u Sirij, tako hoće Rasin glava Damašku biti. I nakon 65 godišć ima se Efraim skončati, da se ne bude plkom zval.

9. Kako Samaria stolno misto jest u Efraimu, tako ima sin Remalijin glava Samarij biti. Ako ne verujete, tako ne ostanete.

10. I gospodin opet Ahasu govori i reče:

Math. 1. Luc. 1. 11. Prosi jedno zlamenje od gospodina boga tvoga, budi na zemli doli ili na nebu gori.

12. A Ahas reče: ne ću ga potribovati, da gospodina ne iskušam.

13. Tada reče on: nu, tada poslušaite vi od kuće Davidove, ni li vam zadovolno da vi ljudi žalostite, nego bite hotili žalostiti i boga moga?

Otećanie od Isukrsta. 14. Zato hoće vam gospodin dobrovolno zlamenie dati: I ovo divoika noseća i poroditi hoće sina i hoće se zvati Emanuel.

15. Maslo i med hoće jisti, da bude umil dobro od zla razabrati.

16. Jer prvo neg se biše dite ča je zlo zametati a dobro izbirati naučilo, hote zemlju, koja tebi biše mrska, obadva kralia ostaviti.

3 Kral. 12. Prorokovanje od raspa ko je učińeno skros Babilone. 17. A gospodin hoće vrh tebe i vrh puka tvoga i vrh kuće otca tvoga dni poslati kakovi nisu bili, pokle Efraim iz Judee razdilien je od kralia Siriaškoga.

18. V ono vrime hoće gospodin zvijati muhe nakon rike Jejupatske i pčele u zemli Asurovoi,

19. Da doidu i da se vse na suhe potoke i u šume i u grmije posade.

20. V ono vrime hoće gospodin glavu i dlake na nogah obriti i bradu odstrići z najetom britvom, to jest z onimi, ki na onoi strani vode jesu, kako s kraliem od Asirie.

21. V ono vrime hoće muž jedan kup krav i dva stada hraniti,

22. I toliko musti, da bude vse maslo jil; jer hoće maslo i med jisti on ki u zemli ostane. 2 Paralip. 32. Isaija 16.

23. Jer hoće se onda izgoditi, da gdi je sada tisuće trsov, koi tisuće srebrnikov vridni jesu, ondi budu šipki i trńe,

24. Da onamo strilami i z lukmi bude tribi hoditi, jer vsa zemlia hoće trńem i glogmi obrasti,

25. Da se ni k onim goram, koje se motikami kopahu, ne će smiti poiti pred strahom trńa i glogov, nego onud se budu voli pasli i ovce budu onuda bludile. 4 Kral. 25.

VIII. 1. I gospodin reče meni: vazmi preda se velike kńige i piši vnutar s perom človičjim: i robi brzo i hrlo plini.

2. I ja vazeh k sebi dva virna svidoka, redovnika Uriu i Zahariu, Barahijna sina,

3. I poidoh k nikoi proročici, koja biše noseća, i porodi sina. I gospodin reče meni: imenui ga Robihrlo, Plinibrzo.

4. Jer prvo neg dite zvati bude dragi ćaćko i draga maiko, ima moć Damaška i plin Samarie otet biti od kralia Siriatskoga.

5. I veće govori gospodin s manom i reče:

6. Pokle se puk ta špota z vodom Siloah, koja tiho teče, i ufa se na Resina i na sina Remalijna:

7. Ovo hoće gospodin na ńe navaliti

Digitized by Google

velik i jak povodań, to jest kralia od Asirie i vse ńega gospodstvo, neka se po vsih ńihovih potokih voze i po vsih ńihovih kraih gredu;

8. I hote se potegnuti u Judu i razliati se, dokle im bude do grla dosegalo, i hote kreljuti svoje razširiti, da napune tvoju zemlju, o Immanuel, kako je široka.

Immanuel to jest bog s nami.

Kap. VIII.

Poruganie Asiriov, da pod Ierusolim došli jesu i ništar mańe sramotu otidoše; da takaiše plk židovski na niednu zavezu nebogoljubna plka nima se zanesti, nego samo na svidočastvo božastvenoga pisma ima pomniu imeti.

On se ruga sa Siriani, da hote pred Ierusolim doiti i sramotni hote otiti.

9. Grozite se, vi puci, zato li bižite. Čujete li vi vsi, koi u dalekoi zemli jeste, spravite se i pobignite? dragi, spravite se i pobegnite.

10. Dokońaite viće, a ne izbudi vam se. Dogovorite se i ne proidi vam, jer ovdi jest Immanuel.

4. Kral. 19.

11. Jer ovako govori gospodin meni, kad me jur za ruku popade, i nauči me, da ne bivam na putu puka toga, i reče:

Zavez to je židovski plk ni bogu ufal i ćińaše zavez zajedno s pogani, koji ništar mańe ńih nepriateli bihu.

12. Ne biste imili reći: zavez. Puk ta ne govori od drugoga nego od zaveza. Ne boite se vi tako, kako oni, i ne daite se strahu;

13. Nego slavite gospodina množtva; on budi vaš strah i ńega se boite.

14. Tako hoće on vaše posvećenje biti; i bude kamik od opotaknutja, stina zmutńe oboim kućam Izraela, i biti će zančica i rasap grajanom Jerusolimskim,

15. Mnogi se hote za ńega zaditi, mnogi pasti, razbiti se i mnogi se zaplesti i ubititi se.

16. Zaveži svidočasto, zapečati zakon učenikom mojim.

17. Jere ja ufam na gospodina, koi obraz svoi pred kućom Jakovlievom sakril jest, a ja ńega čekam.

18. Ovo sam ja ovdi i ditca ku mi jest gospodin dal, za znamenje i čudo va Izraelu od gospodina Sabaota, ki na gori Sionskoi biva.

2. Pet. 1. Psal. 59.

19. A kad oni vam reku: potriba je, da vi ugańavce i čarnike opitate, koji baju i pregudaju se mei sobom, odgovorite im: nima li puk boga svoga svita pitati? ili imaju li se mrtvi za žive opitovati?

20. Pače imaju se po zakonu i za svidočastvo. Ako toga ne reku, ne će im osvanuti juterńa zora,

21. Nego se hote po zemli klatiti, razbijeni i gladni. I kad' budu gladovali, hote se srditi i psovati kralia i boga svoga,

22. I hote gori nada se ziati i doli pod sobom zemlju gliedati, a ništar naiti, nego nevolju i tminu. Jer u teškoći trudni jesu, a u tmini blude.

IX. 1. A hoće veća teškoća nada ńe (gnie!) doiti, koja je bude stiskala, nego ona biše u prvom vrimenu, kad se lahko i dobro ladahu u zemli Zabulonovoi i Neftalinskoi, pak potle gore bi na putu morskom od ove strane Iordana, na polju galileiskomu.

2. Pet. 3.

Kap. IX.

Od prišastja i kralievstva Isukrstova: oponašajuć nepokorni nebogoljubni žitak i oholiju z navišeniem od nadležeće kaštige.

2. Plk, koi v tminah bivaše, uzri svitlost veliku, i nad onimi ki v škuroi zemli bivahu, žarko sije.

Prorokovanje od kralievstva Isukrstova.

3. Mnogo spravliaš poganov a malo veselja. Nad tobom se hoće veseliti, kako se u žetvi veseli i kad' se pajdaš razdiljuje.

Digitized by Google

1 Kor. 15. Sudac 7. Luc. 1. Ivan 3.

4. Jere ti jesi jaram brimen ńihovih i šibu pleć ńihovih i šćap ńihova progonitelia razlomil, kako va vrime Madiana.

5. Jer vsaki silni boj i krvave svite sažgane budu i ogńena pića.

6. Jere se je nam dite porodilo i sin jest nam dan, koga gospodstvo jest na plećih ńegovih, i on se zove: čudnovit, tonačnik, moć, vitez, višńi otac i mirovni poglavnik;

7. Da gospodstvo ńega se uzveliči i mir vikovičńi bude na pristolju Davidovu i v ńegovomu kralievstvu, da je popravi i utvrdi s pravdom i s pravicom va vike. To hoće ljubav božja učiniti.

Prorokovanie izvainskoga kralievstva Israelskoga.

8. Gospodin jest rič v Jakova poslal i pala je va Israel,

9. Neka spoznaju vsi puci Efraima i grajane Samariski, koji govore u oholij i visoku srcu svojem:

10. Tikule pale jesu a mi je hoćemo z rizanimi kamiki nadostaviti; murve jesu posičene a mi hoćemo misto ńih cedre posaditi.

11. Jer gospodin hoće voisku Rasinovu suprot ńim dvignuti i ńih nepriatele skupiti:

12. Siriane od sprida a Filistine od zada, da Izraela požeru s punimi ustmi. I još srd ńegov ne prestaje, nego ruka ńega protegnuta jest.

13. A puk se ne obraća k onomu, ki ga bije, i ne haje se za gospodina Sabaota.

14. Zato hoće gospodin od Izraela glavu i rep odsići, kite i stablo u jednom dnevu.

15. Stari pošteni ljudi jesu glava, a proroci, koji krivo napućuju, rep;

16. Jer oni ki vode puk ov, zapelavci jesu, a oni ki su vojeni, zgibaju.

17. Zato ne more se gospodin nad ńega mladići veseliti ni se smilovati nad sirotami ili vdovicami; jere jesu vsi licemeri hinbeni i tamni, i ńih usta govore maneniu. I još ne prestaje srd ńegov, nego ruka ńegova ostaje protegnuta.

18. Jer nepravadno dugovanie užgalo se je kako ogań, i pali trńe i gloge i gore, kako u gustoi lozi, i daje od sebe visok dim.

19. Jere pomračila se jest zemlja (zemglia) u srdu Sabaota, da puk je kako ogńena pića; niedan ne prašća drugomu.

20. Ako robe na desno, tako gladuju; ako jidu na livo, ne mogu se nasititi: vsaki žere meso mišac svoih;

21. Manase Efraima, Efraim Manasu, a ona oba zajedno suprot Judi, i još ne prestaje srd ńegov, nego ruka ńegova jest protegnuta.

Kap. X.

Tužba vrh nepravadno poglavje i da imaju ńih kaštigu imeti. Pri tom kako bog oholiju Asiriskoga kralia bude kaštigati.

Pritež božj.

1. Gore učenim, koi krivi zakon čine i nepravadna osujenja pišu,

2. Da oni ubozih dugovanje prikrive i silu čine u pravdi nevolnih meju pukom mojim, da udovice plin i sirote pajdaš ńihov budu.

3. Ča hoćete vi učiniti va vrime pohojenja i nesrićе, koja zdaleka dohodi? h komu hoćete na pomoć bižati? gdi li hoćete šerege vaše ostaviti,

4. Da se na uhićene ne namiri i da meju pobiene ne pade? I još ne prestaje srd ńegov, nego ruka ńegova jest protegnuta.

5. O gore Asuru, koji jest šiba srda moga i ńih ruka jest šćap gńiva moga.

6. Hoću ga poslati suprot nikomu hinbenomu puku i dati mu zapovid suprot

puku srda moga, da ga porobi i razdili
i da ga potlači kako blato na placi;
7. Prem ako se on tomu ne nadie i ne
misli na to srce ńegovo, nego želie po-
gubiti i izkoreniti ne malo pukov.
8. Jer veli: Nisu li hercegi moji vsi
do jednoga krali?
9. Ni li Kalno kako Karhemis? ni li
Hamat kako Arpad? Samaria ni li kako
Damašk?
10. Kako je ruka moja našla idolska
kralievstva, prem da idoli ńih moćniji
bihu, nego oni od Ierosolima i Samarie:
11. Jeli podobno, da ne bih hotil Ieru-
solimu i ńe idolom učiniti, kako sam
Samariį i ńe idolom učinil?
4. Kral. 19. Isaia 37. 12. A kad gospodin vse dilo svoje na
gori Sionskoi i u Jerusolimu ovrši, hoću
ja plod ohologa kralia Siriatskoga i diku
oholih oči ńegovih pohoditi;
Prorokovanie suprot Asuru. 13. Zato da govori: ja jesam to z mo
ćom ruk moih i z mudrostjom mojom
opravil, jere mudar jesam ja; ja jesam
orsage drugako razdilil i dohodke ńi-
hove porobil, i kako moguć bivajuće
po tloh vrgal;
14. I ruka moja puke našla jest kako
gńizdo, jer sam vse orsage ukup spra-
vil, kako se jaica spravliaju, koja za-
pušćena jesu i niedno još maha nima
ni kljuna odpira ni čvići.
15. More li se sikira groziti onomu,
koji ž ńom siče? ili pila onomu, ki ju
poteže? kako on ki šćap nosi, dviže ga
i nosi lagahno, kako da ne bi driven bil?
16. Zato hoće gospodin, gospodin množ-
tva meju ńega tuste sušu poslati i ńega
gospodstvo užgati, da bude gorilo kako
ogan.
17. I svitlost Israela bude ogań a sve-
tac ńegov jest plamik i hoće ńegovo
trnie i grmje užgati i popaliti va je-
dnom dnevu.

18. I slava loze ńegove i polia ńe-
gova ima poginuti, od duše do mesa,
i hoće zginuti i iskončati se,
19. Da se ostala stabla u gvozdu budu
mogla zbroiti i da je dite bude moglo
popisati.
20. V ono vrime ne te se veće ostanki
Israela i oni, koji budu oteti u kući Ia-
kovlievoi, zapušćati na onoga, koji je
bie, nego se hote ufati na gospodina
svetoga va Israelu u pravici. Bog kaštiga i uzdrži, nego ostanke.
21. A ostali se hote obratiti, ostali,
govoru, Iakovlievi k bogu moćnomu.
22. Jer ako je puk tvoi, o Izrael, kako Rim. 9.
pesak morski, hote se zato ostanki ńega
obratiti, jer ovršenje i skraćenie hoće
umnožiti pravdu obilno.
23. Jer gospodin, gospodin Sebaot hoće
skončanie i skraćenie učiniti po vsoi zemli.
24. Zato govori gospodin, gospodin Se-
baot: ne boi se, puče moiį, ki u Sionu
bivaš, pred Asurom. On te hoće šća-
pom udriti i šćap svoi vrh tebe dvi-
gnuti, kako se i Egiptu prigoda.
25. Jere do malo vrimena hoće se ne-
milost moja suprot pregrišenju ńihovu
skončati.
26. Onda hoće gospodin Sabaot bič je-
dan suprot ńemu probuditi, kako u jagmi
Madianovoi, na stini Oreba, i hoće šćap
svoi od mora dvignuti kako u Egiptu.
27. V ono vrime hoće ńegovo brime
od pleć tvoih odstupiti i jaram ńegov
od grla tvoga; zač od tušćine hoće ja-
ram sagniti.
28. Budi da doide u Ajat, i proide po
Migronu, i da muštra šerege svoje u
Michmasu.
29. Oni gredu mimo naših šatorov pri
Gebi; Rama se straši, Gibeat Savlov biži.
30. Ti hćerko Galimova vapiį za vsega
grla; i ti nevolna Anathoth pogliedai
na Laisu.

Digitized by Google

31. Madmen ustuplia, grajane u Gebim se tvrde.
32. More biti da ostanu jedan dan u Nobu, tako hoće on svoju ruku dvignuti suprot hćeri Sionskoi i suprot vrhu Ierusolimskomu.
33. A ovo gospodin, gospodin množtva, hoće kite silnom rukom posići i pokratiti vse ča je visoko, da visoki poniženi,
34. I guste loze želizom obsićene budu, i Liban hoće pasti od moćnoga.

Kap. XI.

Prorokovanie od prišastja Isukrstova i ńegova oficia i kakov mir i pokoi vernim skroz to isto prišastje ima se prigoditi.

Dianie 13. Rim. 15. Proročastvo od Isukrsta i od ńegova kralievstva.

1. I hoće jedna šiba iz stabla Jeiseva izaiti i kita jedna iz korena ńegova uroditi;
2. Na koi bude duh gospodinov počival, duh mudrosti i razuma, duh svitovanja, moći, duh spoznania i straha gospodinova;
3. I ńegovo mirisańe bude u strahu božjemu. On ne će suditi pogliedom očiu svojih ni kaštigati sluhom ušiu svoih,
4. Nego s pravicom hoće uboge suditi i s pravdom kaštigati nevolne u zemli; i hoće šćapom ust svoih zemliu pogubiti i z duhom ustnic svojih nebogoljubnoga umoriti.
5. Pravica bude pas ledav ńegovih i vira pas obijst ńegovih.
6. Vuci budu polak jancev bivati i leopardi z kozlići ležali. Malahno dite bude jance i mlade lave i pitomu živinu zajedno gonilo.
7. Krave se budu z medvidi pasle i ńih mladi budu skupa ležali, i lavi se budu slamom pitali kako goveda;
8. I sasući hote radost imiti nad zmijskim gńizdom, i oni ki se obikne hoće vtikati ruku u škulju bažiliska.
9. Nigdir se ne će nigdor poraziti ni pokvariti na mojoi svetoi gori, jere zemlia jest puna zpoznania gospodinova i pokrivanje kako vodom mora.
10. I hoće se dogoditi v ono vrime, da koren Isai, koji jest misto zastave poganom, po kom budu jaziki izpitovali, ńega pokoi hoće počtenje biti.

Rim. 15. Proročastvo od pozvania poganskoga k' evanjelju

11. I gospodin hoće v ono vrime drugoč ruku svoju protegnuti, da ostanak puka svoga oblada, koji jest ostal od Asiriev, Jejupćanov, Patrosev, Mereje, Elamitov, Sjinare, Hamata, i od otok morskih;
12. I hoće zastavu jednu meju pogane uzdvignuti i skupiti razagnane Izraelove i raštrkane od Jude vkup zbirati od četirih stran zemalskih;
13. I nenavidost suprot Efraimu hoće prestati i nepriateli Jude budu iskoreńeni, da Efraim ne bude nenavidan Judi i da Juda ne bude suprot Efraimu.
14. I oni hote na Filistine pod mrak navaliti i popliniti vsih onih, koji suprot istoku bivaju. Edom i Moab hoće svoje ruke k ńim dvizati i sinove Amona budu jim podložni.
15. I gospodin hoće zakleti potoke mora u Jejuptu i ruke svoje suprot vodam dvignuti z jakimi vitri svojimi i onih sedam potokov oplitviti, da se bude moglo priko ńih gaziti.
16. I budu staza ostalim puka ńegova, koji jest ostal od Asirianov, kako se prigodi Izraelu u vrime, kad iz Jejupta putovahu.

Kap. XII.

Jedna hvalna pesan i hvali vzdavanje općine božje.

Hvali vzdanije. Ishod. 15. Psal. 11, 8.

1. V ono vrime hoćeš reći: hvalim te, gospodine, da srdit jesi bil na me, i da se srd tvoj obratil jest i kripiš mene,

Digitized by Google

2. Evo bog jest spasenie moje, prez skrbi jesam i ne bojim se; jere bog gospodin jest jakost moja i psalam moji i spasenie moje.

3. Vi hoćete z veseljem vodu črpati iz studenca spasenia.

4. I budete govorili v ono vrime: hvalite gospodina, pripovidaite ime ńegovo, oznanite meju pukom dila ńegova i naviščuite, kako visoko jest ime ńegovo.

5. Hvalite gospodina, jere se jest slavno izkazal, i to budi oznańeno po vsoj zemli.

6. Raduj se i hvali se ti bivajuća u Sionu, jer sveti Izrael jest velik pri tebi.

Kap. XIII.

Navišćuje kaštige, ka skroz Persiane i Mede vrh Babiloniju ima doiti, i plk božji opet milost ima dostignuti.

Babilonia. Iere. 50. 51. Prorokovanie od kaštig, ke imaju vrh poganov izaiti.

1. Ovo je brime vrh Babela, koje Isaia sin Amosa vidi.

2. Dvignite vaše zastave na visoke gore, vapi/te srčeno suprot ńim, i dvignite ruke gori i pustite proiti skroz vrata poglavnike.

3. Ia sam mojemu posvećenomu zapovidal i dozval jakoga mojega k srdu mojemu, koj veseli jesu u slavi mojoi.

4. Na gori jest niki krik kako velike voiske, krik kako da bi se vsa kralievstva poganska skupila. Gospodin množtva spravlia voisku na udarac,

5. Koja iz dalekih stran iz kraja nebes dohodi, pače sam gospodin zajedno sa šeregi srda svoga, da pogubi vsu zemlju.

6. Plačite se, jer se približuje dan gospodńi, on dohodi kako opušćenie od vsemogućega.

7. Zato hote vse ruke strnuti i vsih liudi srdca uvenuti.

8. Strah, nevolia i beteg hoće na ńe navaliti, teško jim bude, kako ženi rodeći; jedan se hoće pred drugim prestrašiti, i ńih obličja budu ogńena.

9. Jere ovo dan gospodńi prispiva grozan, gńivan, srdit, zemliu pogubiti i grišnike iz ńe iskoreniti.

10. Jer zvizde na-nebu i nebeski Orion ne svite, svitlo sunce je potamnilo, i misec tamno sviti.

11. Ja hoću zemlju pohoditi ńe zlobe radi i nepravadne radi ńih prestuplienja, i hoću misal ohologa skončati, i mogućstvo mogućih ponižiti,

12. Da jedan muž draži bude nego čisto zlato, i jedan človik vridniji nego gruda zlata Ofirskoga.

13. Zato hoću ja nebom stresti, da se zemlia iz mesta gane srdom gospodina množtva i dnevom gńiva ńegova.

14. I ona bude kako isplašena srna i kako jato prez pastira, da se svaki k svomu puku stiskati i u svoju zemlju bižati bude;

15. Zato da vsaki, koj našast bude, bude proboden i vsaki, ki ondi bude, mečem hoće poginuti.

16. I ńih dica hote pred ńimi izgńetena i ńih kuće poplieńene i žene ńih osramoćene biti

17. Jer ovo hoću Mede suprot ńim probuditi, ki ne išću zlata ni za srebro mare;

18. Nego mladiće z luka prostriljuju i ne smile se na plod utrobe i ditci ne prašćaju.

19. Tako hoće Babel, najliplia meju kralievstvi, slavna dika Kaldeov, zvrńena biti od boga, kako Sodoma i Gomora,

20. Da se u naprvo u ńoi bivalo ne bude i nigdor onde vdilie ne ostane. I da Arapi ondi njedne strihe ne čine,

Digitized by Google

ni pastiri nikakova dvorišća ondi ne ograde;

21. Nego dive ptice hote se ondi leći i ńih polače pune divih zvirov biti, i struci budu ondi legli se, i divji muži onud skakali,

22. I sove na ńih polačah pele (*corr. pro* ukote) i drakuni u lipih gradovih. I ńih vrime hoće skoro priti i ńih dni ne te se krtiti.

XIV. 1. Jer se hoće gospodin na Jakova smilovati i Izraela u naprvo izibrati, u ńih zemlju posaditi je. Stranski ljudi se hote k ńim pridružiti i z kućom Jakovlievom zavezati se.

2. Pogani je hote prijeti i pripeliati na svoj dom, da je kuća Izdraelska posede u zemli gospodinovi i da jim budu sluge i službnice; i hote u šužanstvu držati onih, kojih šužńi bihu, i gospodovati nad svoimi vladavci.

Kap. XIIII.

Prem takov razum uzdrži se, kako u zgora rečenom kapitulu, z daliem navišćenjem da Asiri imaju takaiše kastigani biti.

Ukriplienje suprot Babilonskomu šužainstvu.

3. I v ono vrime, kad tebe gospodin pokoi bude dati od teškoće i nevolie i od gorke službe tvoje, v koi biše,

4. Tako hoćeš ovako svidočiti suprot kralju Babelskomu i govoriti: kako se progonitelieva moć skonča i dohodak ńegov poginu?

5. Šibu nepravadnih jest gospodin razlomil, šibu onih ki vladahu,

6. Koja plk biaše prez prezstanka i nemilo vladaše nad pogani tere je progańaše nemilosrdno.

7. A ništar mańe vas svit počiva i tih jest i vesel.

8. I jelve se nad tobom vesele i cedri u Libanu i govore: kad ti ležiš, nigdor ne dohodi, koji bi nas obsikal.

9. Pakal drhće pred tobom, kad ga ti zastaneš; on tebi probujuje mrtve, vse ovne svita, i zapovida vsim kra- Ovni to je velika gospoda.
liem poganskim, da od svoga pristolia odstupe;

10. Da oni po čredi jedan za drugim govore i vele tebi: i ti jesi razbien kako i mi, i tebi gre kako i nam.

11. Oholia tvoja obalila se je u pakal doli zajedno z glasom gusle tvoje; molj budu postelia tvoja i črvi odilo tvoje.

12. Kako jesi iz neba pala, ti lipa ju- Rasap Babilonski.
trńa zvizdo? i kako jesi ti na zemliu obalil se, koji pogane rastiraše?

13. Mišlaše li ti u srdcu tvojem: ja Psal. 48.
hoću na nebo vzaiti i pristolje moje nad vse zvezde božje uzvišiti;

14. I hoću sesti na goru zaveta na stran od polunoći; i hoću skroz visoke oblake letiti i takmen biti najvišńemu.

15. A ti u pakal letiš, put od ziata prezdannoga.

16. Gdo te vidi, ta-se hoće na te obazriti i pogledati te (i reći): ovo li je on člověk, pred kim zemlia se tresiše i kralievstva trepetahu?

17. Koj vsu zemlju opusti i gradove u ńoj razvali i ne oprosti svoje sužne?

18. V istinu vsi krali poganski leže zajedno a s počteniem, vsaki u domovini svojoi;

19. A ti od groba tvoga zavržen jesi, kako pošpotana kita; kako odića razbienih, koi/ mečem probodeni jesu, koji gredu doli k' gromači paklenoi, kako raztlačen trup.

20. Ti ne ćeš kako oni pokopan biti, jer jesi zemlju svoju pogubil i puk umoril; jere sime hudobnih ne će se nikadar spominati.

21. Pripravite, da se ditca ńih kolju radi zlobe otac ńihovih, da se ne za-

Digitized by Google

kote i da ne posedu orsaga ni zemlju gradov plnu ne zidaju.

22. I ja hoću nada ńe dojti, veli gospodin množtva, i u Babelu zatrti spomenutje ńihovo, ostalih vnukov ńihovih i vsega ńih ostanka, veli gospodin.

23. I hoću učiniti da budu pića ježom i lokvam, i hoću je metlom pogublienia pomesti, govori gospodin množtva.

Isai. 37. 24. Gospodin množtva jest prisegal i rekal: ča valia, da se hoće izgoditi ono, ča sam namislil i ovršiti se dokonanje moje;

Rasap Asura. 25. Da Asur razbijen bude u mojoi zemli i da ga ja izgńavim na gori mojoi, da jaram ńegov od ńih vazet bude i brime ńihovo od grla ńih odstupi.

26. To je namišlienie, koje namislih vrh vse orsage, i to je protegnuta ruka vrh vse pogane.

27. Jere gospodin množtva to dokońal jest. Gdo mu hoće braniti? i ruka ńegova protegnuta jest, gdo hoće odvratiti?

Kap. XV.

Navišćenie kaštige vrh Filistinske zemlie.

Iere. 48. Ezeh. 25. Zefan. 2. 28. V litu, kad kral Ahaz umri, biše ovo brime:

Rasap Filisteov. 29. Ne veseli se ti, Filistinska zemlio, vsa ča je, da šiba, koja te sikaše, razlomliena jest; jer iz korena zmie hoće bažilisk izaiti i plod ńihov bude ogńeni leteći drakun.

30. Jer prvine potribnih hote se pasti i ubozi siguro počivati; a tvoje korene hoću gladom umoriti i tvoje ostale hoće on zadaviti.

31. Plačite se vrata, vapij gradu, vsa Filistinska zemlia jest razcvrta; jer od polunoći dohodi dim, ni njednoga ki bi prebival v ńihovih šatorih.

32. I što hote posli poganov povsud govoriti? Sionu jest gospodin fundament postavil i ondi hote nevoliaši puka ńegova svoje ufańe imati.

Kap. XVI.

Navišćenje kaštige vrh Moabitov i zač jim se imaju te iste prigoditi.

(XV) 1. Ovo je brime vrh Moaba, v noći dohodi rasap na Ar u Moabu: poginu. V noći dohodi rasap na Kir u Moabu: poginu. Moab. Iere. 48. Ezeh. 25. Zefa. 2.

2. Oni gredu gori k Baitu i Dibonu, k oltarom, da se plaču i narikaju nad Nebo, Medbu i Moabom. Vsih glave obrivene jesu i vsih brade ostrižene. Rasap Moaba.

3. Po ulicah gredu vrićom opasani, na ńih strihah i po putih ńihovih plaču se vsi i gredu plačući doli.

4. Hesbon i Eleale vapiju, da jih je do Jahca čuti. Zato betegom se tuže oružniki Moabovi, jer zlo jest dušam ńihovim.

5. Srdce moje vapie k Moabu, ńih bigavice bižc pred kravu (*corr. pro* kvaru) trigodišńu tja do Zoara; jer gredu suprot Luhitu i plaču se, i na putu, koi pelia u Horonaim, dviže se tuga i vapai.

6. Jer vode u Nimriem posišu i seno vene i trava sahne i ne raste nikakovo zelenie.

7. Jer blago, ko su spravili i plk, koj skupili jesu, i brode priko rike Arabske.

8. Vapai gre okolo po vsih krainah Moabovih, vikaju tja do Eglaima i vapiju pri jaslih Elimovih.

9. Jer vode u Dimonu jesu pune krvi. H tomu hoću još veće na Dimon navaliti, suprot onim koi u Moabu uzdržani od lavov jesu i suprot ostalim u zemli.

XVI. 1. Draga orsačka gospodo, pošalite jance od Sele iz pustińe k gori hćere Sionske.

Digitized by Google

2. Ali kako ptica izleti, koja iz gńizda jest izpuiena, tako hote i hćere Moabove, kad budu mimo Arnona putovale.

3. Zbiraite viće, držte pravdu, delai sebi hlad v poludne, kako u noći; sakrij izagnane i ne imenui izbigle.

4. Pusti prognane moje pri tebi stanovati, dragi Moab, budi jim obranitel pred zarobcem, tako se hoće skončati i rasap i pogibel hoće prestati u zemli.

5. I hoće biti prestolje jedno pripravlieno iz milosti, da jedan na ńem sidi istinom u kući Davidovoi i da sudi i nastoji pravdi i da potribuje pravicu.

6. A mi čujemo za oholiju Moabovu, da je vele zmožan i da ńih oholost, dika i srd veća je, nego ńih moć.

7. Zato hoće se jedan Moabit nad drugim plakati, i vsi rečeni zaiedno nad fundamentom varoša Kir-Hereša budu tužno zdihali.

8. Jer Hisbon pusto polie posta, vinograd u Žibni jest pokvaren, gospoda meju pogani jesu ńega plemeniti trsi razlomili i došli jesu do Iaesera i klate se po pustińi; grebenice ńih izrivene jesu i priko mora popeliane.

9. Zato plačem ja za Iaesara i za volju vinograda Sibme i ronim gorke suze za Esbon i Eleale. Jer pala jest pesan jedna u protulitje i žetvu tvoju,

10. I prestalo je veselje i radost na polju, ni se u vinogradu veće razgovaraju ni vriskaju. Nijedno vino se ne ižimlie v torkulih; ja sam vam vaše petje omrazil i zatrl je.

11. Zato mrmńe srce moje na Moaba, kako gusla, iznutrńa utroba moja na Kir-Haresa.

12. Onda se hoće spoznati, kako je Moab trudan pri oltaru i kako je u crikav svoju moliti hodil a ništar ni opravil.

13. To jest da gospodin onda suprot Moabu govoril jest.

14. I sada govori gospodin i veli: u trih letih, kakova dilavna lita jesu, hoće gospostvo Moab savsima slabo biti, da ga malo ostane i ne veliko.

Kap. XVII.

Navišćenie kaštige vrh Sirisko kralievstvo i poglaviti varoš Damaska.

1. Ovo jest brime vrhu Damaška, ovo Damaškus veće ne bude varoš, nego jedna razvaliena gromača. Ierem. 49. Amos 1. 2. Rasap Damaska.

2. Varoši Aroiski hote pusti biti, živina se ondi hoće pasti, pred kom se nigdor ne bude strašiti. Damask zove se tvrdinia plka Efrainskoga, zato da se na Damask zanašahu.

3. I tvrdost Efraima hoće na nišće doiti i kralievstvo u Damašku i ostanak u Sirij bude kako gospostvo sinov Israelskih, govori gospodin Sabaot.

4. V ono vrime hoće se gospodstvo Iakovlievo stančati i tusto telo ńega omledniti.

5. Jere bude kako kad' bi gdo žito u žetvi spravlial i kad' bi gdo rukom svojom klasje mlatil i da bi gdo klasje zbiral u dolini Refaimovi,

6. A još ništo u klasju ostalo, kako kad' se ulika trese, da dvi ili tri zrna na vrhu gori ostanu, ili kad' dvi ili tri hrušve (*correctum:* kad četiri ili pet zrn) na kiti vise, govori gospodin bog Izraelski. Isai. 7.

7. V ono vrime hoće se človik onoga držati, ki ga je stvoril, i oči ńegovi hote svetoga u Izraelu gliedati.

8. I ne će se veće držati oltarov, koje učini ruka ńegova, ni obazriti se na ono, što ńega prsti učiniše, ni na idole ni na prilike.

9. V ono vrime budu mista jakosti ńihove kako zapušćena kita, koja zapustiše sinove Izraelski i budu potrena.

Digitized by Google

10. Jere tij pozabi boga spasitelia tvoga i ne sponenu se na stinu jakosti tvoje. Zato hoćeš ti lipe cipe posaditi, a tuji hote plod ńih uživati.

11. Va vrime ciplienia hoćeš čekati, da zaran ocvate; a u žetvi, kad' bi imil mendule otrgati, hoćeš misto ńih beteg i nevoliu imiti.

12. O gore množtvu tolika puka, hoće šumiti kako more i smuštrańe ljudstva hoće grmiti kako velike vode.

13. Kako velike vode, tako hote ljudi šumiti, a on je hoće psovati, a oni hote u daleke strane odbignuti i prognati je hoće, kako prah na gori vitar progańa i kako se vihru od zle godine dogaja.

14. A u večer bude strah a v iutro se ne nahode. To je plaća progonitel naših i plod onih, ki nam naše po-sili zdiraju.

Kap. XVIII.

Navišćenie kaštige vrh Moreju ili Arape, na ku se židove zanašahu.

1. Gore orsagu, ki se pod jadrom u hladu vozi od onoga kraja vode Moreiske,

2. Ki poklisare po moru šalie i u šuplih plaveah voziše se. Poidite vi, hitri posli, k' puku koi je razdrt i opliñen, k' puku ki jest grozniji nego nijedan puk na svitu, k puku koi jest na vse strane razagnan i zatren, čiu zemlju navodań potopi.

3. Vsi vi, ki na zemli bivate i va orsagu prebivate, hoćete viditi, kako se zastava na gorah maitala i u trumbite trubilo bude.

4. Jer ovako govori meni gospodin: ja hoću počivati i gliedati iz pristolja moga, kako vrućina, ka daž ižmika, i kako rosa u teplini žetve.

5. Zač pred žetvom hoće žito odnemoći i nezrel sad u cvitu usahnuti, da potriba bude kitice kosirom odsikati i trse tja metati;

6. I pustiti je zajedno ležati pticam gorskim i zvirom zemalskim, neka se vnutri u litu ptice legu, a u zimi neka zvirje vsakojako vnutri leži.

7. V ono vrime hoće raskinuti i poroblieni plk, koji jest grozniji neg nigdir jedan, koji jest ovdi i ondi raznešen i potlačen, koga zemlju jest povodań potopil, darove prikazati gospodinu Sabaotu, na onom mistu, gdi je ime gospodina Sabaota, na gori Sionskoi.

Kap. XIX.

Kaštiga vrh Jejupta i pozvanje poganov ka Isukrstovomu kralievstvu.

1. Ovo je brime vrh Jejupta, ovo hoće gospodin na brzu v' oblaku letiti i u Jejupat dojti. Tada hote idoli u Jejuptu pred ńim zdrhtati, Jejupćanom hoće srdce zmrznuti u telu ńihovu.

2. I ja hoću Jejupćane meju sobom razdražiti, da jedan brat suprot drugomu, jedan priatel suprot drugomu, jedan varoš suprot drugomu i kralevstvo meju sobom bude vojevalo

3. I Jejupćanov srdce hoće prepasti i hoću misal ńihovu k ničemur učiniti. Onda hote oni iz idolov, iz popi, iz ugańavcev i čarnikov izpitovati;

4. A ja hoću Jejupćane izručiti v ruke grozovite gospode i čvrst kral hoće nad ńimi gospodovati, govori gospodin, gospodin Sabaot.

5. Voda u lokvah hoće posahnuti i k tomu hoće i rika oplitviti i poginuti.

6. Vode hote odteći i vsi potoki i trstike i žukva sagńiti,

7. I zelenie pri vodah pokvariti se i vsako žito pri vodi uvenuti i poginuti.

Digitized by Google

8. Ribari budu zle volie i vsi oni ki udicom love, žalostni, i oni ki mriže u more meću, pečalni.
9. Sramotni budu oni ki dobre mriže pletu,
10. I oni ki shrambe imaju, spored z onimi, ki ribňake čine za plaću i pečalni budu.
11. Poglavnici Zoana nepametni jesu, i razumni i svitniki Faraunovi u viću omaneniše. Ča vi govorite od Farauna: ja jesam razumnih čedov i jesam roda starih kraliev?
12. Gdi su tada sada razumni tvoji? neka ti oni naviste i povidu, čto jest gospodin Sabaot suprot Jejupćanom namislil.
13. Ali poglavnici Zoanovi omaneniše, hercegi od Nofa se prehiniše; oni spored z Jejuptom glavni kamen plemena zapelivaju.
14. Jer gospodin jest meja ňe manene duhe izsipal, da oni Jejupat zapeliaju u vsem ňibovu dugovanju, kako pian človik šemeće, kad bljuje.
15. A Jejupat ne će ništare imati, ni glave ni repa, ni kite ni stabla.
16. V ono vrime bude Jejupat kako žene, i bojati se hoće i strašiti, kad gospodin Sabaot ruku suprot ňim gane.
17. I Jejupat se hoće bojati pred zemljom (zemgliom) Judeiskom, da gdo godi se na ono spomene, hoće ga strah obaiti pred vićem gospodinovim, koje je suprot ňim dokońal.
18. V ono vrime hote se u petih varoših u Jejuptu kananeiskim jazikom govoriti i prisegati z gospodinom Sabaotom; jedno se hoće zvati Ir-Hereš.
19. V ono vrime hoće biti oltar gospodinov nasred Jejupacke zemlie i žrnov gospodinov na pokraini;
20. Ki bude znamenie i svidočastvo gospodina Sabaota u Jejuptu. Jer oni budu k gospodinu vapili na vriditelia, a on jim hoće spasitelia i meštra, ki je odkupi, poslati Irheres. Obećanje da Jejupat hoće se ka Isukrstu obratiti.
21. Zač gospodin bude Jejupćanom znanac i Jejupćane ga hote onda spoznati i ňemu služiti sa vsakojačkimi žrtvami, i gospodinu obećati i ovršiti.
22. I gospodin hoće Jejupćane kaštigati i ozdraviti; jer se oni hote k ňemu obratiti, a on jim se hoće dati umoliti i ňe spasiti.
23. V ono vrime hoće biti staza od Jejupta u Asiriju, da Asirij u Jejupat, Jejupćane u Asiriju putovati budu i hote zajedno bogu služiti.
24. Onda bude Izrael samotret z Jejupćani i Asirij, po blagoslovu ki na zemli bude.
25. Jer gospodin Sabaot hoće je blagosloviti i reći: blagoslovlien budi, Jejuptu, puče moj, i ti, Asur, dilo ruk moih, i ti, Izrael, otačastvo moje.

Kap. XX.

Navišćuje kaštige vrh Jejupta i Moreju.

1. V litu, kad Tartan u Asdob doide, Tartan.
poslan od Sargona, kralia siriačkoga, Sargon.
i arva Asdod i oblada ga,
2. Onda govori gospodin po Isaiji, sinu Amosevu, i reče: poidi i svrzi vriću iz boki tvoih, zuj postole iz nog tvojh. I on to učini i poide nag i bos.
3. Tada reče gospodin: kako sluga moji Isaija nag i bos hodi, na znamenie i čudo trih godišć vrh Jejupta i Moreju:
4. Tako hoće kral Siriački tja goniti obladani Jejupat i razagnati Moreju, oboje mlade i stare, nage i bose, z razodivenom sramotom, na prirok Jejuptu.
5. I oni se hote prestrašiti i sramotni

Digitized by Google

ostati nad Morejom, na ku se zanašahu, i takaje Morea nad Jejuptum, kim se dičahu.

6. I kmeti onih otokov hote v ono vrime reći: to li je ufańe naše, kamo se mi na pomoć utikahomo, da obrańeni budemo pred Siriačkim kraliem? kako lipo utekosmo?

Kap. XXI.

Navišćuje kastige vrh Babiloniju, Duma i Arabiju.

1. Ovo je brime vrh pustinie mora: kako zla godina od poludne dohodi, ka vse preoberne, tako dohode iz pustińe, iz nike grozovite zemlie.

2. Jer meni se jest strahovito obličje prikazalo. Jedan špotlivac gre suprot drugomu, i jedan razboinik suprot drugomu. Potegni simo Elam, podsedi e Madai; ja hoću vsega uzdihania ńegova konac učiniti.

3. Zato jesu ledja moja puna betega i teškoća jest mene naskočila, kako roditelnicu; ia se krivim, kad ju čujem, i strašim se, kad ju pogliedam.

4. Srdce moje drhće, strah me je obašal; i u sladkoi noći nimam pred ńom pokoja.

5. Pripravi trpezu, činite stražu u dvorišću; jijte, pi/te, spravite se vi voivode i pomažite vaše šćite.

6. Jer gospodin reče ovako meni: poidi i postavi strašca, ki bude gledal i navišćeval.

7. A on vidi końike jahajuć i peliajući se na końih, oslih i kamelih, i dobro je nastoja.

8. I jedan lav se ozva: gospodine, ja stojah na stazi vdile vas dan i strzah, bdeći po vsu noć.

9. I ovo pride nigdo, vozeći se na kolih; on odgovori i reče: Babel se jest razrušila i vsi ńe idoli i prilike po tloh jesu vržene.

Babel jest božje gumno, jer bi je hotil razmlatiti i razdriti.

10. Moja draga pristava, u koj ja mlatim, ono ča sam čul od gospodina Sabaota, boga Izraelskoga, to vam navišćujem.

Duma. Rasap Arabie.

11. Ovo je brime vrh Dume. Vapiju k meni iz Seira: stražce, jeli skoro noć prošla? stražce, jeli skoro noć prošla?

12. A stražac odgovori: I prem da jutro osvane, zato li hoće noć biti. Prem da vi ispitujete, nič mańe hoćete se vrnuti i opet ispitovati.

13. Ovo je brime vrhu Arabije. Vi budete u gvozdu Arabskomu na putu, ki pelia u Dedanimu, bivali.

14. Nosite suprot žajnomu vodu, vi ki bivate u zemli Tema; podajte kruha bižećim.

15. Jer bižc pred mečem, pred zlim mečem, reku, pred napetim lukom i pred vrlim bojem.

16. Jer ovako veli gospodin meni: u jednom litu, kakova su lita dilavcev, hoće vsa slava Kedara poginuti,

17. I ostalih strilac vitezov Kedarskih hoće mańe biti, zač to jest govoril gospodin bog Izraelski.

Kap. XXII.

Navišćenje kaštige, ka vrhu Jerusolima ima doiti, i kako Sebno komornik blaga ima biti odnet i Eliahim ima svrhu postavlien biti.

Ierusolim. Dol vienja. Ierusolim zove se dol od vienia, zato da imiahu dosta videćih, to je prorokov i učiteliev va riči božjoi.

1. Ovo je brime vrh Ierusolima: Čto je vam, da vsi tako na strihe lizete?

2. Ti biše puna slave, puna ljudstva i puna radosti. Oni ki jesu pobieni, nisu mečem pobijeni i nisu va udarcu umrli,

3. Nego vsi tvoji kapitani jesu pred luki ustupili i uhvaćeni jesu; vsi ki jesu u tebi našasti, jesu uhićeni i daleko pobigli.

Digitized by Google

4. Zato govoru ja: otidite od-mene, neka se gorko plačem; ne trudite se mene kripiti nad raspom hćere plka mojega.

Rasap Ierusolimski.

5. Jere jest dan raspa i smutńe od gospodina, gospodina Sabaota u Ierusolimu za volju podkopania zidov i vikania na gori.

6. Jer Elam grede z vozmi, leutami i s konniki, i lašći se šišak šćitmi.

7. I hoće se dogoditi, da tvoje izibrane doline pune vozov budu i końičko padališće hoće biti pred vrati.

8. Tada hoće zastorak Jude razkriven biti, da budu gledali va no vrime spravu u kući gvozda.

9. I vi hoćete dosta raspuklin u kući Davidovoi viditi, i vam bude vodu u doleńem ribńaku vkup spravliati.

10 I hoćete kuće Ierusolimske brojiti i hoćete kuće razvaliti i zide potvrditi.

11. I hoćete rov učiniti mej obijudvimi zidmi od vode staroga ribńaka. I još ne gledate na onoga, gdo to čini, i ne pomišliate na onoga, gdo to izdaleka zapovida.

12. Zato hoće gospodin, gospodin Sabaot, v ono vrime pustiti napovidati, da se vsak plače i žaluje, i da se obrije i vrićami obuče;

13. Prem ako sada jest vse radost i veselje, vole koliete, ovce ubijate, meso jiste, vino pijete (i govorite): neka jimo i piemo, jer nam je zjutra umriti.

Neka jimo: ovako rugaju se sproroći, ki jim smrt navišćuju.

14. To jest pred ušima gospodina Sabaota razodiveno. Ča valia, da vam ne će to pregrišenje prosto biti prvo neg umrete? veli gospodin, gospodin Sabaot.

1. Kor. 15.

15. Ovako govori gospodin, gospodin Sabaot: poidi h komorniku Sebne, dvorskomu, i reci mu:

Sebna.

16. Čto imaš ovdi? komu pristojiš, da ti sebi činiš ovdi grob rizati, kako on ki čini sebi kopati grob na višini, i kako on ki čini sebi prebivališće u stini zidati?

17. Ovo hoće te gospodin zavreći, kako jaki z jednim hmuti, i tebe zagresti;

18. I goniti te, kako globuš na širokom polju. Ondi hoćeš umriti i ondi hote kola tvoja velike vridnosti ostati s prigovorom i sramotom kuće gospode tvoje;

19. I ja te hoću iz tvoga plemena obaliti i vazeti tebi službu tvoju.

20. I v ono vrime hoću zvati slugu moga Eliahima, sina Iskijina;

Eliahim.

21. I ńega sukńom tvojom oditi i tvojim pasom opasati i moć tvoju v ńegovu ruku dati, da on bude otac onih, ki u Jerusolimu bivaju, i kuće Jude.

22. I hoću kluče kuće Davidove na pleća ńegova postaviti, neka on odtvori, a nigdor ne bude mogal zatvoriti, i neka on zatvori, a nigdor ne bude mogal otvoriti.

23. I pribiti ga hoću misto čavla u jako misto i imiti će pristolje slave v kući otca svoga,

24. Da na ńem visela bude vsa slava i veličastvo kuće otca ńegova, dica i vnuki, i vsakojačke maliahne pehare i organe.

25. V ono vrime, veli gospodin Sabaot, ima čaval iskinut biti, ki biše pribien u tvrdu mistu, da se razbije i da pade i ńega brime pogine, jer gospodin to reče.

Zaha. 10.

Kap. XXIII.

Od kaštige Tira, Sidona i ostalih varošov i otokov mora.

1. Ovo je brime vrhu Tira: plačite se vi plave na moru, jere ona je razvaliena, da v ńoi ni kuće veće i nigdor

Tiru. Chitim.

Digitized by Google

Jere. 4. Ezeki. 25. 26. 27.

se tamo ne seli; iz zemlie Chitim hote to spoznati.

2. Bivajući v otocih umuknuše. Trgovci u Sidonu, ki priko mora putovahu, plńahu tebe.

Rasap Tira: to je učinil veliki Aleksander iz Macedonie, koje riči je Isaia prvo dlgo vrime vidil.

3. I vsakojački sad, ki na Sihoru i žito, ko nad vodom rastiše, prinesoše k ńim vnutar po velikih vodah; i ti biše poganov samań postala.

Sidon.

4. Moreš se dobro prestrašiti, ti Sidon, jer more i morski vali (*correctum*: tvrdine pri moru) govore: ja nisam već noseća i ne ću veće roditi; a niedńoga mladića ne hranim i niednu divoiku.

5. Kako se prestrašiše, kad se od Jejupta čujaše, tako se hote takoje prestrašiti, kad budu od Tira čuli.

6. Vozite se po moru i plačite se, vi ki bivate po otocih.

7. To li je vaš veseli varoš, ki se starostjom svojom hvali? Ńega noge hote ga daleko zapeliati.

8. Gdo bi se bil toga domislil, da Tiru kruni tako se ima zgoditi, i budući da trgovci ńega hercegi jesu i kupci ńega naiveći u zemli?

9. Gospodin Sabaot jest tako promislil, da oslabi vsu diku lipoga mista i osramoti vse veliake u zemli.

10. Poidi priko zemlie, kako rika, ti hčerko mora; ovdi ni veće poglavja.

11. On proteže ruku svoju priko mora i straši kralievstva. Gospodin zapovida vrh Kanaan, da pogubi ńe moguće,

12. I govori: ne ćeš veće vesela biti, ti osramoćena divojko, ti hći Sionska. O Chitim, ustani se i potegni naprid, jer ti nij ovdi ostati,

Chitim. Aleksandru je sila za Tirom takaiše Babiloniju razoriti, to se je po 400 lit isplnilo.

13. Nego (u) Kaldeiskoj zemli, ka ne biše plk, nego Asur učini, da se po ńoi voziti more; i uzidaše vnutri tvrde turne i velike polače; a ona jest postavliena, da ima do čista razrušena biti.

14. Plačite vi, plave, na moru, jer moć vaša jest razrušena.

15. V ono vrime Tirus hoće zablien biti sedamnadeste let, dokle kral jedan živiti more. A nakon sedamdeset let hoće se od Tira bludna pesan peti:

16. Vazmi guslu i obhajai varoš, ti zabliena kurbo; i guslai dobro na guslah tvojih i poj srčeno, da se opet na te spomene.

17. Jer nakon sedamdeset let hoće gospodin Tira pohoditi, da opet dobude ńe kurbenu plaću, i bude bludna kurba vsih kralievstvi na zemli.

18. A ńe trgovina i kurbina plaća bude gospodinu sveta. Ne će ju k skrovišću spravliati ni sakrivati, nego onih, ki pred gospodinom bivali budu, trgovina hoće biti, da jidu i da se nasite i da dobro odiveni budu.

Kap. XXIIII.

Od kaštige, ka kaštiga vrh pogane i vse nepriatele božjega plka ima doiti.

1. Ovo gospodin opušća i tašći zemlju i razmeće vse, čto jest v ńoj i razhita onih, ki u ńoi bivaju.

Osea 4. Prorokovanie raspa židovskoga plka.

2. Redovniku gre kako inomu plku, gospodinu kako slugi, gospi kako službnici, prodavcu kako kupcu, i onomu ki posujuje kako onomu ki viruje, onomu ki tira kako dužniku;

3. Jer zemlia bude prazdna i porobliena, zač gospodin to reče.

4. Orsag leži gorko opušćen, zemlia odnemore i pogiba, i naivišńi plka u zemli odnemagaju.

5. Zemlia jest proklieta od onih, ki u ńoi bivahu, jer prestupliaju zakon i promińuju zapovedi i zapušćaju vikovični zavet.

6. Zato prokliestvo požira zemlju, jere

Digitized by Google

oni ki vnutri bivaju, zaslužuju ga. Zato venu domaći zemlie, da jih malo i ostaje.

7. Mast gine, trs sahne, i oni uzdišu, ki bihu iz srdca veseli.

8. Radost bubna nesta, vikanie veselih proide, i veselje gusal konac prie.

9. Ne poje se pri vinu i dobro pitje jest gorko i žuhko, ki ga piju.

10. Prazdno misto jest razvalieno, vse kuće zatvorene jesu, da nigdor unutar ne hodi.

11. Plaču za vinom po ulicah, da vse veselje otide i vsa radost zemlie se skonča.

12. Listor nečistoća jest u gradu ostala i vrata stoje pusta.

13. Jer u zemli gre ravno, kako kada je ulika otrgana, kako kad poledkuju po trgadbi.

14. Oni dvižu ńih glas i hvale se i vikaju tja do mora nad slavom gospodina.

Pogani hvale boga zajedno i plk naš jest ovako nemaran i malo ih je ki to čine.

15. A sad slavite gospodina u dubočini, u otocih morskih ime gospodina boga Izraelskoga.

16. Mi čujemo hvalnu pesan od kraja svita na slavu pravadnoga. I meni je reći: kako sam tako mledan? kako li sam tako mledan? Gore meni, kim se špotlivci rugaju, komu se, reku, špotlivci rugaju.

17. Zato dohodi na vas, domaći, strah zemlie, jame i zanke.

18. I ako gdo vapaju straha uteče, tako hoće u jamu propasti; i ako vaspet iz jame izlize, tako se hoće za konop zaplesti. Jer obloki u visoku odtvoreni jesu i fundament zemalski drhće.

19. Zlo hoće zemli biti i ništar joi se ne će po voli primiriti.

20. Orsag hoće šemetati kako pianac, i odpelian biti kako striha; jere ju grihi ńe tišće, da joi je pasti i ne može se obdržati.

21. V ono vrime hoće gospodin pohoditi visoke viteze, ki u višińi jesu, i kralie zemalske, ki jesu na zemli.

22. Da skupni budu u jedno vrime u jami i da zatvoreni budu u tamnici i nakon vele vrimena opet pohojeni budu,

23. I misec se bude sramoval i sunce sramotno ostane, kad gospodin Sabaot kral bude na gori Sionskoi i u Jerusolimu i pred ńega starejemi u gospodstvu.

Kap. XXV.

Hvalna pesam proroka k bogu k (*recte:* s) pridanom proročastvom od pozvanja poganov i prestuplienja Moabitskoga plka i vsih nepriatel božastvene općine.

1. Gospodine, ti jesi bog moj, tebe slavim ja, ja hvalim ime tvoje, jer ti čudesa činiš; namišlenia tvoja jesu od početka verna i istinna. — Hvala za kralievstvo Isukrstovo.

2. Jer ti činiš iz varoša gromaču i da tvrdo misto razvalieno leži; tujih polač, da ni veće varoš, i nigdare zidano ne bude.

3. Zato te slavi moćni plk, gradove mogućih poganov boje se tebe.

4. Jere jesi ti slabih jakost i jakost ubozih u nevoli, obranitel pred zlom godinom, senca pred vrućinom, kad se silnici groze, kako grad na tinu.

5. Ti ponižuješ tuih zmetńe, kako vrućina u suši, da vrućina rozgve silnikom pokvari, prem ako oblaki hlad od sebe pušćaju.

6. I gospodin Sabaot hoće vsim pukom na ovoi gori jedan gospodski pir učiniti, pir od čista vina i od tustine, od mozga, od vina, u kom nij drošja. — Math. 22. Luka 14. 1. Kor. 15. Oči. 7. 21.

7. I on hoće na ovoi gori odila tja vzeti, s kimi jesu vsi plki odiveni i odila, s kimi su pogani ogrńeni. — Uskrišeni mrtvih.

Digitized by Google

8. Jer jih hoće smrt požriti vikovičnim zakonom i gospodin, gospodin hoće suze iz vsih obraz otrti i odneti prigovor od puka svoga po vsoj zemli, jer to jest gospodin govoril.

9. V ono vrime hoće se govoriti: ovo jest bog naš, na koga mi čekamo, i on nam hoće pomoći; ovo jest gospodin, na koga mi čekamo, da se veselimo i radujemo ńegovomu spasenju.

10. Jer ruka gospodnia počiva na ovoi gori, a Moab hoće meju ńimi razmlaćen biti kako slama i kako blato.

11. I on hoće ruke svoje raširiti posred uńih, kako se razšira on, ki hoće plivati; i ńih diku poniżiti z mišcami ruk svoih,

12. I visoke tvrdine zida vašega pregnuti, poniżiti i u prah na tla obaliti.

Kap. XXVI.

Hvalna pesan i da se na boga ima ufati i kako on svoje va vsih nevoljah kripi i ohrańuje.

Hvali vzdanie za iskuplienie krstjanske crikve i jedna molba, da dalie uzdržana bude.

1. V ono vrime hoće se ovakova pesan peti u zemli Jude: Mi imamo tvrdo misto, zidove i brambe spasenja jesu.

2. Odprite vrata, neka vnutar proide pravadni plk, ki viru obdrži.

3. Ti vdilie držiš mir po stanovitnu obećanju, jer se vsaki na te zanaša.

4. Zato pustite se na gospodina va vike, jer bog gospodin jest stina vikovična.

5. I on prigiblie onih, ki u višini bivaju, oholi varoš ponižuje, pače ga poriva k zemli, da u prahu leži,

6. Da nogami potlačen bude, z nogami, reku, ubozih i s petami siromahov.

7. A pravadnih put jest priprost, stazu pravadnih napravliaš ti

8. Jer mi tebe čekamo, gospodine, na puti pravadnoga tvoga; želimo iz srdca ime tvoje i spomenutje tvoje.

9. Iz srdca želim tebe v noći i z duhom mojim zarana bdim k tebi. Jer gdi pravda tvoja po zemli hodi i ondi se vsi na zemli prebivajući pravde uče.

10. Ali ako se prem nepravadnim milost ponudi, ne uče se zato pravice, nego zlo tvore u zemli pravadnoi, jer ne vide gospodńe slave.

11. Gospodine, ruka tvoja zvišena jest, toga oni ne vide; a kad' budu videli, tad hote sramotni postati v srdu nad pogani; i h tomu je hoćeš ti s ogńem, s kim ti nepriatele tvoje tratiš, požgati.

12. A nam, gospodine, hoćeš mir provdiliti, jer što koli mi opravimo, to si nam ti podal.

13. Gospodine, bože naš, druga gospoda vladaju nami neg ti; ali mi listo tebe spominamo tere ime tvoje.

14. Mrtvi ne ostaju živi i oni, ki jesu preminuli, ne uskrišaju; jer si je ti pohodil i pogubil i pomersil jesi vse ńih spomenutje. Spomenutje to je tvoje prodikovanie ili slovo. To činite na moje spomenutje.

15. A ti, gospodine, greš naprida meju pogani, ti greš vdil napred meju pogani, izkažuješ slavu tvoju i dohodiš od daleka tja do kraia svita.

16. Gospodine va vrime nevolie vsak te išće i kad je ti pohaiaš, tada gorko h tebi vapiju.

17. Kako roditelica, kad ima poroditi, tako joi jest teško, vapije u svojem betegu: tako se zgaja i nam, gospodine, Ivan 16.
pred obrazom tvojim.

18. Onda jesmo i mi noseći i teško nam jest, da jedva dišemo, i još ne moremo zemli pomoći i domovni na zemlju ne te pasti.

19. A tvoji mrtvi hote oživiti i s truplom uskrsnuti; probudite se i hvalite se vi, ki pod zemliom ležite. Jer rosa tvoja jest rosa zelenoga polia, a zemlju Uskrišenje mrtvih.
mrtvih hoćeš provrnuti.

Digitized by Google

20. Poidi, plče moi, u jednu komoru i zatvori vrata za sobom, sakrij se jedno malo, dokle srd mine.

21. Jer ovo gospodin hoće izaiti iz mista svoga, da pohodi zlobu bivajućih u zemli, svrhu ńih, da zemlia hoće krv ńih očitovati i ne će sakriti veće onih, koi su v ńoi poklani.

Kap. XXVII.

Od kaštige Leviatana, od dobrote božje, od oslobojenia Izraelskoga i pozvanja poganov.

Pohojenije velikih kralievstvi.

1. V ono vrime hoće gospodin pohoditi z svoim nesmernim velikim i jakim mečem oba Leviatana, koji jest priprosta zmia, i Leviatana, koj jest jedna zvita zmija, i hoće drakune u moru zaklati.

2. V ono vrime hoće se peti od vinograda naiboliega vina:

Krstianska crikav.

3. Ja gospodin branim ga i močim ga hitro, da ńegovo listie ne zmiša; hoću ga dan i noć čuvati.

4. Bog se ne srdi s manom. Ah da bi mi se z trńem i z dračjem vojevati, bih se hotil meja ńe ugńesti i na kup nabosti-e.

5. On me hoće uzdržati u jakosti mojoi i mir meni podiliti, mir mi hoće zato podiliti.

Ukriplienie.

6. I hoće se izgoditi, da se Jakov hoće ukoreniti i Izrael hoće cvasti i zeleniti se, da oni zemlju s plodom napune.

7. I ne će biti bien, kako ga nepriateli biju i ne će zaklan biti, kako ga ńegovi neprijateli kolju.

8. Nego po ta put je popravliaš i oslobojuješ, kad si je razcvilil oštrim vitrom tvojim, to jest z jugom.

9. Zato hoće po tom grih Jakovliev prestati, i to je prud od toga, da grihi ńega hote tja vazeti biti, u tom da on vse kamike oltara učini kako raztlčene kamike na prah, da veće niedni idoli ni prilike ne ostanu.

10. Jer tvrdi varoš ima sam biti, lipe kuće razvaliene i opušćene, kako pustińa, da onuda telci se pasli i bludili budu i kitje grizli.

11. Ńih kite hote se prelamati, kako suhe, da žene dohajale i š ńimi ogań nitile budu; jer jest nerazuman plk, zato se ne će na ńe smilovati on ki je je učinil, i on ki je je stvoril, ne će jim biti milostiv.

12. V ono vrime hoće gospodin vreći od kraja vode tja do potoka Jejupačkoga, i vi sinove Izraelski budite skuplieni jedan za drugim.

13. V ono vrime hoće z velikom trubom trubiti, tako hote doiti zgublieni u zemlju Asura i prognani iz zemlie Jejupta i hote se gospodinu moliti na s. gori u Ierusolimu. Spravišće crikve. Truba evanjelia.

Kap. XXVIII.

Kako Isaia smrtnim betegom ležaše i bog mu vaspet pomože, i taki se ńegov žitak petnadeste lit provdili, na to kral zajedno s hvalnu pesnu boga hvali.

1. Gore oholoi kruni, pijanim od Efraima, uvenutomu cvitu ńih lipoga gospodstva, ko stoji gori nad plodnom dolinom onih, koji od vina šemeću. Prorokovanje raspa Salmanasera i Senaheriba.

2. Evo jedan moguć i jak od gospodina, kako grad i kako škodna godina, kako vodeni vali, ki grozno busaju, pušćen bude u zemli silom;

3. Da ohola kruna pi[a]jancev Efraimskih z nogami potlačena bude,

4. I uvenuto cvitje ńega slatke slave, koja stoji nad plodnim dolcem, hoće

biti kako slana pred litom, koja pogine, još na svojih kitah viseći.
5. V ono vrime hoće biti gospodin Sabaot vlastna priazniva kruna i slavni vinac ostalih plka svoga,
6. I duh pravadnosti onomu, ki na pravdi sidi i jakost onim, ki iz voiske opet dohajaju k vratom.
7. I k tomu jesu i ovi od vina maneni postali i šemeću od moćnoga pitja. Jer obadva, redovnik i prorok, maneni jesu od moćna pitja; vinom su se ožrli i blude od moćna pitja, va ugańanju jesu maneni i bliuju osujeniem.
8. Jer vsi stoli puni jesu bluvanja i smrada povsuda.

Zamiri porugavce. Ubozim bude evanjelie prodikovano.

9. Kad se hoće tada spoznania naučiti? komu hoće oznaniti prodikovanie? onim ki su se odviknuli od mlika i od prs ostavlieni.
10. Jer oni govore: zapovij simo, zapovij tamo; zapovij simo, zapovij tamo; čekaj ovdi, čekai ondi; čekai ovdi, čekai ondi; ovdi malo, ondi malo.
11. Nu on hoće jednuč špotlivimi ustnami i z drugim jazikom k tomu plku govoriti, komu se sada to pripovida.
12. A imaju pokoi i spokoje se trudni i budu tihi i još ne te takove prodike.
13. Zato jim hoće gospodńa besida ravno tako biti: zapovi tamo, zapovij simo; zapovij tamo, zapovij simo; čekai ovdi, čekai ondi; čekai ovdi, čekai ondi;
1. Kor. 14. ovdi malo, ondi malo, neka gredu i nazad padu, razbiju se, zapleteni i ubićeni budu.
14. Poslušaite tada rič gospodńu, vi špotlivci, ki gospodujete nad tim plkom, ki ie u Ierusolimu.
15. Jer vi govorite: mi jesmo smrtjom zavez i s paklom ugovor učinili, da kad povodań dojde, ne će nas dotaknuti; jer jesmo laž branbu našu i hinbu ščit naš učinili.
16. Zato govori gospodin: Evo stavliam ja u Sion fundamentni kamik, jedan kamik na izbor i jedan kraini kamik velike vridnosti, koji jest dobro Psal. 18.
fundan. Ki viruje, ta ne biži. Math. 21. Dianie 4.
17. I ja hoću pravdu kako zidarsku 1. Pet. 2.
mirnu vrvcu i pravicu vagom učiniti, Rom. 10.
kako hoće tuća krivo utikańe prognati i vode hote brambu tja odnesti,
18. Da se zavez vaš smrtjom razveže i vaš razum z paklom ne obstoji. I kad povodań bude, hoće vas potopiti; kako brže doide, tako vas hoće odnesti.
19. Ako doide v jutro (viyutro) tako vam se hoće v jutro prigoditi; i takoie ako doide v noći ili va dne. Jer samo nevolia uči na rič pomńu imiti.
20. Jer postelia jest uska po ta put, da ništar obilna nij, i odilo tako kratko, da se je tribi poda ńe skrčiti.

Prorokovanje od kralievstva Isukrstova. Vera.

21. Jer gospodin se hoće dvignuti kako na gori Prazimu i srditi se kako u dolini Gibeona, da dilo svoje učini po drugi način i da svoje dilo učini po drugi način.
22. Zato pustite jur špotanie vaše, da vaši uzli tvrje ne budu zagvožjeni; jere ja jesam jedno pogublienie i opušćenie slišal, ko hoće gospodin, gospodin Sabaot po vsem svitu učiniti.
23. Primite ušima i poslušaite glas moj, poslušaite i razumijte rič moju.
24. Ore li ili kopa ili snaži li kopač ńivu svoju vazda k sijanju? 2. Kral. 5.
25. Ni li tomu tako? I kad ju jur 1. Para. 15. Iosua 10.
osnaži, tako siplie bar i meće kumin i sije pšenicu i jačmen, vsako po sebi, gdi je ńemu drago, i zmis po sebi.
26. Tako jih i bog kaštiga i s pravdom je uči.
27. Jer se bar ne mlati z branom i

Digitized by Google

ne voze kola po kuminu, nego bar se
mlati šćapom i kumin s palicom;
28. I melie se, da kruhom postane, i
ne mlati se do čista, kad se s koli i s
koni omlati.
29. I to tako je čini gospodin Sabaot,
jer svit negov je čudnovat i gospodski
je ovršuje.

Kap. XXIX.

Od kaštige vrh Ierusolima, zato da božji zakon zapustiše i človičaske zakone vazeše.

Luka 10. Prorokovanje od zadnoga raspa Ierusolima.

1. Gore tebi, Ariel, Ariel, ti varoše ša-
torov Davidovih. Vi ovršujete litne go-
dine i blagdanujete praznike.
2. A ja hoću Ariela pečaliti, da bude
žalostan i nevolan, bude meni pravi
Ariel.
3. Jer te hoću podsesti okolo u okru-
glo i činiti zaspe i vale okol tebe
dvignuti.
4. Onda hoćeš ponižen biti i iz zemlie
govoriti tere iz praha z govorenjem
tvojim mrmoriti, da bude tvoi glas kako
čarnika iz zemlie, i da govor tvoj iz
praha zvižje.
5. I množtvo, ko te hoće razsipati, hoće
biti kako pesak i množtvo silnikov kako
drhćeća pliva, i to ima brzo biti.
Rimliani. 6. Jer hoćeš biti od gospodina Saba-
ota pohojena z godinu i s potresom i
z velikim grmenjem, z vihrom i zlom
godinom i s plamikom ogna, ki bude
vse popaliti.
7. I kako je vijenie noćno va sni, tako
ima biti množtvo vsih poganov, ki budu
suprot Arielu vojevali zajedno sa vsimi
nihovimi šeregi i brambami i oni ki ga
nevolie.
Prorok Rimlianom priyti. 8. Jer kako se lakotnomu sana da jiy,
kad se probudi, tako duša negova je
još tašća, i kako se žajnomu sana da
pije, a kad se probudi, slab je i ža-
jan: tako imaju biti množtva vsih po-
ganov, ki budu suprot Sionskoi gori
vojevali.
9. Okrepenite i prevrzite se i oslipite Slipota i tvrdost židov.
i piani budite, a ne od vina; šebećite,
a ne od moćna pitja;
10. Jer gospodin jest u vas duh tvrda
sna usipal i zatvoril oči vaši. Vaše pro-
roke i poglavnike spored z onimi, ki
vide, jest on oslipil;
11. Da vam vsih prorokov vijenje bude,
kako riči zapečaćenih knig, koje ako
se dadu onomu, ki zna čtati i rečeš:
dragi, čti to, a on reče: ne znam, jer
su zapečaćene.
12. Ali ravno kad da bi se dale onomu,
ki ne umi čtati, govoreći: dragi, čti to,
a on reče: ne umim čtati.
13. I gospodin veli: Zato da ta plk Mat. 15. 1. Kor. 1.
se k meni z ustmi približuje i z ustnami
svoimi slavi mene a srdce nih jest da-
leko od mene i boje se mene s človi-
časkimi zapovidami, ke uče:
14. Hoću i ja s tim plkom čudnim na-
činom dugovati, ča se naičudnie more,
da mudrost mudrih nihovih pomrkne i
razum razumnih nihovih oslipi.
15. Gore onim ki mnidu, da jesu sa-
kriveni pred gospodinom, da svoje na-
mišlienje zataje i dugovanie nih po- Žudei brane nih blud.
mrače, i govore: gdo nas vidi? i gdo
nas zna?
16. Kako ste vi tako odmetni? ravno
kako da bi lončarova ilovača pomislila,
i dilo reklo meštru svomu: on me ni
učinil, i dilo lončarovo: on me ne zna.
17. Nu do malo vrimena ima Libanon Libanon: varoš Ierusolimski je iz Libana uzidan.
polie biti i ono polie se hoće za lozu
držati.
18. Jer v ono vrime hote golubi čuti Pogani budu obraćeni.
rič knig i oči slipih hote iz tmine
viditi,

Digitized by Google

19. I nevolni opet veselie imiti nad gospodinom i ubozi meju ljudmi radovni budu nad svetim Izraelskim;

20. Kad silnici konac primu i špotlivci poginu i zatreni budu vsi oni, ki stražu stregu,

21. Ki napućuju ljutstvo ka grihu s prodikami i za onim hite, ki-e na vratih kaštiga, i odstupliaju od pravadnoga oblaganoga.

Ukriplienie i skuplienie crikve od ostankov židov i poganov.

22. Zato govori gospodin, ki je Abrama odkupil, kući Jakovlievoi ovako: Jakov ne će osramoćen veće biti i obraz ńegov ne će se veće sramovati.

23. Jer kad budu vidili svoju diteu, dilo ruk mojih, hote oni ime moje slaviti i hote svetoga Jakovlieva svetiti i bojati se boga Izraelskoga.

24. Jer oni, ki smutliv duh imaju, hote razum prieti i klevetavci hote se dati naučiti.

Kap. XXX.

Prorok kara plk, da poli Jejupćanov kako nebogoljubnih poganov pomoć išću i na bogu bezufaju s priloženim zapisaniem strašnoga srda božjega.

Opominanie k veri i k božjimu strahu.

1. Gore uskočenoi ditci, govori gospodin, ki se prez mene svituju i prez duha moga obranitelja išću za nakupiti jedan grih vrh drugoga.

2. Ki doli gredu u Jejupat i ne pitaju ust moih, da se otvrde z moćom Farauna i obrane pod hladom Jejupta.

3. Jer vam hoće jakost Farauna k prigovoru biti i branba pod sincom Jejupta k sramoti.

4. Ńih poglavniki jesu pače bili u Zaonu i ńih posli u Hanes prišli;

5. Ali jim je zato vsim nad pukom sramotnim biti, zač jim ne more ni pomoći ni pruditi, nego k zamiru i k prigovoru.

6. Ovo je brime vrh zvirje, ko suprot poludne se poteže, mei kimi jesu lavi i lavice, i takoje zmie, ogńeni leteći drakuni, u zemli teškoće i nevolie. Oni nose blago ńih na ždripcih i ńih skrovišća na kamelah k puku, ki jim ne će biti prudan.

7. Jere Jejupat ništar ni i pomoć ńihova jest zaman. Zato prodikujem ja od toga tako: Rahab hoće s mirom k tomu siditi.

Rahab jest Jejupat i zove se ohol.

8. Zato poidi i piši to preda ńe na jednu tablicu i zaznamenuj-e u ńige, da va vike ostane.

9. Jer jesu neposlušan puk i lažńiva ditca, ki ne te čuti gospodinov zakon,

Jere. 11. Amos 7.

10. Nego govore k videćim: vi je ne ćete viditi, i ka gledajućim: ne ćete gliedati pravi nauk; pripovidaite nam ugodna i strizite na bludna;

11. Odstupite iz puta, otidite od ceste, neka sveti Izraelski prestane pri nas.

12. Zato govori sveti Izraelov ovako: pokle vi ovu rič zamećete i dajete se lotrij i objidi, i grozite se ńom,

13. Ima se vam ova nesrića namiriti, kako žigant nad visokom zidom, kad ga začne stresati i iznevarice pade tere ga raspe,

14. I kako kad lonac razmrvlen bude, da ga raztuku, ne smiliujući se na ńega po ta put, da se od vsih ńega kusi čripińica ne naide, v kom bi se ogńa iz ogńišća doneslo ili vode izčrpalo iz studenca.

15. Jer ovako velij gospodin, gospodin, sveti u Izraelu: ako mirovni ostanete, tako vam se hoće pomoći; po mučanju i ufanju biti hoće vaša jakost. Ali vi ne htiste

Obećanie pomoći božje.

Levit. 26. Iosua 23.

16. I rekoste: ne ćemo, nego na końih hoćemo mi bižati (zato hoćete biti bi-

Digitized by Google

gavice) i brze końe hoćemo jahati (zato hote vas progoniteli vaši dostignuti);

17. Jer vaših tisuće hoće bižati pred psostju jednoga i vsi vi pred petimi hoćete bižati, dokle vi ostanete kako jelva na gori i kako zastava na vrhu.

Ukriplienie i obećanie.

18. Zato čeka gospodin, da se na vas smili i dvignul se jest, da vas na milost prime; jer gospodin jest bog pravde; blaze vsim, ki na ńega čekaju.

19. Zato puk Sionski hoće u Ierusolimu bivati, ti ne ćeš plakati, on ti hoće milostiv biti, kad mu se budeš molil i hoće ti odgovoriti, kako brže čuje.

20. I gospodin hoće vam dati kruh nevolie i vodu u teškoći. Jer ne će pustiti veće učitelia tvoga tja pobignuti, nego oči tvoje budu učitelia tvoga gliedali,

21. I uši tvoji čuti rič sa sobom govoreći ovako: ovo je put, po ńem hodite, a inako ni na desno (dišno) ni na levo.

Obećanie izbavlienia iz Asiriske uze.

22. I hoćete pogrditi vaše srebrom pokovane idole i zlate hazdie, vaše prilike, i zavreći je hoćete kako smrad i k ńim reći: vanka s vami.

23. Tako hoće on simenu tvomu, ko si na ńivi posjal, daž dati i kruh ńive dohodak i ńega veliko obilje. I živina tvoja se hoće onda pasti na širokoi planini.

Pogublienie Asiriov.

24. Goveda i ždribci, ki ńivu oru, hote zmišanu zob jisti, koja jest izčišćena lopatom i rešetom.

25. I hote po vsih visokih gorah i vsih visokih vrhih razdiliene vode zvirati va vrime velikoga boja, kad' budu turni padali

26. I miseca zrak bude kako sunačni, a sunačni sedam krat svitliji neg sada, v ono vrime kad' gospodin ranu puka svoga privije i ozdravi.

27. Evo gospodinovo ime dohodi iz daleka, srd ńegov gori i jest kruto nesmeran; ustne ńegove jesu pune gńiva i jazik ńegov kako goreći ogań,

28. I duh ńegov kako rika, kad' do grla doseže za rastrkati pogane, dokle jih nestane i da puk z uzdom zadrgnuvši je simo ter tamo goni.

29. Tada hoćete vi peti kako na večer velika prazdnika i iz srca veseliti se, kako kad' se gre s trumbitami k gori gospodinovi, k jakosti Izraelskoi.

30. I gospodin hoće ńega slavnim glasom zazvoniti, da se bude vidila ńega protegnuta ruka srditim prićenjem i s plamikom žerućega ogńa, z bliskom i z velikim dažjem i tučom.

Ovo se razumi od pakla i večnoga ognia.

31. Jer Asur se hoće prestrašiti pred glasom gospodinovim, ki ga šibom tepe.

32. Zač hoće šiba progńesti se i iako doseći, kad' š ńom gospodin na ńega zamahne i z guslami, z bubni, povsud bude suprot ńim vojeval.

33. Jer jama je od včera pripravna i ona je kralju namińena, duboka i široka zadosta; i jesu prebivališća v ńoi, ogńa i drv mnogo. Duh gospodań hoće je važgati, kako sumporeni potok.

Kap. XXXI.

Prem takov razum, kako zgora rečenom kapitulu, s priložnim opominaniem, da se k bogu imamo obratiti i od ńega pomoći čekati.

1. Jao onim, ki gredu doli u Jejupat iskati pomoći i zapušćaju se na końe i ufaju vozom, da jih je mnogo, i na końike zato, da su vele jaki, i ne drže se svetoga Izraelskoga i ne mare za gospodina.

Obećanie na človičasku pomoć.

2. A on jest mudar i donaša nesriću i ne promińa rič svoju, nego se hoće

Digitized by Google

dvignuti suprot kući zalih i suprot pomoći grišnikov.

3. Jer Jejupat je človik a ne bog, i ńih końi jesu meso a ne duh. I gospodin hoće ruku svoju protegnuti, da pomoćnik se opotakne a on komu je na pomoć došasto, pade i da vsi zajedno poginu.

4. Jer ovako reče gospodin meni: ravno kako lavi i mladi lavić mrmnie nad plinom svoim, kad na ńega pastiri kriknu, ne prestraši se on pred krikom ńihovim i ne žuri se, da jih je mnogo: tako hoće gospodin Sabaot simo doli priletiti, da boja bije na gori Sionskoi i na vrhu svojem.

5. I gospodin Sabaot hoće Ierusolim obraniti (kako ptice čine s kreljuti), oteti i meju ńimi hoditi i osloboditi je.

6. Vratite se, vi sinove Izraelski, koji jeste kruto odstupili.

7. Jer v ono vrime hoće vsaki svoje srebrne i zlate idole zavrići, koje vam bihu vaše ruke učinile k sagrišanju.

8. I Asuru je pasti ne po meču voinika i poginuti mu je ne po muškomu meču i hoće zato pred mečem bižati i ńegova mladost bude haračna.

9. I stina ńihova hoće se pred strahom tja poseliti i poglavniki ńegovi pred zastavom pobignuti, govori gospodin, ki na Sionu ogań a v Ierusolimu ognišće ima.

Kap. XXXII.

Od srićnoga prihoda pod kraliem pravice i priteža sigurih varošov.

1. Ovo hoće kral jedan kralievati, pravicu da umisti i poglavice budu gospodovali, pravdu da obrane.

2. Da vsaki bude, kako on ki je pred vitrom obraúen, i kako on ki je pred zlom godinom sakriven, kako vodene potoke na sušnu mistu, kako hlad velike stine u sušnoi zemli.

3. I oči videćih ne te se dati oslipiti i uši poslušajućih hote poslušati,

4. I priprosti hote se razuma učiti i šliekajućih jazik hoće čisto i razumno govoriti.

5. Manenik se ne će već vladavcem zvati i ne će biti imenovan lakom gospodin.

6. Jer manenik od manenosti govori i srce ńegovo duguje z nesrićom, da hinbu skuha i prodikuje od gospodina Izraelskoga, da on gladovite duše gladom mori i žainim pitje krati.

7. Jer lakomo gospodovanie jest listor škoda, jer naide gusto vrime, da pogubi nevolne s krivimi besidami, kad' bi imil pravdu ubogoga suditi.

8. A poglavniki hote poglavita mišlienja imati i provdiliti je.

9. Stanite gori, vi ohole gospoje, poslušaite glas moi; vi hćere, koje ste tako neskrbne, imite pomńu na riči moje. Opominanie k' pokori.

10. Nakon jednoga godišća hoćete vi siguro trepetati, jer ne će biti niedne vinske litine ni trgadbe.

11. Prestrašite se, vi ohole gospoje, drhćite vi neskrbne, pred vrati jest vrime, da se tja poselite i da se nage pasom okol ledav opašete.

12. Hoće se vsaki žalovati za ńivami, za rodnimi ńivami i za rodne trse.

13. Jer na ńivah puka moga hoće trńe i glogi rasti i k tomu po vsih veselih polačah veseloga varoša.

14. Jer polače budu opušćene i mnoštvo u varošu samo biti, da turne i branbe vićne iame budu, zvirini k veselju i živini k paši,

15. Dokle godir ne bude izlit duh u nas od zgora. Tada hoće opet pustińa ńiva

Digitized by Google

biti i ńiva se hoće misto gvozda držati.

Ioel 2. Od kralievstva Isukrstova. 16. I pravda hoće u pustińi prebivati a pravica na ńivah stanovati.

17. I pravice plod hoće mir biti a prud ńe vikovični pokoi,

18. Da puk moi bude u kućah mira bival, u sigurih prebivališćih i u oholu pokoju.

Ierusolim zove se gvozd, da jest z gvozda Libanon sazidan. 19. I pod gvozdom hoće grad tući i varoš tu doli niži biti.

20. Blaze vam, ki siete povsuda pri vodah, jer morete vi noge volov i oslov po ńoi pustiti hoditi.

Kap. XXXIII.

Od kaštige onih, koi plk božji muče. Zazivanie božastvene milosti i milosrdia i obećanie pomoći.

Proroćastvo od opušćenia Asirianov. 1. Gore tebi, ti pogubitelju, mniš li da ti ne ćeš pogublen biti? I ti špotlivče, mniš li, da se ne te i tobom špotati? kad' ti tvoje opušćevanie ovršiš, tako hoćeš i ti opušćen biti; i kad' se špotati ne prestaneš, tako se hote takoje tobom špotati.

Molba. 2. Gospodine, budi nam milostiv, jer na te čekamo mi; budi ńih ruka zaran, a k tomu naše spasenje va vrime potribe.

3. Neka biži puk pred velikom smutńom, neka pogani se rasteku, kad' se ti dvigneš.

4. Onda hote vas pobrati, kako plin, kako se kobilice pobiraju, i kako sršeni prepadu, kad' su naskočeni.

5. Gospodin jest uzvišen, jer biva na visoku; on je Sion napunil pravdom i pravicom.

6. On bude u tvoje vrime vira tvoja i gospodstvo; spasenie (ßpraſſenie), mudrost, razum i strah božji hoće biti ńega skrovno blago.

7. Ovo ńih posli vani vapiju i anjeli mira gorko plaču (i vele):

8. Staze jesu puste, nigdor ne grede veće po putu. On ne drži vire, zameće gradove i ništar se ne haje za ljutstvo.

9. Orsag leži nemilo i nevolno, Liban jest nemilo posičen i Saron jest kako pogorišće, Bazan i Karmel jesu pusti.

10. Zato hoću se dvignuti, govori gospodin; nu sad se hoću dvignuti i visok doiti:

11. Vi jeste noseći slamom i plivu rodite; ogań vas hoće i z mišliom vašom Psal. 7.
popaliti.

12. Jer plki hote biti kako japno sažgani, kako se posičeno trnje ogńem natiče.

13. A sad poslušaite vi, ki jeste u dalekih stranah, ča sam ja učinil; i vi takoje, ki na blizu jeste, promislite jakost moju.

14. Grišniki u Sionu su prestrašeni, drhat jest na hinbenike naskočil (i govore): Gdo je meju vami, ki polak žerućega ogńa bivati more? gdo je meju nami, ki bi pri večnomu gorećemu uglevju bival?

15. Ki u pravici žive i govori ono, ča jest pravo; ki nepravdu nepriazni zaiedno z lakomiom i ruke svoje odteže, da ne uzimlie darove; ki uši svoje zatvara, da ne čuje krvavih dugov i oči svoje sakriva, da zla ne vidi:

16. On hoće na višini bivati i stine budu ńega jakost i branba. Kruh mu se hoće dati i vode mu se možai (množaju?).

17. Oči tvoji hote viditi kralia u ńe- Psal. 15.
govoi slavi i hoćeš viditi povekšan orsag, Obitovanje.
18. Da se srdce tvoje čudilo bude i

Digitized by Google

reklo: gdi su sada učeni pisma? gdi su svitniki? gdi su kanceleri?

1. Kor. 1.

19. I h tomu ne ćeš ti viditi jaki plk, plk globoka jazika, koga nigdor ne more razumiti, i nerazumna jazika.

Obitovanje pomoći.

20. Pogledai Sione, varoš našega blagdana; oči tvoji hote Ierusolim viditi, siguro pribivališće, strihu ka ne bude otpeliana, kojega čaval ne će nikadar izdriti i niedan ńega stup razbien biti.

21. Jer gospodin hoće ondi moguć pri nas biti i budu ondi veliki vodeni rovi, da priko ńih niedna plav vesli ne bude mogla voziti se, ni galie ne budu se k ńemu vozile.

22. Jer gospodin jest naš sudac, gospodin jest meštar naš, gospodin jest krail naš, on nas pomaže.

23. Neka napińaju oni konope ńih, ne te jim držati; takoje ne te zastavu svoju na visoku jelvu nataknuti. Jer onda se hoće plin vele vridan razdiliti, da i kńasti budu robili.

24. I niedan domaćih ne će reći: ja sam slab; jer plk, ki vnutri biva, hoće prošćenie grihov imiti.

Kap. XXXIIII.

Od kaštige, ka takaiše vrh pogane i vse nepriatele božjega plka ima doiti.

Opominanje.

1. Hotte simo, vi pogani, i poslušaite; i vi plci i ti zemlio poslušai, i vse ča je u tebi, svita okruglo, zajedno vsimi ńega sadmi.

2. Jer gospodin jest srdit na vse pogane i gńivan na vse ńih šerege; on je hoće prokleti i na zaklanie izručiti.

3. I ńih ubieni hote zavrženi biti, da ńih trupla smrdila budu, i da gore ńihovom krvjom plivale budu.

Šeregi nebeski zove on

4. I hote vsi šeregi nebeski sagńiti i nebo hoće svi/to biti, kako list jedan, i vse ńega množastvo uvenuti, kako listie na trsu vinskomu i kako suho listie na smokvenom stablu.

židovski plk ž ńih božjom službom, s kom se suprot drugim plkom kako nebeski plk držahu.

5. Jer meč moj jest pijan na nebu, i evo hoće doli pasti na Edom i na prokleti plk kaštiganja radi.

6. Gospodinov meč jest pun krvi i debel od tušćine, od krvi jańac i ovnov, od tušćine obistne kozlićev. I gospodin drži klanje u Bozri i veliko uboistvo u zemli Edom.

7. Leonkorni hote zajedno š ńimi doli pasti i junci zaiedno z pitanimi voli. Jer ńih zemlia bude piana krviom i ńih źemla tusta biti hoće tušćinom.

8. Jer jest dan mašćenja gospodinova i lito skuplienia za vazeti osvetu nad Sionom.

Po ruspu Ierusolimskomu ima ostati vikovično opušćenie.

9. Tada hote ńih potoki sumporom postati i ńih zemlia sumporom; ńih zemlia hoće postati gorećom smolom,

10. Ka se ne će ni va dne ni v noći ugasiti, nego vikovičnim načinom dimiti i hoće biti vdile pusta, da nigdor mimo ńe ne bude hodil va vike;

11. Nego ježi hote ju imiti i sove i kavrani hote ondi prebivati. Jer on hoće meni zidarsku miru priko ńe protegnuti, da pusta, i olovo, da prazna bude,

12. Da se ńe gospoda budu zvali gospoda prez zemlie, i da vsi ńe poglavniki konac primu.

13. Trńe hoće rasti v ńihovih polačah, koprive i trńe u gradih ńihovih; i bude prebivališće drakunom i paša za štruce.

14. Ondi hote meju sobom protikati kune i orli, i jedan polski vrag hoće drugoga vtaknuti; divji muž hoće takoje ondi bivati i svoi pokoi ondi naiti.

15. I jež se hoće ondi kotiti i leći pod ńihovom sincom i lasice se hote ondi skupiti.

16. A sad išćite u kńigah gospodńih i čtite, ne će niednomu ńih prosto biti

Digitized by Google

i ne miša se ovo z onim. Jer on jest ki po ustih moih zapovida, i duh ńegov jest ki je vkup pripravlia.

17. On meće sriću vrh ńe i ruka ńegova razdiliuje miru meya ńe, da je uživaju va vike i v ńoi ostanu vse vdilie.

Kap. XXXV.

Pokriplienie i obećanie i od pozvania poganov.

Prorokovanie od skuplienia općine božje iz židov i poganov.

1. A pustinia bude vele slavna i lipa, i divjina hoće vesela biti i cvasti kako žil.

2. Ona hoće cvasti i veseliti se [u] vsakojačkom radostjom i dobrovoliom. Jer dika Libana jest ńoi izručena i vsa dika Karmela i Sarona. Oni vide slavu gospodinovu i diku boga našega.

3. Utvrdite trudnih ruke i ukripite slaba kolena.

4. Recite strašlivomu srcu: budite srčni, ne boite se, evo bog vaš dohodi, da osvetu uzme; bog ki plaća, grede i hoće vam pomoći.

5. Onda hote slipih oči otvoriti se i uši gluhih onda se hote otvoriti.

Math. 11. Luka 7. Prorokovanie od kralievstva Isukrstova.

6. Onda hote kńasti skakati kako jelen i nimih usta hote boga slaviti. Jer u pustińi hote vode simo ter tamo zvirati i potoci u pustošah.

7. I kadi je prvo suho bilo, ondi hote ribniaki i gdi je prvo čvrsto bilo, ondi hote studenci izvirati. Gdi su se prvo zmie legle, ondi hote trstike, seno i plave stati.

Vira va Isukrsta.

8. I ondi hoće biti jedna staza i jedan put, ki se hoće sveti put zvati, da niedan, ki jest nečist, po ńem ne bude hodil, i da maneni ne budu ga mogli pomrsiti.

9. Ondi ne će biti lava niednoga i ne će niedan jadovit zvir na ńega stupiti ni ondi se naiti, nego hoće onud vsaki siguro i mirno putovati.

10. Odkuplieni gospodńi hote opet doiti i doseći u Sion z radostju, vično veselje hoće nad ńihovom glavom biti, veselie i radost hote oni dostignuti, a beteg i nevolia hoće tja odstupiti.

Kap. XXXVI.

Kako Sanherib Asiriski kral Jerusolim podleže i ńegov poslani viši kapitan božastvenu pomoć i brambu suprot onim, kij jesu podleženi, špotom se ruga, i samo ńegova kralia moć dviže i hvali.

1. I dogoda se u četrdesetom litu kralia Hiskie poide kral Siriački Sanherib simo gori suprot vsim tvrdim varošom Jude i oblada je. Sanherib. 4. Kral. 18. 2. Paralip. 32.

2. I kral Siriački posla Rabsaba od Lahisa u Ierusolim h kraliu Hiskij z velikom silom. I on stupi na vodene trstike goreńega ribńaka, na putu pri ńivi stuparovoi.

3. I doide k ńemu Eliahim, sin Hilkie, dvoranin, i Sebena pisar, i Ioah Asafov sin, pisar.

4. I komisar reče ńim: recite Hiskij, ovako govori veliki kral, kral Siriački: kakova je to grozba, na ku se ti ufaš?

5. Ja mńu, da se daš pregovoriti, da imaš još moć i možtvo za braniti se i boja biti? da na koga se zanašaš, da se jesi meni zneviril i uskočil od mene?

6. Zanašaš li se na razlomńeni šćap Jejupta? koi kad' se gdo na ńega nasloni, ruku mu provrta. Tako čini Faraun, kral Jejupatski, vsim onim, ki se na ńega ufaju.

7. Ili hoćeš li meni reći: mi se zanašamo na gospodina boga našega. Ni li

ono on, koga visočine i oltare Hiskie razvrže i ludi i Ierusolimu rečeno jest: pred ovim oltarom imate moliti?

8. Nu umiri se z gospodinom mojim, s kraliem Siriačkim. Ja hoću tebi dvi tisuća końev darovati; nu neka vidimo, ako ti meju svoimi moreš naiti, gdo je bude jahal?

9. Da kako hoćeš ostati pred kapitanom jednim naimańim slugom gospodina moga? I ti se zanašaš na Jejupat za volju vozov i końev?

10. K tomu mniš li ti, da sam ja na ovu zemlju prez gospodina došal, da ju porobim? A meni gospodin reče: Poidi gori va ovu zemlju i porobi ju.

11. A Eliakim iz (*recte:* i) Sebena i Ioah rekoše k' dvorskomu: Dragi, govori slugam tvoim Siriački, jere mi razumimo i ne govori židovski s nami pred ušima puka, ki na zi*j*du jest.

12. Tada reče dvorski: Mniš li ti, da me je gospodin moi k' gospodinu tvomu ili k tebi poslal ove riči govoriti, a ne k onim mužem, ki na zidu side, nego oni spored s vami svoi vlašći smrad jidu i svoju vodu piju?

13. I sta se dvorski i vapije z velikim glasom židovski i reče: poslušaite riči velikoga kralia, kralia Siriačkoga.

14. Tako veli kral: ne daite se Hiski*j* prehiniti, jere vas ne more obraniti.

15. I ne daite se Hiski*j* pokripiti na gospodina, da govori: gospodin nas hoće obraniti i ovi varoš ne će biti v ruke kralia Siriačkoga predan.

16. Ne budite poslušni Hiski*j*, jer tako zapovida Siriački kral: Hvalite mene i doidite simo van k meni, tako hoće vsak vas od svoga trsa i od smokve svoje jisti i iz studenca svoga piti,

17. Dokle ja doidem i popeliam vas u zemliu, ka je kako vaša zemlia, zemlia (*recte:* zemliu) gdi pšenica i mast raste, zemliu gdi kruh i vinogradi jesu.

18. Ne daite se Hiski*j* pregovoriti, da veli: gospodin nas hoće osloboditi. Jesu li poganski bogove vsak svoju zemliu pred rukom Siriačkoga kralia obranili?

19. Gdi su bogi od Hamata i Arpada? gdi su bogi Sefarvamovi? jesu li oni Samariu pred moimi rukami obranili?

20. Koji meju vsimi bogi ove zemlie jest zemliu svoju pred rukami moimi obranil, da gospodin ima Ierusolim pred rukom mojom obraniti?

21. A oni umuknuše i ne odgovoriše mu, jer kral biše zapovidal i rekal: ništar mu ne odgovorite.

22. Tada doidoše Eliakim, Helki*j*n sin, dvorski, Sebna i (*recte:* i Sebna) pisac i Ioah sin Asafov, diak, z razdrtu obuću, i povidaše mu riči komornika.

Kap. XXXVII.

Kako se kral Hiskia k bogu i nepriatelom iskažuje, od proroka Isaie dobro ukriplienje prie, i anjel gospod*ń*i Asirisku voisku čudno pogubi.

1. A kad kral Hiskia ovo razumi, razdri 4. Kral. 18.
on svoju obuću i ogrnu se vrićom i
poide u kuću gospodinovu;

2. I posla Eliakima, dvorskoga porkulaba, pisca od Sebne, zajedno stariemi redovnici, odivene vrićom, k' proroku Esai*j*, sinu Amosovu,

3. Da mu reku: Ovako govori Hiskia, Molba Isaie.
to jest dan nevolie, psosti i kletve, i
izgaja se, kako kad' ditea do vrimena
rojenja prispila jesu, a ni moći niedne
k' porodu.

4. Da bi dai gospodin bog tvoi hotil poslušati riči dvorskoga, koga jest kral Siriački, gospodin ńegov, poslal, da

Digitized by Google

psuje boga živoga, i da ga psuje z onimi besidami, kako je gospodin bog tvoi razumil. I prosim te, da i ti za ostale, ki još ostaše, molitvu svoju uzdvigneš

5. I sluge kralia Hiskie doidoše ka Isaij.

6. A Isaia reče ńim: recite tako vašemu gospodinu: Ovako govori gospodin: ne boi se riči, koje si slišal, s kimi jesu mene ditca kralia Siriačkoga opsovala.

Obećanie od izbavlienja.

7. Ovo hoću jim ja drugu misal dati i čuti ima ništo, da se opet u svoju zemlju vrnu; i hoću ga mečem pogubiti u ńegovoi zemli.

8. A kad' se dvorski vaspet vrati, naide on kralia Siriačkoga, arvući se z Libnom; jer biše čul, da se je od Lahisa dvignul.

9. Jer doide niki od Tirhaka, kralia Moreje, govoreći: izašal jest suprot tebi boja biti.

10. I kad to on razumi, posla salastvo ka Hiskij i reče mu: Recite Hiskij, kralju židovskomu, ovako: ne dai se prevariti bogu tvomu, na koga se ti zanašaš i govoriš: Ierusolim ne će v ruke kralia Asiriačkoga predan biti.

11. Ovo jesi čul, čto jesu krali Asiriački učinili vsim orsagom i zagovorili je, a ti mniš sam obrańen biti?

12. Jesu li takoje bogovi poganski svoje zemlie obranili, koji jesu otci moji opustili, kako Gosam, Haran, Rezef i sinove Edena u Telasaru?

13. Gdi je kral od Hamota i kral Arpadski i kral varoša Sefarvaima, Hene tere Iva?

Molba Iskije.

14. I kad Hiskija od posalastva list prije i pročta ga, pojde on gori u kuću gospodinovu,

15. I moliaše se bogu, govoreći:

16. Gospodine Sabaote, bože Izraelski, koj nad Kerubinom sidiš, ti si sam bog nad vsimi kralievstvi na zemli, ti si nebo i zemlju stvoril.

17. Gospodine, prikloni uši tvoje i usliši; gospodine, otvori oči tvoj- i pogledai; poslušai jur vse riči Sanheriba, koji jest poslal sramotiti i psovati boga živoga.

18. Istina je, gospodine, krali Asiriački opustiše vsa kralievstva spored inimi zemliami,

19. I ńih bogove na ogań vrgoše, jer ne bihu bogi, nego dilo ruk človičaskih, drivo i kamenje; oni jesu poginuli.

20. A sad, gospodine, bože naš, pomozi nam pred silom ńegovom, da vsa zemalska kralievstva spoznaju, da ti jesi sam gospodin.

21. Tada posla Isajia, sin Amozov, ka Hiskij i poruči mu: ovako veli gospodin, bog Izraelski, da ča si me molil za voliu Sanheriba, kralja Asiriačkoga,

Bog ne će svoje ostaviti, koij ga zazivaju.

22. Zato ovo je, ča gospodin od ńega govori: Divoika hći Sionska špota se s tobom i hći Ierusolimska kreće glavom za tobom.

23. Koga si ti sramotil i klel? suprot komu jesi glas dvignul? I dvižeš oči tvoj zaman suprot svetomu Izraelskomu.

24. Po slugah tvojih jesi ti gospodina psoval i govoriš: Ja jesam s pomoćom mnozih vozov mojih simo došal na vrh gore, po kraju Libana, i jesam visoke ńega cedre posikal, spored ńega izabranimi jelvami, i po vrhu došal jesam tja do kraja k ovomu gvozdu po kopnu.

25. Ja jesam iskopal i pil vode i s potplati nog mojih oplitvil vse zasedene vode.

26. A nisi li ti čul, da sam ja nikada tako učinil i pred vrimenom tako dugoval i sada dugujem, da tvrdi varoši razvalieni budu kako gromače?

Digitized by Google

27 I oni, ki v ńem prebivaju, odnemogu i strašlivice i sramotni ostanu i biti hote zelenie i trava, kako sino na strihi, ko prvo usahne nego poškroplieno bude.

28. A ja znam tvoja pribivališća, tvoje odšastje i prišastje i tvoju manenost suprot meni.

29. Zato budući da se s manom arveš i tvoja oholia pred uši moje došla jest, hoću ti prsten jedan na nos postaviti i brzde va usta tvoja i popeliati te opet doma onim putem, kim si prišal

Zlamenie. 30. A to ti budi znamenje: blaguj sega lita ča je potlačeno, drugo lito ča samo zraste, treto lito siaite i žańite, sadite vinograde i blaguite plod ńihov.

31. Jer oni, ki jesu obrańeni od kuće Jude, i ostali hote vaspet ukoreniti se i zniknuti i roditi.

Zelus. 32. Jer iz Ierusolima hote još izaiti ostali i oteti iz Siona, to hoće učiniti ljubav gospodina Sabaota.

33. Zato ovako govori gospodin od kralia Asirie: ne će doiti k onomu varošu i niednu stril simo striliti i niedan šćit ne će simo doiti i nima okolo ńega niednoga zaspa nanositi;

Obitovanje od izbavlienja.

34. Nego opet vrativši se onim putem, kim je došal, da u varoš ne doide, govori gospodin.

35. Jer ja hoću ovi varoš čuvati, da ga obranim, za moju volju i za volju sluge moga Davida.

Sanheriski šereg pobien od anjela i od svoih sinov umoren. 36. Tada izleti van anjel gospodań i ubi u Siriačkomu padališću sto i osamdeset i pet tisuć muži. I kad se v jutro rano spraviše, evo ležahu povsuda mrtva tela.

37. I kral Asiriački Sanherib dvignu se i dili se i povrati se opet u svoj dom i osta u Ninive.

38. I dogoda se takoje, kad on u kući Nisroka boga svoga moliaše, ubiše ga ńegovi sinove, Adramelek i Sarezer, z mečem i pobignuše u zemlju Araratsku, i ńega sin Asar-Haddon bi kral na ńega mistu.

Kap. XXXVIII.

Kako Iskia smrtnim betegom ležaše i bog mu vaspet pomože i takaiše negov žitak petnadeste lit provdili, na to kral z jednu hvalnu pesnu boga hvali.

1. V ono vrime biše Hiskija na smrt betežan i prorok Isaija, sin Amozov, dojde k ńemu i reče mu: Ovako govori gospodin: spravi kuću tvoju, jer ti je umriti i ne-ć živ ostati. 4. Kral. 20. 2. Par. 32.

2. Tada obrnu Hiskija obraz svoj k tinu i moli gospodina,

3. Govoreći: Pomisli daj, gospodine, kako sam pred tobom živil va istini z svršenim srcem i učinil sam, ča je tebi ugodno bilo. I Hiskia gorko se splaka.

4. Tada gospodńa rič učińena bi Isaij i reče:

5. Pojdi i reci Hiskij: Ovako govori gospodin bog otca tvoga Davida: ja sam molitvu tvoju uslišal i vidil suze tvoje. Evo hoću još tebi petnadeste lit pridati, Hiskijna molitva uslišana.

6. I obraniti te spored z varošom ovim pred silom Asiriačkoga kralia. Jer ja hoću ovi varoš dobro odgovoriti.

7. I budi ti to na znamenie od gospodina, da gospodin hoće učiniti, čto je govoril: Znamenie.

8. Evo hoću ja Ahasu sincu sunačnu deset ur nazad potegnuti, vrh koje jest jure isteklo, da sunce deset ur nazad teći ima, ko biše jure isteklo.

9. To jest pismo Hiskie, kralia žudeiskoga, kad betežan biše i opet ozdravi. Hvali uzdavanie Hiskie.

10. Ja rekoh: nu sada mi je k pakle-

Digitized by Google

nim vratom pojti, kad se vrime moje dokońa, onda kad mišliah duglie živiti.

11. Ja rekoh: nu sada ne ću veće viditi gospodina, pače gospodina, reku, u zemli živućih; sad ne ću veće gledati ljudi pri onih, ki još živu.

Tkalac: kako tkalac, koj žicu raztrgne iznevarice naposred dela.

12. Moj rok jes prispel i svrših ga, kako pastirov dvor; i život moj raskidam kako tkalac. On me muze do kosti, ti mene skončavaš va dne pred večerom.

Muze: da ne udržim ni moći ni kriposti života, kako lakomi, ki u zemli uboge ljude izmuze.

13. Ja mišlah, da bi mi do zjutra živiti, a on raztuče vse kosti moje kako lav, jer ti moriš mene pred rokom.

14. Ja cvilah kako čaplia i lastovica, i mukah kako golub, oči mi hotiahu odpasti; gospodine, ja trpim nevolju, pomozi me.

Odpasti: Oni koj su vele betežni, gledaju nada se, kako da bi jim hotile oči iz glave izkočiti i poginuti vid.

15. Oh, kako hoću ja govoriti, da mi je obećal i ovršil je. Ja se budu sramovati vse dni života moga pred takovom teškoćom duše moje.

16. Gospodine, od toga se žive i život duha moga stoji cilo do toga; jer ti me činiš zaspati i oživeš me.

Od toga: to je od takovih tvoih riči, da si ti život obećal, a ne od naše moći ni kriposti.

17. Ovo za pokriplienie skrbljah a ti se jesi podjel duše moje, da ne pogine; jer ti vse grihe moje nazad mećeš.

18. Jer te ne hvali pakal ni smrt te ne slavi i oni, ki u jamu prohode, ne čekaju na istinu tvoju.

19. Nego samo oni, ki živu, hvale te kako i ja sada. Otac hoće sinom tvojm istinu oznaniti.

Istina: obećanie milosti i života.

20. Gospodine, pomozi mi, tako hoćemo mi moje pesni peti, dokle godir živi budemo, u kući gospodńoi.

21. I Isaija zapovida, da vazmu likariju od smokve i postave ju na čirjak, neka ozdravi.

22. A Hiskia reče: kakovo je to zlamenie, da poidem u kuću gospodńu?

Kap. XXXIX.

Merodah, krail Babilonski, šalie salstvo Hiskij kralju za ukripiti ga, komu Hiskia vsa ńegova skrovišća i hiše od orudja i oružja pokaza, z ovim on rasrdi gospodina.

1. V ono vrime posla Merodah Baladan, sin Baladanov, kral Babilonski, liste i dare Hiskij; jer biše razumil, da jest bolan i da je opet ozdravil. Baladan kral Babilonie.

2. Tomu se veseliaše Hiskia i pokaza ńim ńegovu komoru, srebro i zlato i speciarie, masti velike vridnosti i vse svoje komore oružne i junačke sprave i vse blago, ko imiaše. Ništar ne bi, ča jim Hiskia ne pokaza u svojoi hiši i u svomu gospodstvu.

3. Tada dojde prorok Isaia h kralju Hiskij i reče mu: čto vele ti muži? i odkuda dohode oni k tebi? Hiskia reče: oni dohode k meni iz dalekih stran, to jest, od Babela. Hiskjin grih i ńegova kaštiga.

4. A on reče: čto su u tvojoi hiši vidili? Hiskija reče: vse čto koli u mojoi kući jest, jesu vidili i ništar ni, česa im nisam pokazal meju mojim blagom.

5. I Isaia reče Hiskij: poslušai rič gospodina Sabaota.

6. Ovo se približuje vrime, da vse čto koli jest u tvojem domu i čto koli su tvoj otci spravili do današńega dne, bude u Babiloniju poneseno, da ništar ne ostane, govori gospodin.

7. K tomu hote oni dieu tvoju, ka od tebe pride i koju ti izgojiš, i ti je za svidoke vazmeš, i biti jm je komornikom u dvoru Babelskoga kralia.

8. I Hiskia reče Isaij: rič gospodńa dobra jest, ku ti govoriš, i reče: budi listor mir i virnost, dokle živu.

Digitized by Google

Kap. XL.

Drugi dil proročastva knige Isaje. Proročastvo od kralievstva Isukrstova.

Navišćenje odrišenia iz Babilonske uze, skrozi ku takaiše jest duhovni razum izbavlenia vsih vernih po Isukrstu. Od človičaske nemoći i tašćine i od velike slave božje, ka sama ima se častiti, a ne z grihi rasrditi ju.

Math. 3. Mar. 1. Luka 3. Ivan 1.

1. Pokripite, pokripite plk moj, govori bog vaš.

2. Govorite z Jerusolimom priaznivo i pripovidaite mu, da ńega viteštvo konac ima, jer ńega sagrišenje jest prosto; jer je duplo priel od ruke gospodina za vse ńega grihe.

Viteštvo: jest božja služba v starom zakonu.

3. Jest glas pripovidavca jednoga u pustińi: pripravite gospodinu put, ćinite u lozah ravnu stazu bogu našemu.

1. Pet. 1. Iakov. 1.

4. Vsi dolci hote uzvišeni biti i vse gore i vrhi poniženi i čto je skrivlieno, to bude ravno, a čto krivo, ravno bude.

5. Jer veličastvo gospodńe hoće se očitovati i vsaka plt zajedno hoće viditi, da gospodńa usta govore.

6. Govori jedan glas: prodikuj. A on reče: čto bih prodikoval? vsaka plt jest seno i vse ńeje blago kako cvitje na polju.

Blago: jest vse dobro činiti ili dobri život, kako pamet premore i čini.

7. Sino usahne a cvitje uvene, jer gospodinov duh puše va ńe. Plk zaisto jest sino.

8. Sino usiše, cvitje uvene, a rič boga našega ostaje vikoma.

9. Ti Sione, pripovidavče, vzaidi na visoku goru. Ierusolime, ti pripovidavče, dvigni glas tvoj moćno; uzdvigni i ne boi se, reci varošom Jude: evo jest bog vaš.

Ivan 10. Psal. 22. Eze. 34.

10. Jer evo gospodin, gospodin moćno prispiva i ruka ńegova hoće gospodovati. Evo plaća ńegova pri ńem jest i plaća ńegova pred ńim.

11. On hoće stado svoje pasti kako pastir, on hoće jance pod svoje krilo skupiti i u ńadrih svoih nositi i ovce voditi.

12. Gdo miri vodu z rukom i objimlie nebo z pedńicem, i popada zemlju s tretakom i vaga gore z vagom i vrhe stodirom?

Tretak: to je mira tri prste široka.

13. Gdo napućuje duh gospodinov i ki vićnik ńega svituje?

K Ri. 11. 1. Kor. 2.

14. Koga on za svit prosi, kim u razum daje, i uputi ga na put pravde, i nauči ga spoznanja i put razuma?

15. Evo pogani jesu držani kako kaplia, ka u bačvi ostane i zrno, ko u vagi ostane; evo otoci jesu kako šćapak.

16. Liban ni vridan, da se v ogań vrže, i ńega zvirje nij vridno za ogńene žrtve.

17. Vsi pogani ništar jesu pred ńim i za ništar držani.

18. Koga hoćete vi po božjoi priliki pripodobiti? ili kakovu priliku hoćete vi ńemu pripraviti?

19. Meštar izlie priliku a zlatar ju pozlati i okuje ju srebrnimi veružicami.

20. Ki takaiše ubogo dvižišće premore, ta izbira drivo, ko ne gńije i išće k tomu dobra drivodelia, ki mu priliku izdlbe, ka ne sagńije.

Dvižišće: to je jedan ofar k idolom, kako žrtvi, koje se dvizahu v Moiseju, hoće reći bogati čine zlate, a ubozi drivene idole.

21. Ne znate li vi? ne čujete li? ni li vam to prvo navišćeno? niste li vi to razumili od početka svita?

22. On sidi nad okruglom zemalskim i oni, ki u ńem bivaju, jesu kako kobilice; ki nebo raztira kako tanku kožu i kako stan, u kom se prebiva;

Kobilice jesu, koje se brzo prorenu i splaše.

23. Ki poglavnike k ničemur pripravlia i sudce svitovne manene čini,

24. Kako da bi ńih koleno ni simena ni tora imilo, ni korena u zemli, da on, kad vitar na ńe puhne, uvenu i da je vihar kako triske raznese.

25. Komu me hoćete priličiti? komu ja podoban budem? govori svetac.

Digitized by Google

26. Dvignite vaši oči u višak i pogledaite. Gdo je takove stvari stvoril i pelia ńih šerege broiem vanka? Ki je vse imenom zove, ńega moguéstvo i jakost ńegova tolika je, da ni na jednim faliti ne more.

Psal. 147. 27. Da zašto veliš ti, Jakove, i ti Izrael govoriš: put moj jest sakriven pred gospodinom i pravda moja gre mimo boga moga?

28. Ne znaš li? nisi li ćul? gospodin, večni bog, ki je kraje svita stvoril, ne će biti trudan ni slab; razum ńega jest neizmeran

29. On trudnim moć daje i jakost zadosta nemoćnim.

Ditca: mladi ljudi, koi se na svoju jakost i moć zanašaju.

30. Ditca se strude i odnemogu i mladići padaju;

31. A oniј, ki na gospodina ćekaju, dostignu novu jakost, da se dvignu s krelutmi kako oral, da teku i da se strude, da putuju i da ne oslabe.

Kap. XLI.

Bog se kaže kako jedan, ki suprot židovom i poganom hoće pred pravdu stati obtužiti je i ńih brambu i odgovor slišati. Ništar mańe on kripi plk izraelski i vse verne.

To je neka ćujemo, ća znaju. On kripi ńegove tere se z nebogoljubnimi ruga.

1. Neka otoci pred manom muče i neka se plci tvrde, neka simo pristupe i neka reku: pravdaimo se meju sobom.

Pravadnoga: to je Abraama.

2. Gdo je pravadnoga od istoka probudil? gdo ga je zval, da poide? gdo izruči pogane i kralie pred ńega, da biše ńih mogući, i da je pod ńegov meč kako prah i pod ńegov roženac kako razkuńasanu plivu?

Roi. 12. 14.

3. Da za ńim potegne i proide mimo s mirom i ne strudi se oni put.

On se špotaše poganom, kako se muće, da oni suprot bogu i slovu ńegovu svoje dugovanje odgovaraju, jer se boje da jm bude doli ležati i zgubiti.

4. Gdo to čini i zva vse ljudi od početka redom? Ja sam gospodin obojih, zadńih i prvih.

5. Kad to otoki vidiše, zbojaše se i krai zemlie se prestrašiše, približavši se i doidohu simo.

Obitovanje pomoći.

6. Jedan drugomu pomagaše i veliaše bližńemu svomu: budi srdčen.

7. Drivodelia vze k sebi zlatara i raztegnuše ili razgladiše z mlatom zlato na nakovalu i rekoše: lipo hoće stati, i pribiše je čavli, da se ne kreću.

On kripi svoje i ruga se nebogoljubnimi.

8. A ti Izrael, slugo moj, Jakove, koga sam ja izabral, ti sime Abraamovo, vzliublienoga moga;

Kralievstvo Isukrstovo.

9. Ja ki sam tebe utvrdil od početka svita i zazval tebe od ńega mogućih i rekal tebi: ti budeš sluga moj, jer ja tebe izbiram i ne zamećem te.

Utvrdil: izhustil i popal.

Mogućih to je od poglavnikov Ejupackih.

10. Ne boi se, ja sam s tobom; ne odstupi, jere ja sam bog tvoj. Ja te tvrdim, ja pomažem tebi, ja uzdržim tebe desnom rukom pravice moje.

11. Ovo ńim je pošpotanim biti, vsim ki te nepriazne, i biti-m je za ništar; i ljudi ki se s tobom grizu, poginuti-m je,

12. Da ti budeš za ńimi pitati mogal, a ne naideš ih. Ljudi, ki se s tobom karaju, hote na ništar dojti, i oni ki s tobom vojuju, skončati se imaju.

13. Jer ja sam gospodin bog tvoj, ki tvoju desnicu tvrdim i k tebi govorim: ne boj se, ja pomagam tebi.

14. Zato ne boi se ti, ćrviću Jakovlev, vi ubozi Izraela, ja pomagam tebi, govori gospodin i tvoj spasitel, sveti u Izraelu.

15. Evo ja jesam iz tebe ostre nove mlatilne voze učinil, koj ertasti jesu, da gore razmlatiš i razmelieš i da vrhe kako pleve učiniš.

16. Ti je imaš razgńesti, da je vitar raznese i vihar raspuše. A ti hoćeš vesel biti nad gospodinom i hvaliti se svetim Izraelskim.

Digitized by Google

17. Nevolni i ubozi išću vode a ništar ne nahode, ńih jazik žajom sahne. Ali ja gospodin hoću je uslišati; ja bog Izraelski ne ću je ostaviti;

18. Nego hoću rike velike na višini otvoriti i studence nasred polia; hoću pustińe u lokve obratiti i suha zemlia vodom bude zvirala.

19. Ja hoću u pustińi dati cedre, trnie, mirte i ulike; ja hoću u planinah dati lipovinu, bukvinu i bus zajedno,

20. Da se vidi i spozna i da se čuje i razumi zajedno, da je to vse ruka gospodńa učinila i da je to sveti Izraelski stvoril.

21. Zato donesite simo vse vaše stvari, govori gospodin; donesite simo vsu vašu baščinu, govori kral Iakovliev.

22. Neka simo stupe i neka nam naviste, što se ima zgoditi. Navistite nam i prorokuite nam što godi, neka s pametjom našom promislimo i procinimo, kako bude u napridak. Ili neka dai čujemo, što se ima potom zgoditi.

23. Navistite nam, ča ima zatim doiti, tako hoćemo izviditi, da ste bogovi; učinite što dobra ili škode, tako hoćemo od ńega govoriti i zajedno gliedati.

24. Evo vi jeste iz ničesare i vaše dugovanie jest takoje iz ničesare, i mrzota jest, kij vas izabra.

Izabra: gdo od vas drži i prijimle vas, ta je mrzota.

25. A ja obujujem jednoga od polunoći i dohodi od istoka sunačnoga, on hoće ńim moje ime prodikati; i hoće po mogućih stupati, kako po ilu, i ilovaču mehčati, kako lončar.

26. Gdo zna što pripovidati od začetka? mi hoćemo radi poslušati. Ili što prvo prorokovati? tako hoćemo reći: pravo govoriš. Ali nij nijednoga ki bi navistil, niednoga ki bi što rekal, nigdore ki bi od vas jednu besidu čuti mogal.

27. Ja sam naiprvi, ki u Sionu reče: evo, ovdi je i daje Ierusolimu prodikače.

28. A onamo pogliedah a nikogare ne bi; i pogliedah mei ńih, a nikogar ne bi svitnika. Upitah je, a ništar ne odgovoriše.

29. Evo jest vse teškoća i ništetno ńih dugovanie, ńih idoli jesu vitar i tašćina.

Kap. XLII.

Zapisanie priduće velike oblasti Isukrstove. Navišćenie hvale božje i teške kaštige vrh nebogoljubne židove.

Math. 12. Od kralievstva Isukrstova.

1. Evo jest moi sluga, ja ga uzdržim, i moi izabrani, nad kim duša moja se raduje. Ja jesam ńemu dal duh moi, on hoće pravdu meju pogane donesti.

2. On ne će vapiti ni zvati i ńegov glas se ne će čuti na putu.

3. Razbijenu trst ne će razlomiti i stiń, kij dimi, ne će ugasiti. On hoće pravdu istinno držati i učiti,

Grozan: ne će biti čvrst. nenavidan i žestok, nego priazniv. ljubezniv i dobar.

4. I ne će biti dražliv ni grozan, da na zemli pravdu uputi i otoci hote na ńegov zakon čekati.

5. Ovako govori gospodin bog, koji nebo stvori i raširа ga, ki zemliu učini i vse ča na ńoi raste; ki puku, ki na ńoi jest, duh daje i dušu onim, ki po ńoi hode:

6. Ja gospodin sam tebe zval s pravicom i priel te za ruku tvoju i obaroval te. I dal sam te na zavez meju puk misto sviće meju pogane,

7. Da imaš otvarati oči slipih i uhićene iz sužanstva izpeliati i onih, koji u tmini side, izvadi.

Obećanie i prorokovanie od Isukrsta u kap. 48. 49.

8. Ja gospodin, to je ime moje; i ne ću drugomu slave moje dati ni hvale moje zdlbenim idolom.

9. Evo, ja navišćujem, ča ima priti i

Digitized by Google

navišćujem nove riči; prvo nego izaidu,
dajem je vam, da je čujete.

Hvala za kralievstvo Isukrstovo.

10. Poite gospodinu novu pesan, slava
ńegova jest na kraju svita; oni ki po
moru se voze, i vse ča je u ńem, otoci i
oni ki v ńih prebivaju.

11. Vapijte visokim glasom vi pustińe
i varoši, ki su u vas, zajedno sa seli,
gdi Kedar prebiva. Oni se raduju, ki u
stinah bivaju i vapiju iz višine gor.

12. Neka poštuju gospodina i ńegovu
slavu po otocih navišćuju.

13. Gospodin hoće izaiti kako žigant,
on hoće srd zbuditi kako voinik, on
hoće vikati i grmiti i svoje nepriate-
le obladati.

14. Ja mučim donekle i jesam tih i
zdržim se. A sad hoću kako roditelica
vapiti, ja je hoću vse opustiti i požriti.

15. Gore i vrhe hoću popaliti i vse
zelenje pogubiti i rike tekuće hoću u
otoke obratiti i lokve posušiti.

16. A slipe hoću ja po putu voditi,
koga oni ne znaju, i ispeliati iz staze,
koju ne znaju. I hoću tminu pred ńimi
u svitlost obratiti i vse, što je skrivlieno
ili grbavo, naravniti. To hoću ja ńim uči-
niti i ne ću je ostaviti.

Obitovanie.

17. A oni ki se na idole zanašaju i
govore ka zlivenoi priliki: vi jeste bo-
govi naši, hote se nazad vratiti i sra-
motni budu.

On kara slipe židove.

18. Poslušaite vi gluhi i gliedaite vi
slipi, da vidite.

19. Gdo je tako slip, kako moi sluga; i
gdo je tako gluh, kako posal moi, koga
ja šaliu? gdo je tako slip, kako svršeni,
i tako slip, kako sluga gospodinov?

Posli· to jesu višći redovnici i koji službu imaju meju pukom, koji bi imili druge učiti, a oni jesu najslipiji. Kako va evanjeliju Isukrst svidoči od soli, koja ne soli i od učenih koji jesu naitamnij.

20. Pripovida se dosta, ali oni ne ovr-
šuju; dosta im se govori, ali oni ne te
poslušati.

21. I još je gospodin radi svoje pra-
vice ljubi i da zakon čestit i velik
učini.

22. Oni jesu jedan puk poroblien i po-
plińen i jesu vsi zajedno zapleteni u ja-
mah i u tamnicah leže svezani. Oni jesu
poroblieni a ni, ki bi je otel; poplińeni
jesu, a ni, ki bi rekal: dai je opet simo.

23. Gdo je izmei vas, ki to na pamet
prijimle, ki posluša i čuje, što se ima
po tom dogoditi?

24. Gdo je dopustil, da Iakov bude
plin i Izrael poroblien? ni li to gospo-
din učinil, pred kim jesmo mi sagri-
šili? I oni ne htiše ńegovim putem stu-
pati i ne poslušaše ńega zakonu.

25. Zato jest on na ńe izlial gńiv srda
svoga i voiničnu silu i obažgal je okolo,
a oni toga ne ćute i nabol je je, a oni
se ne žure.

Kap. XLIII.

Proročastvo od pridućega spasitelja, pod kom takoje pogani imaju plk božji biti z jistinim svidočastvom, da ovi bog Izraelski jest pravi bog, po kom minuće dobrote mogu se spoznati i obećanju pridućih riči verovati.

Ukriplienje vernih.

1. A sada govori gospodin, ki te je
storil, Jakove, i tebe učinil, Izraele:
Ne boi se, jere ja sam te odkupil i zval
sam te imenom tvojim: ti jesi moi.

2. Jer ako ti priko vode greš, hoću
ja s tobom biti, da te vali ne obale i
da ne utoneš; i ako v ogań poideš,.
ne ćeš zgoriti i plamik te se ne će do-
taknuti.

3. Jere ja jesam gospodin bog tvoi,
sveti va Izraelu spasitel tvoi. Ja jesam
Jejupat, Moreju i Sebu za odkuplienje
na tvojem mestu dal.

Seba poglavni varoš u Moreji.

4. Pokle ti jesi tako va velikoi vrid-
nosti pred manom, tebi je biti takoje
i slavnu i drag si mi. Zato dajem ja

Digitized by Google

muže misto tebe i puke za dušu tvoju.

5. Zato se ne boi, jere sam ja polak tebe. Od istoka hoću ja sime tvoje donesti i od zapada te skupiti;

Pobolšańe krstianske općine.

6. I reći polunoći: dai simo, i poludne: ne krati; donesi sinove moje iz daleka i hćere moje iz kraja svita,

7. Vsih onih, ki se mojim imenom imenuju, to jest, koje sam ja stvoril k gospodstvu mojemu tere pripravil i učinil.

8. Neka naprid stupi slipi puk, koji ništar mańe oči ima, i gluhi, koji uši imaju.

9. Neka se vsi pogani vkupe i vsi ini puki neka se sastanu. Gdo je meju ńimi, ki to navistiti more i ki nam prorokuje, što se ima izgoditi? Neka svoje svidoke dopeliaju i neka pokažu, tako se hoće čuti i govoriti: istina jest.

10. A vi jeste svidoki moji, govori gospodin, i sluga moi, koga ja izabrah zato, da znate i da mi virujete i razumite, da ja jesam. Pred manom ni bog nijedan stvoren ni za manom niednoga ne će biti.

11. Ja, ja jesam gospodin i izvan mene ni spasitelja.

12. Ja jesam navistil i takoje pomagal i dal sam je vam na znanie i nij niednoga tujega boga meju vami. Vi ste svidoci moji, govori gospodin, a ja sam bog.

13. I bih ja prvo nego niedan dan biše i ni nijednoga, ki bi vas iz ruke moje otteti mogal. Ja dilam, gdo hoće kratiti?

Kripi i obituje izbavlienje. Ishod. 14.

14. Ovako govori gospodin, vaš odkupitel, sveti va Izraelu: Za vašu volju poslal sam ja u Babel i vse kračune razmrvil i tužne Kaldee u plave prognal.

15. Ja sam gospodin, svetac vaš, ki sam Izraela stvoril, kral vaš.

16. Ovako govori gospodin, ki po moru put i po velikih rikah stazu čini.

17. Koji donaša voze i końe, voisku i silu, da oni na jednom kupu leže i da se već ne stanu i da pogasnu, kako pogašuje stiń.

18. Ne spominaite se veće na staro i ne mislite na prvo.

19. Jer ovo hoću ja novo učiniti; sada ima izrasti, da vi viditi budete, da ja put po pustińi i potoke u pogorišću činim;

20. Da me zvirje na poliu slavi, drakuni i štruci. Jer hoću učiniti, da voda u pustińi i potoki u planini zviraju za napoiti puk moi, izabrane moje.

21. Ovi puk jesam ja sebi pripravil, on hoće od slave moje govoriti.

22. Ne da bi ti mene zval, Jakove, ili da bi se ti bil za me trudil, Izraele.

To jest ovako rečeno: da naša dela pred bogom grihe ne pomršuju, nego samo ńegova milost, kako ovdi govori. Mene, govori on, to je mene umiriti.

23. Mene zaisto ne prikaza ovcu prikazališća tvoja, ni poštova mene žrtvom tvojom; ni mi se račilo tvoje službe u prikazališću jistvenomu, ni mi-e obično tvoje dilo u tamianu.

24. Nisi meni za pinezi trst kupil, nisi me s tušćinom žrtve tvoje napital; pače veće si mi skrbi učinil u grihih tvojh i urišil me zlobom tvojom.

25. Ja, ja mrsim sagrišenje tvoje za moju volju i ne spominam se na grihe tvoje.

26. Spomeni me, neka se meju sobom pravdamo, reci mi, kako misliš pravadan biti.

27. Tvoij starci sagrišiše i pripovidavci, učiteli tvoj, jesu suprot meni sagrišili.

28. Zato jesam ja poglavnike svetińe proklel i učinil sam Jakova h kletvi, Izraela k prigovoru.

Digitized by Google

Kap. XLIIII.

Oponašanie židovskoga nezpoznania suprot dobrotam božjim, zato dostoinim načinom jesu odvrženi i pogani imaju prieti biti sa oponašańem tašćine vsih krivih bogov, idolov i onih ki je čine.

Ukriplienje i obećanie. 1. Zato poslušai jur, slugo moi Jakove, i ti, Izraele, koga sam ja izabral.

2. Ovako govori gospodin, ki te je stvoril i pripravil, k-je s tobom pokle si iz materine utrobe: Ne boj se, Jakove slugo moj i ti dobri, koga sam izabral.

3. Ja hoću vodu izliati na žainoga i vode na sušińu; i hoću duh moj na tvoje sime izliati i blagoslov moj na buduće tvoje,

4. Da rasli budu kako trava i kako zukva nad potokom.

5. Ovi hoće reći: Ja sam gospodinov, a drugi se hoće zvati imenom Jakovlievim. I ov se hoće z vlašćom svojom rukom gospodinu zapisati i imenovati se hoće Izraelskim imenom.

6. Ovako govori gospodin, kral Izraelski, ńega odkupitel, gospodin Sabaot: Ja sam prvi i poslidni i razvi mene nij inoga boga.

7. I gdo je priličan meni, ki zove i navišćuje i meni pripravi, koj od začetka svita puk ustanujem? Neka jim oni zlamenia i što ima priti naviste.

8. Ne boite se i ne budte strašlivi. Nis li ti ja onda povidal i oznanil? Jer vi ste svidoci moji. Da je li drugi bog zvan mene? Nij nijednoga obranitelia, ja ne znam inoga.

Idolatria. 9. Idolodelj jesu vsi zajedno nišćetni i ńih delo velike vridnosti neprudno jest. Oni jesu ńih svidoki i ništar ne vide i ništar ne ćute; zato jim je osramoćenim biti.

10. Gdo su oni, ki jednoga boga čine i liju idole, od kih nimaju nijednoga pruda?

11. Ovo vsi ńihovi drugi imaju sramotni biti, jer su meštri izmej ljudi. I prem da vsi vkup stanu, zato li se hote bojati i sramotni biti.

12. Kuje vsaki želizo u klešćah i dela u žeravici i pripravi je z mlati i dila nad ńim sa vsom moćom zamahujuć, i gladuje, ča već more, i ne pije vode, dokle vele trudan ne bude.

13. A drugi drevo delia, miri ga koncem tere ga zazlamenuje črvlienim žesom i obsiče ga i premiri ga i učini ga, kako človičju priliku, kako lipa muža, ki kući biva. Manenost idolatrie.

14. On se srčeno vrti meju hrastmi u lozi, da cedar posiče i vazme jelovine i bukovine, cedra, reku, ki je ciplien i ki je od dažja izrasal;

15. I ki ludem ogań daje, odkud se uzimlie, pri čem se potle grie, i koga užgu i kruh pri ńem peku. Iz ńega on boga izdube i klańa mu se; drugi učini idola i pada na kolina pred ńim.

16. Polovicu u ogań vrže, a na drugoi polovici meso riže. On speče pečenu i nasiti se, sagrie se takaje i reče: hoisa, sagriah se i vidim želju moju nad ogńem.

17. A iz ostanka učini boga, da bude idol ńegov, pred kim se klańa i na kolina pada i moli govoreći: obrani me, jer si ti bog moi.

18. Oni ništar ne znaju i ništar ne razumiu, jer su oslipljeni, da ńih oči videti i ńih srca prociniti ne mogu.

19. I ne gredu sami va se, u ńih ni razuma ni pameti, da bi dai pomislili: polovicu sam v ogńu sažgal i na žeravici jesam kruh pekal i meso i jil je, ter bih hotel iz ostanaka mrzotu učiniti i klańati se pred pańom?

20. U popel se obrati i maneno srce,

Digitized by Google

ko se ńemu klańa a duše ńegove ne
more obarovati; i još ne misli on, je li
to hinba, što moja desnica učini?
21. Na to pomisli, Jakove i Izraele,
jer si ti moj sluga, ja sam tebe pri-
pravil, da ti moj sluga budeš; Izraele,
ne zabi mene.
22. Ja pomršujem tvoje pregrišenje,
kako oblak, i grihe tvoje, kako maglu.
Obrati se k meni, jer ja odkupliam tebe.
23. Vičite vi, nebesa, jer gospodin jest
učinil; vapij ti, zemlio, od zdola; vi gore
raduite se kričeći, loza i vsi hrasti ńe;
jere gospodin *je* Jakova odkupil i *je* u
Izraelu slavan.
24. Ovako govori gospodin, spasitel
tvoj, ki te je od materine utrobe pri-
pravil: Ja sam gospodin ki vse čini, ki
sam nebo razširuje i zemlju razprostrani
prez pomoćnika;
25. Ki znamenia ugańaucem razmeće
i čarnike oglušuje; ki mudre nazad i
ńih mudrost u maneniju obraća.
26. Ali potvrdite rič ńegovoga sluge i
ovršite svet ńegova posla, ki u Ieruso-
limu govori: budi prebivan, i k varo-
šom Jude: budite sazidani, a ja ńih pu-
stińe napravliam,
27. Ki govorim dubočini: oplitvi, i
rikam: posahnite;
Kores. 28. Ki govorim Koresu: on je pastir
moj i hoće vsu volju moju ovršiti, da
se bude govorilo u Ierusolimu: budi sa-
zidan, i templu: budi s fundamenta
počet.

Kap. XLV.

Da ovi bog Izraelski *je* pravi i istinni bog,
va tom takaiše prvo pridúće riči stanovito
govori Ci*j*ru: ima se duhovnim načinom Isu-
krst razumeti.

To se jest po 200 lit ispunilo.
1. Ovako govori gospodin svomu po-
mazanomu Koresu, koga ja pri desniei
popadem, da ja pogane pred ńim pre-
vržem i kraliem meč odpašem, da pred
ńim turni se odtvore i vrata zatvorena
ne ostanu:
2. Ja hoću pred tobom hoditi i grbave
zravniti; ja hoću midene turne razvaliti
i *želizne* kračune razlomiti;
3. I hoću ti dati otaino blago i skri-
veno drago kamenje, da spoznaš, da
sam ja gospodin Bog Izraelski tebe
imeno*m* tvojm zazval,
4. Radi Jakova sluge moga i radi
Izraela, izibranoga moga; pače zvah po
imenu i imenovah te, kad me ioš ne
znajaše.
5. Ja sam gospodin, a sice drugoga
ni*j* zvan mene boga, nego ja. Ja sam
tebe spravil, kad me još ne znajaše,
6. Da se vidi oboje, od istoka sunač-
noga do zapada, da prez mene ništar
ni*j*. Ja sam gospodin, veće nigdor,
7. Ki činim svitlost i stvaram tminu;
ki mir dajem i zlo stvaram. Ja sam
gospodin, ki vse to čini.
8. Rosite nebesa od zgora i oblaki Ukriplenie suprot Babilonskoi uzi.
dažjite pravicom; otvori se zemlia i do-
nesi spasenie, i zrasti spored pravica. Ja
gospodin stvoril ga jesam.
9. Gore tomu, ki se svoim stvoriteliem Govori od kralia Koresa, da ima doiti i pomagati Izraelskomu pluku.
pregovara, to jest črepińa z lončarom
od jila. Govori li jilo svomu stvoritelju:
čto činiš? ti ne izkazuješ ruke tvoje
nad dilom tvojim.
10. Gore onomu, ki otcu govori: za
što si me počel, i k ženi: za čto ro-
diš ti?
11. Ovako govori gospodin, sveti Izra-
elski i vi meštri: potribuiete od mene
znamenia, vodite diteu moju i dilo ruk
mojh k meni.
12. Ja sam zemlju stvoril i človika na
ńoi: ja jesam, čie ruke nebesa raširile
jesu i vsim ńega šerego*m* zapovidal;

Digitized by Google

13. Ja sam ńega zbudil u pravici i vse ńega pute hoću ja ravne učiniti. On ima moj varoš zidati i moje sužńe oprostiti, ne s pinezi ili z darovi, govori gospodin Sabaot.

14. Ovako govori gospodin: Jejupćanov dugovanje i Arapov trgovina i drugi (*recte*: dugih) ljudi u Sebi hote se tebi predati i biti tvoji vlastni; oni hote tebi poslušni biti i svezanimi rukami za tobom hoditi i pred tobom padati i k tebi bižati; jer s tobom jest bog, a sice ni*j* inoga boga.

15. V istinu ti si jedan skrovit bog, ti bože Izraelski, spasitelju.

16. A oni, ki idole dubu, hote vsi ča jih je sramotni i ružni ostati i zajedno sramotni otiti.

17. A Izrael bude odkuplien od gospodina z vikovičnim odkuplieniem i ne će sramotan ni prigovoran biti va vike.

18. Jer ovako govori gospodin, ki-e nebo stvoril, on bog ki je zemlju pripravil i učinil ju, ne da prazna stoji, nego ju pripravil, da se na ńoj prebiva: Ja sam gospodin a već nigdor.

19. Nisam ja u skrovitu govoril, u škurom mistu zemlie, i nisam simenu Jakovlievu zaman rekal: iščite mene. Jer sam ja gospodin, ki od pravice govori i navišćuje ono, što je pravo.

20. Neka se sprave i neka doidu zajedno simo vitezi poganski, ki ništar ne znaju, i nose sobom stupe ńihovih idolov i gredu k bogu, ki jim ne more pomoći.

21. Navistite i hitite simo, svetuite se meju sobom. Gdo je to pustil reći od staroga vrimena i onda navistil? Nis li ja to učinil, gospodin? I sice ni boga razvi mene, jedan pravi bog i spasitel; nigdor ni zvan mene.

22. Obratite se k meni, tako budete spaseni, vsi kraji svita; jer ja sam bog, veće nigdor.

23. Ja prisežem sam sobom i rič pravice izhaja iz ust mojih, pri tom ima ostati, to je: meni se imaju vsa kolena klańati i vsi jazici priseći

24. I reći: u gospodinu imam ja pravicu i moć. Ti isti hote takaje k ńemu dojti, a vsi ki mu suprotivni budu, imaju sramotni biti.

25. Jer u gospodinu ima spaseno biti vse sime Izraela i hvaliti se ńim.

XLVI. 1. Bel se jest pregnul, Nebo se je obalil, ńih idoli jesu zvirom i živini k delu učińeni, da se strude pod brimenom vašim. Varoš.

2. Pače vsi se zajedno prigiblju i padaju i ne mogu brime odnesti, nego dušam ńihovim jest va uzu poiti.

Kap. XLVI.

Poruganie i razrušenie kipov ili prilik i kako je velika moć pravoga boga.

3. Poslušaite mene, vi od kuće Jakovlieve i vsi ostali od kuće Izraelske, ki jeste od mene va utrobi nošeni i ki mi va utrobi ležite. Ukriplienje obećanje.

4. Pače vas hoću dari do starosti nositi i dokle osi*j*dite; ja hoću to učiniti, dvignuti hoću, nositi i obraniti.

5. Komu me priličate i po kom činite kip moj? h komu me mirite, da sam ja priličan?

6. Oni iztresaju zlato iz mošńe i vagaju srebro vagom i plaćaju zlatara, da iz ńega boga izkuje, pred kim kleče i mole mu se.

7. Oni ga dvižu na rame i nose ga i posade ga na ńega misto. Ondi stoji, on se ne gane iz svoga mista. Ako gdo

Digitized by Google

k ńemu vapie, ne odgovara mu i ne pomaže ga u ńegovoi nevoli.

8. Na to dai pomislite i budite tvrdi, vi prestupnici, procinite u srcu vašem;

9. Spomenite se na staro vrime; jer ja sam bog, veće nigdor drugi, jedan bog, komu nij nigdor takmen.

10. Ki napred navišćujem, što potle ima doiti, i prvo nego se izgodi, govorim: moja misal provdili i ja tvorim, što je meni drago.

Ptica i kral Kores, ki brzo dohodi, kako da bi letil.

11. Ja zovem jednu pticu od istoka i muža, ki moju misal ovrši, iz dalekih stran. Što ja govorim, to se izbude i ča namislim, to takoje učinim.

Kap. XLVII.

Navišćenje kaštige i pogublenia, koje oholim Babiloncem ima se prigoditi, od koga pogublienia ńih bogove i idoli nimaju jih odrišiti ni-jm pomoći.

Babilonia. Oholi to jesu Babilonci.

12. Poslušaite mene, vi ohologa srca, ki ste daleko od pravice.

13. Ja jesam pravicu moju približal, ona ni daleko, i spasenie moje se ne kasni. Ja hoću u Sionu spasenje dati, a u Izraelu slavu moju.

Babilonski rasap koi po 200 lit je isplńen.

XLVII. 1. Simo doli, divoiko, ti hćerko Babilonska, posadi se u prah, posadi se na zemlju, jer hći Kaldeiska nima veće sidilišća. Ne ćeš se u napridak zvati: ti lipa, ti draga.

2. Vazmi žrnov i meli muku, razpleti kose tvoje, razodij nogu i razakrij golen, gazi skroz vodu,

3. Da ti se sramota tvoja razodije i da se vidi. Ja se hoću mastiti i nigdor me ne će umoliti.

4. To čini naš spasitel, ki se zove gospodin Sabaot, sveti va Izdraelu.

5. Posadi se u tišinu i poidi u tminu, ti hći Kaldeiska; jer se ne ćeš veće zvati gospoja nad kralievstvih.

6. Jer kad ja na plk moj gńivan bih i prokleh moje buduće, ja je predah v ruke tvoje, a ti-jm ne izkaza nijednoga milosrdia; i takoje vrže ti na starce jaram tvoj odveće težak,

7. I mišliaše: Ja sam kralica va vike. Ti još nisi toga k srdcu vzela ni se na ńe spomenula, ka se budu š ńimi potle dugovala.

8. Zato poslušai ovo, ti ka u raskošah i želiah živeš i sidiš neskrbna i govoriš u srcu tvojem: ja jesam a veće nijedna; ja ne ću vdovicom biti, ne ću biti neplodovita.

9. Ali hoće se to oboje iznevarice jedan dan na te navaliti, da budeš udovicom i neplodovitom. Paće hote vrh tebe doiti svršenim načinom, radi mnoštva čarnikov tvoih i radi onih ki zaklińaju, kih je pri tebe vele mnogo.

10. Jere si se na zlobu tvoju zanesla i mislila si: nigdor me ne vidi. Mudrost i meštria tvoja te je prevrgla i govoriš u srdcu tvojem: ja jesam, a veće nijedna. Grihi Babilonski.

11. Zato hoće na te nesrića naskočiti, da ne budeš znala, kad na te udri; i nevolia hoće vrh tebe doiti, da se ne budeš mogla promisliti; jer hoće naglo šum na te priti, kad mu se ne nadiaše.

12. Zato stani gori s tvoimi zaklinavci i z množtvom čarnikov tvoih, meju kimi si se od mladosti trudila, ako se kako moreš pomoći, ako se moreš izpokoiti.

13. Jer si trudna pred mnoštvom misal tvoih. I neka ti naviste, neka naprvo stupe i neka te pomogu meštri nebeskoga teka i zvizdogledi, ki po misecih broje, što od onoga se ima svrh tebi prigoditi.

14. Evo, oni jesu kako pliva, ku ogań sažge, oni ne mogu život svoi od plamena obraniti; jer ne će biti uglie ili

Digitized by Google

žeravica pri koi se grije, ili ogań okol koga se sidi.

15. Takovi su oni, meju kimi si se ti trudila, tvoji dugovnici od mladosti tvoje; vsak hoće po sebi poiti a ti nimaš nijednoga pomoćnika.

Kap. XLVIII.

Židovskomu plku bude nevira i odvraćenie od pravoga boga oponošeno, i vaspet slavna dila božja budu jim naprid postavliena, va kih se on ima poznati.

1. Ovo poslušaite vi od kuće Jakovlieve, ki se imenom Izrael zovete i ki ste iz vode Jude izvreli; ki prisežete imenom gospodinovim i spominate se na boga Izraelskoga, ali ne va istini ni u pravici.

2. Jer oni se imenuju iz svetoga varoša i groze se bogom Izraelskim, ki se zove gospodin Sabaot.

3. Ja sam to buduće prvo navistil, iz ust mojih jest izašlo, i ja sam vam to činil reći; ja je takoje hitro činim, da doide.

4. Jere znam, da si čvrst i zatilak tvoi jest želizan i čelo tvoje mideno.

5. Ja sam tebi to prvo navistil i naručil sam ti-e prvo, neg se je dogodilo, da ne budeš mogal reći: moi idol to čini i moi kip i idol je to zapovidal.

6. Vse to čuješ ti i vidiš, a nis-je za to navistil. Jer nisam tebi prvo nove riči naručil i skrivši, da ti ne saznaš.

7. A sad se je jur izgodilo, a ne onda, i nisi toga čul jedan dan prvo, da ne rečeš: evo, to ja dobro znajah.

8. Jer je ti nisi čul i ne znajaše je, i tvoje uho ne biše onda otvoreno; a ja dobro znajah, da ti budeš pošpotan i od utrobe materine jesi prestupnikom imenovan.

9. Zato sam ja radi imena moga strpliv i radi slave moje hoću se za tvoje dobro uzdržati, da ne budeš izkoreńen. Ukriplienje va nevoliah i muki.

10. Evo ja te hoću čistiti, a ne kako srebro, nego te hoću izabranim učiniti u peći nevolnih.

11. Za moju voliu, pače za moju volju hoću učiniti, da ja klet ne budem; jer ja ne ću slavu moju nikomure dati.

12. Poslušai me, Iakove, i ti Izraele, Isaia 42.
pozvani moi: ja jesam, ja jesam prvi i posledni.

13. Ruka moja jest vsu zemliu posadila i moja desnica jest nebo presegla: ča ja zovem, to vse ovdi stoji.

14. Skupite se vsi i poslušaite: gdo je mei ovimi, ki to umi navistiti? Gospodin ljubi ńega; zato hoće on svoju voliu nad Babiloniu i svoju jakost nad Kaldeju iskazati.

15. Ja pače jesam to rekal, ja sam ga zval i hoću da pride i put mu hoće srićno proiti.

16. Pristupi k meni i poslušai ovo: Ja nisam toga po prvo skrivši govoril. Od onda kad' se to govori, ja jesam; a sad me šalie gospodin, gospodin i duh ńegov.

17. Ovako govori gospodin, odkupitel tvoi, *sveti* u Izraelu: Ja sam gospodin bog tvoi, ki te uči*j* ono ča ti prudi i vodim te putem kim hodiš.

18. O da bi ti na moje zapovidi gliedal, tako bi mir tvoi bil kako rika, i pravica tvoja kako morski vali;

19. I sime tvoje kako pesak, i plod utrobe tvoje kako peskova zrna, koga ime ne će biti pomršeno pred manom.

20. Izaidite iz Babilonie, bižite od Kal- Ishod 17.
deov z veselim glasom; navišćuite i daite to na znanie, razširite dari do kraja svita, govoreći: gospodin jest slugu svoga Jakova odkupil.

Digitized by Google

21. Ne žajahu, kad' je po pustińi vojaše, i činil jim je iz stine vodu izvirati; on raskinu stinu, da voda iž ńe izvri.

22. A nepravadni (govori gospodin) nimaju nijednoga mira.

Kap. XLIX.

Oznanenje prihoda i oficia Isukrstova pod kipom proroka i navišćenie, da ne samo židove nego još i pogani toga spasenja dilnici imaju biti.

Proročastvo od budućega kralievstva Isukrstova.

1. Poslušaite me vi otoci i vi plki u dalekih krajih razumite: gospodin me je prizval iz utrobe materine, on se je spomenul na ime moje, kad' još va utrobi materinoi bih,

2. I učinil je usta moja kako ostar meč, sincom ruke ńegove pokril jest mene. Učinil me je čistom strilom i postavil me u svoi tul,

Čistom, ka je lipa, ravna, gladka i dobro pripravna k striliańju.

3. I rekal mi: Ti si moj sluga, Izraele, skroz koga hoću ja slavan i častan biti.

4. A ja mislih, da zaman se trudim i lomim jakost moju ostuń i neprudno, prem da moje riči gospodinove jesu i služba moja jest božja služba.

5. A sad govori gospodin, ki me je od materine utrobe k slugi svomu pripravil, da Jakova k ńemu obratim, da Izrael ne zgine. Zato sam ja pred gospodinom slavan i bog moi jest jakost moja.

6. I. veli: Malo je to, da si ti sluga moi, stablo Jakovlievo, za narediti i obratiti ono, što biše zapušćeno u Izraelu, nego sam te takoje svićom meju pogani učinil, da budeš spasenie moje do konca svita.

Isukrst poganov svića i spaseńe.

7. Ovako govori gospodin, odkupitel Izraela, ńega svetac, k pošpotanim dušam, k puku ki jest nenavijen, k slugi onomu ki jest meju silnici: krali hote viditi i dvignuti se i poglavniki mu se hote moliti za volju gospodina, ki jest viran, za volju sveta Izraelskoga, ki te je izabral.

Isaia 42. Dianie 13. 2. Kor. 6.

8. Ovako govori gospodin: Ja sam te uslišal v prigodnu vrimenu i pomogal sam te v dan od spasenia; i obaroval sam te i misto zavita meju puk postavih te, da ti zemliu vaspet dvigneš i razrušenie otačastva obladaš,

9. I rečeš sužńem: izaidite, i onim u tmini: hotte naprvo, da se na putu pasu i po vsih vrsih pašu imaju.

10. Ne te lačni ni žaini biti i ne će je ni slnce ni vrućina peći, jer on ki se je nad ńimi smilil, hoće je voditi i peliati je k' živim studencem.

11. Ja hoću sve moje gore putovne učiniti i vse staze moje lipo očistiti.

12. Evo, ovi hote iz daleka doiti; i evo, oni od polunoći a oni iz priko mora i oni iz zemlie Sinim.

13. Vapijte vi, nebesa, veseli se, zemlio, hvalite vi, gore, z vikaniem; jer gospodin jest pokripil puk svoi i smilil se nad svoimi nevolnimi.

14. A Sion veli: gospodin me je ostavil i gospodin me je zabil.

Ukriplieńe i obitovańe.

15. More li mati svoje dite zabiti, da se ne smili nad ditetom utrobe svoje? I prem ako ga zabi, ja te li ne ću zabiti.

16. Evo, ruke tvoje sam ja znamenoval, zidi tvoji jesu vazda pred manom.

17. Tvoji zidari hote hiteti, a oni, ki te razmeću i razvaljuju, tja bižati.

18. Dvigni gori oči tvoji okolo i pogliedai: vsi ovi se k tebi kupe. Kako sam živ, govori gospodin, ti budeš z

Digitized by Google

ovimi svimi kako z jednom dikom obučen i hoću je okol sebe spraviti, kako nevista.

19. Jer pusta, razrušena i razvaliena zemlia tvoja, hoće ti onda tesno biti v ńoi prebivati, kad nepriateli tvoji daleko od tebe budu;

20. Da ditca neplodnosti tvoje hote vapiti pred ušima tvojima: meni je tesno, pomakni se dalie, da morem polak tebe stanovati.

21. A ti hoćeš reći u srdcu tvojem: gdo mi te je odhranil? ja sam neplodan, sam jedini, prognan i izrinut. Gdo mi te je odhranil? evo ja sam bih ostavlien, da gdi bihu ovi?

22. Ovako govori gospodin, gospodin: evo hoću ja ruku moju k poganom dvignuti i meju puk zastavu moju dvignuti, tako hote oni sinove tvoje u naručajih simo donesti i hćere tvoje na ramenu nositi. Pozvanie poganov.

Psal. 25. 23. I krali budu porkulabi tvoji a ńih poglavniki doike tvoje. Oni hote na obraz k zemli padati pred tobom i tvoih nog prah lizati. Onda hoćeš izviditi, da sam ja gospodin, nad kim nisu sramotni oni, ki va-ń ufaju.

24. More li se žigantu jednomu plin otteti? ili mogu li se pravadnomu ńega sužńi osloboditi?

25. Na to govori gospodin: pače hote sužńi žigantu oteti biti i plin jakoga oprošćen. Jer ja se hoću s tvojimi pregovoravci karati i sinom tvojim pomoći.

26. I hoću odiravce tvoje ž ńih vlastnim mesom pitati i hote se z vlastnom krvjom kako slatkim vinom opijaniti, i vsaka plt hoće poznati, da sam ja gospodin, spasitel i odkupitel tvoi, mogući u Iakovu.

Kap. L.

Bog kaže po proroku, da židovstvo po ńih vlastnom dlgu bude odvrženo, pokomist oni ńega zapušćaju.

1. Ovako veli gospodin: gdi je razlučni list matere vaše, s kim sam ja ńu ostavil? ili gdo je moi ozurnik, komu sam vas prodal? Evo, vi ste radi grihov vaših prodani i vaša mati je radi pregrišenja vašega ostavliena. Isaia 59. Ishod 14. 19.

2. Zašto doidoh ja, a nikogare ne biše? ja zvah, a nigdor se ne javi? Je li ruka moja tako kratka postala, da jih ne more odkupiti? ili nij ka jakost pri meni za oteti je? Evo, s kletvu moju činim ja more posahnuti i rike kako pustińu, da ribe ńih pred plitvinom vońaju i žajom umiraju.

3. Ja odivam nebo s tminom i činim ńega odilo kako vrića.

4. Gospodin, gospodin jest meni učen jazik dal, da znam s trudnim u pravo vrime govoriti. On me budi vsako jutro i budi mi uho, da čujem kako mladić. Prorokovanje od muke Isukrstove.

5. Gospodin, gospodin jest meni uho otvoril i ja nisam neposlušan i ne grem nazad.

6. Ja držah pleća moja s mirom onim ki me biahu, i lica moja onim ki me skubihu; obraz moi ne sakrih ja pred sramotom i pred bliuvaniem.

7. Jer gospodin, gospodin pomaga meni, zato ne ću ja osramoćen biti. Zato sam ja obraz moi podal kako ogńeni kamik, jer znam, da ne ću osramoćen biti. Psal. 102. Math. 26.

8. Blizu je on, ki meni pravdu sudi; gdo se hoće s manom pregovarati? neka vkup stupimo; gdo je ki pravdu k meni ima? ta hodi simo k meni.

9. Evo, gospodin, gospodin pomaže meni; gdo je on ki me hoće prokleti?

Digitized by Google

evo, oni hote vsi zajedno kako svita ostarati, moli je hote projisti.

10. Gdo je meju vami, ki se gospodina boji, ki je glasu ńegova sluge poslušan? ki u tmini biva i komu nij svitlosti, ta ufai va ime gospodńe i zanašai se na boga svoga.

11. Evo, vsi vi ki ogań užižete, oružni s plamenom, hodite u svitlosti ogńa vašega i u plamenu, ki ste vi užgali. To vam se izgaja od ruke moje; u betegu vam je ležati.

Kap. LI.

Da bog židovski plk ne će opustiti, nego za vsimi dobrotami (kako je to vazda činil) se iskazati. Zato nimaju se prestrašiti, nego ńih boga (ki jest naiveći i moćneji) držati se, jere jim ovako nitkore ne more škoditi.

Kripi plk božji.
1. Poslušaite me vi, ki pravicu naslidujete, vi ki gospodina išćete. Pogle-
Rodove 12. daite na stinu, iz ke ste izrizani i glubinu studenca, iz koga ste izkopani.

2. Pogledaite Abraama, otca vašega, i Saru, od ke jeste porojeni. Jer ga ja zovih, dokle još sam biše, i blagoslovih ga i umnožih ga.

3. Jer gospodin kripi Sion i kripi vse ńega pustińe i čini ńih pustoše kako lipe usnažene vrtle, i ńih grmovje kako vrtal gospodńi, da se veselje i radost v ńem nahodi, hvalne i slavne pesni.

4. Imei pomńu na me, plće moi, poslušaite ljudi moi. Jer od mene hoće zakon izaiti i pravdu moju hoću ja skoro na svitlost plku momu postaviti.

5. Jer pravica moja blizu jest, spasenie moje izhaja i ruke moje hote puku
Psal. 102. suditi. Otoci čekaju na me, i čekaju na mišce moje.

6. Dvignite oči vaši k nebu i pogledaite doli na zemlju. Jer nebo hoće se kako dim razaiti, a zemlia kako odića ostarati, a oni ki na ńoi bivaju umirati, kako ova pogibaju. A spasenie moje ostaje va vike i pravica moja ne će prestati.

7. Poslušaite me vi, ki pravicu znate, Math. 5.
ti plće, u koga srdcu jest moi zakon. Ne boite se, kad vas ljudi sramote, i ne prepadite se, kad vas straše.

8. Jer moli je hote strti kako svitu i črvi je hote kako vlneno sukno zgristi; a pravica moja ostaje va vike i spasenie moje vsevdilie.

9. No jur, no jur poteži k sebi moć, Ishod 14.
ti ruko gospodńa; no jur kako po prvo
u staro vrime. Nisi li ti on, ki je ohole Oholi, oni iz Jejupta, i drakun to je kral Faraon.
iskopal i drakuna ranil jest?

10. Nisi li ti on, ki more i vse duboke vode činiš posahnuti? kij z dna morskoga put čini, da odkupleni po ńem proidu?

11. Tako hote se opet odkuplieni gospodńi vratiti i u Sion doiti s hvalom Ishod 11.
i vikovično veselie bude na glavah ńihovih; radost i veselie hote imiti, a žalost i zdihanie od ńih bižati.

12. Ja, ja jesam on, ki vas kripi; da gdo si ti, da se pred ljudi boiš, ki umiraju? i pred ljudsku dicu, ki kako seno ginu?

13. I zabivaš gospodina, ki te je stvo- Math. 10.
ril, ki nebo razširuje i zemlju ustanovi?
A ti se boiš vsaki dan pred strahom Ishod 12.
nemilosrdnoga, kad odluči pogubiti. Kadi ostaje nemilosrdnoga gńiv,

14. Kad mu je hititi i obtikati, da je oprosti, i oni ne umriše va onoi pogibeli i ne želiahu kruha?

15. Jer ja sam gospodin bog tvoi, ki more giblie, da vali busaju; ime ńegovo se zove gospodin Sabaot.

16. Ja stavliam rič moju va usta tvoja Obećanie.
i pokrivam te pod sincom ruk moih, da nebo nasadim i zemlju uzidam

Digitized by Google

i u Sionu rečem: ti jesi plk moij.
17. Sbudi se, sbudi se, stani gori, Ierusolime, ti ka si iz ruke gospodńe pehar srda ńegova pila, i drožje pehara jesi ispila i kaplice polizala.
18. Nikogar ne biše izmei vsih sinov, ke je porodila, ki bi ju vodil; nikogar izmeju vsimi síni, ke je odhranila, ki bi ju za ruku priel.
19. To oboje se je tebi prigodilo; gdo se s tobom žuraše? totu biše razčińenje, škoda, glad i meč; gdo te ima kripiti?
20. Ditca tvoja bihu za špot, ležahu po vsih ulicah, kako zvezan divji vol, puni srda gospodinova i psosti boga tvoga.
21. Zato poslušai ovo, ti nevolna i piana prez vina.
22. Ovako veli vladavac, gospodin i bog tvoi, ki plk svoi osvećuje: evo ja vazimliem pehar iz ruke tvoje zaiedno smradom pehara srda moga; ne ćeš veće iz ńega piti,
23. Nego ga hoću dati v ruke progonitelem tvoim i duši tvojoi reći: prigni se, da priko stupimo i povali se na znak na ze*m*lju kako ulica, priko ke se simo ter tamo protiče.

Kap. LII.

Židove i pogani imaju pomnju imeti na obitovano prišastie Isukrstovo i *ń*egovo kralievstvo.

'vdi govori Isukrst suprot fariseom i zapeliavcem.

1. Spravi se, spravi se, Sione, obuci se moćom tvojom, lipo se osnaži ti, sveto mesto, Ierusolime; jer u napridak ne će nigdor neobrizan ili nečist u tebi gospodovati.
2. Dvigni se iz praha, stani gori, ti uhićeni Ierusolime; i oprosti se od uslov (*recte:* uzlov) grla tvoga, ti uhićena hći Sionska.
3. Jer ovako veli gospodin: ostuń ste prodani i brez pinez oćete odkupleni biti. Obećanie večnoga izbavlenia.
4. Jer ovako veli gospodin, gospodin: plk moi naiprvo proide u Jejupat, da ondi tuji bude; i Asur mu silu učini prez uzroka. Rodove 49. 4. Kra. 18.
5. A kako sada meni čine ovdi? govori gospodin. Plk moi jest prez uzroka zapelan; vladavci ńegovi razeviljuju ga, veli gospodin, i ime moje jest vsaki dan kleto.
6. Zato hoće plk moi znati ime moje v ono vrime, jer ovo hoću sam govoriti. Eze. 36. Rim. 2. Nahum. 1.
7. Kako su na gorah gizdave noge poslov, ki mir navišćuju, dobro pripovidaju, spasenie navišćuju i ki govore Sionu: bog tvoi jest kral. Rim. 10. Psal. 98.
8. Starei (*recte:* stražei) tvoi glasno kriče i hvale se zajedno, jer se hoće z očima viditi, kad gospodin Sion obrati.
9. Neka se raduje i hvali pustinna Ierusolimska, jer gospodin jest ukripil plk svoi i odkupil Jerusolim.
10. Jer gospodin jest oznanil svoju svetu ruku pred očima vsih poganov, da vsi krai svita vide spasenie boga našega.
11. Ustupite, ustupite, selite se odonde, i ne dotaknite se niedne nečistoće; izaidite iz ńe, očistite se vi, ki gospodńe sasude nosite. 2. Kor. 6. Isho. 12.
12. Jer ne ćete izaiti ni bižeć hoditi, jer gospodin hoće pred vami hoditi i bog Israelski vas hoće skupiti.

Kap. LIII.

Prorokovanie od nevolie, muke i smrti Isukrstove, kako je on s ovim za grihe naše zadovolno učinil i diavlie kralievstvo premogal.

Prorokovańe od muke i uskrišenia Isukrstovoga i vsega *ń*egova kralievstva.

13. Evo, sluga moj hoće mudro činiti i hoće biti uzvišen i vele visoko dvignut,
14. Da se mnozi nad tobom smutiti hote, pokle *ń*egov obraz jest grji neg

Digitized by Google

drugih ljudi, i obličie nego liudske ditce.

15. Ali on hoće vnogo poganov pokropiti, da i krali pred ńim mučali budu; jer oni[m], kim ništar od toga ni*j* navišćeno, hote to želiom gledati; oni ki od toga nisu čuli, ti hote ćutiti.

Ivan 12. Rim. 10.

LIII. 1. A gdo viruje našemu prodikovanju? i komu hoće ruka gospodńa očitovana biti?

2. Jer on nikne pred ńim kako prut, kako koren iz suhe zemlie. On nima niedne lipote; mi ga vidismo, a ne bi va ńem prilike, ka bi nam draga bila.

3. On biše naiveće zašpotan i zavržen, pun betega i pečalnosti. On biše tako porugan i da se pred ńim obraz sakrivaše; zato smo ga mi za nemar štimali.

4. Va istinu on iest nosil naše bolezni i opertil se našim betegom; a ńega imiahomo za onoga, ki jest od boga tako bien i mučen.

Mat. 8. 1. Pet. 2.

5. A on jest za volju naše zlobe rańen i zbijen radi grihov naših. Kaštiga jest na ńem, da mir imamo i ranami ńegovimi jesmo ozdravlieni.

6. Vsi bludihomo kako ovce, vsaki na svoi put sebi gliedaše, a gospodin vrže vseh nas grihe na-ń.

7. Kad bi kaštigan i mučen, ne otvori svoja usta kako jańac, ki se pelia na zaklańe, i kako ovca, ka umukne pred onim ki ju striže i ne otvori usta svoja.

Mat. 27. Ivan 1. Dianie 8. 1. Kor. 5.

8. On je iz nevolie i suda vazet; gdo hoće ńega rod izgovoriti? jer je iz zemlie živućih vazet, kad bi radi grihov puka moga mučen.

9. On je zakopan kako nepravadni a umrl je kako bogati, prem da on nikomure krivice ne ućini ni bi hinbe va ustih ńegovih.

10. A gospodin hoti ga obložiti z bolezni. Zato da jest dušu svoju za dužnu žrtvu prikazal, hoće sime imeti i u vike živiti i gospodńe namišlenie hoće skroz ńega ruke ovršiti.

Namišlienie to *je* ńegova volia i delo koo na misli ima, to *je* odkuplienie ljudi.

11. Zato da se ie duša ńegova mučila, hoće on svoju želju viditi i svršen biti. I svoim spoznaniem hoće on, moj sluga, pravadni, vnoge pravadne učiniti; jer on nosi grihe ńih.

12. Zato mu hoću ja vnogo ljustvo k plinu dati i jake bude imeti k plenu, zato da ie život svoi dobrovolno smrti podložil, i da je zlotvorcem priličan, i mnozih grihe na sebi nosil, i za zlotvorce molil.

Mar. 15. Luka 22.

Kap. LIIII.

Prorokovanie od crikve Isukrstove, ka iz židov i poganov ima se skupiti, i kakovu radost i dari oni od Isukrsta imaju dostignuti.

1. Hvali se ti neplodna, ka ne rodiš; veseli se s hvalom i vapi*j* ti nenoseća; jer ostavliena veće ima ditce, nego ka muža ima, veli gospodin.

Kripi općinu božju i navišćuje, kako ima rasti.

2. Rasprostrani kuću tvoju i raztegni rakna pribivališća tvoga i ne šparińaj-e; rastegni konope tvoje i zagvozdi tvrdo čavle tvoje.

3. Jer hoćeš proiti na livo i na desno i sime tvoje hoće pogane posesti i prebivati va opušćenih varoših.

4. Ne boi se, jer ne ćeš osramoćena biti; ne prepadi, jer ne ćeš do špota biti, nego hoćeš sramotu divičastva tvoga zabiti i prigovora vdovičastva tvoga ne ćeš se veće spominati.

5. Jer on ki te je stvoril, jest muž tvoi, zove se imenom gospodin Sabaot i odkupitel tvoi, sveti Izraelski, ki jest vsega svita bog imenovan.

6. Jer gospodin te je ćinil, da budeš kako da bi bila ozloglašena i zapušćena i kako iz srdca zmuće*na* žena i kako

Utišenie. Psa. 30.

Digitized by Google

mlada žena, ka je prognana, veli bog tvoi.

7. Ja sam te jedan hip zapustil a z velikim milosrdiem te hoću skupiti.

8. Ja sam obraz moj malahan hip srda pred tobom sakril, a hoću se nad tobom z vikovičnom milostiom smilovati, veli gospodin, odkupitel tvoj.

9. Jer to hoće meni biti, kako voda
Kodo. 9. Noah, kad prisegoh, da vode Nojeve nimaju veće na zemli plivati. Tako sam takoje prisegal, da se ne ću veće s tobom srditi i da te ne ću psovati.

10. Jer gore i vrhi imaju se propasti, ali milost moja ne će od tebe odstupiti, i zavez mira moga nima razbien biti, govori gospodin, ki se je nad tobom smiloval.

11. Ti nevolna, vrhu ke vsi vetri pušu, i ti neokripliena, evo hoću ja kamike tvoje kako diku postaviti i fundament tvoj postaviti vse saphiri;

12. I obloke tvoje s kristalom učiniti i vrata tvoja z rubini i vse tvoje pokraine sa izabranimi kamici;

13. I vse sinove tvoje učene od gospodina i podati-*j*m veliki mir.

14. Ti imaš pravicom pripravna biti i daleko budeš od sile i krivińe, da se ne budeš pred ńom bojala i od straha, jer ti se ne će približati.

15. Evo, gdo se hoće suprot tebi kupiti i naskočiti tebe, ako se budu prez mene kupili?

16. Evo ja zapovidam, da kovač, ki uglieve (*recte:* ugliene) v ogńu puše, sasud čini sebi k dilu; jer ja zapovidam, da progonitel pogine.

17. Jer vsa sprava, ka se na te ili suprot tebi pripravi, ne će ništar opraviti, i vse jazike, ki se tebi suprotive, hoćeš ti u viću osuditi. To je otačastvo slug gospodina i ńih pravica od mene, veli gospodin.

Kap. LV.

Bog zove vse ljudi k velikomu piru, koi jest on va Isukrstu pripravil, i ponuja ńim očinu milost i zavet od jedinstva.

1. No vsi, ki jeste žaini, hodte simo k vodi, i vi ki nimate pinez, hodte simo, kupite i ji*j*te; hodte simo i kupite prez pinez i zaostuń oboje, vino i mliko. Opominanie poslušati rič božju. 2. Kral. 7. Dian. 13.

2. Začto broite pineze ondi, gdi kruha ni*j*, i trud vaš, gdi se ne morete nasititi? Poslušaite daj mene i jijte dobra; tako hoće duša vaša u razkošah otustiti.

3. Priklonite uši vaši simo i doidite k meni; poslušaite, tako hoće duša vaša živiti; jer ja hoću s vami vikovični zavet učiniti, to *j*e obećanu milost Davidu.

4. Evo, ja sam ga ljudem na svidočastvo postavil, za poglavnika i vladauca puku.

5. Evo, hoćeš ti pogane zvati, koje ne znaš, i pogane, ki te ne znaju, hote h tebi teći radi gospodina boga tvoga i svetoga Izraelskoga, ki te slavi.

6. Išćite gospodina, dokle se naiti more; zovite ga, dokle jest blizu.

7. Vrni se nepravadni od puta svoga i zlotvorac od mišlenia svoga i obrati se k gospodinu, tako se hoće on nad ńim smilovati i k bogu našemu, jer pri ńem jest vnogo prošćenia.

8. Jer moja misal ni vaša misal i puti vaši nisu puti moji, veli gospodin.

9. Nego koliko je nebo više od zemlie, toliko jesu takoje puti moji od vaših viši i mišlenie moje nego vaše mišlenie.

Digitized by Google

Plod božjega slova.

10. Jer kako daž i snig iz neba pada, i ne vraća se opet onamo, nego moči zemlju i čini ju plodnu i rodovitu, da daie sime za sianje i kruh za piću:

11. Tako hoće takoje rič, ka iz ust mojh izhaja, biti. Ne će opet k meni prazna doiti, nego opraviti voliu moju i hoće opraviti ono, na-č ju pošaliem.

12. Jer vi hoćete veselo izaiti i mirovno vojeni biti. Gore i vrhi se hote pred vami radovati i vsa stabla na polju z rukami pleskati;

13. I hote jelve misto trnia rasti i jeseni misto šipkov, i gospodin ima jedno ime i vikovično znamenie biti, ko nigdar ne bude pomršeno.

Kap. LVI.

Kim načinom crikva Isukrstova od židov i poganov na ńegovo prišastie ima biti pripravliena, s priloženu tužbu vrh nevire i nemarnosti krivih učiteli i nebogoljubna poglavja.

Isukrst božja pravica.

1. Ovako veliki gospodin: držite pravdu i činite pravicu; jer spasenie moje jest blizu, da pride i pravica moja, da bude oznańena.

2. Blaze čoviku, ki to čini i čovičaskomu ditetu, ki je tvrdo drži, da sobotu ovršuje i da ju ne pogrdi, i uzdrži ruku svoju, da zla ne učini.

3. I tuji, ki se je k gospodinu pridružil, nima reći: gospodin me hoće razlučiti od plka svoga. I obrezani nima reći: evo sam ja suho stablo.

4. Jer ovako veli gospodin obrizanomu: ki godi sobotu moju ovršuje, tere izbiraju što je mene ugodno, i zavez moj čvrsto primu:

5. Hoću jim ja u kući mojoi i u zidu momu misto udiliti i plemenitie ime, nego sinom i hćeram; vično ime hoću im udiliti, ko se ne će skončati.

6. A tujoi ditei, ki su k gospodinu pristupili, da ga služe i ime ńegovo ljube, da budu sluge ńegove, vsaki ki sobotu ovršuje, da ju ne pogrdi i zavez moj tvrdo drži:

7. One vse hoću ja k mojoi svetoi gori dopelati i oveseliti-e u molitvenoi hiši mojoi, i ńih prikazališća i žrtve hote meni obične biti na mojem oltaru, jer kuća moja se zove molitvena kuća vsim ljudem. 3. Kral. 8. Mat. 21.

8. Gospodin, gospodin, ki prognane iz Izraela skuplia, veli: ja hoću još veće ih, ki skuplieni jesu, h kupu spraviti.

9. Vsi zviri na polju doidite i žerite i vsi zviri iz gvozda. To jesu vsi krivi učiteli

10. Vsi ńih stražci slipi jesu, vsi ništar ne znaju; gluhi psi jesu, ki ne znaju lajati; lini jesu, leže i radi spe.

11. A jesu psi jaka života, ki se ne mogu najisti; evo oni pastiri nimaju niednoga razuma, vsaki svojim putem gleda, vsak jest lakom u svojem držanju. Jere. 63. Razum to je slovo božje.

12. Hodte simo, neka nam se vina donese i neka se opiemo, i zjutra ima biti kako danas i još veće.

LVII. 1. A pravadni gine i nikogar ni, ki bi se žuril; i sveti ljudi straćeni jesu i nigdor se ne haje, jer pravadni jesu straćeni pred nesrićom;

2. I oni ki su pravo naprvo hodili, dohode k miru i počivaju u svoih komorah.

Kap. LVII.

Istinno karanie suprot visokoi i niskoi vlasti vsega plka radi vsake vrsti idolatrie i pri tom milostivo obećanie, da vsi ki godi se obrate, milost i milosrdie poli boga imaju naiti.

3. Hodte i vi simo, vi sinove čarnice, vi sime preliubodeistva i kurbe. On kara idolom služeće

Digitized by Google

i licemere. Ćarnice ili ugaćavice to je erežie suprot riči božjoi.

4. Nad čim hoćete se vi sada obradovati? nad kim hoćete sada usta razinuti i jazik razpuliti? niste li vi sinove prestuplienia i nevirno sime,

5. Ki va vrime pogorišća k idolom tečete pod vsa zelena stabla i koliete diteu nad potoki pod stinami?

6. Tvoje dugovanje jest nad gladkimi tikulami, one jesu tvoi dil; onim vlivaš pivnu žrtvu, kad jilišno prikazališće zgeš (*recte:* žgeš). Na to li se imam ja utišiti?

Utišiti to je mene ugodno biti.

7. Ti činiš padališće tvoje na visoku brdu i greš takoje onamo posvetilišća žgati.

8. I za vrata i za vratnice staviš pamet tvoju, jer se ti od mene odvaluješ i greš gori i rastiraš tvoje šatore daleko i zavezuješ se š ńimi; ti ljubiš ńih šatore, kad je uzreš.

9. Ti greš z uliem h kralju i imaš svakojačkoga korenja; i šalieš tvoje posle u daleke strani i prignula si se do pakla.

10. Ti se mučiš u mnoštvu puti tvojih i ne govoriš: ne ću, nego dokle ćutiš život ruk tvoih, nisi trudna.

11. Pred kim si ti tako skrbna i koga se bojiš? budući da ti z lažami barataš i ne misliš na me i ne skrbiš. Mniš li ti, da ću vazda mlčati, da me se ti malo ni vele ne bojiš?

12. Ja hoću pravicu tvoju pokazati i dila tvoja, da ti ne budu hasnovita.

13. Kad budeš vapiti, neka ti tvoji drugi pomogu. Ali-e hoće vitar raznesti i tašćina je hoće tja odpeliati. A gdo na me ufa, ta hoće zemlju posesti i moju svetu goru,

On kripi bogabojeće.

Psal. 24.

14. I ovako reći: činite stazu, čistite put, dvignite opotočne kamike iz puta puka moga.

15. Jer ovako velj visoki i uzvišeni, ki va vike prebiva, koga ime sveto jest: ja koi u višini i u svetińi bivam i pri onih, ki jesu umiliena i ponižena duha, da spokojm dušu poniženih i srce razbienih,

16. Ja se ne ću vsevdil karati i vikoma srditi, nego hoće iz obraza moga duh puhati i hoću dihanie učiniti.

17. Ja bih srdit vrh zlobe lakomie ńihove i bil sam je, sakrih se i srjah se. Tada gredihu oni simo tr tamo po putu srdca ńih. Efez. 2.

18. Ali kad ja pute ńih uzrih, izličih je i vodih je i pokripih je i onim, ki se zajedno š ńimi žalovahu,

19. Ja hoću plod ustnam učiniti, koja budu prodikala: mir, mir, zajedno onim ki su daleko i onim ki su na blizu, veli gospodin, i hoću je ozdraviti.

20. A nepravadni jesu kako ljuto more, ko ne more tiho stati i ńegovi vali blato i smrad van meću.

21. Nepravadni nimaju mira, govori bog moj.

Kap. LVIII.

Opomenutje, da proroci i učiteli v ńih pozvaniu i oficiju verno imaju nastojati, ne listo grihe karati, nego ošće ljudi od ufania izvanskih dobrih del lastiti i odpeliati, zajedno istumačeniem što jest pravi post.

1. Vapij srčno, ne prašćai, dvigni glas tvoj kako trumbita; navisti puku momu ńihovo prestuplienie i kući Jakovlievoi ńih grihe. Mat. 6.

2. Oni me išću vsaki dan i radi bi pute moje znali, kako puk ki bi bil pravicu stanovito ovršil i pravdu boga svoga naslidoval. Oni me potribuju k pravdi i pravdati se hote s manom, bogom svoim.

3. Zašto se postimo, a ti se ne mariš? zašto vridimo život naš, a ti ne ćeš

Digitized by Google

Licemerski post.

spoznati? Evo kad vi postite, tako činite volju vašu i gonite vse dužnike vaše.

4. Evo se vi postite, da se mrazite i meju sobom grizete i biete šakom nemilostivo. Ne postite se već tako, kako do sada, da se vapai u višinu od vas ne čuje.

Mat. 6. Ovako licemeri glavu zavijaju, kiselo gledaju i nevolni se kažu.

5. To li je post, koi sam izabral, da človik svomu životu va dne škodi i glavu zavivši, kako žukva, ili u vrići i u popelu leži? hoćete li vi to postom zvati ili dan, gospodinu ugodan?

Pravi post. Zaha. 7. Ezech. 18. Math. 25.

6. A ovo je post, ki sam izabral: oprosti one, koje si nepravadno svezal; oslobodi one, ke nakladaš i pusti proste one, ke stiskaš; odkini tja vsako brime;

7. Razlomi lačnu kruh tvoj i uvedi v kuću nevolne; ako koga naga vidiš, odij ga i ne moi plt tvoju pogrditi.

8. Onda hoće svitlost tvoja izaiti, kako jutrńa zora, i pobolšanie tvoje hitro rasti i pravica tvoja pred tobom hoditi, i slava gospodńa hoće te k sebi vazeti.

9. Jer ako budeš zval, hoće ti gospodin odgovoriti, i kad budeš vapil, hoće reći: evo ovdi jesam. Ako ne budeš nikogare proklińal i ne kazal prstom i zlo ne budeš govoril,

Obećanie.

10. I gladnomu podiliš srdce tvoje i nevolnu dušu nasitiš: tako hoće svitlost tvoja iz tmin prosvititi i skurina tvoja hoće biti kako poludne;

To *je*: ti budeš jedan šćit i pomoćnik u deželi, vnogim prud i pomagal.

11. I gospodin te hoće vsevdile voditi i dušu tvoju nasititi v suši i kosti tvoje potvrditi; i budeš kako namočen vrtal i kako vodeni zvorac, komu nigdar vode ne manka;

12. I ti hoćeš uzidati ono, ča je dugo pusto ležalo; i fundament postaviti, ki vazda ostati hoće; i hoćeš se zvati: on ki jame plotom ograjuje i pute pobolša, da se na ńih prebivati more.

13. Ako nogu tvoju od sobote obratiš, da ne budeš činil, ča ti-e drago u mojem svetom dnevu, hoće se želnia sobota zvati, da gospodina slaviš i častiš. Jer ga hoćeš častiti, kad ne budeš činil pute tvoje i ne naide se ono, što je tebi ugodno ili što ti govoriš.

Sobotu posvetiti. Ovdi daje pravi razum od sobote, da se va ńoi dilo i slovo božje opravia i prodikuje.

14. Tako se hoćeš nad bogom gospodinom oveseliti, i ja te hoću vrh visokih na zemli činiti litati i pitati te sa otačastvom otca tvoga Jakova, jer gospodńa usta to govore.

Vladati.

Kap. LIX.

Da na božjoi milosti i milosrdiu suprot plku savsima ni niednoga pomankania, nego da oni radi ńih nebogoliubna i nepokornoga žitka ne budu uslišani, ńim kako želiju ne bude pomoženo.

1. Evo gospodńa ruka nj prekratka, da ne bi mogla pomoći, i uši ńega nisu tako oglušili, da ne čuje,

Uzrok kaštige grih pika.

2. Nego vaša zloba vas razlučuje od boga i vaši grihi sakrivaju obraz ńegov pred vami, da niste uslišani.

Psa. 7.

3. Jer ruke vaše jesu krvjom poškropliene i persti vaši s hudobnim naukom; vaše ustne krivo govore, jazik vaš krivo sudi.

4. Nikogare ni, ki bi od pravice prodikoval ili virno sudil. Ufate se na tašćinu i ne govorite ništar pravadna; nevoliom jesu noseći i trud i teškoću rode.

5. Oni legu baziliskova jaica i tku paučinu; ako gdo ji ńih jaica, umriti mu je; ako je gdo potlači, izlize iz ńih zmia.

Licemerov nauk.

6. Ńihove paučine nisu za halie i tkanie ńihovo ni za odiću; jer dilo ńihovo jest muka i v rukah ńih jest objid.

Pri. 1. Rim. 3.

7. Noge ńih teku k' zlobi i brze jesu

Digitized by Google

nedužnu krv prolivati; ńih mišlenia trud
jesu, ńih put jest vse pogibel i škoda;
8. Oni ne znaju puta od mira, i ni ni-
edne pravde u putih ńihovih, oni su
hinbeni na putih ńihovih; ki po ńih
hodi, ta nima nigdar nijednoga mira.
9. Zato jest pravda daleko od nas i
ne ćemo pravicu dostignuti. Mi čekamo
na svitlost, a ovo tmina; na zrak, a
ovo u tamnosti hodimo.
Dev. 29. 10. Mi pipamo za tinom kako slipci,
i pipamo kako ki nimaju očiju. Mi se
opotičemo o poludne, kako u tmini i
jesmo u magli kako mrtvi.
11. Mi mrmńemo vsi kako medvidi i
ukamo kako golubi; jer čekamo pravde,
a ni je nigdir; na spasenie, a daleko je
od nas.
12. Jer prestuplienie naše pred tobom
jest vnogo i grihi naši vapiju suprot
nam. Jer sagrišenie naše jest s nami,
i ćutimo grihe naše,
13. S prestuplieniem i lažemo suprot
gospodinu i obraćamo se od boga na-
šega i govorimo objistno i neposlušno,
zmišliamo krive beside iz srdca.
14. Zato je takoje i pravda odstupila
nazad i pravica daleko otišla; jer istinna
na ulicah manka i pravda ne more
ulisti;
15. I istina proide; i ki od zla od-
Utišenie. stuplia, tomu je biti vsakoga plin. To
Efez. 6. Tesa. 5. vidi gospodin i ni mu ugodno, da ni
nijedne pravde.
16. I vidi, da nikogar ni i čudi se, da
ju nigdor ne odgovara. Zato jim on
sam pomaže z rukom svojom i ńegova
pravica ga uzdrža.
17. Jer se on pravicom obuče kako
panciróm i pokril je glavu svoju šiša-
kom spasenia i pripravi se na osvetu i
obuče se gńivom kako haliom,
18. Kako ki hoće suprotivnika svoga
i nepriatele svoje z srdom platiti; pače
otoke hoće platiti,
19. Da ime gospodńe bojeće bude od
zapada i ńegovo gospodstvo od istoka
sunačnoga, kad doide kako silna rika,
ku vitar gospodńi goni.
20. Jer onim, ki u Sionu jesu, hoće Rim. 11.
spasitel doiti, i onim, ki se obrate od
grihov u Jakovu, veli gospodin.
21. I ja čińu takov zavez š ńimi, veli Obećanie da crikav ima se udržati.
gospodin: duh moi, ki je pri tebi i riči
moje, koje sam ja va usta tvoja po-
stavil, ne te iz ust tvoih odstupiti ni od
ust simena i ditec tvoje i vnukov (veli
gospodin) od sada do vika.

Kap. LX.

Opominanie, da vsi ini ljudi, koim se vidi, da jesu pri riči božjoi, da priprave božju milost i kralievstvo Isukrstovo spoznati. Ima se paki ovdi Jerusolim i druga obećania od telesnih riči od pozvania poganov i od mira konsiencie, ka po Isukrstu prihodi, razumeti.

1. Spravi se, budi svitla, jer svitlost Prorokovańe od kralievstva Isukrstova i svitlosti evanjelia.
tvoja dohaja i slava gospodńa izhaja
vrh tebe.
2. Jer evo tmina pokriva zemlju i ma-
gla ljutstvo; a gospodin nad tobom
hoće isteći i slava ńegova vrh tebe hoće
se viditi.
3. I pogani hote u tvojoi svitlosti ho-
diti i krali u zraku, ki vrhu tebe iz-
haja.
4. Dvigni oči tvoji i obazri se okolo:
vsi ovi ukup dohode k tebi. Sinove
tvoji hote iz daleka doiti i hćere tvoje
na strani odhrańene biti.
5. Ti hoćeš svoju želju viditi i dvi-
gnuti se i srdce tvoje se hoće čuditi i
rasprostraniti, kad se množtvo mora k

Digitized by Google

tebi obrati i moć poganov k tebi pri-
stupi.
6. Jer množtvo kamelov hoće te po-
kriti i brzi koni iz Midiana i Efe. Oni
hote iz Sabe vsi doiti, donesti zlato i
tamian i božju slavu navistiti.
7. Vsi stadi iz Kedra hote se k tebi
skupiti i kozlići Nabajot hote ti slu-
žiti. Oni budu meni na prietu oltaru
prikazani, jer ja hoću kuću slave moje
osnaniti (*recte:* oznaniti).
8. Gdo su ti, ki lete kako oblaki i
kako golubići k svoim oblokom?
Apustoli. 9. Otoki čekaju na me i plave morske
zdauna, da privezu simo diteu tvoju
izdaleka zajedno ž ńih srebrom i zla-
tom, imenu gospodina boga tvoga i k
svetomu Izraelskomu, ki te je slavno
umnožil.
10. Tuji budu zidi tvoje zidali i ńih
krali služili tebi. Jer u mojem srdu
sam te udril i u milosti mojoi smiliu
se nad tobom.
11. I vrata tvoja imaju vsevdilie otvo-
rena biti, ni va dne ni v noći zatvo-
rena, da poganska moć i ńih krali simo
se dopelaju.
12. Jer pogane ili kralievstva, ki tebi
ne budu hotili služiti, imaju poginuti i
pogani zatreni budu.
13. Gospodstvo Libana hoće na te pa-
sti, jelve, bukve i busi zajedno, za di-
čiti misto svetine moje; jer ja hoću
mista nog mojh slavna učiniti.
14. Hote takoje prignuti k tebi doiti
oni, ki su te obnevolili, i vsi oni, ki su
te kleli, hote ti k nogam tvojim padati
i zvati te, varoš gospodań, Sion svetoga
Izraelskoga.
15. Jer zato, da si bila zapušćena i
nenaviena, ku nigdor ne pohajaše, hoću
te vikovičnom dikom učiniti i veseljem
do konca.
16. Da budeš mliko od poganov sa-
snula i kralievi prsi hote te dojiti, da
spoznaš, da sam ja gospodin, spasitel
tvoi, i da ja, moguéi v Jakovu, jesam
tvoj odkupitel.
17. Ja hoću zlato misto mida i srebro
misto želiza donesti, i želizo misto ka-
menja; i činiti, da tvoji vladauci mir
budu učili i tvoji namistniki pravicu
pripovidali.
18. Ne će se veće niedna objist čuti
u tvojoi zemli, ni škoda ili rasap po
tvojoi pokraini, nego zidi tvoji se budu
spasenie, a vrata tvoja slava zvali.
19. Slnce ti ne će va dne siati ni
zrak misečni svititi, nego gospodin
hoće biti tvoja vikovična svitlost i bog
tvoj tvoja slava.
20. Slnce tvoje ne će zahajati ni misec
tvoi pomrknuti, jer gos*po*din hoće biti
tvoja vikovična svitlost, i dni trplenia
tvoga se hote skončati.
21. I puk tvoi hoće vas pravadan biti
i hoće va vike zemlju posesti, kako ki
su kita sada moga i dilo ruk mojh k
slavi.
22. Iz naimańega hoće jih tisuće iz-
rasti tere iz naizločestiega jedan mo-
guéi plk. Ja gospodin hoću to po vri-
menu brzo opraviti.

Kap. LXI.

Bog se kaže, kako jedan k*i* (ky) suprot ži-
dovom i poganom hoće pred pravdu stati,
ńe (nee) obtužiti i *ń*ih brambu i odgovor sli-
šati. Ništar manie on kripi plk Izraelski i
vse verne.

1. Duh gospodina, gospodina jest svr- Oficij ili dilo
hu mene, zato me je gospodin pomazal. Isukrstovo. Luka 4.
On me je poslal, da nevolnim prodiku-
jem, da razbiena srdca obvežem, da

pripovidam sužńem oslobojenie i svezanim otvorenie;

2. Da pripovidam milostivo lito gospodina i dan osvete boga našega, da pokripim vse žalostne;

3. Da stvorim žalostnim u Sionu, da jim bude dika misto popela i radost misto žalosti i lipe svite misto pečalna duha dana; da budu zvani stabla pravice, cipi gospodina na slavu.

4. Oni hote staru pustošu zidati i ča je zdavna razrušeno, opet dvignuti; oni hote zapušćeni varoši, ki su vsevdile zapušćeni ležali, ponoviti.

5. Tuji hote vaša jata pasti i prišlci hote biti tvoji težaki i kopači.

6. Jer vi se hoćete redovnici božji zvati i hote vas zvati sluge boga našega; i hoćete poganov blago jisti i ńih gospodstvom hvaliti se.

7. Za špot i prigovor vaš hoćete duplo prieti i za sramotu budu veseli na ńivah svoih. Jer hote doplo posesti u zemli ńihovoi i hote vičnu radost imiti;

Robne, to jesu vse božje službe, ke ne išću slave božje, nego osobuini prud i slavu i veselie.

8. Jer ja sam gospodin, ki pravdu liubim i nenavidim robne žrtve; i hoću zapovidati, da jim dilo ńih istinno bude i vični zavez š ńimi učiniti.

9. I ńih sime se hoće znati meju pogani i ńih budući meju plkom, da gdo je vidil bude, pozna, da su sime blagoslovlieno od gospodina.

Hvalienie za prietc dobrote od Isukrsta.

10. Ja se veselim u gospodinu i duša moja radovna jest u bogu momu; jer me je odil s haliami spasenia i haliom pravice odil me je, kako novoženu z redovničku diku osnažil i kako nevistu s trepetlikami.

11. Jer kako plod iz zemlie raste i sime u vrtlu nikne, tako hoće pravica i hvala pred vsimi pogani izhajati od gospodina, gospodina.

Kap. LXII.

Zapisanie prišastia velike oblasti Isukrstove. Navišćenie hvale božje i telesne kaštige vrh nebogoljubne židove.

1. Za voliu Siona ne ću mlčati i radi Jerusolima ne ću uzdržati se, dokle ńih pravica izaide kako zrak i spasenie ńih razgori se kako požala;

2. Da pogani vide pravicu tvoju i krali gospodstvo tvoje; i ti imaš novim imenom imenovana biti, koim te gospodńa usta imenovati hote.

3. I hoće (*recte:* hoćeš) biti gizdava kruna v ruki gospodńoi i kraliev klobuk v ruki boga tvoga.

4. Ne ćeš se veće zapušćena ni zemlia tvoja pustoša zvati, nego se hoćeš zemlia moja ti i zemlia tvoja draga ljuba zvati; jer si gospodinu obična i zemlia tvoja ima dragoga ljuba. Utišenie i obećanie.

5. Jer kako jedan dragi ljubi ljubu svoju i za drago ima, tako hote tebe sinove tvoji ljubiti; i kako se novožeńa raduje nad nevistom svojom, tako se hoće bog tvoi nad tobom radovati.

6. O Jerusolime, ja hoću starce (*recte:* stražce) na zidove tvoje odlučiti, ki ne te ni va dne ni v noći mlčati; i ki se na gospodina spominali budu, da polak vas niedno mlčanie ne bude,

7. I da vi ne umlknete, dokle Jerusolim ne bude svršen i postavlien na slavu na zemlju.

8. Gospodin se je zaklel desnicom svojom i pri ruki moći svoje: Ja ne ću veće žitom tvojim nepriatele tvoje hraniti ni dopustiti, da mast tvoj, za ki si se ti trudil, drugi piju;

9. Nego oni ki je spravliaju, hote je i jisti i bogom se hvaliti; i oni ki trgaju, hote ga piti u pridvorju svetińe moje.

10. Poidite, poidite skroz vrata, priprav-

Digitized by Google

liaite puku put, činite stazu, čistite kaminje i dvignite zastavu meju pukom.
11. Ovo se gospodin daje čuti dari do kraja svita. Recite hćeri Sionskoi: evo spasenie tvoje dohaja; evo plaća ńega jest pri ńem i vratilo pred ńim.
12. Hote se zvati sveti puk, odkuplieni gospodńi, a ti se hoćeš zvati pohojeno i nezapušćeno misto.

Kap. LXIII.

Opominanie k puku, da spasitelia ki doiti ima primu, sa opomenutjem ńega velike oblasti.

1. Gdo je on, ki iz Edoma grede s črvlenimi haliami iz Bazra, ki je tako dičan u svoi odići i stupa u svojoi nesmernoi moći? Ja jesam, ki pravicu uči i jesam meštar, ki pomoći more.
2. Da zašto je pratež tvoi tako črvlien i halie tvoje kako onoga, ki u torkulu masti?
3. Ja sam torkul gniavim i nigdor izmei puka ni s manom. Ja sam je zmastil u srdu mojemu i razgńiavil u gnivu mojem. Zato jest ńih moć mene poškropila i vse halie moje ponečistila.
4. Jer ja sam jedan dan osvete odlučil, godišće da moje odkuplienje jest došlo.
5. Jer ja pogledah okolo a ne biše pomoćnika i ja bih u strahu i nigdor me ne uzdrža, nego mi ruka moja pomore i srd moj me uzdrža.
Zahar. 9. Mat. 21. Isaja 40. 6. Zato sam ja puk potlačil v srdu mojem i opojil je u gnivu mojem i ńih mogućstvo po tloh vrgal.

Kap. LXIIII.

Častna i hvalna pesan za velike, slavne i čudne dobrote božje, z poželinjem na prihod spasitelia i s prikladani(e)m molbe za plk.

Hvale vzdavanie. 7. Ja se hoću dobrote gospodńe spominati i hvale gospodńe va vsih, ča nam je gospodin izkazal, i velike dobrote na kuću Izraelsku, ku joi je izkazal po milosti i velikoi dobroti svojoi.
8. Jer on reče: oni jesu plk moj, ditca ka nisu hudobna. Zato bi on spasitel ńih.
9. Gdo jih nevoli, ta ńega nevoli, i anjel ki jest pred ńim, pomože ńih takaiše. On je odkupliaše, zato da je ljubliaše i zanašaše ńim. On se ńimi operti i nosi-e od začetka. Ishod 13. 14. 23.
10. A oni razliutiše i razoružiše duh sveti ńegov, zato bi on ńih nepriatel i vojuje suprot ńim.
11. I opet se spomenu na prvo vrime, na Moisea, ki biše meju ńegovim pukom. Kadi-e on, ki-e skroz more propelia zajedno z pastiri stada svoga? kadi e on, ki svoga duha svetoga meja ńe daje?
12. Ki Moisea za desnicu vojaše svojom slavnom rukom? ki vode razdiraše pred ńimi, da sebi vično ime učini? Ishod 14.
13. Ki je vojaše skroz dubinu, kako końe u pustini, ki se ne opotiču?
14. Kako živinu, kad na polie gre, ku duh gospodań goni, tako si ti takoje puk tvoj vodil, da sebi slavno ime učiniš.
15. Zato pogledai jur iz neba i pogledaj doli iz tvoga svetoga i slavnoga prebivališća. Gdi je sada ljubav tvoja, moć tvoja? Veliko srčeno milosrdie tvoje čvrsto se drži suprot meni. Molba.
16. Ti li si pače otac naš. Jer Abraham ništar ne vi od nas, a Izrael nas ne zna. A ti, gospodine, jesi otac naš i odkupitel naš. Od starosti jest to tvoje ime. Suprot zazivaniu svetih.
17. Za(š)to nas pustiš, gospodine, zaiti iz puta tvoga i srce naše otvrdnuti, da te se ne boimo? Vrni se opet radi slug tvojih i za volju plemena tvoga dostojanstva.
18. Oni posidaju tvoi sveti plk do Psal. 79.

jednoga. Tvoji suprotivnici tlače svetińu tvoju.

19. Mi smo kako i prvo, kad nam ti ne gospodovaše i kad se imenom tvojm ne zvahomo.

LXIV. 1. Ai da bi ti nebesa razdrl i došal simo doli, da bi se gore pred tobom rastajale,

2. Kako tepla voda pri velikom ogńu povira; da bi ime tvoje znano bilo meju nepriateli tvojimi i pogani imeli pred tobom drhtati

3. Za-volju čudes, ka činiš, kim se ti ne nadie, kad se doli nishajaše i kad se gore pred tobom rastajahu.

1. Kori. 2. 4. Kako od početka svita čuto nij ni je uho slišalo ni oko vidilo, razvi tebe, gospodine bože, čto ima onim biti, ki ga čekaju.

5. Ti utaknu veseloga i one, ki pravicu čine i ki se na putu tvojem na te spominaju. Evo onda se ti srjaše, kad sagrišismo i dugo u grihu ostasmo, a nam li bi zato pomoženo.

6. A sad jesmo vsi spored kako i nečisti i vsa pravica naša je kako smradna halia. Mi smo vsi uveli kako listie i grihi naši kako vitar nas odnašaju.

7. Nigdor ne zove imena tvoga ili spravlia se, da se uzdrži. Jer ti sakrivaš obraz tvoi pred nami i pustiš nas u grihih naših ostati.

Psal. 79. 8. A sad, gospodine, ti si otac naš, mi jesmo ilovača, a ti naš lončar, i vsi jesmo dilo ruk tvojh.

9. Gospodine, nemoi se preveliko srditi i nigdar veće ne spomeni se zlobe naše. Evo pogledai, jer plk tvoi jesmo.

10. Varoši svetińe tvoje vsi pusti postaše. Sion opušćen, Jerusolim leži razrušen.

11. Kuća naše slave i veličastva, u koi smo tebe, oče naš, hvalili, jest ogńem požgana i vse, ča lipa imiahomo, jest pogrjeno.

12. Gospodine, hoć li ti k tomu tako čvrst biti i mlčati i nas tako britko pobiti?

Kap. LXV.

Čisto svidočastvo, kako židove jesu odvrženi a pogani prizvani.

1. Ja jesam iskan od onih, ki prvo za me ne pitahu; i našast od onih, ki me ne iskahu; i onim poganom, ki ime moje ne mole, govorim ja: ovdi jesam, ovdi jesam. Rim. 10.

2. Jer ja prostiram ruke moje vas dan nikomu neposlušnomu puku, ki po misli svojoi gre po putu ki ni dobar.

3. Puk ki me razoružuje je vdilie pred obrazom mojim, žrtve žge u vrtlih i kadi na tikulah; Tikule to jest na oltaru koji sami učiniše.

4. Biva pod grobi i žive u brlogih; žeru prašče meso i imaju prokletu juhu u ńih zdilah;

5. I govore: ostani doma i ne dotakni se, jer ja hoću tebe posvetiti. Ti isti hote biti dim u srdu momu, ogań ki bude vas dan goril.

6. Evo jest pred manom pisano: a ne ću mučati, nego platiti; platiti je hoću, reku, u ńadrih ńihovih.

7. Oboje, zlobu ńih i zlobu otac ńihovih zajedno, govori gospodin, ki su na gorah kadili i mene na vrsih sramotili jesu, ja hoću da jim ńih prvo dugovanie u ńadra pade.

8. Ovako veli gospodin: kako kad gdo nahodi mast u grozdu i reče: ne pokvari ga, jer jest v ńem blagoslov; tako hoću ja za volju slug mojih učiniti, da je vse do čista ne pogubim,

9. Nego hoću da iz Jakova sime izraste i Jude, ko hoće goru moju posesti;

Digitized by Google

jer izvolieni moji hote ga posesti i slu-
ge moje na ńem stanovati.
Saron. 10. I Saron hoće biti striha za živinu,
Dol Ahor. a dolina Ahorska sa (*recte:* za) dvore
puku momu, da me iskali budu.
11. A vi, ki od boga odstupliate i mo-
ju svetu goru zabivate, i pripravliate
Gadu stol, i nalivate puno pitia žrtve
meni,
12. Nu ja vas hoću k meću brojiti, da
se budete vsi prigibali k udorcu, zato
da ja zovem, a vi se ne javliate, da ja
govorim, a vi ne poslušate, nego ćiňa-
hote ča meni žal biše, izbirahote ono
ča meni suprot biše.
13. Zato veli gospodin, gospodin ovako:
evo sluge moje hote jisti, a vi glado-
vati; evo sluge moje hote piti, a vi ža-
jati; evo sluge moje veseliti se hote, a
vi sramotni biti;
14. Evo sluge moje hote veselo vikati,
a vi pred žalostjom plakati se i pred
nevoliom uzdihati,
15. I hoće vaše ime biti slugam mo-
jim kletva i gospodin, gospodin te hoće
umoriti i sluge svoje inako imenovati;
16. Da gdo se blagoslovi na zemli, ta
se hoće pravim bogom blagosloviti, i
gdo se bude rotil na zemli, ta se bude
pravim bogom rotil; jer prva teškoća
jest jur zabliena i zakrivena jest pred
očima mojma.
2. Pet. 3. 17. Jer ovo, ja hoću novo nebo i novu
zemlju stvoriti, da se ne bude naprvo
ni spominalo ni k pameti vzimalo;
Očitovan. 21. 18. Nego se budu va vike veselili i
veseli hote biti nad onim, ča ja stvaram.
Jer evo hoću Jerusolim učiniti pribiva-
lišćem i ńega plk veseljem;
19. I ja se hoću radovati svrh Jeruso-
lima i nad mojim pukom; i ne će se
veće u ńem čuti glas plača ni glas tuge;
20. Ne te veće ondi biti ditca, ka ro-
ka ne dočekaju, ni starci, ki ńih lita
ne izpune; nego ditca hote umirati od
sto let, a grišnici hote od sto let pro-
kleti biti.
21. Oni hote kuće zidati i bivati u Kralevstvo
ńih; hote takoje vinograde saditi i plod Isukrstovo
ńih uživati.
22. Ne te zidati, da drugi stanovati bu- Psal. 1.
du, ni saditi, da drugi budu uživali. Jer
dni plka moga hote biti kako dni sta-
bla, i dilo ruk ńih hoće biti staro pri
izibranih mojih.
23. Oni ne te ostuń rabiti ni nezrel Obećanie.
porod roditi, jer oni su sime blagoslov- Isaia 11
lenih gospodńih i ńih budući spored
š ńimi.
24. I hoće se dogoditi, da prvo nego
me budu zvali, hoću im se ozvati; dokle
budu još govorili, hoću ja jur razumiti;
25. Vuk i janac hoće se skupa pasti;
lav hoće slamu jisti kako govedo, i
zmia hoće zemlju jisti. Oni ne te ško-
diti ni pokvariti ništar na mojoi svetoi
gori, govori gospodin.

Kap. LXVI.

Zvanske židovske ceremonie budu završene,
prava božja služba i prizvanie poganov očito
jest pokazano.

1. Ovako veli gospodin: nebo jest Dan. 7.
prestolje moje i zemlia podnožje moje. Psal. 51.
Da kakova je kuća, ku mi hoćete zi-
dati? ali gdi je misto, gdi ja budem po-
čivati?
2. Ruka moja je vse stvorila, što koli-
e, veli gospodin, a ja gledam na ne-
volnoga i na one ki jesu skrušena du-
ha i na onih ki se moje riči boje.
3. Jer gdo vola zakole, jest kako da Završenie i
bi človika ubil; ki ovcu prikaže, jest poruganie
kako da bi psu vrat prelomil; ki ji- žrtve.
lišne žrtve žge, jest kako da bi svinsku Prit. 1.

Digitized by Google

krv prikazival; gdo se na tamian spomina, jest kako on ki nepravadnost hvali. To izbiraju oni u ńih putih i duša ńih se veseli nad kletvami ńih.

Nepravadnost to je idolska služba.

4. Zato hoću ja izabrati ono, čim se vi špotate; i na-č oni mrze, to hoću na ńe navaliti. Zato da ja zvah, a nigdor ne odgovori; da ja govorih, a oni ne čuše i činise (*recte:* činiše) ča meni biše suprotivno, i izbraše ča meni ugodno ne biše.

5. Poslušaite gospodinovu rič, vi ki se ńega beside boite: bratia vaša, ka vas nepriazni i razlučuju vas za volju imena mojega, govore: neka vidimo, kako je slavan gospodin, neka se prikaže k našemu veselju, hote sramotni biti.

6. Jer se hoće čuti glas smutńe u varošu, glas iz templa, glas gospodań, ki svoje nepriatele plaća.

Ukriplenie od zazidania crikve.

7. Ona rodij pred betegom, ona ie porodila ditića, prvo neg ju je ditinska bol popala.

8. Gdo je to kada slišal? gdo je kada to vidil? more li takoje, prvo neg zemlia beteg počuti, plk spored rojen biti? A Sion li je svoju dicu prez bolezni rodil?

9. Bih li ja hotil drugim utrobu otvarati a sam ne roditi? veli gospodin. Bih li-a hotil drugih pustiti roditi a sam neplodan biti? veli bog tvoi.

Utišenie. Mat. 5.

10. Veselite se z Jerusolimom i raduite se nad ńim vsi, ki ga ljubite; veselite se š ńim vsi, ki ste nad ńim žalostni bili.

11. Jer zato hoćete vi sasnuti i nasititi se od prs ńega pokriplenia; vi hoćete zato sasnuti i plaću prieti od bogatstva ńegovoga gospodstva.

12. Jer ovako veli gospodin: evo ja raširujem mir pri ńih kako riku i slavu poganov, kako natečen potok; ondi hoćete vi sasnuti i hoćete na strani biti nošeni i na kolenih hote vas ljubeznivo držati.

13. Ja hoću vas okripiti, kako maika sina kripi, i hoćete u Jerusolimu plaću prieti.

14. Vi hoćete viditi i srce vaše veseliti se i kosti vaši se zeleniti kako trava. Tada se hoće spoznati ruka gospodńa na slugah ńegovih i srd na nepriatelih ńegovih.

15. Jer evo gospodin hoće doiti s ogńem i vozi ńega kako godina, da plati u gńivu srda svoga i ńega kletvu z ogńenim plamikom.

16. Jer gospodin hoće ogńem suditi i mečem svoim svaku plt i ubienih od gospodina hoće biti vnogo.

17. Ki se čiste i posvećuju u vrtlu, jedan ovdi, drugi ondi, i jidu prašče meso, gńus i miši, hote kaštigani biti zaiedno, veli gospodin.

Prorokovańe od Isukrstovoga kralievstva.

18. Jer ja hoću doiti i skupiti ńih dila i ńih mišlenie spored vsimi pogani i jeziki, da doidu i da vide slavu moju.

19. I dati hoću meja ńe znamenie i nikoliko onih, ki su odkuplieni, k poganom poslati po moru u Ful i Lud, k strilcem z rožcnci u Thubal i Ianan, i daleko v' otoke, gdi se ništar od mene ni čulo, i ki gospodstva moga vidili nisu; i hote slavu moju meiu pogani naviščevati.

20. I hoće vsu vašu bratju i vse pogane simo dovesti, gospodinu jilišne žrtve na końih i kolih, na nosilih, na mulah i na brzih końih u Jerusolim, k mojoi svetoi gori, veli gospodin, kako sinove Izraelski u čistih sasudih jilišne žrtve h kući gospodńoi.

Digitized by Google

2. Pet. 3. Mat. 9. 21. I ja hoću izmei ńih izabrati redovnike i levite, veli gospodin.

22. Jer ravno kako novo nebo i nova zemlia, ku ja činim, pred manom stoji, veli gospodin, tako hoće vaše sime i ime stati.

23. I vsa plt hoće jedan misec za drugim i-ednu sobotu za drugu dohajati moliti mi se, veli gospodin.

24. I oni hote vanka izaiti i gledati trupla ljudska, ki su meni sagrišili. Jer ńih črv ne će umriti ni ogań ńih ugasnuti se, i hote vsoi plti mrzota biti.

Konac Isaie proroka.

Digitized by Google

PREDGOVOR
VRH IEREMIE PROROKA.

Za moći razumiti Ieremiju ni tribe vele iskladańa, kad se samo činenia procine, koja su se izgodila meju krali va vrime, v ko *j*e on pripovidal, jer kako se je onda orsag ladal, tako i prodike ńega gredu.

Naiprvo biše zemlia puna grihov tere idolatrie, koliahu proroke i hotiahu, da ńih hudobia i krive božje službe ili idolatrie nekaštigane budu. Zato jest takoje ovi prvi del skoro listor pokaranie i tužba na hudobiju židov dari do XX. kap.

K drugomu prorokuje on takoje kaštigu, ka nadstojaše, to jest rasap Jerusolimski i vse zemlie i Babilonsku uzu i kaštigu takaiše vsih poganov. Ništar mańe zato kripi i obituje istinno odlučeno vrime nakon te kaštige odkuplenie i prišastie u zemlju i va Jerusolim etc. I ta del jest naipoglavitei u Ieremi*j*, jer radi ńega jest Ieremia probujen, prikazavši mu se vienje bdećega pruta i vruće ilovače, ka od polunoći dohaja. Tako u pervom kapituli vijenie kaže.

I to biše vele potribno, jer imijući doiti tako grozovita nevolia vrh plka, da bude do čista razdrt i odpelan iz zemlie i domovine svoje, nevolia biše pravadnim srcem, kako Danielu i drugim, veće zneviriti se i bezufati na boga i na vse ńega obitovanie, ne mogući inoga pomisliti, nego da su do čista pogubleni i da su od boga savsima zapušćeni, da niedan Isukrst nigdar ne pride, nego da je bog obite svoje radi grihov plka u veliko*m* gńivu tja odtegnul.

Zato biše sila Ieremi*j* ondi ostati i kaštigu i srd navistiti, da ne će uvike, nego do vrimena, kako do LXX lit provdiliti. Potom oni hote opet na milost doiti, kojm obitova*n*jem *j*e sam sebe kripil i š ńim se udržal, sice ni imil veliko kriposti ni dobrih dni.

Jer on biše nevolan i pečalan prorok, živil jest u vrime tužno i hudo. I h tomu jest bil obložen teškom službom prodikovania, kako komu se ie bilo veće neg četrdeset lit, dari do uze, zlimi naudlivimi ljudi psovati, a malu korist čineći, nego gledati, da oni vse ča dalie to gori budu i ńega vsevdile umoriti hotihu i veliko nevolie mu davahu. Ieremijino vrime.

I h tomu jest on posilen dočekati i očima viditi rasap zemlie i uzu plka i veliku nevolju i kr*v*i prolivanie prez onoga, što je potom u Jejuptu moral prodikovati i trpeti, jer se tako drži, da jest od židov kamenovan u Jejuptu.

Digitized by Google

K tretomu čini on takoje kako i drugi proroci i prorokuje od Isukrsta i od ńegova kralievstva, navlastito u XXIII. i u XXX. kap., gdi on vele svitlo od Isukrsta, od ńegova kralievstva, od novoga zakona i od konca staroga zakona prorokuje. Ali ti tri kusi ne gredu redom po čredi i nisu mei sobom razdileni u kńigah, kako su se jedan za drugim izgodili, paće u prvom kusu jest vnogokrat u naslidujućim kap., što godi se je prvo dogodilo, nego ono u prvom kapitulu, da se vidi kako da ne bi Jeremia te kńige sam pisal, nego da jesu kusci iz ńega govorenia izabrani i u kńige zaznamenani. Zato nij tribi, da se za red brižimo i da nam nered pači.

Red prorokovania Jeremie.

A učimo se mi iz Jeremie meju inim ovo, kako jest obično, da ča je bliže kaštiga, to su huji liudi i ča im se veće prodikuje, to se oni veće špotaju. Da se vidi, da kad bog kaštigati hoće, tako pusti liudi oslipiti i otvrdnuti, da prez vsake milosti pomrknu i z niednu pokoru božji srd ne utiše. Tako jesu Sodomliane prvo dobroga Lota ne samo za nemar imili, nego ga (kad je učaše) i dražahu a ništar manće ńih nevolia biše pred vrati. Faraun, kad jur skoro imiše u črvlienomu moru potonuti, bilo mu je sinove Izraelske dvoicom veće mučiti, nego prvo. I Jerusolimu sina božjega takoje na križ propeti, kad se ńegov posledni rasap približivaše.

Čto se ima od Jeremie učiti.

Sodoma.

Faraun.

Tako se izgaja sada povsuda, kako se sudńi dan približuje, ljudi reže na boga, ča naigore mogu, psuju i proklińaju božju besidu, a istinno znaju, da jest rič božja i sama istinna. Polak toga prikazuju se vsakojačka znamenia i čuda, oboje na nebu i skoro na vsih stvarah, koja im strašno prite, i jest takaiše tako zlo i nevolno vrime, još huje, nego u vrime Ieremie.

Što je bliže kaštiga, to jesu gori liudi.

Ali hoće i ima tako biti, da budu neskrbni ili siguri i da poju mir, ča marimo, i progańaju vse ča bog hoće i vse pričenie i znamenja na vitar meću, dokle je (kako sveti Paval govori) iznevarice pogibel predteče i pogubi prvo, neg se dovrgu. A zato li hoće znati Isukrst svoje ohraniti, za volju kojih on čini svoju rič svititi va ovom prokletom vrimenu. Kako je u Babiloni*j* Daniela i ńegove vrsti ohranil, radi kih Ieremie proročastvo svititi ima. Onomu slavnomu gospodinu budi hvala i slava zajedno z otcem i duhom s. jedinomu bogu nad vsim i va-veki, amen.

1. Tesal. 3.

Kap. I.

Od zvanja proroka Jeremie, v kom jest prilika zvania vsakoga proroka. Gospodin mu kaže v jednom vienju rasap grada Jerusolima.

Ieremia poče prodikati u 13. litu Iosie pred Isukrstovim roistvom 606. I prorokuje tja za Babilonsku uzu.

1. Ovo su činenja Jeremie, sjna Hilkiina, iz redovnikov u Anatothu, u zemli Beniaminovoi,

2. Komu se prikaza rič božja va vrime Iosie, sina Amonova, kralia židovskoga, u trinaistom litu kralievstva ńegova.

3. I potom va vrime kralia židovskoga Ioahima, sina Iosie, do konca jedanaistoga lita Zedekie, sina Iosie, kralia židovskoga, do uze Ierusolimske u petom misecu.

4. I rič božja doide k meni i reče:

5. Ja znajah tebe prvo, nego te u materinoi utrobi stvorih i izibrah te prvo, neg bi od matere porojen, i postavih te prorokom meju plke.

6. A ja rekoh: ah gospodine, gospodine, ja nisam za pripovidanje, jer sam premlad.

Digitized by Google

7. A gospodin mi reče: Ne govori: ja sam premlad, nego bi imil poiti, kamo te ja šaliem, i prodikovati, ča ti ja zapovidam.

8. Ne boi se ńih, jer sam ja pri tebi i hoću te oteti, veli gospodin.

9. I protegnu gospodin van ruku svoju i taknu usta moja i reče mi: evo, stavliam ja riči moje va usta tvoja.

10. Evo te danas stavliam nad plke i nad kralievstva, da imaš zrivati, razlamati, razčinati i pogubiti, zidati i saditi.

Razčiniati ne skrozi voisku nego s prodiku i prorokovanjem.

11. I doide rič božja k meni i reče: Jeremia što vidiš? Ja rekoh: ja vidim bdeći šćap.

12. I gospodin mi reče: pravo si vidil, jer ja hoću bditi nad besidom mojom, da ju ovršim.

13. I opet drugoč doijde rič gospodńa k meni i reče: što vidiš? Ja rekoh: ja vidim zavrelu ilovaču od polunoći.

14. I gospodin mi reče: od polunoći hoće nesrića navaliti na vsih, ki su na zemli.

15. Jer ovo hoću dozvati vse vladavce u polunoćnih kralievstvi, govori gospodin, neka doidu i ńih sidališća posade pred Jerusolimska vrata i okol zida i pred vse varoše židovske.

16. I hoću je osuditi radi vse ńihove zlobe zato, da mene zapušćaju i kade tujim bogom i mole se dilu ruk svoih.

1. Pet. 1. Luka. 12.

17. Zato pripaši ledva tvoja i spravi se i pripovidai ńim vse, ča ti zapovim; ne boj se ih, kako da bih te hotil prestrašiti.

18. Jer te hoću danas tvrdim varošom, želiznim stupom i midenim zidom učiniti na vsoi zemli suprot kraliem židovskim, suprot ńihovim poglavicam, suprot ńih redovnikom i suprot plku u zemli;

19. Da ako prem budu s tobom boja bili, ne premogu te; jer pri tebi sam ja, veli gospodin, da te otmem.

Kap. II. 1. I gospodńa rič učińena bi k meni i reče:

2. Poidi i pripovidai očito u Jerusolimu i reci: Ovako veli gospodin: ja pametim, kad ti priazniva mlada divoika i draga nevista biše, kad me naslidovaše po pustińi, u zemli gdi se ništar ne sije.

3. Kad biše Izrael vlastni gospodinov, ńega prvi sad. Gdo ga hotiše jisti, imiše biti dužan i nesrića vrh ńega doiti, veli gospodin.

Kap. II.

Bog opomina plk od velike virnosti, ljubave i dobrot, koje je on va vsako vrime ńim iskazal, tere ih ovdi kara od ńihova neposluha i nespoznania.

4. Poslušaite božju rič, vi od kuće Jakovlieve, i vsi narodi kuće Izraelske.

Brojenie od dobrot božjh i grihov plka.

5. Ovako veli gospodin: što jest otcem vašim od mene mankalo, da od mene odstupiše i držahu se nebasnovitih idolov, ki jim se ne uprosiše?

6. I nigdar ne pomisliše: gdi je gospodin, ki nas iz Jejupta ispelia i vodi nas u pustińi po divjoi bezputovnoi zemli, po sušnoi i tamnoi zemli, po zemli, gdi nigdor ne stanovaše ni niedan človik prebiva?

7. I dopeliah vas u dobru zemlju, gdi jiste ńe plod i dobrotu. I kad va ńu doidoste, onečististe zemlju moju i oskvrniste otačastvo moje.

8. Redovnici ne pomisliše: gdi je gospodin? i mudri me imahu za nemar, i pastiri odpeliahu liudctvo od mene i proroki prorokovahu od Baala i držahu se nebasnovitih idolov.

9. Meni se je vdilie s vami i s vašu ditcu karati, govori gospodin.

Digitized by Google

Chitin. Kedar. 10. Poidite na otoke Chitimove i gledaite i pošalite va Kedar i nastojajte dobro i gledaite, je li ondi tako?

11. Ako pogani svoje boge promińuju, prem ako bogi nisu? A plk moj jest svoje gospodstvo prominil radi neprudna idola.

Gospodstvo to *je* boga svoga.

12. Nebo bi se imilo pred tim prestrašiti, prepasti i vele uzdrhtati, veli gospodin.

13. Jer plk moj čini dvoi*j* grih: mene živi vrutak zapušćaju i sebi ovdi i ondi izkapaju razrušene studence, koji ne izviraju vodo*m*.

14. Je li Izrael sluga ili slobodan, da mu je vsakoga plin biti?

15. Jer lavi rukaju suprot ńemu i kriče i opušćaju ńega zemliu i požigaju ńega varoše, da nigdor u ńih ne biva.

16. K tomu razbiaju oni od Nopha i Taphanta glavu tvoiu.

17. Tomu si ti sam uzrok, kad gospodina boga tvoga ostavliaš, kad te on po pravom putu voditi hoće.

18. Ča ti-e je bolie, da se u Jejupat seliš i budeš vodu Sihor piti? i ča ti-e bolie, da va Asiriju putuješ i budeš vodu Phrat piti?

Piti to *je* pomoć iskati zvan boga poli kralia Farauna i Asura.

19. Uzrok jest hudobija tvoja, da si tepen i tvoi neposluh, da kaštigan jesi. Tako hoćeš izvidit, kakova je tuga i beteg gospodina boga tvoga ostaviti i ne bojati se ga, veli gospodin, gospodin Sabaot.

20. Jer si ti vazda tvoj jaram razlomil i uzle tvoje raztrgal i rekal si: Ja ne ću tako podložan biti; nego po vsih visokih vrsih i pod vsimi zelenimi stabli drkaše kurbujući.

21. A ja te bih posadil za slatki trs, lipo i plemenito sime. Da kako si se uvrgal u žuhku, divju lozu?

Isa. 5. 22. I prem da se lušion zmieš, i vazamši vnogo sapuna, zato se tvoja zloba listo tim veće pred manom lašći, veli gospodin, gospodin.

23. Da kako smiš reći: ja nisam nečist, ja se ne držim Baalima? Pogledai, kako to činiš u dolcih i pomisli, kako si je ovršil?

Kriva božja služba, to jest idolatria.

24. Ti tečeš okolo kako kamelica hotna i srna u pustińi, kad pred velikom vrućinom jazik isteže i teče, da ju nigdor ne more udržati. Gdo hoće to znati, ni*j* mu tribi daleko teći; u blagdan se more viditi.

25. Dragi, čekai, ne teci tako naglo. A ti veliš: ne marim se zato, meni se je s tujimi dunijati i za ńimi teći.

Teci to *je* prosti nogam tvoim, da ne budu bose i grlu tvomu, da ne bude žaino.

26. Kako jest tat sramotan, kad se zateče, tako hoće sramotna biti kuća Izraelska zaiedno ž ńe krali, poglavnici, redovnici i proroci,

27. Koj drvu vele: ti si otac moi, i h kamenu: ti si me odhranil. Jer mi oni pleća obraćaju a ne obraz. Ali kad pride nevolia, vele oni: stani gori i pomozi nam.

28. Da gdi su bogi tvoji, koje si sebe učinil? reci da ustanu, neka vidimo, ako vas pomoći mogu u nevoli? Jer koliko varošev, toliko bogov imaš, Juda.

29. Ča bi vi hotili još pravo imiti suprot meni? vi jeste vsi od mene odpali, veli gospodin.

30. Vsi udorci jesu zaman pri ditci vašoi; oni se li ne dadu učiti. Jer vaš meč žere ništar mańe vaše proroke, kako gńivan lav.

31. Ti zali narode, imij pomńu na rič gospodńu. Jesam li ja Izrael pusta ili prazdna zemlia? da zač veli plk moi: mi smo gospoda i ni nam tribi za tobom teći?

32. Divoika ne zabi diku svoju ni nevista na povezaču; a plk moj me vavike zabiva.

Digitized by Google

33. Ča toliko dičiš tvoje dugovanie, da ti milostiv budem? Pod takovim zrakom činiš ča dalie to veće grihov.

34. I vrh toga nahodi se pri tebi krv ubozih i nedužnih duš po vsuda, to nij otaino, nego očito na onom mistu.

35. I još veliš: ja sam nedužan, obrati on srd svoi od mene. Evo, ja se hoću s tobom pravdati, da veliš: ja nisam sagrišil.

36. Kako ti rad uskačeš i sad simo sad tamo padaš. Ali ti hoćeš nad Jejuptom sramotan biti, kako si nad Asiriom sramotan bil.

37. Jer ti je i odonuda tja poiti i ruke tvoje nad glavom sklopiti; jer ti hoće gospodin ufanie tvoje razvrići i ništar ti ne će mej ńimi srićno proiti.

Kap III. 1. I veli: kad se muž od svoje žene razluči i ona od ńega odtide i drugoga muža vazme, smi li-u on opet vazeti? ni li tomu tako, da je ta zemlia onečišćena? A ti jesi z mnozimi grihi kurbovala, da zato li doidi k meni, veli gospodin.

2. Dvigni oči tvoi gori k višini i pogledai, kako povsuda kurbuješ. Ti sidiš na putu i čekaš jih, kako Arap u pustińi, i onečišćuješ zemlju tvojm kurbenstvom i zlobom.

3. I zato hoće takoje i ranni daž nestati a kasni ne će pasti. Ti imaš kurbino telo i ne sramuješ se veće,

4. I još vapiješ k meni: dragi oče, ti meštre mladosti moje,

5. Hoć li se va-vike srditi, ne-ć li nikada prestati od gńiva? Ovo ti učiš i činiš zlo i ne daš se kaštigati.

Kap. III.

Opominanie k plku, da se pobolšaju i da se k gospodinu obrate, takoje hoće vaspet na milost prieti i kaže jim ńih nebogomarni žitak i idolatriju.

6. I gospodin reče meni va vrime kralia Iosie: jesi li vidil, što Izrael, ki se jest izneviril, učini? On poide na vse visoke gore i pod vse zeleno hrastie i kurbova ondi. *Iozia. Kara idolatriu.*

7. I ja rekoh, kad biše jur vse to učinil: obrati se ka mni; a on se ne obrati. I prem da je ńega sestra Juda, ona oglušena, vidila, *Iere. 8.*

8. Kako sam odmetnih Izraelskih preliubodeistvo kaštigal i ostavil ju, davši joi razlučni list, i još se ne boji ńe sestra, ona oslipliena Juda, nego i takoje kurbuje.

9. Od vapaja ńe kurbenstva jest zemlia onečišćena, jer ona čini preliubodeistvo z kamenjem i z drivjem.

10. I sa vsim tim ne obrati se oslipliena Juda, ńe sestra, k meni sa vsim serdcem, nego mi se tako vuhli, veli gospodin.

11. I gospodin reče meni: nevirna Izraelska pravda jest suprot ośliplienoj Judei.

12. Poidi i prodikui suprot polunoći ovako i reci: Obrati se opet, ti izbigla Izrael[s]kińo, veli gospodin, tako ne ću ja obraza moga pred vami sakriti. Jer sam ja milosrdan, veli gospodin, i ne ću se srditi va-vike. *Opominanie h pokori.*

13. Samo spoznai sagrišenie tvoje, koje si suprot gospodinu bogu tvomu sagrišila i drkala simo i tamo k tujim bogom pod vse zelene hraste i nisi glas moi poslušala, veli gospodin. *Obitovanje.*

14. Obratite se, vi nevirna ditca, veli gospodin; jer vas hoću ja sebi zaručiti i priti po vas, da jedan celi varoš a dva vsu zemlju peliati budu i donesti vas u Sion;

15. I dati vam pastire po mojoi voli, ki vas budu pasli u nauku i mudrosti.

16. I ima izgoditi se, kad se rasplo-

Digitized by Google

dite i vnogo vas u zemli bude, da se onda, veli gospodin, nima veće govoriti od skrińe zavita gospodńa, ni se veće od ńe spominati, ni od ńe prodikati, ni pohajati, ni veće ondi žrtve ofrati;

Iz židov i poganov ima jedna crikva biti.

17. Nego va ono vrime se hoće Jerusolim zvati gospodinovo pristolje; i onamo se hote kupiti vsi pogani za volju imena gospodinova u Jerusolimu i ne te za naprida dugovati po želiah zaloga srdca ńihova.

18. V ono vrime hoće kuća židovska pojti h kući Izraelskoi i hote zajedno doiti od polunoći u zemliu, koju sam otcem vašim za otačastvo dal.

19. I ja ti govorim, kako ti hoću vnogo lipe ditce dati i plemenitu zemliu, drago otačastvo, to jest, vnoštvo poganov. I govorim ti, da me onda zvati budeš dragim otcem i ne ćeš odstupiti od mene.

20. A kuća Izraelska se ne mari manom, prem kako žena se ne mari već ljubom svojim, govori gospodin.

21. Zato se hoće milo vikanie i plač od sinov Izraelskih čuti na višini, gdi su sagrišili i zabili gospodina, boga svoga.

22. Zato vrnite se vi, nevirna ditca, tako vas hoću ozdraviti od neposluha vašega. Ovo doidosmo k tebi, jer si ti gospodin, bog naš.

23. V istinu vse je hinba z vrhi i sa vsimi gorami. V istinu nima Izrael ine pomoći, nego od gospodina boga našega.

Trud to je ńih božje službe i hinbe, na kih su veliko delali i trudili se.

24. I otac naših trud i ki smo mi od mladosti držali, ima sramotno poginuti, zajedno ž ńih ovcami, govedi, sinovi i hćerami.

25. Jer na-č se mi zanašahomo, ono nam jest sada vse prigovor; i na-č se ufahomo, onoga se sada sramujemo, jer onim sagrišismo suprot gospodinu bogu našemu: oboj, i mi i otci naši, od mladosti naše i takoje do današńega dne, i neposlušni bismo glasu gospodina, boga našega.

Kap. IIII.

Navišćenie pravoga božjega srda i opominanie k pobolšanju.

1. Hoć li se, Izraele, obratiti, veli gospodin, tako se obrati k meni; i ako ti nečistoće tvoje odnameš spred očiju mojih, tako nimaš izagnan biti. Osea 1.

2. Onda hoćeš prez hinbe, pravo i sveto priseći: kako gospodin bog žive; i pogani hote u ńem blagoslovlieni biti i hvaliti se ńim.

3. Jer ovako veli gospodin židovom i Jerusolimcem: sijte znova i ne sadite meju gloge.

4. Obrežite se gospodinu i vrzite tja predkožje srdca vašega, vi muži židovski i vi ljudi Jerusolimski, da srd moi ne splane kako ogań i ne gori, da ga nigdor ne bude mogal gasiti, radi lotrie vaše.

5. I navistite takoje židovom i glasno vapijte u Jerusolimu i recite: trubite trumbitami na zemli, vapijte glasnim grlom i govorite: kupite se, neka se u tvrdi varoš poselimo. Nabukdonozor.

6. Dvignite u Sionu zastavu, kupite se i ne kasnite se, jer ja peliam nesriću od polunoći i veliku nevoliu.

7. Ovo drči lav iz svoga brloga i pogubitel poganov izhaja iz mista svoga, da opusti zemlju tvoju i popali varoše tvoje, da nigdor v ńih ne stanuje.

8. Zato obucite se vrićom, plačite, vapijte, jer gńivni srd gospodań ne će od nas odstupiti.

9. V ono vrime, veli gospodin, hoće kraliem i poglavnikom srdce prepasti; redovnici budu prevrńeni i proroci prestrašeni. Prorokovanje od raspa Judeiskoga.

Digitized by Google

10. A ja rekoh: o gospodine, gospodine, ti si ovi plk Jerusolimski pustil daleko zabluditi, kad govorahu: mir hoće pri vas biti, a buduć da meč do duše doseže.

11. V ono vrime hoće se ovomu plku i Jerusolimu govoriti: ovo gre sušan vitar iz podgorja, kako iz pustińe, a put od hćere plka moga;

Vitar to jest kral Babilonski.

12. Vitar, reku, gre simo, ki jim prejak hoće biti; onda se hoću i ja š ńimi pravdati.

13. Ovo gre kako oblak i ńega vozi jesu kako bura, końi ńega brži jesu nego orli. Gore nam, nam je biti razčińenim.

14. Zato operi, Jerusolime, srdce tvoje od hudobie, da ti se pomore. Dokle hote pri tebi ostati krivi nauki?

15. Jer odovde gre jedan vapai iz Dana simo i zli glasi od gore Ephraimove,

16. Kako se pogani vesele i ćulo se je tja do Jerusolima, da stražci gredu iz dalekih zemal i hote vapiti suprot varošom židovskim.

17. Oni-e hote okolo obsesti, kako oni ki na poliu čuvaju; jer su me rasrdili, govori gospodin.

18. To jest plaća za dila i dugovanja tvoja. Jer hoće spoznati srdce tvoje, koliko je velika hudobija tvoja.

19. Kako mi-e britko zlo. Srdce moje se giblie u meni i nimam pokoja; jer duša moja čuje trumbetni glas i boiʒni harac

20. [Jer vsa zemlia bude razrušena] i vapai uboini, jedan vrh drugoga; jer vsa zemlia hoće biti oplińena, iznevarice hote strihe i šatori moji razvrženi biti.

21. Dokle mi-e daj zastavu viditi i čuti glas trumbite?

22. Ali plk moj jest gluh i ne viruje meni: maneni jesu i nemarni; dosta su mudri zlo činiti a dobru se ne te učiti.

23. Ja pogledah zemliu, evo biše pusta i tašća; i pogledah nebo, ono biše tamno.

Ebreiski: nesvitlo.

24. Pogledah na gore i evo se tresihu i vsi vrhi drhtahu.

25. Pogledah, i ovo ne biše človika niednoga i vse ptice nebeske bihu izletile.

26. Pogledah, i evo polia bihu pusta i vsi varoši na ńem bihu razvalieni pred gospodinom i ńegovim liutim srdom.

27. Jer ovako veli gospodin: vsoi zemli jest opušćenoi biti i ne ću ju zato sasvsima pogubiti.

28. Zato biti će zemlia smućena i nebo nad ńim žalostno; jer sam ja to rekal, ja sam odlučil i ne ću se kajati, ne ću prestati.

29. Vsi varoši hote pred vapajem końikov i strilcev bižati i teći u guste gvozde i u stine laziti; vsi varoši hote zapušćeni stati, da nigdor v ńih ne bude stanoval.

30. Ča hoćeš onda činiti, ti rasipana? prem da se škrlatom odieš i zlatom dikom narešiš i obraz tvoi naližeš, tako se zaman narešuješ. Jer oni, ki te sada dvore, hote se tobom špotati i hote ti na život strići.

31. Jer ja čujem vapai, kako roditelice teškoću, kako ona, ka je u prvom ditetnom betegu, vapai hćere Sionske, ka se tuži i ruke razširuje: oh gore meni, meni je skoro poginuti pred davlienjem.

Kap. V.

Povidanje uzrokov, radi kih božji srd suprot židovskomu plku se ʒe ražaril, to jest,

Digitized by Google

da niedan meju ńimi pravdu i poštenie ne ljubi i ne žaluje se nad tamnostjom.

Zać je Judea rasipana i u Babilonįu popeliana.

1. Idite po ulicah Jerusolimskih i pogledaite i izupitaite ter išćite po ńihovih ulicah, ako se gdo nahodi, ki dobro čini ili za viru pi/ta, tako se hoću na ńe smilovati.

2. I prem da govore živim bogom, ništar mańe krivo priseźu.

3. Gospodine, oči tvoji se obziraju za virom. Ti-e biješ, ali oni ništar ne ćute; ti-e mučiš, a oni se ne popravliaju. Oni imaju tvrje lice, nego niedna stina i ne te se obratiti.

4. No ja mńah, da ubozi su nerazumni, ne znaju za put gospodań ni za pravdu boga svoga.

5. Ja hoću k mogućim pojti i govoriti-/m; oni imaju za gospodinov put i za ńega pravdu znati; a oni vsi zajedno bihu jaram razlomili i konope rastrgnuli.

Lav to jest krail Babilonski.

6. Zato je hoće takoje lav, ki iz gvozda dohodi, razdriti i vuk iz šume hoće je pogubiti, i leopard hoće nad ńih varoši bditi; vsih onih, ki budu izhajali, hoće požriti, jer ńihovih grihov jest vnogo i

Kameniti.

stoje osliplieni u svojemu neposluhu.

7. Da kako hoćeš da se na te smilim? budući da me sinove tvoji zapušćaju i priseźu onim, ki bog ni. I pokle sam je jur oćutil, preliubodevstvo čine i teku po burdelih.

8. Vsaki hlpi na iskrńega svoga ženu, kako tusti objidni ždribci.

9. Ter je ne bih imil zato pohoditi? veli gospodin; i ne bi se imila duša moja osvetiti nad takovim plkom, kakov jest ovi?

Ezech. 22.

10. Jagmite ńih zidove i prevrnite je a ne . . . Odpelaite zavsima od ńih trte, jer nisu gospodinovi;

Trte to je liudstvo iz zemlie.

11. Nego se manom špotaju oboji, kuća Izraelska i kuća židovska, govori gospodin.

12. Oni zatajuju gospodina i govore: to ni on i ne će nam se tako zlo primiriti, meča ni glada ne ćemo viditi.

13. A proroki jesu jazični i nimaju božje riči; budi ńih glavam tako.

14. Zato veli gospodin, bog Sabaot: pokle vi takove riči govorite, ovo hoću ja rići moje va ustih tvoih ogńene učiniti a ovi plk drvjem, i hoće ga požgati.

15. Ovo ja hoću suprot vam od kuće Izraelske, govori gospodin, iz daleka dopeliati plk moguć, ki naiprvi biše, plk koga jezik ti ne razumiš i ne moreš proćiniti, ča govore.

16. Ńih tuli jesu odtvorena grobišća, žiganti jesu vsi ča ih je.

17. Oni hote tvoju žetvu i kruh tvoi potratiti i požriti sinove i hćeri tvoje, goveda i ovce tvoie požriti; i hote trsje i smokve tvoje pojisti. Tvrde varoše tvoje, na ke se ti zanašaš, hote oni mečem pokvariti.

18. A ja, veli gospodin, ne ću onda vse do čista pogubiti.

19. I ako budu govorili: zač s nami gospodin, bog naš, tako duguje? imaš ti ńim odgovoriti: kako vi mene zapušćate i služite tujim bogom u vašoi vlašćoi zemli, tako imate takoje tujim služiti u tujoi zemli, ka ni vaša.

20. To navistite u kući Jakovlevoi i prodikuite va Judei, govoreći:

21. Poslušaite vi maneni, gluhi ljudi, ki nimate niedne pameti, ki imate oči a ne vidite, uši imate a ne čujete.

22. Ne ćete li se vi mene bojati, veli gospodin, i prestrašiti se pred manom? ki iz mora pesak na krai mećem, gdi vazda ostaje i ne gre priko, i prem da su vali, zato ništar ne premogu; i prem

da morski vali se premiću, ne mogu zato priko razliti se.
23. A ov plk ima nevirno, neposlušno srdce, stoje u svojoi neviri i vsevdilie napred gredu;
24. I ne bi isto jednokrat rekli srdcem svoim: boimo se gospodina, boga našega, ki nam zaran i kasno daž daje u potribno vrime i čuva nam žetvu virno v'sako lito.
25. Ali vaše sagrišenje pači tomu i grihi vaši obraćaju to dobro od vas.
26. Jer se nahode meju mojim plkom vnogi nepravadni, ki ljudem kradu i jame načińaju, da je uhvate, kako ptićari čine s procipom.
27. I ńih kuće jesu pune nevire, kako ptićar *j*e pun vabcev. Zato jesu oni bogati, mogući, tusti i gladki.
28. Oni z lotriom duguju, ne drže niedne pravde, sirotam ne odpravliaju stvari ńihove; i srića jim rabi, ne pomagaju ubogomu k pravdi.
29. Ne bih li to imel pohoditi, govori gospodin, i ne bi li se imila duša moia osvetiti nad takovim plkom, kakov je ov?
30. Grdo i gńusno stoji zemlia.
31. Proroci krivo uče i redovnici gospoduju v redovničtvu svojem, i to jest ugodno plku momu. Ča vam se hoće još do konca zato izgoditi?

Kap. VI.

Prilika buduće nevolie spored z imenovanjem uzrokov, zač i pro ča.

1. Kupite se, vi sinove Beniaminovi, iz Jerusolima i trubite trumbito*m* na straži Tekoaškoj i dvignite zastavu na straži Bet-Kere*m*skoj; jer ovo simo poteže nesrića jedna od polunoći i nevolia britka.
2. Hći Sio*n*ska *j*e kako lip i plemenit travnik.
3. Ali hote pastiri na-ń doiti š ńihovim stado*m*, oni hote šatore okolo ńih napeti i pasti vsak sebi (i reći):
4. Spravite se k boju suprot ńim. No gori, neka idemo, dokle je za visoka slnca; jer se mrači i hladi se vekšaju.
5. Nu spravimo se i da bi nam po noći gori zaiti i ńih polače razvaliti.
6. Jer ovako veli gospodin Sabaot: sicite hrastje i činite zaspe suprot Jerusolimu; jer on jest varoš, ki ima pohojen biti. Ni*j* nego nepravda v ńem.
7. Jer kako v' studencu voda zvira, tako ńih lotria zvira. Ńih objid i krivińa vapie nad ńimi, i ńih ubojstvo i bijenie jest vsaki dan preda mnom.
8. Pobolšai se, Jerusolime, prvo neg se srce moje od tebe obrati i prvo neg te opušćenom zemliom učinim, u koi nigdor ne bude stanoval.
9. Ovako veli gospodin Sabaot: vsi ostanki od Izraela imaju otrgani biti, kako trs; trgač hoće jednoga za drugim u kad metati.
10. Ah s kim bih govoril ili posvidočil? Da bi dai gdo poslušati hotil. Ali uši ńi*h*ovi jesu neobrezani, ne mogu čuti. Evo drže rič gospod*ń*u za nemar i ne će im se je.
11. Zato sam ja gospodńa prićenia tako pln, da ja inako ne mogu ostaviti. Prosipli van oboie, na diteu na ulicu, i na muštvo u viću zajedno; jer imaju oboji, muži i žene, stari i prestari, uhićeni biti.

Prićenja to *j*e meni-e božje pričenie i riči srda ńegova prosipati, kako sasudu dno probiti.

12. Ńih kuće hote tujim dopasti, zajedno z ńivami i ženami; jer ja hoću ruku moju prostriti, veli gospodin, vrh one, ki v zemli bivaju.
13. Jer oni vsi ča ih je lakomi jesu, veli i mali, oboji, proroci i redovnici, vsi zajedno uče se krivu božju službu,
14. I kripe plk moi u ńega nesrići, da se ne žure i govore: mir, mir, a ni mira.

Grih, za ki uzrok jest Judea razrušena.

Eza. 56.

Digitized by Google

Mir. to jest, dobro gre, vse je siguro, ni niedne potribe. 1. Thes. 5. pax et securitas. Ne psovani, ne te ćuti, da su zli i da jim je sramotnim biti.

15. Zato hote oni sramotno ostati, da takove nečistoće čine, prem da hote ne psovani biti i ne sramuju se. Zato im je pasti na kup i kad ie ja pohodim, pasti-m je, veli gospodin.
16. Ovako govori gospodin: stupite na pute i gledaite i pitaite za stare pute, ki-e pravi put, i po ńem hodite, tako hoćete pokoi naiti dušam vašim. A oni govore: mi ne ćemo toga učiniti.
17. Ja sam starce (*recte:* stražce) nad vami postavil; poslušaite glas trumbete. A oni govore: mi toga ne ćemo učiniti.
18. Zato poslušaite, vi pogani, i držte na-pamet spored ljudmi vašimi.
19. Ti zemlio poslušai. Evo hoću ja jednu nesriću vrh ovi plk donesti, to jest, ńih zasluženu plaću, da oni na rič moju pomńu nimaju i zakon moj zameću.
20. Ća se ja marim tamianom, ki iz bogate Arabie dohodi ili za dobru koru maciku, ka iz dalekih stran dohaja? Vaša posvetilišća nisu meni ugodna, nisu mi drage žrtve vaše.
21. Zato veli gospodin ovako: evo hoću plku momu smutńu jednu zaleći, za ku se oba, otac i sin, opotaknu i da jedan sused z drugim pogine.

Grih. Rugańje riči božje. Mat. 11.

22. Ovako veli gospodin: evo hoće plk jedan dojti od polunoći i veliko množtvo se ganuti na našoi zemli,
23. Ki luke i šćite nose. Strašna rič i nemilosrdna. Oni šume simo kako nepokoino more i jahaju na końih oružni kako boinici suprot tebi, ti hći Sionska.
24. Kad mi od ńih čuti budemo, tako nam hote ruke strnuti; hoće nam bit zlo i teško, kako porodnoi ženi.
25. Ne hodi nigdor van na ńive i nigdor ne hodi priko polia; jer povsud jest pogibelno pred mečem nepriatela.
26. O hći plka moga, odij se vrićom i lezi u popel; žaluj kako jedinoga sinka i plači kako ka je vele pečalna; jer pogubitel napira na nas iznevarice.
27. Ja sam tebe meštrom učinil meju plkom mojim, koji jest tako tvrdoglavan, da bi ti ńih stvari i dugovanie izkusiti i spoznati imal.
28. Oni su vsi do jednoga nevirni i duguju kako nevirnici, oni su kako mido i želizo, ko je za kvar.
29. Mih jest zgorel i olovo izgiblo. Razevor jest zaman, jer zlo ni od ńega razlučeno.
30. Zato se i zovu zavrženo srebro, jer je je gospodin zavrgal.

Kap. VII.

Opominanie k plku na pobolšanje, zajedno s prodiku od kaštige, da su vsakojačkimi tamnostami osmrajeni, prem da mnidu u templu ili š ńih zvanskimi od boga nezapovidanimi ričmi čisti i bogu dragi biti, i kaštiga ka se zato ima čekati.

1. Ovo jest rič, ka je učińena Jeremii od gospodina i reče:
2. Stupi na vrata v kuću gospodńu i prodikuj ondi ovu rič i reci: poslušaite rič gospodńu, vsi vi iz Judeje, ki ovimi vrati vnutar greste gospodina moliti.

Pripovidanie od pokore.

3. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: pobolšaite vaš žitak i vaše stvari, tako hoću polag vas bivati v' ovom mistu.

Tempal gospodńi.

4. Ne zapušćaite se na laži, kad govore: ovdi jest gospodńi tempal, ovdi jest gospodńi tempal;
5. Nego pobolšaite žitak vaš i stvari vaše, da pravo činite jedan k drugomu,
6. I tujim, sirotam i vdovicam, da sile ne činite i da ne prolivate nedužne krvi na ovom mistu; i ne hodite za inimi bogi radi vaše vlašće škode.

Digitized by Google

7. Tako hoću ja vsevdilie i va-vike polag vas bivati na ovom mistu, u zemli ku sam otcem vašim dal.

Isa. 56. Mat. 12.

8. Ali vi se zapušćate na laži, koje su prez pruda.

9. I polag toga jeste tati i razboinici, preliubodevci i krivoverci, i kadite Baalu, naslidujete tuje boge, koje vi ne znate.

10. Potle dohodite stoprv i stupate preda me v' ovu kuću, koja se po imenu mojem zove, i govorite: ništar nam n*ij* do zla, kad takove nečistoće činimo.

11. Držite li vi ovu kuću, ka se imenom mojim zove, za razboišće? Evo vse ja dobro vidim, veli gospodin.

Silo. Iosue 17. 1. Kral. 4.

12. Idite na moje misto u Silo, gdi je prvo ime moje bivalo i gledaite, što sam ondi učinil radi zlobe plka moga Izraelskoga.

13. Zato pokle vi takova dila činite, veli gospodin, i ja vam vazda činim prodikati, a vi ne ćete poslušati; ja vas zovem, a vi se ne ćete ozvati.

rano

14. Tako hoću ovoi kući, koja se imenom mojim zove, na ku se vi zanašate, i misto ono, ko sam dal otcem vašim, prem tako učiniti, kako sam Silu učinil;

15. I hoću vas odrinuti od obraza moga, kako sam odvrgal vsu vašu bratju, vse sime Ephraimovo.

16. I ti nimaš za ovi plk moliti i nimaš za ńe n*ij*edne tužbe ni molitve preda me prnesti ni za ńe dugovati pred manom, jer te ne ću poslušati.

17. Ne vidiš li, ča oni čine po varoših Židovskih i po ulicah Ierusolimskih?

18. Ditca drva pobiraju a otci ogań nite a žene testo mlade, da Melechetu nebeskomu povitice peku i daju pivne žrtve tujim bogom, da meni zanaudšćinu učine

Melechetu: Razumimo mi moć ili jakost vitra ili zle godine nebeske.

Jere. 44.

19. Ali oni ne čine meni to, veli gospodin, nego sami sebe zanauda i biti jim je sramotnim.

20. Zato veli gospodin, gospodin: evo srd i gńiv moj jest prosut svrh ovo misto, oboje, nad človikom i nad živinom, nad hrastjem na polju i nad sadom zemlie, i ima se užgati, da nigdor ne bude mogal gasiti.

21. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: stavite vaše posvetilišća i ine žrtve na kup i jijte meso,

22. Jer ja nisam otcem vašim oni dan, kad je iz Jejupta izpeliah, ni rekal ni zapovidal za prikazališća ili za ine žrtve;

23. Nego-jm ovo zapovidah i rekoh: poslušaite rič moju, tako hoću biti ja bog vaš i vi plk moj; i hodite po vsih putih, ke vam ja zapovidam, da vam dobro bude.

24. Ali oni ne htiše poslušati ni prikloniti uši svoje, nego hojahu po ńihovom vlašćem svetu i po misli ńih nevirnoga srdca, i gredihu nazad a ne naprid.

25. Od ovoga dne, kad vaše otce od Jejupta izpeliah, do današńega dne jesam ja vsevdil k vam poslal vse moje sluge, proroke.

26. Ali oni me ne te poslušati ni uši ńih prikloniti, nego jesu tvrdnovratni i duguju gore nego otci ńih.

27. I da jim prem vse to poviš, ništar mańe ne te te poslušati; ako jih budeš zvati, ne te se tebi javiti.

28. Zato reci ńim: ovo je plk, ki ne će gospodina boga svoga poslušati ni se pobolšati. Vira poginu i izkoreńena *j*e iz ust ńihovih.

Vira to jest pravi nauk savsima poginu i ništar od ńega ne prodikuju.

29. Ostrizi vlasi tvoji i vrzi je od sebe i plači gorko na višini, jer gospodin jest ovi narod, na koga jest srdit, zavrgal i odrinul.

Digitized by Google

30. Jer sinove židovski zlo čine pred očima mojima, veli gospodin. Oni stavliaju ńih smrad u kuću, koja se imenom mojim zove, da ju onečiste;

31. I zidaju oltare Tofetu, u dolcu Benhinovu*), da sažgu ńih sinove i hćere, što ja nisam nikadare zapovidal ni pomislil.

Jere. 19. 32. Zato ovo dohaja vrime, veli gospodin, kad se ne bude veće zvalo Thopheth i dolac Benhinnom, nego davlieni dolac; i hote se ljudi u Thophethu pokapati, kad drugdi ne bude mista.

33. I trupi ovoga plka imaju pticam nebeskim i živini zemalskoi pića biti, pred kim se nigdor ne bude strašil.

34. I hoću iz varoš židovskih tere iz ulic Jerusolimskih odneti veselje i radost i glas ženiha i neviste, jer zemlia ima pusta biti.

Ženih to je sopele i vsakojačko veselje, ko se pri ženitkih nahodi.

Kap. VIII. 1. V ono vrime, veli gospodin, hote se kosti kraliev židovskih, kosti ńihovih poglavnikov, kosti redovnikov, kosti prorokov, kosti purgarov Jerusolimskih iz grobišć metati;

2. I rastrkati se pod suncem, misecom i vsim vnožastvom nebeskim, koje su oni ljubili, ńih služili, ńih naslidovali, ńih iskali i ńim se molili. I nimaju vaspet pobrani i zakopani biti, nego biti blato na zemli.

3. I vsi ostali plka ovoga zaloga, gdi godir budu, kamo je ja izrinem, hote raji biti mrtvi neg živi, veli gospodin Sabaot.

Kap. VIII.

Navišćenie istinne kaštige vrh plka, kad ni kajania ni žalosti za grihe ńih, ni nijednoga pobolšania meju ńimi.

4. Zato reci ńim: Ovako veli gospodin: gdi je jedan, ki kad pade, ne bi rad opet ustal? ili je li gdo, ki ako bludi, ne bi li rad opet na pravi put priti?

5. I još hoće ov plk Jerusolimski vsevdile bluditi. Oni se drže tako tvrdo krive službe, da se ne dadu obrnuti.

6. Ja vidim i čujem, da se niednomu dobru ne uče, niedan ni, ki bi se svoga griha kajal i ki bi rekal: ča činim ja? Oni teku vsi ńih tekom, kako ljuti końi u harcu.

7. Ždral pod nebom zna vrime svoje; grlica, čaplia i lastovica ćute vrime svoje, kad se imaju opet vrnuti, ali plk moi ne će pravde gospodńe znati.

8. Kako morete vi reći: mi znamo, ča je pravda, imamo sveto pismo pred Isaia 56.
nami? tere su vse laži, ča učeni pisma Iere. 6.
odlučuju.

9. Zato imaju ti učiteli sramotni, prestrašeni i uhićeni biti; jer ko dobro znaju učiti, kad rič božju zamećn?

10. Zato hoću žene ńihove tujim dati i ńive ńih onim, ki je progańaju. Jer

*) Benhinnom se zove jedan dolac. Benhinom jest vele lip dolac bil, kako sveti Jerolim govori, blizu Jerusolima, kako Josua 15 svidoči. Ta su potle Thofet imenovali, ne znam začto, i naislavniu božju službu ondi imali. Proroci čine iz ńega zlo ime, i kako Isukrst Mat. 5. 16 iz Benhinnom čini Gehennu, pakleni ogań: ja ju ovdi ostavliam, da dohodi od Topheta, ča jest buban ili trumbita, jer lira spomina u Levi 3, da sinove Izraelski idolu Molochu, koji biše midena prilika, vnutra puna žeravice, ńih sinove u naručai stavliahu i sažigahu, i redovnici zvoniahu z bubni i s trumbitami, da roditeli sinovli vapai ne čuju. Ondi išći: tako se more Thopheth bubniena kuća ili trumbitna crikva zvati. Isa. 30. kap. kraliu Asuru takovu jamu pripravi, to jest, on ima sažgan biti u paklu. I takoje Iob. 6: ja imam čudo, to jest Thophet, pred ńimi biti bubnar, kim se k škodi rugaju, kako se i sada pinturaju, da se ńim rugaju.

Digitized by Google

su vsi zajedno lakomi, oboi*j*, veliki i mali, i ob*oij*, redovnici i proroci, uče krivu božju službu,

11. I kripe plk moi va ńih nesrići, da se ne žure i da govore: mir, mir, a ni*j* mira.

12. Zato hote oni sramotni ostati, da takove nečistoće čine; prem da on*i* hote nesramoćeni biti i ne sramuju se. Zato imaju pasti na kup i kad je budem pohajal, imaju pasti, veli gospodin.

13. Ja je hoću vse otrgati, veli gospodin, da niedan grozd na trsu, ni niedna smokva na smokvi ne ostane, i da i listje odpade; i vse ča sam jim dal, ima ńim opet vazeto biti.

14. Da gdi hoćemo bivati? Zato spravite se, neka se poselimo u tvrde varoše i ondi na pomoć čekamo. Jer gospodin bog naš nam hoće pomoći z gorkim napitkom, da mi tako sagrišamo suprot gospodinu.

15. Pače se zapušćate na to, kako da biste prez vsake skrbi, da ništar dobra ni; i da imate spaseni biti, prem ako[s] vas vse škoda čeka.

16. Čuje se, da końi ńih pripravni se pine u domu ńih i ńih pastuhi aržahu (arsachu), da se vsa zemlia trese. I peliaju se i hote ovu zemlju požriti sa vsimi ča je v ńoi, varoše i vse ki v ńih prebivaju.

17. Jer ovo hoću ja zmie i baziliske meju vas poslati, koj nisu začarani; oni vas hote ubosti, veli gospodin.

18. Tada se hoću ja za trud i pečalnost moju platiti.

19. Ovo hći plka moga hoće vapiti iz dalekih zemal: da ne *će* li gospodin biti veće bog u Sionu? ili nima li veće Sio*n* kralia? da zač su me tako rasrdili š ńihovimi prilikami i s tujimi krivimi božjimi službami?

20. Žetva jest minula, lito jest prošlo i ni niedna pomoć došla.

21. Meni je teško iz srdca, da jest plk moj tako pogublien; ja se grizem i zlo mi-e.

22. Ni li nijedne pomasti u Gileadu? ili ni li niednoga likara ondi? da zač ni*j* hći plka moga ozdravila?

Kap. IX.

Tužna prodika vrh nevire i vsakojačke zlobe plka.

1. Ah da bi mi dosta vode imiti u glavi mojoi, i oči moji slzni mi svorci (*recte:* zvọrci) bili, da bih dan i noć proplakati mogal ubijene meju mojm plkom.

2. Ah da bi mi pribivališće ili kakov stan u pustińi imati, tako bih hotil plk moj ostaviti i diliti se od ovde; jer su vsi preliubodevci i objidni.

3. Oni striliaju svoimi jaziki listor laži i nijednu istinu; i to čine po sili u zemli, i gredu od jedne zlobe k drugoj i ne haju se manom, veli gospodin.

4. Vsaki se čuvai pred priatelom svojim i ne ufai ni bratu svomu; jer jedan brat drugoga gńavi i jedan priatel predaie drugoga.

5. I jedan priatel drugoga tira i ne Mich. 7.
govori niedne istinne riči. Oni se pašćẹ, kako bi jedan drugoga prehinil i žal jim je, da ne mogu gore dugovati.

6. Povsuda je vse hinba meju ńimi i pred hinbom ne te znati, veli gospodin.

7. Zato govori gospodin Sabaot ovako: evo je hoću ja rastopiti ter iskusiti, jer inoga ne znam, kad se plk moi tako diči.

8. Ńih nepravadni jazici jesu smṛtne Psal. 28.
strile, z ustmi priaznivo govore svojim bližnim, a srdcem mrze na ńega.

9. Ne bi li imel to pohoditi, govori gospodin, i ne bi li se duša moja imila omastiti nad takovim plkom, kakov jest ovi?

10. Meni se ie na gorah plakati i vapiti i pri pastirih u pustińi tužiti se; jer su po ta put razčińeni, da nigdor polag ńih ne stanuje i ne čuje se ondi nikakova živina: oboje, ptice nebeske i živina jest pogibla. Psal. 78. Mihea 3.

11. I hoću Jerusolim pogoriščem i drakunskim brlogom učiniti i vse varoše židovske opustiti, da nigdor u ńih stanoval ne bude.

12. Gdo bi sada razuman bil i prijmal to k srdcu i naviščeval, ča im usta gospodńa govore; zač jest zemlia razvaliena i opuščena, kako pustińa, u koj nigdor ne biva.

13. I gospodin reče: zato da moi zakon zapuščaju, ki sam jim dal, i ne poslušaju rič moju i ne živu po nioj,

14. Nego nasliduju volju srdca svoga i Baalima, kako su je otci ńih naučili.

15. Zato veli gospodin Sabaot, bog Izraelski ovako: evo ja hoću ovi plk z pelinom pitati i žlčju napoiti.

16. Hoću je mej pogane rasipati, ki ne znaju ni ńih ni otac ńihovih, i meju ńih posla[s]ti meč, dokle vsi poginu.

17. Ovako veli gospodin Sabaot: naimite i pripravite žene narikovne, da doidu, i pošlite po one, ke dobro znaju tužiti se,

18. I hitite žalovati nas, da oči naši suzami rone i obrve naše vodom zviraju;

19. Da se gorki plač u Sionu čuje, ovako naime: ah kako smo mi savsima pogubliene i sramotne? Nam je ostaviti zemlju, jer oni su hrame naše iz fundamenta razvalili.

20. Zato poslušaite vi žene rič gospodinovu i vazmite k srcu govorenje ust ńegovih; učite hćere vaše plakati se i uči jedna drugu tužiti se, navlastito ovako:

21. Smrt jest oblokom k nam skočila i u polače naše došla, da davi dicu po putih i mladiće po ulicah.

22. Ovako veli gospodin: reci, človičji trupi imaju ležati kako gnoi na poliu i kako otava za koscem, ku nigdor ne pobira.

23. Ovako veli gospodin: ne hvali se mudri mudrostjom svojom, ni jaki jakostjom svojom; ne hvali se bogati bogatastvom svoim; 1. Kor. 1. 2. Kor. 10.

24. Nego ki se hoće hvaliti, ta se hvali z ovim, da zna mene i razumi, da sam ja gospodin, ki milosrdie, pravdu i pravicu čini na zemli; jer to jest meni ugodno, veli gospodin.

25. Evo, dohaja vrime, veli gospodin, da hoću pohoditi vse obrizane i neobrizane,

26. To jest: Jejupat, Judeiu, Edom, sinove Amona, Moaba, i vse ki po onih kraih pustińe bivaju. Jer vsi pogani imaju neobrizano predkožje, a vsa kuća Izraelska ima neobrizano srdce.

Kap. X.

Opominanie da se nima niktore poganskim običajem držati, ni iz manenosti na mistu pravoga živoga vsemogućega boga nečiste idole činiti i častiti-e s prorokovu tužnu molbu za plk.

1. Poslušaite, ča vam od kuće Izraelske gospodin govori.

2. Ovako veli gospodin: ne učite se poganskomu običaju i ne boite se znamenia nebeskoga, kako se pogani boje; Idolatria.

3. Jer poganski bogove jesu savsima niščetni. Oni posiku u lozi hrast, drivodelia je pogladi z plańom, Poganski bogovi.

Digitized by Google

Isaia 40. 44. 4. I okuje srebrom i zlatom i zagvozdi-e čavli i mlati, da se ne raspadu.

5. Ča su veće nego stupi odiveni? ne znaju govoriti, k tomu tribi-jh je nositi, jer ne mogu hoditi. Zato ne boite se, jer ne mogu ni pomoći ńi škoditi.

6. A tebi, gospodine, nij nigdor takmen, ti si velik i ime tvoje jest veliko, i to moreš delom izkazati.

7. Gdo bi se tebe ne bojal, ti kraliu poganski? Tebe jest tribi poslušati, jer nij meju vsimi mudrimi poganskimi i meju vsimi kralievstvi tebi podobna.

8. Oni su vsi zaiedno maneni i bezumni, jer drvo jest niščetna božja služba.

9. Srebrne skrile donašaju se iz priko mora, zlato iz Uphe, a meštar ili zlatar je žutu svilu i škrlatom obuče, i vse to jest mudrih dilo.

10. A gospodin je pravi bog, živi bog, večni krail, pred ńega srdom zemlia se trese i pogani ne mogu pričenie ńegovo trpiti.

11. Zato recite im tako: Bogovi, ki nisu neba ni zemlie stvorili, hote iz zemlie zatreni biti i pod nebom.

12. A on jest moćom svojom zemliu stvoril i vas svit ugotoval mudrostjom svojom, i nebo razprostranil razumom svojim.

13. Kad on grmi, tako jest vode mnogo pod nebom i poteže gori oblake od kraja svita. On čini bliske z dažjem i čini vitar puhati iz otainih krajev.

14. Vsi liudi jesu maneni z ńih nesrićom i vsi zlatari ostaju sramotni ž ńih prilikami, jer idoli ńih jesu hinba i nimaju života.

15. K ničemur jesu i bludeće dilo; ńim je poginuti, kad je pohodim.

16. A on ki jest Jakovlievo blago, nij k' ničemure, nego on ki-e vse stvoril, i Izrael jest ńega otačastvo, zove se gospodin Sabaot.

17. Dai tja iz zemlie trgovinu tvoju, ti ka bivaš u tvrdom mistu.

18. Jer ovako veli gospodin: ovo hoću ja vsih ki bivaju u zemli za sada raztrkati i mučiti je, da budu ćutili.

19. Ah nevolio i beteže moj, meni se vidi, da je to moja muka, meni ju je trpiti.

20. Krov moj jest razvržen i vsi naši stupi razbieni; sinovi moji otidoše i ni-jh; nigdor ne dviže opet krova moga i nigdor ne napińe šatore moje.

21. Jer pastiri omaneniše i ne pitaju za gospodina. Zato ne znaju ništar pravadna učiniti, nego vsi stadi jesu se raztekli.

22. Evo dohaja niki vapai i velik potres iz zemlie od polunoći, ki varoše židovske opušća, ki imaju biti drakunom ložišća.

23. Ja znam, gospodine, da človičje dugovanje nij v ńega oblasti, i niednoga žitak ili dugovanie ni u vlaššoj Psal. 79.
moći. Molba.

24. Kaštigai me, gospodine, da podobno, a ne u srdu tvomu, da me ne pogubiš.

25. A izsipli srd tvoi vrh pogane, ki te ne znaju, i vrh zemlie, ke se imenu tvomu ne mole. Jer su oni Jakova pojili i požrli i oni su ga porobili i pribivališće ńegovo opustili.

Kap. XI.

Spomenutje zaveza, ko je nikada z otci zavezano, i navišćenie nevolie, ka hoće za voliu neposluha na plk doiti, s tužnim povidaniem, kako je prorok, radi istine, meju svoimi zemliaci u pogibeli života; zato je hoće bog kaštigati.

Digitized by Google

Dev. 27. Ga. 3. 1. Ovo je rič, ka učińena bi Ieremii od gospodina i reče:

2. Poslušaite rič ovoga zavita, da ju onim iz Jude, purgarom Jerusolimskim, poviste;

3. I reci-jim: ovako veli gospodin, bog Izraelski: proklet budi, ki ne bude poslušal riči zaveta ovoga,

4. Ki sam ja otcem vašim zapovidal oni dan, kad je iz Jejupta izpeliah, iz želizne peći, i rekoh: poslušaite rič moju i činite, kako sam vam zapovidal; tako budete plk moj, a ja bog vaš;

5. Da budem rotu mogal držati, koju sam otcem vašim prisegal, dati jim jednu zemliu, u koi med i mliko zvira, kako je i današńi dan. Ja odgovorih i rekoh: budi tako, gospodine.

6. I gospodin mi reče: prodikui vse ove riči po varoših židovskih i po ulicah Jerusolimskih i reci: poslušaite riči zaveta ovoga i ovršuite je.

Rois. 15. 26. 28. 7. Jer sam ja otce vaše posvidočil od onoga dne, kad je iz Jejupta peliah, do današńega dne, i svidočih zaran i rekoh: poslušaite glas moi.

8. A oni ne poslušaše i ne prikloniše uši svoje, nego vsaki grediše po svojem zalom pomišleniem srdca. Zato hoću vrh ńih navesti vse riči ovoga zaveta, ke sam ja zapovidal ovršiti, a oni ga nisu ovršili.

9. I reče mi gospodin: ja dobro znam, kako se oni u Judei i Jerusolimu kupe.

10. Oni se obraćaju k onim grihom prvih otac ńihovih, ki takoje ne htihu poslušati riči moje i naslidovahu ine boge i služahu ńim. Tako jest kuća Izraelska i židovska vsevdil zavet moj prestupila, ki sam ja z otci ńihovimi učinil.

11. Zato ovo, veli gospodin, ja hoću jednu nesriću na ńe poslati, koi ne te moći uteći, i kad budu k meni vapili, ne ću je uslišati. Dev. 32.

12. Zato neka gredu varoši Judeiski i purgari Jerusolimski i neka vapiu k bogom, kim sů kadili, ali oni ńim ne te pomoći u ńih potribi.

13. Jer kolikogodir gradov, toliko takoje bogov imaš ti Judea, i koliko ulic jest u Jerusolimu, toliko sramotnih oltarov jeste uzidali, da na ńih Baalu kadite.

14. Zato ne prosi za ovi plk i ne prolij nijedne slze ni molitve za-ń; jer je ne ću uslišati, kad budu k meni vapili u svojoi potribi. Dev. 32.

15. Što imaju priateli moji dugovanja u kući mojoi? Oni čine vsaku lotriu i mnidu se svetim mesom osloboditi od lotrie ńihove; i kad zlo čine, jesu dobre volie.

16. Gospodin te imenova zelenu lipu, plodnu uliku, a sada jest on z velikim vapajem uboistva ogań okol ńe užgal i da kite ńega poginu. Kraliu Babilonskomu, progańanie Jeremie.

17. Jer gospodin Sabaot, ki te je zasadil, jest tebi nesrićom napritil, radi zlobe kuće Izraelske i Judeiske, ku oni čine, da me draže z ńihovim kadenjem, ko Baalu čine. Psal. 7.

18. Gospodin mi je oznanil, da je znam i kaže mi ńih misal,

19. To jest, da me hote kako nebogu ovčicu na mesnicu peliati. Jer ne znajah ja, da su se dogovorili suprot meni i rekoše: neka nam stablo spored s plodom pogubiti i iskoreniti iz zemlie živućih, da ga ni slida ni tora ne bude.

20. A ti, gospodine Sabaote, ti pravi sudče, ki srdca i misli znaš, dai mi viditi osvetu tvoju vrh ńih; jer sam ja tebi dugovanie moje preporučil.

21. Zato veli gospodin ovako suprot

Digitized by Google

mužem u Anathothu, ki dušu tvoju išću
i govore: ne prorokuj nam v imenu
gospodńem, ako ne ćeš od ruk naših
umriti.

22. Zato ovako veli gospodin Sabaot:
ovo ja hoću pohoditi ńih mlado muštvo
i imaju mečem poginuti, a ńih sini i
hćere gladom umriti, da jih ništar ne
ostane.

23. Jer ja hoću na muže Anathothske
nesriću poslati ono lito, kad imaju po-
hojeni biti.

Kap. XII.

Tužba proroka k bogu, kako ki nepravadnim veliku sriću, a dobrim dosta nevolie i tuge posilia. Od prognania židov i pozvania poganov.

Iob. 21. 1. Gospodine, da bih se prem hotil s
Psal. 73. tobo*m* pravdati, zato li ti dobudeš; ništar
mańe govoriti mi-e od pravde s tobom.
Zač nebogoliubni se tako dobro ladaju
i špotlivci imaju vazda vsega dosta?

2. Ti je sadiš, da se primu i rastu i
da plode; ti dopušćaš, da se tobom hvale
i ne kaštigaš je.

3. A mene, gospodine, znaš i vidiš
me i iskušaš srdce moje pred tobom.
Ali je ti slobodne pušćaš, kako ovce,
Šparińaš je evreiski povećuješ je i pripravliaš. da ubieni budu i šparińaš je na za-
klanie?

4. Dokle ima zemlia tako nevolna le-
žati i trava na poliu povsuda sahnuti
radi grihov bivajućih, da oboih, ni ptic
ni živine ni*j*? Jer govore: on veliko
zna, ča nam se hoće primiriti.

5. Kad te oni ki pišice hode strude,
Psal. 107. kako ti bude, kad bi imel z konńici
teći? i ako u zemli, gdi je mir, išćeš
slobodi, što hoće s tebe biti pri oho-
lomu Iordanu?

6. Jer se tobom rugaju tvoja bratia i
kuća otca tvoga i vapiu nad tobom:
zato ne ufai-jm, prem ako s tobom
priaznivo govore.

7. Zato meni-e bilo kuću moju ostaviti
i odvreći se otačastva moga i moju mi-
lu dušu u nepriatelske ruke dati.

8. Otačastvo moje jest meni dopalo,
kako lavu v lozi, i mrmńe na me, zato
mu sam nepriatel postal.

9. Otačastvo moje jest kako vsako-
jačke farbe ptić, okol koga se druge
ptice spravliaju. Nu, spravite se vsi vi
polski zviri, hotte i žerite.

10. Pastiri i drugih veće jesu vino-
grad moj pokvarili i ńivu moju potla-
čili; oni su moju lipu ńivu pustińom
učinili i zapustili su ju.

11. Ja jur vidim, kako je nemilo opu-
šćena, pače vsa zemlia jest pusta, a ni-
gdor se ne žuri.

12. Jer nepriateli gredu priko vse du-
brave pustińe, i žerući meč gospodńi od
jednoga kraja zemlie do drugoga, i ni-
edna plt ne će imati mira.

13. Oni siju pšenicu a trńe žeti hote,
i ča dobudu, to ńim ni*j* do koristi. Ne
te se veseliti dohodku svomu pred liu-
tim srdom gospodńim.

14. Ovako veli gospodin suprot vsim
zalim susedom mojim, ki otačastvu pri- Dev. 4. 20.
govaraju, ko sam ja meju plk moj Iz- Obećanie i pričenie.
raelski razdilil: ovo je hoću ja iz zem-
lie ńihove iskoreniti i kuću židovsku
izposred ńih izdriti.

15. I kad je jur izderem, tako se hoću
opet smiliti i vsakoga ka otačastvu i u
zemliu svoju dopeliati.

16. I hoće se zgoditi, ako se od plka
moga nauče, da se budu rotili mojm
imenom: kako je gospodin živ; kako
se poprvo puk moj naučil biše prisegati
Baalom, tako imaju biti meju plkom
mojm odhrańeni.

Digitized by Google

17. Ako pak ne te poslušati, tako hoću ja takov plk iskoreniti i umoriti, veli gospodin.

Kap. XIII.

Bog kaže proroku po priliki pasa, kako hoće židovski plk velike i male zajedno kaštigati.

1. Tako veli gospodin meni: poiidi i
Laneni paas. kupi sebi laneni pas i opaši ńim ledva
tvoja i ne zmoči ga.
2. I ja kupih jedan pas po zapovedi
gospodńoi i opasah se ńim okolo ledav.
3. Tada drugoč učińena bi rič gospodńa
k meni i reče:
4. Vazmi pas, ki si kupil i kim si se
po ledvih opasal, spravi se i poidi na
Frath i sakrij ga ondi u jednu razpukalinu.
5. I poidoh i sakrih ga nad Frathom,
kako mi biše gospodin zapovidal.
6. Kasno zatim reče opet gospodin
k meni: spravi se i poidi na Frat i
vazmi opet paas tvoi, ki ti zapovidah
ondi sakriti.
Eufratem. 7. I poidoh nad Frat i izkopah i vazeh od onuda paas, kamo ga bih sakril.
I ovo biše paas sagńil, da k ničemur
ne biše.
8. Tada rič gospodńa učińena bi k
meni i reče:
9. Ovako veli gospodin: ravno tako
hoću pogubiti veliku oholiu Židovsku i
Jerusolimsku.
10. On zali plk, ki riči moje ne će
poslušati, nego blude po ńih pomišleniu
srdca i nasliduju tuje bogove, da ńim
služe i da jim se mole; ńim je biti
kako pasu, ki ništar nij vridan.
11. Jer ravno kako človik paas okol
ledja svoja opaše, tako sam se ja sa
vsom kućom Izraelskom i židovskom
opasal, da bi oni plk moi bili na slavu
i poćtenie imena moga; a oni ne te poslušati.
12. Zato reci ńim ovu rič: Ovako veli
gospodin, bog Izraelski: vsi sasudi imaju
vinom napuńeni biti. Tako ti hote odgovoriti: gdo to ne zna, da se imaju
vinom vsi sasudi napuniti?
13. Tako im reci: Ovako veli gospodin:
ovo ja hoću vse one ki va ovoi zemli
bivaju, kralie ki na Davidovu pristolju
side, redovnike i proroke i vse purgare
Jerusolimske opoijti, da piani budu;
14. I hoću jednoga z drugom, otce
spored ditcom rastrkati, veli gospodin;
i ne ću zanesti ni prostiti ni smilovati
se nad ńih pogibelu.
15. Zato poslušaite jur i imijte pomńu
i ne grozite se, jer jest to gospodin govoril.
16. Poslušaite gospodina boga vašega,
prvo neg se omrači i prvo neg se noge vaše
za tamne gore opotaknu, da na svitlinu čekate, budući da on hoće vse potamniti.
17. Ako vi ne ćete toga poslušati, tako se ie duši mojoi skrivši plakati nad
takovom oholiom; oči moj hote suzami
roniti, da je gospodńe jato uhićeno.
18. Recite kraliu i kralici: sedte doli,
jer kruna i gospodstvo vaše odpalo jest
od glave vaše.
19. Varoši suprot poludne jesu zatvoreni, a nikogare nij, ki bi je odtvoril;
vsa Judea jest do čista odpeliana.
20. Dvignite oči vaši i pogledaite, kako od polunoći simo potežu. Da gdi-e
jato, ko biše tebi preporučeno, tvoje gospodsko jato?
21. Ča hoćeš reći, kad te tako pohode? Jer si je ti tako naučil suprot sebi,
da oni budu poglavnici i glave. Ča valia, da ti hoće teško biti kako ženi u
hipih?
22. I kad u srdcu svomu pomisliš, zač

Digitized by Google

mi se to izgaja? Radi množastva grihov tvojih jest tvoja sramota razodivena i goleni tvoji silom odkriveni.

23. More li Arapin kožu svoju prominiti ili leopard svoju dlaku? tako i vi ne morete dobro činiti, pokle ste se jur zlu obiknuli.

24. Zato je hoću razkropiti kako plive, ke vitar iz pustińe raznese.

25. To ima biti tvoja plaća i del tvoi, ki sam ti odmiril, veli gospodin. Zato da si me zabil i zanašaš se na laži,

26. Zato hoću tvoju sramotu visoko razoditi suprot tebi, da se bude sramota tvoja dobro vidila.

27. Jer sam vidil preliubodeistvo tvoje, tvoje pohotinje, i tvoje objidno kurbenstvo, i tvoji smradi, oboje, na gorah i na ńivah. Gore tebi, Jerusolime, kada hoćeš u tvoje dni očišćen biti.

Kap. XIIII.

Bog zapovida proroku, da navisti plku dragińu sada i da za-ń boga ne moli, jer ga ne će uslišati. Ali prorok ništar mańe prosi za plk.

1. Ovo je rič, ku gospodin Jeremii reče od vrimena dragińe. Dragińa.

2. Judea nevolno leži, ńe vrata tužno stoje; zlo stoji po zemli i u Jerusolimu jest velika suša.

3. Veliki šaliu male po vodu, a kad k studencu doidu, ne naidu vode i donašaju ńih kable prazdne nazad. Oni gredu tužni i žalostni i sakrivaju ńih glave,

4. Zato da zemlia puca, jer ne dažji na ńu. Kopači gredu tužni i žalostni i zavijaju glavu svoju;

5. Jer i košute, ke su na ńivi porodile, zapušćaju mlade, ne buduć trave.

6. Divjina stoi na vrsih i ajer z usti zauhića kako i drakuni, i crkaju, jer nijedno zelje ne raste.

7. Ah gospodine, naše sagrišenje jest to zaslužilo, ali pomozi daij za ime tvoje; jer naš neposluh jest velik, s kim smo suprot tebi sagrišili. Molitva Jeremie. Isaia 49.

8. Ti si kripost Izraelska i ńega pomoćnik u potribah; zač se držiš kako da bi inostranac u zemli i kako tuji, ki istor priko noći vnutri prebude.

9. Zač se držiš kako vitez, ki jest strašliv, i kako žigant, ki ne more pomoći? Ti si meju nami, gospodine, i mi se zovemo po imenu tvojem; ne ostavi nas.

10. Tako veli gospodin od ovoga plka: oni radi teku simo ter tamo i neradi doma ostaju; zato ńih se ne će gospodinu, nego misli na ńih zlobe i hoće grihe ńihove pohoditi.

11. I gospodin reče meni: ti nimaš za ovi plk milosti prositi.

12. Jer prem da poste, zato ne ću ja ńih suze uslišati; i prem da posvetilišća i žrtve žgu, zato mi nisu ugodne, nego je hoću z mečem, z gladom i kugom pogubiti.

13. Tada rekoh ja: Ah gospodine, gospodine, ovo ńim proroci govore: vi ne ćete niednoga meča viditi i nijednu dragińu imiti; nego vam hoću dobar mir ovdi dati.

14. I gospodin reče meni: proroci krivo prorokuju u mojem imenu, ja je nisam poslal i ńim ništar zapovidal i ništar š ńimi govoril; oni vam prodikuju kriva vienia, laži, krive božje službe, i ńih srdca hinbe. Krivi proroci.

15. Zato veli gospodin od prorokov ovako, ki u imenu mojem prorokuju, a buduć da ih ja nisam poslal i oni ništar mańe prodikuju, da ne će ni meč

Digitized by Google

ni dragiña u ovu zemliu dojti. Takovi proroki imaju mećem i gladom poginuti.

16. A plk, komu prorokuju, ima od meča i od glada po ulicah u Jerusolimu simo ter tamo ležati, da je nigdor ne bude zakopal; i ñih žene takoje, sinove i hćere, i hoću ñih hudobiju vrh ñe izsipati.

17. I reci ñim ovu rič: oći moji suzami teku dan i noć i ne prestaju, jer gospodična (-dicztsna), hći plka moga, jest gorko mučena i nevolno zbiena.

18. Ako gre(m) van na polie, ovo leže oni ki su mečem pobieni; ako dojdem u varoš, tako leže oni ki su od glada crknuli. Jer i proroci i redovnici imaju se u zemliu preseliti, ku ne znaju.

Molitva Jeremie.

19. Jesi li Judeju zavrgal? ili nenavidi duša tvoja Sion? da zač si nas tako izbil, da nas nigdor ozdraviti ne more? Mi ufahomo, da mir bude, a ništar dobra ne doide; mi ufahomo ozdraviti, a ovo veće odnemogosmo.

20. Gospodine, mi spoznavamo našu nebogoliubnost i otac naših pregrišenie, jer mi jesmo suprot tebi sagrišili.

21. Ali ti radi imena tvoga ne dai nam sramotnim biti. Ne dai, da pristolje gospodstva tvoga pogrjeno bude; pomisli dai i ne raztrgni zaveza tvoga s nami.

22. Jer nij meju poganskimi idoli nijednoga, ki bi mogal dažd dati, a nebo ne zna dažjiti. Ti li si gospodin, bog naš, na koga mi ufamo. Jer ti vse to moreš učiniti.

Kap. XV.

Gospodin ne će uslišati molitve proroka, koje za plk moli i odgovara mu na ńega tužbe.

Moisei. Samuel.

1. I gospodin reće meni: i da bi Moisei i Samuel preda mnom stali, tako nimam želinja nijednoga k tomu plku; zreni-e tja izpred mene i neka hode.

2. I ako ti reku, kamo hoćemo? reci ñim: Ovako veli gospodin: koga smrt udri, toga udri; koga meč, toga meč; koga glad, toga glad; koga uza, toga uza.

3. Jer je hoću pohoditi s četirimi mukami, veli gospodin: z mečem, da zaklani budu; sa psi, ki je razdirati imaju; z pticami nebeskimi i zviri zemalskimi, da budu požrti i straćeni.

Četvere muke.

4. I hoću je po vsih kralievstvih na zemli simo tr tamo goniti za voliu Manase, sina Jehiskijna, kralia židovskoga, zato ča je u Jerusolimu učinil.

5. Da gdo se hoće na te smiliti, Jerusolime? gdo te hoće pomilovati? da gdo hoće poijti i mir obdržati?

6. Ti si me ostavil, veli gospodin, i izneviril si se; zato sam iztegnul ruku moju suprt tebi, da te pogubim; jur sam trudan smilujući se.

7. Ja je hoću z lopatom iz zemlie izvrеći i hoću iz plka moga, ki se ne će obratiti od svoga zaloga žitka, vse sirote učiniti.

8. Hoće mi veće vdovic meju ñimi biti, nego peska v moru. Ja hoću vrhu materinih sinov očitu pogibel posla[s]ti i na varoš iznevarice navaliti;

9. Da ona, ka ima sedmero ditce, tužna bude i iz srdca uzdiše. Jer ñim hoće za velika dne sunce zaiti, da se oboje, ñih slava i veselje, skonča. A ostale hoću pod meč nepriatelom ñihovim dati, veli gospodin.

10. Ah maijko moja, da si me porodila na koga vsaki človik ñerči po vsoij zemli. Jere nisam na ozuru dal ni vazel ter me još vsaki kune.

11. Gospodin reče: nu zato ja li hoću nikoliko vas obdržati, jer ima potle bolie biti; i hoću vam na pomoć doijti u potribi i teškoći meju nepriateli.

Kripost.

Digitized by Google

12. Ne mniš li ti, da je gdigodir železo, ko bi mido i želizo od poludne raztrupalo?

13. Ali hoću prvo blago i iminje vaše na jagmu vreći, da vam ništar za ńe ne dopade, i to radi vsih grihov vaših, koje ste po vsih vaših krainah učinili.

14. I hoću vas k vašim nepriatelom zapeliati u zemliu, ku ne znate; jer se jest ogań moj v mojem srdu suprot vam razzažgal.

Molitva Jeremie.

15. Ah gospodine, ti je znaš, spomeni se na nas i podjami se nas i osveti nas na naših progonitelih. Vazmi nas i ne odvlači srd tvoj suprot ńim; jer ti znaš, da smo za tvoju voliu sramoćeni.

16. Kad rič tvoju naidemo, uzdrži nam ju, jer je srca našega veselje i kripost; jer se mi imenom tvojim zovemo, gospodine, bože Sabaote.

17. Mi se ne družimo sa špotlivci i ne razgovaramo se š ńimi, nego ostajemo sami pred rukami tvoimi, jer si vele gńivan na nas.

18. Da zač naš beteg tako dugo trpi i naše rane tako gnoje, da je nigdor ne more ozdraviti? Ti si nam postal kako izdubeni studenac, ki ne će veće izvirati.

19. Zato tako veli gospodin: ako se k meni obratiš, hoću se i ja k tebi obratiti tere imaš ostati moj pripovidavac. I ako budeš učil dobro (*recte:* dobre), da se od zalih razlučuju, tako hoćeš moj prodikač ostati. I prvo neg bi ti imil k ńim uskočiti, hote oni h tebi.

Kriplienie k Jeremiј. Jere. 1.

20. Jer sam te učinil tvrdim midenim zidom meju plkom mojim i prem da se s tobom bore, ništar ti ne te dobiti; jer sam ja polag tebe, da te pomožem i da te otmem, veli gospodin.

21. I hoću te oteti iz ruke zalih i izbaviti iz ruk silnikov.

Kap. XVI.

Gospodin prepoveda proroku, da se u židovskoi zemli ne ženi i da nima niednoga baratania š ńimi, jer je hoće strašnim načinom kaštigati.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti nimaš žene vazeti, ni sinove ni hćere odhraniti va toji zemli.

3. Jer ovako veli gospodin od sinov i hćeri, ki se ovdi porode, i od ńih mater, ke je rode, i od otac ńihovih, ki je goje va ovoi zemli:

4. Ńim je betegom umriti i ni žalovanim ni zakopanim biti, nego biti blato na zemli, i k tomu mečem i gladom poginuti i ńih trupi budu pticam nebeskim i zvirom zemalskim pića.

5. Jer ovako veli gospodin: ti nimaš poiti u žalostnu kuću i nimaš poiјti onamo žalovati ni pomilovati-e; jer sam ja mir moj vazel od plka ovoga, veli gospodin, zajedno z milostiom i milosrdiem moim.

6. Da oboji, veli i mali, imaju umirti (*recte:* umriti) u zemli ovoi i ne biti zakopani ni požalovani, i nigdor se ne će nad ńimi oskusti ni obriti.

7. I ne te meja ńe diliti (kruha) pri plaču za ukripiti-e nad truplom ni dati ńim iz pehara kriposti piti nad otcem ter nad materom.

Kruha: piću ili ća takova.

8. Zato ti nimaš v niednu pivnicu poiti, da pri ńih sidiš, ni jisti ni piti.

9. Jer ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: ovo ja hoću ovdi dvignuti pred očima vašima i za vašega života glas veselia i radosti, glas ženiha i neviste.

10. I kad to vse tomu plku poviš i oni tebe odgovore: zač govori gospodin suprot nam tako veliku nesriću? ka-

Digitized by Google

kovo jest pregrišenie ili grih, s kim smo gospodina boga našega vridili?

Uzrok kaštige.

11. Reci ńim: zato da su me se otci vaši odvrgli, veli gospodin, i naslidovali su tuje boge, onim su služili i molili-*j*m se, a mene ostavili i zakon moj ne ovršili.

12. I vi još gore činite, nego otci vaši. Jer evo vsaki od vas žive po svojoi voli, da me ne poslušate.

13. Zato vas hoću iz ove zemlie izrinuti i u zemliu, ku ni vi ni otci vaši ne znaju; ondi vam je služiti tujim bogom dan i noć, ondi vam ne *ć*u niedne milosti skazati.

14. Zato evo vrime dohaja, veli gospodin, kad se ne bude veće govorilo: kako je gospodin živ, ki je sinove Izraelske iz Jejupta izpelial;

15. Nego: kako je gospodin živ, ki-e sinove Izraelske iz zemlie polunoćne i iz vsih zemal izpelial onamo, kamo je je izri*n*ul. Jer je ho*ć*u opet dopeliati u zemliu, ku sam otcem ńihovim dal.

16. Ovo ho*ć*u vnoge ribare van poslati, veli gospodin, da je love. I po tom ho*ć*u vnoge lovce izslati, ki je budu hitali po vsih gorah, po vsih vrsih i po vsih brlogih;

17. Jer oči moji vide vse ńih pute, da se pred manom ne mogu sakriti, i ńih sagrišenie jest pred očima moima razkriveno.

18. Ali prvo hoću ńim ńih lotriu i grihe dvoicom platiti zato, da su zemliu moju s trupmi ńih krive slu*ž*be oskvrnili i napunili ž ńih smradom otačastvo moje.

Trupla to jest da vnogu ditcu ofrovahu i Molohu žgahu. Molba Jeremie.

19. Gospodine, ti jesi jakost moja i moć moja, i moje pribižiš*ć*e u potribi. Pogani hote h tebi doiti od kraja svita i reći: otci naši jesu imeli krive i niš*ć*etne bogove, ki ne mogu pruditi.

20. Kako more člověk bogove činiti, ki bogove nisu?

21. Zato evo je ho*ć*u učiti i oznaniti ńim ruku i moć moju, da spoznaju, da se ja gospodin zovem.

Kap. XVII.

Od kaštige onih ki su se od boga odvratili i ufaju na člověka; polag toga jedna vele srčena molitva. Da se sobota ima počtovati.

1. Grih Judeje jest zapisan železnim perom i z rtastim diamantom i na tablu srdca ńihova izrizan i na krai oltari ńihovih,

2. Da se sinove vaši spominati imaju na one oltare pod zelenimi stabli na visokih gorah.

3. A ja ho*ć*u višinu tvoju, oboje, na gorah i na polju, zajedno z babš*ć*inom tvojom i vsim blagom tvojim na jagmu vre*ć*i radi grihov tvojih, koje si učinil po vsih krainah tvojih.

4. I ti imaš iz tvoga otačastva, koje ti sam ja dal, izrinut biti; i ho*ć*u te učiniti, da sluga nepriatel tvoih budeš, u zemli koju ne znaš; jer ste vi ogań srda moga razžarili, ki hoće va-vike goriti.

5. Ovako veli gospodin: proklet budi on, ki se na člověka zapuš*ć*a i meso drži za mišca svoja, a srdcem od gospodina odstupla.

6. On bude kako planina u pustińi i ne *ć*e viditi pridu*ć*u kripost, nego ostati u suši v pustińi na neplodnu mistu, gdi nigdor ne biva.

7. A blaze onomu, ki se na gospodina zapuš*ć*a i koga ufanie gospodin jest.

8. On jest kako stablo, ko je nad vodom sajeno i nad potokom ukoreńeno. Psal. 1 2
Jer prem da vru*ć*ina dojde, ne boi se, nego listje ńega zeleno stoji i ne mari za sušu, nego nosi neprestanno plod svoj.

Digitized by Google

9. Srdce jest jedna stvar zanaudliva i strašliva, gdo ga more iziskati?

10. Ja gospodin morem srdce iziskati i misli i plaćam vsakoga po zasluženju i po plodu dela ńegova.

(Misli): ledja (recte: ledva).

11. Jer ravno kako ptica na jajih sidi ter je ne izleže, takov je on ki nepravadno blago kupi, jer mu ga je ostaviti, kad se naimańe nadie, i k tomu na koncu prigovor.

12. Ali misto naše svetińe, to jest pristol božastvene slave, jest vazda tvrdo ostalo.

13. Jer ti, gospodine, jesi ufanie Izraela; vsi ki te zapušćaju hote sramotni biti, a oni ki su se znevirili na zemli budu napisani; jer zapušćaju gospodina, vrutak žive vode.

14. Ozdravi me, ti gospodine, tako budem zdrav; ti mi pomozi, tako mi je pomoženo; jer ti si slava moja.

1. Kor. 4.

15. Evo oni govore: da gdi je gospodńa rič? Dragi, dai mi ju simo.

16. Ali ja nisam zato utekal od tebe, pastiru moj, i nisam človičjih dni potriboval, kako znaš; ono ča sam prodikal, pravadno jest pred tobom.

17. Listo mi ne budi strašan, ufanie moje u potribi.

18. Dopusti, da sramotni budu oni ki me progańaju, a ne ja; prestraši-e a ne mene, pusti vrh ńih priti dan nesriće, ki je ubie dvoicom.

19. Ovako veli gospodin meni: poidi i stupi pod vrata plka, kad židovski krali van ter vnutar gredu i pod vsa vrata Jerusolimska,

20. I reci ńim: poslušaite gospodńu rič, vi krali židovski i vsi židovi i vsi purgari Jerusolimski, ki ovimi vratmi vnutar greste.

21. Ovako veli gospodin: ćuvaite se i ne nosite nikakovo brime sobotńi dan vrati Jerusolimskimi, Sobota.

22. I ne vozite nijedno brime sobotńi dan iz kuć vaših i ne činite nijednoga dela, nego počtuite dan sobotńi, kako sam otcem vašim zapovidal. Ishod. 20.

23. Ali oni ne poslušaju i ne prigibliu uši ńihovi, nego stoje tvrdovratni, da me ne poslušaju i ne dadu se učiti. Dev. 15. Obećanie.

24. Ako me budete poslušali, veli gospodin, da ne budete nijedno brime nosili v sobotu i skroz ovoga varoša, nego ju posvećivali, da niedno dilo va ńem ne činite:

25. Tako imaju ovimi vrati van i vnutar hoditi krali i poglavnici, ki na pistolju Davidovu side i jahaju i voze se, oboje, na kolih i na końih, oni i poglavnici ńihovi zajedno sa vsimi, ki va Judei i va Jerusolimu stanuju; i ovi varoš ima vikoma prebivan biti.

26. I doiti imaju iz varošev židovskih i onih ki okol Jerusolima jesu tere iz zemlie Beniaminove, iz stran ter iz podgorja, i od poludne ki budu donašali posvetilišća, ofre, jilišne žrtve i tamian h kući gospodńoi.

27. Da ako me ne budete poslušali i ne posvećevali sobotu i vsakojačka brimena nosili vratmi Jerusolimskimi v dan sobotńi, tako hoću ja mei vrati ńihovimi ogań snititi, ki hoće vse hiše Jerusolimske požgati i ne bude se mogal ugasiti.

Kap. XVIII.

Bog šalie proroka u kuću jednoga lončara i oznani mu ondi dokonanie svoje; zapovida, da tako plk k pokori i k pobolšanju opomina. Prorok povida svoje nevolie, v kih stoji polak plka i moli se zato bogu.

1. Ovo je rič, koja bi učińena od gospodina k Jeremij i reče: Jeremia grede v lončarovu kuću.

Digitized by Google

2. Stani se i poidi doli u kuću lončarovu, ondi hoću da čuješ riči moje. Rim. 9.

3. I poidoh v lončarovu kuću i evo on prem na strugu delaše,

4. I lonac, ki biše iz ilovače učinil, shabi mu se mei rukami. Tako učini opet drugi lonac, kako ńemu drago biše.

5. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

6. Ne morem li tako s vami dugovati, vi od kuće Izraelske, kako ta lončar? veli gospodin. Evo kako je ilovača v lončarovoi ruki, tako ste takoje vi od kuće Izraelske v ruki mojoi.

Opominanie h pokori.

7. Iznevarice govoru ja suprot jednomu plku i kralievstvu, da je hoću izkoreniti, razvaliti i pogubiti.

8. A kad bi se obratil od zlobe svoje, suprot koi ja govorim, kajal bih se ja nesriće, ku mu mišliah učiniti.

9. I iznevarice govorim ja od jednoga plka i kralievstva, da je hoću sazidati i vsaditi.

10. Da ako zlo bude činiti pred očima mojima i ne posluša glas moj, tako bih se kajal dobra, ko mu bih obećal učiniti.

11. Zato reci onim iz Judeje i purgarom Jerusolimskim: Ovako veli gospodin: evo ja vam pripravliam jednu nesriću i mislim ništo suprot vam; zato obrati se vsaki od svojega zla žitka i pobolšaite se.

12. A oni govore: ča je nam zato, mi hoćemo po našoi misli dugovati i vsaki po želinju srdca svoga živiti.

13. Zato veli gospodin: pitaite dai meju pogani, gdo je kada tomu priložno čul? Da divoika Izraelska tako strašne riči čini.

14. Snig duglie stoji na stinah na poliu, kad iz Libana sniži, i dažjeva voda ne zgine tako brzo, kako brzo plk moji mene zabi.

15. Oni kade bogom i čine smutńe na putih ńihovih vsevdil i gredu krivim putem,

16. Da ńih zemlia pustińom bude, ńim na vikovični prigovor, da gdo mine, se čuditi i glavom kretal bude;

17. Jer je hoću jugom raznesti pred nepriateli ńihovimi, i hoću ńim pleća a ne obraz obrnuti, kad pogibaju. Proganianie Jeremie.

18. Ali oni govore: hodte, neka se suprot Jeremij svitujemo; jer redovnici ne mogu v zakonu zabluditi, ni mudri u viću zaiti, ni proroci krivo učiti. Hodte, neka ga z jezikom umorimo i riči ńegove za ništar držimo. Molitva Jeremie.

19. Gospodine, imij pomńu na me i poslušai glas suprotivnikov mojih.

20. Je li pravo, da se dobro zlim plaća? Jer su oni duši mojoi jamu skopali. Pomisli dai, kako sam se pred tobom držal, govoreć ńim ono ča je naibolie i srd tvoi od ńih obraćajući.

21. Zato kaštigai jur ńih diteu gladom i mečem, da ńih žene i vdovice prez ditce budu i ńih muži pobieni, a ńih mladići u voiski mečem zaklani.

22. Da se bude vapai iz ńih kuć čul, kako si ti iznevarice voijnike na ńe poslal. Jer su jamu izkopali, da me prevare i uhvate i nogam moim zanke napeli.

23. I pokle ti, gospodine, znaš vse ńih mišlenia suprot meni, da me hote umoriti, tako im ne odpusti ńih zlobe i ne pomrsi ńih grihe pred sobom; provrni-e izpred sebe i dugui š ńimi v' srdu tvojem.

Kap. XIX.

Proroku jest u drugoi priliki označeno božje dokońanie i kakova nesrića na Jerusolim i Thopheth doiti ima.

1. Tako veli gospodin: poidi i kupi sebi jedan lonac od lončara, zajedno z 1. Kra. 5.

Zemalski sasud.

nikoliko naistarijemi izmej plka, pred naistariega redovnikov;

Benhinnom dol.

2. I poidi doli u dolac Benhinnom, ki jest pred Tikulnimi vrati, i prodikui ondi riči, ke ti ja povidam,

3. I reci: poslušaite rič gospodńu, vi krali židovski i purgari Jerusolimski. Tako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: evo hoću takovu nesriću vrh ove varoše poslati, da gdo ju čuje, uši mu šumili budu;

Idolatria Baala.

1. Kralie. 3.

4. Zato da su me ostavili i predali ova mista inomu bogu i vnutri tujim bogom kadili, koje ni oni ni otci ńih ni krali židovski ne znajahu i napunili su ova mista nedužnom krvjom.

Kaštiga idolatrie.

5. Jer su Baalu višńa uzidali, da diteu svoju sažgu i da Baalu prikazališća žgu, ča ńim ja nisam ni rekal ni zapovidal ni mi je na misal došlo.

6. Zato ovo hoće vrime dojti, veli gospodin, da se ne budu ovi varoši veće Thopheth ni dolac Benhinnom, nego dolac zaklańa zvali.

7. Jer ja hoću židovsku božju službu i Jerusolimsku ovoga mista razvaliti i dati-e nepriatelom ńihovim. da mečem poginu pod rukami onih, ki ńim na glavu strgu, i ńih trupe dati pticam nebeskim i zvirom zemalskim za piću.

Devte. 28.
Luka 19.

8. I ove varoše hoću opustiti i do špota, da vsi oni ki ovuda minu, budu se čudili nad ńih mukami i rugali se ńimi.

9. Hoću da budu jili sinovlie i hćerino meso, i jedan drugoga meso hoće jisti u potribi i nevoli, da nepriateli ńih i oni ki ńim na život strgu, hote ih obnevoliti.

10. I ti imaš lonac pred ludmi, ki su s tobom pošli, razbiti,

11. I reći ńim: Tako veli gospodin Sabaot: ravno kako se lončarovo delo razbie i ne more se opet zaciliti, tako hoću takoje ja plk ovi i varoš razbiti, imaju u Thophethu i zakopani biti, pokle ne bude gdi indi zakopati.

12. Tako hoću s timi varoši, veli gospodin, i z onimi ki v ńih stanuju dugovati, da varoš bude ravno kako Thopheth.

13. I k tomu imaju kuće u Jerusolimu i kuće židovskih kraliev ravno tako nečiste biti, kako varoši Thophetha; pače vse kuće, gdi su na krovih kadili i vsemu nebeskomu možtvu i inim bogom pitne žrtve žgali.

14. I kad Jeremia opet iz Thophetha doide, kamo ga biše poslal gospodin prorokovati, stupi on pod pristrišak kuće gospodinove i reče vsemu plku:

15. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: ovo ja hoću vrh ovi varoš i vrh vse ine varoše nesriću poslati, ku sam suprot ńim govoril, zato da su tvrdovratni i ne te poslušati rič moju.

Kap. XX.

Pashur redovnik bie Jeremiu i stavi ga u tamnicu. Prorok mu povida, kakova kaštiga od gospodina ga čeka z naslidujuću tužbu, da je z prodikovanjem svoim porugan i proganian.

Jeremia je bijen i u tamnicu vržen.

1. I kad Pašhur, sin Imera redovnika, ki biše naiviśńi u kući gospodinovoi, zasliša ove riči prorokujući,

2. Udri on proroka Jeremiu i vrže ga u tamnicu pod goreńa vrata Benjaminova, ka jesu nad kućom gospodńom.

3. Kad jutro bi, iztegnu Pašhur Jeremiju iz tamnice. Tada reče Jeremia ńemu: gospodin te ne zove Pašhur, nego Magur povsuda.

Magur se govori strah.

4. Jer ovako veli gospodin: ovo te hoću sa vsimi prijateli tvojimi u strah dati i pasti jim je od meča nepriatel

Digitized by Google

ńihovih. To hoćeš ti očima viditi. I hoću vsu Judeju v ruke kralia Babilonskoga predati; on je ima u Babiloniju odpeliati i mečem umoriti.

5. I hoću vsu bašćinu ovoga varoša v ruke nepriatelov ńihovih dati, neka oni vse drago kamenie i vse blago kraliev i varošev zajedno savsim ča su udilali pohvate i u Babiloniu popeliaju.

6. A ti Pašhur imaš sa vsu obitelju tvoju sužan biti i u Babiloniju priti; ondi ti-e umriti i biti pokopanu zajedno sa vsimi priateli tvoimi, kim ti laži prodikuješ.

Jeremia je svojm prodikaniem pošpotan i progańan.

7. Gospodine, ti si me pregovoril, a ja sam se dal pregovoriti; ti si meni bil prejak i premogal si me, a ja sam na to vsaki dan rugan i vsakomu sam do smiha.

8. Jer odkle sam govoril, kričal i prodikal, od muke i raspa, jest meni rič gospodńa prigovor i špot vsaki dan.

9. Tada ja mišliah: nu, ne ću se veće na ńega spominati ni va imenu ńegovim prodikati; ali bi u srdcu mojem kako goreći ogań u kostih moih zatvoren, da ne mogah trpeti i malo da ne preminuh.

10. Jer ja čujem, koliko je onih, ki me psuju i povsuda straše: Nu tužite se na ńega, mi se hoćemo tužiti na-ń, govore vsi priateli i drugi moji, ako ga kako prevarimo i uhitimo i nad ńim se omastimo.

11. Ali gospodin jest polak mene, kako moćan vitez. Zato hote progoniteli moji pasti i ne te premoći, nego vele sramotni biti, zato da tako maneno duguju: večna sramota hoće biti, ka se ne će zabiti.

12. A sada, gospodine Sabaote, ki pravadne skušaš, ledva i srdca vidiš, neka vidim tvoju osvetu nad ńimi; jer sam ja tebi dugovanie moje preporučil.

13. Poiјte gospodinu, slavite gospodina, ki ubogoga život iz hudobnih ruk otimlie.

14. Proklet budi dan, kad se rodih i proklet budi dan, kad me mati porodi; Tužba Jeremie.

15. Proklet budi on, ki donese dobri glasi otcu momu i reče: mlada sina imaš, da ga oveseli. Hiob. 3. Rodo. 13

16. Oni človik budi kako varoš, ki-e gospodin podvrnul i ni se kajal; i da čuiјe v jutro vapai a o poludne plač;

17. Da me nisi umoril va utrobi materinoi, da bi mi bila mati moja grob i ńe trbuh va-veki noseć ostal.

18. Ah zač sam iz materine utrobe izašal, da toliku nevoliu i srčni beteg trpim i da dni moji sramotno svršujem.

Kap. XXI.

Krail Zedekia čini Jeremiu pitati, kad biše varoš Jerusolimski podseden, česa jest tribi čekati. A on mu navisti rasap Judeje i Jerusolima po božjoj zapovedi.

1. Ovo je rič, ka se javi Jeremii od gospodina, kad krail Zedekia posla k ńemu Pašhura, sina Malchie i Zephanie, sina Maeseia, redovnika, i poruči mu Zedekia.

2. Pitati *gospodina* za nas, jer se arve Nabukdonozor, krail Babilonski suprot nam; da gospodin s nami duguje sa vsimi čudesi svoimi, neka otide. Ovi krail bude ovdi i potom veće krat Nabukdonozar imenovan.

3. Jeremia reče ńim: recite Sedekiј:

4. Gospodin, bog Izraelski, veli: ovo ja hoću oružje, ko imate v rukah, obratiti, s kim suprot kralju babilonskomu i suprot Kaldeom, ki vas vani okolo zida jesu podlegli, boja bijete, i skupiti-e nasred varoša. Prorokovanje od raspa Judeje i Jerusolima.

5. I hoću se s vami arvati protegnutom rukom z velikom moćom, z

Digitized by Google

velikim srdom, gńivom i nemilosrdno.
6. I hoću purgare toga varoša razbiti, oboje, i liudstvo i živinu, da umru od velike kuge.
7. Pak hoću, veli gospodin, Zedekiu židovskoga kralia zajedno ž ńega slugami i pukom, ki va tom varošu od kuge, meča i glada ostane, predati v ruke Nabukdonozorove, kralia Babilonskoga, i v ruke nepriatel ńihovih, i v ruke onih, ki ńim na glavu strgu, da je ostrim meča tako pobie, da niedne milosti ni milosrdja ne bude.
8. I reci plku tomu: Ovako veli gospodin: ovo ja vam dajem na izbor put k životu i k smrti.
9. Gdo godir va tom varošu ostane, ta hoće mečem, gladom i kugom umriti. A ki uskoči h Kaldeom, ki su vas podlegli, ta hoće živ ostati i hoće život svoi kako izvan plina ohraniti.
10. Jer sam ja obraz moj suprot mistu ovomu obrnul k nesrići i ka vsakomu zlu, veli gospodin, jer ima biti kraliu Babilonskomu predano, da je ogńem popali.
11. I poslušaite rič gospodńu, vi od kuće kralia židovskoga.
12. Ti kućo Davidova, ovako veli gospodin, držte v' jutro pravdu i otmite poroblienoga iz ohologa ruke, da srd moj se ne ražari, kako ogań, po ta način da ga nigdor ne bude mogal ugasiti, radi zaloga žitka vašega.
13. Evo, veli gospodin, ja ti govoru, tebi ki na dnu bivaš u stinah i na čistu i veliš: gdo nas hoće naskočiti ili dojti u naše tvrde brambe?
14. Ja ću vas pohoditi, veli gospodin, po plodu del vaših; ja hoću ogań užgati u gvozdu ńihovu, ki hoće vse v okolo požgati.

Kap. XXII.

Prorok opomina kralia i vas plk k pobolšańju ńih žitka i povida, ča mu je od Saluma, ki se zove Ioahas, i takaiše od Iojakima poli sinov kralia Iosie i potle od Chanie ili Jekonie, sina Ioiakimova odkriveno.

1. Ovako veli gospodin: poidi doli u kuću kralia židovskoga i govori ondi tu istu besidu
2. I reci: poslušai rič gospodinovu, ti kraliu židovski, ki na pristolju Davidovu sidiš, oba, ti i sluga tvoi i plk tvoi, ki ovimi vrati vnutar gredu.
3. Ovako veli gospodin: držte pravdu i pravicu i otmite poroblienoga iz ruke ohologa i ne derite stranske liudi, sirote i vdovice, i ne činite komu sile i ne prolivaite nedužnu krv na tom mistu.
4. Ako to učinite, tako imaju ovimi vrati van i vnutar hoditi krali, ki na pristolju Davidovu side, oboji, na końih i kolih, spored svoimi slugami i plkom.
5. Da ako tomu ne budete poslušni, tako sam se ja sam sobom zaklel, veli gospodin, da ova kuća biti ima razvaliena.
6. Jer ovako veli gospodin od kuće kralia židovskoga: Gilead, ti si meni stolno misto u Libanu; ča valia, da te hoću pustińom i varoše prez domaćih učiniti.
7. Jer sam jure suprot tebi pogubitelie naiel, vsakoga svoim oružiem; oni hote izabrane cedre tvoje posići i v' ogan vrići.
8. Tako hoće vnogo poganov mimo toga varoša minuti i meju sobom reći: zač je gospodin tako dugoval s takovim velikim varošem?
9. I hoće im se odgovoriti: zato da su se odvrgli zavita gospodina boga svo-

ga i da su se inim bogom molili i ńim služili.

Sallum. 4. Kral. 23. 10. Ne plaćite se nad mrtvimi i ne žurite se zato, da plaćite se onoga, ki gre i ne će nigdar veće priti domovinu svoju viditi.

11. Jer ovako veli gospodin od Saluma, sina Iosie, židovskoga kralia, koi jest krail misto Iosie otca ńegova, ki se jest iz ovoga varoša poselil i ne će se veće vrnuti,

12. Nego ondi umriti, kamo jest sužań popelian i ne će ove zemlie veće viditi.

13. Gore onomu ki kuću svoju z grihi zida i stanove svoje z nepravdom; ki čini iskrńega svoga ostuń težati i ne da mu plaće ńegove.

14. I misli: no ja hoću sebi jednu veliku kuću uzidati i široke polače; i čini obloke probiti i s cedri obtiniti i očrvlieniti e.

15. Mniš li, da krail budeš, pokle se s cedri dičiš? ni li otac tvoj jil i pil i držal jest zato pravdu i pravicu i dobro mu je bilo?

16. On pomagaše siromahom i ubozim k pravdi i dobro mu se zgajaše. Ni li tomu tako, da to jest pravo spoznanie? veli gospodin.

17. Ali oči tvoi i srdce tvoje nij takovo, nego hlpi na lakomiu, na prolivanje nedužne krvi, na objid i na pogibel liucku.

Kaštiga Ioiakimova. 4. Kralie. 23. 24. 18. Zato veli gospodin od Joiakima, sina Iosie, židovskomu kraliu: ne te ga žalovati: aj braine, ah sestro; ne te ga pomilovati: ah gospodine, ah plemeniti.

19. On hoće biti zakopan, kako osal, izrućen i vržen pred vrata Jerusolimska.

20. Onda doidi na Liban i vapij i javi se na Basanu i kriči iz Abarima; jer vsi oni, ki te liubliahu, nemilo poginuše.

21. Ja sam ti to prvo povidal, dokle se još dobro ladaše, a ti reče: ne ću poslušati. Tako si ti vse tvoje dni činil, listo da glasa moga ne poslušaš.

22. Vitar pase vse pastire tvoje i oni, ki te liubliahu, vezani odhajaju; ti imaš do sramote i do špota biti za voliu vsih grihov tvoih.

23. Ti ka sada u Libanu stanuješ i kotiš se na kedrih, kako hoć lipa biti, kad betegi ter jao na te navale, kako na porodnicu, ka je u hipih.

24. Kako sam živ, veli gospodin, da bi bil Chania, sin Ioiakimov, židovski kral, pečatni persten na mojoi desnoi ruki, ništar mańe hotil bi ga izdriti,

25. I dati v ruke onih, ki te želiju umoriti i pred kimi se boiš, to jest v ruke Nabukdonozorove, kralia Babilonskoga i Kaldeiskoga.

26. I hoću te z materom, ka te je rodila, izagnati v' liucku zemliu, ka ni vaša domovina, da ondi umrete,

27. I ne te doiti v onu zemliu, v koi bi opet radi bili.

28. Kako je Kania nevoliom pošpotan i zrivan i malovridan človik! Ah kako Chania.
je on simenom svoim prognan i v tuju neznanu zemliu zavržen!

29. O zemlio, zemlio, zemlio, poslušai rič gospodńu.

30. Tako veli gospodin: pišite ga za poginuta muža, za muža komu ništar srića ne rabi, jer ne će sriće imiti, da bi gdo od ńega ostanka na pristolju Davidovu sidil i za naprvo židovom gospodoval.

Kap. XXIII.

Navišćenje božje kaštige vrh nebogomarno gospodstvo i krive proroke i učenike.

1. Gore vam pastirom, ki stado moje
paše ubijate i razgańate, veli gospodin. Eze. 34.

Digitized by Google

2. Zato govori gospodin bog Izraelski od pastirov, ki plk moj pasu: vi ste stado moje prognali i odvrgli i niste ie pohodili. Ovo vas hoću pohoditi radi vašega zaloga žitka, veli gospodin.

3. I hoću ostanke stada moga kupiti po vsih zemliah, kamo sam je prognal, i dopeliat-je opet k ńihovim pastirom, da rastu i da se goje.

Prorokovańe od Isukrsta.

4. I hoću im pastire dati, ki-e budu pasli, da se ne budu već bojali ni strašili i da pohojene ne budu, veli gospodin.

5. Ovo prispiva vrime, veli gospodin, da hoću Davida pravi plod zbuditi i kraliem ga postaviti, ki dobro kralieval bude, i hoću pravdu i pravicu na zemli nastaviti.

6. V ono vrime hoće Juda pomoć prieti i Izrael u pokoju biti. I to hoće biti ime ńega, da se bude zval gospodin, ki jest pravica naša.

7. Zato ovo hoće doiti vrime, veli gospodin, da se ne bude već govorilo: kako je gospodin živ, ki je sinove Izraelske iz Jejupta izpelial,

8. Nego: kako je gospodin živ, ki-e sime Izraelsko izpelial iz zemlie polunoćne tere iza vsih zemal, kamo je bil izrinul, da u svojoi zemli stanuju.

9. Suprot prorokom. Srdce mi se hoće va životu razpuknuti, vse kosti moje se tresu, meni je kako pijanu človiku i kako onomu ki se od vina pondira pred gospodinom i pred ńega svetom ričjom;

10. Da je zemlia tako puna preliubodevac i da tako nevolno stoji, da je tako prokleta i da planine u pustińi venu i ńih žitak jest taman i neprudno vladanie.

11. Jer oboji, proroci i redovnici, jesu lotri i nahajam takoje lotriu ńih v kući mojoj, veli gospodin.

12. Zato ńih put jest kako puzliv put u tmini, na kom se liudi populzuju i padaju. Zato hoću nesriću na ńe poslati, v ono lito kad budu pohojeni, veli gospodin.

13. V istinu pri prorocih u Samarij vidih maneniju, da prorokovahu skroz Baala i zapeliavahu plk moj Izrael.

14. A pri prorocih u Jerusolimu vidim nečistoću, kako preljubodeistvo one čini (*recte:* čine) i duguju z lažami i tvrde hudobne, da je nigdor ne odvrati od ńih lotrie. Oni su vsi pred manom ravno kako Sodoma i ńih purgari kako Gomorra

15. Zato veli gospodin Sabaot od prorokov ovako: evo hoću je z pelinom pitati i zučjom pojiti, jer od prorokov Jerusolimskih dohodi hinba po vsoj zemli.

16. Ovako veli gospodin Sabaot: ne poslušaite riči prorokov; kad vam prorokuju, oni vas hine, jer oni prodikaju ono ča se ńim vidi, a ne iz ust gospodńih.

17. Oni vele onim, ki me psuju: gospodin jest rekal, dobro vam hoće biti; i vsim ki po misli srdca svoga živu, govore: ne će vam se nijedna nesrića zgoditi.

18. Jer gdo je bil vićnik gospodinov, ki bi bil rič ńegovu vidil ili čul? gdo je rič ńegovu čul ili razumil?

19. Evo hoće jedan vitar gospodinov vele britak dojti i strašna godina na nepravadnih glavu pasti.

20. I gospodinov srd ne će prestati, dokle ne ovrši vse ono, ča je namislil. Potle hoćete to viditi.

21. Ja ne poslah proroke, a oni potekoše; ja ne govorih š ńimi, a oni prorokovaše.

22. Jer da bi bili pri viću mojemu ostali i riči moje plku mojemu prodi-

Digitized by Google

kovali, tako bi ga bili od ńega zaloga dugovania i od ńega zaloga žitka obratili.

23. Nis li ja jedan bog, ki je blizu, veli gospodiu, a ne jedan bog, ki je daleko?

24. Mniš li, da se gdo more tako otaino sakriti, da ga ne vidim? veli gospodin. Nis li ja on, ki nebo i zemliu napuńuje? veli gospodin.

25. Ja dobro čujem, da proroci prodikaju i prorokuju krivo u mojem imenu i govore: meni se je sańalo, meni se je sańalo.

26. Kada hote proroci prestati krivo prorokovańje i hinbe srdca ńih prorokovati,

27. I hote da plk moj ime moje zabi nad ńih sańami, ke jedan drugomu prodika, ravno kako ńih otci zabiše ime moje nad Baalom?

28. Prorok, ki sańe ima, ta prodikuj sańe, a gdo rič moju ima, ta ju pravo prodikuj. Kako se slama s pšenicom sklada? veli gospodin.

29. Ni li rič moja kako ogań, veli gospodin, i kako mlat ki stine mrvi?

30. Zato evo ja hoću nad proroke, veli gospodin, ki rič moju kradu jedan drugomu.

31. Evo ja hoću nad proroke, veli gospodin, ki vlašću ńih rič vode i govore: on je rekal.

32. Evo ja hoću nad onih, ki krive sańe prorokuju, veli gospodin, tere je prodikuju i zapelivaju plk moi ž ńih lažami i maneniami, ne buduć poslani od mene i ne imijuć nijedne zapovedi, i nisu od niedne koristi plku tomu, veli gospodin.

33. Kad te ovi plk ili jedan prorok ili redovnik pital bude i govoril, koje je brime gospodńe? odgovori ńim, ča je brime: ja vas hoću zavrići, veli gospodin.

34. I ako ki prorok ili redovnik ili plk reče: ovo je brime gospodńe, onoga hoću pohoditi i takoje kuću ńegovu.

35. Tako ima jedan z drugim reći i meju sobom govoriti: ča odgovara gospodin i ča veli gospodin?

36. I ne zovite je već brime gospodńe. Jer vsakomu hoće ńegova vlašća besida brime biti, pokle vi tako riči živoga boga, gospodina Sabaota, boga našega zvraćate.

37. Zato ovako recite prorokom: ča ti odgovori gospodin i ča reče gospodin?

38. Pokle govorite: brime gospodńe, zato gospodin ovako govori: kada vi ovu rič brime gospodńe zovete, i ja k vam poslah i vam poručih, da ju ne zovete brime gospodńe;

39. Evo hoću vas tja vazeti i vas zpored z varošem, ki sam dal otcem vašim, izpred očiu mojih zavrići;

40. I oprtiti vas vikovičnim prigovorom i sramotom, koja se va-veki ne će zabiti.

Kap. XXIIII.

Vijenie proroka i božja zapovid, ka židovskomu plku pristoji.

1. Evo gospodin mi pokaza dvi smokvene košnice stojeće pred templom gospodńim, kad jur krail Babilonski Nabukdonozor odpelial biše Iekoniu, sina Ioiakima, kralia židovskoga, zajedno z poglavicami židovskimi, drivodeli i kovači Jerusolimskimi i u Babiloniu pripelal. Dva smokvena koša.

2. U jednoi košnici bihu vele dobre smokve kako cvitki. V drugoi košnici bihu vele zle, da se ne mogahu jisti, tako zle bihu.

3. I gospodin mi reče: Jeremia, ča vi-

Digitized by Google

diš? a ja rekoh: smokve; dobre smokve jesu vele dobre, a zale kruto zle, da se ne mogu jisti.

4. Tada učińena bi k meni rič gospodńa i reče:

5. Ovako veli gospodin, bog Izraelski: ravno kako ove smokve dobre jesu, tako se hoću ja milostivo podjeti sužńev iz Judeje, koje sam ja činil poseliti se u Kaldeisku zemlju.

6. I hoću je milostivo pogledati i pripelati je hoću opet v' ovu zemlju i zidati-e hoću a ne razvaliti; hoću je saditi, a ne izkoreniti;

7. I dati-*j*m srdce, da me spoznaju, da sam ja gospodin, i oni hote plk moi biti, a ja bog ńih. Jer se hote iz vsega srdca k meni obratiti.

8. I kako su zle smokve tako zle, da se ne mogu jisti, veli gospodin, tako
Zedekia. hoću dati Zedekiu, židovskoga kralia, zpored ńega poglavnici i čto je ostalo v Jerusolimu i ostale va ovoi zemli i ki va Iejuptu bivaju.

9. Ja ńim hoću nesriću pripraviti i ne ću ńim dati ostati u niednom kralievstvu na svitu, da sramotni budu k pričici, k pripovisti i kletvi po vsih stranah, kamo je izrenem.

10. I hoću poslati meja ńe meč, glad i kugu, dokle vsi iz zemlie poginu, ku sam ńim i otcem ńihovim dal.

Kap. XXV.

Pročaska prodika od kaštige na kralia i vas plk židovski, i povidanje kako hoće bog po babilonskom sužanstvu nakon sedamdeset lit i pogane kaštigati.

1. Ovo je rič ka učińena bi k Jeremii vrh vas plk Judeiski u četrtom litu
Ioiakim. Ioiakima, sina Iosie, kralia židovskoga (ko je prvo lito Nabukdonozora, kralia Babilonskoga),

2. Ku prorok Jeremia govori vsemu židovskomu plku i vsim Jerusolimskim purgarom i reče:

3. Rič božja učińena bi k meni počamši od trinadestoga lita Iosie, sina Amonova, kralia židovskoga, do današńega dne; i jur sam vam 23 lita nastoino prodikal, a vi niste hotili poslušati. Pred Isukrstovim rojstvom 607.

4. Gospodin jest takoje k vam poslal vse sluge svoje proroke, a vi niste nigdar hotili poslušati, ni uši vaši prikloniti, da biste poslušali, 4. Kral. 17.

5. Kad on reče: obratite se vsak od svoga zaloga puta i od vašega zaloga žitka, tako hoćete u zemli, ka je vam i otcem vašim dana, vazda i va vike ostati.

6. Ne nasliduite ine boge, služeći-*j*m i moleći-*j*m se, da me ne rasrdite z vašimi prilikami i da na vas nesriću ne pošlem.

7. A vi ne htiste poslušati, veli gospodin, zanauda da me rasrdite z dilom ruk vaših na vašu vlašću nesriću.

8. Zato veli gospodin Sabaot: pokle vi ne ćete poslušati moju,

9. Evo hoću ja izaslati i činiti doiti vse plke, ki su suprot polunoći, veli gospodin, i takoje slugu moga Nabukodon(o)zora, kralia Babilonskoga, i dopeliati-e na ovu zemlju i na one, ki v ńoj bivaju, i na vas oni plk, ki je tuda okolo; i hoću je prokleti i razrušiti i k špotu i vikovičnoi pustińi učiniti.

10. I vazeti vsake vesele pesni i glas ženiha i neviste, glas malinarov i sviću laterne,

11. Da ova zemlia zapušćena i razvaliena bude ležala; tere imaju plci [i] ovi služiti Babilonskoga kralia sedamdeset lit.

Digitized by Google

UNIV. OF CALIFORNIA

70 lit sužanstva. 12. A nakon ovih sedamdeset lit hoću ja kralia Babilonskoga pohoditi i vas ovi plk, veli gospodin, radi pregrišenja ńihova, i još zemlju Kaldeisku vičnom pustińom učiniti.

2. Paral. 36. 1. Esdr. 1.

13. Tako hoću ovršiti nad ovom zemliom vse moje riči, ke sam suprot ńoj govoril, to jest vse ono, ča je v' ovih kńigah zapisano, ča je prorokoval prorok Jeremia vsemu plku.

14. I oni imaju služiti, prem da su velik plk i veliki krali. Tako jim hoću platiti po ńih zasluženju i po dilu ruk ńihovih.

15. Jer ovako veli gospodin bog Izraelski: vazmi ovi pehar vina, pun srda, iz ruke moje i nali*j* iz ńega vsim plkom, h kim te ja pošalem;

16. Da piu, šebeću i omanene pred mečem, ki hoću meja ńe poslati.

17. I ja vazeh pehar iz ruke gospodńe i nalih vsim plkom, h kim me gospodin posla,

18. To jest Ierusolimu, varošom židovskim, ńih kraliem i poglavnikom, neka opušćeni i razsipani leže i kletva i prigovor budu, kako jesu i danas;

19. I Pharaonu, Jejupatskomu kraliu, zajedno z ńega slugami, ž ńega poglavnici i sa vsim plkom ńegovim;

20. Vsim zemliam suprot večeru, vsim kraliem u zemli . . . , vsim kralie*m* u zemli Palestinskoi zajedno z Askalono*m* Gasu, Akarono*m* i ostalim iz Asdoda;

21. Onim iz Edoma, iz Moaba, sinovom Amonovim;

22. Vsim kraliem u Tiru, vsim kraliem v Sidonu, kraliem va otocih na onu stran mora;

23. Onim iz Dedana, iz Teme, iz Buse i vsim poglavnikom onuda okolo;

24. Vsim Arapskim kraliem, vsim kraliem od zapada ki u pustińah bivaju;

25. Vsim Siriskim kralem, Elemskim i Medskim;

26. Vsim kraliem polunoćnim, ki su na blizu i na daleko, vsim zajedno i vsim zemalskim kraliem, ki su na svitu; i kral Sesak ima za timi piti. Sesah ima biti kral Babilonski.

27. I reci ńim: Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: pi*j*te, da se opi*j*ete, bluite i da se obalite i da ne budete mogli pred mečem stati, ki hoću meju vas poslati. 1. Petar 4.

28. I ako ne budu hotili vazeti pehar iz ruke tvoje i piti, tako ńim reci: Ovako veli gospodin Sabaot: no, vam je piti.

29. Jer evo, u varošu ki se imenom mojim zove, počińem ja mučiti, a vi mniste tomu uteći? Ne ćete ostati nekaštigani; jer ja zovem meč na vse ki su na zemli, veli gospodin Sabaot.

30. I ti ńim imaš vse te riči prorokovati i reci ńim: gospodin hoće vapiti iz visoka i grmiti iz svojega svetoga prebivališća; on hoće vapiti na svoje pastire, hoće pesan peti, kako oni ki grozdje maste, vrh vsih onih ki na zemli bivaju, čigov glas se hoće čuti do kraja svita. Ioel 3. Amos 1.

31. Gospodin se ima pravdati z pogani i sa vsimi liudi hoće sud držati, nebogoliubne hoće pod meč vriči, veli gospodin.

32. Ovako veli gospodin Sabaot: evo hoće jedna muka priti od jednoga plka na drugi i velik vitar hoće ustati od strane zemlie.

33. Onda budu ubieni od gospodina ležali od jednoga kraja zemlie do drugoga; oni ne budu ni požalovani ni dvignuti ni zakopani, nego hote na poliu ležati i k' gnoju biti.

34. Pašćite se sada, vi pastiri, i vapi*j*te, valiajte se v popelu, vi mogući nad sta-

Digitized by Google

di. Jer vrime prispiva, da budete zaklani i raštrkani i da se razvalite, kako velike vridnosti sasudi.

35. I pastiri ne budu mogli bižati ni oni, ki su nad stadi, uteći.

36. Onda hote pastiri vapiti i mogući nad stadi plakati, da im je gospodin pašu opustil;

37. I da su ńih planine, ke tako lipo stahu, pred ljutim srdom gospodńim pokvarene.

38. On jest zapustil strihu svoju, kako mladi lav, i jest tako zemlia ńih razvaliena pred srdom silnika i pred ńega liutim gńivom.

Kap. XXVI.

Prorok priti plku po božjoi zapovedi, ako se ne pobolšaju da se hoće templu zgoditi kako Silu, zato jest on od redovnikov i krivih prorokov uhićen i do konca od smrti izbavlen.

Ioiakim. 1. Na početku kralevstva Ioiakima, sina Iosie, kralia židovskoga, učińena bi ova rič od gospodina i reče:

2. Ovako veli gospodin: stupi v pristrišak u kuću gospodinovu i prodikui vsim varošom židovskim, ki vnutar gredu moliti se u kuću gospodńu, i vse riči ke ti sam zapovedal, da ńim rečeš, i ne ostavi ništar.

3. Jeda budu poslušali i obratili se vsak iz svoga zla žitka, da se i ja budem kajal za zlo, ko sam ńim mislil učiniti radi ńih tamnosti.

4. I reci ńim: Ovako veli gospodin: ako me ne budete poslušali i živili po zakonu mojem, ki sam pred vas postavil,

1. Pet. 4. 5. Poslušajući riči slug mojih prorokov, koje sam vsevdil slal, a vi-e ne htiste poslušati:

6. Tako hoću z ovom kućom učiniti, kako Silom, i ta varoš na kletvu vsim poganom na zemli.

7. Kad jur redovnici, proroci i vas plk Jeremiju biše čul, da on ove riči govoraše v kući gospodńoi, Progańanje Jeremie.

8. I kad jur biše Jeremia izgovoril vse, ča mu gospodin zapovidal biše navistiti vsemu plku i popadoše ga redovnici, proroci i vas plk i rekoše: tebi-e umriti.

9. Kako smiš u imenu gospodinovu prorokovati i govoriti: ovoi kući hoće biti kako Silu, i ta varoš ima tako pust biti, da nigdor ne bude u ńem bival? I vas plk se kupliaše u kuću gospodinovu suprot Jeremij.

10. I kad to bihu slišali poglavnici židovski, izaidoše iz kralieve kuće gori u kuću gospodinovu i sidoše pred nova vrata gospodinova.

11. I redovnici i proroci rekoše pred poglavnici i pred vsim plkom: ov jest smrt zaslužil, jer jest prorokoval suprot varošu ovomu, kako ste sami čuli.

12. A Jeremia reče vsim poglavnikom i vsemu plku: gospodin me jest poslal, da ja vse to ča ste čuli prorokujem suprot toi kući i tomu mistu.

13. Zato pobolšaite vaš žitak i puti vaši i budite poslušni glasu gospodina boga vašega. Tako hoće i gospodinu žal biti zla, ko je suprot vam namislil.

14. Ovo sam ja u vaših rukah, vi morete z mene učiniti, kako se vam vidi;

15. Ništar mańe znaite, da ako me umorite, tako hoćete nedužnu krv na se naložiti, na ovi varoš i na onih, k v ńem bivaju Jer me je v istinu gospodin k vam poslal, da to vse pred ušima vašima govorim.

16. Tada rekoše poglavnici i vas plk k redovnikom i prorokom: ov nij smrti zaslužil, jer nam je govoril va ime gospodina boga našega.

Digitized by Google

17. Tada staše niki naistareij u zemli
i rekoše vsemu plku:
18. Va vrime Hiskie, kralia židovskoga,
Miha. biše jedan prorok, Miha iz Maresa, i re-
če vsemu plku židovskomu: Ovako veli
gospodin Sabaot: Sion ima kako ńiva
oran biti i Jerusolim kako gromača i
gora kuće gospodńe kako divji grozd.
19. I još ne da ga Hiskia, židovski
krail, i vsa Judea umoriti, paće se već
zbojaše gospodina i moliahu se pred
ńim. Tako bi i gospodinu žal zla, ko
im biše govoril. Zato vele zlo činimo
suprot dušam našim.
20. Biše takaiše jedan, ki va ime go-
Uria. spodina prorokovaše, Uria sin Semaje,
od Kiriaha Iearima. On isti prorokova
suprot tomu varošu i zemli, ravno kako
Jeremia.
21. I kad kral Ioakim i vsi ńega mo-
gući i poglavice ńega riči slišaše, ho-
tiše ga kral umoriti. I (kad) to sazna
Uria, zboja se i pobiže i proide va Je-
jupat.
22. A kral Ioiakim posla liude svoje
va Jejupat, Elnathana sina Ahbora, i
drugih veće š ńim;
23. Ti ga izpelaše iz Jejupta i dope-
liaše ga h kraliu Ioiakimu; on ga čini
mečem pogubiti i trup ńegov meju op-
činski plk zakopati.
Ahikam. 24. Tako Ahikam, sin Saphana, za-
šćiti Jeremiju, da ne pride v ruke plku,
da ga ubiju.

Kap. XXVII.

Bog zapovida proroku jaram učiniti i obisiti ga na grlo, da sužanstvo poganskih kraliev okolo Judee daa na znanje.

1. Na početak kralevstva Ioiakimova,
sina Iosie, židovskoga kralia, učińena
bi ova rič Jeremij od gospodina i reče:
2. Ovako veli gospodin: učini sebi ja-
ram i obisi ga na svoje grlo; Jaram.
3. I pošali ga h kralju u Edom, h
kralju Moabskomu, h kralju sinov Amo-
novih, h kralju u Tiru i h kralju Sidon,
po poslih ki su Sedekij, kralju židov-
skomu, iz Ierusolima došli;
4. I naruči ńim, da reku gospodi svo-
joi: Ovako veli gospodin Sabaot, bog
Izraelski: tako imate vi gospodi vašoi
povidati:
5. Ja sam zemlju stvoril, človika i
zvirje, koje su na svitu s mojom veli-
kom moćom i protegnutom rukom, i
dajem ju komu mi je drago.
6. Zato vse ove orsage dal sam v ruke
slugi momu Nabukdonozoru Babilonsko-
mu kralju, i dal sam mu divje zvirje
na polju, da mu služe.
7. I vsi plci imaju ga služiti i sina
ńegova i sinovlia sina, dokle vrime ńe-
govo doide. Jer mu imaju veliki plci
i krali služiti.
8. A ki plk ili kralevstvo Nabukdo-
nozoru, kralju Babilonskomu, ne bude
hotil služiti i ne bude hotil dati vrat
svoj pod jaram kralia Babilonskoga,
oni plk hoću ja pohoditi z mečem, gla-
dom, kugom, veli gospodin, dokle je
ńega rukom pogubim.
9. Zato ne poslušaite vaše proroke,
ugańavce, sańavce, izberitele dni i čar-
nike, ki vam govore: vi ne ćete slu-
žit kralia Babilonskoga.
10. Jer vam krivo prorokuju, da vas
daleko iz zemlie vaše odpeliaju i da
vas izrinem i da poginete.
11. Jer ki vrat svoj stavi pod jaram
Babilonskoga kralia i bude mu služil,
toga hoću pri svojoj domovini ostaviti,
da ju zije i v ńoi stanuje, veli gospodin.
12. I ja to vse govorih Zedekij, kra-
lju židovskomu, i rekoh: podaite vrat

Digitized by Google

vaš pod jaram kralia Babilonskoga i služite ńemu i ńega plku: tako hoćete živi ostati.

13. Zač bi hotil umriti ti i tvoj plk
mečem, gladom i kugom? kako je go-
Zedekia. spodin govoril svrh ovoga plka, ki kra-
4. Kra. 14. lju Babilonskomu ne će služiti.

14. Zato ne poslušaite riči prorokov, ki vam govore: vi ne ćete služiti kralju Babilonskomu; jer vam krivo prorokuju,

15. I ja je nisam poslal, veli gospodin, nego oni krivo prorokuju v imenu mojem, da vas ja izrinem, a vi poginete zajedno s proroci, ki vam prorokuju.

16. I redovnikom i vsemu tomu plku govorih i rekoh: Tako veli gospodin: ne poslušaite beside prorokov vaših, ki vam prorokuju i govore: evo hote skoro simo doiti iz Babilonie sasudi kuće gospodńe, jer vam krivo prorokuju.

17. Ne poslušaite ih, nego služite Babilonskomu kralju, tako hoćete živi ostati. A zač hoće ovi varoš pustińom biti?

18. Je su li oni proroci i imaju li gospodńu rič, i prosite od gospodina Sabaota, da ostali sasudi u kući gospodńoi i u kući židovskoga kralia u Jerusolimu ne budu u Babiloniju odpeliani.

19. Jer ovako veli gospodin Sabaot od stupov i od mora, od pristolov i od sasudov, ki su još ostali u ovomu varošu,

20. Ke Nabukdonozor, kral Babilonski, sobom ne vze, kad Iehaniju, sina Ioiakimova, židovskoga kralia, iz Jerusolima u Babiloniju odpelia zajedno sa vsimi poglavnici židovskimi i Jerusolimskimi;

21. Jer ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski, od sasudov ki su još u kući gospodńoi i u kući kralia židovskoga i u Jerusolimu:

22. Oni hote biti odpeliani u Babiloniju i ondi ostati do onoga dne, kad je pohoditi budem, veli gospodin, i opet je hoću činiti prenesti va ovo misto.

Kap. XXVIII.

Krivi prorok Hanania navišćuje plku slobodu, a Jeremia suprot govori. Hanania vaze jaram iz vrata Jeremijna i zlomi ga, kako da bi bog hotil tako dreveni jaram Nabukdonozorov razlomiti. A Jeremia učini jaram želizan po zapovedi božjoi i veli Hananij, da ne će lita dočekati.

1. I v onom litu, v početku kralevstva
Zedekie, židovskoga kralia, u petom mi-
secu četrtoga lita, govori Hanania sin Hanania.
Azurov, prorok iz Gibeona k meni, u
kući gospodńoi, pred redovnici i vsim
plkom i reče:

2. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: ja sam jaram kralia Babilonskoga razlomil;

3. I prvo neg minu dva lita, hoću vse sasude kuće gospodńe, koje jest Nabukdonozor, krail Babilonski, od ovuda tja vazel i u Babiloniju odpelial, opet simo dovesti;

4. I k tomu Iehaniju, sina Ioiakima, kralia židovskoga, zajedno sa vsimi sužńi židovskimi, ki su u Babiloniju odpeliani, opet simo dopeliati, veli gospodin; jer ja hoću jaram kralia Babilonskoga razlomiti.

5. Tada odgovori prorok Jeremia proroku Hananij pred redovnici i vsim plkom, ki u kući gospodńoi bihu,

6. I reče: amen, učini bog to, potvrdi
bog tvoju rič, ku si prorokoval, da opet
vsi sasudi iz kuće gospodńe iz Babilo-
nie zajedno dopelia i sa vsimi sužńi. Jeremia.

Digitized by Google

7. Ali poslušai ovu rič, ku pred ušima tvojima govorim i pred ušima vsega plka:
8. Proroci, ki su pred manom i pred tobom bili, jur od zdavna, ti su suprot vnogim zemliam i velikim kralievstvim prorokovali od vojske, od nesriće i od kuge;
9. Da ako ki prorok bude od mira prorokoval, hoće se znati, je li ga istinno gospodin poslal, kad se rič ńegova izplni.
10. Tada prie prorok Hanania jaram, ki biše Jeremij na vratu i razlomi ga.
11. I Hanania reče pred vsim plkom: Ovako veli gospodin: ravno tako hoću ja razlomiti jaram Nabukdonozora, kralia Babilonskoga, prvo nego minu dva lita, iz vrata vsih plkov. I prorok Jeremia ide svoim putem.
12. A rič gospodńa učińena bi k Jeremij, buduć Hanania prorok jaram razlomil iz vrata proroka Jeremje i reče:
13. Pojdi i reci Hananij: Ovako veli gospodin: ti si driveni jaram razlomil, zato učini želizan misto onoga.
14. Jer ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: želizan jaram jesam ja na vrat vsih ovih plkov obisil, da služe Nabukdonozoru, kraliu Babilonskomu, i služiti ga im je, jer sam mu ja i divju živinu podvrgal.
15. I prorok Jeremia reče proroku Hananij: poslušai Hanania, gospodin te nij poslal, a ti si učinil, da se plk ovi na laži zanaša.
16. Zato ovako veli gospodin: evo te hoću iz zemlie vazeti, ovo lito ti je umriti, jer si-e ti z besidami tvojimi od gospodina odvratil.
17. Tako umri prorok Hanania onoga lita v sedmom misecu.

Kap. XXIX.

Izpisanie jednoga lista, ki Jeremia sužńem u Babiloniju posla, i v ńem je opomina, da se zidanjem, sajeniem i s takovimi stvarami priprave i dobrovolno dugo sužanstvo trpe. I polag toga kako hote kaštigani biti oni, ki inako uče.

1. Ovo su riči lista, ki jest Jeremia poslal iz Jerusolima ostalim stareim, ki su odpeliani, i redovnikom i prorokom i vsemu plku, ki-e Nabukdonozor iz Jerusolima odpelial u Babiloniju, List Jeremie k vuznikom, ki jesu u Babilonij.
2. (Jur kad kral Iehania i kralica s komornici i s poglavnici židovskimi i Jerusolimskimi, zajedno z drivodeli i kovači iz Jerusolima bihu otašli),
3. Po Eleazaru, sinu Saphanovu, i Gemarij, sinu Hilkie, koje Zedechia, židovski kral, posla u Babiloniju k Nabukdonozoru, Babilonskomu kralju i reče:
4. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski, vsim sužńem, koje sam činil iz Jerusolima u Babiloniju odpeliati:
5. Zidaite kuće, u kih budete bivali; sadite vrtle, iz kih budete mogli sad jisti;
6. Oženite se i goite sinove i hćere; i oženite sinove vaše i udaiťe hćere vaše mužem, da se plode; množite se tamo, da vas mańe ne bude;
7. Išćite ono, ča je bolie za varoš, u ki sam vas poslal, i molite gospodina za-ń; jer kad je ńemu dobro, tako hoće i vam dobro biti.
8. Jer ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: ne daite se prorokom, ki su polag vas, ni ugańavcem prehiniti, i ne poslušaite sańam vašim, ke vam se sańaju.
9. Jer vam oni krivo prorokuju v' mojem imenu, ja je nisam poslal, veli gospodin.

Digitized by Google

10. Jer ovako veli gospodin: kad se u Babiloniј sedamdeset lit svrši, tako vas hoću pohoditi i vrhu vas zbuditi milostivu rič moju, da vas opet simo dopeliam.

11. Jer ja dobro znam, ča sam vam namislil, veli gospodin, to jest spomenutje mira a ne tugu, da vam dam oni konac, koga vi čekate.

12. I vi hoćete k meni vapiti i priti i moliti mi se i hoću vas uslišati.

13. Vi me hoćete iskati i naiti. Jer ako me budete srčno iskali,

14. Tako se hoću pustiti naiti, veli gospodin, i izbavit vas iz sužaństva i kupiti vas izmei vsih plkov, iz vsih krajev, kamo vas prognal jesam, veli gospodin; i opet vas simo dopelati, od kuda sam vas činil ódpeliati.

15. Jer vi mniste, da vam je gospodin u Babiloniј proroke zbudil.

16. Jer ovako veli gospodin od kralia, ki sidi na prestolju Davidovu i od vsega plka, ki va tom varošu biva, to jest od vaše bratie, ki nisu spored s vami v sužanstvu otišli;

17. Tako veli, reku, gospodin Sabaot: evo hoću poslati meja ńe meč, glad i kugu i š ńimi dugovati kako z gńilimi smokvami, nad kimi se človiku gńusi;

18. I hoću nad ńimi biti z mečem, z gladom i kugom, i ne ću je u niednom kralievstvu na svitu pustiti, da budu kletva, čudo, prigovor i špot meju vsimi ljudmi, kamo je izrenem;

19. Zato da ne poslušaju riči moioi, veli gospodin, ki sam sluge moje proroke vsevdil k vam pošilal; ali ne ćete poslušati, veli gospodin.

20. A vi vsi, ki ste u sužaństvo odpeliani i ke sam činil iz Jerusolima u Babiloniju putovati, poslušaite rič gospodńu.

21. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski, suprot Ahabu, sinu Kolaja, i Ahab.
suprot Zedekiј, sinu Maseje, ki vam Zedekia.
krivo prorokuju u mojem imenu: evo je hoću predati v ruke Nabukdonozora, kralia Babilonskoga; on je hoće umoriti pred očima vašima,

22. Da budu do sramote vsim sužńem židovskim, ki su u Babiloniј, i da vsak bude govoril: gospodin ti učini, kako Zedekiј i Ahabu, ke čini krail Babilonski na ogńu peći,

23. Zato da maneniju u Izraelu učinišc i činiše preljubodeistvo s tujimi ženami i prodikaše krivo v imenu mojem, ne buduć ńim ja zapovedal. To ja znam i svidočim, veli gospodin.

24. A suprot Semaji i Nehalamu reci: Semaja.

25. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: zato da si ti pod tvoim imenom liste poslal vsemu plku, ki je u Jerusolimu, i redovniku Zephaniј, sinu Masejovu, i vsim redovnikom i rekal:

26. Gospodin te jest redovnikom postavil, namistnikom redovnika Ioiade, da vi budete strašci v kući gospodńoi, nad vsimi zmišlavci i ugańavci, da je ti v uzu i kladu staviš.

27. Da zač ne kaštigaš Jeremiju iz Anathota, ki vam prorokuje?

28. Zato da je on k nam u Babiloniju poslal i poručil nam, da hoće sužaństvo naše još dlgo provdiliti: zidaite kuće, u kih budete bivali, i sadite vrtle, da budete ž ńih sad jili.

29. Jer Zephania redovnik biše on list proćtal proroku Jeremij nazoči.

30. Zato učińena bi rič gospodńa Jeremiј i reče:

31. Pošli k' vsim sužńem i poruči-јm: Ovako govori gospodin suprot Semaiј i Mehalamu: zato da vam Semaja proro-

Digitized by Google

kuje, a ja ga nisa*m* poslal i čini, da se vi na laži zapuščate,

32. Zato veli gospo*din* ovako: evo hoću Semaju i Nehalama pohoditi, zajedno š ńih simenom, da nigdar (*recte:* nigdor) od ńegovih meju tim pukom ne ostane i ne će dobra viditi, ko hoću ja plku momu izkazati, veli gospodin, jer je je on svojom besidom od gospodina odvratil.

Kap. XXX.

Jeremija zaznamenuje svoje riči u knige i naviščuje plku vesele priduće stvari, koje na kralievstvo Isukrstovo kažu. Polak toga tuži s pomilovaniem veliku nevolju varoša Jerusolima i plka spominaniem, da hoće još do konca vse poginuti, kako je to od Rimlianov uči*ń*eno.

Ova dva kapitula prorokuju od Isukrsta i od novoga zakona povsuda.

1. Ovo je rič, ka uči*ń*ena bi k Jeremii od gospodina:

2. Ovako veli gospodin, bog Izraelski: piši vse riči v kńige, ke ti ja govorim.

3. Jer ovo vrime plka moga prispiva, veli gospodin, da hoću sužaństvo Izraelsko i židovsko osloboditi, govori gospodin, i opet je dopeliati va ovu zemlju, ku sam otcem ńihovim dal, da ju posedu.

On kripi uboge sužne va ovih četirih naslidujućih kapit.

4. A ovo su riči, ke gospodin govori od Izraela i Jude;

5. Jer ovako veli gospodin: mi čujemo jedan vapaj straha; ovdi-e listo strah, i niedan mir.

6. Ali iščite i vi*j*te, ako muška glava roditi more? Da ča ima biti, da vidim vsih muži ńih ruke na bedrih imijući, kako žene u hipih i ńih obrazi tako oblidiše?

7. Istina jest, velik dan je, kakova ni*j* nigdar bilo, i jest vrime teškoće u
ISKT. Jakovu, i još hoće biti iz ńe izbavlien.

8. V ono vrime se hoće zgoditi, veli gospodin Sabaot, da ja jaram ńegov iz vrata tvoga razlomim i uzli tvoji raztrgnem, da on veće tujim služil ne bude,

9. Nego gospodinu bogu svomu i svomu kralju Davidu, koga ńim hoćju zbuditi.

10. Zato ne boi se ti, slugo moj Jakove, govori gospodin, i ne prestraši se Izraele, jer te hoću osloboditi iz dalekih zemal i sime tvoje iz zemlie sužaństva, da Jakov opet pride i u miru žive i vsega dosta ima i nigdor ga ne će strašiti.

11. Jer sam ja polak tebe, da te pomožem; jer hoću vse pogane skončati, kamo te bih izrinul; a tebe ne ću skončati, nego te kaštigati podobno, da se nedužan ne držiš.

12. Jer ovako veli gospodin: škoda tvoja jest britko zla i rane tvoje smrtne.

13. Nigdor te se ne pri*j*mlie, da bi te zavil; nigdor te ne more ozdraviti.

14. Vsi dragi tvoi te zabivaju i ništar se za te ne haju. Ja sam te udril, kako neprijatela z nemilosrdnim bičem, radi velika pregrišenja i neizmerna griha tvoga.

15. Ča vapiješ nad ranom tvojom i nad tvoim gorkim betegom? jere sam ti to ja činil radi britkoga pregrišenja i velikoga griha tvoga.

16. Zato vsi oni, ki su te požrli, imaju požrti biti i vsi, ki su te mučili, imaju uhićeni biti i oni, ki su te porobili, imaju poroblieni biti i vsi, ki su te oplinili, imaju oplińeni biti.

17. A tebe hoću ja opet ozdraviti i rane tvoje zaličiti, veli gospodin, zato da se zoveš izrińeni i da je Sion, za koga se nigdor ne mari.

18. Ovako veli gospodin: evo ja hoću sužaństvo strihe Jakovlieve ukloniti i smilovati se na prebivališće ńegovo i

Digitized by Google

varoš ima opet na ńega vrsih uzidan biti i tempal po prvoi priliki.

19. I od ovuda ima izhajati slava i vesele pesni, jer hoću ja (*recte:* je) povekšati a ne pomankati, ja je hoću izveličati a ne pogrditi.

20. Sini ńihovi hote biti kako i prvo i ńih obćini hoće pred manom teknuti; jer ja hoću vsih onih, ki je muče, pohoditi.

21. I ńih poglavnik ima iz ńih dojti i ńihov vladavac izmej ńih izaiti i približati se k meni; jer gdo je on, ki se

Rasap židov od Rimlianov.

z dobrovolnim srcem k meni približuje? veli gospodin.

22. I vi hoćete biti plk moj, a ja bog vaš.

23. Evo hoće vitar gospodinov z gńivom nastati, strašna godina hoće nepravadnim na glavu pasti.

24. Jer gospodinov ljuti srd ne će prestati, dokle ne ovrši i isplni ono, ča je namislil. V naiposlidńe vrime hoćete ovo spoznati.

Kap. XXXI.

Prorok opomina plk od vsega dobra, ko jim je od boga va vsako vrime izkazano. Kripi tim sužne, da je u viri i u strplenju uzdrži. I ovdi se pod telesnimi obiti i pod novim zavitom pozvanje poganov i dobro, ko je skroz Isukrsta izprošeno, ima se razumeti.

1. V ono vrime, veli gospodin, hoću vsega naroda Izraelskoga bog biti i oni imaju biti plk moj.

On kripi sužne, da je u veri i v strpleniu udrži.

2. Ovako veli gospodin: plk, ki je od meča ostal, našal je milost u pustińi. Izrael gre onamo na svoi pokoi.

3. Gospodin se je meni izdaleka pokazal: Ja sam te vazda ljubil i zato sam te k sebi prutegnul od velike milosti.

4. No, ja te hoću opet zidati, da budeš zidana, kako se pristoji, ti divoiko Jerusolimska. Ti hoćeš još veselo bubnati i izhajati na tanac.

5. I hoćeš opet saditi vinograde na gori Samariskoi: hoće se saditi i sviriti.

6. Jer još hoće vrime doiti, da starci (*recte:* strašci) još budu na gori Efraimskoi vapili: no gori idimo u Sion k gospodinu bogu našemu.

7. Jer ovako veli gospodin: vapite z veseljem nad Jakovom i vikaite nad glavom meju pogani; kruto vapite, hvalite se i recite: gospodine, pomozi plku tvomu, ostanku Izraelskomu.

8. Evo je hoću iz zemlie polunoćne izpelati i kupiti je od kraja svita, slipe, kńaste, noseće i roditelnice, da simo z velikim kupom opet dojdu.

9. Oni hote dojti plačući i moleći, a ja je hoću voditi; ja je hoću voditi po potocih, po vsakojačkomu putu, da se ne opotaknu; jer sam ja Izraela otac, a Efraim jest sin moi pervorojeni.

10. Poslušaite vi pogani rič gospodńu i navišćuite ju daleko po otocih i recite: ki-e Izrael razkropil, ta ga hoće opet skupiti i hoće ga čuvati, kako pastir svoje jato.

11. Jer gospodin hoće Jakova odkupiti i oteti iz ruke mogućega.

12. I oni hote doiti i na višini v Sionu vriskati i kupiti se k darom gospodinovim, to jest k žitu, k mastu, ulju i k mladim ovcam i volom, da ńih duša bude kako bogat namočen vrtal i ne te veće pečalni biti.

13. Onda hote divoike vesele biti i takaiše mladenci i starci zajedno. Jer hoću ńih žalost u veselje obratiti i kripiti je i izradovati-e za ńih tuge.

14. I hoću srce redovnikov veseljem napuniti i plk moi hoće darov moih vnogo imiti, veli gospodin.

Digitized by Google

15. Ovako govori gospodin: čuje se žalostan glas i gorak plač na višini.
Mat. 2. Rahel se plače nad ditcom svojom i ne će se utišiti, jer su poginula

16. A gospodin veli ovako: nemoi se plakati i vapiti i otari suze od očiju tvojih. Jer teg tvoi hoće ti dobro plaćen biti, veli gospodin. Oni imaju opet izaiti iz nepriatelske zemlie;

17. I tvoga ostanka veliko dobro čeka, govori gospodin, jer sinovi tvoji imaju opet u svoje kraine doiti.

18. Ja sam slišal, kako se Ephraim tuži: ti si me kaštigal i ja sam kaštigan, kako jedan objidni telac; obrati me ti, tako obraćen budem, jer ti, gospodine, jesi bog moi.

19. Kad obraćen bih, pokajah se; jer obiknuvši se udrih se po bedri, jer sam sramotan i stojim osramoćen; jer mi-e trpiti prigovor mladosti moje.

20. Ni li Ephraim moj virni sin i ufano dite moje? jer ja još dobro pametim, ča sam mu govoril; zato mi se srdce za ńim razkida, da mi se je potriba na ńega smilovati, veli gospodin.

21. Dvigni sebi ružne (*recte:* tužne) zastave i uputi srdce tvoje po pravom putu, po kom sam ja hodil; vrni se, divoiko Izraelska, vrni se opet va ove tvoje varoše.

22. Dokle hoćeš bluditi, ti nevirna hći? jer gospodin hoće ništo nova na zemli stvoriti: žena hoće muža objeti.

23. Ovako govori gospodin Sabaot, bog Izraelski: opet se hoće ova rič po zemli židovskoi govoriti i u ńihovih varoših, kad ńih od sužanstva izpeliam. Blagoslovi te gospodin, ti prebivališće pravice, ti sveta goro.

24. I Judeja sa vsimi ńe varoši imaju va ńoi bivati i težaki imaju va ńoi bivati i pastiri.

25. Jer ja hoću trudne duše spokoiti i nasititi.

26. Zato se zbudih i progledah i tako slatko spah.

27. Evo vrime prispiva, govori gospodin, da hoću kuću Izraelsku i židovsku uploditi, oboje, i človika i živinu.

28. I kako sam nad ńimi bdel za izkoreniti-e, razdriti, razlomiti, pogubiti i mučiti je, tako hoću nad ńimi bditi, zidati-e i saditi-e, veli gospodin. Eze. 18.

29. V ono vrime ne će se veće govoriti: otci jesu jili nezrelo grozdje, a sinov zubi jesu strnuli,

30. Nego vsaki hoće radi svoga sagrišenia umriti, i ki bude jil, tomu hote zubi strnuti.

31. Evo vrime prispiva, govori gospodin, da hoću ja z kućom Izraelskom i židovskom jedan nov zavit učiniti, Zavez novoga zakona.

32. A ne kako je on zavit bil, ki sam sa otci ńihovimi učinil, kad je za ruku peliah i izpeliah je iz Jejupta; ki zavit nisu ga izpunili i posilih je, veli gospodin; Kiev. 10. Eze. 18.

33. Nego ovo ima biti zavit, ki hoću ja s kućom Izraelskom učiniti od sada, veli gospodin: hoću ja zakon moi v ńih srdce dati i v ńih pamet zapisati i oni imaju puk moi biti a ja hoću bog ńihov biti.

34. I ne će jedan drugoga, ni jedan brat drugoga učiti i reći: spoznai gospodina; nego me hote vsi znati, oboji, veliki i mali, veli gospodin; jer im hoću sagrišenie ńih prostiti i nigdar se ne spomenuti na ńih grihe.

35. Ovako veli gospodin, ki daje sunce da sviti va dne, i misec i zvizde z ńih tekom v noći k' svitlosti; ki morem giblie, da ńega vali šume; gospodin Sabaot jest ime ńega:

36. I kad takov red pomanka pred

Digitized by Google

manom, veli gospodin, tako hoće takaiše sime Izraelsko pomankati, da ne bude plk pred manom va vike.

37. Tako veli gospodin: ako se nebo zmiriti more ter iziskati se fundament zemlie, tako hoću zavrići vse sime Izraelsko radi vsega ča čine, veli gospodin.

38. Evo vrime prispiva, veli gospodin, da varoš gospodinov ima uzidan biti, počamši od turna Hanameelova do skrainih vrat;

39. I mira hoće mimo ńega izhajati tja do vrha Gareba i obrnuti se k Gaatu,

40. I vas dolac trupov i popela spored sa vsom ńivom, od potoka Kidrona tja do loze pri Końskih vratih suprot istoku, hoće gospodinu svet biti, da nima nigdar ni razdrt ni razvalien biti.

Kap. XXXII.

Vhićen prorok Jeremia posvidoči nauk svoi va uzi po ta način, da se imaju sužni oslobojenju istinno nadiati.

1. Ovo je rič, ka učińena bi k Jere-
Zedekia. mii od gospodina u desetom litu Zede-
kie, kralia židovskoga, ko je osamna-
desto lito Nabukdonozora.

2. Onda podsedoše šeregi Babilonskoga kralia Jerusolim, a prorok Jeremija le-
Jeremia leži v tamnici. žaše uhićen pod pristriškom tamnice u
kući kralia židovskoga,

3. Kamo ga Zedekia, židovski kral, biše činil zatvoriti i rekal: zač prorokuješ i govoriš: ovako veli gospodin: Evo dajem ja ovi varoš v ruke Babilonskoga kralia, on ga ima obladati;

4. I Zedekia, kral židovski, nima Kaldeo*m* uteći, nego ga hoću dati v ruke Babilonskoga kralia, da bude nazoči š ńim govoril i vidil ga.

5. I on hoće Zedekiu u Babiloniu odpeliati, ondi mu je ostati, dokle ga pohodim, veli gospodin; jer prem da se arvete s Kaldei, ne ćete ništar opraviti.

6. I Jeremia reče: rič gospod*ń*a učińena bi k meni i reče:

7. Evo Hanameel, sin Salluma strica Hanameel.
tvoga gre h tebi i hoće ti reći: dragi,
kupi od mene ńivu u Anathothu, jer
tebi po krvi pristoji, da ju kupiš.

8. Tada doide Hanameel, sin strica moga, kako gospodin biše rekal, k meni pred dvorišćem tamnice i reče mi: dragi, kupi ńivu moju u Anathothu, ka je u zemli Beniaminovoi; jer tebe pravdom tiče i ti si naibliži; dragi, kupi ju. Tada razumih ja, da biše rič gospod*ń*a;

9. I kupih ńivu od Hanameela, sina Ovo se čini za ukriplienie sužan, da imaju istinno opet vratiti se.
strica moga, u Anathothu i odmirih mu
pinezi, sedam siklov i deset (deßed!)
srebrnikov;

10. I pisah list i zapečatih ga i potvrdih ga i vagah pineze z va[o]gom;

11. I vzeh k sebi zapečaćeni kupovni list po pravdi i običaju i odprto pismo;

12. I dah kupovni list Barahu (*recte:* Baruhu), sinu Nerie, sina Mahazie, nazoči Hanameela, strica moga, i svidokov, ki se bihu u kupovnom listu podpisali, i vsih židov, ki na dvorišću uze bivahu;

13. I zapovidah Baruhu pred ńimi i Baruh.
rekoh:

14. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: vazmi ove liste, ov kupovni zapečaćeni list i ovo odprto pismo i stavi-e u ilovan sasud, da duglie ostanu.

15. Jer ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: i još se hote v' toi zemli kuće, ńive i vinograde kupovati.

16. I kad bih dal kupovni list Baruhu, Nerinu sinu, molih se gospodinu i rekoh:

17. O gospodine, gospodine, evo ti si
nebo i zemlju stvoril z velikom moćom Jeremie molitva.
tvojom i s tvojom protegnutom ru-

Digitized by Google

kom, i ništar nij neizmožno pred tobom;
18. Ki dobro činiš mnogo tisućem i skupliaš pregrišenie otac v ńadra dice ńihove za ńimi, ti veliki moćni bože. Gospodin Sabaot jest ime tvoje;
19. Velik vićem i mogući ovršenjem i oči tvoji jesu odprti nad vsimi puti sinov Izraelskih, da vsakoga platiš po ńega delu i po plodu žitka ńegova;
20. Ki jesi va Jejuptu znamenia i čudesa učinil do današnega dne nad Izraelom i nad človikom, i učinil si sebi jedno ime, kako je i današni dan;
21. I jesi plk tvoi Izraelski iz Jejupta izpelal skrozi znamenia i čudesa z moćnom rukom, z protegnutom rukom, i z velikim strahom;
22. I dal si ńim ovu zemlju, od ke si otcem ńihovim prisegal, da im ju hoćeš dati, zemlju v koi med i mliko izvira;
23. I kad vnidoše i posedoše ju, ne poslušahu glasa tvoga i ne živliahu po zakonu tvojem; i vse ča ńim zapovida da čine, to zapustiše. Zato ńim ti čini vsu tu nesriću izgoditi se.
24. Evo, ovi varoš jest podseden, da bude izarvan i pod mečem, gladom i kugom, u Kaldeiske ruke, ke suprot ńemu bojuju, dan bude; i kako si ti govoril, tako se izgaja, to vidiš.
25. I veliš meni, gospodine, gospodine: kupi ńivu za pineze i vazmi na to svidočastvo, a buduć da varoš ima priti v ruke Kaldeiske.
26. I rič gospodńa učińena bi k Jeremij i reče:
27. Evo ja gospodin jesam bog vse plti, je li meni ča neuzmožno?
28. Zato ovako veli gospodin: evo dajem ja ovi varoš v Kaldeiske ruke i v ruke Nabukdonozora, kralia Babilonskoga; i on ga ima obladati.
29. I Kaldei, ki se s tim varošom bore, hote vnutar vlisti i ogńem ga natikati i požgati ga, zajedno s kućami, gdi su na strihah Baalu kadili i inim bogom pivne žrtve žgali, da me razdraže.
30. Jer sinovi Izraelski i židovski jesu od mladosti činili, ča je meni suprotivno bilo, i sinovi Izraelski su me rasrdili z delom ruk ńihovih, veli gospodin.
31. Jer odkle je ta varoš uzidan do današnega dne, vazda me je rasrdil, da ga hoću izpred očiju mojih izrinuti,
32. Radi hudobije sinov Izraelskih i židovskih, ku su učinili, da me razsrde. Evo ńih, krali, poglavice, redovnici i proroci, i oni ki u Judei i Jerusolimu bivaju,
33. Jesu meni pleća a ne obraz obrnuli; prem da je vsevdil učah, oni ne htiše poslušati ni pobolšati se.
34. I k tomu jesu oni ńih nečistoću u kuću postavili, ka se imenom mojim zove, da ju onečiste;
35. I jesu oltare Baalove uzidali v dolcu Benhinom, da sinove i hćere svoje Molohu sažgu, ča ńim ja nisam zapovidal nit mi je nigdar na misal došlo, da bi oni takovu nečistoću imili učiniti, da po ta put Judeju na grih napeliaju.
36. I sada radi toga veli gospodin bog Izraelski ovako od toga varoša, od koga vi govorite, da hoće biti pred mečem, gladom i kugom v ruke kralia Babilonskoga predan:
37. Evo ja je hoću kupiti iz vsih zemal, kamo je izrenem, z velikim moim srdom, gńivom i nemilosrdjem; i opet je simo dopeliati, da budu pokoino živili.
38. I oni imaju biti plk moj, a ja hoću biti bog ńihov;
39. I hoću ńim jednako srdce i žitak

Digitized by Google

dati, da me se budu va-vike bojali, da ńim i ńihovoi ditci za ńimi dobro bude.

40. I hoću učiniti š ńimi vikovični zavez, da ne ću prestati ńim dobro činiti, i dati strah moj v srce ńihovo, da od mene ne odstupe.

41. I hoće biti radost moja, da im dobro činim; i ja je hoću v' ovoi zemli vsaditi verno iz vsega srdca i vse duše.

42. Jer ovako veli gospodin: ravno kako sam na ovi plk činil dojti vsu tu veliku nesriću, tako hoću takoje vsako dobro poslati na ńe, ko sam jim govoril;

43. I imaju se još ńive kupovati va ovoi zemli, od ke vi govorite: ona hoće pusta stati, da ni ljudi ni živina v ńoi ne ostane i biti predana v Kaldeiske ruke.

44. Ništar mańe se hote ńive za pinezi kupovati i podpisati i zapečatiti i posvidočiti v zemli Beniaminovoi i okol Jerusolima i po varoših židovskih, po varoših na gorah, po varoših na dolinah i po varoših suprot poludne; jer hoću ńih sužainstvo promeniti, veli gospodin.

Kap. XXXIII.

Prićenje božje kaštige za voliu grihov, i polak toga kripostno obećanje božje milosti i neizrečeno prorokovanie od kralievstva Isukrstova.

1. I rič gospodńa učińena bi k Jeremii drugoč, budući on još zatvoren va
Pritež. dvorišću tamnice i reče:

2. Ovako veli gospodin, ki to čini i ovršuje; gospodin jest ime ńegovo:

3. Zovi me, tako ti se hoću ozvati i pokazati tebi velike i moguće stvari, ke ti ne znaš.

4. Jer ovako veli gospodin, bog Izraelski, od kuć ovoga mista i od kuć kraliev židovskih, koje su razvaliene, za učiniti zasap na brambu;

5. I od onih, ki su simo došli, da se mogu s Kaldei arvati, da je napune mrtvimi trůpi, koje ja v srdu i gńivu mojem ubiti hoću; jer sam ja obraz moj pred tim varošem sakril radi ńih hudobie:

6. Evo ja je hoću ozdraviti i zaciliti Ukriplienje.
i uprositi-jm se za mir i za viru.

7. Jer hoću sužaństvo Izraela i Jude razvreći i hoću je zidati kako od početka;

8. I očistit je od vsega zla, s kim su suprot meni sagrišili; i hoću ńim prostiti vse ńih sagrišenje, s kim su sagrišili i prestupili.

9. I hoće mi biti veselo ime, hvala i slava meju vsimi pogani na zemli, kad oni budu čuli vsako dobro, ko-jm činim. I hote se čuditi i prestrašiti nad vsim dobrim i mirom, ko im hoću dati.

10. Ovako veli gospodin: na onom mistu, od koga vi govorite: ono jest pusto, pokle ni liudi ni živina u varoših židovskih i na ulicah Jerusolimskih ne ostaju, ki su tako opušćeni i da nij v ńih ni liudi ni purgarov ni živine,

11. Zato se hoće još glas čuti veselja i radosti, glas ženiha i zaručnice, i glas onih ki govore: hvalite gospodina Sabaota, da je tako milostiv i dobrotvoran i onih, ki[h] hvalne žrtve donašaju h kući gospodńoi. Jer ja hoću zemliu iz sužaństva izpeliati, kako od početka, veli gospodin.

12. Ovako veli gospodin Sabaot: na
ovom mistu, ko jest sada tako pusto, Obitovanie.
da ni liutstvo ni živina v ńem ne biva, i u vsih ńega varoših hote jošće dvori pastirski biti, ki budu živinu pasli.

13. Oboje, u varoših na gorah i na do-

Digitized by Google

linah i poludanńih, u zemli Beniaminovoi i okol Jerusolima i u varoših židovskih; zato se hote još stadi broiti i prohajati van ter vnutar, veli gospodin.

Obitovanje od Isukrsta. 14. Evo vrime prispiva, veli gospodin, da hoću ja milostivu rič probuditi, ku sam kući Izraelskoi i židovskoi govoril.

15. V oni dni i v ono vrime hoće Davidu pravadni sad izaiti i ima biti kral, ki bude dobro kralieval, i ima pravdu i pravicu na zemli nastaviti.

16. V ono vrime hoće Judeji pomoženo biti, i Jerusolim neskrban bivati; i hote ga zvati gospodin, ki jest pravica naša.

17. Jer ovako veli gospodin: ne će nigdar grišiti i ima jedan od Davida siditi na pristolju kuće Izraelske.

18. I takaiše ne će nigdar grišiti, imaju redovnici i vsi pred manom biti, ki budu žrtve žgali i posvetilišća užigali i posvetilišća klali va-vike.

19. I rič gospodńa učińena bi k Jeremij i reče:

20. Ovako veli gospodin: kad zavit moj prestane z noćom i z dnevom, da ne bude noć i dan v ono vrime,

21. Tako hoće takaiše moj zavez prestati z mojim slugom Davidom, da ne bude sina imil h kralju na svojem pristolju, i z leviti i redovnici, mojimi slugami.

22. Kako se mnoštvo nebesko broiti i pesak morski miriti ne more, tako hoću ja umnožiti sime sluge moga Davida i levitov, ki me služe.

23. I rič gospodńa učińena bi k Jeremij i reče:

24. Nisi li vidil, ča ovi plk govori i veli, jer je gospodin ona dva naroda, ka biše izabral, odvrgal; i psuju plk moj, kako da bi ne imil već plk moj biti.

25. Zato ovako veli gospodin: ako ne držim zaveza moga z noćom i z dnevom, ni reda neba i zemlie,

26. Tako hoću takaje odvreći sime Jakova i Davida, sluge moje, da ne izberem iz simena ńihova, ki budu gospodovali nad simenom Abrahamovim, Isaakovim i Jakovlievim. Jer je hoću iz sužanstva promiuiti i smilovati se na ńe.

Kap. XXXIIII.

Jeremia povida kralju Zedekij po zapovedi božjoi, kakova nesrića ga hoće dostignuti. I povijda plku, kako je hoće bog zato, da su zavez prelomili, kaštigati.

1. Ovo je rič, ka učińena bi od gospodina k Jeremij, kadi Nabukdonozor, krail Babilonski, sa vsimi ńega šeregi i vsimi kralievstvi zemalskimi, koja bihu pod ńegovom oblastiom, i sa vsimi puci Jerusolim arvaše i vse ńega varoše i reče:

2. Ovako veli gospodin, bog Izraelski: poidi i govori Zedekij, kralju židovskomu, i reci mu: Ovako veli gospodin: evo hoću ovi varoš v ruke kralia Babilonskoga predati i on ga hoće ogńem požgati. Zedekia.

3. I ti ne-ć iz ńega ruk uteći, nego biti uhićen i biti predan v ruke ńegove, da ga budeš očima viditi i nazoči š ńim govoriti i doiti u Babiloniju.

4. Zato poslušai Zedekia, ti kralju židovski, rič gospodńu: Ovako veli gospodin od tebe: ti nimaš mečem poginuti,

5. Nego u miru umriti. I kako jesu nad starijmi tvoimi, prvimi krali, ki su prvo tebe bili, žgali, tako se hoće i nad tobom žgati i pomilovati te: ah gospodine! Jer sam ja to govoril, veli gospodin.

Digitized by Google

6. I prorok Jeremia govoraše ove riči Zedekiј, kralju židovskomu u Jerusolimu,

7. Kad jur šeregi Babilonskoga krailia Jerusolim arvahu i vse ostale varoše
Lahis. židovske, to jest suprot Lahisu i Aseku;
Aseka. jer bihu, kako tvrdi varoši, još ostali meju varoši židovskimi.

8. Ovo je rič, ka učińena bi od gospodina k Jeremiј, jur kad biše Zedekia zavez učinil sa vsim plkom Jerusolimskim, da se slobodno lito zapovi,

9. I vsaki slugu i služabnicu svoju, kiј bi bili Ebrei, osloboditi-e ima; da niednomu židovu izmei ńih niedan vlašći rab ne bude.

10. Tada potvrdiše to vsi poglavnici i vas puk, ki biše ta zavez učinil, da vsaki ima slugu i služabnicu svoju osloboditi i ne držati-e veće za robe, nego dati-јm slobod.

11. A potle se razmisliše i vazeše opet sluge i služabnice k sebi, koje bihu oslobodili, i posiliše je, da opet robi i robińe budu.

12. Tada učińena bi rič gospodńa k Jeremiј od gospodina i reče:

13. Ovako veli gospodin bog Izraelski: ja učinih zavez sa otci vašimi, kad je iz Jejupta iz kuće služabne izpeliah i rekoh:

Isho. 12. Levit. 25. Devte. 15. 14. Nakon sedam lit tako ima vsaki brata svoga, ki je Evreiskoga naroda i ńemu se je prodal i šest lit ga služil, slobodna od sebe pustiti. Ali otci vaši ne poslušaše mene i ne prikloniše uši svoje.

15. A vi ste se danas obratili i učinili, ča m-je ugodno bilo, da pustiste slobodno lito napovidati, vsak bližńemu svoimu, i učiniste zavez pred manom u kući, ka se mojim imenom zove.

16. Ali ste se opet razmislili i proklińate ime moje; i vsaki vazimlie opet slugu svoga i svoju služabnicu, kih bihote oslobodili, da sami svoi vlašći budu, a sada je silite, da budu opet sluge i služabnice vaše.

17. Zato veli gospodin: vi me ne poslušate, da zapoviste slobodno lito vsak svojemu bratu i bližńemu. Evo ja vam zapovidam, veli gospodin, slobodno lito k meču, k gladu, h kugi i ne ću vas u niednom kralievstvu na zemli pustiti.

18. I hoću ljudi, ki zavez moj prestupliaju i riči zavita, ki su pred manom učinili, ne drže, tako spačiti, kako telac, koga su oni na dva kusa razsikli i meju dili pošli su;

19. Poglavnici židovski, Jerusolimski, komornici, redovnici i vas plk v zemli, ki meju dili telca hojahu.

20. I hoću je zručiti v ruke nepriatelom ńihovim, ki ńim na život strgu, da trupi ńih budu pića pticam nebeskim i zvirom zemalskim.

21. I Zedekiu, kralia židovskoga, i ńega poglavnike hoću dati v ruke nepriatelov ńihovih i onih, ki ńim na glavu strgu; i šeregom kralia Babilonskoga, ki su se sada od vas razašli.

22. Jer ńim to hoću zapovidati, veli gospodin, i opet je pred ovi varoš dopeliati i opet ga hote arvati i obladati i ogńem požgati, i hoću varoše židovske opustiti, da nigdor v ńih ne bude bival.

Kap. XXXV.

Prorok kara neposlušni plk eksemplom jednim Rehabiterov, to jest da se za gospodina boga svoga zakonom ne haju, budući da jesu Rehabitci otca ńih Ionadaba zapovid tvrdo deržali.

Digitized by Google

Ioiakim. Rehabiter.

1. Ovo je rič, ka učińena bi k Jeremii od gospodina va vrime Ioiakima, sina Iosie, židovskoga kralia, (i) reče:

2. Poidi v kuću Rehabicku i govori š ńimi i popeliaj-e u kuću gospodinovu u kapelu vnutar i daruj im vina.

3. Tada vazeh Iasaniju, sina Ieremijna, sina Habazinie, zajedno z ńega bratiu, sa vsimi ńega sini i vsu kuću Rahabicku,

4. I popeliah je v kuću gospodńu, u kapelu sinov Hananovih, sina Iegdalie, muža božjega, koja jest kapela poglavic nad kapelom Maseje, sina Sallumova, vratara.

Rehabitski običaj.

5. I ja postavih pred sinove od kuće Rahabitov pehar pun vina i čašu i rekoh jim: pite vino.

6. A oni odgovoriše: ne piemo vina; jer otac naš Ionadab, sin Rehabov, jest nam zapovidal i rekal: vi ni vaša ditca nimate nigdar vina piti,

7. I niednoga hrama zidati, nijedno sime siati, niedan vinograd saditi ni imeti; nego pod strihami bivati po vse vaše dni, da dugo živete na zemli, v koj bivate.

8. Tako poslušasmo mi glasu otca našega Ionadaba, sina Rehabova, va vsem ča nam je zapovidal, da ne pijemo vina vse naše dni, ni mi ni naše žene, ni sini ni hćere;

9. I da ne zijemo nijednoga hrama, u kom bismo bivali, i da nimamo ni vinograda ni ńive ni simena,

10. Nego da stanujemo pod strihami i poslušamo tere ispunimo vse, kako nam je otac naš Ionadab zapovidal.

11. I kako Nabukdonozor, Babilonski krail, u zemlju dojde, rekosmo: hodte, poidimo v Jerusolim pred šerege Kaldeiske i Siriske. I tako smo v Jerusolimu ostali.

12. Tada bi učińena rič od gospodina k Jeremij i reče:

13. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: poidi i reci onim iz Judee i purgarom Jerusolimskim: ne ćete li se pobolšati, da ričam moim poslušate? veli gospodin.

14. Riči Ionadaba, sina Rehabova, ke je sinom svoim zapovidal, da nimaju vina piti, ovršuju se; i ne piju oni vina do današńega dne, zato da zapovid očinu ispuńuju. A ja sam vam vsevdilie činil prodikati ter me još ne poslušate.

15. I jesam takoje neprestanno k vam pošilal vse moje sluge, proroke, tere vam činil reći: obratite se vsaki od svoga zaloga žitka i pobolšaite hod vaš i ne naslidujte tuje bogove, da ńim služite, tako hoćete v zemli ostati, ku sam vam i otcem vašim dal. A vi ne htiste prikloniti uši vaše ni mene poslušati,

16. Buduć da sinove Ionadaba, sina Rehabova, jesu očinu zapovid, ku jim je zapovidal, držali, a ovi puk ne posluša mene.

17. Zato veli gospodin, bog Sabaot i bog Izraelski: evo hoću, da dojde vrh Judeju i vrh vse Jerusolimske purgare vsa nesrića, ku sam ńim suprot govoril; zato da im sam govoril, a oni nisu hotili slišati; ja sam zval, a oni se nisu hotili ozvati.

18. A h kući Rehabitov reče Jeremia: Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: zato da ste poslušni zapovedi otca vašega Ionadaba i ovršili vse ńega zapovedi i vse izpunili, ča vam je zapovidal,

19. Zato veli gospodin Sabaot, bog Izraelski, ovako: da Ionadab, sin Rehabov, ne će nigdar prestati. Vazda ima ki godir od ńegovih pred manom stati.

Digitized by Google

Kap. XXXVI.

Jeremia čini vse svoje prodike v jedne knige zapisati od svoga sluge Baruha, da bi krali i poglavice, kad ne te proroka poslušati, daj ńegove prodike pred sobom činili čtati. Kral Ioiakim sažga one knige. Gospodin zapove Jeremij druge pisati i kralju ńega kaštigu navistiti.

Ioiakim. 1. V četrtom litu Ioiakima sina Iozie, kralia židovskoga, oglasi se rič gospodńa k Jeremij i reče:

2. Vazmi jedne kńige i zapiši vse riči, ke ti sam govoril suprot Izraelu, suprot Judeji, i vse plke od onoga vrimena, kad sam ti govoril, to jest počamši od Iosie do današńega dne;

3. Jeda kako kuća židovska, kad budu čuli vsu onu nesrići, ku im mislim učiniti, se obrati vsak od svoga zaloga žitka, da bih im mogal grihe ńih i sagrišenia prostiti.

Baruh. 4. Tada zazva Jeremia Baruha, sina Nerijna; ta isti Baruh pisa v jedne kńige iz ust Jeremie vse riči gospodńe, ke mu biše rekal.

5. I Jeremia zapovida Baruhu i reče: ja sam uhićen, da ne morem pojti v kuću gospodńu.

6. Da ti poidi vnutar i pročti ove kńige, v ke si riči gospodńe iz ust mojih zapisal pred plkom u kući gospodńoi na dan postni; i čti-e takoje pred ušima vsih židov, ki iz varošev vnutar pridu;

7. Jeda se z molitvom pred gospodinom ponižu i obrate se vsak od svoga zaloga žitka, jer srd i gńiv jest velik, od koga jest gospodin suprot tomu puku govoril.

8. I Baruh, sin Nerijn, učini vse, kako mu biše prorok Jeremia zapovidal, da pročte iz kńig riči gospodńe u kući gospodńoi.

9. A zgoda se v petom litu Ioiakima, sina Iozijna, kralia židovskoga, v devetom misecu, da se napovida post jedan pred gospodinom vsemu puku v Jerusolimu i vsemu puku, ki se biše iz varošev Judee v Jerusolim spravil.

10. I Baruh pročta iz kńig riči Jeremie v kući gospodńoi, v kapeli Gemarie, sina Saphanova, pisca, u gorńem pristrišku pred novimi vrati v kući gospodńoi pred vsim pukom.

11. I kad Mihaja, sin Gemarijn, sina Saphanova, vse riči gospodńe biše čul iz kńig,

12. Znide v kralievu kuću u pisariju. I evo ondi vsi poglavice sidihu: Elisama pisac, Delaia sin Semaijn, Elnathan sin Ahborov, Gemaria sin Saphanov i Zedekia sin Hananijn zajedno sa vsimi poglav[n]icami.

13. I Mihaja ńim povida vse riči, ke biše čul, kad Baruh čtaše iz kńig pred ušima vsega puka.

14. Tada poslaše vsi poglavice Judi, sina Nathanijna, sina Selemie, sina Chuse, po Baruha i poručiše mu: vazmi kńige, iz kih si pred pukom štal, sobom i pridi. I Baruh, sin Nerijn, vaze kńige sobom i pride k ńim.

15. I oni mu rekoše: sedi i čti, da čujemo i mi. I Baruh čta pred ušima ńihovimi.

16. I kad vse riči čuli bihu, vsi se prepadoše, jedan drugoga gledajuć, i rekoše Baruhu: mi hoćemo vse ove riči kralju povidati.

17. I pitaše Baruha: reci nam, kako si vse ove riči iz ust ńega ispisal?

18. Baruh jim reče: on mi čtaše vse ove riči iz ust svoih, a ja je š črnilom u kńige pisah.

Digitized by Google

19. Tada rekoše poglavice Baruhu: pojdi i sakri*j* se z Jeremiom, da nigdor ne zna, kadi ste.

20. A oni vnidoše h kralju pod pristrišak i shraniše kńige u komoru Elisame pisca i povidaše vse ove riči pred kraliem.

21. Tada krail posla Judi, da prnese kńige; a on je vaze iz komore Elisame pisca. I Judi pročta je pred kraliem i vsimi poglavicami, ki pred kraliem stojahu.

22. A krail sidiše u zimnoi kući u devetom misecu pred dimńakom.

Jeremi*j*ne kńige sažgane. 23. I kad Judi tri ili četiri harte pročta, nožićem je razriza i vrže je v ogań, ki biše na ogńišću pod dimńakom, dokle vse kńige zgoriše.

24. I nigdor ne prepade ni razdri halie svoje, ni krail ni ńegovi sluge, budući vse ove riči razumili.

25. Prem da Elnatan, Delaja i Gemaria prosiše kralia, da je ne sažge, ali je on ne hti poslušati.

26. K tomu još zapovida kral Ierahmeelu, sinu Hamelehovu, i Seraju, sinu Asrielovu, i Selami*j*, sinu Abdeelovu, da Baruha pisara i Jeremiju proroka uhite. Ali je gospodin biše sakril.

27. Tada učińena bi rič gospodńa k Jeremi*j*, pokle jur biše krail kńige i riči, ke biše Baruh izpisal iz ust Jeremije, sažgal i reče:

28. Vazmi opet druge kńige i piši va ńe vse prve riči, ke u prvih kńigah bihu, ke jest Ioiakim, krail židovski, sažgal;

Ioiakim. 29. I reci od Ioiakima, kralia židovskoga: Ovako veli gospodin: ti si ove kńige sažgal i rekal: zač si va ńe napisal, da hoće krail Babilonski doiti i ovu zemlju pogubiti i učiniti, da v ńoi ni ljudi ni živine ne bude?

30. Zato veli gospodin od Ioiakima, kralia židovskoga: nima niedan od ńegovih na prestolu Davidovu siditi i trup ńegov ima biti zavržen, va dne na vrućini i v noći na zimi ležati;

31. I ja hoću pohoditi ńega i sime ńegovo i sluge ńegove radi ńih sagrišenja; i činiti, da vrh ńega i vrh Jerusolimske purgare i židovske doide vsa ona nesrića, ku sam ńim govoril, i još ne poslušaju.

32. Tada vaze Jeremia druge kńige i da je Barahu, sinu Neri*j*nu, piscu. On pisa v ńe iz ust Jeremie vse one riči, ke bihu u kńigah, ke Ioiakim krail židovski biše sažgal, i vrh toga biše veće riči, nego u prvih.

Kap. XXXVII.

Krail Zedekia posla k Jeremi*j*, da za-*ń* moli. Pharaun izhaja iz Jejupta na pomoć kralju, a zaman, budući odlučil bog varoš Jerusolim Kaldeom v ruke predati. Jeremia je uhićen i od kralia ispitovan.

1. I Zedekia, sin Iosie, bi kral misto Iehanie, sina Ioiakimova, jer ga Nabukdonozor, Babilonski krail, v zemli židovskoi kraliem učini. Zedekia.

2. Ali on i sluge ńega i puk u zemli ne poslušaše gospodńim ričam, ke on po proroku Jeremi*j* govoraše.

3. Prem da posla krail Zedekia Iuhala, sina Selemie, i Zephaniju, sina Masejova, redovnika k proroku Jeremi*j* i čini mu reći: moli gospodina boga našega za nas.

4. Jer Jeremia dugovaše jur meju pukom i nigdor ga ne postavi v tamnicu.

5. Bihu se takaiše šeregi Pharaunovi iz Jejupta dilili; i kad Kaldei, ki pred Jerusolimom ložišća imiahu, kad to saznaše, bihu se od Jerusolima razašli.

Digitized by Google

6. I rič gospodña učiñena bi k Jeremij proroku i reče:
7. Ovako veli gospodin, bog Izraelski: tako recite kralju židovskomu, ki vas je k meni poslal pitati me: evo šereg Pharaunov, ki je vam na-pomoć izašal, vaspet hoće domom va Jejupat poiti.
8. I Kaldei imaju opet doiti i ov varoš arvati i vazeti i ogñem požgati.
9. Zato ovako veli gospodin: ne prehinite dušu vašu, misleći da Kaldei se hote od nas razaiti; Kaldei se ne te razaiti.
10. I da biste prem vse Kaldeiske šerege razbili, ki vas arvu, i da bi ñih niki rañeni ostali, zato bi se vsaki iz šatora svoga dvignul i ogñem ovi varoš požgal.
11. I kad bihu šeregi Kaldeiski od Jerusolima odstupili radi šeregov Pharaunovih,
12. Ide Jeremia iz Jerusolima i hotiše poiti u zemlju Beniaminovu za naiti ñive meju pukom.
13. I kad doijde k vratom Beniaminovim, tada biše ondi jedan vratar imenom Ierija, sin Selemie, sina Hananijna; on popade proroka Jeremiju i reče: ti hoćeš h Kaldeom uskočiti.

Jeremia bien i vržen v tamnicu.

14. Jeremia reče: to ni istina, ja ne ću uskočiti h Kaldeom. A Ieria ga ne htiaše poslušati, nego ga uhiti i dopelia h poglavicam.
15. I poglavice se rasrdiše na Jeremiu i činiše ga izbiti i vrgoše ga v tamnicu v kući Ionathana pisca; onoga učiniše tamničarom.
16. Tako poide Jeremia u tamnicu i leža v ñoi dugo vrime.
17. I krail Zedekia posla onamo i čini ga dopeliati i pita ga otaino v svojoi kući i reče: je li ka rič od gospodina pred rukami? Ieremia reče: je, jer ti hoćeš predan biti v ruke kralia Babilonskoga.
18. I Jeremia reče kraliu Zedekij: ča sam suprot tebi, suprot slugam tvoim i suprot puku sagrišil, da su me u tamnicu vrgli?
19. Gdi su sada vaši proroci, ki vam prorokovahu i govorahu: kral Babilonski ne će suprot vam ni suprot ovoi zemli doiti?
20. A sada, moi gospodine kraliu, poslušai mene i uprosi mi se i ne dai me već popeliati v kuću Ionathana pisca, da ne umrem ondi.
21. Tada zapovida kral Zedekia, da se ima Jeremia shraniti pod pristriškom tamnice i da mu se daje vsaki dan jedan hlibac kruha iz ulice pećarov, dokle kruha u varošu teče. Tako osta Jeremia pod pristriškom tamnice.

Kap. XXXVIII.

Poglavice hlpe na smrt proroka i zato jest on u tvrdu tamnicu vržen. Ebed-Melek saražin izprosi mu pobolšanie. Kral se opet s nim dogovara.

1. Ali čuli bihu Saphania, sin Nathanov, i Gedalia, sin Pašurov, i Iuhal, sin Selenie, i Pašur, sin Malhie, riči ke Jeremia vsemu plku govoraše i reče:
2. Ovako veli gospodin: ki ostane va tom varošu, tomu je od meča, glada i od kuge umriti; a gdo vanka poide h Kaldeom, ta hoće živ ostati i hoće odnesti život svoj, kako plin.
3. Jer ovako veli gospodin: ta varoš ima biti predan šeregom kralia Babilonskoga i hote ga obladati.
4. Tada rekoše poglavice h kralju: čini toga človika umoriti, jer po ta put hoće on voinike odvrnuti, ki su još ostali u varošu, i takaiše vas puk, ta-

Digitized by Google

kove riči govoreći: jer ta človik ne išće, ča plku k miru, nego ča k nesrići pristoji.

5. Krail Zedekia reče: evo je on u vaših rukah, jer krail ne more ništar suprot vam.

6. Tada vazeše Jeremiju i vrgoše ga v jamu Malahie, sina Hameleha, ka biše pod pristriškom tamnice i pustiše ga doli po konopih, gdi ne biše voda, nego blato. I Jeremia se zagreznu u blato.

7. I kad biše Ebed-Melek saražin, komornik kraliev, razumil, da su Jeremiju v tamnicu vrgli, a krail ravno na vratih Beniaminovih sidiše,

8. Tada poide Ebed-Melek iz kralieva dvora i govori s kraliem i reče:

9. Moi gospodine kralju, muži krivo duguju s prorokom Jeremiju, da su ga v jamu vrgli, da gladom umira, jer ni veće kruha u varošu.

10. Tada zapovida kral Ebed-Meleku saražinu i reče: vazmi sobom trideset muži iz ovih tere iztegni proroka Jeremiju iz tamnice prvo nego umre.

Jeremia v jamu vržen.

11. I Ebed-Melek vaze k sebi rečene muže i poide v kralievu polaču pod komoru blaga skrovnoga i vaze ondi raztrzane i obnošene stare halie i nispusti-e po konopu doli k Jeremij.

12. I reče Ebed-Melek saražin Jeremij: podloži ove raztrzane stare haline pod pazuhe tvoje i objami se konopa. I Jeremia tako učini.

13. I iztegnuše Jeremiju iz jame na konopih i osta Jeremia pod pristriškom tamnice.

14. I kral Zedekia onamo posla i čini k sebi dopeliati proroka Jeremiju pod treta vrata pri kući gospodńoi. I krail reče Jeremij: ja te hoću ničto pitati; dragi, ne zatai mi.

15. Jeremia reče Zedekij: ako ti ča rečem, tako me hoćeš umoriti; i ako te svitujem, tako me ne poslušaš.

16. Tada priseže krail Zedekia Jeremij otaino i reče: kako je gospodin živ, ki nam je ovu dušu stvoril, da te ne ću umoriti ni dati te mužem v ruke, ki ti na život strgu.

17. I reče Jeremia Zedekij: Ovako veli gospodin, bog Sabaot, bog Izraelski: ako izaideš k poglavnikom Babilonskoga kralia, tako hoćeš živ ostati i ov varoš nima sažgan biti, nego ti i čeliad tvoja hoće pri životu ostati;

18. Da ako ne izaideš k poglavicam Babilonskoga kralia, tako hoće biti ovi varoš Kaldeom v ruke predan i hote ga ogńem požgati i ti ne ćeš takoje ńih rukam uteći.

19. Krail Zedekia Jeremij reče: ja se boju, da ja budu židovom, ki su h Kaldeom uskočili, predan, da se manom rugaju.

20. Jeremia reče: ne te te ńim zručiti. Dragi, budi nikada poslušan riči gospodńoi, ku ti povidam; tako ti hoće dobro biti i hoćeš živ ostati.

21. Da ako ne izaideš, tako ti se hoće izbiti rič, ku je gospodin meni povidal:

22. Evo hote vse žene, ke su ioš u kući židovskoga krala, posiliene biti, da izaidu h kraliu Babilonskomu. I one hote govoriti: ah, tvoji kripiteli su te pregovorili i u blato naveli tere te puste sada ležati.

23. Tako hote vse žene tvoje i ditca izaiti h Kaldeom i ti sam ne-ć iz ruk ńihovih uteći, nego biti uhićen od kralia Babilonskoga i ov varoš ogńem požgan.

24. I Zedekia reče Jeremij: evo imij pomńu, da nigdor ove riči ne sazna, tako ne ćeš umriti.

25. I ako bi to poglavice doznali, da

Digitized by Google

sam s tobom govoril i doidu h tebi i reku: reci, ča si s kraliem govoril, ne tai nam, tako te ne ćemo umoriti, ča je krail s tobom govoril?

26. Tako reci: ja sam kralia prosil, da me ne da opet v kuću Ionatanovu peliati, jer bih mogal ondi umriti.

27. Tada doidoše vsi poglavice k Jeremij i upitaše ga; i odgovori-jm, kako mu biše krail zapovidal. Tako ga pustiše, ne mogući ništar od ńega izviditi.

28. I Jeremia osta pod pristriškom tamnice do onoga dne, kad bi Jerusolim obladan.

Kap. XXXIX.

Kako je s kralem Zedekiju ž ńegovu ditcu i z varošom Jerusolimskim i s purgari dugovano, obladani budući.

Jerusolim je obladan v' jedanaistom litu Zedekie. 4. Kra. 25. Jere. 52.

1. I zgoda se, kad Jerusolim bi obladan. Jer v devetom litu Zedekie, kralia židovskoga, v desetom misecu doide Nabukdonozor, krail Babilonski, i vsi ńega šeregi pred Jerusolim i podsedoše ga.

2. I v jedanaistom litu Zedekie, deveti dan četrtoga miseca, [i] razrvaše varoš,

3. I vnidoše vnutar vsi poglavice kralia Babilonskoga i počinuše pod sredńimi vrati, to jest Nergal-Sarezer, Sangar-Nebo, Saršehim, naivišńi komornik, Nergal-Sarezer, dvorski, i vsi drugi poglavnici kralia Babilonskoga.

4. I kad je Zedekia, kral židovski, ugleda, spored svoimi voinici, pobignuše moćno iz varoša po kralievim vrtlu vrati meju dvimi zidmi i proidoše na polie.

5. Ali Kaldeiski šeregi tirahu je i dostignuše Zedekiju na polju pri Jerihu i uhitiše ga i dopeliaše pred Nabukdonozora, Babilonskoga kralia, u Riblath, ka jest v zemli Hematskoi. On ga osudi.

6. I krail Babilonski čini sinove Zedekijne pred očima ńegovima umoriti u Riblotu, i umori vse poglavice židovske.

7. A Zedekij oči izvadi i pripe ga na sinžir, da ga u Babiloniju popelia. Zedekia jest uhićen.

8. I Kaldei sažgaše oboje, i kralievu kuću i purgarov, i razvališe zide Jerusolimske.

9. A ča još biše puka u varošu i ki bihu k ńim uskočili, popelia je Nebusaradan, dvorski, vse zajedno u Babiloniu sužńe.

10. A siromaški puk, ki ništar ne imijaše, Nebusardan vojvoda v ono vrime pusti nike u židovskoi zemli i da im vinograde i sela.

11. A Nabukdonozor, krail Babilonski, biše Nabusardanu voivodi zapovidal za Jeremiju i rekal:

12. Uzmi (ußmi) ga i da ti-e preporučen i ne učini mu niednoga zla, nego kako od tebe potribuje, tako dugui š ńim.

13. Tada posla Nebusaradan voivoda i Nebusazban, naivišńi komornik, Nergal-Sarezer, dvorski, i vsi poglavice Babilonskoga kralia,

14. Činiše Jeremiu dopeliati izpod pristriška tamnice i priporučiše ga Gedalij, sinu Ahikama, sina Saphanova, da ga v ńega kuću uvede i da pri puku ostane.

15. I bi rič gospodńa učińena k Jeremij, dokle još pod pristriškom tamnice ležaše, i reče mu:

16. Poidi i reci Ebed-Melehu saražinu ovako: Veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: evo hoću ja, da se izbudu riči moje nad ovim varošem na nesrić́u, a ne na dobro, i ti hoćeš to viditi z vrimenom. Jeremia je od boga ohranien.

Digitized by Google

17. A tebe hoću onda obraniti, veli gospodin, i ne ćeš biti onim ljudem dan, kih se boiš.

18. Jer ti hoću ja pomoći, da mečem ne pogineš, nego da odneseš život tvoi misto plina, zato da si va me ufal, veli gospodin.

Kap. XL.

Dugovanie kralia Babilonskoga z Jeremiju. Gedalia jest od kralia orsaškim vladavcem učińen, i kupe se k ńemu vsi ki bihu pobigli i razašli se iz zemlie.

1. Ovo je rič, ka učińena bi k Jeremii od gospodina, kad ga oslobodi u Ramu Nebusaradan voivoda, jer i on biše na sinžiru meju vsimi onimi, ki u Jerusolimu i v Judei uhićeni bihu, da se u Babiloniu peliaju.

2. I kad voivoda Jeremiju preda se čini dopeliati, reče mu: gospodin, bog tvoj, jest ovu nesriću suprot ovomu varošu govoril

3. Tere izpunil ju, kako je rekal: jer ste suprot gospodinu sagrišili i niste poslušali glasa ńegova, zato vam se je to zgodilo.

Jeremia jest iz tamnice oslobojen.

4. No, evo te danas oslobodih od sinžira, s kim bihu priklopliene ruke tvoje; hoć li s manom u Babiloniu poiti, tako hodi, ti mi hoćeš priporučen biti. Da ako ti se ne rači s manom u Babiloniu poiti, neka hodi. Ovo imaš vsu zemliu pred sobom; kamo te je želia, tamo poidi.

5. Jer ako se dalie pustiš, ne-ć se veće vratiti. Zato moreš se vrnuti k' Gedelij, sinu Ahikamovu, sina Saphanova, koga je postavil krail Babilonski vrh vse varoše židovske i pri onomu meju pukom ostati, ali poidi, kamo ti-e drago. I da mu voivoda strošak i darova ga tere ga pusti.

6. Tako doide Jeremia ka Gedalij, sinu Ahikamovu, u Mispu i osta pri ńem meju pukom, ki v zemli biše ostal.

7. I kad kapitani, ki se na polju držahu, zajedno z ńih ljudi čuli bihu, da ie krail Babilonski Gedaliu, sina Ahikamova, vladavcem nad zemliom učinil, i oboje, nad muži i ženami i dicom i nad kmeti, ki ne bihu u Babiloniu odpeliani, Gedalia.

8. Doidoše oni ka Gedalij v Mispu, to je Izmael, sin Nethanie, Iohanan, Ionatan, sinove Kareaha, i Seraja, sin Tanhumetha, i sinove Ephai iz Nethophatha i Iesania, sin Maahatin, zajedno ž ńih muži.

9. I Gedalia, sin Ahikama, sina Saphanova, priseže ńim i ljudem ńihim i reče: ne boite se, ne ćete biti Kaldeom podložni; ostanite u zemli i budite kraliu Babilonskomu podložni, tako vam hoće dobro biti.

10. Ovo ja stanujem ovdi u Mispi, da služim Kaldeom, ki k nam dohode; zato spravliaite vino i smokve i ulie, i nalite sasude vaše i bivaite u vaših varoših, ke ste dostigli.

11. I takoje vsi židovi, ki bihu v zemli Moabskoi i sinov Amonovih i va Edomu i po vsih zemliah, kad bihu čuli, da jest Babilonski krail činil nike u Judei ostati, i nad ńimi postavil Gedaliju, sina Ahikamova, sina Saphanova,

12. Doidoše opet vsi iz vsih krain, kamo prognani bihu, v židovsku zemlju, k Gedalij v Mispu i spravliahu i vnogo vina i sada.

13. Ali Johanan, sin Kareaha, zajedno sa vsimi kapitani, ki se bihu na planinah udržali, doidoše k Gedalij v Mispu,

14. I rekoše mu: znaš li, da je Baelim, krail sinov Amonovih, poslal Izmaela, sina Nethanijna, da te ubije? A

Digitized by Google

to jim Gedalia, sin Ahikamov, ne htiše virovati.

15. Tada reče Johanan, sin Kareaha, Gedalij skrivši u Mispi: dragi, ja hoću poijti i ubiti Izmaela, sina Netanijna, da nigdor ne bude znal. Zač bi te ubil? jer vsi židove, ki su se k tebi skupili, rasipani budu i oni, ki su u Judei ostali, poginu?

16. Ali Gedalia, sin Ahikamov, reče Johananu, sinu Kareaha: ne čini toga; nij istinna, ča ti od Izmaela govoriš.

Kap. XLI.

Izmael, sin Nethanijn, ubi Gedaliju sa vsimi židovi i Kaldei, ki pri ńem bihu do smrti; odpelia plk iz Mispe svezan i Johanan sin Kareaha opet je oslobodi.

Izmael.

1. A v sedmom misecu doide Izmael, sin Nethanijn, sina Elisame, iz kralievskoga kolina, zajedno z naivećimi kralievi, i deset muži š ńim k Gedalij, sinu Ahikama, va Mispu, i obidvaše ondi zajedno.

2. I Izmael, sin Nethanijn, se odpravi zpored z onimi desetimi muži, ki pri ńemu bihu, i ubiše mečem Gedalju, sina Ahikamova, sina Saphanova, zato da ga biše Babilonski krail nad zemliom postavil.

Gedalia jest ubien.

3. I vse židove, ki bihu v Mispi polag Gedalie, i Kaldeje, ke ondi naidoše, i vse voinike Izmael ubi.

4. Drugi dan, budući jur Gedalia ubien, i još nigdor ne znajaše,

5. Doide osamdeset muži od Sihema, od Sila i od Samarie, i bihu brade obrili i halie ńih razdrli i podrzali se i nošahu jistne žrtve i tamian sobom, da je donesu v kuću gospodńu.

6. I Izmael, sin Nethanijn, grediše suprot ńim iz Mispe plačući. I kad je sasta, reče ńim: vi imate poiti k Gedalij, sinu Ahikamovu.

7. I kad nasred varoša doidoše, ubi-e Izmael, sin Nethanijn, i muže ki š ńim bihu pri studencu.

8. A biše deset muži meju ńimi, ki rekoše Izmaelu: dragi, ne ubiai nas, mi imamo skrovna blaga v' ńivah zakopana, pšenice, jačmena, ulja i meda. Tako je pusti i ne ubi je z drugimi.

9. A studenac, va ki Izmael mrtve trupe vrže, ke biše ubil zajedno z Gedaliom, jest on, ki uzida kral Asa suprot Baesu, kralju Izraelskomu; ta napuni Izmael, sin Nethanijn, z ubienimi.

10. A ostali puk, ki biše u Mispi, i s kralievom hćerom odpelia Izmael, sin Netanijn, svezane zajedno sa vsim inim pukom u Mispi, nad kim biše Nebusardan kapitanom postavil Gedaliju, sina Ahikamova, i dili se i hotiše priko poiti k sinom Amonovim.

11. A kad Johanan, sin Kareaha, spozna i vsi voivode šerega, ki kon ńega bihu, vse zlo, ko biše Izmael, sin Nethanijn učinil, Iohanan.

12. Vazeše k sebi ljudi i poidoše suprot Izmaelu, sinu Nethanije, boja biti i navališe na ńega pri velikoi vodi nad Gibeonom.

13. I kad puk, ki biše pri Izmaelu, uzri Iohanana, sina Kareahova, i vse voivode šeregov, ki pri ńem bihu, zradovaše se.

14. I vas puk, ki biše Izmael iz Mispe odpelial, obrnuše se i stupiše opet k Iohananu, sinu Kareahovu.

15. A Izmael, sin Nethanijn, uijde Iohananu z osmimi muži i poide k sinom Amonovim.

16. I Iohanan, sin Kareahov, spored sa vsimi kapitani šeregov, ki pri ńem bihu, vazeše vas ostali puk, ki bihu oteli

Digitized by Google

Izmaelu, sinu Nethanijnu, iz Mispe k se-
bi, budući Gedalia, sin Ahikamov, ubien,
to je voinike, žene i dieu i komornike,
ke bihu od Gibeona opet odpeliali.
17. I poidoše i odsedoše v Kimhamu
v oštariu, ka pri Bethleemu biše, i htiše
se poseliti v Jejupat pred Kaldeji;
18. Jer jih se bojahu, budući Izmael,
sin Nethanijn, Gadaliju, sina Ahikamo-
va, ubil, koga biše krail Babilonski nad
zemlom ostavil.

Kap. XLII.

Kapitani ostaloga plka prose Jeremiu, da boga na svet pita, kako se imaju držati. Prorok jim povida i opomina je cića ńih neposluha.

1. Tada stupiše naprvo vsi kapitani
šeregov, Iohanan sin Kareahov, Iesania
sin Hosaie, sa vsim pukom zajedno, ve-
likimi i malimi,
2. I rekoše k proroku Jeremij: dragi,
uprosi nam se i moli za nas gospodina,
boga tvoga, i za vse ove ostale (jer nas
je tužnih malo ostalo od vnozih, kako
nas sam vidiš s tvoima očima),
3. Da nam gospodin, bog tvoi, povi, ka-
mo imamo poiti i ča učiniti imamo.
4. I prorok Jeremia ńim reče: no, ja
vas hoću poslušati i evo hoću gospodina
boga vašega moliti, kako ste rekli, i vse
ča vam gospodu odgovori, to vam hoću
povidati i ništar ne ću zataiti.
5. I oni rekoše Jeremij: gospodin budi
meju nami pravi i istinni svidok, da
hoćemo vse ovršiti, ča nam gospodin
bog tvoi zapovi;
Obitovanje božje ostalomu puku židovskomu.
6. Budi dobro ili zlo, tako hoćemo po-
slušati glas gospodina, boga našega, h
komu te šalemo, da nam dobro bude,
ako riči gospodina boga našega poslušni
budemo.
7. I nakon deset dan učińena bi rič
gospodńa k Jeremij.
8. Tada zazva Iohanana, sina Karea-
hova, i vse voivode šeregov, kij pri ńem
bihu, i vas puk veliki i mali,
9. I reče ńim: ovako veli gospodin,
bog Izraelski, h komu ste me vi poslali,
da se ńemu za vas molim:
10. Ako vi v toi zemli ostanete, hoću
vas zidati, a ne raztrti; ja vas hoću sa-
diti a ne izkoreniti; jer se jur kajem
za zlo, ko sam vam učinil.
11. Ne boite se pred Babilonskim kra-
liem, pred kim se boite, veli gospodin,
vi se nimate bojati; jer hoću polag vas
biti, da vam pomorem i da vas iž ńega
ruke otmem.
12. Ja vam hoću milosrdie izkazati i
smilovati se na vas i dopeliati vas opet
u vašu zemlju.
13. Da ako rečete: mi ne ćemo va
ovoi zemli ostati, da listo ne poslušate
rič gospodina, boga vašega,
14. Nego rečete: ne, mi se hoćemo
va Jejupat preseliti, da ne vidimo ni-
ednoga rata ni čujemo glas trumbitni i
da ne trpimo glada radi kruha: ondi
hoćemo ostati.
15. No, sada poslušaite rič gospodńu
vi ostali židove: Ovako veli gospodin
Sabaot, bog Izraelski: ako namislite po-
seliti se v Jejupat, da ondi ostanete,
16. Tako vas hoće meč, pred kim se
bojite, tja v Jejuptu udriti, i glad za ki
skrbite, tirati vas hoće vsevdil v Je-
juptu, da vam je ondi umriti.
17. Jer ki godir se odpravlia, da v Je-
jupat poide i ondi ostane, oni hote me-
čem, gladom i kugom umriti i ne će ni-
gdor ostati ni zlu uteći, ko hoću na ńe
poslati.
18. Jer ovako veli gospodin Sabaot,
bog Izraelski: ravno kako se je moi

Digitized by Google

srd i gńiv nad purgari Jerusolimskimi zgodil, tako se hoće i vam zgoditi, ako v Jejupat poidete, da budete na kletvu, na čudo, na proklinanje i na špot, da ne vidite već ovih varošev.

19. Rič gospodńa vam ostalim iz Judee pristoji, da poidete v Jejupat. Zato znaite, da vam ja danas posvidočim.

20. Vi hoćete inako život vaš zanemar pustiti. Jer ste me vi poslali k gospodinu, bogu vašemu, i rekli: moli gospodina, boga našega, za nas i vse ono, ča gospodin bog naš reče, to nam povij, tako hoćemo vse ispuniti.

21. To sam vam danas oznanil, a vi ne ćete glasa gospodina boga vašega poslušati ni onomu, ča mi-e za vas zapovidal.

22. Zato znaite, da vam je mečem, gladom i kugom poginuti na onom mistu, kamo se mislite poseliti, da ondi stanujete.

Kap. XLIII.

Puk ne viruje proroku, gredu suprot božjoi zapovedi v Jejupat i navišćeno jim je po proroku, česa se imaju zato nadiati.

1. I kad Jeremia vse riči gospodina, boga ńih, vsemu plku izgovori, kako mu gospodin, bog ńih, zapovidal biše,

Asaria. Iohanan.

2. Reče Asaria, sin Hosaie, i Johanam, sin Kareaha, i vsi objistni muži k Jeremij: ti lažeš. Gospodin bog naš ni te k nam poslal ni rekal: vi nimate v Jejupat poiti, da ondi stanujete;

3. Nego te je to Baruh, sin Nerijn, naputil, nam zanauda, da budemo Kaldeom predani, da nas umore i u Babiloniu popelaju.

Neposluh suprot bogu.

4. Tako ne posluša Iohanan, sin Kareahov, i niedan kapitan šeregov sa vsim plkom glasa gospodńeva, da bi bili v židovskoi zemli ostali;

5. Nego Iohanan, sin Kareahov, i vsi kapitani nad šeregi, vazeše k sebi vse ostale židove, ki bihu od vsih stran (kamo bihu pobigli) opet došli, da v židovskoi zemli stanuju,

6. To jest, muže, žene i diteu i kralieve hćere i vse duše, ke Nebusaradan voijvoda pri Gedalij, sinu Ahikamovu, sina Saphanova, pustil biše; i takoje proroka Jeremiju i Baruha, sina Nerijna;

7. I poidoše v Jejupat, jer ne htiše poslušati glasa gospodńa, i doidoše v Thahpanes.

8. I rič gospodńa učińena bi k Jeremij u Thahpanesu i reče:

9. Vazmi velike kamike i pogrebi-e v tikulnu pećnicu, ka je pred vrati u Pharaunovoi kući, u Tahpanezu, da muži židovski vide,

10. I reci ńim: Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: evo hoću poslati, neka sluga moj Nabukdonozor, krail Babilonski, doide i hoću prestol ńegov gori na to kamenje posaditi, ko sam pogrebal; on hoće na ńem svoje šatore raspeti.

11. I doiti ima v Jejupat biti i umoriti koga dotakne, svezana pelati ki se namiri, mečem poseći ki se namiri.

12. I ja hoću kuće bogov ogńem nataknuti, da je požge i raznese. On se hoće va Jejuptu oblići, kako pastir halie svoje oblači, i u miru od onde otiti.

13. On hoće prilike u Bethsamesu i va Jejuptu razlomiti i crikve idolov v Jejuptu ogńem požgati.

Kap. XLIIII.

Prorok povida židovskomu plku u Jejuptu, kakova kaštiga v onoi zemli na ńe ima se navaliti i kako ima Jejupski krail dojti v Babilonske ruke. A oni mu suprot govore vele nepodobno.

Digitized by Google

Uzrok raspa Jerusolimskoga i židovskoga.

1. Ovô je rič, ka bi učińena k Jeremii od gospodina suprot židovom, ki v Jejuptu bivahu, to jest u Migdalu, u Tabpanesu, u Nophu i v zemli Pathros, i reče:

2. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: vi ste vidili vse zlo, ko sam na Jerusolim poslal i na vse varoše židovske; i evo današńi dan jesu puste i nigdor v ńih ne stanuje.

3. I to radi ńih sagrišenia, kim sagrišiše, da me rasrde. I poidoše i kadiše i služiše tujim bogom, koje ni oni ni otci vaši ne znaše, ni je vi znate.

4. I ja pošiliah vsevdil k vam vse moje sluge, proroke, i poručih vam: ne činite takove mrzote, ke ja nenavidim.

5. A oni ne poslušaše i ukloniše uši ńih od zlobe svoje, da bi se bili obratili i ne kadili tujim bogom.

6. Zato srd i gńiv moj navali i ražari se suprot varošem židovskim i na ulice Jerusolimske, da postaše divjinom i pustińom, kako se i današńi dan vidi.

7. A zato veli gospodin bog Sabaot, bog Izraelski: začto vi tako veliko zlo sami suprot sebi činite, da meju vami pogine i muž i žena, dite i sasudi židovski i da vas do čista ništar ne ostane;

8. Da ste me tako rasrdili delom ruk vaših i kadite inim bogom v Jejupskoi zemli, kamo ste se poselili, da ondi stanujete, da poginete i budete kletva i prigovor mei vsimi puci na zemli?

9. Jeste li jur zabili nesriću otac vaših, nesriću krali židovskih, i takoje vaše vlašće nesriće i nesriće žen vaših, ka vam se je zgodila v židovskoi zemli i po Jerusolimskih placih?

10. I još se nisu do današnega dne ponižili i ne boje se i ne živu po mojem zakonu i pravdi, ku sam vam i otcem vašim odlučil.

11. Zato ovako veli gospodin, bog Izraelski: evo ja hoću obraz moj suprot vam obratiti na nesriću vašu, i vsa Judea ima do čista poginuti.

12. I one ostale iz Judee hoću v'zeti, ki su namislili preseliti se va Jejupat, da ondi bivaju. Oni se hote vsi va Jejuptu skončati, i od meča hote pasti i od glada crknuti, i velikim i malim je mečem i gladom poginuti i do kletve biti i do čuda, do rote i do špota.

13. I hoću takoje purgare Jejupske mečem i gladom i kugom pohoditi, ravno kako sam v Jerusolimu učinil,

14. Da od židovskoga ostanka nigdor ne ostane ni uteče, ki su zato simo došli v Jejupat na stan, da bi se opet mogli v Judeju vratiti, kamo bi radi opet došli i ondi bivali; ali ne će nigdor tamo dojti, razvi oni, kij od ovude biže.

15. Tada odgovoriše Jeremij vsi muži, ki znajahu, da žene ńih inim bogom kajahu, i vse žene, ke vnoge ondi bihu, zajedno sa vsim plkom, ki v Jejuptu bivahu i u Pathrosu, rekoše:

Velika zloba i oslipljenie plka.

16. Po toi riči, ku ti nam u imenu gospodńem govoriš, ne ćemo te poslušati,

17. Nego hoćemo činiti po vsih ričah, ke iz ust naših izhode, i hoćemo Melehethu nebeskomu kaditi i ńemu pivna prikazališća žgati, kako smo mi i otci naši, krali naši i poglavice činili u varoših židovskih i v ulicah Jerusolimskih. Tada imiahomo kruha dosta i dobro nam biše i ne vidismo niedne nesriće.

18. A odkle smo prestali Melehetu nebeskomu kaditi i pivna prikazališća žgati, jesmo vsakojačko pomańkanie trpeli i poginuli smo mečem i gladom.

19. I kad Melehetu nebeskomu kadimo i pivna prikazališća žgemo, to ne činimo mi po nijedan put prez volie muži na-

Digitized by Google

ših, da mu povitice pečemo ili prikazališća žgemo, da je razcvilimo.

20. Tada reče Jeremia vsemu plku, k mužem, ženam i vsemu puku, ki mu biše tako odgovoril:

21. Pače mi se vidi, da je gospodin pomislil na kajenie, ko ste vi po varoših židovskih i po ulicah Jerusolimskih činili, zpored sa otci vašimi, krali, poglavicami i vsim pukom u zemli, i priel je k srdcu,

22. Da ne mogaše veće trpeti vaš zali žitak i nečistoću, ku učiniste. Zato je i zemlia vaša pustińom, čudom i kletvom postala, da nigdor va ńoj ne biva, kako je i današńi dan.

23. Zato da ste kadili i gospodinu sagrišili i niste poslušali glasa gospodńa i niste po ńega zakonu, pravdi i svidočastvu živili, zato vam se je ta nesrića prigodila, kako je i današni dan.

24. I Jeremia reče vsemu plku i vsim ženam: poslušaite rič gospodńu vsi vi iz Judee, ki ste u Jejuptu.

25. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: vi i žene vaše jeste govorili ustmi vašimi i vašimi rukami izpunili, ča govorite: mi hoćemo obite naše držati, kimi smo se zavećali Melehetu nebeskomu, da mu kadimo i prikazališća žgemo. No, vi ste vaše zavite izpunili i ovršili.

26. Da poslušaite na to rič gospodńu vsi vi iz Judee, ki v Jejuptu stanujete. Evo ja prisežem imenom moim velikim, veli gospodin, da nima ime moje njednoga židovska muža usti imenovano biti va vsoj Jejupskoi zemli, ki govori: kako je gospodin, gospodin živ!

27. Evo hoću nad ńimi bditi, na ńih nesriću, a ne na dobro, da ki godi je iz Judee u Jejuptu, mečem i gladom pogine, dokle ih ne stane.

28. A ki meču uteku, ti hote iz Jejupta v židovsku zemlju opet doiti z maliahnim kupom. I tako hote vsi oni, ki su iz Judee v Jejupat potegnuli, da ondi stanuju, spoznati, čia rič se je zgodila, moja ili ńihova.

29. I na znamenie, da vas hoću ovdi pohoditi, veli gospodin, da znate, da se hoće istinno rič moja vam na zlo ispuniti,

30. Govori gospodin ovako: evo hoću Pharauna Haphra, Jejupskoga kralia, predati v ruke nepriatelov ńegovih i onih, Pharaun. Haphra.
ki mu na glavu strgu, ravno kako sam predal Zedekiju, židovskoga kralia, v ruke Nabukdonozora, Babilońskoga kralia, neprijatela ńegova, ki mu na život pricahu.

Kap. XLV.

Prorok kripi slugu svoga Baruha, ki biše polag velika truda i betega britko odnemogal.

1. Ovo je rič, ku govori Jeremia Baruhu, sinu Nerie, kad ove riči iz ust Baruh.
Jeremijnih u kńige pisaše i u četrtom litu Ioiakima, sina Iozie, kralia židovskoga, i reče:

2. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski, od tebe, Baruh:

3. Ti govoriš: jao meni, kako mi-e gospodin svrh betega moga poslal. Ja se trudim uzdihajući i ne nahajam pokoja.

4. Reci mu tako: Ovako veli gospodin: evo ča sam uzidal, to opet razmećem, i ča sam posadil, to opet izrivam spored ovu moju vlastovitu zemlju.

5. I ti želieš velike stvari? ne želi je, jer evo hoću nesriću poslati vrh ovi plk, veli gospodin; a dušu tvoju hoću tebi za plin dati, kamo godir poideš.

Digitized by Google

Kap. XLVI.

Nasliduju prodike, ke je prodikal prorok Jeremia suprot poganom i naiprvo suprot Jejupćanom.

Esai. 10. Ezeh. 29. 30. 1. Ovo je rič, ka bi učińena od gospodina suprot vsim poganom.

2. Suprot Jejuptu

Suprot mnoštvu Pharauna Neho, Jejupskoga kralia, ko ležaše nad vodom Fratom pri Karhemisu, kad Babilonski krail Nabukdonozor razbi u četrtom litu Ioiakima, sina Iozie, kralia židovskoga:

3. Pripravliajte šćite i terevile i hodte na voisku;

4. Sedlaite końe i neka końici zavsidu, pokrite se šišaki, i brusite sulice i obucite se panciri.

5. Da ča ima biti, da je vidim prestrašene i biže i jesu ubieni ńihovi vitezi? oni biže, da se ne obziraju, strah je je obašal, veli gospodin.

6. Brzi ne more uteći ni jaki pobignuti. Suprot polunoći nad vodom Fratom jesu se obalili i doli legli.

7. Da gdi je on, ki simo hitiše kako navodań, i vali ńega se dvizahu kako vode?

8. Jejupat grediše kako povodań i vali ńega se dvizahu kako voda, i reče: ja hoću gori vzaiti i zemlju pokriti i varoš pogubiti zajedno z onimi, ki vnutri stanuju.

9. No sedite na końe i drčite z vozmi, neka vitezi izaidu arapski ter iz Puta, ki šćite nose i strilci iz Lidije.

10. Jer ovo je dan gospodina, gospodina Sabaota, dan osvete, da se nad nepriateli svoimi osveti, kad je meč požere, i on se ńihovom krvjom opie. Jer jim je biti zaklano prikazališće gospodinu, gospodinu Sabaotu, v zemli suprot polunoći nad vodom Fratom.

11. Poidi u Gilead i donesi masti, ti divoiko, hći iz Jejupta; ali-e zaman, da se veliko ličiš, jer ne-ć ozdraviti.

12. Sramota tvoja jest meju plkom zazvonila, plača tvoga jest puna zemlia; jer jedan vitez vrh drugoga pada i leže obadva zajedno na zemli.

13. Evo je rič gospodńa, ku je on proroku Jeremij govoril, kad Nabukdonozor, Babilonski kral, prispivaše, da Jejupat pogubi:

14. Navistite to Jejuptu i zapovite Migdalu, Nophu, Taphanezu, i recite: pripravite se k brambi, jer hoće meč požriti vse, ča je okol tebe.

15. Ča ima biti, da mogući tvoji doli padaju i ne mogu se braniti? Gospodin je je tako zvrnul.

16. On čini, da vnozi padajú, da jedan na drugom na tloh leže. Tada rekoše oni: no gori, poidimo opet k našim ljudem, v' našu otačasku zemlju pred mečem silnika.

17. Tada kričahu za ńimi: evo Pharaun, krail Jejupski, pade i ostavi šatore svoje.

18. Kako sam živ, veli krail, ki se zove gospodin Sabaot, on hoće dohajati tako visoko, koliko je gora Thabor mei inimi gorami, i kako je Karmel pri moru. Tabor. Charmel.

19. Vazmi tvoju putovnu spravu, ti domaća hći Jejupska, jer Noph hoće biti pust i požgan, da nigdor u ńem ne bude prebival.

20. Jejupat jest vele lip telac, ali prispiva od polunoći on, ki kolie.

21. I najamnici, ki v ńem bivaju, jesu takoje kako pitani telci; ali-jm se je zato obrnuti i poginuti i ne te se z nepriatelom stati; jer dan nesriće ńihove hoće na ńe navaliti, to jest vrime pohojenia ńihova. Najamnici, poglavice i gospoda ki ńemu služe i veliku plaću uzimlju.

22. Oni drče, da oklope cvekeću i gredu

Digitized by Google

z velikim množtvom i nose na ramenu sikire kako drvari.

23. Oni isti hote tako sići u ńih lozi, veli gospodin, prez broja; jer ńih je veće nego kobilic, ke nigdor ne more prebroiti.

24. Hći Jejupska sramotna sidi, jer je dala ruke puku polunoćnomu.

25. Gospodin Sabaot, bog Izraelski, veli: evo hoću pohoditi vladauca Noskoga i Pharauna i Jejupat zajedno ž ńega bogi i krali, Pharauna, reku, sa vsimi ki se na-ń ufaju,

26. Da je predam v ruke onih, ki ńim na život strgu i v ruke Nabukdonozora, Babilonskoga kralia, i slug ńegovih. I potom imaš opet prebivan biti, kako nikada, veli gospodin.

Pokriplenje sužńev. 27. A ti, slugo moi Jakove, ne boi se i ne prepadi se, ti Izraele. Jer evo ja hoću tebe iz daleke zemlie i sinove tvoje iz zemlie sužaństva izpeliati, da Jakov opet dojde i u miru bude i da ima vsega dosta i nigdor ga nima strašiti.

28. Zato ne boi se, ti Jakove, slugo moi, veli gospodin, jer sam ja polak tebe. Vse pogane, kamo sam te izrinul, hoću skončati, a tebe ne ću, nego te podobno kaštigati, da te nekaštigana ne ostavim.

Kap. XLVII.

Prodika suprot Philistinom.

Philistei. Isa. 15. Eze. 25. 1. Ovo je rič gospodńa, ka je proroku Jeremij učińena suprot Philistinom, prvo neg Pharaun Gazu razbi.

2. Ovako veli gospodin: evo gredu vode simo od polunoći, ke hote riku učiniti i hote zemlju i ča je v ńoi, varoše i ki v' ńih bivaju zaujeti, da ljudi budu vapili i vsi purgari v zemli plakali

3. Pred vriskom svoih jakih końev, ki se duse i skripaniem ńihovih vozov i koles, da se otci ne budu na svoju ditcu obzirali: tako hote prepasti

4. Nad dnevom, ki dohaja za pogubiti vse Philistine i za izkoreniti Tir i Sidon z ńihovimi inimi pomoćnici. Jer gospodin hoće Philistine, ki su ostali, iz otokov Kaphtor rasipati.

5. Gaza ima obrivena biti i Askalon zajedno z ostalimi u ńih zemli pogublen. Dokle se tužiš?

6. O ti meču gospodań, kada hoć jur prestati? poidi jure v nožnicu tvoju i počivai i budi s mirom.

7. Ali kako moreš počinuti, budući tebi gospodin zapovidal suprot Askalonu i tebe suprot portu morskomu, gdi plave pristaju, odlučil.

Kap. XLVIII.

Prodika suprot Moabitom.

1. Suprot Moabu. Ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: jao varošu Nebu, Moab. Isa. 26.
jer je razvalien i nevolno leži; Kiriataim jest obladan; tvrdi turan nemilo leži razvalien.

2. Objid Moabova proide, ku on nad Hesbom imiaše; jer se zlo suprot ńim misli, to jest: hodte, mi je hoćemo razvaliti, da ne budu veće puk. I tebi Madmen jest poginuti; meč hoće nada te doiti.

3. Čuje se niki vapai va Horonaimu, rasap i velike nevolie.

4. Moab jest razcvilen, ńega mladi se čuju vapijuć.

5. Jer gredu plačući se putem od Luhita i nepriateli čuju nemili vapai od puta, ki pelia od Horonaima;

6. To je: bižite i otmite život svoi, a ti hoćeš biti kako ńiva u pustińi.

7. Zato da se na zidi tvoje zapušćaš i na skrovišća tvoja, imaš takoje obladana biti; i Kamos ima svezan i odpe- Kamos zove se idol Maobicki.

lian biti zajedno z ńega redovnici i poglavnici.

8. Jer pogubitel tvoi hoće vrh vse varoše priti, da mu niedan ne uteče. Oboje ima biti pogublieno i pokvareno, dolci i ravnice; jer je gospodin tako rekal.

9. Daite Moabu peruti, on hoće izaiti, kako da bi hotil letiti; i ńega varoši pusti ležati, da nigdor v' ńih bival ne bude.

10. Proklet budi on, ki delo gospodńe hinbeno opravlia; proklet budi, ki meč ńegov zadrži, da krvi ne proliva.

11. Moab jest od mladosti svoje sigur bil i na ńegovu gnoju s mirom ležal, i nigdar ni iz jedne bačve v drugu izlit, i nigdar nij bil u sužanstvu. Zato jest ńemu ostal voń ńegov i mirisanie ńegovo nigdar nij promińeno.

12. Zato evo, govori gospodin, vrime prispiva, da hoću ńim poslati vnoge bačvare, ki-e hote razrušiti i bačve ńih izprazniti i ńih sasude razgńesti.

13. I Moab ima nad Kamosom sramotan biti, ravno kako kuća Izraelska sramotna bij nad Bethelom, na ku se zapuśćahu.

14. Kako smite reći: mi smo vitezi i vrli voinici?

15. Buduć da Moab ima razvalien i ńega varoši došasti biti i ńega naiboli vitezi na zaklanie biti odvedeni, veli krail, ki se zove gospodin Sabaot.

16. Jer nesrića Moabova prispiva i ńegova nevolia hiti.

17. Dragi, budi vam vrh ńe milo, ki okol ńih bivate i ńih ime znate i recite: kako je jaka šiba i gospodski śćap nemilo razlomlien?

18. Znidi doli od gospodstva, ti hći, ka va Dibonu bivaš i sidiš v' suši. Jer pogubitel Moabov hoće k tebi doiti i tvrdine tvoje razvaliti.

19. Stupi na put i gledai, ti ka stanuješ va Aroeru; opitai bižeće i uhajajuće, i reci: kako vam gre?

20. Ah Moab je opušćen i pogublien. Plačite se i vapite, razglasite u Armonu, da je Moab opušćen.

21. Kaštiga jest nastala na ravnu zemlju, to je, na Holon, Jahcu, Mepheath,

22. Dibon, Beth, Nebo, Diblathaim,

23. Kiriataim, Beth-Gamul, Bet-Meon,

24. Kiriot, Bazra, i na vse varoše Moabove, ili su na daleko ili na blizu.

25. Rog Moabov je odsičen i ńega ruka jest prelomliena, govori gospodin.

26. Opoijte ga, jer se je suprot gospodinu dvigal, da se izbluje i ruke sklapa, neka i on do špota bude.

27. Jer Izrael jest bil pošpotovanie tvoje, kako da bi bil meju tatmi našast; i pokle ti to suprot ńim govoriš, i tebi je takoie odaiti.

28. O vi purgari Moabski, ostavite varoše i bivaite u stinah i činite kako golubi, ki se kote u šuplih škuliah.

29. Vazda se je govorilo od ohologa Moaba, da jest vele ohol, visokonošan, gizdav, objidan i zadražliv.

30. Ali gospodin govori: ja znam dobro srd ńegov, da ne more toliko, i hotil bi već činiti, nego more.

31. Zato se hoću nad Moabom plakati i nad vsom Moabskom zemliom vapiti i tužiti se nad ljudi Kir Herenskimi.

32. Meni se je nad tobom, Iaeser, ti trsu Sabaimski, plakati, jer rozge tvoje jesu priko mora proletile i došle do mora Iaeserskoga. Pogubitel jest pal u žetvu i trgadbu tvoju.

33. Veselje i radost otide iz polia tere iz zemlie Moabove i ne će se veće vino ožimati, ni on ki vino masti ne će svoju pesan peti,

34. Radi vapaja va Hesbonu do Eleala, ki se tja do Iahca čuje, počamši

Digitized by Google

od Zoara, triletne krave, ter do Horonaima; jer i vode Nimrimove imaju oplitviti.

35. I hoću, veli gospodin, u Moabu z ovim konac učititi, da ne žgu veće prikazališća na višini i da ne kade bogom ńihovim.

36. Zato buči srce moje nad Moabom kako trumbita, i nad ljudi od Kir-Hareza šumi srdce moje kako trumbita; jer jesu preveliko sagrišili, zato im je na tla pasti.

37. Vse glave hote opuznuti i vse brade obrivene biti i vsih ruke utrpnuti i vsaki se hoće vrićom oditi.

38. Po vsih strihah i ulicah, povsude va Moabu se bude tužilo; jer sam ja Moab razbil, kako malovridan sasud, veli gospodin.

39. O kako je on pokvaren, kako plaču i kako sramotno zavijaju glave; i Moab jest do špota i do straha vsim, ki okol ńega bivaju.

40. Jer ovako veli gospodin: evo on lita kako oral i rašira kreljuti svoje nad Moabom.

41. Kiriath jest dobit i tvrdi varoši obladani i srdce vitezov Moabskih hoće v ono vrime biti kako srdce žen, ke imaju hipe.

42. Jer Moab hoće biti pogublien, da veće ne bude puk, zato da se je suprot gospodinu dvigal.

43. Strah, jama i zanka na te dohaja, ti bivajući u Moabu, veli gospodin.

44. Ki strahu uijde, ta hoće v ijamu propasti; i ki iz jame izlize, ta se hoće v zanku zaplesti; jer ja hoću poslati na Moaba lito ńih pohojenia, govori gospodin.

45. Ki iz udorca pobignu, ti se hote ka Hesbonu utikati, ali iz Hesbona hoće ogan i iz Siona plamik izaiti, ki hoće Moabske kraje i voinike potratiti.

46. Jao tebi Moabe, zgublien jest puk Kamos, jer su sinove i hćere tvoje uhićene i odpeliane.

47. A u priduće vrime hoću ja Moaba iz sužanstva izbaviti, veli gospodin. To budi rečeno od kaštige Moabske.

Kap. XLIX.

Prodika suprot Amonitom, Edomitom, Sirianom, Kedarenom, Hazoritanom i Elamitanom.

1. Suprot sinom Amonovim govori gospodin ovako: nima li Izrael ditce ili ostanka? da zač posida Malhom zemlju Gadsku i puk ńega biva v ńihovih varoših? Ammon. Malhom jest ńih idol.

2. Zato evo vrime prispiva, veli gospodin, da hoću jedan bojni vapai činiti javiti na Rabbath sinov Amonovih, da na jednom kupu pust bude ležal i hćere ńe ogńem poginu; a Izrael hoće je posesti, od kih biše on poseden, govori gospodin. Eze. 25.

3. Vapij, o Hesbon, jer Ai jest razvalena; vapijte vi hćere Rabbe i odijte se vrićom, tužite se i obtikaite okolo zidov, jer Malhom hoće biti svezan odpelian zpored svoimi redovnici i poglavicami.

4. Ča se tvojimi planinami dičiš? tvoje planine jesu potonule, ti neposlušna hći, ka se na skrovišća tvoja zapušćaš i govoriš u srdcu svojem: gdo se smi suprot meni staviti?

5. Evo veli gospodin, gospodin Sabaot: ja hoću, da te strah obaide pred vsimi, ki okol tebe bivaju, da vsaki iz puta svoga po sebe izagnan bude i nikogar ne bude, ki bižeće skuplia.

6. A potle hoću sinove Amonove iz sužaństva opet osloboditi, veli gospodin.

7. Suprot Edomu.

Ovako veli gospodin Sabaot: ni li niedne mudrosti veće va Themanu? ni li veće vića pri mudrih? je li ńih mudrost tako zavsima pomrkla?

8. Bižite, vratite se i sakrite se duboko, vi purgari Dedanski, jer ovo ja šalju ne-
Esav. sriću na Esava, vrime pohojenia ńegova.

9. Trgači imaju na te doiti, ki ti ništar ne ostave, ča budeš paledkoval; i tati hote noćom na te naskočiti, oni ti hote vnogo pokvariti.

10. Jer sam ja Esava razodil i ńegova skrovna mista otvoril, da se ne more sakriti; sime ńegovo, bratja ńegova i susidi ńegovi jesu pogublieni, da niednoga veće nij.

11. Da ki ostanu od onih sirot, tim hoću život provdiliti i vdovice tvoje hote na me ufati.

12. Jer ovako veli gospodin: evo oni, ki ne bihu zaslužili pehara izpiti, tim ga je piti, a ti bi hotil nekaštigan izaiti? ti ne ćeš nekaštigan uteći, nego ti ga je i tebi piti.

13. Jer sam se ja sam sobom zaklel, veli gospodin, da Bazra ima čudo, prigovor, pustińa i kletva biti i vsi ńih varoši vikovična pustińa.

14. Ja sam čul od gospodina, da je posalastvo k poganom poslano: kupite se i hodte simo suprot ńim; pripravite se na boj.

15. Jer evo te siromahom učinih meju pogani i poruganim meju ljudi.

16. Objid srdca tvoga i prezvzetje te je prehinilo, pokle u stinskih brlozih bivaš i pod sobom imaš visoka brda.
Abdia 1. I prem da tako visoko gńizdo tvoje činiš kako oral, hoću te zato doli provratiti, veli gospodin.

Rodo. 19. 17. Tako ima Edon pust biti, da se vsi oni, ki minu, čude i zvižju nad vsom ńihovom mukom;

18. Ravno kako je Sodoma i Gomora zpored ńe susedstvom provraćena, veli gospodin, da ondi nigdor nima bivati ni stanovati.

19. Jer evo on gre simo kako lav suprot jakim pastirom, jer ga hoću od onude brzo činiti teći. I gdo zna, gdo
je on mladić, koga hoću suprot tebi Mladić. Veliki Aleksandar, ki ima vse zemle obladati.
oružiti? jer gdo je meni takmen? gdo me hoće premoći? i gdo je on pastir, ki mi more suprot stati?

20. Zato poslušaite sada viće gospodńe i ki vrh Edoma ima i ńega misli, koje suprot onim, ki prebivaju va Themanu, namislil? Ča valia, da pastirska ditca je hote vući i prebivališća ńih opustiti,

21. Da se zemlia bude tresla, kad se razruše, i ńih vapai se hoće čuti dari do mora.

22. Evo on leti simo kako oral i hoće kreljuti svoje razširiti nad Bazrom. V ono vrime hoće srdce vitezov Edomskih biti kako žensko srce v porodu.

23. Suprot Damasku.

Hemat i Arpad leže nevolno; prestrašili su se, jer čuju zal vapai; oni ki pri moru bivaju, tako su prestrašeni, da ne mogu pokoja imiti.

24. Damask jest strašlivica i biži: on kopiće i teško mu je, kako ženi v ditetnom betegu.

25. Kako? ni li jur zapušćeno veselo i slavno misto?

26. Zato hote vsi ńega mladići po ulicah ležati i vsi ńega boinici poginu v ono vrime, veli gospodin Sabaot.

27. I ja hoću zidove Damaska ogńem natikati, da polače Benhadadove požge.

28. Suprot Kedaru i kralievstvom Hazor, koje Nabukdonozor, Babilonski krail, razbi.

Ovako veli gospodin: nu gori, hodte simo u Kedar i rasčinite dicu suprot istoku. Kedar.

Digitized by Google

29. Ńim hote ńih dvori i stani vazeti biti; ńih šatore, vsu spravu i vse kamele hote im odpeliati i hoće se strašno od vsih stran na ńe vapiti.

30. Bižite, brzo se tja pašćite i zako-
Hazor. puite se duboko vi, ki bivate u Hazoru, govori gospodin; jer Nabukdonozor, Babilonski krail, jest nič suprot vam namislil.

31. Gori, hodte simo suprot nikomu puku, ki ima vsega dosta i neskrbno žive, veli gospodin. Oni nimaju ni vrat ni zaporov i sami stanuju.

32. Ńih kameli imaju poroblieni i množtvo ńih živine odpeliano biti i hoću je raztrkati va vse vitre, ki u kutih stoje, i od vsake strane hoću nesriću na ńe napustiti, veli gospodin.

33. Da Hazor bude prebivališće drakunom i vikovična pustińa, da nigdor v' ńem ne biva i nijedan človik ondi ne stanuje.

34. Ovo je rič, ku govori gospodin Jeremi*j* proroku suprot Elamu u početku kralievstva Zedeki*j*na, kralia židovskoga, i reče:

35. Ovako govori gospodin Sabaot:
Elam. Persiani. evo hoću luk Elamov razlomiti, ńih naiveću oblast;

36. I hoću, da vsi četiri vitri nebeski iz četirih stran na ńe nastanu i da je raznesu, da nigdir puka ne bude, kamo ne pridu zagnani iz Elama.

37. I hoću Elam strašliv učiniti pred nepriateli ńegovimi i pred onimi, ki mu na život strgu; i poslati na ńe nesriću z moim ljutim srdom, veli gospodin; i meč hoću na ńe poslati, dokle je pogubim.

38. Pristol moi hoću ja u Elam posaditi i hoću oba ondi, kralia i poglavicu, umoriti, veli gospodin.
[illegible]stol to je [illegible] ki Alek-[illegible]der, ki Elam oblada.

39. A u priduće vrime hoću sužanstvo Elamovo opet obratiti, veli gospodin.

Kap. L.

Prodika i kaštiga suprot Kaldeom i Babilonianom.

1. Ovo je rič, ku je gospodin po proroku Jeremi*j* govoril suprot Babiloni*j* i Babilonia.
zemli Kaldeiskoi. Isa. 13. 14.

2. Navistite meju pogani i dvignite gori zastavu i ne sakrite iu i recite: Babilonia *j*e obladana, Bel škodno stoji, To jest odšastie iz Babilonie po kraliu Kores dopušćeno
Merodah jest razgńeten; ńih idoli sramotno stoje i ńih bogove jesu razgńetcni.

3. Jer evo gre od polunoći puk suprot ńim, ki hoće zemliu ńih pustińom učiniti, da nigdor v ńoi stanoval ne bude, nego i ljudi i živina tja hote bižati.

4. V oni dni i v ono vrime, govori gospodin, hote doiti sinove Izraelski zajedno sa sinovi židovskimi i hoditi plačući tere iskati gospodina boga svoga.

5. Oni hote pitati za put k Sionu i onamo se nakloniti: hodte, pridružimo se ka gospodinu z vikovičnim zavitom, ki se ne će nigdar zabiti.

6. Jer puk moi jest kako sgublieno stado: ńih pastiri su je zapeliali i po gorah činili bluditi, da su iz gor na vrhe hodili i zabili su pastire svoje.

7. Vse ča se na ńe namiri, to je požri; i nepriateli ńih rekoše: mi jim ne činimo krivo, zato da su sagrišili gospodinu v pribivališću pravice i suprot gospodinu, ki je ufanie otac ńihovih.

8. Bižite iz Babilonie i selite se iz zemlie Kaldejske i skupite se kako kozli pred jatom.

9. Jer evo hoću vnoge puke iz zemlie Prorokovanje od raspa Babilonskoga.
polunoćne probuditi i simo suprot Baboloni*j* dopeliati, ki se hote suprot ńim oružiti i obladati-e. Ńega strile jesu kako dobra voinika, ki ne griša.

Digitized by Google

10. I Kaldeiska zemlia ima biti plin, da vsi oni, ki ju porobe, dosta iz ńe odnesu, govori gospodin.

11. Zato da se tim hvalite i radujete se, da ste otačastvo moje opliuili i ližete, kako objidni telci, arzaćete kako jaki pastuhi.

12. Mati vaša sramotna stoji i ona, ka vas je porodila, jest vsim na prigovor. Evo ona je naimańa meju vsimi pogani, pusta, uvela i tašća.

13. Jer pred gńivom gospodńim hoće nestanovana i do čista pusta ostati, da se vsi oni, ki mimo Babilonie minu, budu se čudili i žvizjali nada vsimi ńe mukami.

14. Spravite se suprot Babiloniј, vsi vi strilci, striliaite va ńu, ne budi vam milo stril, jer je suprot gospodinu sagrišila.

15. Vičite nad ńu od vsih stran, ńoi se je podati, ńe fundamenti jesu se razrušili i zidi ńe raspukli jesu. Jer jest to gospodńa osveta: mastite se nad ńom i učinite joi, kako je i ona učinila.

16. Izrenite van iz Babilonie onoga, ki sije i ki žańe u žetvi, da se vsaki obrati k puku svomu pred mečem silnika i da vsaki biži u svoju zemlju.

Utišenie. 17. Izrael jest posilen biti rastrkano stado, ko su lavi razagnali. Naiprvo požri kralia Asiriskoga, potle oblada Nabukdonozora, kralia Babilonskoga.

18. Zato ovako govori gospodin Sabaot, bog Izraelski: evo hoću kralia Babilonskoga pohoditi i ńega zemliu, ravno kako sam Syriatskoga kralia pohodil.

19. A Izraela hoću opet u prebivališće ńega dopeliati, da se na Karmelu i Basanu pasu i ńih duše na gori Efraimovoi i Gileadskoi nasićene budu.

20. V ono vrime i v oni dni hoće se sagrišenje Izraela iskati, veli gospodin, ali ne će nijednoga ovdi biti, ni grihov Jude, ali ne će niedan biti našast, jer je hoću izdati onim, kih ostaviti budem.

21. Uputi se gori suprot zemli, ka je vse razljutila, i poidi suprot bivajućim pohojenia; razruši, prokuni ńih ostanak, veli gospodin; učini vse, ča ti sam zapovidal. Razliutila boga i človika ražalila i rasrdila. Ki su vridni da opet pohojeni budu.

22. Velik boini vapai jest u zemli i velika teškoća.

23. Ča ima biti, da je razbien mlatac vsega svita? ča ima biti, da je Babilonia pustińom postala meju vsimi pogani?

24. Ja sam se na te nastavil, Babilonia; zato jesi takoje uhićena, prvo neg se obazreš; jesi izhušćena i popadena, jer si se gospodinu suprotivila.

25. Gospodin jest skrovišće otvoril i oružje srda svoga iznesal, jer to jest gospodin, gospodin Sabaot u Kaldeiskoi zemli ovršil.

26. Hodte simo suprot ńim, vi od kraja svita, otvorite ńihove žitnice, vrzite je na jedan kup i zaklinaite je, da jih ništar ne ostane.

27. Zakolite vsu ńih dicu, pelaite je doli na zakolnicu. Jao ńim, jer jest došal dan, vrime ńih pohojenia.

28. Čuje se vapai bižećih i onih, ki su iz zemlie Babilonske utekli, da naviste u Sionu osvetu gospodina boga našega i osvetu ńegova templa.

29. Zovite vnoge suprot Babiloniј, podležite ju vdile okolo i ne daite nikomure ujti; platite ju, kako je zaslužila; kako je ona učinila, tako i ńoi učinite, jer se je oholo nosila suprot gospodinu, svetomu Izraelskomu.

30. Zato imaju mladići tvoji na dolińih ulicah pasti i vsi ńih voiniki poginuti v ono vrime, govori gospodin.

31. Evo ti oholi, ja hoću na te navaliti, govori gospodin, gospodin Sabaot;

Digitized by Google

jer dan tvoj jest došal, vrime pohojenja tvoga.

32. Tada hoće biti povalen oholi i pasti, da ga nigdor ne dvigne; ja hoću ńegove varoše ogńem važgati, ki hoće vse, ča je onuda okolo, požgati.

33. Ovako veli gospodin Sabaot: evo imaju sinove Izraelski zpored sinovi židovskimi nepravdu i krivinu trpiti; vsi ki su je svezane odpeliali, drže je i ne te je osloboditi.

34. Ali ńih osloboditel jest jak, on se zove gospodin Sabaot, ta hoće dugovanje ńihovo tako opraviti, da hoće zemlju stresti i oni, ki u Babiloniј prebivaju prestrašiti.

35. Meč ima doiti, veli gospodin, nad
Isa. 33. 34. Kaldee i nad bivajuće u Babiloniј i nad ńe poglavnike i nad ńe mudre.

36. Meč hoće doiti nad ńihove ugańavce, da smamni budu; meč ima doiti nad ńih jake (*correctum pro* jate), da prepadu.

37. Meč ima doiti nad ńih końe i vozi i nad vsu općinu, ka je meju ńimi, da kako žene budu. Meč ima doiti nad ńih skrovno blago, da oplińeno bude.

Rodov. 19. 38. Suša ima doiti na ńih vode, da oplitve; jer jest idolska zemlia i ufaju se na nih strašne idole.

39. Zato hote strašni zviri i ptice v ńoi bivati i mladi struci, i ne će nigdar biti prebivana i nigdor ne će v ńoi stanovati:

40. Ravno kako ie bog Sodomu i Gomoru zajedno š nih susedi prevrnul, veli gospodin, da nigdor vnutri ne biva i niedan človik v ńoi ne stanuje.

41. Evo gre jedan puk od polunoći, vnogi pogani i krali hote se iz boka zemlie dvignuti;

42. Oni imaju luke i šćite, oni su strašni i nemilosrdni, ńih vapai jest kako šum morski; oni na końih jahaju, oružni kako voinici suprot tebi, ti hći Babilonska.

43. Kad je krail Babilonski obliči, hote mu ruke umlknuti; ńemu hoće biti tako zlo i teško, kako ženi v ditetńih hipih.

44. Evo on gre simo, kako lav, od ohologa Iordana suprot tvrdim dvorom, jer ga hoću od onude činiti hrlo teći. I gdo zna, gdo je mladić, koga hoću suprot ńoi oružiti. Jer gdo je meni takmen? gdo me hoće premeštriti? i gdo je on pastir, ki se meni more suprotiviti? (Mladić: veliki Aleksandar.)

45. Zato poslušaite viće gospodńe, ko ima suprot Babiloniј, i misli ńegove, ke je namislil suprot onim, ki bivaju u Kaldeiskoi zemli. Ča valia, da je hote pastirska ditca vleći i razvleći prebivališća ńih;

46. I zemlia se hoće tresti od vapaja i hoće se meju pogani razglasiti, kad bude obladana Babilonia.

Kap. LI.

Od kaštige Babilonske.

1. Ovako govori gospodin: evo ja hoću oštar vitar dvignuti suprot Babiloniј i Babilonia.
ńe purgarom, ki su se suprot meni stavili.

2. I hoću poslati razmetnike u Babiloniu, ki je budu razmetali i zemlju ńih isčistili, ki budu povsuda okol ńe u dan ńe nesriće.

3. Jer ńe strilci ne te striliati i ńe oklopniki se ne te moći braniti. Zato ne pomiluite ńe mladiće, proklnite vse ńih šerege,

4. Da ubieni budu ležali v' zemli Kaldeiskoi i ńih probodeni po ńih ulicah.

5. Jer Izrael i Juda ne te biti ostavliene vdovice od boga, ńih gospodina Sabaota; jer onih zemlia jest kruto urridila svetoga Izraelskoga.

6. Bižite iz Babilonie, da vsak dušu

svoju obrani, da ne poginete u ńe pregrišenju. Jer ovo je vrime osvete gospodńe, ki je plaćavac i on je hoće platiti.

7. Zlati pehar Babilonski, ki jest vas svet opojil, jest v ruki gospodńoi, vsi pogani jesu od ńe vina pili; zato su pogani tako omanenili.

Isa. 21. 8. Kako brzo jest pala Babilonia i raz-
Očito. 14. valila se? plačite se nad ńom i uzmite masti ńe ranam, jeda kako ozdravi

9. Mi ličimo Babiloniu, a ona ne će ozdraviti. Neka hodi i poidimo mi vsaki u svoju zemliu, jer ńe kaštiga do neba doseže i gori do oblaki.

10. Gospodin jest donesal pravdu našu; hodte, neka izbroimo u Sionu dela gospodina, boga našega.

11. Pače obostrite dobro vaše strile i pripravite šćiti. Gospodin *j*e srdce kraliev Me*d*skih probudil. Jer misal ńega stoj suprot Babiloni*j*, da ju pogubi, jer to *j*e osveta gospodinova, osveta templa ńegova.

12. Postavite jure zastavu na zide Babilonske, posedite stražu i postavite strašce i naimite ljudi na stražu. Jer gospodin nič misli i hoće ju činiti ono, ča je na Babilonske domaće namislil.

13. Ti ka *(na)* privelikih vodah bivaš i imaš veliko blago, tvoj konac doide i proide lakomia tvoja.

14. Gospodin Sabaot se je dušom svojom zaklel: ja te hoću muži napuniti, kako da bi bili sršeni; ti hote tebi jednu pesan peti.

15. Ki je zemlju moćom svojom stvoril i pripravil okruglo svita svojom mudrostiom i redom nebo raširil:

16. Kad on grmi, tako su vnoge vode pod nebom, on poteže oblake gori od kraia zemlie; on čini bliske mei dažjem i zapovida vitrom iz skrovnih krajev doiti

17. Vsi ljudi jesu bezumni z ńih meštriom i vsi zlatari sramotni jesu š ńih prilikami; jer bogove ńih jesu hinba i nimaju života. Meštria to je nauk idolatrie.

18. Vse jest tašća stvar i zapeliajuće delo. Ńim je poginuti, kad pohojeni budu.

19. A takov ni on, ki ima Jakovlievo skrovišće, nego je on, ki stvara vse riči, i Izrael jest šiba otačastva ńegova; zove se gospodin Sabaot.

20. Ti si mlat moi, oklope moje boine; s tobom sam ja pogane razmlatil i kralievstva opustil.

21. Ja hoću końe i końike tvoje pogubiti; ja hoću voze tvoje i voznike raztrti;

22. Ja hoću muže i žene tvoje raztlići, ja hoću stare i mlade tvoje raztlići; ja hoću mladiće i divoike tvoje razgńaviti.

23. Ja hoću pastire i jata tvoja razagnati i ja hoću kmete i jarme tvoje raztlići, ja hoću poglavnike i gospodu tvoju razgńesti.

24. Jer hoću Babiloni*j* i vsim purgarom Kaldeiskim platit ńih sagrišenie, ko su nad Sionom učinili pred očima vašima, veli gospodin.

25. Evo hoću na te navaliti, ti škodna goro, ka vas svit gubiš, veli gospodin. Ja hoću ruke moje nad tobom raširiti i tebe iz stine doli zvrnuti i učiniti iz tebe pogorišće,

26. Da se ne bude iz tebe ni fundament ni kraini kamici uzimali, nego budeš vikovična pustińa, govori gospodin.

27. Dvignite zastavu v zemli, trubite trumbitom meju pogani i posvetite pogane suprot ńoi; zovite na pomoć suprot ńoi kralievstva Araratska, Menska i Ascenska; naimite kapitane suprot ńoi, dopeliaite końe, kako perutajući šršeni.

Digitized by Google

28. Posvetite pogane suprot ńoi, to jest kralie Medske sa vsimi ńih poglavnici i gospodu i vsu zemlju ńih gospodstva,

29. Da se zemlia strese i prestraši; jer misal gospodńa se hoće ispuniti nad Babiloniom, da zemlju Babilonsku pustińom učini[m], v koi nigdor ne biva.

30. Vitezi Babilonski ne te smiti izaiti na polie, nego ostajati v tabrih. Ńih jakost presta i ženami postaše; ńih prebivališća jesu užgana i ńih kračuni razlomleni.

Ženami to je nemoćni i prez srca, kako žene, kad hote poroditi.

31. Jedan suprot drugomu teče, jedan simo drugi onamo, i jedno posalastvo se staje ovdi i ondi z drugim, da naviste Babilonskomu kralju, da varoš ńegov jest obladan do čista

32. I brod uhićen i paludi požgani i boinici jesu oblidili.

33. Jer ovako veli gospodin Sabaot, bog Izraelski: hći Babilonska jest kako jedno gumno, na kom se mlati; ńe žetva skoro prispiva.

34. Nabukdonozor, krail Babilonski, me jest požrl i pogubil, učinil jest z mene prazdan sasud i požrl me je kako drakun; on jest trbuh svoi napunil z raskošami moimi i izrinul me je.

35. A sada se nahodi nad Babiloniom objid, ka se je nad manom izpunila, i meso moje, veli bivajuća u Sionu, i krv moja suprot bivajućim u Kaldei, govori Jerusolim.

36. Zato ovako veli gospodin: evo ti hoću ja dugovanje tvoje opraviti i osvetiti te; ja hoću ńih more oplitviti i studenci ńih hote oseknuti.

37. Babilonia hoće biti gromačom i brlogom drakunskim na čudo i na prigovor, da nigdor vnutri ne biva.

38. Oni hote zajedno rukati kako lavi i vapiti kako mladi lavići.

39. Ja je hoću ž ńih pitjem v teplinu posaditi i opoiti je, da veseli budu i vikovični san spe, iz koga se nigdar veće ne te zbuditi, govori gospodin.

40. Ja je hoću peliati kako jance na zaklańe i kako ovne z jarci.

41. Kako je Sesak tako obladan i slavni po vsem svitu uhićeni! kako posta Babilonia čudom meju pogani!

Sesak. Jere. 25.

42. More se jest svrh Babilonie razlilo i ona je v ńem potonula.

43. Ńe varoši jesu se u pustińu i u sušnu pustu zemlju obratili i u zemlju, v koj nigdor nima stana i v koi niedan človik ne trguje.

44. Jer sam ja Bela u Babiloni*j* pohodil i iztrgnul iz ńega grla ono, ča biše požrl. I pogani nimaju se već k ńim utikati, jer su se i zidi Babilonski razrušili.

45. Izaidite van, puče moj, i ohrani vsak dušu svoju pred ljutim srdom gospodinovim.

46. Vaše srdce bi moglo inako omehčati i vi*j* vsi prepasti pred vapajem, ki se hoće v zemli čuti. Jer hoće jedno lito vapaj nastati i po ńem drugo lito, kako je sila v zemli, i jedan poglavnik hoće suprot drugomu biti.

47. Zato evo vrime dohodi, da hoću pohoditi idole Babilonske i ńih vas orsag ima sramotan biti i ńih ubieni hote v'nutri ležati.

48. Nebo i zemlia i vse, ča je va ńih, hoće vapiti nad Babiloniom, da su ńih pogubiteli od polunoći došli, veli gospodin.

49. I kako je Babilonia u Izraelu činila pasti ubiene, tako imaju u Babiloni*j* ubieni pasti po vsoi zemli.

50. Zato poite zbogom, vi ki ste meču ušli, i ne krtite se, mislite na gospodina u dalekih stranah i budi vam Jerusolim na pameti.

Digitized by Google

51. Mi bihomo sramotni, kad nam prigovarahu, i sramota pokrivaše obličje naše, kad tuji nad svetińu kuće gospodńe doidoše.

52. Zato ovo gre vrime, veli gospodin, da hoću idole ńih pohoditi i po vsem orsagu hote smrtno rańeni zdihati.

53. I da bi Babilonia na nebo izlizla i svoju moć na višini utvrdila, zato imaju pogubiteli od mene vrh ńe doiti, veli gospodin.

54. Čuje se jedan vapai u Babiloniј i velika tuga u Kaldeiskom orsagu;

55. Jer gospodin razčińa Babiloniju; on ju pogublia s takovim krikom i halavaniem, da ńe vali šume kako velike vode.

56. Jer došal jest pogubitel nad Babiloniju, ńe vitezi hote biti uhićeni, ńe luki razlomlieni, jer bog osvete gospodin im plaća.

57. Ja hoću ńe poglavnike, mudre, gospodu i kapitane i voinike opoiti, da vikovičnim snom imaju spati, is koga se ne te nigdar probuditi, govori krail ki se zove gospodin Sabaot.

58. Ovako veli gospodin Sabaot: zidove velike Babilonie imaju podkopani biti i ńe visoka vrata ogńem užgana, da poganov teg zaman bude i da pogori, ča su ljudi s trudom uzidali.

59. Ovo je rič, ku prorok Jeremia zapovida Seraii, sinu Neriјnu, sina Mahseova, kad poide u Babiloniu sa Zedekiom, židovskim kraliem, u četrtom litu
Seraia. ńegova kralievstva. I Seraia biše mirovan poglavnik.

60. I Jeremia zapisa vsu nevolju, ka imiaše svrh Babiloniu doiti, v jedne kńige, to jest, vse ove riči, ke su suprot Babiloniј pisane.

61. I Jeremia k Seraiј reče: kad ti u Babiloniu dojdeš, tako drži na pamet i pročti vse ove riči,

62. I reci: Gospodine, ti si govoril suprot ovomu varošu, da ga hoćeš pogubiti, da nigdor va ńem ne biva, ni človik ni živina, nego da va vike pust bude.

63. I kad ove kńige pročteš, tako priveži k ńim kamik jedan i vrzi je u Phrat,

64. I reci: tako se ima Babilonia pogruziti i ne izlisti veće iz nesriće, ku hoću na ńu napelati, nego poginuti. Toliko je Jeremia govoril.

Kap. LII.

Drugoč povida, po ki put jest Jerusolim podseden, obladan i opušćen.

1. Zedekia biše dvadeset i jedno lito star, kraliem budući, i kralieva jedanadeste lit u Jerusolimu i mati mu se zvaše Hamutal, hći Jeremie iz Libne. Zedekia. 4. Kra. 14. 2. Paral. 36. Jere. 25.

2. I učini, ča ne biše gospodinu ugodno, kako i Ioiakim.

3. Jer gospodinov srd izaide suprot Jerusolimu i Judei, dokle je izpred obraza svoga zavrže. I Zedekia uskoči od Babilonskoga kralia.

4. A u devetom litu kralievanja ńegova, deseti dan desetoga miseca, doide Nabukdonozor, Babilonski krail, sa vsimi svojimi šeregi suprot Jerusolimu i podsedoše ga, opasaše ga okolo. Jerusolim je podseden, obladan, opliјen i požgan. Istoria od raspa Jerusolimskoga. 4. Kra. 25.

5. I bi tako varoš podseden do jedanadestoga lita kralia Zedekie.

6. A v devetom dnevu četrtoga miseca bi velik glad u varošu i puk ne imiše čto iz orsaga jisti.

7. Tada vrinuše se u varoš, i vsi voinici pobignuše, izaidoše iz grada noćom, putem vrati meju dvimi zidmi, kralievim vertlom. A Kaldei ležahu okol varoša.

Digitized by Google

8. I kad oni putem idoše po polju, tirahu šeregi Kaldeiski kralia i uhitiše Zedekiju na poliu pri Jerihu; tada se razaide od ńega vse ńegovo množtvo.

9. I oni uhitiše kralia i dovedoše ga u Ribloth h kraliu Babilonskomu, ki leži v zemli Hemathu; ki ga osudi.

10. Ondi čini krail Babilonski ditcu Zedekie pred očima ńegovima zaklati i zakla vse poglavice židovske u Riblatu.

11. A Zedekij čini oči izvaditi i priklopiti ga dvimi verugami, i tako ga odpelia u Babiloniju Babilonski krail i vrže ga u tamnicu, dokle umri.

Zedekia jest uhićen.

12. Deseti dan petoga miseca, ča je devetonaisto lito Nabukdonozora, kralia Babilonskoga, doide Nabusaradan voivoda, ki vsevdil pri kraliu Babilonskomu biše, u Jerusolim,

13. I sažga gospodńi hram i kralievu polaču i vse kuće u Jerusolimu, vse velike polače ogńem požga.

14. I vsi Kaldeiski šeregi, ki bihu pri kapitanu, razvalievahu Jerusolimske zide vse okolo.

15. A siromaški puk i ini plki (*ki*) bihu u varušu ostali i oni, ki bihu h kralju Babilonskomu uskočili, i ini težački puk popelia Nebusaradan voivoda svezane tja.

16. A izmei ubogoga puka u zemli dopusti Nebusaradan voivoda ostati kopačem i oračem.

17. A mideni stupi nad gospodinovom kućom i prestole i mideno more, ko biše u kući gospodńoi, razbiše Kaldei i vse ono mido odpeliaše u Babiloniju.

18. I kotle, lopate, nožiće, medenice i vse ine sasude, koimi se rabi pri službi božjoi, odnesoše.

19. I k tomu vaze kapitan vse, ča biše zlato i srebro: pehare, kuppe, medenice, kotle, svitńake, žlice i čaše;

20. Dva stupa, samo more, dvanadeste midenih volov, ki bihu misto pristolja, koje biše krail Salamun izlial h kući gospodńoi. Vsega toga mida biše prez mire. 3. Kra. 7.

21. A vsaki stup biše visok osamdeset lakat i okol ńih visaše vrvca duga dvanadeste lakat, i biše četiri prsti debela i znutra šuplia;

22. I biše na vsakoi miden uzal, pet lakat visok, i pupke i molgrańi bihu okol vsakoga vse mideno i jedan stup biše kako drugi, i takoje molgrańi.

23. Molgrańev biše devetdeset i šest i nad ńimi tolikoje, i vsih molgrańev biše sto okol jednoga uzla.

24. I kapitan vaze redovnika Seraju iz prvoga reda i redovnika Zephaniju z drugoga reda i tri vratare,

25. I jednoga komornika iz varoša, ki biše nad voinici, i sedam muži, ki okol kralia bihu, ki se naidoše u varošu; i k tomu Sophera, šereškoga voivodu, ki učaše na boi orsački puk, i šestdeset muži orsačkih, ki se u varošu naidoše: 4. Kra. 25.

26. Ove vaze Nabusaradan kapitan i dopelia je k Babilonskomu kralju u Riblath.

27. I Babilonski krail je umori u Riblatu, ki jest u zemli Hematu. Tako bi Judea iz svoje zemlie izpeliana.

Summa odpelianih.

28. Ovo je puk, ki je Nabukdonozor odpelial, to jest, v sedmom litu, tri tisuća i dvadeset i tri židove;

29. A v osamnaistom litu Nabukdonozorovu osam sat i trideset i dvi duše iz Jerusolima.

30. I u dvadeset i tretom litu Nabukdonozorovu popelia Nebusaradan kapitan sedam sat i četrdeset i pet duš iz Judee. Vsih duš jest četira tisuća i šest sat.

31. A u trideset i sedmom litu, budući

Digitized by Google

jur Ioiakim, židovski krail, odpelian, na
dvadeset i pet dvanadestoga miseca dvi-
Iojakim. gnu Evil Merodah, krail Babilonski, v
onom litu, kad bi kraliem, glavu Ioia-
kima, kralia židovskoga, izvede ga iz
tamnice
32. I govori prijaznivo š ńim i posadi
pristol ńegov nad pristol kraliev, ki pri
ńemu u Babilonij bihu;
33. I promini mu tamnične halie, da
pred ńim jisti bude vse ńega dni.
34. I ńemu bi vazda pića od kralia
Babilonskoga davana, kako mu biše od-
lučena vse ńega dni do smrti.

Konac proroka Jeremie.

TUŽBENE PESNI JEREMIINE.

Kap. I.

1. Kako sidi varoš opušćen, ki biše
pun puka? On je kako vdovica; ka
biše knegińa meju pogani i kralica nad
orsagi, sada jest pod službu.
2. Ona v noći plače, da joi suze po
licu teku; nikogar nij, meju vsimi pri-
ateli ńe, ki bi ju utišil; vsi ńe bližńi
se rugaju ńom i postaše ńe nepriateli.
3. Judea jest uhićena v' nevoli i v' teš-
koi službi; ona biva meju pogani i ne
nahodi pokoja; zlo ju drže vsi oni, ki
ju progańaju.
4. Puti u Sionu jesu pusti, jer nigdor
ne dohaja na praznike, vsa ńe vrata
pusta jesu; ńe redovnici uzdišu, ńe di-
vice tužno gledaju, a ona je pečalna.
5. Ńe suprotivnici u visoko litaju, ńe
nepriatelom je dobro, jer ju je gospo-
din nevolom napunil radi ńe velikih gri-
hov, i ńe ditca jesu uhićena i od ne-
priatelov odpeliana.
6. Vsa dika jest od hćere Sionske po-
ginula, ńih poglavniki jesu kako ovni,
ki ne mogu paše naiti i gredu mledni
pred onim, ki je goni.
7. Jerusolim razmišla sada, kako je
nevolan i zapušćen i koliko dobro jest
nikada imil, budući da vas ńega puk
pade meju nepriatele i ńemu nigdor ne
pomože. Ńe nepriateli vide ńih želju
nad ńom i rugaju se ńegovimi sobotami.
8. Jerusolim jest sagrišil, zato mu je
biti kako nečistoi ženi. Vsi oni, ki ju
poštovahu, sramote ju sada, videći ńe
sramotu; a ona uzdiše i naopak jest
oberńena.
9. Ńe smrad se drži halin, ona ne bi
bila mnila, da joi se hoće to do konca
namiriti; ona je odveć nemilo doli zri-
nuta i nima nikogare, ki bi ju kripil.
Ah gospodine, ozri se na moju nevolju,
jer se nepriatel kruto diči.
10. Nepriatel je rukami svoimi na vse
ńe drago kamenie posegal; jer ona po-
silena bi gledati, da pogani v ńe sve-
tińu gredihu, od ke si ti zapovedal:
oni nimaju v' općinu moju doiti.
11. Vas ńe puk uzdiše i kruha prosi,
oni kupuju ńe pića dragim kameniem,
da dušu okripe. Ah gospodine, obazri
se i pogledai, kako mrska postah.
12. Vam govorim, vi ki mimo greste:
pogledaite za boga i vijte, je li kadi
takov beteg, kako moi beteg, ki me je
naskočil; jer me je gospodin nevolom
napunil va dne liutoga srda ńegova.

Digitized by Google

13. On je iz višine poslal ogań u kosti moje i kaštigal me je, on je nogam mojim mriže napel i nazad me vrnul. On me je pustińom učinil, da mi se je vsaki dan žalovati.

14. Britki grihi moj jesu z kaštigom ńega probujeni i nad vratom mi došli, da me vsa moć ostavlia. Gospodin me je tako naružil, da se ni stati ne mogu.

15. Gospodin je razgńel vse jake moje, ke imiah; on je suprot meni praznik napovidal, da pogubi mladiće moje; gospodin je divoiki hćeri židovskoi torkul činil mastit.

16. Zato se plačem i oči mi vodom zviraju, da ukripitel, ki bi imil dušu moju izpokojiti, jest daleko od mene; dica moja su pogibla, jer je jest nepriatel obladal.

17. Sion razpińe ruke svoje, ter još nij, ki bi ju okripil; jer je gospodin vse nepriatele svoje okol Jakova spravil, da Jerusolim meju ńimi bude, kako nečista žena.

18. Gospodin jest pravadan; ja sam riči ńegovoi neposlušna bila. Poslušaite vsi puci i pogledaite beteg moj, divojke moje i mladići moji jesu u sužanstvo odpeliani.

19. Ja zovem priatele moje, a oni su me prehinili; redovnici moi i starei grajani jesu osramoćeni, jer kruha prose, da ispokoje dušu svoju.

20. Ah gospodine, pogledai jur, kako mi-e teško, da me vas život boli. Srce moje se muti u životu mojem, jer sam vele pečalna. Izvana me je meč umoril, a doma me je smrt vdovicom učinila.

21. Vsaki čuje, da uzdišem i nimam, ki bi me ukripil. Vsi nepriateli moji čuju nesriću moju i vesele se; tomu si ti uzrok. Zato čini jur, da dan doide, koji ti zoveš, da i ńim bude, kako i meni.

22. Neka vse ńih sagrišenie preda te doide i naruži je, kako si mene radi sagrišenia moga naružil; jer je vnogo moje uzdihanje i srdce moje jest pečalno.

Kap. II.

1. Kako je gospodin hćer Sionsku srdom svoim obložil! On je gospodstvo Izraelsko iz neba na zemlju vrgal, on se nij spametil na svoi podnožńak va dne srda svoga.

2. Gospodin jest vsa prebivališća Jakovlieva prez milosrdia pogubil i u svojem gńivu razvalil vse tvrdine hćere židovske i raztrusil; on je proklel oboje, kralievstvo ńe i poglavice;

3. On jest u svojem srdu vse roge Izraelske razlomil i odmaknul je desnicu svoju, kad nepriatel doide, i jest u Jakovu ogań užgal, ki-e vse okol popalil;

4. On jest luk svoi napel kako nepriatel, svojom desnicom jest zamahnul kako suprotivnik i umoril jest vse, ča biše lipa pozora, i svoi gńiv kako ogań prosipal u strihu hćere Sionske.

5. Gospodin jest ravno kako nepriatel; jer je on Izraela pogubil i vse ńih polače i ńih tvrdine pokvaril; on je učinil hćeri židovskoi vnogo tuge i žalosti;

6. On je ńih šatore pokvaril kako vrtal i ńih prebivališća pogubil. Gospodin jest činil zabiti u Sionu blagdane, sobote, i dopustil sramotiti u svojem gńivu oboje, kralie i redovnike.

7. Gospodin jest oltar svoi zavrgal i proklel svetińu svoju; on je zide ńih polač v nepriatelske ruke predal, da su v kući gospodńoi vapili kako u praznik.

8. Gospodin je mislil razvaliti zide hćere Sionske; on je mirni konac okol ńe obtegnul, i ni odvratil ruke svoje,

Digitized by Google

dokle ju ni*j* pogubil; travniki stoje nevolno i zid leži pečalno.

9. Vrata ńe leže duboko v zemli; on je ńe zapore razlomil i zatrl; ńe krali i poglavnici jesu meju pogani, da ne mogu zakon ovršiti i ńe proroki niednoga vienia od gospodina nimaju.

10. Naistareji hćere Sio*n*ske leže na zemli i omuknuše i prah meću na glave svoje i obukoše se u vrićišće; divoike iz Jerusolima prigiblu ńih glave k zemli.

11. Ja sam skoro oči isplakala, da me i život boli; jetra moja se razpadoše na zemlju, nad nevoliom hćere puka moga, kad sasući i negovoreći po ulicah u varošu odnemagahu,

12. Kad k materam svoim govorahu: gdi-e kruh i vino? kad po ulicah u varošu odnemagahu, kako oni ki su smrtno posičeni i na rukah materinih dušu izpušćahu.

13. Ah ti, hći Jerusolimska, komu te hoću priličiti, zač te računati? ti divoike hći Sionska, komu te hoću primiriti, da te ukripim? jer škoda tvoja jest velika, kako jedno more; gdo te more ozdraviti?

14. Proroci tvoji ti jesu nišćetna i manena vijenia prodikali i nisu ti oznanili pregrišenje tvoje, da bi sužaństvo tvoje od tebe odklonili, nego ti su prodikali malovridne prodike, da te š ńimi iz zemlie izrenu.

15. Vsi, ki mimo gredu, rukami plešću
i zvižju nad tobom i kimaju glavom
nad hćerom Jerusolimskom: to li-e va-
Lev. 25. Devt. 28. roš, od koga se govori, da je nailipli,
komu se vas svit raduje?

16. Vsi nepriateli tvoji ociraju se nad tobom, zvižju na*d* tobom, ocirajući se, i govore: hai, mi smo ju pogubili; to je dan, ki smo mi želili; mi smo ga dostigli i dočekali.

17. Gospodin je učinil, ča biše namislil; on je rič svoju izpunil, ku biše vele prvo zapovidal i razrušil je prez milosrdia; on je nepriatele nad tobom oveselil i uzvišil rog suprotivnikov tvoih.

18. Vapi*j* ńih srce k gospodinu: o ti, zidu hćere Sionske, zvirai vsaki dan i noć suzami kako potok, i ne prestani i ne utiši se zenica oka tvoga.

19. Ustani se v noći i vapi*j*; i sipli van srdce svoje u prvoi straži k gospodinu, kako voda; dvigni k ńemu ruke tvoje za volju duše tvoje mlade ditce, ka gladom crknuše po vsih ulicah.

20. Gospodine, pogledai*j* i ozri se na onoga, koga si tako pogubil. Imaju li žene plod ńih utrobe jisti, naimlaju dicu jedan pedań dlgu? imaju li proroci i redovnici u svetińi gospodńoi zaklani biti?

21. Na putu na tloh ležaše dica i starci, divoike i mladići moji mečem poginuše. Ti si klal va dne srda tvoga i prez nemilosrdia ubial.

22. Ti si nepriatele moje zazval, kako na dan praznika, da ni*j* nigdor va dne srdu gospodinovu utekal, ni prebil; ke sam ja goil i odhranil, ove je nepriatel umoril.

Kap. III.

1. Ja sam nevolan človik, komu je viditi šibu srda ńegova.

2. On me je zapelial i činil bluditi v tmini a ne u svitlosti.

3. On je ruku svoju suprot meni obratil i duguje inako s manom vsevdil.

4. On je meso i kožu moju ostaral i kosti moje raztukal.

5. Obzidal me je i žučjom i trudom obgradil me.

6. Postavil me je v' tminu kako mrtve na svitu.

7. On me je zazidal, da ne morem izaiti, i u tvrde sasude zadnil.

Digitized by Google

8. I ako vapiem i zovem, zatvara uši svoje pred mojom molitvom.
9. On je put moi zazidal vse z rizanim kameniem i stazu moju provrnul.
10. On je na me rukal kako medvid i kako lav v skrovišću pustińe.
11. On me je rastukal i do čista zatrl.
12. On je svoi luk napel i strilom va me namiral.
13. On je iz tula dopustil v ledva moja striliati.
14. Ja sam do špota vsemu momu puku i ńih vsagdańa pesan.
15. On me je žuhkoćom nasitil i pelinom napoil.
16. Zubi moji je na male mrvice razmrvil i valia me u popelu.
17. Duša moja jest iz mira prognana, meni-e dobro zabiti.
18. Ja rekoh: moć moja i ufanie na gospodina poide.
19. Pomisli dai, kako sam ja nevolna i zapušćena, zučjom i pelinom napojena.
20. Ti hoć pače pomisliti, jer duša moja mi povida.
21. To ja k srcu pri*j*mliem i zato jošće ufam.

Pokriplienie i obitovanie.

22. Dobrota gospodńa *je*, da nismo do čista skončani, jer milosrdie ńegovo nima konca,
23. Nego je vsako jutro nov*o* i vira tvoja jest velika.
24. Gospodin jest dil moj, govori duša moja, zato hoću ja na ńega ufati.
25. Jer gospodin jest priazniv onomu, ki na-ń čeka, i duši, ka za-ń pita.
26. Dragocinna stvar jest strplivu biti i na pomoć gospodinovu ufati.
27. Dragocinna stvar jest mužu, da jaram gospodań u svojoi mladosti nosi;
28. Da opušćeni strpliv bude, kad mu se što primiri,
29. I usta svoja u prah položi i na ufanje čeka,
30. I pusti se po licu udriti i sramotiti.
31. Jer gospodin ne odgańa va vike,
32. Nego žalosti i opet se smiluje svojom velik*om* dobrotom;
33. Jer on ne žalosti ni muči iz srdca svoga,
34. Kako da bi hotil vse uhićene na zemli potlačiti nogami svoimi,
35. I jednoga muža pravdu pred naivišńim prignuti,
36. I jednoga človika dugovanje provrnuti, kako da bi gospodin ne vidil.
37. Da gdo smi reći, zač se to izgaja prez gospodńe zapovedi?

Opominanie.

38. I da ni dobro ni zlo ne izhaja iz ust višńega?
39. Da zač mrmńu ljudi životu tako? vsak mrmńe na grihe svoje.
40. Pazimo ter išćimo dugovanje naše i obratimo se ka gospodinu.
41. Dvignimo srdce naše zpored z rukami k bogu na nebo.
42. Mi, mi sagrišismo i bihomo neposlušni; zato pravo si učinil, da nam nisi prostil,
43. Nego si nas srdom oprtil i prognal i prez milosrdia zaklal.
44. Ti si se oblakom odil, da niedna molitva k tebi ne proide.
45. Ti si nas blatom i smradom učinil meju pogani.
46. Vsi nepriateli naši nam se ociraju.
47. Mi smo gńeteni i mučeni z strahom i teškoć*om*.
48. Oči moji zviraju kako potok, nad nevoliom h*ć*ere puka moga.
49. Oči moji zviraju i ne mogu prestati; jer ne će muka prestati,
50. Dokle gospodin iz neba ne pogleda.

Digitized by Google

51. Oči moji mi život požiraju za hćerom varoša moga.

52. Neprijateli moji su na me uškali, kako na pticu bez uzroka;

53. Oni su život moj u jami ubili i posipali me kamenjem;

54. I glavu moju vodom zmočili. Tada rekoh: no, jur sam do čista pogublien.

55. I ja zvah ime tvoje, gospodine, doli iz jame,

56. I ti usliša glas moj, ne sakrivai uši tvoje pred moim uzdihańem i vapajem.

57. Približi se k meni, kad se budem molil, i reci: ne boi se.

58. Ti gospodine vodi dušu moju i izbavi život moi.

59. Gospodine, pogledai, kako mi se krivica čini i pomozi mi k mojoi pravdi.

60. Ti vidiš vsu ńih osvetu i vsa ńih mišlenia suprot meni.

61. Gospodine, ti čuješ pošpotanie ńih i ńih misli suprot meni.

62. Ustne mojh suprotivnikov i ńih zmišlenie suprot meni vsaki dan.

63. Pogledai daj, ako gredu spati ili se staju, tako poju pesni od mene.

64. Plati-jm gospodine, kako su zaslužili.

65. Prestraši srce ńih i izpuni kletvu tvoju.

66. Progańai je gńivom i pogubi-e pod nebom gospodńem.

Kap. IIII.

1. Kako je zlato tako potamnilo i čisto zlato pogrdilo se, i leže kamici svetińe po vsih ulicah raztrkani!

2. Plemenita ditca Sionska, ka bihu zlatu podobna, kako su sada ilovači takmena, ku lončar mladi.

3. Drakuni daju prsi mladim svoim,
Drugińa. a hći puka moga mora tako nemilosrdna biti, kako struc u pustińi.

4. Sasućemu jazik prisiše pred žajom, mlada ditca prose kruha, a nikogar ni, ki bi im ga ulomil.

5. Ki prvo slačice jidihu, sada crkaju po ulicah; ki su prvo u svili shrańeni, ti sada u blatu leže.

6. Sagrišenje hćere puka moga jest veće, neg grih Sodome, ka je iznevarice provraćena prez vsake sile ili arvanja.

7. Ńeje Nazarei bihu belei sniga i čistei nego mliko; ńih prilika biše črv- Posvećeni.
lienia nego korali, ńe pogled kako saphir.

8. A sad je ńe lice tako črno, da ju na putu ne znaju; koža joi na kostih visi, i suhi jesu kako poleno.

9. Onomu, ki bi mečem zaklan, laglie bi, nego onim, ki gladom umiraju, ki crknuše i probodeni bihu od pomankania sada zemalskoga.

10. Nemilosrdnim ženam biše sila ditcu svoju kuhati, da se naidu v onoi nevoli hćere puka moga.

11. Gospodin jest srd svoi izpunil tere izlil ljuti gńiv svoi; on je u Sionu ogan užgal, ki je i ńih fundamente požgal.

12. Krali zemalski ne bi bili toga virovali, ni vsi ljudi na svitu, da suprotivnik i nepriatel ima vrati Jerusolimskimi ulisti.

13. Ali se je to zgodilo za volju sagrišenia ńihovih prorokov i radi sagrišenia redovnikov ńihovih, ki vnutri pravadnu krv prolivahu.

14. Oni simo ter tamo bludihu po ulicah, kako slipci, i bihu okrvavlieni i ne mogoše se halin onih dotaknuti,

15. Nego vapiahu: odstupite vi nečisti, odstupite, odstupite, ničesar se ne dotaknite. Jer se bojahu pred ńimi i bižahu, da se i mei pogani govoraše: oni ne te dugo ovdi ostati.

Digitized by Google

16. Zato je je srd gospodań raznesal i ne će se veće na ńe ozriti, budući da oni redovnike ne poslušahu i ne imiahu niednoga milosrdia z naistarijmi.

17. I još gledahu oči naši na niščetnu pomoć, dokle se strudiše, kad čekahomo plka, ki nam ne mogaše pomoći.

18. Tirahu nas, da ne smiahomo po ulicah naših hoditi. Tada doide naše skončanie, naši dni se izpuniše i naš konac doide.

19. Naši nepriateli bihu brži nego orli pod nebom, po gorah su nas progańali, a u pustińi na nas vapili.

Pomazani. Naš krail, jer mńahomo, da kralevstvo naše ne će pomańkati i vsimi pogani rugati se.

20. Pomazani gospodinov, ki je utišenie naše, jest uhićen, kad nas razčiniše; a mi se ufahomo, da hoćemo pod ńega hladom živiti meju pogani.

21. Veseli se i budi vesela, ti hći Edomska, ti ka bivaš va uzkoi zemli; jer hoće čaša takoje nada te doiti i ti hoćeš piana i razodivena biti.

22. A tvoje sagrišenie konac ima, ti hći Sionska; on te ne će već dati odpeliati. Ali tvoje sagrišenje, ti hći Edomska, hoće on pohoditi i razoditi grihe tvoje.

Kap. V.

Molitva Jeremie.

1. Pomisli, gospodine, kako se ladamo; pogledai i ozri se na prigovor naš.

2. Naše otačastvo jest tujim dopalo i naše kuće inostrancem.

3. Mi smo sirote i nimamo otca, naše matere jesu kako vdovice.

4. Našu vlašću vodu nam je za pinezi piti i plaćati nam drva naša.

5. Gone nas do grla, i ako smo prem trudni, ne dadu nam se spokoiti.

6. Nam je sila Jejupat i Asur ostaviti, da se dai kruhom nasitimo

7. Otci naši jesu sagrišili i ńih nj veće na svitu, i nam je za ńih sagrišenie trpiti.

8. Sluge nad nami gospoduju i nikogare nij, ki bi nas od ńih ruk oslobodil.

9. Nam je kruh naš s pogibelu života našega donašati pred mečem u pustińi.

10. Koža naša jest ogorela, kako v peći, pred strašnim gladom.

11. Oni su žene Sionske osramotili i divoike u varoših židovskih.

12. Poglavnike jesu obisili i nisu počtovali kip starac.

13. Mladići jesu žrnove nosili, a dica pred nošńom drv se opotiču.

14. Starci ne side veće meju vratih i mladići ne krate čas z guslami.

15. Radost srdca našega se je skončala, naš tanac se u žalost obrati.

16. Kruna glave naše jest doli pala. O jao, da tako sagrišismo.

17. Zato i je srdce naše pečalno i oči naši potamniše

18. Radi gore Sionske, da tako pusta leži, da lisice po ńoi teku.

19. A ti, gospodine, ki va vike ostaješ i pristolje tvoje vsevdile,

20. Zač hoće(š) nas tako savsima zabiti i zapustiti?

21. Vazmi nas, gospodine, opet k sebi, da opet doma doidemo. Ponovi dni naše, kako od starosti.

22. Jer si nas zavrgal i odveć si se na nas rasrdil.

Konac tužbenih pesan Jeremie.

Digitized by Google

PREDGOVOR
VRH PROROKA EZEHIELA.

Ezehiel jest s kraliem Jehaniom, kako Daniel i drugih već, dobrovolno v sužanstvo u Babiloniu pošal po svitovanju Jeremije, ki vsevdil svitovaše, da se kralju Babilonskomu podadu, tako hote živiti, i da se nimaju kratiti, jer inako hote poginuti. Jere. XXI.

I kad jur u Babiloniju bihu došli, kako Jeremia XXIIII. kaže i ńe priaznivo kripi, tada nestrplenie meju ńimi nasta i vele kajahu se, da se bihu podali, videći da oni, ki u Jerusolimu ostaše i ne bihu se podali, još oboje, varoš i vse ino, v rukah imiahu i ufahu se Jeremiju lašcem učiniti i dobro se pred kraliem Babilonskim odgovoriti i u zemli ostati.

K tomu srčeno pomagahu krivi proroci, ki vsevdil z dobrim Jerusolimliane kripliahu, tako da nima biti obladan Jerusolim i Jeremia ima lažac ostati, krivovirac i nevirnik. Nato se izgodi (kako je običnо), da se oni u Jerusolimu hvaliahu, kako ki hrabreno i tvrdo boga i didinu brane, a oni se podaše i bogu se zneviriše zajedno z didinom, kako nevirnici i izdavci, ki ne mogoše ufati se i virovati bogu, nego uskočiše k nepriatelom svoim, radi niščetnih riči Jeremie lažca etc. To griziše i razjadaše one, ki se bihu podali u Babiloniu i bi ńih sužaństvo dvoicom gore. O koliko vrlih kletav jesu oni Jeremij molili, koga bihu poslušali i kih biše tako nevolno zabluditi činil.

Zato probudi bog u Babilonij ovoga proroka Ezehiela, da sužńe kripi i prorokuje suprot krivim prorokom Jerusolimskim i da Jereme rič potvrdi. Ča on srčeno čini i još tvrje i veće prorokuje, kako ima Jerusolim razvalen i puk z krali i poglavniki pogublien biti. I obituje meju tim povraćenje otačastva u zemliu židovsku. I to je nainavlastitei del, ki je Ezehiel va svoje vrime učinil i duguje do ńega XXV. kap.

Potom razširuje svoje prorokovanie i na druge onud ležeće zemli, ke takoje od kralia Babilonskoga imaju mučene biti, tja do XXXIIII; pak nasliduju četiri lipi kapituli od duha i kralievstva Isukrstova. Potom od poslednega silnika u kralievstvu Isukrstovu, Goga i Magoga. I na koncu zida opet Jerusolim i s tim puk kripi, da imaju opet doiti na svoju domovinu. A duhovnim načinom znamenuje on vikovični varoš, nebeski Jerusolim, od koga očitovanie takoje govori.

Nauk kako se ima vijenie Ezehiela od voza u prvom i X. kapitulu razumiti.

Sveti Jerolim i drugih veće pišu, da je bilo prepovidano židovom, i još je, naiprvi i naiposlidńi del proroka Ezekiela čtati, prvo neg človik trideseto godišće doseže, i takaiše

Digitized by Google

prvi kapitul Moiseja u prvih kńigah. Zaisto nij židovom ove prepovidi ili skraćenia potriba, jer Isaija na XXVIIII. prorokuje, da je vse sveto pismo nevirnim židovom zapečaćeno i zatvoreno, kako i sveti Paval 2 ka Kor. 3 govori, da pokrovac Moiseov na pismu ostaje, dokle godir va Isukrsta ne veruju. Isa. 29. 2. Kor. 3.

To takoje izkazuje dilo, jer oni razkidaju i muče pismo ž ńih tumačeniem, kako smradne svińe lipo ukrašen vrtal razkapaju i prevraćaju, da bi tribi želiti, da se s. pisma ostave, prem da vnogo naših se tako tvrdo drže rabinov i ńim viruju, da su veće židovšćine, ne stari židove nastavili.

A ovo vijenije Ezehielovo u prvom delu nij ništar drugo, kako se meni vidi (drugi je bolie zloži), nego jedno očitovanje kralievstva Isukrstova u veri ovdi na zemli na vsih četirih stranah svita. Psal. XIX. Po vsoi zemli izaide glas ńihov, jer nigdor ne more prorok biti (kako sveti Petar svidoči), ako nima duha Isukrstova. Ezekiela videnje. Psa. 19. 2. Pet. 1.

A vsevdile po čredi iztumačiti jest odveć v predgovoru. I da kratko rečem, ovo vienie jest duhovni voz Isukrstov, na kom se ovdi na svitu vozi, to jest vse ńegovo s. krstjanstvo. Ovdi su četiri zviri, ki on v desetom kap. kerubine imenuje (jer on sidi, jaha i pelia se na kerubinu, kako s. pismo gusto krat govori), vsaki ima četvero obličje i stoje kako četiri końi na četvero, da znutra i meju koli. Jer ovdi su takoje četira kola na četvero okol zvirov, pri vsakomu zviru jedno kolo, da mogu na vse strane svita, to jest, naprvo, nazad i na obadva boka voziti se, a ne obraćajući se.

Takoje zviri na oblih nogah gredu na vse četire strane ne obraćajući se. Ovdi nij vola pritok ni oplenov ni škal ni konopov ni likovine, nego duh znutra vse ravno goni. Gori nad ńim jest nebo, kako koński pokrovac. I vnutri sidilo misto sedla, na kom bog, to jest, Isukrst sidi.

Tako teku ova četira kola ravno skupa, jer vse crikve na vsih četirih stranah svita, to jest, po vsem svitu imaju jednak hod u viri, va ufaniu, v' ljubavi, v' križu i va vsih duhovnih stvarah. I ne vrte se zvana človičjm naukom, nego znutra z iednakim duhom. K Rim. na VII. 1, h Kor. XII, ka Ef. na IIII.

I oni četiri zviri gredu takoje s koli ili kola š ńimi naprvo, nazad, u višinu i na oba boka. Jer apustoli ili prodikovanje, rič božja, kršćenje, sakramenti, kliuči i ča se k duhovnomu vladanju crikvenomu pristoji, jesu jednaki i složni po vsem svitu. Tako se zviri i kola tvrdo skupa drže, da je jedini voz prez vsakoga zvanskoga uzla i pripetja. I tako da je vse četvero, četiri zviri, četvera obličja vsakoga zvira, 4 noge jednoga zvira, 4 ruke jednoga zvira, četiri kreljuti jednoga zvira, 4 kola i četiri zubi na vsakom kolu. Znamenuje, kako je rečeno, da krstianstvo ili kralievstvo Isukrstovo u viri ima po vsih četirih stranah, to jest, po vsem svitu voziti se.

A to vijenje je znamenovalo (kako sam Ezekiel ovdi kaže va VIII. i X. kap.) konac i razrušenje spravišća ili židovstva, to jest, redovničtva, božje službe i crikveni red, po Moiseju ńim dan i ostavlien, ča vse ni dalie nego do Isukrstova prišastja narejeno, kako sveti Paval k Rim. na VIII, II. Korin. 3, Math. XI. i sam Isukrst govori i epistola k Evreom obilno od toga besidi. Nad tim se jesu židove grozno zmutili i opotaknuli do današńega dne. Zlamenovanie Ezehielova vijenia.

I ovo se ima navlastito znati suprot slipoti židovskoi, da vsa prorokovanja, ka govore, da Izrael i Judea imaju opet v svoju zemlju doiti tere ju telesnim načinom va vike posesti, Prorokovanje povraćenia Izraela i Jude u ńih zemlju.

Digitized by Google

jesu davno ispuńena, da židov ufanje jest savsima zaman i zgublieno, jer to isto prorokovanje ima dva dila.

Prvi da Izrael i Juda imaju opet v zemlju priti sa sužaństvom ńihovim, to se jest zgodilo pod kraliem Cirom i Persianov pred Isukrstovim roistvom, kad iza vsih orsagov židove opet u zemliu i u Jerusolim doidoše ter iz tujih zemal, kadi stan imiahu, vsako lito u Jerusolim k praznikom dohajahu i vnogo poganov sobo*m* vojahu.

Sańe židov od vraćenia u svoju zemlju.

A da židove ufaju, da još ima jedno telesno prišastje biti, da opet vsi u zemliu doidu i Moiseja starim zakono*m* opet dvignu, toga se oni sami zmišliaju. A ni*j* ni slova u prorocih ni u svetom pismu od toga rečeno ni znamenovano. Pisano je, da imaju iz vsih zemal, kamo su izagnani, opet u svoju zemlju doiti, ali ne vsi, nego niki iz vsih zemail. Velik *j*e razluk: vsi židovi imaju vratiti se tere iza vsih zemal vratiti se, jest jur izpuńeno, ali da se imaju vsi židovi vratiti, to ni*j* nigdar prorokovano, nego naopak. Ravno kako i u Jerusolimu, dokle još stojaše oboje pred i po sužaństvom, ne bihu vsi božji puk, nego veći del vraži*j* puk, idolski, razboinički i naigori puk na zemli.

Cirus.

Drugi del i nai*j*boli*j*, ki ne te židove ni pogledati, jest v' onom prorokovanju, gdi bog obituje, da hoće novu rič nastaviti v zemli i jedan nov zavez učiniti, kako stari zavez Moiseov (kako se ńim sańa), kako očito jest u Jeremi*j* na XXXI. kap. i u drugih veće mestih, da nima veće dvoje nego jedno kralievstvo biti pod ńih budućim kraliem Davidom i ima biti vikovično kralievstvo i v onoi telesnoi zemli.

Obećan nov zavez, od Isukrsta postavlien.

To se je takoje spunilo, jer kad Isukrst doide i naide puk, oboje iz Izraela i Judeje, iz vsih zemal skuplien, i toga punu zemlju, poče on nove riči i učini obećani novi zavez. I ne učini ga v duhovnom ili inim telesnim mistu, nego ravno v onoi telesnoi zemli Kanaan i v telesnom Jerusolimu, kako biše obećano, kamo se bihu iza vsih inih zemal spravili.

Novi zavez. Jere. 31.

I kad onoga zaveza ne htiše ili ńih ne vele vazeti, jest ništar mańe vikovični zavez ostal ne samo u Jerusolimu i va onih zemliah, nego se je od onuda rasprostranil po vsih četirih stranah svita i jest još do današ*ń*ega dne i u Jerusolimu i povsuda. Jer misto Jerusolimsko još se nahodi i ondi-e Isukrst gospodin i krail, kako po vsem svitu, pomaže i usliša vsih, ki su ondi ili onamo doidu, kako po vsem svitu; meju-tim pustite Mahometa z ńegovom silom i papu z ńegovom maneniom činiti, ča jm je drago. On jest i ostaje gospodin nad vsim.

Hvala židov suprot nam krstianom.

A da se židove tako tvrdo drže imena Izraelskoga i hvale se, da su sami Izrael a mi da smo pogani, to jest istinna po prvom delu i po starom zavezu Moiseovu, ki je jur davno izpuńen. A po drugim delu i po novom zavezu nisu veće Izrael, jer vse ima biti novo, kako Izrael imiaše nov postati. I samo oni jesu pravi Izrael, ki su novi zavet (ki se je u Jerusolimu začel) prieli.

Jer po starom zavezu nisam ni Izrael ni Žudei, a sada se ja hvalim, da sam s. Pavla sin i Izrael ili Beniamin, jer on jest otac moj. Ne stari Paval nego novi, ki je ravno on stari Paval, ali iz staroga Pavla *j*e novi Paval u Isukrstu postal i goil me je u Isukrstu skroz eva*n*jelie, da mu sa*m* podoba*n* po novo*m* zavezu. Tako su vsi pogani, ki su pravi krstiani, i pravi Izraeliti i novi židovi, rojeni od Isukrsta, naiplemenitijega Žudea. Zato vse *v novo*m (*correct. pro* na vonom) zavezu se udrži, koi imiaše Mesias učiniti i prenoviti, kako je i učinil.

Pravi Izraeliti.

Regula ka se ima dobro zamiriti. Mih. 2. Eze. 20.

I ov nauk se ima dobro na pameti držati, jer gdi proroci govore od Izraela, da ima vas opet doiti i skupiti se, kako Mich. 2. Ezek. XX. i ostali, to jest istinno od novoga za-

Digitized by Google

veza i od novoga Izraela govoreno, meju kim ne će nigdor ostati od vikovičnoga kralievstva Isukrstova. A od staroga Izraela ne more se nikakor razumiti, jer ga je veći del u Asiriȷ́ i Babiloniȷ́ ostal, mrtvih i živih i malo ih se opet vratilo, kako je Ezdra vse broiȷ́. Novi i stari Izrael.

A židove hote Mesiu imiti po starom zavezu i ne hajahu se ovim novim zavezom, a grišaju u obojem: oni vise meju nebom i zemliom. Novoga ne te, a staroga ne mogu imiti. Zato im je pismo zapečaćeno, Isaia na XXIX, i ne razumiju niednoga proroka i side tako prez vladanja telesnoga i duhovnoga. Telesno ili zemalsko nimaju (jer nimaju ni kralia ni gospodina, ni kralievstva ni gospodstva), nimaju ni duhovnoga, jer ne te k' novomu zavezu pristati i biti-ȷ́m je prez redovničtva. Summa, oni ne samo zameću ovi novi zavet, nego ga i progańaju i hotili bi ga pomrsiti i vrh toga jesu z ńih zavezom na ništar prišli. Židove ne bi htili novi zavez prieti, a staroga ne mogu imiti.

I da bi prem Jerusolim sa vsom ńega starom spravom bil mogal ostati, zato bi li bil novi zavez imil doiti i vse prenoviti se, da se s. pismo spuni, kako je sada u krstjanstvu, to jest, da bi bil u Jerusolimu imil biti jedan apustol, biškup ili prodikač, kako je sam Isukrst začel, i crikva Isukrstova ondi kralievati, prodikati se evanjelie, krstiti, sakramente diliti, odrišati, zvezivati i proč. Ako ne bi hotil toga Kaipha, veliki jerei, ili ki drugi učiniti, tako bi bil ki godi apustol ili ki godi od ńih ostanka učinil. Kako se je do sih dob izgodilo i ima se još u naprvo zgoditi i po ta put vikovično kralievstvo Isukrstovo i starom Jerusolimu kralievati tako dobro, kako po vsem svitu, kako je prorokovanie obećalo i potribuje, i bilo bi tako staro kralievstvo Moiseovo ostalo kako telesno držanie.

Ravno kako po vsem svitu staro telesno vladanje ostaje i ništar ne pači, da je mej ńim novo i duhovno vično vladanje i kralievstvo Isukrstovo na zemli odlučeno i ima svoje vlašće dugovanje, kako se pred očima vidi. A navlastito, gdi su bogoljubni krali ter vladavci, ki novo vikovično kralievstvo Isukrstovo mej ńihovim starim vladańem trpe ili sami priȷ́mlju, potribuju i v ńem hote biti, kako krstijani. Inako jest veći del kraliev, poglavnikov i gospode staroga vladania novomu zavezu ili zavezu Isukrstovomu tako ljuti i gorki nepriateli tere ga progańaju i hote ga zatrti, kako židove u Jerusolimu. I nad tim vrlo kako i oni pogibaju, tako se je Rimu prigodilo i drugim se ima prigoditi. Jer novo kralievstvo Isukrstovo ima ostati, budući nam vikovično kralievstvo obećano, a staro kralievstvo do konca ima poginuti.

I dobro je virovati, pokle bog sam to kralievstvo jedno novo kralievstvo imenuje, da ima vele slavnie biti, nego ono staro kralievstvo biše ili-e još, i bog je hotil vele bole učiniti, neg je staro. I prem da ne bi ovdi drugoga gospodstva bilo, zato je to samo vele slavno, da ima biti vikovično i ne prestati, kako staro ili svitovno kralievstvo. Svetińa novoga kralievstva je vele veća, nego staroga.

A pak jesu tolike nesmerne plemenite dobrote v ńem odpušćenie grihov, mir z bogom, siguro izbavlienie vične smrti i vsakoga zla, općenstvo veličastva božjega, vsih angelov i svetih veselje i žela nada vsim stvorenjem i takoje s tilom; jer ono tilo, ko je sada staro tilo, ima takoje novo biti zpored sa vsim stvorenjem, ka[vo]ko je duša začela nova biti u viri. Dobrote novoga kralievstva.

Zato čine židove sami sebi krivicu i škodu, da želiu skroz Mesiu ne novo kraliestvo, nego ravno ono staro, v' kom zlato, srebro, blago, moć, poštenje, želia i radost za ovim umrvšim telom se uživa. Ča je pred bogom mala i nišćetna stvar. Jer da bi bil hotil takovo kralievstvo obećati, ne bi ga novo inako i naibolie kralievstvo imenoval.

I nad sega svita blagom ne more se ništar ino, ravno i bolie imenovati, nego samo

Digitized by Google

duhovno vikovično i slavno blago nebesko, meju kim niednoga zla ne more biti. A meju zemalskim starim svitovnim blagom budi slavno, kako se židovom od ńih Mesie saña, ima zato vnogo hudo i zlo biti i ostati, naimańe smrt i konac takovih dobrot.

Ova dva dela nas takoje uči Ezekiel, da od prišastja iz Babilonie puk kripi a vele veće prorokuje od novoga Izraela Isukrstova. To je ńegovo vijenje od voza i skoro ńegov tempal v posledńem dilu kńig ńegovih.

Nauk, kako se ima zidanje Ezehielovo v naiposlidńih kap. od XL do konca proroka razumiti.

Gdo hoće ovo zidanie crikve, oltara, varoša i orsaga, ko Ezehiel piše, razumiti, tomu je liru preda se vazeti z ńega figurami i tumačenjem, inako hoće se zaman truditi. I ne mogući mi figuru liplie na papir zapisati, jesmo ta trud ostavili i naputili, da vsak ki bude ovo hotil štati, liru nastoino pročte. Jer ne more se zidanje na papiru izkazati, nego bi tribi izduben eksempal učiniti.

Mišlenie židov od zidanja Ezehielova.

Da ča znamenuje, jesu stari učiteli jedan ovako, drugi inako mislili. A navlastito tribi-e židovski razum zavrići, ki mnidu da ima biti treti tempal, koi ima ńih pridući Mesia uzidati, i hvale se velikim gospodstvom v ńih manenom nehasnovitom ufanju i ne vide nebozi slipi debeli ljudi, da riči prorokove takove sańe ne mogu trpeti, kako jm lira vele gizdavo kaže.

Stari Jerusolim.

Jer Ezekijel ne govori, da se hoće ovi varoš stari Jerusolim zvati i stati na ovom mistu, na kom Jerusolim stojaše, koi suprot polunoći nad vrhom višaše, a tempal na posred vnutri na vrhu Morije staše i grad Sion naiviše suprot poludne.

Varoš, ki Ezehiel zida, ne zove se Jerusolim, nego bog ondi etc.

A ovi varoš Ezehielov ima suprot poludne ležati i veli, hoće se zvati: ovdi bog ili bog ovdi, to je, gdi je sam bog. I tempal nima vnutri biti, nego kako računanje, da je dobro sedam nimških mil od varoša suprot polunoći. I varoš na visokoi gori ima imiti velikih nimških devet mil u širinu i v dalinu, da zidij okolo objimle XXXVI nimških mil, to se more varošac zvati i gorica, na koi leži.

Tempal novoga Jerusolima. Dolina i širina varoša Ezehielova.

Zato kad bi jedan grajanin na kraju varoša suprot poludne bivajuć hotil poiti u crikvu ili tempal, tomu bi bilo šestnadeste mil hoditi vse varošem, a potle sedam do templa. Takove neložne stvari ne vide slipi židove, da ne more biti telesno dilo veliko mańe ondi, gdi biše Jerusolim, kako krivo ufaju.

I ima takoje velika voda znutra iz templa zvirati u mrtvo more (ko papisti od ńih blagoslovliene vode poju kako maneni), ka stvar se po niedan put ne slaga z orsagom Izraelskim.

I k tomu imaju narodi i zemlia Izraelska vele drugačje i na dale biti razdiliena i narejena, tako da ni varoš ni tempal nima v jednom narodu Izraela biti, budući da je prvo Jerusolim u narodu Beniaminovu bil, tako vse to i vele već riči prorokov kažu.

Oltar XI lakat visok a XIIII širok.

Oltar ima takoje biti visok jedanadeste lakat a zgora četrnadeste širok, da redovnik, ako prem po skalah gori vzaide, bude mu tribi imati ruke sedam lakat duge, da bude mogal na sred oltara dosigati i posvetilišća napravliati. Tomu bi želnu redovničcu tribi biti, ki bi bil petnadeste ili šestnadeste velikih lakat dug i širok.

Pravi razum ovoga zidanja.

Zato se nima ovo zidanie Ezehielovo od telesnoga novoga zidania razumiti, nego kako voz na početku, tako ovakovo zidanje na koncu ništar drugo nij, nego kralievstvo Isukrstovo, sveta crikva ili krstianstvo ovdi na zemli do sudńega dne.

A kako se vsaki del posebi ima staviti ili tumačiti, to hoćemo shraniti do drugoga života, kad budemo vse zidanje savsim pripravno i svršeno videli. Sada dokle se još zida i

Digitized by Google

vnogo kamenie i drva k tomu pristoje, ka nisu još izašla, ne ću reći obtesana ili izrizana, ne moremo je vse viditi, dosta je, da znamo da je božji hram i ńegovo vlašće zidanje, v'kom jesmo vsi mi.

Komu je do toga i koga je želia, ta more veliko ovdi viditi i paziti, ako hoće rič božju i sakramente ž ńih moćom i činenjem, ko duh sveti š ńimi dela u krstjanstvu, preda se v'zeti i složiti. I očitovanje svetoga Ivana more k tomu takoje pomoći.

Kap. I.

Božje veličastvo ukaza se proroku u jednom vijenju.

Ovo se je izgodilo pred Isukrstovim roistvom 572. Pred raspom Jerusolimskim 6 lit. Joiakim.

1. V tridesetom litu peti dan četrtoga miseca, kad bih mej sužni kon vode Chebara, otvori se nebo i pokaza mi bog vijenja.

2. Oni peti dan miseca biše ravno v petom litu, budući Iojakim, krail židovski, v sužaństvo odpelian.

3. Tada učińena bi rič gospodńa Ezekielu, sinu Businovu, redovniku v' zemli Kaldeiskoi, pri vodi Chebaru; ondi doide ruka gospodńa vrh ńega.

4. I ja vidih, i evo nasta grozovit vitar od polunoći, z velikim oblakom punim ogńa, da se vse okolo svićaše, i posred onoga ogńa biše kako svitla bistrina.

5. I vnutri biše podoba, kako četiri zviri, i meju ńimi jednoga kip kako človičji;

6. I vsaki imiaše četiri obličja i četira kreljute;

Oble, da mogahu na vse četire strane hoditi i ne bi zvirom potriba obraćati.

7. I ńih kosti ravno stahu, a noge bihu kako oble noge i lašćahu se kako razglajeno mido;

8. I imiahu človičje ruke pod kreljuti, na četirih stranah, jer imiahu vsi četiri svoja obličja i kreljute;

9. I jedan se drugoga držaše i kad hojahu, ne biše jm se potriba obraćati, nego kamo gredihu, gredihu pred svoim obličjem.

10. Ńih obličja na desnoi strani četirih bihu prilični človiku i lavu, a na livu stran četirih bihu obličja ńihova kako vol i oral.

11. I ńih obličja i kreljuti bihu od zgora razlučena, da kada godire dva kreljuta sklapliahu, i z dvima život pokrivahu.

12. Kamo godir gredihu, ravno naprid gredihu; a gredihu, kamo godir vitar puhaše, i ne obraćahu se gredući.

13. I zviri bihu v pogledu kako ogńeni ugleni goreći, kako požale ke meju zviri hojahu. A ogań davaše zrake od sebe tere iz ogńa izhajaše blisk,

14. A zviri simo ter tamo tecihu kako blisk.

15. Kako ja te zvire vidih, evo sta na zemli jedno kolo pri četirih zviri i biše u pogledu kako četira kola.

16. I ona kola bihu kako more i bihu vse četire, jedno kako drugo, i viahu se kako da bi jedno kolo v drugom.

17. Kad jim biše hoditi, mogahu na vse četiri strane teći, a ne biše ńim potriba obrnuti se kad hojahu.

18. Ńih zvizde bihu visoke i strašne i bihu puni očiju vse okolo na vsih četirih kolih.

19. I kad zviri hojahu, tako hojahu i
kola uza ńe; i kad se zviri od zemlie u poli ńih.
višak dvizahu, tako se i kola gori dvizahu.

20. Kamo vitar puhaše, tamo gredihu

Digitized by Google

i kola u višak se uza ńe dvizahu, jer biše v kolih živi vitar.

21. Kad oni hoiahu, tako i kola; i kad oni stahu, tako i kola; i kad se od zemlie u višak dvizahu, tako se i kola spored š ńimi dvizahu, jer biše v kolih živi vitar.

22. A gori nad zviri biše kako nebo, kako kristald, strašno, ravno nad ńimi razšireno,

23. Da ńih kreljuti pod nebom ravno jedan suprot drugomu stojahu; i vsakoga život pokrivahu dva kreljuta.

24. I ja čuh kreljute šumeći, kako velike vode, i kako grom vsemogućega, kad gredihu, i kako halavańa v šeregu. A kad s mirom stahu, tako kreljuti doli ponižahu.

25. I kad se dvizahu (*i*) pušćahu kreliuti doli, tako grmiše na nebu nad ńimi.

26. I nad nebom, ko biše nad ńimi, biše podobno jednomu saphiru, kako pristolje, i na onom pristolju sidiše jedan člověčaske prilike.

27. I ja pogliedah i biše svitlo kako svitla svića [i] znutra prilika kako ogań i povsuda okolo. Od ledav ńegovih, gori i doli, i vidih lašćeći se kako ogan i povsud okolo.

Mavra. 28. Ravno kako se vidi nebeski luk meju oblaki, kad je dažjilo, tako se lašćaše povsuda okolo. To bi pogled gospodstva gospodinova. I kad je vidih, padoh na obraz moi i čuh nikoga govoreći.

Kap. II.

Prorok kaže pozvanie ili službu svoju, kako se je zgodilo i h komu je poslan.

1. I gospodin reče me*n*i: ti sinu človičaski, stani na noge tvoje, i hoću s tobom govoriti.

2. I kad on tako s mano*m* govoraše, spokoih se opet i stah na noge i poslušah onoga, ki s manom govoraše.

3. I on reče meni: ti človičasko dite, ja te šalem k sinovom Izraelskim, k' onomu nevirnomu puku, ki se je meni zneviril. Oni i otci ńih jesu do današ*ń*ega dne suprot meni dugovali.

4. Ali sinove, h kim te ja šaliu, imaju tvrde glave i osliplieua srca; onim reći imaš: ovako veli gospodin, gospodin.

5. Ili poslušaju ili ne; pače je neposlušna kuća, zato li imaju znati, da prorok jest meju ńimi.

6. I ti, človičaski sinu, ne boi se ńih ni se boi riči *ń*ihovih, jer su suprotivni i bodeći trni pri tebi, i ti bivaš meju škorpioni, ali ti se nimaš bojati riči *ń*ihovih ni prepasti pred *ń*ihovim pozorom, prem da su neposlušna kuća,

7. Nego im rič moju povij, ili poslušaju ili nehaju. Jer jesu neposlušan puk.

8. Ali ti, človičaski sinu, poslušai, ča ti ja govorim i ne budi neposlušan, kako ta neposlušna kuća; otvori usta tvoja i jei*j*, ča ti ja dam.

9. I ja pogledah i evo bi ovdi jedna ruka k meni protegnuta, ka imiaše složen list;

10. Ona ga raširi pred manom i biše popisan izvana i iznutra, i vnutri biše pisano: tuga, jao i žalost.

III. 1. I reče mi: ti človičaski sinu, jei*j*, ča jest pred tobom, to jest, ovi list; i poidi i prodikui kući Izraelskoi.

2. Tada otvorih usta moja i poda mi oni list jisti

3. I reče mi: ti človičaski sinu, tebi-e ovi list, ki ti dajem, pojisti, i š ńim napuniti trbuh tvoi. Tada ga poijih i on bi v' ustih moih sladak kako med.

4. I reče meni: ti človičji sinu, poidi h kući Izraelskoi i prodikuj [i] ńim rič moju.

Digitized by Google

5. Jer te ne šalem k puku, ki ima tuje govorenie i neznan jazik, nego h kući Izraelskoi;
6. I ne šaliem te k velikim pukom, ki su inoga i nerazumnoga jazika, kojh riči ti ne bi mogal razumiti. I prem da bih te k onim poslal, još bi te radi poslušali.
7. A kuća Izraelska te ne će poslušati, jer ni mene samoga ne te poslušati; jer vsa kuća Izraelska ima tvrda čela i osliplиena srca.
8. A zato sam obraz tvoi otvrdil suprot ńih obrazom i čelo tvoje suprot *ń*ihovim čelo*m*.
9. I učinil sa*m* čelo tvoie tvrje nego diamant, ki-e tvrji nego stina. Zato ne boi se i ne prepadi pred ńih obrazom, da su tako neposlušna kuća.

Kap. III.

Od službe proroka, to jest, rič i nauk iz ust božjih prieti, zale ljudi od nih zaloga žitka odvraćati i pred kaštigu opominati i dobre v' *ń*ih dobroti potvrditi.

10. I on reče meni: ti človičaski sinu, vse riči moje, ke ti govorim, primi je srčeno z ušima;
11. I poidi k suž*ń*em puka tvoga i prodikui ńim i reci-*j*m: ovako veli gospodin, gospodin: ili poslušaju ili ne.
12. I jedan vitar me dvignu i čuh za sobom niko grmlienie, kako velikoga potresa: hvaliena budi slava gospodńa na ńe mistu.
13. I biše jedan šum od kreljuti zvirov, ki se mei sobo*m* celivahu, i takoje škripańe koles veliko polag nig biše i grmlenie velika potresa.
14. Tada me vitar dvignu i odnese me; i ja letia*h* i vrlo se prestraših, ali ruka gospodńa tvrdo me držaše.
15. I doidoh k sužńem, ki pri vodi Chebar.
Chebara bivahu, h kupu novoga sada i sedoh polag ńih ki sidihu, i ostah pri ńih seda*m* dan vele žalostno.
16. I nakon sedam dan učińena bi rič gospodńa k meni i reče:
17. Ti sinu človičaski, ja sam te starcem učinil nad kućom Izraelskom; ti imaš iz ust mojh rič slišati tere je opomenuti.
18. Kad ja nepravadnomu rečem: tebi-e Ufficij jednoga proroka i pripovidavca.
smrtjom umriti i ti ga ne opomeneš i ne poviš mu, da se nepravadni od svoga nepravadnoga žitka čuva, da živ ostane: tako hoće nepravadni radi grihov svoih umriti, a krv ńegovu hoću od tvoje ruke iziskati.
19. Da ako nepravadnoga opomeneš i ne obrati se od svoga nepravadnoga žitka i puta, tako hoće radi grihov svoih umriti, a ti si dušu svoju oslobodil.
20. I kad se pravadni od svoje pravice ukloni i čini zlo, tako ga hoću pustiti nadteći da umre. Jer ne buduć ga ti opominal, hoće on radi grihov svoih umriti i pravica, ku je učinil, ne će se gledati; a krv ńegovu hoću iz tvoje ruke iziskati.
21. Da ako ti pravadnoga opomeneš, da ne sagriša, i ne sagriši, tako ima živiti, jer se je dal opomenuti; i ti si dušu tvoju oslobodil.
22. I ondi doide ruka gospodńa vrh mene i reče mi: odpravi se i poidi van na polie; ondi hoću s tobom govoriti.
23. I ja se odpravih i poidoh na polie. I evo staše ondi veličastvo gospodina, ravno kako ga nad vodom Chebarom vidih. I padoh na obraz moi.
24. I bih izpokojen i stah na-noge i on govori sa-mnom i reče mi: poidi i zatvori se u kući tvojoi.
25. I ti človičaski sinu: evo oni hote

Digitized by Google

konope na te vreći i svezati te, da ńim ne utečeš.

26. I ja ti hoću jezik tvoi zagvozditi, da umukneš i da je ne budeš već mogal karati; jer jesu neposlušna kuća.

27. A kad ja budem s tobom govoril, hoću ti usta otvoriti, da im rečeš: Ovako veli gospodin, gospodin: ki čuje, ta čui; ki ne će, ta nehai. Jer jest neposlušna kuća.

Kap. IIII.

Proroku jest priličeno podsedenie i zapušćenie varoša Jerusolimskoga oznanieno[i].

1. I ti, človičaski sinu, vazmi tikulu jednu, postavi-u preda se ter napiši na ńoi grad Jerusolim;

2. I učini jedno podsidenie i skopai okolo jedan zasap i učini brambe i šerege povsud okolo i postavi povsuda okol kozle.

Kozli bihu nikada priprave, s kimi se zidi razbiahu.

3. A preda se vazmi železnu psuru, neka bude železan zid meju tobom i varošom, i obrni obraz tvoi suprot ńemu i podlezi ga: to budi znamenie kuće Izraelske.

4. I lezi na livo i poslušai na livu stran vse sagrišenie kuće Izraelske; koliko godi dan na ńoi budeš ležal, dotli imaš takoje ńe sagrišenie nositi.

5. A ja ti hoću lita ńih pregrišenia z brojem dni učiniti, to jest, tri-sto i devedeset dan; toliko dan imaš nositi sagrišenia kuće Izraelske.

6. I kad si to opravil, potom na desnu stran leži i imaš nositi sagrišenie kuće židovske vsevdile četrdeset dan; jer ti ovdi jedan dan za vsako lito dajem.

7. I obrni obraz tvoi i nagu ruku suprot podsedenomu Jerusolimu i prorokuj suprot ńemu.

8. I evo hoću konope na te vrići, da se ne budeš mogal obrnuti od jedne strane na drugu, dokle dni tvoga podseda ne izpuniš.

9. Zato vazmi k sebi pšenice, jačmena, boba, leće, prosa i zmise i sipli-e vse v jedan sasud i umisi iž ńega toliko hlibov, koliko dni na strani tvojoi ležiš, da budeš imil tri-sto i devetdeset dan ča jisti,

10. Tako da pića tvoja, ku vsaki dan jiš, bude teška dvadeset unač. To imaš od jednoga vrimena do drugoga jisti.

11. Vodu imaš takoje mirom piti, naimańe šesti del vidra, i to imaš od jednoga vrimena do drugoga piti.

12. Jačmene povitice imaš jisti, ke ti pred očima ńihovimi človičjim gnojem peci.

Gnoi: biše mu kuhati pri takovom gnoju, kako se s konskim i kravjim kuha: dimi se pića ogńem. Tako oni v takovu nevoliu i glad imaju priti, da ne budu niednoga pravoga ogńa ni kruha imeli.

13. I gospodin reče: tako hote sinove Izraelski ńih nečisti kruh jisti meju pogani, kamo sam je izrinul.

14. A ja rekoh: ah gospodine, gospodine, evo duša moja još ni nigdare oskvrńena; jer nisam od mladosti do današńega dne niedne mrcine od zvirov razdrte jil i ni nigdar nečisto meso v' usta moja ulizlo.

15. A on mi reče: ovo ti hoću kravje blato misto človičjega blata dopustiti, da kruh tvoi budeš pekal.

16. I reče mi: ti človičaski sinu, ja hoću vse tvoje pohištvo kruha u Jerusolimu odneti, da budu kruh po miri jili i v tugi vodu po miri pečalno pili,

17. Zato da hoće kruha i vode nestati i jedan z drugim se hoće žalovati i u svojem sagrišenju hote se rastajati.

Kap. V.

Prilika kako hoće bog židovski puk izkoreniti i raztrkati.

1. I ti človičaski sinu, vazmi oštar meč, kako britva, i zamahni ńim vrh tvoje

Digitized by Google

glave i brade, i vazmi jednu v[n]agu i rascipi ju š ńim.

2. A treti dil ogńem sažgi posrid varoša, nakon kad se dni podleženia izpune; drugi treti del vazmi i obseci ga okolo mečem; ta poslidni treti dil vazmi i raztrusi ga na vitar, da ja meč za ńimi van izderem.

3. I vazmi ništo malo od ńe i zaveži je v otok tvoga kavada,

4. I opet vazmi nikoliko, i vrzi je v ogań i sažgi je ogńem. Od onoga hoće ogań izaiti po vsoj kući Izraelskoi.

5. Ovako veli gospodin, gospodin: ovo je Jerusolim, koga sam meju pogane posadil i povsud okol.

6 A on je zakon moi obratil v nepravadan nauk, veće neg pogani, i pravdu moju veće neg zemlie, ke okol ńega leže. Jer oni zameću zakon moi i ne te živiti po pravdi mojoi.

7. Zato ovako govori gospodin, gospodin: budući da vi već činite nego pogani, ki su okol vas, i ne živete, po moih zapovidah i pravdu moju ne držite, nego poganskim načinom živete, ki su vas oblegli,

8. Zato ovako veli gospodin, gospodin: evo i ja hoću prez tebe i suprot tebi pravdu suditi, da pogani viditi imaju;

9. I hoću s tobom tako dugovati, kako nisam nigdar i ne ću zanaprvo radi vsih tvoih nečistoć,

Grišnikov kaštiga.

10. Da v tebi otci sinove svoje, sinovi otce svoje jisti imaju; i hoću te tako osuditi, da vse ostale tvoje vitar raznese.

11. Zato kako sam istinno živ, veli gospodin, gospodin, budući ti svetińu moju s tvoimi nečistoćami i idoli oskvrnil, hoću te takoje izbiti, oko moje te ne će pomilovati i ne ću ti milostiv biti.

12. Treti dil izmei tebe ima kugom umriti i gladom crknuti, i drugi treti del mečem pasti povsuda okol tebe, a poslid*n*i del treti hoću va vse vitre raznesti i za ńimi meč izdriti.

13. Tako hoće srd moi izpuńen i gńiv moi nad ńimi ovršen biti, da srdce moje nad ńimi ohladim; i oni hote izviditi, da ja gospodin u gńivu momu govorih, kad srd moi nad ńimi ovršim.

14. Ja te hoću misto pustińom i prigovoro*m* posaditi meju pogane, ki su okol tebe, pred oči vsih ki mimo gredu.

15. I hoćeš biti prigovor, špot, eksempal i čudo vsim poganom, ki su te podlegli, kad te osudim srdom z gńivom i z ljutom psostjom (to govoru ja gospodin);

16. I kad ja bude*m* ljute strile glada meja ńe strilial, ke budu škodovite tere je iztriliam za pogubiti vas, i glad na vas vse, ča dalie to veće, navalim i pohištvo kruha odnesem.

17. Pače glad i ljute zvire hoću mei vas poslati, ti vas hote dice izbaviti; i hoće te kuga i krv obhajati i hoću meč nada te donesti. Ja gospodin to rekoh.

Kap. VI.

Prorokovanje nad goru Izraelsku od velike nevolie, ka im se hoće zgoditi.

1. I rič gospod*n*a uči*n*ena bi k meni i reče:

2. Ti človičaski sinu obrni obraz tvoi suprot goram Izraelskim i prorokui suprot ńim

3. I reci: vi gore Izraelske, poslušaite rič gospodńu, gospodńu. Ovako govori gospodin, gospodin, oboje k potokom i k dolcem: evo hoću meč na vas donesti,

4. I oltare vaše razvaliti, da budu opušćeni i da se idoli vaši razruše; i hoću tila vaša pred idoli činiti umoriti;

5. I hoću tela sinov Izdraelskih pred

prilikami vašimi posići i kosti vaše razbreati po oltarih vaših.

6. Gdi vi bivate, totu imaju varoši pusti i višine opušćene biti; jer se hote vaši oltari opustiti i idoli vaši razbiti i do-čista raztrti i prilike vaše raztući i vse vaše varoše kako i temple pogubiti.

7. I pobieni imaju meju vami ležati, da izvidite, da sam ja gospodin.

8. I ja hoću, da niki izmeju vas ostanu, ki meču uidu izmei pogani, kad vas po zemliah razrenem.

9. Oni isti ostanki hote se na me spomenuti meju pogani, da im je sužńem biti, kad ńih bludno srdce, ko je od mene odstupilo, i ńih bludni oči, ki su na ńih idole gledali, raztarem, i hote se kajati pregrišenia, ka su sa vsakojačkimi svojimi nečistoćami učinili;

10. I hote izviditi, da sam ja gospodin i nisam zaman rekal, da hoću na ńe toliku nesriću navaliti.

11. Ovako veli gospodin, gospodin:
kopai sklopi ruke tvoje i rići nogami tvoimi i reci: jao vrh vse nečistoće sagrišenia kuće Izraelske, radi koga ima mečem, gladom i kugom poginuti.

12. Ki je daleko, toga hoće kuga zadaviti, a ki-e blizu, toga meč, i ki ostane i ukloni oboje, ta hoće od glada crknuti. Tako hoću gńiv moi meju ńimi ispuniti,

13. Da izvidite, da sam ja gospodin, kad ńih ubieni budu meju idoli ležali okol oltarov, gori po vsih gorah i po vsih vrsih i po vsimi zelenimi stabli i pod vsimi debelimi hrasti, gdi oni vsakojačkim idolom slatke ofre prikazivahu.

14. Ja hoću ruku moju suprot ńim raširiti i zemlju opustiti tja do Dible, gdi bivaju; i hote poznati, da sam ja gospodin.

Kap. VII.

Kolika kaštiga ima priti na puk Izraelski.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti člövičasko dite, ovako veli gospodin, gospodin: od zemlie Izraelske konac prispiva, konac na vse četire zemlie.

3. Evo sada prispiva tvoje skončańe; jer hoću gńiv moi na te poslati i osuditi te, kako si zaslužil, i hoću ti dati, ča se vsim nečistoćam tvojim pristoi.

4. Oko moje te ne će pomilovati niti zanesti, nego ti hoću dati, kako si zaslužil i nečistoće tvoje hote nada te doiti, da znati budete, da sam ja gospodin.

5. Ovako veli gospodin, gospodin: evo dohodi jedna nesrića vrh druge.

6. Konac prispiva, konac prispiva. Probudil se je suprot tebi i ovo prispiva.

7. Jure izhaja nad tobom, ti bivajući u zemli; vrime dohodi, dan nevolie jest blizu, da ne bude niednih pesan na gorah.

8. Hoću jur skoro gńiv moi na te isipati i srd moi nad tobom izpuniti i osuditi te, kako si zaslužil, i dati, ča se tvojim nečistoćam pristoji.

9. Oko moje te ne će pomilovati i ne ću milostiv biti, nego ti dati, kako si zaslužil, i nečistoće tvoje hote meju tobom biti, da znati budete, da sam ja gospodin, ki vas bije.

10. Evo dan, evo prispiva, jure je osvanul, šiba cvate i oholi zeleni,

11. Silnik se jest spravil k šibi suprot nepravadnim, da nigdor od ńih ni od ńih puka ni od ńih šeregov ukriplienie ne će imiti.

12. Zato vrime dohaja, dan se približuje; kupovac se ne veseli a prodavac se ne žalosti; jer srd dohodi nad vse ńih šerege.

Digitized by Google

13. Zato on, ki prodaje, ne želi opet k svomu prodanomu blagu; jer ki žive, tomu hoće dopasti. Jer prorokovanie vrh vsih ńih ne će se nazad vrnuti, nigdor ne će života svoga odnesti radi ńih sagrišenia.

14. Neka trumbitom trube i neka se priprave, zato li ne će nigdor na voisku poiti; jer gńiv moi izhaja suprot vsim ńim.

15. Po ulicah jest meč, po kućah kuga i glad. Ki je na polju, ta hoće mečem poginuti; a ki je u varošu, toga hoće kuga i glad požriti.

16. I ki iz zemlie uteku, tim je na gorah biti i kako golubom v dolinah, ki vsi meju sobom drhću, vsaki za svoje grihe.

17. Vsih ruke hote odnemoći i vsih goleni kretati se kako voda;

18. I hote se vrićišćem opasati i strah je hoće obaiti i vsih pogled nevolan biti i ńih glave obrivene.

Prover. 18. Premudro. 1. Eklesiast. 5. 19. Oni hote srebro ńih van na put metati i ńih zlato za blato držati; jer je ne će izbaviti ni srebro ni zlato u dan srda gospodinova. I još ne te onim duše ńih nasititi i ńih trbuh napuniti; jer zmutńa nepravadnosti ńih jest učińena.

20. Oni su iz ńihova dragoga kamenia, s kim se dičahu, prilike ńih nečistoće i idole učinili. Zato hoću im je u blato obratiti,

21. I dati je u tuje ruke, da je porobe i nepravadnim na zemli k' plinu, da je proklnu.

22. Ja hoću moi obraz tja odvratiti, da oni moje skrovno blago proklnu i razboinici imaju nada ńe doiti i prokleti-e.

23. Učini veruge, jer zemlia jest puna krvnih krivic i varoš pun objidi.

24. Tako hoću naihuje izmei pogan da doidu i ńih kuće obladaju i hoću nesmernu oholiu skončati i ńih crikve prokleti.

25. Pogubitel grede, tada hote mira iskati i ne te ga naiti

26. Jedna nesrića hoće vrh druge doiti, jedan smrad vrh drugoga. Tada hote iskati vijenie pri proroku, ali ne će biti ni zakona pri redovnikov ni vića pri starih.

27. Krail hoće žalostan biti i poglavice hote žalovati i ruke puka v zemli hote strašlive biti. Ja hoću š ńimi dugovati, kako su živili, i osuditi je, kako su zaslužili, da izvidu, da sam ja gospodin.

Kap. VIII.

Prilika grozovitoga prestuplienia, ku puk v gradu Jerusolimu i u kući božjoi čini.

1. I zgodi se v šestom litu, peti dan šestoga miseca, da sedih u kući mojoi i starei iz Judee sedihu pred manom; ondi pade ruka gospodńa gospodńa vrh mene.

2. I evo vidih, da od ńega ledav doli biše kako ogań, a gori nad ledvami biše vele svitlo;

3. I protegnu van kako jednu ruku ter me izhusti za vlasi glave moje. Tada me nošaše jedan vitar mei nebom i zemliom i donese me u Jerusolim u božastvenoi priliki znutrńemi vrati, ka su suprot polunoći, gdi biše jedna prilika na sramotu gospodarovu.

4. I evo biše slava boga Izraelskoga, kako ju prvo bih vidil na polju.

5. I reče mi: ti čovičaski sinu, dvigni oči tvoji k polunoći. I kad oči moji dvignuh k polunoći, evo sidiše suprot polunoći oni zanaudlivi idol pri vratih oltara, ravno kadi se vnutar grediše.

Digitized by Google

6. I reče mi: ti človičaski sinu, vidiš li, ča ovi čine? to jest veliku nečistoću, ku ovdi čini kuća Izraelska, da me daleko iz svetińe moje izrenu. Ali ti hoćeš još veće nečistoće viditi.

7. I popelia me k vratom pristriška. Tada vidih i evo biše jedna škulia u zidu.

8. I reče mi: ti človičaski sinu, probi*j* zid. I kad zid probih, i evo vrata bihu.

9. I reče mi: idi v nutar i gledai zale nečistoće, ke ovdi čine.

10. I kad unutar doidoh i vidih, evo bihu ondi vsakojački kipi i zvirov, črvi i vsakojački idoli kuće Izraelske, povsud na tinu privezani;

11. Pred kimi stojaše sedamdeset muži izmei naistari*j*h kuće Izraelske, i Iasania, sin Saphanov, staše takoje meju ńimi; i vsaki imiše kadilo v rukah i izhajaše debel oblak od kadenia.

12. I reče mi: človičaski sinu, vidiš li što starešine kuće Izraelske čine v tmini, vsaki u svojoi nailiplioi komori? Jer govore: gospodin nas ne vidi, nego je ovu zemlju opustil.

13. I reče mi: ti hoćeš i veće nečistoće viditi, ke oni čine.

14. I popela me unutar k vratom k gospodńoi kući, ka suprot polunoći stoje, i evo ondi sedihu žene te se plakahu nad Thamusom.

Thamus: to ima biti idol Adonis, od koga jesu vnogi poeti i pogani pisali. I jest bil bogińe Venere ljub. Zato mu se žene tuže. Meni se vidi, da je Bakus vinski bog, kako pri nas s. Vrban.

15. I reče mi: človičaski sinu, vidiš li to? a još hoćeš veće nečistoće viditi, neg su ove.

16. I popelia me v nutrńi dvor kuće gospodńe, i evo pred vrati templa gospodinova meju vrati i oltarom biše do dvadeset i pet muži, ki bihu ńih pleća suprot templu gospodinovu i ńih obrazi suprot istoku obrnuli i moliahu se suprot sunačnomu istoku.

17. I reče mi: človičaski sinu, vidiš li to? je li kući židovskoi premalo, da vse te nečistoće ovdi čine, budući da sice po vsoi zemli vse silu i krivicu čine i gredu i draže me? I evo oni drže rozge pod nosom.

18. Zato hoću takoje suprot ńim srdom i z gńivom dugovati i moje oko je ne će pomilovati i ne ću milostiv biti. I prem da vsim grlom pred manom vapiu, ne ću je uslišati.

Kap. IX.

Prilika od zaklania i ubianja, ko se ima u Jerusolimu zgoditi.

1. I on zakriknu visokim glasom pred ušima mojma i reče: neka simo doide pohojenie varoša i vsak imai smrtno oružije v ruci svojoi.

2. I evo doide šest muži na put od gorńih vrat, ka suprot polunoći stoje; i vsak imiaše škodovito oružie v ruki svojoi. A biše jedan mei ńimi platnenom haliom odiven i imiše kalimar na strani. I poidoše vnutar i stupiše pred mideni oltar,

3. I gospodstvo boga Izraelskoga dvignu se iz Herubina, ko biše nad ńim poli vratnice kuće i dozva onoga, ki biše u platnenih haliah i kalimar na strani.

4. I gospodin mu reče: poidi skroz varoš Jerusolim i zaznamenui jednim znamenjem one ljudi na čelu, ki uzdišu i plaču nad nečistoćami, ke se vnutri čine.

5. I reče ńim, da ja čuh: naslidujte toga skroz varoš i udiraite; oči vaši nimaju se smilovati ni pregledati.

6. Zakolite i stare i mlade, mladiće, divoike, dicu i žene na smrt; a onih, ki imaju zlameńe na čelu, ne taknite se; i počnite pri mojoi svetińi. I počeše na starih ljudih, ki pred kućom bihu.

7. I reče ńim: onečistite kuću i na-

Digitized by Google

punite pristriške trupi mrtvih, izaidite. I oni izaidoše i koliahu po varošu.

8. I kad jur bihu pobili, ja bih ostal. I padoh na obraz moi, vapih i rekoh: ah gospodine, gospodine, hoć li vse ostale u Izraelu pogubiti, da tako srd tvoi izsiplieš nad Jerusolimom?

9. I on reče meni: sagrišenje kuće Izraelske i židovske jest preveliko; vse je sila u zemli i kriviňa u varošu. Jer oni govore: gospodin jest zapustil ovu zemlju i gospodin nas ne vidi.

10. Zato ni oko moje ne će šparaňati i ne ću biti milostiv, nego ňih žitak na ňih glavu izsipati.

11. I evo muž, ki biše platnom odiven (*i*) imiaše kalimar na strani, odgovori i reče: ja sam učinil, kako si mi zapovidal.

Kap. X.

Proroku se prikaza veličastvo božje v iednom vienju i veći del v onoi priliki, kako je u prvom kapituli zapisano.

1. I ja pogledah i evo na nebu nad glavom Herubinovom biše podobno zafiru i nad onim biše kako jedno pristolje.

2. I reče mužu, u platnenih haliah: poidi vnutar meju kola pod Herub i popadi punu šaku gorećega uglevja, ko je meju Herubino*m* i sipli je vrh varoša. I on vnide i ja vidih, kad vnutar grediše.

3. A herubini sta*h*u na desnom kuće i pristrišak biše znutra pun magle.

4. I veličastvo gospodňe se dvignu od Herubina k vratom od kuće; i kuća biše puna magle i pristrišak pun zraka od slave gospodňe.

5. I čujahu se kreljuti Herubina šumeći tja pred pristriškom, kako glas vsemogućega boga, kad govori.

6. I kad biše mužu v platnenih haliah zapovidal i rekal: vazmi ogňa pod Herubinom, a on vnide i stupi h kolu.

7. I Herub protegnu ruku svoju k ogňu, ki biše meju Herubinom, vaze i da onomu u platnenih haliah v ruke; on ga prije i izide.

8. I pokaza se nad Herubinom kako človičaska ruka pod ňih kreljuti.

9. I pogledah, i evo stahu četira kola pri Herubinu, pri vsakom Herubinu jedno kolo; i kola imihu priliku, kako more;

10. I bihu vse četira jedno kako drugo, kako da bi jedno kolo v drugom bilo.

11. Kad se takahu, mogahu teći na vse četiri strane i ne biše ňim tribi okolo obrnuti se, kad hojahu, nego kamo prvo grediše, tamo i drugo za ňim i ne obraćahu se okolo.

12. Sa vsim životom, plećmi, rukami i kreljuti, i kola bihu puna očiju vse okolo na vseh četirih kolih.

13. I ništo reče h kolom: Galgal, da ja čuh.

14. Vsako imiaše četiri obrazi; prvi obraz biše Herub, drugi človik, treti lav, četrti oral.

15. I Herubini u višak letihu. Ravno oni zvir jest, koga vidih poli vode Chebar.

16. Kad Herubini hojahu, tada i kola ravno poli ňih hojahu; i kad Herubini raztirahu kreljuti, da se od zemlie dvignu, tako se takoje kola ne obraćahu od ňih.

17. Kad oni stahu, tako i ova; ako se dvizahu, tako se i kola dvizahu, jer biše živi vitar v' ňih.

18. I veličastvo gospodina opet izide iz vrat kuće i posadi se na Herubine.

19. Tada rastreše Herubini kreljuti i dvigoše se od zemlie pred očima moima; i kad otidoše, gredihu i kola uza ňe i stupiše na vrata od kuće gospodňe suprot istoku. I veličastvo boga Izraelskoga biše nad ňimi.

Herubin. Ovdi se vidi, da Herub ili Herubini osebuini stvor, nego kreljutasati kip ili prilika ptice, vola, lava i človika, v koi se anjeli iskazuju, kako sami hote i zato se takoje Herubini imenuju i po Herubinih budu znamenovani. I takoje anjeli crikve, to je apustoli, proroci, biskupi, prodikači, etc.

Galgal, kako da bi hrvatski rekal: obrni se, obrni se.

Digitized by Google

20. To je zvir, ki vidih pod bogom Izraelskim kon vode Chebara i znah, da su Cherubini,

21. Kad vsak četire obraze imiše i četire kreljute i pod kreljutmi ravno kako i človičje ruke.

22. Ńih obličje biše prilično, kako je kon vode Chebara vidih i gredihu vsevdile naprida.

Kap. XI.

Kaštiga, ka ima na kuću Izraelsku priti, jest proroku očitovana i zapovidano, da ju navisti s pristavlieniem kripostnim obećanjem, ko po pravom razumu ima se od kralievstva Isukrstova razumeti.

1. I dvignu me jedan vitar gori i donese me k vratom kuće gospodńe, ka su suprot istoku; i evo meju vrati biše dvadeset i pet muži; i ja vidih meju ńjmi Iesaniju, sina Asurova, i Platiju, sina Banaiȷna, poglavice nad pukom.

2. I reče meni: človičaski sinu, ovi ljudi imaju nesrićno mišlenie i škodna vića v' tom varošu;

3. Jer govore: još niȷ tako blizu, li zidaimo kuće; ona je ilovača, a mi smo meso.

4. Zato ti imaš, človičaski sinu, suprot ńim prorokovati.

5. I duh gospodań pade na me i reče mi: Ovako veli gospod: vi ste ovako govorili i vi od kuće Izraelske, i ja zna*m* vašega duha mišlenje.

6. Vi ste vnoge ubili v tom varošu i ńih ulice leže pune mrtvih.

7. Zato ovako veli gospodin, gospodin: kih ste vnutri umorili, ti su meso, a ona je ilovača, ali vam je van izaiti.

8. Meč, koga se boite, ta hoću na vas poslati, veli gospodin, gospodin.

9. Ja vas hoću od ovde van izagnati i dati vas v tuje ruke i hoću vam vašu pravdu učiniti.

10. Vam je mečem poginuti u pokrainah Izraelskih vas hoću saditi (*recte:* suditi) i hoćete poznati, da sam ja gospodin.

11. A varoš ne će biti vaša ilovača, ni vi meso vnutri, nego vas hoću osuditi u pokrainah Izraelskih.

12. I hoćete poznati, da sam ja gospodin, jer vi niste živeli po zapovidah mojh i niste pravdu moju ovršili, nego dugovali poganskim načinom, ki su vas oblegli

13. I kad ja tako prorokovah, umri Platia, sin Benajov. Tada padoh na obraz i zavapih velikim glasom i rekoh: ah gospodine, gospodine, ti hoćeš vas ostanak Izraelski zatrti.

14. Tada učińena bi rič gospodńa k meni i reče mi:

15. Ti človičaski sinu, bratja tvoja i bližńi tvoi i vsa kuća Izraelska, ka još u Jerusolimu stanuje, govore mei sobom: oni jesu od gospodina daleko pobigli, a mi još zemlju držimo.

16. Zato reci ti: Ovako veli gospodin, gospodin: pače ja sam je činil daleko mei pogane zapeliati i po zemliah je razagnati. Zato hoću skoro ńih spasitel biti v zemli, kamo su otišli.

17. Zato reci: Ovako veli gospodin, gospodin: ja vas hoću izmei puki kupiti i hoću vas skupiti iz zemal, kamo ste prognani i hoću vam zemlju Izraelsku dati. Obitovanje i ukriplenie. Jere. 23.

18. Tada imaju doiti i vse nečistoće i gńusote iz ńe izvrići.

19. I hoću vam dati jedino srdce i nadahnuti vas novim duhom i izneti to kamenito srdce iz tila vašega i dati vam plteno srdce,

20. Neka v' mojem nauku živu i drže

Digitized by Google

pravde moje i da je naslidujn, i oni imijahu puk moi biti, a ja hoću biti ńihov bog.

21. A onim, ki po svoga srdca nečistoći i mrzoti živu, hoću ńih žitak na glavu ńih prosipati, veli gospodin, gosp(odin).

22. Tada dvignuše Herubini kreljuti svoje i kola uza ńe gredihu i veličastvo boga Izraelskoga biše zgora nad ńimi.

23. I veličastvo gospodńe dvignu se iz varoša i posadi se na goru, ka jest suprot istoku pred varošem.

24. I jedan vitar me dvignu i donese me u božastvenom duhu u Kaldeju k' sužńem; i vijenie, ko bih vidil, zginu izpred mene.

25. I ja rekoh sužńem vse riči gospodńe, ke mi biše pokazal.

Kap. XII.

Prilika bižanja kralia Zedekie i ńegovih. I polag toga istinno povidanie, da se to hoće u kratku vrimenu zgoditi.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti človičaski sinu, ti bivaš meju neposlušnom kućom, ka ima oči, da bi imila gledati i ne će gledati; i uši, da bi čula i ne će čuti, nego je neposlušna kuća.

3. Zato ti, človičaski sinu, vazmi tvoju putovnu spravu i otidi tja za biloga dańka pred očiju ńihovimi. Od tvoga mista imaš poseliti se v' drugo misto pred ńihovimi očiju, jeda kako opaze, da su neposlušna kuća.

4. I razloži tvoju spravu kako putovnu spravu za dne pred ńihovimi očiju i otidi u večer pred ńihovimi oči, ravno kako oni izhajaju, ki hote putovati;

5. I proidi skroz tin pred ńihovimi oči i onud izaidi;

6. I vazmi ju na pleća tvoja pred ńihovima očima, i kad se pomrači, i iznesi ju van. Obraz tvoi zakri, da ne vidiš zemlju, jer sam ja kući Izraelskoi na čudo postavil.

7. I ja učinih, kako mi biše zapovidal, i iznesoh van moju spravu, kako putovnu spravu, za dne i u večer probih z rukom zid; i kad se pomrači, i vazeh ju na rame i iznesoh ju van pred ńihovima očima.

8. I v jutro rano učińena bi rič gospodńa meni i reče:

9. Človičaski sinu, ni li kuća Izraelska, ona neposlušna kuća, rekla: ča činiš?

10. Tako ńim reci: Ovako veli gospodin, gospodin: ovo brime tiče poglavnike Jerusolimske i vsu kuću Izraelsku, ka je vnutri.

11. Reci: ja sam vaše čudo; kako sam učinil, tako se ima vam zgoditi, da vam bude putovati i svezanim odpelianim biti. Jere. 32. 34. 36. 39.

12. Ńih poglavica hoće na ramenu nositi u tmini i proiti mu je skroz zid, ki oni probiju, da onuda proidu. Obraz ńegov hoće zavit biti, da niednim okom zemlie ne vidi.

13. I ja hoću takoje mriže moje podvrići mu, da v mojem lovu se uhiti; i hoću ga zapeliati u Babiloniju, u Kaldeisku zemlju, da bude vidil i ondi mu je umriti.

14. I vsi, ki su okol ńega, ńegovi pomoćnici i vsi oni, ki ga se drže, hoću ja va vse vitre raznesti i meč za ńimi izdriti.

15. Tako hote poznati, da sam ja gospodin, kad je meju pogane i po zemliah razagnem.

16. Ali hoću ńih nikoliko malo ostaviti pred mečem, gladom i kugom, ki hote onih nečistoću meju pogani izbroiti, kamo doidu, i hote poznati, da sam ja gospodin.

Digitized by Google

17. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

18. Ti človičaski sinu, ti imaš kruh tvoi jisti u zemli i piti vodu tvoju v trepetu i skrbi

19. I reci puku u zemli: Ovako govori gospodin, gosp(odin) od onih, ki bivaju u Jerusolimu, u zemli Izraelskoi: ńim je jisti ńih kruh v skrbi i piti vodu v nevoli, jer zemlia hoće opušćena biti od vsega, ča je v ńoi, radi objisti onih, ki v ńoi bivaju.

20. I varoši, u kih se prebiva, hote pusti biti i zemlia prazdna. Tako hoćete poznati, da sam ja gospodin.

21. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

22. Ti človičaski sinu, kakovu imate vi pričicu u zemli Izraelskoi? i govorite: kad se tako dugo odvlači, tako ne će ništar biti u napridak iz prorokovanja.

23. Zato reci ńim: Ovako veli gospodin, gospodin: ja hoću ovu pričicu odneti, da se ne bude veće u Izraelu govorila. I govori k ńim: vrime jest blizu i vse ča jest prorokovano.

24. Jer hoćete u napridak poznati, da niedno vijenje ne griša i niedno prorokovanje ne laže suprot kući Izraelskoi.

25. Jer sam ja gospodin, ča ja govorim, to ima biti i ne kasniti se dalie; nego za vaše vrime, vi neposlušna kućo, hoću ja ispuniti, ča govorim, veli gospodin, gospodin.

26. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

27. Ti človičaski sinu, evo kuća Izraelska govori: Vijenie, ko ovi vide, jest još daleko i prorokuje na vrime, ko je ošće daleko.

28. Zato reci k ńim: Ovako veli gospodin, gospodin: ča ja govorim, to se ne će dalie krtiti, nego se izgoditi, veli gospodin, gospodin.

Kap. XIII.

Od krivih prorokov, od zapeliavcev puka i kako imaju kaštigani biti.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti človičaski sinu, prorokui suprot prorokom Izraelskim i reci-jim, ki iz svoga vlašćega srca prorokuju: poslušaite rič gospodńu.

3. Ovako veli gospodin, gospodin: gore manenim prorokom, ki svomu vlašćemu duhu poslušaju a nimaju vienia. Suprot manenim prorokom.

4. O Izrael, proroci tvoi jesu kako lisice u pustińi.

5. Oni ne stupaju pred brlog i ne brane kuću Izraelsku kako pastiri i ne stoje v boju v dan gospodina.

6. Ńih vijenie ništar nij i ńih prorokovanie listo laži. Oni vele: gospodin jest rekal, akos je gospodin nij poslal, i trude se, da svoje dugovanje obdrže.

7. Ni li tomu tako, da vaše vijenje ništar nij i vaše prorokovanje jesu listo laži? I još govorite: gospodin rekal, a ja nisam govoril.

8. Zato veli gospodin, gospodin ovako: pokle vi prodikate ono, ča se ne će zgoditi, i prorokujete laži, tako hoću suprot vam, veli gospodin, gospodin.

9. I ruka moja (ima) doiti vrh proroke, ki prodikuju ono, iz česa ne će ništar biti, i prorokuju laži. Oni nimaju biti u spravišću puka moga ni biti zapisani u broi kuće Izraelske, ni u zemliu Izraelsku doiti. I vi hoćete poznati, da sam ja gospodin, gospodin;

10. Zato da zapeliavaju puk moi i govore: mir, prem da mira nij. Puk zida zid, a oni ga zamazivaju zločestnim japnom.

Digitized by Google

11. Reci zidarom, ki zločestim japnom zidaju, da se hoće obaliti, jer hoće nagla godina nastati i velika tuča doiti, ka je hoće rasuti, i vihar je hoće raznesti.

12. Evo tako se hoće zid obaliti. Znaite, da vam se hoće onda govoriti: gdi-e pobilienie, ko ste vi pobilili?

13. Ovako veli gospodin, gosp(odin): ja ću jedan vihar napustiti v' mojem gńivu i naglu godinu v srdu mojem i velik grad u srdu, ta ga hoće provratiti.

14. Tako hoću ja zid provratiti, ki ste vi zločestim japnom pobilili, i hoću ga
Ća su židovi. na tla vrići, da se ńega fundament bude vidil ležeći; i vi hoćete takoje vnutri poginuti tere poznati, da sam ja gospodin.

15. Tako hoću gńiv moi izpuniti nad zidom i nad onimi, ki ga zločestim japnom bile i govore vam: ovdi nij ni zida ni zidara.

16. To su proroci Izraelski, ki Jerusolimu prorokuju i prodikuju od mira, akos nij mira, veli gospodin gospo(din).

17. I ti, člověčaski sinu, obrni obraz tvoi suprot hćeri puka tvoga, ki prorokuju iz ńih srdca, i prorokui suprot ńoi,

18. I reci: Ovako veli gospodin, gospodin: jao vam, ki valkuše činite ljudem pod pleća i podglavńake pod glavu, oboim, i mladim i starim, da uhitite duše. I kad ste jur duše uhitili meju moim pukom, tako ńim život obitate.

Dobra srca prestraše se pred imenom božjim. Zato se lahko zagovore i uhite s krivim naukom pod božjim imenom izkazanim.

19. I proklinate me v moiem puku za volju jedne pregršće jačmena i kusa kruha, da z ovim duše na smrt osudite, ke ne imiahu umriti, i prisudite život onim, ki ne imiše živiti z vašimi lažami meju moim pukom, ki rad laži posluša.

20. Zato veli gospodin, gospodin: evo ja hoću nad vaše valkuše, s kimi vi duše lovite i kripite, i hoću je iz ruk vaših izdriti i osloboditi duše, ke vi hitate i kripite.

21. I hoću podglavnike vaše razdriti i put moi iz ruk vaših otteti, da je nimate već loviti i hoćete poznati, da sam ja gospodin.

22. Zato da vi srdce pravadnih krivo žalite, ka ja nisam ožalil, i utvrdili ste ruke nebogoljubnih, da se od ńih zaloga žitka ne obrate, da bi mogli živiti,

23. Zato nimate vi veće neprudne nauke prodikati ni prorokovati, nego hoću puk moi iz ruk vaših oteti i vi hoćete poznati, da sam ja gospodin.

Kap. XIIII.

Prorok kaštiga onih, ki objistnim načinom suprot bogu sagrišaju i još ga smiju vića prositi skazovanjem, da bog dopusti takovih ljudi od krivih prorokov zapeliati i ne će je uslišati, prem da dobri ljudi za ńe mole.

1. I doidoše niki izmei naistariih Izraelskih k meni i sedoše pred manom.

2. Tada bi rič gospodńa učińena k meni i reče:

3. Člověčaski sinu, ovi ljudi srcem svoim drže se idolov svoih i smutńe sagrišenia svoga, da imam li-jm odgovoriti, ako me budu pitali?

4. Zato govori š ńimi i reci ńim: Ovako govori gospodin, gospodin: ki koli člověk od kuće Izraelske srcem svoim se drži svoga idola i drži se smutńe pregrišenja svoga i pride k proroku, tako hoću ja, gospodin, onomu odgovoriti, kako je zaslužil svoiom velikom idolatriom;

5. Da se kuća Izraelska prehini va svoiem srdcu, zato da su vsi od mene odbigli skroz idolatriju.

6. Zato reci kući Izraelskoi: Ovako veli gospodin, gospodin: obratite se od vaših

Digitized by Google

idolatrij i odvrnite obrazi vaše od vse vaše nečistoće.

7. Jer ki godi človik od kuće Izraelske ili tuji, ki u Izraelu stanuje, od mene odstupi, srcem svoim se drži idola svoga i smutńe svoje idolatrie i k proroku doide, da me po ńem pita, tomu hoću ja sam, veli gospodin, odgovoriti;

8. I hoću obraz moi suprot onomu nasloniti, da pusti budu i na zlamenie i pričicu i zatrti-e iz puka moga, da poznate, da sam ja gospodin.

9. I ako ki himbeni prorok što reče, toga hoću opet, veli gospodin, prehiniti i protegnuti ruku moju vrh ńega i zatrti ga izmei puka moga Izraelskoga.

10. Tako hote svoje sagrišenie nositi. Kakovo bude sagrišenie upitavca, takovo ima takoje biti prorokovo.

11. Da ne zapeliaju veće kuću Izraelsku od mene i ne onečiste se vsakojačkim prestuplieniem, nego imaju biti puk moi i ja hoću ńih bog biti, veli gospodin, gospodin.

12. I rič gospodńa govori meni i reče:

Četvere muke. dragińa. 13. Ti člövičaski sinu, kad jedan orsag meni sagriši i manom se ruga, tako hoću ruku moju vrh ńega rastriti i vazeti vsu spravu kruha i nad ńega poslati dragińu, da oboje, i ljudi i živinu, vnutri pogubim.

14. I prem da bi vnutri bili tri muži, Noha, Daniel.Hiob. Noha, Daniel i Hiob, tako bi oni samo svoju dušu oslobodili svojom pravicom, veli gospodin, gospodin.

15. I kad bih zale zvire v' ovu zemlju zviri. dopelial, ki bi ljudi požirali i zemlju opustili, da-b nigdor v ńoi pred zviri ne mogal stanovati,

16. I takoje ovi tri muži vnutri bili, kako sam živ, veli gospodin, gospodin, oni ne bi ni sinove ni hćere oslobodili, nego sami sebe, a zemli bi pustoi ostati.

17. Ili da bih meč poslal na zemlju i rekal meču: proidi skroz zemlju i bi ta- meč. ko oboje, muže i živinu, pogubil,

18. I ovi tri muži vnutri bili, kako sam živ, veli gospodin, gospodin, oni ne bi ni sinove ni hćere oslobodili, nego sami sebe.

19. Ili da bih kugu u zemlju poslal i kuga. gńiv moi vrh ńu prosipal i krv prolil, tako da bih i ljudi i živinu pogubil,

20. I Noha, Daniel i Hiob v' nutri bili, kako sam živ, veli gospodin, ne bi mi ni sinove ni hćere, nego samu svoju dušu oslobodili svojom pravicom.

21. Jer ovako veli gospodin, gospodin: ako ja moje četire zale kaštige, kakono meč, glad, zviri i kugu, na Jerusolim pošaliem, da vnutri pogubim i ljude i živinu,

22. Evo zato hote niki ostati, ki hote sinove i hćere ispeliati i k vam simo doiti, da budete vidili, kako im bude i kripite se nesrićom, ku sam na Jerusolim poslal, sa vsim inim ča sam na ńe poslal.

23. Oni hote biti vaša kripost, kad budete vidili, kako im gre; i hoćete poznati, da nisam prez uzroka učinil, ča sam u ńem učinil, veli gospodin, gospodin.

Kap. XV.

Prilika razvalienia Jerusolimova nad trsom.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti člövičaski sinu, ča bude istoga driva trsa veće neg od drugoga ili rozga od drugoga driva v' gvozdu?

3. Vazimlie se i čini li se ča iž ńe? ili čini li se iž ńe čaval, na ki se more ča godi obisiti?

4. Evo meće se v ogań da zgori, da ogań oba ńe kraja sažge i sridu, na-č onda rabi? rabi li h čemu?

Digitized by Google

5. Evo dokli još cila biše, ne mogaše se ništar ž ńe stvoriti, koliko mańe se sada hoće moći štogodi iž ńe učiniti, kad ju je ogań sažgal i popalil.

6. Zato veli gospodin, gospodin: ravno kako ja drivo od trsa misto drugoga driva v ogań mećem, tako hoću takoje z onimi, ki bivaju u Jerusolimu, dugovati;

7. I hoću obraz moi suprot ńim postaviti, da nimaju ogńu uiti, nego ogań je ima požriti. I vi hoćete poznati, da sam ja gospodin, kad obraz moi suprot ńim postavim,

8. I zemlju opustim, zato da me sramote, veli gospodin, gospodin.

Kap. XVI.

Oponaša gospodin varošu Jerusolimskomu i puku židovskomu ńega očinu dobrotu z očitim imenovanjem ńih krive službene hudobie i nespoznanja, i kako ljuto imaju zato biti kaštigani. Nasliduje kripostno obitovanje, ko se ima od novoga zaveza u kralievstvu Isukrstovu razumiti.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti človičaski sinu, oznani varošu Jerusolimskomu ńegove nečistoće i reci:

3. Ovako veli gospodin, gospodin Jerusolimu: tvoje pleme i roistvo tvoje jest iz zemlie Kananiterske, otac tvoi od Amoriterov i mati tvoja od Hetiterov.

4. Roistvo tvoje jest takovo: i pupak tvoi, kad se porodi, nij obrizan i nisu te takoje vodom kupali, da bi čist bil, ni soliom trli ni plinicami povili.

5. Jer se nigdor za tobom ne žalosti, da bi se bil na te smiloval i ča takova izkazal, nego ti biše na polie izvržen; tako bi porugana duša tvoja, kad se porodi.

6. A ja minuh mimo tebe i vidih te u krvi tvojoi ležeći i rekoh ti, kad tako u krvi tvojoi ležaše: ti imaš živiti. Pače rekoh tebi, kad tako u tvojoi krvi ležaše: ti imaš živiti.

7. I izgoih te, da si zrasal, kako sad na poliu, i jur biše izrasal, lip i velik postal. Prsi tvoi bihu zrasli i imiše jur duge vlase; a još biše naga i sramežliva.

8. I ja minuh mimo tebe i pogledah na te i evo biše vrime, da se duniaš. Tada prostreh ja krilo moje priko tebe i pokrih sramotu tvoju. I ja ti obećah i učinih s tobom zavez, veli gospodin, gospodin, da imaš moja biti.

9. I ja te okupah vodom i oprah te od krvi tvoje i pomazah te z balsamom;

10. I odih te s plemenitimi kićenimi haliami i obukoh te baršunovimi postoli i dah ti lipe platnene halie i svilne povezače;

11. I okrasih te dragim kamenjem i obvih oručnice okol ruk tvoih i lance na grlo tvoje;

12. I dah ti opletala na čelo tvoje i ušni prsten na uši tvoji i lip vinac na glavu tvoju.

13. In summa, ti biše okrašena zlatom i srebrom i odivena platnom, svilom i trepetikami. Ti jadiše vse bili kruh, med i ulje, i biše vele lipa i dostignula si kralievstvo.

14. I hvala tvoja se razglasi meju pogani radi tvoje lipote, ka biše savsim svršena, za volju dike, s ku te bih okrasil, veli gospodin, gospodin.

15. Ali se ti na tvoju lipotu zanašaše i buduć tako na glasu, kurbenstvo čińaše, tako da se sa vsakim, ki mimo grediše, mišaše i čińaše ńega volju.

16. I uzimaše halie tvoje i učini sebi iž ńih oltare na višini, na kih si kurbovala, kako nigdar ni bilo ni hoće biti.

Digitized by Google

17. Ti vazimlieš takoje tvoju lipu spravu, ku sam ti ja dal od moga zlata i srebra i činaše sebi človičje prilike iz ńe i kurbovaše z onim istim.

18. I vaze tvoje kićene halie i pokrivaše se ńimi i stavliaše preda ńe ulje i kadilo moje.

19. Piće, koje ti dah jisti, bel kruh, ulje i med, stavlaše preda ńe misto slatkoga mirisanja. I na to se namiri, veli gospodin,

20. Da uzimaše sinove tvoje i hćere, koje biše meni izgojila i posveti-e ńim, da je požeru. Mniš li ti, da je mala stvar tvoje kurbenstvo?

21. Da mi ti dicu moju koliš i daješ ńim, da ju sažgu?

22. I još va vsih tvoih nečistoćah i lotriah nisi pomislila na vrime mladosti tvoje, kad naga i gola biše i u krvi tvojoi ležaše.

23. A vrh ove tvoje hudobie (Ah jao, jao tebi, veli gospodin, gospodin)

24. Zidala si sebi crikve i činaše sebi oltare po vsih ulicah,

25. I po putih zidaše tvoje oltare i činiaše iz tvoje lipote veliku nečistoću; ti se razkoračaše suprot vsim, ki mimo gredihu, i čińaše veliko kurbenstvo.

Vnogojačke idolatrie u Izraelu.

26. Naiprvo kurbovala si sa sinovi Jejupskimi, susidi tvoimi, ki su vnogo mesnati, i kurbova vele za razdražiti me.

27. A ja prostrih ruku moju suprot tebi i kaštigah takov tvoi žitak i predah te u volju nepriatel tvojh, hćeram Philistinskim, koje se sramovahu tvoim nepodobnim žitkom.

28. Potom kurbovala si sa sinovi Asurovimi i ne mogaše se nasititi, i kad jur biše š ńimi skurbovala i ne mogaše se nasititi,

29. I učinila si još veće kurbarstvo u zemli Kaananskoi tja do Kaldee i još se ne mogaše nasititi.

30. Kako li ti imam srdce tvoje obrizati, veli gospodin, gospodin, budući da činiš takova dela, kako naiveća bludnica,

31. Da ti tvoje gorńe crikve zidaše po vsih putih i tvoje oltare po vsih ulicah? I k tomu ti ne biše kako druga kurba, ka se s pinezi kupuje;

32. Ni kako preljubodevnica, ka misto muža svoga drugim dopušća.

33. Jer vsim inim bludnicam daju se pinezi, a ti tvoim ljubom plaćaš i darivaš je, da h tebi odavsuda dohajaju i s tobom kurbuju.

34. I pri tebi se nahaja naopak, kako pri inih ženah, s tvoim kurbarstvom, jer se za tobom ne teče, nego ti pinezi daješ, a ne daju se tebi pinezi. Tako ti vse naopak činiš.

35. Zato ti, kurbo, poslušai rič gospodńu.

36. Ovako veli gospodin, gospodin: pokle dobrovolno pinezi razdaješ i tvoju sramotu s tvoim kurbarstvom ljubom tvoim razodivaš i vsim idolom tvoiom nečistoćom, i prolivaš krv dice tvoje, ku ńim ofruješ:

37. Zato evo ja hoću skupiti vse tvoje ljube, s kimi si želju tvoju izpunila, zajedno sa vsimi, ke ti za priatele držaše, za nepriatele tvoje i hoću je oboje suprot tebi kupiti povsuda i razoditi-jm sramotu tvoju, da ju vsi vide.

38. I hoću pravdom preljubodeinicu i ka krv proliva osuditi i krv tvoju proliti z velikim srdom i gńivom.

39. I hoću te v ńihove ruke dati, da tvoje višńe crikve razvrgu i tvoje oltare razvale tere izvuku iz tebe tvoje svite i vazmu ti tvoju lipu marhu i da te nagu puste siditi.

40. I hote vnogo ljudstva nada te do-

Digitized by Google

peliati, da te kamenuju i ńihovimi meči rasiku,

41. I kuće tvoje ogńem požgu i učine ti tvoju pravdu pred očima vnogih žen. Tako hoću ja tvoje kurbenstvo skončati, da ne budeš pinez veće prijdavala.

42. I hoću se nad tobom omastiti i moi gńiv nad tobom nasititi, da budem počival a ne srdil se veće.

43. Zato da nisi pomislila na vrime mladosti tvoje, nego si me sa vsim ovim dražila, zato ti hoću vse dugovanje tvoje na glavu izsipati, govori gospodin, gospodin, prem da te nisam s tim platil, kako bi bile nečistoće tvoje dostoine.

44. Ovo vsi oni, ki pričice govore, hote od tebe ovu pričicu govoriti: hći jest kako i mati.

45. Ti si hći matere tvoje, ka svoga muža i dicu razgańa; ti si sestra sestre tvoje, ka svoje muže i svoju dicu razgańa. Mati vaša jest izmei Hethiterov a otac vaš iz Amoreov.

46. Samaria jest velika sestra ž ńe hćerami, ka tebi na livoi biva, i Sodoma jest tvoja mlajahna sestra ž ńe hćerami, ka ti na desnoi biva;

47. Prem da nisi zato živila po ńih žitku ni činila po ńih nečistoćah, ne manka veliko, da nisi gore živila, nego one u vsem tvojem žitku.

Sagrišenie Sodome.

48. Kako sam živ, veli gospodin, gospodin, Sodoma sestra tvoja spored ž ńe hćerami ni tako učinila, kako ti i hćere tvoje.

49. Evo to biše tvoje sestre Sodome sagrišenie: oholia i vsega obilje i dobar mir, ki ona hćerami imiaše; a ubozim i potribnim ne pomagahu,

50. Nego bihu oholi i čińahu nečistoću pred manom; zato sam je i ja takaiše odvrgal, kad to vidih.

51. Potom ni nij Samaria polovicu tvoih grihov učinila, nego si ti toliko velikih tvoih nečistoć nad ńimi učinila, da si skoro sestre tvoje dobre učinila suprot tolikim tvoim nečistoćam, ke si učinila.

52. Zato trpi sada prigovor svoj, ti ka sestre tvoje dobre činiš z grihi tvoimi, jer si veće nečistoće nego one učinila i činiš z grihi tvoimi, da su bole nego ti. Zato budi i ti sramotna i nosi prigovor tvoi, da si sestre tvoje dobre učinila.

53. I ja hoću ńe sužaństvo obratiti, to jest sužaństvo Sodome i ńe hćer i sužaństvo Samarie i ńe hćere i sužńe tvoga sadašńega sužaństva spored š ńimi,

54. Da ti budeš nosila sramotu i prigovor tvoi za vse ča si učinila, i pri tom ukripliene budete.

55. I tvoja sestra Sodoma ž ńe hćerami hote se obratiti, kako prvo bihu, i Samaria s hćerami ńeje se hote obratiti, kako i prvo bihu, i k tomu ti i hćere tvoje se imaš obratiti, kako ste prvo bile.

Ovdi Sodoma znamenuje Judeju, kako Samaria, Izrael, i govori od novoga zavita, kad se ka Isukrstu vas svit obrati.

56. I ne ćeš veće sestru tvoju Sodomu hvaliti, kako va vrime oholie tvoje,

57. Kad još hudobia tvoja ne biše razodivena, kako va vrime, kad te hći Sirie i Philistinov povsuda sramoćahu i rugahu se tobom povsuda;

58. Kad vam biše vaše grihe i nečistoće nositi, veli gospodin, gospodin.

59. Jer ovako veli gospodin, gospodin: ja ti hoću učiniti, kako si ti učinila, da se ti rotom rugaš i prestupaš zavez.

Obitovanie novoga testamenta i kralievstva Isukrstova.

60. A ja hoću spomenuti se na moi zavez, ki sam s tobom učinil va vrime mladosti tvoie, i hoću s tobom vikovični zavez učiniti.

61. Ti hoćeš spominati se na pute tvoje i sramovati se, kad k sebi vazmeš male i velike sestre tvoje, ke ti hoću

Digitized by Google

dati za hćere, ali ne iz tvoga zaveza.

62. Nego hoću moi zavez s tobom narediti, da znati budeš, da sam ja gospodin;

63. Da se spominaš i da se sramuješ i pred sramotom ne budu smila usta tvoja otvoriti, kad ti vse prostim, ča si učinila, veli gospodin, gospodin.

Kap. XVII.

Nevira kralia Zedekie se kaže i da se je suprot zavezu s kraliem Jejupskim suprot Babilonskomu složil i pomoć pri ńem iskal, s prorokovaniem od novoga puka, ki je po Isukrstu sajen.

Prilika.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti človičaski sinu, postavi naprid kući Izraelskoi jednu uganku i jednu priliku,

3. I reci: Ovako veli gospodin gosp(odin): velik oral z velikimi kreljutmi i z dugimi peruti i vsakojačkim perjem k Libanu doide i odgrize vrhunac od cedra; (Smogor.)

4. I prelomi naigorńu kitu i ponese ju u trgovsku zemlju i posadi ju u trgovski varoš.

5. I vaze takoje simena iz one zemlie i posial je va onu dobru zemlju, gdi je vnogo vode i postavi-e na zemlju.

6. Ter (ni) knu i bi širok trs a nizak, jer se ńegove rozge k ńemu prigibahu i ńegovi koreni pod ńim bihu, i bi trs ki imiaše i rozge i kite.

7. I biše drugi velik oral z velikimi kreljuti i vnogim perjem, i evo, trs želiaše s korenom ka orlu i prostri rozge svoje suprot ńemu, da bude natoplen iz prostora svoga simena.

8. A biše na dobroi zemli nad vnozimi vodami usajen, da bi bil dobro mogal procvasti, ploditi i biti gospodski trs.

9. Zato reci: Ovako govori gospo(din), gospodin: ima li on uroditi? ne, pače koren ńegov se hoće iskopati i ńega plod otrgnuti, i hoće posahnuti, da vse listje ńega sada uvene, i to se ne će zgoditi od moćne ruke ni vnogoga puka, da se iz korena izdere

10. Evo, on je v istinu posajen, ali ima li uroditi? ne, nego kako ga brže jugo dotakne, hoće posahnuti.

11. I rič gospodńa učińena bi (k) meni i reče:

Tumačenie priliķe.

12. Dragi, reci toi neposlušnoi kući: ne znate li vi čto je ovo? I reci: evo doide krail Babilonski u Jerusolim i uhiti ńih kralia i ńih poglavnike i odvede je sobom u Babiloniju.

13. I vaze od kralieva simena i učini zavez š ńim, vzamši od ńega rotu; a moguće u zemli odpelia,

14. Da kraliestvo poniženo ostane i da se ne prevzame, da ńega zavet bude ovršen i ostane.

15. Ali ono sime od ńega odstupi i posla posalastvo svoje u Jejupat, da mu końi i vnogo puka pošalju. Ima li mu se primiriti? ki to čini? ima li on, ki je zavez prelomil, uteći?

16. Kako sam živ, govori gospodin, gospodin, na onom mistu kralia, ki ga je kraliem postavil, čiju rotu se ruga i čij zavez on prestuplia, ondi ima umriti, to jest u Babilonij.

17. I ne će mu Faraun pomoći z velikim mnoštvom, s pukom u boju, kad zasap nanesu i brambe zidali budu, da v' ńoi ljudi poginu.

Ki prišestvu razlamaju. budu kaštigani.

18. Jer budući on prisegu pogrdil i zavez prelomil, kako mu je bil rukom svojom prisegal, i čineći vse to, ne će uiti.

19. Zato ovako veli gospodin, gospodin: kako sam živ, tako hoću rotu moju, kom se je on porugal, i zavez moi, ki-e prelomil, na ńega glavu zvrnuti.

Digitized by Google

20. Jer ja hoću moje mriže podvrići
mu i biti mu je v mojem lovu uhićenu
i hoću ga u Babiloniju odpeliati i ondi
se š ńim pravdati za ono, ča je tako
suprot meni sagrišil.
21. I vsi od ńega odbigli, ki ga se
držahu, imiahu mečem poginuti i ńih o-
stanak va vse vitre biti raznesen i hoće
poznati, da sam ja gospodin to govoril.
22. Ovako veli gospodin, gospodin: i
Smogora. Obitovanje od Isukrsta. hoću od vrhunca visokoga cedra vazeti
i zgoru od kit mlad vršić odlomiti i ho-
ću ga na jednu visoku nanesenu goru
posaditi,
23. To jest, na visoku goru Izraelsku
hoću ga usaditi, da izraste i da urodi
i bude slavno cedreno stablo, tako da
vsakojačke ptice budu pod ńim prebi-
vale i vse ča leti pod hladom kit ńe-
govih bude moglo stati.
24. I hote vsa stabla na polju poznati,
da sam ja gospodin visoko stablo po-
nižil a nisko uzvišil, i zeleno činil po-
sahnuti a posahlo ozeleniti. Ja gospo-
din to govorim i činim je takoje.

Kap. XVIII.

Nauk od pre(d)odlučenia i izabrania božjega i zač onim ki dobri bihu i odvrgoše se, *ń*ih dobrota im ne pomaže; a zali, kad se od *ń*ih zlobe obrate i milost naidu i zabe se *ń*ihovi grihi, da va tom bog ni*j* nepravadan.

1. I rič gospod*ń*a govori meni i reče:
2. Ča govorite vi meju sobo*m* u zemli
Jere. 31. Izraelskoi i ovu pričicu i velite: otci su
jili nezrelo grozdje, a sinom su zubi od
ńega strnuli?
3. Kako sam živ, veli gospodin, gospo-
din, ta pričica nima veće meju vami
biti u Izraelu.
4. Jer evo su vse duše moje, očina
duša jest tako moja kako i sinovlia. Ka
duša sagriši, ta ista ima umriti.

5. I ako je gdo, ki je dobar, ki pravo
i dobro čini,
6. Ki na gorah ne ji, ki ne dviže oči
svoji ka idolom kuće Izraelske i ne o-
skvrni žene izkrńega svoga i ne leži
ženom u vrime ńe betega;
7. Ki nikomure ne škodi, ki dužniku
zaklad vraća, ki nikomur ništar silom
ne vazimlie, ki lačnomu kruha udili i
ki nagoga odije;
8. Ki ni*j* ožurnik, ki nikogare ne pre-
vari, ki ruke svoje od zla odvraća, ki
meju ljudmi pravo sudi,
9. Ki po mojoi pravdi žive i ovršuje
zapovedi moje, da je srčeno ispuni, ta
je dobar človik, ta hoće živiti, govori
gospodin, gospodin.
10. Da ako sina odhrani i on bude
razboinikom, ki krv proliva ili ki jedan
rečenih delov čini,
11. A niednoga veće, nego ji na go-
rah i oskvrni iskrńega svoga ženu,
12. Porazi uboge i nevolne, silom što-
godir uzimlie, zaklada ne vraća, oči svoi
ka idolom dviže, da učini nečistoću,
13. Posujuje na ozuru, prevara, ima li
on živiti? Ov nima živiti, nego budući
on vse ove nečistoće učinil, ima smrtiom
umriti i krv ńegova ima vrh ńega biti.
14. Da ako sina odhrani, ki vse ove
grihe vidi, ke otac ńegov čini, i boi se
i ne čini tako,
15. Ne ji na gorah, ne dviže oči svoje
ka idolom kuće Izraelske, ne oskvrni
žene iskrńega svoga,
16. I nikogar ne porazi, ne hrani za-
klad, ništar silom ne uzme, razdili kruh
svoi gladnim i odije gologa,
17. Ki ruku svoju od nepravde od-
vraća, niedne ozure ne vazimlie, nego
ovršuje zapovidi moje i žive po pravdi
mojoi, ta nima umriti radi sagrišenja
otca svoga, nego živiti.

Digitized by Google

18. A otac ńegov, ki je silu i nepravdu činil meju pukom svoim, ka nij podobna, evo on ima umriti radi svoga sagrišenja.

19. Ovako vi govorite: da zač ne bi sin očino sagrišenje nosil? zato da je pravo i dobro učinil i ovršil pravdu moju, ima živiti.

Devt. 14. 4. Kral. 4. 2. Paralip. 25.

20. Jer ka duša sagriši, ta ista ima umriti. Sin nima nositi sagrišenie otca svoga, ni otac nima nositi pregrišenie sina svoga, nego pravadnoga pravda hoće nad ńim biti, a nepravadnoga nepravda nad ńim.

21. Da ako se nebogoljubni obrati od vsih svoih grihov, ke je učinil, i drži vse moje pravde i jest pravadan i dobrotvoran, tako ima živiti i ne umriti.

22. Vse ńega prestuplenje, ko je učinil, ne će spomeńeno biti, nego ima živiti radi pravice, ku čini.

23. Mniš li ti, da mi je nepravadnoga smrt ugodna, govori gospodin, gospodin, a ne vele veće, da se obrati i da žive?

24. I ako se pravadni od svoje pravice odvrati i čini zlo i žive po vsih nečistoćah, ke nepravadni čini, ima li on živiti? Pače vse pravice, ke je učinil, ne te biti ni spomeńene, nego ima u svojem prestuplienju i grihih, ke je učinil, umriti.

25. I još govorite: gospodin ne čini pravo. Zato poslušaite vi od kuće Izraelske: ni li tako, da ja imam pravo a vi krivo?

26. Jer ako se pravadni od svoje pravadnosti odvrati i čini zlo, tako mu je umriti, a umriti mu je za volju sagrišenja, ko je učinil.

27. Opet, ako se nepravadni od svoje nepravadnosti obrati, ko je učinil, i čini pravo i dobro, ta hoće dušu svoju živu ohraniti.

28. Jer pomislivši obrati se oda (*corr. pro* odta) vsih nepravadnost(i) svoih, ke je učinil, ima živiti a ne umriti.

29. I još govore oni od kuće Izraelske: gospodin ne čini pravo. Meni li-e krivo imiti? vi od kuće Izraelske imate krivo.

Opominanie h pokori.

30. Zato vas hoću osuditi, vi od kuće Izraelske, vsakoga po svojem žitku, govori gospodin, gospodin. Zato obratite se od vsega vašega prestuplienia, da ne padete radi sagrišenja.

31. Vrste od sebe vse vaše prestuplenie, kim ste prestupili i učinite sebi novo srdce i novoga duha. Jer zač hoćete tako umriti, ti kućo Izraelska?

32. Jer meni nij ugodna smrt umrvšega, govori gospodin, gospodin. Zato obratite se, tako hoćete živiti.

Kap. XIX.

Kakova nesrića i nevolia na Ioahaza i Ioiakima, kralie židovske, ima priti. I prava je prodika suprot vsim objistnim kraliem i poglavicam.

1. A ti učini jednu tužbu nad poglavicami Izraelskimi

2. I reci: zač leži mati tvoja lavica mei lavići i goji svoje mlade meju mladimi lavići?

Mladi lavić znamenuje Ioahaza, kralia židovskoga, koga krai Jejupski odpelia.

3. Onih jednoga odhranil je i bi iz ńega jedan mlad lavić, ta se obiknu ljude razdirati i požirati.

4. I kad to pogani od ńega bihu slišali, uhitiše ga u svojoi jami i odpeliaše ga na verugah u Jejupsku zemliu.

5. I kad mati vidi, da je ńe ufańe pogiblo, na ko se je dugo ufala, vaze drugoga izmei svoih mladih i učini iz ńega jednoga mlada lavića.

Prodika za kralie i poglavice.

6. I kad on mei lavicami bivaše, bi mlad lavić i obiknu se takoje ljudi razdirati i požirati.

Digitized by Google

7. On se priuči poznavati ńih vdovice
i opusti ńih varoše, i kad se zemlia i
vse ča je v ńoi pred glasom ńegova ru-
kania prestraši,
8. Tada podlegoše vsi pogani povsud
okolo i vrgoše mrižu priko ńega i uhi-
tiše ga u svojoi jami,
9. I zatvoriše ga svezana u železnu
lesu i popeliaše ga h kralju Babilon-
skomu i činiše ga čuvati, da se glas
ńegov ne bude čuti na gori Izraelskoi.
10. Mati tvoja biše kako trs, ravno
kako i ti nad vodom usajen, i ńega plod
i rozge rastihu od velike vode,
11. Da ńega mladice tako moćne bihu,
Bakitu. da bihu dobre za gospodski šćap i biše
visoka meju mladicami. I kad vidiše,
da ima tako visoke i vnoge mladice,
12. Bi on gńivom izriven i zavržen;
pred jugom ńegov plod uvenu i ńega
jake mladice se razlomiše, da posahnuše
i sažgaše se.
13. A sad je vsajena u pustińi u suš-
noi i žainoi zemli;
14. Tere izaide ogań iz ńih jakih mla-
dic, ki pogubi ńih plod, da v ńoi nij
veće jake rozge k' gospodskomu šćapu.
To je tužna i nevolna stvar.

Kap. XX.

Prorokovanie, va kom se zloba i nezpoznanie židovskoga puka ljuto spomina. I k tomu velika dobrota i milost božja, da nebogoljubnim tako dugo zanaša, visoko jest hvaliena.

1. I izgodi se u sedmom litu na de-
seti dan petoga miseca, doidoše niki iz-
mei starijh Izraelskih za pitati gospo-
dina, i sedoše doli pred manom.
2. Tada učińena bi k meni rič gospod-
ńa i reče:
3. Ti človičaski sinu, govori naistarijm
Izraelskim i reci ńim: Ovako govori go-
spodin, gospodin: jeste li vi došli pi-
tati me? kako sam živ, ja hoću od vas
neupitan biti, veli gospodin, gospodin.
4. Da ako je hoćeš kaštigati ti, človi-
časki sinu, tako je moreš ovako kašti-
gati: pokaži ńim nečistoću ńihovih otac
5. I reci ńim: Ovako veli gospodin, go-
spodin: v ono vrime, kad ja Izraela iza-
brah, dvignuh ja ruku moju k simenu
kuće Jakovlieve i dah im se poznati u
Jejupskoi zemli.
6. I dvignuh ruku moju [k ńim i re-
koh: ja sam gospodin bog vaš. Ali ja
v ono vrime dvignuh ruku moju] da je
izpeliam iz Jejupta u zemlju, ku jim bih
pripravil, ka medom i mlikom zvira,
plemenitu zemlju nad vsimi zemliami,
7. I rekoh im: vsak vrzi od sebe ne-
čistoću izpred očiju svoih i ne oskvrnite
se nad idoli Jejupskimi; jer sam ja go-
spodin, bog vaš.
8. A oni mi bihu neposlušni i ne hti-
še me poslušati i niedan ne vrže neči-
stoće izpred očiju svoih i ne ostaviše
Jejupske idole. Tada namislih gńiv moi
nada ńe izliti i vas srd moi nada ńe
vrići još u Jejuptu.
9. Ali-e pustih radi imena moga, da
ne bude prokleto meju pogani, mei ki-
mi bihu i pred kimi se ńim bih ozna-
nil, da je hotih iz Jejupta izpeliati.
10. I kad je iz Jejupta izpeliah i u
pustińu dovedoh,
11. Dah ńim zapovidi moje i učih je
moje pravde, kimi žive človik, ki je o-
vršuje.
12. I dah ńim moju sobotu na zname-
ńe meju manom i ńimi, da se uče, da
sam ja gospodin ki je posvećuje.
13. A kuća Izraelska mi biše nepo-
slušna još i u pustińi i ne živliahu po
zapovidi mojoi i rugahu se mojom prav-
dom, kom človik žive, ki ju izpuńuje, i
vele proklińahu sobotu moju. Tada na-

Digitized by Google

mislih gńiv moi na ńe zliti u pustińi i do čista pogubiti je.
14. Ali je pustih za volju imena moga, da ne bude prokleto meju pogani, pred kimi je izpelial bih.
15. I dvignuh takoje ruke moje suprot ńim v pustińi, da je ne hotih dopeliati va ovu zemlju, ku im bih dal, ka medom i mlikom zvira, plemenitia zemlia nad vsimi inimi.
16. Zato da se bihu pravdami moimi rugali i ne bihu živili po zapovidi mojoi i bihu proklcli sobotu moju; jer živliahu po idolih srca svoga.
17. Ali oko moje ńim zanašaše, da je ne pogubih ni do čista umorih u pustińi.
18. I rekoh dici ńihovoi u pustińi: vi nimate po zapovidi otac vaših živiti i ńih pravdu ovrševati i onečistiti se nad ńih idoli.
19. Jer sam ja gospodin bog vaš, po moih zapovidah imate živiti i pravde moje držati i izpuniti-e;
20. I moju sobotu poštovati, da budu jedno zlamenie meju manom i vami, da znate, da sam ja gospodin bog vaš.
21. Ali i dica mi bihu takoje neposlušna, ne živliahu po moih zapovidah i ne držahu pravde moje da je izpune, kimi človik žive, ki je drži, i proklešc moju sobotu. Tada namislih moi gńiv na ńe izliti i vas srd moi na ńe vrići u pustińi.
22. A ja obrnuh ruku moju i pustih je radi imena moga, da ne bude prokleto pred pogani, pred kimi je izpelal bih.
23. I ja dvigoh ruku moju u pustińi suprot ńim, da je raznesem meju pogane i raztrkam u zemlie,
24. Zato da nisu držali zapovidi moje i da su se rugali pravdom mojom i nepoštovaše sobote moje i ozriše se za idoli otac svoih.
25. Zato je predah u tašćinu, gdi nij dobra, i u pravdu, gdi ne mogahu imiti života,
26. I odvrgoh je z ńih žrtvi, kad vsako prvorojeno ogńem sažigahu, da je razčinim, i da se uče, da sam ja gospodin.
27. Zato govori ti, človičaski sinu, s kućom Izraelskom i reci ńim: Ovako govori gospodin, gospodin: otci vaši su me još veće kleli i grozili mi se.
28. Jer kad je u zemlju dopielal bih, nad kom bih ruku moju dvignul, da im ju dam: gdi godi visoko brdo ili visoko stablo uzriše, ondi žgahu ńih žrtvi i nošahu onamo ńih neželńe darove i kadihu ondi ńih' slatko kadenie i izlivahu ondi ńih pivna posvetilišća.
29. A ja rekoh ńim: čemu je višina, na ku greste? I tako ju i današńi dan zove višinu.
30. Zato reci kući Izraelskoi: Ovako govori gospodin, gospodin: vi se onečististe u žitku otac vaših i činiste kurbenstvo ž ńih nečistoćami,
31. I se onečististe nad vašimi idoli, kim vi darove vaše prikazaste, i sinove i hćere vaše sažigate do današńega dne; ter bih se ja hotil dati od vas, kućo Izraelska, ispitovati? kako sam živ, govori gos(*podin*) gospodin, ja hoću od vas neupitovan biti.
32. I k tomu da vi mislite: mi hoćemo učiniti kako pogani i kako ini ljudi u zemli, drivu i kamenu moliti se, hoćete se prehiniti.
33. Kako sam živ, govori gospodin, gospodin, ja hoću vami gospodovati z moćnom rukom i protegnutom mišcom i isipanim gńivom;
34. I hoću vas izmei pukov izpeliati i iz zemail, kamo ste izagnani, kupiti jakom rukom i s protegnutom mišcom i izsipanim gńivom,

Digitized by Google

35. I dopeliati vas u pustińu pukov i ondi pravdati se s vami na lice;

36. Kako sam se u pustińi u Jejuptu z otci vašimi pravdal, ravno tako se hoću s vami pravdati, govori gospodin, gospodin.

37. Ja vas hoću dobro pod šibu ugnati i posiliti vas va uzle zaveta.

38. I hoću nevirne, ki supret meni prestupliaju, izmei vas izčistiti, pače iz zemlie, gdi sada bivate, i hoću je izpeliati i ne dati ńim priti u zemliu Izraelsku, da se učite, da sam ja gospodin.

39. Zato vi od kuće Izraelske, ovako govori gospodin, gospodin, pokle me li ne ćete poslušati, tako idite i služi vsaki svomu idolu, a moje sveto ime ne ostavite sramoti u naprvo z vašimi žrtvami i idoli.

40. Jer ovako govori gos(*podin*) gospodi*n*: na mojoi S(*vetoj*) gori, na visokoi gori Izraelskoi, ondi mi hoće vsa kuća Izraelska, i *v*si ki su u zemli služiti; ondi mi hote biti prieti i ondi hoću vaše žrtve i prvine iziskati od vas, da me savsim posvećujete.

41. Vi mi hoćete biti ugodni z slatkim mirisanjem, kad vas izmei puka izpeliati i iz zemal skupliati budem, kamo ste razkroplieni, i budem u vas posvećen pred pogani.

42. I vi hoćete poznati, da sam ja gospodin, kad vas u zemliu Izraelsku dopeliam, va onu zemliu, nad ku ja ruku moju dvigoh, da ju otcem vašim dam.

43. Ondi hoćete pomisliti na vaš žitak i na vse vaše čińenje, v' kom ste onečišćeni; i hoće vam se gnusiti nad vsim vašim sagrišeniem, ko ste učinili.

44. I hoćete poznati, da sam ja gospodin, kad budem s vami dugoval za voliu imena moga, a ne po vašemu zalomu žitku i zalim dugovaniem, ti kućo Izraelska, govori gospodin, gospodin.

Kap. XXI.

Prorokovanie vrhu varoša Jerusolimskoga i kakova kaštiga hoće spuniti krail Babilonski, kakono komu je bog dal v ruke meč suprot puku židovskomu i Amonickomu.

45. I rič gospod*ń*a uči*ń*ena bi k meni i reče:

46. Ti človičaski sinu, obrni tvoi obraz suprot jugu i kapli suprot poludne i prorokui suprot gvozdu na poliu suprot poludne.

47. I reci gvozdu suprot poludne: Poslušai rič gospodńu, ovako govori gospodin, gospodin: evo ja ti hoću ogań snititi, ta ima oboje, zemlju i suho drivje, požgati, da se ńegov plamen ne bude mogal ugasiti, nego ima sažgano biti vse, ča od poludne suprot polunoći stoji.

48. I vsaka plt ima viditi, da sam ga ja gospodin užgal i nigdor ga ne bude mogal gasiti.

49. I ja rekoh: ah gospodine, gospodine, ovi govore od mene, ovi govore vse otaine riči.

XXI. 1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti človičaski sinu, obrati obraz tvoi suprot Jerusolimu i kapli suprot svetińi i prorokui suprot zemli Izraelskoi,

3. I reci zemli Izraelskoi: Ovako veli gospodin, gospodin: evo ja hoću suprot tebi, ja hoću meč moi iz nožnice izvaditi i v' tebi pogubiti oboje, pravadne i nepravadne.

4. I kad v' tebi oboje, pravadne i nepravadne, pogubim, tako hoće meč moi iz nožnice izlisti nad vsu plt, od poludne dari do polunoći,

5. I hoće vsaka plt poznati, da sam

Digitized by Google

ja gospodin meč moi iz nožnice izvadil i nima veće v nožnicu postavlien biti.

6. I ti, človičaski sinu, imaš uzdihati, dokle te ledva budu bolila, gorko, reku, imaš uzdihati, neka vide.

7. I kad oni tebi reku, zač uzdišeš, a ti reci: radi vapaja, ki prispiva, pred kim vsa srca prepadati i vse ruke strnuti i vsa pamet pasti i vse goleni kako voda hljutati hote. Evo dohaja i hoće biti, govori gospodin, gospodin.

8. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

9. Ti človičaski sinu, prorokui i govori: Ovako govori gospodin: reci, meč, meč je obostren i nabrušen.

10. On je obostren, da ima klati, i nabrušen, da se ima lašćati. O kako bismo hotili veseli biti, kad bi vsa stabla šibami učińena suprot zaloi dici.

11. Ali je on meč dal nabrusiti, da se ima prieti, on je obostren i nabrušen, da se uboici v ruke da.

12. Vapij i plači, ti človičaski sinu; jer evo pogiba pụk moi i vsi vladavci va Izraelu, ki su na meč, zajedno z moim pukom skuplieni. Zato udri se po bedrih tvoih.

13. Jer ih je vnogo krat kaštigal, ča je pomoglo? Zaloi dici ne će šiba pomoći, govori gospodin, gospodin.

14. I ti, človičaski sinu, prorokui i sklopi ruke tvoje, jer meč hoće dvoji i troji doiti, meč klańa, meč velika uboistva, ki-e hoće udriti i u komorah, kamo budu bižali.

15. Ja hoću mečem zazvoniti, da srca prepadu, i vnozi hote pasti na vsih svoih vratih. Ah kako se lašći i siče na uboistvo.

16. I govore: sici na obi strani, na livu i na desnu, ča je pred tobom.

17. Tada se hoću nad tim z rukami mojimi veseliti i ostaviti srd moi, ja gospodin jesam to rekal.

18. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

19. Ti človičaski sinu, učini dva puta, kimi ima meč priti kralia Babilonskoga, ali oni imaju obadva iz jedne zemlie izaiti. Prorokovanje suprot Jerusolimu.

20. I postavi jedno znamenie sprida nad putom k varošu, kamo je ima voditi, i učini put, kuda meč doide u Rabbath sinov Amonovih, i u Judeju, k' tvrdu gradu Jerusolimu.

21. Jer krail Babilonski hoće na rasputie pasti, spred na ona dva puta, da čini sebi prorokovati i strilami za ždrib strilia, svoga idola pita i jetra razglieda.

22. I prorokovanje hoće na desno k Jerusolimu kazati, da ima onamo kozle činiti peliati i jamu kopati i velikim vapajom je naskočiti i klati i da ima peliati kozle suprot vratom i ondi zaspe nanese i brambe zida.

23. Ali ńim se hoće to prorokovanje krivo viditi, on priseži kako mu drago. A on hoće misliti na sagrišenje, da ju oblada.

24. Zato ovako govori gospodin, gospodin: zato da se vi spominate za volju sagrišenja vašega i vaš neposluh razodiven jest, da se vide grihi vaši va vsem vašem dugovanjem; pače zato da se na vas spominaju, hoćete silom uhićeni biti.

25. I ti, poglavniče Izraelski, ki si proklet i osujen, koga dan hoće priti, kad se pregrišenje skonča,

26. Ovako govori gospodin, gospodin: vrzi tja klobuk i postavi doli krunu. Jer ne će ni klobuk ni kruna ostati, nego on ki se je uzvišil, ima ponižen biti i ki se poniža, hoće uzvišen biti.

27. Ja hoću krunu na ništar, na ništar,

Digitized by Google

na ništar učiniti, dokle on doide, ki ju ima imiti; onomu ju hoću dati.

28. I ti, človičaski sinu, prorokui i reci: ovako govori gospodin, gospodin od sinov Amonovih i od ńih prigovora; i reci: meč, meč jest izdrt, ki ima klati, i nabrušen jest, ki ima ubiati i lašćati,

29. Zato da činiš sebi govoriti kriva vijenja i laži prorokovati, da i ti izručen budeš meju ubiene nebogolubne, kim ńih dan doide, kad se ńih sagrišenje dosvršihu.

30. Ako bude prem opet v nožnicu postavlien, zato te li hoću suditi na onom mistu, gdi si ležal, i v zemli, gdi si rojen.

31. I hoću srd moi na te izsipati. Ja hoću ogań gńiva moga na te zpuhati i hoću te izručiti ljudem, ki mogu žgati i popaliti.

32. Tebi je ogńu pićom biti i krvi tvojoi jest u zemli prolitoi biti, i ne će se veće spominati. Jer ja gospodin to govorih.

Kap. XXII.

Oponašanie suprot bivajućim u Jerusolimu radi ńih sramotnoga i grišnoga žitka, koga se takoje i držani proroki, redovnici i vladavci i obćeni puk drži.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti, človičaski sinu, ne ćeš li kaštigati razboini varoš i pokazati mu vse ńega nečistoće?

3. Reci: Ovako govori gospodin, gospodin: o varošu, ki tvoih krv prolivaš, neka vrime tvoje pride, i ki idole suprot sebi dubeš, da se onečistiš.

4. Ti se oskvrńuješ nad krvjom, ku prolivaš, i onečistiš se nad idoli, ke činiš; s tim približaš svoje dni i jesi uzrok, da lita tvoja prispivaju. Zato te hoću na poruganie meju pogani i na prigovor po vsih zemliah učiniti.

5. Oboje, na dlgu i na blizu, imaju se tobom rugati, da budeš šibu, smrad, voń i veliku nevolju trpeti.

6. Evo, poglavnici Izraelski, vsak jest moguć polak tebe krv prolivati. Grihi poglavnikov i puka.

7. Otcem i materam se rugaju, tujim čine silu i nepravdu, vdovice i sirote deru.

8. Ti pogrjuješ moju svetińu i proklinaš sobote moje.

9. I jesu nevirnici s tobom, da krv prolivaju. Oni jidu na gorah i duguju objistno v tebi;

10. Oni razodivaju sramotu očinu i sile žene va ńih boliznah;

11. I čine mei sobom, priatel z priatela ženom nečistoću; oni sramote ńih vlašće neviste sa vsaku objidnostju, oni sile svoje vlašće sestre i ńihovih otac hćere;

12. Oni prijmlju darove, da krv prolivaju, oni čine ozuru meju sobom i z lakomijom svojom duguju z iskrńem i čine silu jedan drugomu ter me tako zabivaju, govori gospodin, gospodin.

13. Evo ja sklapliam ruke moje nad lakomiom, ku činiš, i nad krvjom, ka se v tebi proliva.

14. Da mniš li, da bude srdce tvoje moglo pretrpiti ili ruke tvoje nositi v ono vrime, kad se ja s tobom budem ratil? Ja gospodin jesam to govoril i hoću učiniti,

15. I hoću te razkropiti meju pogane i izrinuti u zemlie i smrad tvoi zatrti,

16. Da budeš od poganov za prokleta držan i poznaš, da sam ja gospodin.

17. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

18. Ti človičaski sinu, kuća Izraelska posta meni pinom; vse ńih mido, ko-

Digitized by Google

siter, železo i olovo jest u peći u pine
srebrne se obratilo.
19. Zato ovako govori gospodin, gospodin: budući vi vsi pine postali, evo vas hoću vsih u Jerusolim skupiti.
20. Kako se skupa stavi srebro, mido, kositer, želizo i olovo u peć, da se pod ńimi ogań izpuše i da se raztaje: tako vas hoću ja takoje skupa zložiti u mojem srdu i gńivu vnutar postaviti i rastajati vas.
21. Pače vas hoću skupiti i ogań gńiva moga pod vami spuhati, da se rastajete.
22. Kako se srebro raztaje u peći, tako (*corr. pro* kako) se imate vnutri takoje rastopiti i poznati, da sam ja gospodin gńiv moi na vas izlial.
23. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:
24. Ti, človičaski sinu, reci ńim: ti jesi ze*m*lia, ka nisi dostoina, da se očistiš, kako ona ka ni dažjem poškropliena va vrime srda.
Proroci. 25. Proroci, ki su vnutri, jesu se skupili, da duše požiraju, kako rovući lav, kad robi. Oni vuku blago i pinezi k sebi i čine vnoge vdovice v' ńoi.
Redovnici. 26. *Ń*ih redovnici promińaju zakone moje objistno i proklińaju svetińu moju. Oni ne drže niednoga razluka meju svetim i nesvetim i ne uče, ča je čisto ili nečisto, i ne poštuju sobotu moju i posridu ńih jesam proklinan.
Poglavice. 27. *Ń*ih poglavice jesu vnutri, kako derući vuci, krv prolivati i duše umarati, radi ńih lakomije.
28. I ńih proroci je zamažuju z nišćenim japnom i prodikaju malovridne pripovisti i prorokuju ńim laži i govore: ovako govori gospodin, gospodin, prem da gospodin ni*j* govoril.
Puk u zemli. 29. Puk u zemli čini silu, i robe srćno i uboge deru i nevolne i čine tujim silu i krivińu.
30. Ja iskah meju ńimi, ako se gdo hoće zidom učiniti i kako žigant staviti se suprot meni za zemlju, da ju ne pogubim; ali niednoga ne naidoh.
31. Zato izlih srd moi na ńe i z ogńem gńiva moga je skončah i dah ńim ńih zaslužak na glavu ńih, govori gospodin, gospodin.

Kap. XXIII.

Židovski put i varoš Jerusolim jesu radi *ń*ih idolatrie i vsakojačkih inih grihov sramotnoga kurbenstva, preljubodeistva i takovih nečistoć osvajeni, budući v takovih grihih savsima potonuli, da se jih ne mogahu ostaviti.

1. I rič gospod*ń*a uči*ń*ena bi k meni i reče:
2. Ti človičaski sinu, bihu dvi žene, jedne matere hćere.
3. Te živliahu u kurbenstvu u Jejuptu va ńih mladosti; ondi pustiše prsi svoje pipati i prsi divičastva svoga.
4. Staria se zove Ahala, a ńe sestra Ahaliba. I ja je pozakonih i porodiše mi sinove i hćere: Ahala se zove Samaria i Ahaliba Jerusolim.
5. Ahala kurbova, kad ju bih vazel i govoraše suprot ljubom svoim, Asiriom, ki k *ń*oi dohajahu;
6. Suprot poglavnikom i gospodi, ki bihu svilom odiveni, i vsim mladim lipim mladićem, to jest końikom i vozom. Ahala Samaria.
7. I dunijaše se sa vsimi lipimi mladići u Asiri*j* i onečišćevaše se sa vsimi ńe idoli, kad se v koga ražigaše.
8. I k tomu ne ostavi ona svoje kurbenstvo z Jejuptom, ki š ńom bihu ležali, i ńe mladost i prsi ńe divojačtva opipali i veliko kurbenstvo š ńom činili.
9. Tada ju izručih v ruke ńe ljubom,

Digitized by Google

sinovom Asurovim, za ku oni gorahu pohotinjem.

10. Ovi razodiše ńe sramotu i vazeše ńih sinove i hćere a ńih mečem umoriše. I razglasi se, da ove žene budu kaštigane.

11. I kad to ńe sestra Ahaliba vidi, užga se vele veće nego druga, i čini veće kurbenstva, neg ńe sestra;

Ahaliba Jerusolim. 12. I užga se suprot sinom Asurovim, to jest, poglavnikom i gospodi, ki k ńoi dohojahu lipo opravni, końikom i vozom, i vsim mladim lipim mladićem.

13. Tada vidih ja, da su obe jednakim načinom onečišćene.

14. Ali ova veće kurbova; jer kad vidi izpisane muže na tinu črvlienoga lica, prilike Kaldeiske,

15. Po ńih bedrih opasane, i lipu diku na ńih glavah, i vsi se viahu kako da bi mogući ljudi, kako se sinove Babilonski i Kaldei nose u ńih zemli:

16. Užga se suprot ńim, kako je opazi, i posla posalastvo k ńim u Kaldeju.

17. I kad sinove Babilonski k ńoi pridoše, da ju obaspu po ljubavi, onečisti-e ona svoim kurbenstvom, i ona se onečisti š ńimi, da joi se omraziše.

18. I kad oboje, ńe sramota i kurbenstvo, očito biše, omrazi mi se, kako mi se biše i ńe sestra omrazila.

19. A ona ča dale to veće kurbova i ne pomišla na vrime *ńe* mladosti, kad u Jejuptu čini kurbenstvo.

20. I razažga se suprot ńe ljubom, koji ogań biše kako ogań oslov i pastuhov.

21. I zače tvoju nečistoću, kako i u mladosti, kad ti u Jejuptu prsi tvoji tikani i pupak tvoi opipan biše.

Jerusolim. 22. Zato, Ahaliba, ovako govori gospodin, gospodin: evo ja hoću ljube tvoje, kih si jur sita, suprot tebi probuditi i hoću je okol tebe simo dopeliati,

23. To jest, sinove Babilonske i vse Kaldee s kapitani, poglavnici i gospodu, i vse Asirie š ńimi, lipe mladiće, vse poglavice i gospodu, pasane viteze i gospodičiće i vsakojačke końike.

24. I hote suprot tebi doiti oružni z vozi i końici i z velikim pukom i hote te podleći šćiti i šišaki, povsud okolo. Onim hoću pravdu priporučiti, da te osude po[i] ńih pravdi.

25. I hoću gńiv moi na te napustiti, da imaju nemilostivo s tobom dugovati. Oni ti imaju nos i uši odrizati, a ča o- Kaštiga idolatrie u Jerusolimu.
stane, to hoće od meča pasti. Oni ti hote sinove i hćere tvoje odpeliati, a ostalo ogńe*m* požgati.

26. Oni ti hote tvoje halie svući i vazeti diku tvoju

27. Tako hoću tvojoi nečistoći i kurbenstvu z Jejuptom konac učiniti, da ne budeš oči tvoi već za ńimi dvizala ni pomišlala na Jejupat.

28. Jer ovako govori gospodin, gospodin: evo te hoću onim izručiti, kim si nepriatel i ki su ti se omrazili.

29. Oni hote kako nepriateli s tobom dugovati i vse ti vazeti, ča si se dobavila, i pustiti te nagu i golu, da sramota tvoja razkrivena bude, zajedno s tvojom nečistoćom i kurbenstvom.

30. To ti se hoće zgoditi radi tvoga kurbenstva, ko si s pogani činila, nad čijih idolih se jesi onečistila.

31. Ti si putem sestre tvoje pošla, zato ti ovo dajem ošće pehar v ruku tvoju.

32. Ovako govori gospo(*din*), gospodin: tebi je pehar sestre tvoje piti, kako je dubok i širok; tebi je do velika špota i prigovora biti, da ti ne bude zmožno trpiti.

33. Tebi se je moćnim i nevolnim pi-

Digitized by Google

tjem opiti; jer pehar sestre tvoje Samarie jest pehar tuge i žalosti.

34. Onoga ti je do čista ispiti, potom črepińe razbiti i prsi tvoje razdriti, jer sam ja to rekal, govori gos(podin), gosp(odin).

35. Zato govori gospodin, gospodin: zato da si me zabila i vrgla me za pleća svoja, nosi sada takoje tvoju nečistoću i tvoje kurbenstvo.

36. I gospodin reče k meni: ti, človićaski sinu, ne ćeš li ti Ahalu i Ahalibu kaštigati? i ńim pokazati ńih nečistoće,

37. Kako su preljubodeistvo činile i krv prolile, razlomile zakon z idoli i k tomu ńih dicu, ku bihu meni odhranile, ńim misto žrtve sažgaše.

38. I vrh toga jesu mi učinile ovo: one jesu svetińu moju onečistile onda i sobotu moju proklele.

39. Jer kad bihu svoju dicu idolom zaklale, idoše oni dan u svetinu moju za osramotiti ju. Evo to su one u kući mojoi učinile.

40. One su takoje posle pošilale po ljudi, ki imaju doiti iz dalekih stran; i evo kad doidoše, okupa se i ofaita i ukrasi se z trepetikami ńim na počtenie;

41. I sidiše na gospodskoi posteli, pred kom biše trpeza pripravna, na kom kajaše i žgaše ulje moje.

42. Onda se dvignu veseli vapai vele velik i one daše ljudem, ki odavsuda izmei velika puka i iz pustińe bihu došli, diku na ruke i lipi vinci na ńih glave.

43. A ja pomislih: ona se je preljubodeistvu obiknula od mladosti, ona se ne more kurbenstva ostaviti;

44. Jer se gre k ńoi kako k jednoi kurbi, i ravno kako gredu ka Ahali*j* i Ahalibi, nečistim ženam.

45. Zato je hote muži kaštigati, ki pravdu sude, kako se ima preljubodeinica i ona ka krv proliva kaštigati. Jer one su preljubodevnice i ńih ruke jesu pune krvi.

46. Ovako govori gospodin, gospodin: dopelai veliko množtvo suprot ńoi simo i vrzi ju na jagmu i plin,

47. Da ju kamenuju i meči svoimi probodu i ńe sinove i hćere zakolju i ńih kuće ogńem požgu.

48. Tako hoću ja nečistoći u zemli konac učiniti, da se vse žene imaju pobolšati i neživiti v takovoi nečistoći.

49. I hote vašu nečistoću na vas postaviti i hoćete grihe vaših idolov nositi, da poznate, da sam ja gospodin, gospodin.

Kap. XXIIII.

Prilika raspa Jerusolimskoga.

1. I rič gospod*n*a uči*n*ena bi k meni v devetom litu deseti dan desetoga miseca i reče:

2. Ti človičasko dite, zapiši ovi dan, ravno ta dan pače, jer se je krail Babilonski na ta isti dan suprot Jerusolimu spravil.

3. I dai neposlušnomu puku jednu priliku i reci k *n*im: Ovako govori gospodin, gospo(*din*): pristavi jedan lonac, pristavi i nali*j* vode vnutar; Prilika od ilovaće.

4. I vrzi [ove kuse va-ń zajedno, [ki vnutar pristoje, i naibole kuse: ledja i pleća, i napuni ga z naibolimi mozjenimi kusi;

5. Vazmi ča je naibole od ogńišća i stakni oga*n* poda ńe, i kuhai možjene kuse i neka srčno zavru, i možjene kuse dobro kuhai.

6. Zato govori gospodin, gospodin: o razboini varoše, ki je takov lonac, u kom se drži ono, ča se je osmudilo ili pripeklo i ne da se odriti! Izvadi jedan Ire. 6.

Digitized by Google

kus za drugim van, i ni ti tribi ždrib (ßdrib) metati, komu je naiprvo van izaiti.

7. Jer ńega krv jest vnutri, ka je na golu stinu, a ne na zemlju prolita, a mogaše se zemliom zagresti.

8. I ja sam zato činil, da je on krv na golu stinu prolil, da nima biti zagrebena, neka gńiv vrh ńega doide i da se osveta od ńih vazme.

9. Zato govori gospo(*di*)n gos(*podin*): o ti razboini varoše, koga hoću ja velikim ogńem učiniti.

10. Listo nosi simo vnogo drv, sniti ogań, da se meso skuha i dobro je papром potrusi, da kusi možjeni prigore.

11. I pristavi prazan lonac na žeravicu, da se stepli i ńega mido se sažge, jeda bi ńegova nečistoća se rastajala i ono, ča je prigorilo, odpalo.

12. Ali ono, ča se je prigorilo, ne će odpasti, tepli kako mu drago, jer je odveć prigorilo, ńemu se je v ogńu rastaiati.

13. Tvoja nečistoća jest tako otvrdnula, da prem da bih te hotil rad očistiti, ne daš se očistiti od tvoga smrada. Zato ne moreš u naprvo veće čist biti, dokle se gńiv moi nad tobom ohladi.

14. Ja gospodin jesam to govoril i ima biti, ja hoću učiniti i ne odvlačiti, ja se ne ću smilovati ni se kajati, nego te imaju osuditi, kako si živel i činil, govori gospodin, gospodin.

15. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

16. Ti človičaski sinu, evo ti hoću ja očiju tvojih želju vazeti z jednom mukom. Ali ti se nimaš plakati ni žalovati ni nijedne suze proliti.

Želju očiju svoju ženu imenuje, od ke ima utišenje, želju i radost.

17. Skrivši moreš uzdihati, ali ne žalovati; nego ti imaš tvoju diku oditi i postole tvoje obuti; ti nimaš ust tvoih zaviti ni jisti žalovna kruha.

18. I kad v jutro rano h puku govorih, umri mi u večer žena i ja učinih drugo jutro, kako mi biše zapovidano.

19. I puk reče k meni: ne ćeš li nam povidati, ča nam znamenuje to, ča ti činiš?

20. I ja ńim rekoh: gospodin jest sa mnom govoril i rekal:

21. Reci kući Izraelskoi, da gospodin, gospodin ovako veli: evo ja hoću svetińu moju, vašu naiveću kripost, želju očiju vaših i srdca vašega radost prokleti; i vaši sinove i hćere, ke vam je ostaviti, imaju mečem umriti.

22. I činiti vam je, kako sam ja učinil: vaših ust nimate obviti ni jisti žalovna kruha,

23. Nego vašu diku nastaviti na glavu vašu i postole vaše obuti. Vi ne ćete žalovati ni plakati, nego nad vašimi grihi tužni biti i imaju (*recte:* meju) sobom uzdihati.

24. I ima vam tako Hezehiel do čuda biti, da vam bude učiniti, kako je on učinil, kad toga vrime bude, da poznate, da sam ja gospodin, gospodin.

25. I ti človičasko dite, v ono vrime, kad od ńih vazmem ńih moći, kripost i želiu očiju ńihovih i srca ńihova hotinje, ńih sinove i hćere,

26. V ono vrime, reku, hoće jedan, ki je ušal, k tebi doiti i dati ti na znanje.

27. V ono vrime hote usta tvoja otvorena biti zajedno z onim, ki je ušal, da budeš govoril i ne mlčal veće, jer imaš ńihovo čudo biti, da poznaju da sam ja gospodin.

Kap. XXV.

Prorokovanje kako imaju biti kaštigani Amonitani, Moabitani, Edomitani i Philistini, zato da su se veselili nevoli, ka suprot Jerusolimu i Judei dohodi i rugali se ńimi; i još k takovoi nevoli svitovali i pomagali.

Digitized by Google

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti človičasko dite, obrni obraz tvoi suprot sinom Amonovim i prorokui suprot ńim,

Amon. Jere. 49.

3. I reci sinom Amonovim: poslušaite rič gospodina, gospodina. Ovako govori gospodin, gospodin: zato da vi nad mojom svetińom govorite: aha, ona je oskvrńena, i nad zemliom Izraelskom: ona jest opušćena, i nad kućom židovskom: ona je svezana odpeliana;

Ovdi začińe prorok prorokovati dari do 33. kap. suprot poganom, židovskim susidom.

4. Zato evo te hoću ja dici suprot istoku predati, da oni ńih gradove v tebi zidaju i ńih prebivališća v tebi dvignu. Oni imaju sad tvoi jisti i piti mliko tvoje.

5. I hoću Rabbat kamelskom štalom učiniti i sinove Amonove ovčari, i hoćete poznati, da sam ja gospodin.

6. Jer ovako govori gospodin, gospodin: zato da si rukami tvoimi pleskal i nogami tvoimi škrhtal, i nad zemliom Izraelskom iz vsega srdca tako špotlivo se veselil,

7. Zato evo hoću ruku moju svrh tebe rastriti i dati te poganom na plin i tebe izmei puka zrinuti i iz zemal te pogubiti i zatrti te i hoć poznati, da sam ja gospodin.

8. Ovako govori gospodin, gospodin: zato da Moab i Seir govore, evo kuća židovska je ravno kako ini pogani,

Moab. Isa. 16. Jere. 48.

9. Evo hoću ja Moaba iz boka otvoriti v' ńega varoših i v ńega krainah plemenite zemlie, to je, Beth-Jesimot, Baal-Meon i Kiriataim,

10. Sinom suprot istoku spored sa sini Amonovimi i hoću je ńim dati za otačastvo, da se sinove Amonovi već ne budu spominali meju pogani.

11. I hoću osuditi Moaba i hote poznati, da sam ja gospodin.

12. Ovako govori gospodin, gospodin: zato da se je Edom nad kućom židovskom osvetil i z ovim sagrišil z ńih osvetu,

Edom. Jere. 9.

13. Zato govori gospodin, gospodin ovako: ja hoću ruku moju raširiti nad Edomom i pogubiti iz ńega ljude i živinu i opustiti je od Themana dari do Dedama i mečem posići;

14. I hoću se opet nad Edomom mastiti pukom mojim Izraelskim, i oni imaju dugovati po mojem srdu i gńivu, da spoznaju osvetu moju, govori gospodin, gospodin.

15. Ovako govori gospodin, gospodin: zato da su se Philistini osvetili i stare nepriazni platili se po vsoi ńih voli nad škodom puka moga,

Philistini. Isa. 15. Jere. 48.

16. Zato govori gospodin, gospodin ovako: evo hoću ruke moje protegnuti suprot Philistinom i voinike pogubiti a ostale na moru pogubiti,

17. I veliku osvetu nad ńim(i) učiniti i kaštigati je gńivno, da poznaju, da sam ja gospodin, kad osvetu moju nad ńimi ispunim.

Kap. XXVI.

Prorokovanje, kako ima Tirus varoš kaštigan i ponižen biti.

1. I prigodi se v jedanaistom litu prvi dan prvoga miseca učińena bi rič gospodńa k meni i reče:

2. Ti človičasko dite, zato da Tirus govori suprot Jerusolimu: haha, vrata puka jesu razbiena, k meni se je srića obrnula; ja hoću odseli puna biti, budući ona pusta;

3. Zato govori gospodin gospodin ovako: evo ja hoću nada te Tirus i hoće vnoge pogane suprot tebi izpeliati, ravno kako se more dviže svoimi vali.

4. Oni imaju zidove u Tiru pogubiti i ńih turne razvaliti, pače hoću i prah

Digitized by Google

izpred ńe izmesti i učiniti na ńoi golu stinu;

5. I jedan otočac v moru, na kom se budu ribarske mriže obišale; jer sam ja to govoril, govori gospodin, gospodin, i on ima poganom plin biti;

6. I ńe hćere, ke su na polju, imaju mečem zaklane biti i poznati, da sam ja gospodin.

7. Jer ovako govori gospo(*din*) gospodin: evo hoću suprot Tiru poslati Nabukdonozora, kralia Babilonskoga, od polunoći (ki je krail nada vsimi krali) s końi, z vozi, końici i z velikim pukom.

8. On ima hćere tvoje, ke su na polju, mečem zaklati, a suprot tebi hoće brambe dvignuti i zaspe nanositi i šćite suprot tebi pripraviti.

9. On hoće zide tvoje kozli razrušiti i vrata tvoja z svoim oružjem prodriti.

10. Prah množtva ńega końikov te hoće pokriti. I hote takoje zidi tvoi uzdrhtati pred halavańem końi ńegovih, koli i końici, kad bude tvoimi vrati ujahal, kako je običai v jedan razrušen varoš ulisti.

11. On hoće nogami końi svoih vse tvoje ulice potlačiti, on hoće puk tvoi mečem zaklati i jake tvoje stupe na tla obaliti.

12. Oni hote tvoje blago robiti i trgovinu tvoju opliniti. Zide tvoje hote razvaliti i lipe tvoje polače podkopati i hote kaminje tvoje, drva i prah, u vodu metati.

13. Tako hoću ja tvomu petju konac dati, da se zuk gusal tvoih veće ne čuje,

14. I učiniti iz tebe jednu golu stinu i jedan otok, na kom se budu ribarske mriže razgrińale, da ne budeš veće uzidan; jer sam ja gospodin, ki to govori, govori gospodin, gospodin.

15. Ovako govori gospodin, gospodin suprot Tiru: ča valia, da se otoci hote stresti, kad se tako nemilo razrušiš i tvoji rańeni uzdihali budu, ki imaju v' tebi biti zaklani.

16. Vsi poglavnici pri moru hote iz svoih pristolov izsesti i ńih halie od sebe staviti i svući ńih kićene halie, i hote v žalovnih haliah hoditi i na zemli siditi i hote se prestrašiti i prepasti nad tvoim naglim raspom.

17. Oni te hote žalovati i od tebe govoriti: ah, kako si tako savsima opušćeni, ti slavni varoše, ki poli mora biše[e] i biše tako moguće na moru, zpored z onimi, ki v' tebi stanovahu, da se vas orsag tebe bojaše.

18. Ah, kako se prestrašiše otoci tvoga razpa i takoje otoci morski se straše tvoga razčińenja.

19. Ovako govori gospodin, gospodin: ja te hoću pustim varošem učiniti, kako ine varoše, gdi nigdor ne biva, i veliku riku na te napustiti, da te velike vode pokriju.

20. I hoću te doli porinuti k onim, ki v jamu lete, to jest k mrtvim. Ja te hoću pod zemlju porinuti i učiniti te, kako vičnu pustińu, z onimi ki v jamu padaju, da nigdor v tebi ne biva. Ja te hoću, ti slavna, u zemli živućih učiniti,

21. Reku, strašilom, da veće ništar ne budeš i kad budu za tobom spitovali, da te nikadar ne budu mogli veće naiti, govori gospodin, gospodin.

Kap. XXVII.

Kako velika trgovina i baratanie i vsakojačko bogatastvo jest bilo u varošu Tiru; i kako ima pogublien biti.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

Digitized by Google

2. Ti človičaski sinu, učini žalovanje
Tirus. nad Tirom,
3. I reci Tiru, ki leži nad morem i
duguje z vnogimi otoci plkov: Ovako
govori gospodin, gospodin: o Tire, ti
govoriš: ja sam nailipli.
4. Tvoje kraine jesu posrid mora i
tvoji zidari jesu te ča se nailiplie more
uzidali.
5. Oni su vse tvoje krove i tine iz jesena
iz Sanira učinili, i kedre iz Libana
činili dovesti i tvoje jarbole od plav
ž ńega učinili,
6. I vesla tvoja iz bukve [i] iz Basana,
i tvoje stole iz kosti elefantov i velike
vridnosti trpeze iz otokov Chitin.
7. Jadra tvoja bihu iz tkane svile iz
Jejupta, da bude tvoja zastava i tvoji
pokrovci iz žute svile i škrlata, iz otok
Elise.
8. Oni od Sidona i Arvada bihu tvoji
vozači i imiaše razumne mornare u Tiru.
Moć Tira. 9. Naistarij i mudri od Gebala tvoje
plave dilahu. Vse plave morske i vsi
mornari naidohu se pri tebi, oni trgovinu
svoju imiahu v' tebi.
10. Oni iz Persie, Lidie i Libije bihu
tvoji voinici, ki svoje šćite i šišake v
tebi obišaju i učinihu te tako lipu.
11. Oni iz Arvada bihu pod tvoimi šeregi
okolo zidov tvoih i strašci na tvoih
turnih; ti su svoje šćite povsuda po
zidih tvoih obisili i tebe tako ogizdali.
12. Ti si imil tvoje trgovanje na moru
i vsakojačku marhu, srebro, želizo,
kositer i olovo na tvoi trg iznesal jesi.
Trgovina Tira. 13. Javan, Thubal i Mesch jesu s tobom
trgovali i jesu ti službne ljudi i
robe. mido na tvoi trg dovezli.
14. Oni iz Thogarma jesu końe i vozove
i mazge na tvoi trg doveli.
15. Oni od Dedana jesu bili tvoji trgovci
i jesu povsuda po otocih trgovali;
oni su ti elefantove kosti ter ebenove
prodavali.
16. Sirijani jesu pri tebi v'zeli tvoi trg,
ki si ti učinil, i rubine, škrlet, sagi,
svilu i baršun i krištald na samań tvoi
donesli.
17. Judea i zemlia Izraelska jesu takoje
s tobom trgovali i jesu ti pšenicu
iz Minitha i balsam i med i ulje i macis
na samań donesli.
18. I h tomu je takoje Damašk pri
tebi kupil tvoi teg i vsakojačku marhu
i moćno vino i velike vridnosti vunu.
19. Dan i Javan i Mehusal jesu takoje
na tvoi trg donesli želizo, Kasiju
i Kalamus, da š ńimi trguješ.
20. Dedan jest s tobom trgoval, s rakni
na kih se sidi.
21. Arabia i vsi poglavnici iz Kedara
jesu s tobom trgovali, z ovcami, ovni
i kozlići.
22. Trgovci iz Sabe i Raene jesu s
tobom trgovali i vsakojačke speciarie i
drago kamenje i zlato na tvoi trg donesli.
23. Haran i Kanne i Eden zpored s
trgovci Sebe, Asur i Kilmad jesu takoje
tvoji trgovci bili.
24. Ti vsi jesu s tobom trgovali z veliku
[z] vridnostju, sukni, svilnimi i tkanimi
sukni, ke su oni velike vridnosti
u skrińe iz cedra učińene zatvorili i dobro
zatvorene donesli na tvoi trg.
25. Ali morske plave jesu naipoglaviteje
bile na tvoih samńih. Tako jesi
vele bogat i gizdav postal na sredu
mora.
26. I mornari tvoi jesu ti po velikih
vodah donašali vsega dosta; ali te hoće
jugo na sred mora razbiti,
27. Tako da tvoja marha, trgovci, kupci,
gospodari driva i kalafati i ki s tobom
barataju i vsi tvoji voinici i vas

Digitized by Google

puk na sred mora pogine onda, kad potoneš;

28. Da se i porti prestraše i uzdrhću pred vapajem tvoih gospodarov nad plavami.

29. I vsi oni ki vesla potežu, zajedno z slugami i z meštri, hote iz plav na krai stupiti

30. I glasno nad tobom vapiti i gorko tužiti se i hote prah na svoje glave metati i valiati se u popelu.

31. Oni se hote glatko obriti nad tobom i opasati se vrićišći tere iz srca za tobom gorko plakati se i žalovati.

32. I ńih dica te hote takoje žalovati: ah gdo je kada na moru tako umlknul, kako ti, Tire?

33. Dokle ti trgovinu tvoju na moru imiaše, ti čińaše vnoge zemlie bogate z množtvom marhe i trgovine tvoje, ti bogate čińaše kralie na zemli.

34. A sada si iz mora u duboke vode provraćen, da i trgovina tvoja i tvoi puk jest u tebi poginul.

35. Vsi k v' otocih bivaju, prestraše se nad tobom i ńih krali prepadoše i tužno gledaju.

36. Trgovci u zemliah zvižju na te, da si se brzo zvrnul i ne moreš se veće ustati.

Kap. XXVIII.

Prorokovanie suprot poglavniku ili kraliu Tirskomu, kako ima od vsega svoga gospodstva prognan i osramoćen biti, što hote niki stari crikveni učeniki na izrinutje lucifera i ńega tovarištva z nikim otainim razumom iztumačiti. I polag toga se varošu Sidonu ńega kaštiga navišćuje.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti človičasko dite reci poglavici od Tira: Ovako govori gospodin, gospodin: zato da se srce tvoje zvišuje i govori: ja sam bog, ja sidim na božjem pristolju na sred mora, a buduć ti človik a ne bog, i još se srdce tvoje dviže kako božje;

Poglavnik u Tiru, koga on potle kraliem zove.

3. Evo se ti držiš mudreji nego je Daniel, da ti ni ništar sakriveno,

4. I jesi se mudrostjom i razumom svoim takove moći dobavil i skupil skrovna blaga, od srebra i zlata;

5. I jesi s tvoim velikim razumom trgovanjem tako veliku moć dostignul, od ke si tako zoholil se, da si tako moguć;

6. Zato govori gospodin, gospodin ovako: budući da se srdce tvoje vznaša kako srce božje,

7. Zato evo ja hoću tuje na te poslati, to jest, silnike poganske; oni hote meč svoi izvaditi i tvoju veliku mudrost i veliko poštenie osramotiti.

8. Oni te hote doli v jamu obaliti, da na sred mora pogineš, kako oni ki su ubieni.

9. Ča valia, da ne ćeš onda pred tvoim uboicom reći: ja sam bog, a ne budući bog neg človik i buduć v rukah uboice tvoga?

10. Ti imaš umriti kako neobrizani od tujih ruk; jer sam ja govoril, veli gospodin gospodin.

11. I rič gospodńa bi učińena k meni i reče:

12. Ti človičaski sinu, vazmi žalostnu tužbu svrhu kralia Tirskoga i reci od ńega: Ovako govori gospodin, gospodin: ti si čisćahan pečat, pun mudrosti i vele lip.

13. Ti si u travniku božjemu i okrašen vsakojačkim dragim kamenjem, to jest, sardinom, topasiom, diamantom, tarkisom, onihom, jaspidom, saphirom, ametistom, smaragdom i zlatom. Va oni

dan, kad bi stvoren, imiahu pri tebi
pripravni biti bubni i sopele.
14. Ti si kako cherubim, ki se široko
raztira i pokriva, i ja sam te na svetu
goru božju posadil, da bivaš mei ogńe-
nimi kamici.
15. I ti biše prez dugovanja v' tvojem
žitku oni dan, kad bi stvoren, dokle
godi ne naidoh sagrišenje tvoje.
16. Jer ti biše znutra pun objidi od
velikoga tvoga trgovanja i sagrišil jesi.
Zato te hoću prokleti od gore božje i
hoću te, razpeti o kerube, izmei ogńe-
noga kamenia izrinuti.
17. I pokle se srdce tvoje dviže, da
Grih Tira. si tako lip i dal se svojoi mudrosti pre-
hiniti u tvojoi diki, zato te hoću na tla
vrići i učiniti iz tebe zrcalo pred krali.
18. Jer si ti tvoju svetińu oskvrnil z
velikim sagrišeniem tvoim i nepravad-
nim žitkom. Zato hoću da ogań iz te-
be izaide, ki te hoće sažgati, i hoću te
popelom učiniti na zemli, da vas svit
bude vidil.
19. Vsi, ki te znaju meju pogani, hote
se nad tobom prestrašiti, da si se tako
tudje podvrnul i ne moreš se veće
dvignuti.
20. I rič gospodńa učińena bi k meni
i reče:
21. Obrni obraz tvoi suprot Sidonu i
prorokui suprot ńoi
22. I reci: Ovako govori gospodin, go-
Sidon. spodin: evo ja hoću nad tobom Sidone
Isa. 23. počtenie dostignuti, da se znati bude,
da sam ja gospodin, kad ga osudim i
nad ńim iskažem, da sam svet.
23. I ja hoću kugu i prolitje krvi mei
ńih poslati na *ń*ih ulicah i imaju smrt-
no rańeni pasti mečem, ki hoću od vsu-
da na ńe navaliti, i hote poznati, da sam
ja gospodin.
24. I ima za naprvo povsuda okol ku-
će Izraelske, gdi su ńih nepriateli, ni-
edno trnje, ko bode, ni glogi, ki zlo
čine, ostati, da poznaju, da sam ja go-
spodin, gospodin.
25. Ovako govori gospodin, gospodin:
kad ja opet kuću Izraelsku budem sku-
pil izmei puka, kamo su razagnani, ta-
ko hoću ja pred pogani nad ńimi iska-
zati, da sam svet, i oni imaju bivati u
svojoi zemli, ku sam slugi momu Ja-
kovu dal;
26. I hote prez skrbi v' noi bivati i
kuće zidati i vinograde saditi. Pače
imaju neskrbno stanovati, kad osudim
vse ńih nepriatele povsuda okolo, i hote
poznati, da sam ja gospodin bog ńihov.

Kap. XXIX.

Kako ima krail Jejupski kaštigan biti, *ńe*govo kralievstvo opušćeno i kralju Babilonskomu za *ńe*ga trud, ki je suprot varošu Tiru stratil, na plaću biti dan.

1. V desetom litu, deseti dan dvana-
destoga miseca, uči*ń*ena bi rič gospod-
ńa k meni i reče:
2. Ti človičaski sinu, obrati obraz tvoi
suprot Pharaunu, kraliu Jejupskomu, i
prorokui suprot ńemu i suprot vsoi Je-
jupskoi zemli;
3. I prodikui i reci: Ovako govori go- Isa. 19.
spodin, gos(*podin*): evo ja hoću suprot Jer. 46.
tebi, Faraune, ti kraliu Jejupski, ti ve- Pharaun.
liki drakune, ki u tvojoi vodi ležiš i
govoriš: ova rika jest moja i ja sam
ju sebi učinil.
4. Ali ti ja hoću brzdu va usta posta-
viti i ribe u tvojoi vodi na tvoje str-
gotine obisiti i hoću te iz tvoje rike
vanka iztegnuti, zajedno sa vsimi riba-
mi vode tvoje, ki na tvoih strgotinah
vise.
5. Ja te hoću i z ribami zajedno iz

Digitized by Google

tvoje vode u pustińu zavreći i hoćeš na zemlju pasti i nikadar već dvignut ili skuplien biti, nego biti zvirom zemalskim i pticam nebeskim za mrcinu.

6. I vsi oni, ki u Jejuptu bivaju, hote poznati, da sam ja gospodin; zato da su oni kući Izraelskoi trsten šćap bili,

7. Ki se, kad ga v ruke prieše, prelomi i probodoše ju skroz bok; a kad se na ńega naslańahu, tako se prelomi i bodiše ju u bedra.

8. Zato ovako govori gospodin, gospodin: evo ja hoću meč nada te poslati i oboje, ljudi i živinu, v tebi pogubiti.

9. I Jejupat ima pustińa i pustoša biti i imaju poznati, da sam ja gospodin, zato da on govori: rika jest moja i ja sam, ki ju činim.

10. Zato evo ja hoću nada te i nad tvoje rike, i hoću Jejupat pust i tašć
Siene. učiniti, počamši *od* turna Siene do pokrain Arapinove zemlie,

11. Da vnutri ni ljudi ni živina bivali ni hodili ne budu do četrdeset godišć.

12. Jer hoću Jejupat opustiti, hoću ńih krainu pustu i ńih varoše puste činiti ležati, kako ini pusti varoši, do četrdeset godišć. I hoću Jejupćane meju pogane razkropiti i po zemliah je razagnati.

13. Zato ovako govori gospodin, gospodin: kad se onih četrdeset lit ispuni, hoću Jejupćane opet skupiti izmei onoga puka, kamo imaju biti razkroplieni;

14. I hoću sužaństvo Jejupta odvratiti
Pathros i opet je dopeliati u zemlju Pathros, ka je ńih didina; i imaju ondi biti jedno malo kralievstvo.

15. Jer hote mali biti suprot inim kralievstvom i ne te veće nad pogani gospodovati; i ja je hoću niske učiniti, da ne budu poganom gospodovali;

16. Da se kuća Izraelska veće na ńe ne zapušća i s tim ne sagriša, kad se ńih drži; i hote poznati, da sam ja gospodin, gospodin.

17. I zgodi se u dvadeset i sedmom litu prvi dan prvoga miseca učińena bi rič gospodńa k meni i reče:

18. Ti človičaski sinu, Nabukdonozor, krail Babilonski, jest svoje šerege z velikim trudo*m* pred Tir dopelial, da vse gole glave i vse strane nakazane bihu, ter mu li ni*j* ni ńemu ni ńegovim šeregom za ńega trud pred Tirom plaćeno.

19. Zato govori gospodin, gospodin ovako: evo hoću ja Nebukdonozoru, kraliu Babilonskomu, Jejupsku zemlju dati, da on vse ńega blago v'zeti i ńega porobiti i popliniti ima, da svoje šerege plati.

20. A zemliu Jejupsku hoću mu dati za ńegov trud, ki je nad ńim strpel, jer su mi služili, govori gospodin, gospodin.

21. V ono vrime hoću rog kuće Izraelske činiti izrasti i hoću usta tvoja pod ńimi otvoriti, da poznaju, da sam ja gospodin.

Kap. XXX.

Jednaka uzdržania kako u sprednim kap.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

2. Ti človičaski sinu, prorokui i go- Jejupat.
vori: Ovako govori gospodin, gospodin: plačite i govorite: gore tomu dnevu.

3. Jer dan jest blizu, dan, reku, gospodań jest blizu, dan tmine; vrime je ovdi, da pogani doiti imaju.

4. I meč ima nad Jejupat doiti i Morea ima se pre(s)trašiti, kad ubieni u Jejuptu padu i ńih puk odpelian i ńih fundamenti podkopani budu.

5. Moreiska zemlia i Liban i Lidia sa

Digitized by Google

vsakojačkom ljudztvom, i Kub i ki su
iz zemlie zaveza imaju zpored š ńimi
od meča pasti.
6. Ovako govori gospodin: obraniteli
Jejupta imaju pasti i oholia ńegova mo-
gućstva; od turna Siena počamši, imaju
od meča pasti, govori gospodin, go-
spodin.
7. I ńih pokraine imaju puste biti ka-
ko pusta pustińa, i ńih varoši mei ini-
mi pustimi varoši pusti ležati,
8. Da poznaju, da sam ja gospodin,
kad ja u Jejuptu jedan ogań užgem,
da vsi oni, ki ńim pomagaju, poginu.
9. V ono vrime hote posalastva od
Morea. mene izhajati u plavah, Moreisku zem-
lju strašiti, gdi je sada tako siguro; i
hoće biti strah meju ńimi, ravno kako
u Jejuptu, kad doide ńega vrime; jer
evo v' istinu prispiva.
10. Ovako govori gospodin, gospodin:
ja hoću množtvo u Jejuptu tja odpe-
liati po Nabukdonozoru, kralju Babilon-
skomu.
11. Jer on i ńegov puk š ńim zajed-
no s poganskimi silnici jesu simo do-
vedeni, da zemlju pogube i hote svoje
meče suprot Jejuptu iztrgnuti, da bude
zemlia povsuda puna ubienih ležala.
12. I hoću rike osušiti i zemlju zalim
ljudem prodati i hoću zemlju i ča je v'
ńoi s tujimi opustiti. Ja gospodin to go-
vorih.
13. Ovako govori gospodin, gospodin:
Nophu. ja hoću idole u Nophu pogubiti i idole
zatrti i Jejupat nima veće niednoga po-
glavnika imiti, i hoću niki strah nad
Jejupat poslati.
14. Ja hoću Patros opustiti i u Zoanu
No. ogań užgati i No pravdom osuditi.
15. I hoću moi gńiv izsipati na Sin,
ki je jedna tvrdina Jejupta, i množtvo
u No iskoreniti.
16. Ja hoću u Jejuptu ogań užgati i
Sinu ima teško i tužno biti, i No ima
biti razvalien i Noph vsaki dan mučen
biti.
17. Mlado muštvo u Onu i u Bubastu
imaju od meča pasti i žene svezane od-
peliane biti.
18. Tahpanes hoće imiti taman dan,
kad ja jaram Jejupta kaštigal budem,
da oholia ńih mogućstva u ńem se skon-
ča; ona hoće biti z oblaki pokrivena i
ńe hćere hote uhićene i odpeliane biti.
19. I ja hoću Jejupat pravdom osu-
diti, da poznaju, da sam ja gospodin.
20. I zgoda se u jedanaistom litu, na
sedmi dan prvoga miseca, učińena bi
rič gospodńa k meni i reče:
21. Ti človičaski sinu, ja hoću mišca
Jejupskoga Pharauna kralia razlomiti, Pharaun.
i evo ne će biti ni obvezan, da ozdravi,
ni z rubi obavit, da moćan bude i ne
će moć meč v ruke prieti.
22. Zato govori gospodin, gospodin o-
vako: evo ja hoću na Pharauna, kra-
liu Jejupskoga, i hoću ńegova mišca raz-
lomiti, oboje, jakim i slabim, da im
meč z ruke pade,
23. I hoću Jejupćane meju pogane
razkropiti i v tuje zemlie razagnati.
24. A mišcu kralia Babilonskoga ho- Babilonia.
ću očvrstiti i dati mu meč moi v ńega
ruke, i hoću mišca Pharauna razlomiti,
da bude pred ńim vikal, kako on ki
je smrtno rańen.
25. Pače hoću mišca kralia Babilon-
skoga pokripiti, da mišca Pharaunova
opadu, da poznaju, da sam ja gospo-
din, kad dam meč moi v ruke kralju Ba-
bilonskomu, da ga svrh Jejupske zem-
lie istrgne,
26. I kad ja Jejupćane meju pogane
razrenem, i po zemliah činim je razteći,
da poznaju, da sam ja gospodin.

Digitized by Google

Kap. XXXI.

Suprot Pharaunu kralju Jerusolimskomu.

1. I zgoda se u jedanaistom litu prvi dan tretoga miseca, učińena bi rič gospodńa k meni i reče:

Pharaun. 2. Ti človičaski sinu, reci Pharaunu, Jejupskomu kralju i vsemu ńega puku: ča ti se vidi, komu si podoban u tvojem gospodstvu?

Asurova moć. 3. Evo Asur biše kako kedreno stablo u Libanu od lipih kit i gusta listja i vele visok, da ńega vrhunac visoko stojaše meju velikimi gustimi kitami.

4. Vode čińahu, da velik biše, i dubočina, da visok izraste; ńega rike ga okol obtikahu okol debla i ńega potoki okol vsih stabal na polju.

5. Zato jest on viši izrasal, neg vsa stabla na polju, i dobavi se vnozih kit i dugih kit; jer imiaše vnoge vode za raširiti se.

6. Vse ptice nebeske se legahu na ńegovih kitah i vsi zviri zemalski se oščenivahu pod ńega kitami; i pod ńega hladom bivahu vsi veliki puki.

7. On imiaše lipe, velike i duge kite, jer koren ńega imiaše vnogo vode.

8. I ne biše mu niedan kedar takmen u božjem vrtlu i jelve ne bihu ńega kitam podobne i kostańevo stablo ništar ne biše suprot ńegovim kitam. I biše tako lip, kako niedno stablo (u) božjem vrtlu.

9. Ja sam ga tako lipa učinil, da se toliko kit dobavi i da mu vsa lipa stabla u božjem vertlu zavidihu.

10. Zato ovako govori gospodin, gospodin: budući on tako visoko izrasal, da ńega vršić staše meju velikimi debelimi i visokimi kitami i srce ńegovo se uzviši, da biše tako visoko izrasal.

11. Zato ga dah naimogućemu meju pogani v ruke, ki š ńim barata i progańa ga, kako biše zaslužil svoim nebogoljubnim žitkom;

12. Da ga tui*j* imiahu pogubiti, to jest, silniki poganski, i raztrkati ga i ńega kite po vrsih, gorah i po vsih dolinah ležahu razlomliene nad vsimi potoci u zemli; da vsim pukom na zemli biše izpod ńega hlada odaiti i ostaviti ga,

13. I vse ptice nebeske na ńega obalienom deblu sidihu i vsi zviri na polju ležahu na ńega kitah;

14. Da se u naprvo niedno stablo nad vodom radi svoje višine ne zoholi, zato da ńega vrh meju velikimi i debelimi kitami stoi i nijedno stablo nad vodom se ne uzviši nad inim; jer im je vsim pod zemlju poiti i biti predanim smrti, kako ini ljudi, ki u jamu padaju.

15. Ovako govori gospodin, gospodin: v ono vrime, kad on u pakal propade, tada ja žalovah, da ga dubočina pokri i ńega velike rike tiho stahu i velike vode ne mogahu teći; i čińaše, da ga Libanon žalovaše i vsa stabla na polju sagńihu za ńim.

16. Ja prestraših pogane, kad ga čuše padajuć, da ga doli u pakal porinuh z onimi, ki u jamu propadaju. I vsa lipa stabla pod zemlju, naiplemenitia i naibola na Libanu, i vsi oni, ki bihu nad vodom, želiahu mu to.

17. Jer im biše zpored š ńim doli u pakal poiti k onim, ki su mečem poginuli, budući oni pod hladom ńega mišac bivali meju pogani.

18. Da ča ti se vidi, kako si velik ti, Pharaune, s tvojom dikom i gospodstvom pod lipimi stabli? Jer ti se je z lipimi stabli pod zemlju propasti i ležati meju neobrizanimi, ki su mečem pobieni. Tako se hoće Pharaunu zgoditi sa vsim ńega pukom, veli gospodin, gospodin.

Digitized by Google

Kap. XXXII.

Pharaun ima razčińen i ńega kralievstvo opušćeno biti, kako se je prvo Asuru, Elamu, Mesehu, Tubalu, Edomu i Sidonu zgodilo.

1. I zgoda se u dvadesetom litu prvi dan dvanadestoga miseca, učińena bi rič gospodńa k meni i reče:

2. Ti človičaski sinu, požalui kralia Jejupskoga i reci mu: ti si ravno kako lav meju pogani i kako drakun morski i skačeš po rikah tvojih i mutiš vodu s tvoimi nogami i ńe rike tlačiš — Farauna.

3. Ovako govori gospodin, gospodin: ja hoću mrižu moju na te vrići z velikim šeregom puka, ki te hote u mriže moje vagnati;

4. I hoću te na krai izvući i vrećí te na polie, da vse ptice nebeske budu na te sidale i vsi zviri zemalski se od tebe nasite.

5. I hoću mrcinu tvoju na gore vrećí i tvojom višinom doline napuniti.

6. Zemlju, v' koi plivaš, hoću tvojom krvjom očrvlieniti, tja do gor, da se potoci od tebe izpune.

7. I kad si jur savsima poginul, tako hoću nebo pokriti i zvizde ńegove pomračiti i slnce z oblaki pokriti i misec nima svititi.

8. Vse sviće nebeske hoću da pad tobom potamne i hoću učiniti, da slnce pomrkne u tvojoi zemli, govori gospodin, gospodin.

9. I k tomu vnozih pukov srdce prestrašiti, kad učinim, da pogani muku tvoju poznaju, vnogo zemal, ke ti ne znaš.

10. Vnogi puki hote se nad tobom prepasti i ńih kraliem se hoće nad tobom gńusiti, kad pošlem meč moi suprot ńim bliskati; i hote se tudje prestrašiti, da im hoće srdce prepasti nad tvoim raspom.

11. Jer ovako govori gospodin, gospodin: meč kralia Babilonskoga te hoće udriti,

12. I ja hoću puk tvoi viteškim mečem posići i vsakojačkih poganskih silnikov; oni imaju gospodstvo Jejupsko razćiniti, da vas ńega puk pogine. — Rasap Jejupta.

13. I ja hoću umoriti vse ńih zvire, na velikih vodah, da ju nijednoga človika noga ni nijednoga zvira kopito ne zmuti.

14. Tada hoću ńih vode obistriti, da ńih rike zviraju kako ulje, govori gospodin, gospodin,

15. Kad ja zemlju Jejupsku opustim i vse ča je u zemli spraznim, i vse ča v' ńoi stanuje umorim, da poznaju, da sam ja gospo(*din*).

16. To hoće biti nevolia, ka se dobro more požalovati; i pače vnoge hćere poganske hote takovu tužbu imiti nad Jejuptom, i vas ńe plk hoće žalovati, veli gospodin, gospodin.

17. I u dvanadesetom litu, na petnaisti dan onoga miseca, učińena bi rič gospodńa k meni i reče:

18. Ti, človičaski sinu, proplači ovi puk va Jejuptu i izrini ga s hćerami moćnih poganov doli pod zemlju, k onim, ki u jamu propadaju.

19. Gdi je sada tvoja želia? doli i leži poli neobrizanih.

20. Oni hote pasti meju onimi, ki su mečem umoreni. Meč je jur priet i izvajen na vas ńihov puk.

21. Od toga hote oni pripovidati u paklu, jaki vitezi ž ńihovimi pomoćnici, ki su vsi doli propali i leže ondi meju neobrizanimi i mečem ubienimi.

22. Ondi leži Asur sa vsim ńega pukom okolo, ki su vsi ubieni i od meča pali. — Asur.

23. Ńih grobišća jesu duboka u jami i ńega puk leži povsuda okolo zakopan,

Digitized by Google

ki su vsi pobieni i mečem posičeni, pred kimi se vas svit bojaše.

Elam. 24. Ondi leži Elam takoje sa vsin ńega množtvom zakopan, ki su vsi mečem ubieni i posičeni i propali kako neobrizani pod zemlju, kih se takoje vas svit bojaše, i nositi-*j*m je ńih prigovor, ki v jamu propadaju.

25. Oni su meju ubiene postavlieni zajedno sa vsimi ńih šeregi i leže v okolo zakopani, i jesu vsi kako neobrizani i meče*m* ubieni, pred kimi se takoje vas svit bojaše; i nositi-*j*m je ńih prigovor z onimi, ki v jamu propadaju, i ostati meju ubienimi.

Meseh. Tubal. 26. Ondi leži Meseh i Tubal sa vsimi svoimi šeregi okolo zakopan, ki su vsi neobrizani i mečem posičeni, koih se takoje vas svit bojaše;

27. I vsi ini vitezi, ki su meju neobrizane pali i ž ńih voiničkim oružjem u pakal propali i svoje meče pod glavu stavili i ńih sagrišenje na ńih kosti jest došlo, ki takoje strašni vitezi bihu po vsem svitu. Tako im je ležati.

28. Tako je i tebi takaiše meju neobrizanimi razgńavlienu biti i ležati meju onimi, ki su mečem posičeni.

Edom. 29. Ondi leži Edom sa vsimi ńega krali i poglavicami meju onimi, ki su mečem pobieni, i meju neobrizanimi zajedno z inimi, ki v jamu propadaju, ki su mogući bili.

30. Pače jest vsim poglavicam od polunoći tamo i vsim Sidoniom, ki su z ubienimi doli propali; i ńih strašna oblast jest osramoćena i ležati-*j*m je meju neobrizanimi i onimi, ki su mečem ubieni, i svoi prigovor nose z onimi, ki v jamu propadaju.

Pharaun. 31. Ova hoće Pharaun viditi i kripiti se sa vsim svoim pukom, ki su pod ńim mečem ubieni i sa vsim svoim mnoštvom, govori gospodin, gospodin.

32. Jer se ima takoje jednuč vas svit preda mnom bojati, da Pharaun i vse ńega množtvo ima ležati meju neobrizanimi i mei onimi, ki su mečem ubieni, govori gospodin, gospodin.

Kap. XXXIII.

Da naša pravadnost samo stoji u milosrdju božjem. Od službe nastojania i virnosti pravoga proroka, ki je ovdi strašcu pripodoblien; i polak toga doli meće prorok židovom *ń*ih kriva nekoristna ufania.

1. I rič gospod*ń*a uči*ń*ena bi k meni i reče:

2. Ti človičaski sinu, prodikui suprot tomu puku i reci ńim: ako bih ja meč suprot ovoi zemli napelial, i puk bi u zemli vazel muža jednoga meju sobom i učinil ga svoim stražcem, Ovdi zač*i*ńe opet prorok svomu puku govoriti.

3. I on bi vidil meč dohodeć vrh zemlie, i trubil bi u trumbitu i opominal bi puk;

4. I ki bi trumbitni zuk zaslišal i ne hotil se dati opomenuti i meč došal i vazel ga; onoga krv budi vrh ńega glave:

5. Jer je čul trumbitni glas i još se ni dal opomenuti, zato budi krv ńegova vrh ńega. A ki se da opomenuti, ta hoće život svoi odnesti.

6. Da ako stražac vidi meč dohodeć Stražac.
i ne zatrubi trumbito*m* i ne opomina puk svoi, i meč bi došal i odnesal nike, i oni isti radi ńih sagrišenia odpeliani, ali ńih krv hoću iz ruke strašca iziskati.

7. I sad ti, človičaski sinu, ja sam tebe stražcem postavil nad kućom Izraelskom, kada ča iz ust moih čuješ, da je imaš od moje strane opominati. Stražci. Hose. 18.

8. I kad rečem nepravadnomu: tebi

je, nepravadniće, smrtjom umriti, i ti mu toga ne poviš, da se nepravadni pusti opominati od svoga žitka, kako (*recte:* tako) hoće v istinu nepravadni radi svoga nepravadnoga žitka umriti; ali krv ńegovu hoću od ruk tvoih iziskati.

9. Da ako nepravadnoga opominaš, da se od ńega žitka obrati i on se ne će od svoga žitka obratiti, tako hoće radi grihov svoih umriti i ti si dušu svoju oslobodil.

Obitovanje božje.

10. Zato ti, človičaski sinu, reci kući Izraelskoi: Vi ovako govorite: naši grihi i sagrišenie leže na nas, da pod ńimi pogibamo; da kako moremo živiti?

11. Tako ńim reci: kako sam živ, govori gospodin gospodin, meni ni ugodna smrt nepravadnoga, nego da se nepravadni obrati od svoga žitka i da žive. Zato obratite se jur od vašega zaloga žitka. Zač biste hotili umriti vi od kuće Izraelske?

12. I ti, človičaski sinu, reci tvomu puku: kad pravadni zlo čini, tako mu ne će ništar pomoći, da je dobar bil; i kad nepravadni dobar bude, tako mu ne će ništar škoditi, da je nepravadan bil. I [ti] takoje pravadni ne more živiti, kad sagriša.

13. Jer ako bih pravadnomu rekal, da ima živiti i on se zanaša na svoju pravadnost i čini zlo, tako se ne ću na vsu ńega dobrotu ni spomenuti, nego hoće umriti u sagrišenju ko čini.

14. I ako bih rekal nepravadnomu, da ima umriti, i on bi se obratil od svoih grihov i čini to, ča je dobro i pravo,

15. Tako da nepravadni opet zaklad vrati i plati, ča je porobil, i žive po riči života, da ne čini zla nijednoga, tako ima živiti a ne umriti.

16. I vsi ńega grihi, ke je učinil, ne te se spomenuti; jer on samo ono čini, ča je dobro i pravo, zato ima živiti.

17. I još govori puk tvoi: gospodin sudi nepravadno, a imijuć oni krivińu.

18. Jer ako se pravadni obrati od svoje pravadnosti i čini zlo, zato i umira dostoinim zakono*m*.

19. I ako se nepravadni obrati od svoga nečistoga žitka i čini, ča je dobro i pravo, tako ima dostoinim zakonom živiti.

20. I još govorite: gospodin ne sudi pravo, a prem da va*m* od kuće Izraelske vsakomu po ńega žitku sudim.

21. I izgodi se u dvadesetom litu našega sužaństva, na peti dan desetoga miseca, doide k meni jedan iz Jerusolima izbigal i reče: varoš *j*e razbien.

22. I ruka gospodńa bi vrhu mene u večer, prvo nego izbigli doide, i otvori mi usta moja, dokle k meni doide v jutro tako, da ne mogah već mlčati.

23. I učińena bi rič gospodńa k meni i reče:

24. Ti človičaski sinu, oni ki bivaju v' toi pustińi u zemli Izraelskoi, ovako govore: Abraham biše jedin muž Abraham. i dopade ga ova ze*m*lia, a nas je vnogo, zato je dostoinie, da ju mi imamo.

25. Zato reci ńim: Ovako govori gospodin gospo(*din*): vi ste krv žrli i dvigli ste oči vaši k idolom i krv prolili; i mniste, da hoćete ovu zemlju posesti?

26. Pače vsevdil napridkujete va uboistvu i činite nečistoće i jedan drugoga ženu sramoti; i mniste, da hoćete zemlju posesti?

27. Zato reci k ńim: Ovako govori gospodin, gospodin: kako sam živ, da imaju vsi oni, ki v pustińah stanuju, mečem poginuti; i vse, ča je na polju, hoću dati zvirom pojisti; i oni, ki su u tvrdińah i v raspuklinah, imaju kugom umriti.

Digitized by Google

28. Jer ja hoću savsima zemlju opustiti i skončati ńe oholiu i moć, da gora Izraelska tako pusta bude, da ju nigdor ne bude prohajati.
29. I hote poznati, da sam ja gospodin, kad zemlju savsima opustim radi vse ńih mrzote, ke čine.
30. I ti, človičaski sinu, puk tvoi govori suprot tebi na tinih i meju kućnimi vrati i govori jedan drugomu: Dragi, poidimo, neka čujemo, ča gospodin govori.
31. I oni hote k tebi doiti z pukom i pred tobom siditi, kako moi puk, i hote riči tvoje poslušati, a ne po ńih činiti, nego na te zvižjati i u naprvo živiti u ńih lakomij, kako prvo.
32. I evo tebi je ńihova pesan biti, da budu radi peli tere igrali se. Tako hote riči tvoje slušati, a ne ispuniti.
33. Da kad doide, ča ima doiti, evo tako hote poznati, da je jedan prorok meju ńimi bil.

Kap. XXXIV.

Potvaranje prorokov, redovnikov, ki se za proroke drže, i inih vladavac puka, z naslidujućim obećanjem od jednoga pravoga pastira Isukrsta. I daje se ovdi običai virnoga i nevirnoga pastira za dosta na znanje.

1. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:
2. Ti človičaski sinu, prorokui suprot
kripi pastire. pastirom Izraelskim, prorokui i reci ńim: Ovako govori gospodin, gospodin: jao pastirom Izraelskim, ki se sami pasu. Nimaju li pastiri stado pasti?
3. Ali vi požirate tustinu i odivate se vunom i koliete pitanu živinu, a ovce ne ćete pasti.
4. Za slabe se ne skrbite i ne ličite betežne, rańeno to ne zavežete i ne peliate opet na stan ono, ča je zabludilo, i ča je zgublieno, ne išćete, nego čvrsto i nemilo gospodujete nad ńimi.
5. I ovce moje jesu raštrkane, kako ke nimaju pastira, i jesu vsim divjim zvirom pića i savsima razagnane,
6. I blude simo ter tamo po gorah i po vsih vrhih i jesu po vsoi zemli zatirane; i nikogar ni, ki bi za ńe pital ili se za ńe maril.
7. Zato poslušaite vi pastiri rič gospodńu:
8. Kako sam živ, govori gospodin, gospodin: pokle vi pustite moje ovce robiti i moi stadi vsih divjih zviri jesu pića, ne imijući pastira, i moi pastiri se za moje stado ne mare, nego jesu takovi pastiri, ki sami sebe pasu, a ovce moje ne te pasti:
9. Zato vi pastiri poslušaite rič gospodńu.
10. Ovako veli gospodin, gospodin: evo ja hoću nad pastire i hoću stadi moi iz ruk ńihovih iziskati i hoću je skončati, da nimaju veće pastiri biti i ne te se veće sami pasti. Ja hoću ovce moje oteti iz ust ńihovih, da je u naprvo nimaju žriti.
11. Jer ovako govori gospodin gospodin: evo ja se hoću sam podjeti moga stada i iskati ga.
12. Kako pastir išće ovce svoje, kad su od stada zabludile, tako hoću moje ovce iskati i oteti e iza vsih stran, kamo su se raztekle va vrime, kad biše škuro i tamno.
13. Ja je hoću izmei vsega puka izpeliati tere iza vsih zemal skupiti i popeliati e v ńih zemlju i pasti je na gorah Izraelskih i po vsih planinah i po vsih sinokošah u zemli.
14. Ja je hoću na naibolju pašu peliati i ńih pastiri hote na visokih go-

Digitized by Google

rah Izraelskih stati; ondi hote oni u pokoinih ložišćih ležati i imiti dobru pašu na gori Izraelskoi.

15. Ja hoću sam ovce moje pasti i uvesti-e v ložišće, govori gospodin, gospodin.

16. Ja hoću, ča je zgublieno, opet iskati i zablujeno opet dopeliati i raňeno obviti i slabo ličiti; i ča je tusto i jako, to hoću čuvati i omisliti je, kako se pristoji.

17. A vam, stadi moi, govori gospodin, gospodin ovako: evo ja hoću suditi meju ovcu i ovcu i meju ovni i jarci.

18. Ni li zadovolno, da imate tako dobru pašu i tako obilnu, da ju nogami tlačite, i tako lipe vrutke piti, tako obilne, da va ňe stupate tere je mutite?

19. Da moje ovce ono jidu, ča ste vi nogami potlačili, i piju, ča ste nogami zmutili?

20. Zato ovako govori gospodin, gospodin k ňim: evo ja hoću suditi meju mlednimi i tustimi ovcami;

21. I zato da je z nogami vašimi udirate i slabe od sebe z rozi odrivate, dokle je od sebe odrenete.

22. I ja hoću momu stadu pomoći, da ne bude veće poroblen i hoću suditi meju ovcu i ovcu.

23. I hoću im jednoga jedinoga pastira probuditi, ki je bude pasal, to jest, slugu moga Davida. On je hoće pasti i ňih pastir biti,

24. I ja gospodin hoću ňih bog biti; a sluga moi David ima biti vladavac meju ňimi. Ja gospodin to govorim.

25. I ja hoću zavez mira š ňimi učiniti i vse zale zvire iz zemlie prognati, da budu prez straha bivali u pustiňi i v gvozdih spali.

26. Ja hoću ňe i vse moje vrhe okolo blagosloviti i dažjiti na ňe u vrime; to imaju biti milostivi dažji,

27. Da stabla na polju urode i zemlia da saad svoi; i imaju neskrbni u zemli bivati i hote poznati, da sam ja gospodin, kad ňih jaram razlomim ter je otmem iz ruk onih, ki(m) imiahu služiti.

28. I ne te veće biti plin poganom i niedan zvir na zemli nima je veće požirati, nego imaju siguro bivati prez vsakoga straha.

29. I hoću im jedan slavni saad probuditi, da ne budu veće glada trpili u zemli i nosili prigovor svoi meju pogani.

30. I hote poznati, da sam ja gospodin, ňih bog, polag ňih i da su oni od kuće Izraelske puk moi, govori gospodin, gospodin.

31. Vi, človiki, imate biti stado paše moje i ja hoću biti vaš bog, govori gospodin, gospodin.

Kap. XXXV.

Suprot Edomitom, ki puk Izraelski vsevdil nenaviahu i ňim kadi mogahu škodu čiňahu.

1. I rič gospodňa učiňena bi k meni i reče:

2. Ti človičasko dite, obrati obraz tvoi suprot brdom Seirskim i prorokui suprot ňim,

3. I reci-jm: Ovako govori gospodin, gospodin: evo ja hoću nada te, goro Seirska, i ruku moju suprot tebi protegnuti i savsima opustiti te.

4. Ja hoću varoše tvoje izprazniti, da pustiňom budeš i poznaš, da sam ja gospodin;

5. Zato da vi vikovičnu nepriazan nosite suprot sinom Izraelskim i gonite je na meč, da bi-jm zlo bilo i ňih gribi konac prieli.

Digitized by Google

6. Zato, kako sam živ, govori gospodin, gospodin, hoću te takoje okrvaviti i ne ćeš krvi uteći; budući te želia krvi, ne ćeš krvi uiti.

7. I ja hoću goru Seirsku opustiti i obtašćati, da nigdor po *ń*oi ni hodil ni putoval bude;

8. I hoću ńega brda i vse vrhe, doline i vsu zemlju mrtvimi napuniti, ki budu ondi mečem ubieni ležali.

9. Vikovičnom, reku, pusti*ń*om te hoću učiniti, da nigdor ne bude bival u tvoih varoših, i da poznate, da sam ja gospodin.

10. I zato da govoriš: ova oba puka z oboimi orsagi imaju moja biti i mi je hoćemo obladati, prem da gospodin v' ńih biva,

11. Zato, kako sam živ, govori gospodin, gospodin, ja hoću po tvojem srdu i nenavidosti s tobom dugovati, kako si ti š ńimi dugoval vse iz nenavidosti, i hoću polag ńih znan biti, kad te kaštigam.

12. I hoćeš poznati, da sam ja gospodin vse tvoje psosti čul, ke si govoril suprot gori Izraelskoi i rekal: oni su opušćeni i nam izručeni, da je pogubimo.

13. I jeste se suprot meni hvalili i britko suprot meni govorili, to sam ja čul.

14. Zato sada govori gospodin, gos(*podin*): ja te hoću pustińom učiniti, da se vsa zemlia bude veselila.

15. I kako si se ti veselil za obladati otačastvo kuće Izraelske, zato da biše opušćeno, ravno tako hoću s tobom učiniti, da gora Seir pustińom bude zpored sa vsim Edomom; i imate poznati, da sam ja gospodin.

Kap. XXXVI.

Milostivo obećanie božje, ko puku Izraelskomu obituje, ko navlastito na Isukrsta kaže i na *ń*em se *j*e izpunilo.

1. I ti, človičaski sinu, prorokui goram Izraelskim i reci: poslušaite rič gospodńu, vi gore Izraelske.

2. Ovako govori gos(*podin*), gospodin: zato da se nepriatel nad vami hvali: haha, vikovične višine sada nam na otačastvo padoše, (to *j*e vična božja služba.)

3. Zato prorokui i reci: ovako govori gospodin, gosp(*odin*): pokle vas povsuda opušćaju i zatiraju i jeste ostalim poganom dopali tere ste ljudem v usta došli i zlim glasom postali:

4. Zato poslušaite, vi gore Izraelske, rič gospodńu, gos(*podńu*): Ovako govori gospodin, gos(*podin*), oboje, goram i vrhom, i potokom i dolinam, pustim i praznim varošem, koi su ostalim poganom povsud okolo misto plina i ruganja dopali;

5. Pače ovako govori gos(*podin*), gospodin: ja sam u mojem ogńenom gńivu govoril suprot ostalim poganom i suprot vsemu Edomu, ki su zemliu moju obladali z veseljem iz vsega srca i velikim smihom, da je hoću razčiniti i opliniti.

6. Zato prorokui od zemlie Izraelske i reci goram i vrhom, potokom i dolinam: Ovako govori gospodin gos(*podin*): evo ja u mojem srdu i gńivu govorih, pokle vam je tolik prigovor od poganov trpiti.

7. Zato govori gospodin, gos(*podin*) ovako: ja dvižem ruke moje gori, da vaši susedi, pogani okolo, ńih prigovor nositi imaju. (ja dvižem ruku gori, to *j*e, ja prisežem.)

8. A vi, gore Izraelske, opet se zelenite i plod vaš nosite puku momu Izrael-skomu i na kratko se hoće to izgoditi.

Digitized by Google

9. Jer evo, ja se hoću opet k vam obratiti i pogledati vas, da budete orani i posiani;

10. I pri vas (vaff) ljudstvo umnožiti, vas Izrael na jednuč: i varoši imaju opet prebivani i pustińe orane biti.

11. Pače hoću polag vas ljudstvo i živinu umnožati, da se budete plodili i rasli. I hoću vas opet umistiti, gdi prvo stanovahote, i učiniti vam već dobra neg nigdar prvo; i hoćete poznati, da sam ja gospodin.

12. Ja vam hoću ljudi dopeliati, ki hote biti puk moi Izraelski; oni te hote posesti i hoćete biti ńih otačastvo i ne ćete biti već prez ńega.

13. Ovako govori gospodin, gospodin: Pokle se od vas govori: ti si ljude žeral i jesi puk tvoi prez didine učinil,

14. Zato jur nimaš veće ljudi žerati ni puka prez ostanka činiti, govori gospodin, gospodin.

15. I ja ne ću da veće čuješ ovi prigovor od poganov i ne ćeš veće nositi poruganja poganov i činiti puk tvoi prez ostanka, govori gospodin, gospodin.

16. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

17. Ti, človičaski sinu, dokle još kuća Izraelska u svojoi zemli bivaše i onu onečišćevaše ž ńih žitkom i činenjem, da ńih žitak pred manom biše kako smrad žene u ńe bolezni:

18. Tada izsipah gńiv moi na ńe radi krvi, ku u zemli prolivahu tere ju onečišćahu ž ńih idoli.

19. I ja je razkropih meju pogane i razpraših je po zemliah i osudih je po ńih žitku i dugovanju.

20. I držahu se kako pogani, kamo godir doidoše, i oskvrńivahu moje sveto ime, da se od ńih govoraše: to li jest gospodań puk, ki je bil posilien preseliti se iz svoje zemlie?

21. Ali ja ga pomilovah radi svetoga imena moga, ko kuća Izraelska proklińaše meju pogani, kamo dohajahu.

22. Zato reci kući Izraelskoi: Ovako govori gospodin, gospodin: ja toga ne činim za vašu volju, vi od kuće Izraelske, nego za volju moga svetoga imena, ko ste vi prokleli meju pogani, h kim ste prišli.

23. Jer ja hoću moje veliko ime, ko je od vas meju pogani pogrjeno, ko ste vi meju ńimi pogrdili, posvetiti. I pogani hote poznati, da sam ja gospodin, govori gospodin, gos(*podin*), kad se pred ńimi nad vami izkažem, da sam svet.

24. Jer vas hoću iz poganstva izpeliati i kupiti vas iza vsih zemal i opet uvesti u vašu zemlju.

25. I poškropiti vas čistom vodom, da čisti budete od vse nečistoće vaše, i hoću vas očistiti od vsih vaših idolov. Kriplenie i obitovanje.

26. I hoću vam novo srce i novi duh dati i izvaditi van iz plti vaše kamenito srdce i dati vam plteno srce.

27. Ja vam hoću dati duh moi i hoću iz vas učiniti ljude, ki budu živili u zapovidah mojih i ovrševali pravdu moju i držali ju.

28. I hoćete bivati u zemli, ku sam dal otcem vašim, i hoćete biti puk moi, a ja bog vaš. Sup. 11.

29. Ja vas hoću od vse vaše nečistoće osloboditi i pšenicu zazvati i vnožati ju i ne ću da niedna dragińa na vas doide.

30. Ja hoću saad na stablih i žito na poliu umnožiti, da vam se veće pogani ne budu rugali z dragińom.

31. Onda hoćete na vaš zali žitak pomisliti i na vaše dugovanje, ko ne biše dobro, i hoćete se grihov vaših i idolatrie kajati.

Digitized by Google

32. To hoću učiniti, ne za vašu volju, govori gospodin, gospodin, da znate, nego vam se bude sramovati i začrvlieniti nad vašim žitkom, vi od kuće Izraelske.

33. Ovako govori go(*spodin*), gospodin: v ono vrime, kad vas očistim od vsih vaših grihov, tako hoću varoše opet napuniti i pustińe hote opet zidati se.

34. Pusta ze*m*lia hoće opet orati se, zato da biše opušćena, da budu vsi videli, ki mimo gredu,

35. I govorili: ova zemlia biše opušćena, a sada je kako lip travnik, i vaši varoši bihu razvalieni, prazni i pusti, a sad su tvrdo uzidani.

36. I ostali pogani okol vas hote poznati, da sam ja gospodin, ki zida ča je razdrto i sadi ča je pokvareno. Ja gospodin to govorim i takoje činim.

37. Ovako govori gospodin, gospodin: ja se hoću opet ozvati kući Izraelskoi, da se nad ńimi izkažem i ja je hoću umnožati, kako človičasko stado.

38. Kako sveto stado, kako stado u Jerusolimu na ńih tvrdinah. Tako hote razvalieni varoši puni biti človičaskih stadov i hote poznati, da sam ja gospodin.

Kap. XXXVII.

Da Izrael, to jest, puk božji, ima opet ponovlien biti, svidoči prorok z iednim vienjem va uskrsnutju mrtvih.

1. I ruka gospod*ń*a doide vrh mene i izpelia me va*n* po duhu gospodńe*m* i posadi me na široko polie, ko biše puno kosti.

2. I popelia me povsuda po ńe*m*, i evo vele vnogo kosti ležaše na polju; i evo bihu kruto usahle.

3. I on reče meni: Ti, človičaski sinu, umiš li, da ove kosti opet hote oživiti? i ja rekoh: gospo(*dine*), gospodine, ti dobro znaš.

4. I on mi reče: prorokui od ovih kosti i reci ńim: vi suhe kosti, poslušaite rič gospodńu.

5. Ovako govori gospodin, gospodin od ovih kosti: evo hoću ja duh u vas udahnuti, da oživete.

6. Ja vam hoću žile dati i činiti, da mesom obrastete i hoću vas kožo*m* oditi i dati va*m* duh, da opet oživete i hoćete poznati, da sam ja gospodin.

7. I ja prorokovah, kako mi biše zapovidano, i evo ničto šumiše, kad prorokovah, i evo se gibahu i opet se kosti zajedno spraviše, vsaka k svojoi kosti.

8. I ja pogledah i evo rastihu žile i meso okol ńih, i on je pokri kožom. Ali još ne biše duha v ńih.

9. I on mi reče: prorokui k vitru, prorokui človičaski sinu i reci k vitru: Ovako govori gospo(*din*), gospodin: vitru, hodi simo iz četirih vitar i puhni va ove mrtve, da opet oživu.

10. I ja prorokovah, kako mi biše zapovidal. Tada doide duh va ńe i opet oživiše i dvigoše se na gore i ńih biše vele veliko množtvo.

11. I reče mi: ti človičaski sinu, ove kosti jesu vsa kuća Izraelska. Evo o*v*i sada govore: naše kosti jesu usahle i ufanje naše zgiblo i do čista poginusmo.

12. Zato prorokui i reci ńim: Ovako govori gospodin, gospodin: evo ja hoću vaša grobišća otvoriti i vas, puče moi, iz ńih izvaditi i dopeliati vas u zemlju Izraelsku.

13. I hoćete poznati, da sa*m* ja gospo(*din*), kad vaša grobišća otvorim i vas, puče moi, iž ńih izvedem.

14. I hoću duh moi u vas udahnuti,

Digitized by Google

da opet oživete, i posaditi vas u vašu zemlju, i hoćete poznati, da sam ja gospodin. Ja to govorim tere ispuńujem, govori gospodin.

15. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

16. Ti, človičaski sinu, vazmi jedno drvo i napiši na-ń žudeje i sinove Izraelske zajedno ž ńih podložnici i vazmi još jedno drvo i napiši na-ń Jozepha, to jest, drivo Ephraimovo i vse kuće Izraelske spored ž ńih podložnici.

17. I postavi jedno k drugomu, da jedno drvo bude v ruki tvojoi.

18. I ako bude puk tvoi tebi govoril i rekal: ne-ć li nam pokazati, ča ti z ovim znamenuješ?

19. Tako im reci: Ovako veli gospodin, gospodin: evo ja hoću drvo Jozepha, ko je v ruki Ephraimovoi, vazeti spored ž ńihovimi podložnici, narod Izraelski, i hoću je k drivu Jude postaviti i jedno drvo ž ńih učini(*ti*), i jedini hote biti v ruki mojoi.

20. I tako drži drva, na ke si pisal, v ruci tvoioi, da vide.

21. I reci ńim: Ovako govori gospodin, gospodin: evo ja hoću sinove Izraelske izmei pogan, kamo su se preselili, izpeliati; i hoću je odavsuda kupiti i opet u ńih ze*m*lju dopeliati.

22. I hoću jednak puk iz ńih učiniti u zemli, na gori Izraelskoi, i oni vsi zajedno hote jednoga kralia imeti i ne te veće dvoi puk ni u dva kralievstva razdilieni biti.

23. I ne te se takoje veće onečistiti ž ńih idoli i gńusotami i vsakojačkimi grihi. Ja im hoću pomoći iz vsih krajev, gdi su sagrišili, i hoću je očistiti; i hote biti puk moi, a ja bog ńihov.

24. I sluga moi David hoće ńih krail i ńih vsih jedini pastir biti. I hote živiti u mojoi pravdi i ovršiti zapovid moju i izpuniti ju.

25. I oni hote opet u zemli bivati, ku sa*m* slugi mojemu Jakovu dal i v koi su bivali otci vaši, oni i ńih ditca i ńih vnuki hote va ńoi bivati va-veki; i moi sluga David ima biti ńihov vikovični poglavnik.

26. I hoću š ńimi zavez mira učiniti, ki ima biti jedan večni zavez š ńimi, i hoću je uzdržati i umnožiti i moia svetińa ima mei ńimi biti u vike.

27. I ja hoću meju ńimi bivati i bog ńihov biti i oni imaju biti puk moi,

28. Da i pogani poznaju, da sam ja gospodin, ki Izrael posvećuje, kad svetińa moja meju ńimi bude va-vike.

Kap. XXXVIII.

Prodika suprot poganskim kralievstvom, ka su se suprot puku božjemu, budući jur oni iz Babilonske uze u svoju zemlju došli, nepriaznivo izkazali. I kako oni imaju biti kaštigani. I more se spodobno od krstjanske crikve i od *ń*e nasilnih progoniteli razumiti.

1. I rič gospod*ń*a uči*ń*ena bi k meni i reče:

2. Ti, človičaski sinu, obrni se suprot Gogu, ki je u zemli Magogovoi, i naivišńi poglavnik u zemli Meseh i Tubal, i prorokui od *ń*ega,

3. I reci: Ovako govori gospodin, gospodin: evo ja hoću nada te, Goge, ki si naivišni poglavnik od gospodina u Mesehu i Tubalu.

4. Evo te hoću simo prignuti ter ti postaviti uzdu va usta tvoja i izpeliati te sa vsim tvoim mnoštvom i końi i muži, ki su vsi dobro odiveni, i ńih je velik šereg, ki vsi šćite, šišake i meče nose.

5. Ti peliaš sobom Perse, Arape i Libiane, ki vsi šćite i šišake nose.

Digitized by Google

6. I k tomu Gomer i vse ńega mnoštvo zajedno z kućom Thogarme, ki je suprot polunoći, sa vsimi ńega šeregi. I peliaš velik puk s tobom.

7. Zato spravi se dobro, (*ti i*) vsi tvoji šeregi, ki su polag tebe, i budi ńih kapitan.

8. Po dugom vrimenu imaš biti pohojen. U poslidńe vrime hoćeš doiti va ovu zemlju, ka je meču oteta tere iz mnozih pukov zajedno jest skuplena, to jest, na gore Izraelske, ke su bile puste vnogo vrimena, a sada su izpeliani iz vnogih pukov i vsi siguro sta nuju.

9. Ti hoćeš simo priti i dohajati z velikom naglostjom i biti hoćeš kako oblak, da pokri[e]ješ zemlju, ti i vse tvoje mnoštvo i veliki puk (*corr. pro* pun) s tobom.

10. Ovako govori gospodin, gospodin: v ono vrime hoćeš to namisliti i hoćeš zlo u pameti imiti

11. I misliti: ja hoću na ovu zemlju prez zida navaliti i nada ńe doiti, ki pokoino i neskrbno živu, kako vsi oni, ki prez zida side i nimaju ni vrat ni klučanic,

12. Da budeš mogal robiti i pliniti i ruke tvoje postaviti na rasčińene varoše, va kih se opet prebiva, i na puk, ki je izmei pogan ukup spravlien, uhišil se u hranu i bašćinu, i stanuje nasred zemlie.

13. Kralievtvo Arabia, Dedan i trgovci na moru i vsi mogući, ki ondi jesu, hote h tebi reći: meni se vidi, da si sprave došal robiti i skupil si šerege tvoje na plin, da odneseš srebro i zlato, i skupiš živinu i blago i velik plin goniš.

14. Zato prorokuj ti, človičaski sinu, i reci Gogu: Ovako govori gospodin, gospodin: ni li tomu tako, da hoćeš oćutiti, kad bude ki puk neskrbno bival?

15. Tada hoćeš doiti iz tvoih krajev, to jest, od polunoćnih stran, ti i velik puk s tobom, vsi na końih, veliko množtvo i moguće;

16. I hoćeš simo putovati suprot puku momu Izraelskomu, kako oblak da zemlju pokrieš. To se hoće u poslidńem vrimenu sgoditi. A ja te hoću zato u moju zemlju pustiti, da me pogani spoznaju, kako ja tobom, o Goge, posvećen budem pred očima ńihovima.

17. Ovako govori gospodin, gospodin: ti si, od koga sam ja nikada govoril po slugah moih, prorocih va Izraelu, ki tada prorokovahu, da te hoću nada ńe pustiti.

18. I hoće se izgoditi u vrime, kad Gog doide na zemlju Izraelsku, govori gospodin, gospodin, hoće simo prispivati srd moi u mojem gńivu.

19. I ja to govorim u mojem gńivu i va ogńu srda moga. Jer ovako vrime hoće biti veliko drhtańe u zemli Izraelskoi,

20. Da pred obrazom moim drhtale budu ribe u moru, ptice pod nebom i zvirje na polju, i vse ča se gible i žive na zemli, i vsi ljudi ki su na zemli; i gore imaju biti zvrńene i vsi zidi i tini razpasti se.

21. A ja hoću suprot ńemu zvati meč po vsih moih gorah, govori gospodin, gospodin, da vsakoga meč bude suprot drugomu. Oni se imaju sami meju sobom klati.

22. I ja hoću suditi kugom i krviom i hoću dažjiti godinom, z velikimi tučami, ogńem i sumporom, vrh ńega i ńegovo množtvo i vrh veliki puk, ki je š ńim.

23. Tako hoću ja slavan i svet i poznan biti pred vnozimi pogani, da poznaju, da sam ja gospodin.

Digitized by Google

Kap. XXXIX.

Kako hoće biti grozovita kaštiga prvorečenih pukov.

1. I ti, človičaski sinu, prorokui suprot
Gog. Gogu i reci: Ovako govori gospodin, gospodin: evo ja hoću nada te, Goge,
ki si naivišńi poglavica u Mesehu i
Tubalu.
2. Evo te hoću simo nagnuti i vabiti
tere iz zemlie polunoćne izpeliati i neka doideš na gore Izraelske.
3. I hoću ti luk iz tvoje live ruke izbiti i iz tvoje desnice strile tvoje zavrići.
4. Na gorah Izraelskih hoćeš i ti i vse
tvoje vnožtvo pasti i z onim puko*m*, ki
*j*e polak tebe. Ja te hoću dati ptica*m*,
od kud godir lete, i zviro*m* na polju
jisti.
5. Ti imaš na polju ležati, jer ja gospodin, gospodin to govorih.
6. I ja hoću ogań vreći vrh Magoga
i vrh one, ki va otocih prez straha bivaju, i hote poznati, da sam ja gospodin.
7. Jer ja hoću moje sveto ime oznaniti meju moim pukom Izraelskim i ne
ću pustiti dalie moje sveto ime sramotiti, nego pogani imaju poznati, da sam
ja gospodin sveti u Izraelu.
8. Evo jur je prispilo i dogodilo se,
govori gospodin, gospodin: to je dan,
od koga ja govorih.
9. I purgari po varoših Izraelskih hote izhajati i ogań nititi i požgati oružje,
šćite, terevile, luke, strile, darde i duga
kopja, i hote sedam let š ńimi ogań nititi,
10. Da im ne bude potriba drva na
polju sići ni v (*pro* vz) gvozdu, nego
oružjem hote ogań nititi; i hote robiti
onih, od kih su porobleni, i pliniti onih,
od kih su pliń̓eni, govori gos(*podin*), gospodin.
11. I v ono vrime se hoće zgoditi, tada
hoću Gogu jedno misto dati za pogrebenje u Izraelu, to jest, dolac, kud se
k moru gre suprot istoku, tako da oni,
ki mimo gredu, budu se pred *ń*im strašili, budući ondi Gog sa vsim ńega množtvom zakopan, i hoće se zvati Gogovih
šeregov dolac.
12. A hoće je ku*ć*a Izraelska zakopavati sedam miseci vdilie, da se zemlia očisti.
13. I vas puk hoće nad ńimi imiti ča
kopati i hote hvalu zaslužiti, da sam ja
oni dan gospodstvo moje izkazal, govori
gos(*podin*), gospodin.
14. I hote uhode odlučiti, ki budu vsevdil po zemli okolo hodili, (*i*) z onimi ki
mrtve zakopivaju, zakopati ostale u
zemli, da se očisti; nakon sedam miseci hote iskati.
15. I oni, ki budu zemlju obhajali
i vide človičju kost, hote ondi obrok
učiniti, dokle je on, ki mrtve kopa, u
dolac Gogovih šeregov zakopa.
16. I varoš se ima takoje zvati Hamona. Tako hote zemlju očistiti. Hamona mnoštvo ili velik kup.
17. Zato ti, človičaski sinu, ovako govori gospodin, gospodin: reci vsim ptica*m*, odkud godir lete, i vsim zvirom
na polju: skupite se i hodte simo, naidite se povsuda spravni k mojemu posvetilišću, ko vam kolie*m*, veliko posvelilišće na gori Izraelskoi, i žerite meso
i pi*j*te krv.
18. Meso jakih imate jisti i piti krv
poglavnikov na zemli, ovnov, jańcev,
jarcev, volov, ki su vsi zajedno tusti i
dobro pitani.
19. I hoćete tusto jisti, da puni budete i krv piti, da se opianite od posvetilišća, ko vam koliem.
20. Nasitite se jur pri mojem stolu
końev, końikov, jakih i vsakojačkih
voinikov, govori gospodin, gospodin.

Digitized by Google

21. I ja hoću moje gospodstvo meju pogane raznesti, da vsi pogani vide moi sud, ki sam osudil, i ruku moju, ku sam na ńe postavil,

22. I tako kuća Izraelska pozna, da sam ja gospodin bog ńihov od ovoga dne i naprvo;

23. I da pogani poznaju, kako je kuća Izraelska radi ńih sagrišenja odpeliana, i da bihu meni sagrišili. Zato sam ja obraz moi pred ńimi sakril i predal je v ruke ńihovih suprotivnikov, da ńim biše vsim zajedno mečem poginuti.

Ovdi jest, da je Gog radi grihov naših tako moguć i ima vnogo sriće i obladanja.

24. Ja sam ńim učinil, kako su ńih grihi i prestuplienia zaslužila, i tako obraz moi sakril pred ńimi.

25. Zato govori gospodin, gospodin: sada hoću uzu Jakovlievu obratiti i smilovati se na vsu kuću Izraelsku i za volju svetoga imena moga.

26. A oni hote ńih prigovor i vse ńih grihe, s kimi su suprot meni sagrišili, nositi, kad jur budu siguro u ńih zemli bivali, da je nigdor ne straši.

27. I kad je opet izmei pukov izpeliam tere iz orsagov nepriatelov ńihovih skupim i ja meju ńimi posvećen budem očima vnozih poganov,

28. Tako hote poznati, da sam ja gospodin, bog ńihov, ki je činih meju pogani odpeliati i opet je v' ńih zemlju skupiti i nijednoga mei ńimi ondi ne pustih.

29. I ne ću obraz moi veće pred ńimi sakrivati, jer sam duh moi na kuću Izraelsku izlil, govori gospodin, gospodin.

Kap. XL.

Va ovom i v drugih naslidujućih kapit. do konca jest proroku po jednom vijenju očitovano, kako ima grad Jerusolim i tempal opet sazidan i zemlia otvorena biti. Ali bude z ovimi zvanskimi besidami i lipota i dika crikve Isukrstove i spasenje onih, ki va Isukrsta viruju, priličena (priliusena).

1. V dvadeset i petom litu sužanstva našega, na početak lita, deveti dan miseca, to jest, četrnaisto lito, buduć varoš jur obladan, ravno oni dan doide ruka gospodinova vrhu mene i dovede me ovamo

2. Po božjemu vienju, to jest, u zemliu Izraelsku, i posadi me na vele visok vrh, na kom biše kako sazidan varoš od poludne simo.

3. I kad me onamo donese, evo biše jedan muž, koga prilika biše kako mido; on imiaše prtenu vrvcu i mirnu šibu v rukah i staše meju vrati.

4. I on mi reče: ti, človičaski sinu, gledai i poslušai nadstoino i gledai ravno, ča ti hoću ukazati. Jer si (*pro* jesi) zato simo donesen, da ti to ukažem, da ti vse to ovdi vidiš i navistiš kući Izraelskoi.

5. I evo biše jedan zid izvan hiše okrugal okolo, i on muž (muff) imiaše mirnu šibu v rukah, ka biše šest lakat duga; i vsaki lakat biše dlanom dali nego općeni lakat. I on primiri sazid u širinu jednu šibu, i višinu takaiše jednu.

6. I doide k vratom, ka bihu suprot istoku, i vzaide gori po skalah i primiri prage na vratih, vsaki prag jedan prut širok.

7. I komore, ke bihu na oba boka poli vrat, premiri on takoje u dužinu jedan trst i po širini jednu; i prostor meju komorami biše pet lakat prostran. I premiri takoje prage na vratih iznutra jednu trst.

8. I prage iznutra na vratih jednu trst.

9. I primiri vratnicu na vratih osam

Digitized by Google

lakat i nadvratnice dva lakta i vratnicu znutrńu.

10. A komore bihu na vsakoi strani tri, nad vrati suprot istoku, jedna tolika koliko i druga, stahu na oba kraja jednake navratnice.

11. Potom primiri širinu vratnic na vratih, to jest, deset lakat, a dužina vrat trinadeste lakat.

12. I naprid nad komorami biše prostor na oba kraja jednoga lakta, a komore bihu šest lakat na oba kraja.

13. I k tomu bihu vrata od krova komore tja do krova vrat dvadeset i pet lakat široka, i jedna vrata stojahu suprot drugim.

14. On učini takoje uzhode šestdeset lakat i pred vsakim *u*shodom jedan pristrišak nad vrati okolo.

15. I tja do prostora v'*n*utrńim vratom, kuda se vnutar gre, biše pedeset lakat.

16. I bihu vsi obločići u komorah i ushodih znutra nad vrati okolo. Tako bihu takoje obloki znutra na salah okolo, i na uzhodih bihu izdubeni tegi.

17. I popelia me dalie k zvanskomu dvorišću, i evo bihu komore i pod učińen u dvorišću okolo, i trideset komor na podu.

18. I biše viši pod nad vrati tako dug, kako vrata na dolińem podu.

19. I on zmiri širinu sdoleńih vrat pred vnutrńim dvorom, izvana sto lakat, oboje suprot istoku i polunoći.

20. I zmiri takoje vrata, ka bihu suprot polunoći u zvańskom dvorišću po dalińi i širini.

21. Ta imiahu takoje na vsaku stran tri prebivališća, i imiaše svoje shode i prostore ravno tolike, kako u prvih vratih, pedeset lakat dalińa, a širina dvadeset i pet.

22. I imiaše takoje svoje obloke i svoje prostore i svoje izdubene palme, ravno kako vrata suprot istoku, i imiaše sedam stupiń, kuda se gori grediše, i pred ńimi svoi prostor.

23. I (*bihu*) vrata u znutrńem dvorišću suprot vratom, ka bihu suprot polunoći i istoku; i zmiri sto lakat od jednih vrat do drugih.

24. Potom popelia me suprot poludne, i evo ondi bihu takoje jedna vrata suprot poludne; i on zmiri zhode i prostore ravno kako i druge.

25. Ti imiahu takoje obloke i predhižišća, ravno kako oni obloki, pedeset lakat duga, i dvadeset i pet široka.

26. I biše takoje sedam stupiń gori i pred ńim prostor i izdubene palme na ńega zhodih na vsakoi strani.

27. I zmiri takoje vrata u znutrńem dvorišću suprot poludne, to jest, sto lakat od jednih poluda*ń*ih vrat do drugih.

28. I popelia me dalie skroz poludańa vrata u vnutrńe dvorišće i zmiri ona ista vrata suprot poludne, ravno tolika koliko druga,

29. Ž ńe komorami, shodi i prostori, i z obloki s prostori pred ńimi, ravno toliki, koliki ini okolo, pedeset lakat dugi i dvadeset i pet široki.

30. I biše jedna sala okolo dvadeseti i pet lakat duga i pet lakat široka.

31. Ona stojaše spred suprot zvanskomu dvorišću i imiaše takoje izdubene palme na ushodih, a osmimi stupińami se grediše gori.

32. Potom popelia me k' jutrńim vratom suprot istoku i zmiri je ravno tolika, kako druga,

33. Ž *ń*e komorami, zhodi i prostori i ńega obloki okolo, ravno toliki, kako ini, pedeset lakat dugi i dvadeset i pet široki.

34. I biše takoje jedna sala suprot zvanskomu dvorišću i izdubene palme

Digitized by Google

na shodih na oboih stranah, i osam stupiń gori.

35. Po tom popelia me k vratom suprot polunoći i zmiri-e kako druga,

36. Ž ńe komorami, zhodi i prostori, i obloki okolo pedeset lakat dugi i dvadeset i pet široki.

37. I imiaše takoje jedan prostor suprot zvanskomu dvorišću i zdubene palme na zhodih, na oboih stranah i osam stupiń gori.

38. I doli na shodih na vsakih vratih biše jedna komora z iednimi vrati, gdi se posvitilišća žgahu.

Komora. Bihu hrami. ki u evanjeliju zovu se gazofilacij, to je božji hram. Tih istih biše vnogo: niki bihu za redovnike, niki za levite, niki za onih, ki pojahu, u kih hranahu ńih sasude i svite. A niki bogati stavliahu ńih pinezi, žito i drugo ča k ofru i k božjoi službi hranahu, kako i pri nas sakristia.

39. A na prostoru pred vrati stahu na vsakoi strani dva stola, na kih se žrtvi prikazališća i posvetilišća imihu klati.

40. I simo gori k boku, kud se gori gre k vratom suprot polunoći, stahu takoje dva stola i na drugoi strani pod prostorom od vrat takoje dva stola.

41. Tako stahu na vsakoi strani pred vrati četiri stoli, to jest osam stolov zajedno, na kih se koliaše.

42. I oni četiri stoli učińeni za pečene žertve bihu od zrizanoga kamika, poldrugi lakat dugi i široki i jedan lakat visoki, na ki se stavliaše vsaka sprava, s kom se pečene žertve i druga prikazališća kolju.

43. I obhajahu je daščice prignute vnutar, visoke jednu dlan, i na stole se imiaše meso ofrovano staviti.

44. I vani pred zvanskimi vrati bihu komore za one, ki poju, i v nutrńem dvorišću: jedna na kraju poli vrat polunoćnih, ta staše suprot poludne; druga na strani suprot istoku, ta gledaše suprot polunoći.

45. I on reče meni: komora suprot poludne pristoji redovnikom, ki u kući služiti imaju;

46. A komora suprot polunoći pristoji redovnikom, ki pri oltaru služe. To su sinove Zadoka, ki sami meju sinovi Levi pred gospodina imaju stupiti, da mu služe.

47. I zmiri prostor u kući, to jest sto lakat dug i sto lakat širok, na četvero, i oltar staše ravno zvana pred templom.

48. I popelia me vnutar u prostor templa i zmiri prostor pet lakat na vsaku stran i vrata tri lakte široka na vsaku stran.

49. A prostor biše dvadeset lakat dug i jedanadeste širok, i imiaše stupine, s kimi se gori grediše, i stahu stupi zdola pod shodi, na vsakoi strani jedan.

Kap. XLI.

1. I popela me vnutar u tempal i zmiri zhode na tinu; ti bihu od vsake strane šest lakat široki, koliko godir biše široka kuća.

2. I vrata bihu deset lakat široka, a tini od oboih stran na vratih biše vsaki pet lakat širok. I on zmiri prostor u templu, ki imiaše četrdeset lakat po dalini i dvadeset po širini.

3. I poide vnutar iznutra i zmiri vrata, dva lakta, i vrata imiahu šest-lakat, širina vrat sedam lakat.

4. I on izmiri dvadeset lakat po dalini i dvadeset po širini u templu i reče meni: ovo je naisvetije.

5. I zmiri tine kuće, šest lakat visoko, na kih bihu shodi povsuda okolo razlučeni u komore, ke bihu povsuda četiri lakte široke.

6. I onih komor biše na vsakoi strani trideset i tri, jedna za drugom, i bihu stupi zdola pod tinom u kući, povsuda okolo, ki je podpirahu.

7. I nad tini biše još veće shodov okolo i gori bihu širi shodi, da se iz

Digitized by Google

zdolenih u sridńe, i iz sridńih u naiviše gredište.

8. I biše jedan šest lakat nad drugim.

9. I širina goreńih shodov biše pet lakat i stupi držahu shode u kući.

10. I biše od jednoga tina kuće do drugoga dvadese(*t*) lakat.

11. I bihu dvoja vrata na pužu gori, jedna suprot polunoći, a druga suprot poludne. I puž biše pet lakat širok.

Puž jest skala, ka se v okruglo zavia, kako torkulni stupi.

12. I zid suprot zapadu biše sedamdeset pet lakat širok i dvadeset lakat dug.

13. I on premiri dalinu kuće, ka imiaše povsuda sto lakat, zid i ča na ńem biše.

14. I širina spreda v kući suprot istoku, z onim ča se na ńoi držaše, biše takoje sto lakat.

15. I on primiri dalinu zidanja sa vsim ča na ńoi biše od jednoga kraja do drugoga; tako biše na vsakoi strani sto lakat z nutr*ń*im templom i salami u dvorišću,

16. Zajedno z vrati, obloki, kuti i trimi shodi i s pretińenjem povsuda okolo.

17. I premiri takoje, kako visoko biše od zemlie do oblokov i kako široki imiahu biti obloki; i premiri od vrat do naisvetijega zvana i iznutra.

18. I okolo po vsoi kući, od zdola počamši ter do gori, na vratih i na tinih bihu Herubini i izdubene palme pod Herubi učińeni.

19. I vsaki Herub imiaše dvi glave, na jednoi strani kako človičaska glava, a na drugoi kako lavova glava.

20. — — — — — *(omissum)*

21. I vrata u templu bihu na četiri kuti, i biše vse lipo meju sobom slagano.

22. I driveni oltar biše tri lakte visok i dva lakta (latka) dug i širok i *ń*egovi krai i vse strane bihu drivene. I on reče k meni: ovo je stol, ki ima pred gospodinom stati.

23. I vrata, oboja, u templu i na naisvetijemu,

24. Imiaše dvi vratnice, ke se otvarahu i zatvarahu.

25. I bihu takoje na ńih Herubini i izdubene palme kako na tinih. I pred ńimi bihu jaki kračuni suprot prostoru.

26. I bihu uski obliki i vnogo izdubenih palam okol prostora i po tinih.

Kap. XLII.

1. I izpelia me van k zvanskomu dvorišću suprot polunoći pod komore, ke bihu suprot fabriki, ka na te*m*plu višaše, i suprot templu polunoćnomu,

2. Ki prostor biše sto lakat dug a od vrat suprot polunoći pedeset lakat širok.

3. Dvadeset lakat biše suprot znutrńemu dvorišću i suprot podu ú zvańskomu dvorišću i trideset lakat od jednoga kraja do drugoga.

4. I znutra pred komorami biše prostor deset lakat širok pred vrati komornimi; to vse biše suprot polunoći.

5. I nad timi komorami bihu druge uže komore, jer prostor pred zdolienimi i sridńimi komorami ne biše velik.

6. Jer biše na tri pode a ne imiaše niednoga stupa, kako pristriški stupi imiahu, nego bihu priprosto jedna na drugu postavliene.

7. I zvansko dvorišće biše objeto jednim zidom, na kim stahu komore, ki biše pedeset lakat dug.

8. I komore stahu redom pedeset lakat po dalini na zvańskom dvorišću; a prostor pred templom biše sto lakat dug.

9. I doli pred komorami biše prostor suprot istoku, kada se iz zvanskoga dvorišća izhajaše.

10. I na zidu od istoka bihu takoie komore.

Digitized by Google

11. I biše pred ńimi prostor, kako pred onimi komorami suprot polunoći, i biše vse jednako dalinom, širinom, i vse ča na ńih biše kako ono zgora.

12. I suprot poludne bihu takoje ravno takove komore ž ńih vrati; i pred prostorom bihu vrata suprot poludne, h tim se dohaja od zida, ki suprot istoku stoji.

13. I on reče k meni: komore suprot polunoći i komore suprot poludne, suprot templu, ove pristoje k svetińi, va kih redovnici jidu, kad gospodinu posvećuju naisvetije posvetilišće. I imaju naisvetija posvetilišća, to jest, jilišne žrtve, grišne žrtve i dužne žrtve vnutri hraniti, jer je sveto misto.

14. I kad redovnici vnutar gredu, nimaju veće iz svetińe izaiti u zvańsko dvorišće, nego imaju prvo ńih halie, v' kih su služili, v' one komore od sebe staviti, jer su svete; i oditi se inimi ńihovimi haliami i potom izaiti mei puk.

15. I kad biše ovu kuću znutra vsu premiril, izpelia me van k vratom suprot istoku i zmiri od onih povsud okolo.

16. Suprot istoku izmiri pet sat trsti daline;

17. I suprot polunoći premiri takoje pet sat trsti daline;

18. Ravno tako suprot poludne premiri pet sat trsti.

19. I kad doide k zapadu, izmiri takoje pet sat trsti daline.

20. Tako imijaše zid, ki biše premiril na četvero: na vsaku stran pet sat trsti, da sveto od nesvetoga razlučeno bude.

Kap. XLIII.

1. I dopelia me opet k vratom suprot istoku.

2. I evo slava boga Izraelskoga doide od istoka i šumiše kako velika voda šumi; i biše vele svitlo na zemli od ńegove slave.

3. I biše ravno kako ono videnje, ko bih nad vodom Hebarom vidil, kad doidoh, da ima varoš biti razoren Tada padoh doli na obraz,

4. I slava gospodńa vnide v' kuću vrati suprot istoku.

5. Tada me dvignu niki vitar i donese me u vnuterńe dvorišće; i evo slava gospodńa napuńivaše kuću.

6. I ja čuh jednoga s manom govoreći van iz kuće i jedan muž staše pri meni.

7. On mi reče: ti človičaski sinu, to je misto moga pristolja i misto potplat nog moih; gdi hoću ja va vike bivati meju sinovi Izraelskimi. I kuća Izraelska nima veće moje sveto ime onečistiti, ni oni ni krali ńih ž ńih kurbenstvom i s trupi ńihovih kraliev po ńih (ńik) višinah,

8. Ki su ńih prage na moje prage, ńih vratnice na moje vratnice postavili, da ne biše nego jedan tin meju manom i ńimi. I jesu tako sveto moje ime onečistili ž ńih nečistoćami, ke čińahu. Zato sam je tako v srdu mojem pogubil.

9. A sada hote oni ńih kurbenstvo i trupi ńihovih kraliev daleko od mene odvreći i ja hoću va-veki meju ńimi bivati.

10. I ti, človičaski sinu, pokaži kući Izraelskoi tempal, da se sramuju sagrišenia svoga, i neka vazmu lipu priliku od ńega.

11. I kad se budu vsega svoga žitka sramovali, tako im pokaži kip i način kuće, i ńeje izhodišće i uhodišće, i vse ńe načini i redi, i vse ino, da poznaju

Digitized by Google

vse ńe načini, kipi i zakoni, i napiši-*j*m je, da se po ńih drže i čine.

12. A ovo ima biti zakon kuće na višini gore, koliko godir jest objel, ima naisvetije biti, to je zakon kuće.

13. A ovo je mira oltara po laktu, ki jest jednim pedńicem dali nego opći lakat. *Ń*ega noga jest lakat jedan visoka i jedan široka, i oltar dosiže gori tja do kraja, ki je jedan pedńic širok v okruglo. I to jest ńega višina.

14. I od noge na zemli do zdoleńega podslonka jest dva lakta visoko i jedan lakat široko; a od onoga maloga podslonka do većega podslonka jesu četiri lakti višine i jedan lakat širine.

Harel se zove božja gora. Ariel božji lav.

15. I Harel četiri lakti visok i od Ariela popriko četiri rogi.

16. A Ariel biše dvadeset lakat dug i dvadeset širok na četvero.

17. I naivišńi podslonak biše četrnadeste lakat dug i četrnadeste širok na četvero; i jedan privratak obhajaše posvuda okolo, pol lakta širok, i ńega noga biše jedan lakat visoka i ńega stupińe bihu suprot istoku.

18. I on reče k meni: ti človičaski sinu, ovako govori gospodin, gospo(*din*): ovo imaju običai oltara biti oni dan, kad je stvoren, da se žgane žrtve na-ń stavliaju i krvjom poškrope.

19. I redovniko*m* Levi od simena Sadokova, ki preda me stuplia da mi služe, govori gospodin, gospodin, ti imaš dati jednoga mlada junca za posvetilišće.

20. I imaš vazeti od one krvi i ńom poskropiti ńega četiri rogi i četiri kuti na naivišńem podslonkom i okol krajev okolo, i tako ga hoćeš blagosloviti i z bogom umiriti.

21. I vazmi junca od posvetilišća i sažgi ga na jednom mistu u kući, ko je na to odlučeno, van iz svetińe.

22. A drugi dan imaš jednoga kozla posvetiti neoskvrńena misto posvetilišća, i oltar onim posvetiti, kako je i z juncem od grihov očišćen.

23. I kad je to očišćenje od grihov ovršeno, imaš mlada neoskvrńena junca ofrati i jednoga ovna iz stada neoskvrńena,

24. I imaš je oba pred gospodinom ofrati; a redovnici soliom potrusiti je i tako je gospodinu ofrati misto posvetilišća.

25. Tako imaš sedam dan, vsaki dan jednoga kozla misto posvetilišća prikazati, i oni imaju mlada ovna i junca iz stada, oba neoskvrńena, ofrati.

26. I imaju sedam dan oltar od grihov izprati i očistiti ga i ńegove ruke napuniti.

27. I nakon onih sedam dan imaju redovnici osmi dan i potle vsevdil na oltaru vaše pečene žrtve i hvalna ofrati. Tako vam *h*oću milostiv biti, govori gospodin, gospodin.

Kap. XLIIII.

1. I opet me popelia k vratom zvanske svetińe suprot istoku, ali bihu zatvorena.

2. I gospodin reče k meni: ova vrata imaju zatvorena stati i ne otvoriti se, i niedan nima ńimi prohajati, nego sam gospodin bog Izraelski ima ovuda prohajati, i imaju biti zatvorena,

3. Zvan poglavice, jer poglavica ima pod ńimi siditi, da jisti bude kruh pred gospodinom; skrozi salu ima vnutar proiti i ńom opet izaiti.

4. Potom popelia me k vratom suprot polunoći pred kuću i ja pogledah, i evo kuća gospodńa biše puna slave gospodńe. I padoh na obraz moi.

Digitized by Google

5. I gospodin mi reče: ti človičaski sinu, gledai ravno i poslušai vse, ča ti hoću reći od vsih običai i zakonov kuće gospodńe; i gledai ravno, kako se vnutar vhaja i na vse izhode svetińe.

6. I reci neposlušnoi kući Izraelskoi: Ovako govori gospodin, gospodin: vi veće činite, vi od kuće Izraelske, sa vsimi nečistoćami vašimi;

7. Jer peliate tuje ljude neobrizana srdca i neobrizane plti u moju svetińu, kimi kuću moju oskvrńujete. Kad vi kruh moi, tuššćinu i krv ofrujete i razlamate tako zavez moi z nečistoću vašu,

8. I ne izpunujete običaja svetińe moje, nego činite sami sebi nove običaje u svetińi mojoi.

9. Zato ovako govori gospodin, gospodin: nijedan tuji neobrizana srca i neobrizane plti nima ulisti u moju svetińu iznei vsih tujih, ki su meju sinovi Izraelskimi.

10. I još takoje ni leviti, ki su od mene odstupili, zajedno sa Izraelom od mene zabludili za ńihovimi idoli, zato ńim je nositi grihe svoje.

11. A oni imaju u mojoi svetińi služiti na službah pri vratih kuće i kući služiti; i imaju meni prikazališće i ine žrtve, ke puk donese, klati i stati pred redovnici, da ńim služe.

12. Zato, da su ńim služili pred ńihovimi idoli i zmutili Izraela na sagrišenie, zato sam ruku moju vrhu ńih prostrl, govori gospodin, gospodin, da im je ńih grihe nositi.

13. I nimaju se k meni približati, da u redovničtvu budu, ni doiti k nie[je]dnoi mojoi svetińi, k naisvetiemu; nego prigovor svoi nositi i svoje gńusote, ke su činili.

14. Zato sam je učinil stražce po vsih službah v kući i na vse, ča se va ńoi ima opravlati.

15. A redovnici izmeju levit, sinove Zadoka, ki su običaje svetińe moje držali, kad sinove Izraelski od mene odstupiše, ti isti imaju preda me stupiti i služiti mi i pred manom stati, da mi tušćinu i krv ofruju, govori gospodin, gospodin.

16. I imaju ulisti v' moju svetińu pred moju trpezu i služiti mi i moi običai ovrševati.

17. I kad budu htili poiti vratmi znuterńega dvorišća, imaju se platnenimi halinami oditi i ništar vunena na sebi imiti, dokle u vratih u znuterńem dvorišću služe.

18. I imaju platnenu diku na ńih glavah imiti i s platnenu obvezaču okol ledav, i imaju se v potu opasivati.

19. I ako kada budu hotili u zvansko dvorišće k puku izaiti, imaju svući se iz onih halin, v kih su služili, i postaviti je u komore svetine i oditi se inimi halinami i ne posvetiti puk u ńih vlašćih svitah.

20. Glavu svoju nimaju obriti ni dati vlasom slobodno rasti, nego vlasi v okolo obstrići.

21. I niedan redovnik nima vino piti, kad imaju u znutrńe dvorišće ulisti.

22. I nimaju nijednu vdovicu ni ostavlienu pozakoniti, nego divoiku od simena kuće Izraelske, ili koga redovnika zapušćenu vdovicu.

23. I imaju puk moi učiti, da znaju razlog držati meju svetim i nesvetim, i meju čistim i nečistim.

24. I ako ko dugovanje preda ńe doide, imaju oni stati i suditi i po moih pravdah dosuditi i ovršiti običaje i zapovedi moje i držati vse moje blagdane i sobote moje posvetiti.

Digitized by Google

25. I nimaju k niednomu mrtvacu poiti i onečistiti se, nego samo k otcu i k materi, sinu ili hćeri, bratu ili sestri, ka ne biše još udana; nad timi se mogu onečistiti.

26. I za ńega očišćenije imaju se broiti sedam dan.

27. I kad opet vnutar k svetińi grede u znutrńe dvorišće, da u svetińi služi, ima on svoje posvetilišće ofrati, govori gospodin, gospodin.

Otačastvo redovnikov.

28. A otačastvo, ko imaju imiti, hoću ja sam biti. Zato nimate ńim dati niedne vlašće zemlie u Izraelu, jer sam ja ńih otačastvo.

29. Oni imaju svoju hranu imiti od jilišnih žrtvi i posvetilišć i prikazališć i vse obećano u Izraelu ima ńihovo biti.

30. I vsaki prvi plod i prvo roistvo od vsih posvetilišć imaju redovnikov biti. Vi imate takoje redovnikom dati prvine od vsega ča se ji, da blagoslov ostane u kući tvojoi.

31. A ča je mrcina ili razdrto, budi od ptic ili zvirov, toga nimaju redovnici jisti.

Kap. XLV.

1. I kad vi jur ovu zemlju ždribi razdilite, i tako imate jedno prikazališće od zemlie razlučiti, ko ima biti bogu sveto, dvadeset i pet tisuć trstov dugo, i deset tisuć široko; prostor ima svet biti, dokle doseže.

2. I od toga ima se raztirati k svetińi pet sat trstov u četvero i k tomu slobodan prostor okolo pedes(e)t lakat.

3. I na onom prostoru, ki jest dvadeset i pet tisuć trstov dug i deset tisuć širok, ima svetińa stati i naisvetije.

4. A ostalo od posvećene zemlie ima redovnikom pristojati, ki u svetińi služe, i stupaju pred gospodina da mu služe, da imaju prostor h kućam, ima takoje sveto biti.

5. A leviti, ki pred kućom služe, imaju takoje dvadeset i pet tisuć trstov dugo, i deset tisuć široko imiti na ńih dil za dvadeset komor.

6. I varošu imate vi takoje jedan prostor ostaviti za vsu kuću Izraelsku, pet tisuć trstov široko i dvadeset i pet dug, pri razlučenim prostoru svetińe.

7. Poglavici imate takoje jedan prostor dati na oba kraja meju prostorom redovnikov i meju prostorom varoša, suprot zapadu i istoku; i imaju oba suprot istoku i zapadu jednaka po dalini biti.

8. Ta ima biti ńegov vlašći dil u Izraelu, da poglavice moji puku momu veće ča je ńih ne uzimlju, nego imaju zemlju pustiti kući Izraelskoi za ńih plemen.

9. Jer ovako govori gospodin, gospodin: vi ste dosta dugo činili, vi poglavice Izraelski, prestante jur od objisti i sile, i činite ča je dobro i pravo, i odnamite od puka moga vaše progańanje, govori gospodin, gospodin.

10. Vi imate pravu vagu, prav polovnik i pravu miru imiti.

11. Epha i Bath imaju jednaki biti, da jedan Bath ima deseti dil spuda držati i Epha takoje deseti del spuda, jer spudom se ima oboje miriti.

Epha jest mira pšenice. Bat je mira vina i ulja.

12. I jedan sekal ima dvadeset škofic imiti; i jedna mina čini dvadeset [i pet] seklov i dvadeset i pet seklov i pet na deste seklov.

Jedna mna ima ovdi šestdeset seklov, a jedan sekel dvi dragme, to je pri nas dvadeset širokih. Zato se imaju ti broi zračunati ukup.

13. Zato ovo ima biti posvetilišće, ko imate dvignuti, to jest, šesti del jedne Ephe, od jednoga stara pšenice, i šesti del Ephe od jednoga stara jačmena.

14. I od ulja imate dati jedan Bath, to jest deseti Bath od kora i deseti od spuda, jer deset Bathov čine jedan spud.

Digitized by Google

15. I takoje jednoga janca od dvi sto ovac iz stada paše Izraelske misto jilišne pečene i hvalne žrtve, za očišćenie za se, govori gospodin, gospodin.

16. Vas puk u zemli ima ovu žrtvu k poglavici Izraelskomu donesti.

17. I poglavica ima svoje jilišno, pečenu i pivnu žrtvu prikazati u blagdan, v' meni i v soboti, i u vsaki visoki praznik kuće Izraelske. I k tomu posvetilišća, jilišne, pečene i hvalne žertve žgati, za očišćenie kuće Izraelske.

18. Ovako govori gospodin, gospodin: prvi dan prvoga miseca imaš vazeti jednoga mlada junca neoskvrńena i svetińu posvetiti.

19. I redovnik ima vazeti od krvi posvetilišća i vratnice na vratih š ńom poškropiti i četiri kraji podshodnika oltara zajedno z vratnicami na vratih vńutrńega dvorišća.

20. Tako imaš takoje učiniti na sedmi dan miseca, ako je gdo zabludil ili zapelian, da kuću posvetite.

21. Na četrnaisti dan prvoga miseca imate vazam držati i sedam dan praznovati i kruh presan jisti.

22. I oni dan ima poglavica za se i za vas puk u zemli telca jednoga za grišnu žrtvu ofrati.

23. A onih sedam dan praznika ima vsaki dan gospodinu pečenu žrtvu žgati, pače sedam telac i sedam čistih ovnov; i jednoga kozlića za grišnu žrtvu.

24. A misto jilišne žrtve on ima jednu Ephu k jednomu telcu i jednu k' ovnu prikazati; i jedno vidro ulia k' jednoi Ephi.

25. Na petnadesti dan sedmoga miseca ima sedam dan vdilie praznovati, ravno kako onih sedam dan, i prem tako držati s pečenimi posvetilišći i jilišnimi žrtvi zajedno z uliem.

Kap. XLVI.

1. Ovako govori gospodin, gospodin: ova vrata na znutrńem dvorišću suprot istoku imaju šest dan dilavnih zatvorena biti, a v sobotu (i) o meni se ima otvoriti.

2. I poglavnik ima zvana pred vrata sale stupiti i zvana pri vratnic na vratih stati; i redovnici imaju ńih pečenu i hvalnu žrtvu prikazati; a on na pragu vrat moliti se i potom opet izaiti, a vrata imaju otvorena ostati tja do večera.

3. Po ta način takoje puk u zemli ima pod vratnicami onih vrat moliti se pred gospodinom v dan sobotńi i o menah.

4. A pečenu žrtvu, ku ima poglavica pred gospodinom prikazati v dan sobotńi, ima biti šest jańac čistih i jedan ovan čist;

5. I takoje jedna Epha jilišne žrtve k jednomu ovnu misto jilišne žrtve; a k jančemu jednu šaku punu jilišne žrtvi i takoje jedno vidro ulja k' jednoi Ephi.

6. A o meni ima on jednoga mlada čista telca ofrati i šest jańac i jednoga ovna, takoje čist;

7. I jednu Ephu k' telcu i jednu k ovnu misto jilišne žrtve. A k jancu, koliko more zauhititi, i takoje jedno vidro ulia k jednoi Ephi.

8. I kad poglavica vnutar gre, ima skrozi vrata sale vnutar proiti i onim putem opet izaiti.

9. A puk u zemli, ki pred gospodina dohaja na velike praznike i prohaja vnutar vrati suprot polunoći moliti se, ta ima opet izaiti vrati poludańimi; i oni ki vnutar gredu vrati poludańimi, ti imaju vrati polunoćnimi opet izaiti. I nimaju opet izaiti onimi vrati, kimi su ulizli, nego vsevdile naprid izaiti.

Digitized by Google

10. A poglavica ima š ńimi (*corr. pro* ſsirimi) van i vnutar prohajati.

11. A u dan praznikov i velikih blagdanov ima se misto jilišne žrtve k jednomu juncu jedna Epha, i k jednomu ovnu jedna Epha prikazati, i k jancem koliko more zauhititi, i paće jedno vidro ulja k jednoi Ephi.

12. I ako bi poglavica hotil dobrovolnu žrtvu ili hvalni ofar gospodinu prikazati, imaju mu se vrata suprot istoku odtvoriti, da svoju pećenu i hvalnu žrtvu prikaže, kako ima običai v sobotu ofrati; i kad opet izaide, imaju se opet za ńim vrata zatvoriti.

13. I on ima vsaki dan gospodinu jednu pećenu žrtvu učiniti, to jest, jedno litno jańe čisto; ono ima vsako jutro prikazati.

14. I ima vsako jutro šesti dil od jedne Ephe misto jilišne žrtve na ńe postaviti, i treti del vidra ulja za pokapiti belu muku, gospodinu k jilišnomu žrtvu: to ima biti vikovična pravda od vsakdańega ofra.

15. I tako imaju oni jańca zajedno z jilišnom žrtvom i uljem vsako jutro prikazati, misto vsakdańe pećene žrtve.

16. Ovako govori gospodin, gospodin: kad poglavica ńegovim sinom jedan dar daa od ńega otačastva, ono ima ńegovim sinom ostati tere ga imaju sinovlim načinom posesti.

17. Da ako komu svomu slugi čto od otačastva svoga prikaže, to imaju oni posesti do slobodnoga lita; i onda opet poglavici pristoi. Jer ńega del samo ńega sinom pristoi.

18. Nima takoje poglavica puku ništar vazeti od ńih otačastva, ni je iz ńih bašćine izrinuti, nego ńega vlašće blago sinom svoim dati ima, da nigdor iz puka moga iz svoga vlašćega imenja ne bude prognan.

19. I popelia me pod prihod strane od vrat, suprot polunoći h komoram svetińe, ke redovnikom pristojahu; i evo, ondi biše jedan prostor u jednom kutu suprot zapadu.

20. I on reče k meni: ovo je misto, gdi imaju redovnici kuhati posvetilišće i prikazališće i jistvenu žrtvu peći, da im ne bude potriba van u zvańsko dvorišće nositi za posvetiti puk.

21. Potom popelia me van u zvańsko dvorišće i reče mi poiti u četiri kuti dvorišća,

22. I evo va vsakom kutu biše jedno dvorišćace za kaditi, četrdeset lakat dugo i trideset široko, vse četire jednake mire.

23. I obhajaše okol vsakoga jedan zidac, ondi bihu učińena ogńišća okolo pod zidom.

24. I reče mi: ovo je kuća, v' koi imaju kuhati sluge v' kući, ča puk bude prikazival.

Kap. XLVII.

1. I opet me popelia k vratom templa; i evo zviraše jedna voda izpod praga vrat suprot istoku, jer i vrata templa bihu suprot istoku. I voda tecise na desnu stran templa, mimo oltara, suprot poludne.

2. I popelia me zvana k vratom suprot polunoći od zvańskih vrat suprot istoku; i evo voda van izbiaše od desne strane.

3. I muž izajde van suprot istoku i imiaše mirnu vrvcu v rukah; i premiri tisuće lakat i popelia me po vodi, dokle mi do kitice dosigaše.

4. I premiri opet tisuće lakat i popelia

Digitized by Google

me progaziti, dokle mi do ledav dosegaše.

5. Tada premiri još tisuće lakat i bi tako duboko, da ne mogah veće dna dosegati; jer voda biše preduboka, da ju biše tribi proplivati i ne mogoh dna dotikati.

6. I on mi reče: ti človičaski sinu, to si jure vidil. I popelia me opet nazad po kraju potoka.

7. I evo bihu ondi vnoga stabla na kraju obiju strani.

8. I on reče meni: ova voda, ka suprot istoku izvira, hoće po poliu u more teći i iz jednoga mora v drugo; i kad u more doide, imaju one vode zdrave biti.

9. Pače vse, ča vnutri živc i gible se, kamo ovi potoki doidu, to ima živiti i hote vnogo rib imeti, i vse ima zdravo biti i živiti, kamo ovi potok doide.

10. I ribari hote na ńem stati, od Engedda tja do Englaima hote se mriže razpeti; jer hoće ondi vele vnogo rib biti, ravno kako u velikom moru.

11. A ribnice i lokve pri ńem ne te zdrave biti, nego slane ostati.

12. I na onom potoku na kraju na obe strane hote vsakojačka plodovita stabla rasti i ńih listje ne će uvenuti, ni ńih plod sagńiti; i hote vsaki misec nove sade roditi, jer voda ńih zvira iz svetińe. Ńih saad hoće k pići služiti, a ńih listje za likariju.

13. Ovako govori gospodin, gospodin: ovo su kraine, po kih vi imate zemlju razdiliti dvanadeste kolenom Izraelskim; jer dva dila pristoje kolinu Iozephovu.

14. I imate ju ravno razdiliti jednomu kako drugomu; jer sam ja ruku moju dvignul, ovu zemlju otcem vašim i vam za otačastvo dati.

15. Zato ovo je kraina zemlie suprot polunoći, počamši od velikoga mora, od Hetlona tja do Zedada.

16. To jest, Hemath, Berotha, Sibraim, ke su z Damaškom i s Hematom kraina, i Hazar-Titon, ki se Haverana tiču.

17. To ima biti mejaš od mora tja do Hazar-Enon, i Damašk i Hemat imaju biti kraišće suprot polunoći.

18. A krainu suprot istoku imate vi miriti meju Haveranom i Damaškom, i meju Gileadom i mei zemlju Izraelsku po Iordanu doli tja do mora suprot istoku. To ima biti kraina suprot istoku.

19. A krajne suprot poludne jesu od Thamara tja do Karbene vode u Kadesu i suprot vodi na širokom moru. To ima biti kraina suprot poludne.

20. I kraina suprot zapadu jest počamši od velikoga mora ravno do Hematha. To budi kraina suprot zapadu.

21. Tako imate vi zemlju razdiliti meju kolini Izraelskimi.

22. I kad ždrib vržete za razdiliti meju sobom zemlju, tako imate tuje, ki meju vami stanuju, i dicu mei vami goje, držati ravno kako domaće meju sinovi Izraelskimi.

23. I imaju takoje ńihov del zemlie imiti, vsak pod plemenom, pod kim biva, govori gospodin, gospodin.

Kap. XLVIII.

1. Ovo su imena kolen. Od polunoći, od Hethona suprot Hematu i Hazar-Enonu i od Damaska suprot Hematu, to ima Dan za svoi del imiti od istoka do zapada.

2. Polag Dana ima Aser svoi del imiti, od istoka do zapada.

3. Pri Aseru ima Nephthalim svoi dil imiti, od istoka do zapada.

4. Pri Nephthalimu ima Manases svoi dil imiti, od istoka do zapada.

Digitized by Google

5. Pri Manasu ima Ephraim svoi del imiti, od istoka do zapada.

6. Pri Ephraimu ima Ruben svoi dil imiti, od istoka do zapada.

7. Pri Rubenu ima Juda svoi del imiti, od istoka do zapada.

8. Pri Judi imate jedan del razlučiti, od istoka do zapada, ki *je* dvadeset i pet tisuć trstov dug i širok, jedan kus od dilov, ki od istoka do zapada dosežu, va ko*m* ima svetińa stati.

9. I od toga imate gospodinu jedan del razlučiti, dvadeset i pet tisuć trstov dug i deset tisuć širok.

10. I oni sveti del ima redovnikov biti, to *je* dvadeset i pet tisuć trstov dug suprot polunoći i poludne, i deset tisuć širok, suprot istoku i zapadu; i svetińa gospodńa ima ravno po sredu stati.

11. To ima biti posvećeno redovnikom, sinovom Zadokovim, ki su moi običai ovršili i nisu odpali sa sinovi Izraelskimi, kako su leviti odpali.

12. I ima tako ta razlučeni del zemlie ńih vlašći biti, v kom jest naisvetie iz kraine levit.

13. Leviti imaju takoje poli redovnikov kraine, dvadeset i pet tisuć trstov po dalini i deset tisuć po širini imiti; jer vsaka dalina ima imiti dvadeset i pet trsti, a širina deset.

14. I nimaju ništar od toga prodati ni promeniti, da prvina zemlie ne zgine; jer jest gospodinu posvećena.

15. A ostalih pet tisuć trsti po širini suprot dvadeset i petim tisućem po dalini, to ima neposvećeno biti za varoš, za stanovati v ńem, i za pristavišća. I varoš ima na posred vnutri stati.

16. I ovo ima ńih mira biti: četira tisuća i pet sat trsti suprot polunoći i poludne, ravno tako suprot istoku i zapadu takoje četiri tisuć i pet sat.

17. A pristava ima imiti dvisto i pedes(*e*)t trsti suprot polunoći i poludne, ravno tako suprot istoku i zapadu dvisto i pedeset.

18. A ostalo daline, poli razlučenoga i posvećenoga, to jest deset tisuć trsti suprot istoku i zapadu, to pristoji za uzdržanje onih, ki u varošu teže.

19. I težaki imaju iz vsih plemen Izraelskih u varošu težati,

20. Da vse razlučenje, onih dvadeset i pet tisuć trsti u četvero, bude sveto razlučenie, vlašće varoša.

21. A ča je ostalo na oba kraja pri razlučenom svetom dilu i pri delu varoša, to *je* dvadeset i pet tisuć trsti suprot istoku i zapadu, to ima vse poglavnika biti. A razlučeni sveti del i kuća svetińe ima na posred vnutri biti.

22. A ča je meju delom Levit i varoškim dilom, i meju krainu židovsku i krainu Jude i Beniaminovu, to ima poglavnika biti.

23. Potom imaju drugi plemeni biti: Beniamin ima svoi del imiti, od istoka do zapada.

24. A pri kraini Beniaminovoi ima Simeon svoi del imiti, od istoka do zapada.

25. Pri kraini Simeona ima Izakar svoi del imiti, od istoka do zapada.

26. Pri kraini Izakarovoi ima Sebulon svoi dil imiti, od istoka do zapada.

27. Pri kraini Sebulonovoi ima Gad svoi dil imiti, od istoka do zapada.

28. A pri Gadu jest kraina, suprot poludne, od Thamara tja do Karbene vode u Kades, i suprot vodi na širokom moru.

29. Tako ima zemlia biti razdilena za otačastvo meju plemeni Izraelskimi, i to ima ńih otačastvo biti, govori gospodin, gospodin.

Digitized by Google

30. I tako širok ima biti varoš če-
tira tisuća i pet sat trstov suprot polu-
noći.
31. I vrata varoša se hote zvati ime-
nij plemen Izraelskih, tri vrata suprot
polunoći, prva Rubenova, druga Jude,
treta Levi.
32. I takaiše suprot istoku četira tisu-
ća i pet sat trsti i takoje tri vrata, to
jest prva vrata Josephova, druga Be-
niaminova, treta Dana.
33. Suprot poludne takoje četira tisu-
ća i pet sat trsti, i takoje troja vrata,
prva Simeonova, druga Izakara, treta
Sebulonova.
34. I takoje suprot zapadu četira ti-
suća i pet sat trsti, i troja vrata, jedna
Gadova, druga Asurova, treta Nephta-
linova.
35. Tako ima vse v okolo imiti osam-
deset tisuć trsti; i tada se hoće varoš
zvati: ovdi jest gospodin.

Konac proroka Ezehiela.

Digitized by Google

PREDGOVOR

VRH DANIELA PROROKA D. MAR. LUT.

Daniel jest u Babiloniju došal pod kraliem Jojakimom.

Da priprosti i oni ki istorie ne znaiu ni umiju čtati ove kńige svet. Daniela dai nikoliko mogu razumeti, hoću ńim ja z ovim predgovorom jedno maliahno napućenje dati. Naiprvo kako je Daniel nikoliko lit pred razpom Jerusolimskim u Babiloniju došal pod kraliem Jojakimom, koga krail Nebukdonozor uhititi i svezati čini. I htiše ga u Babiloniju odpeliati i do konca se razmisli i čini ga ondi ostati, a popelia nike izmei naipoglavitijh ljudi (mei kimi jest Daniel takoje bil) i sasude iz templa sobom. Od vsega toga se nahodi u drugih kńigah kraliev na XXIIII. i u kroniki na XXXVI. kap.

Daniela žitak.

V prvom kapitulu predhaja jedan lip eksempal od žitka Danielova, kako svet, bogabojeći i kako velike i visoke vire suprot bogu on biše meju ťakovim smradnim poganskim žitkom i meju tolikimi žestokimi smutńami, ke mu biše sila u Babilonij vsaki dan viditi i čuti. Ter se je još tvrdo i stanovito udržal i vse to u srcu svojem obladal. Zato na kratko zatim nasliduje, kako mu je bog tako veliku milost izkazal i naiprvo duhovnim načinom visoko ga počtoval i mudrostjom i razumom nad vsimi ljudi daroval. I potom takoje svitovnim načinom uzveličil i vsa moguća velika čuda i činenja po ńem čini, da nam vsim pokaže, kako mu su dragi i vridni oni, ki ga se boje i va-ń ufaju. I vabi nas s tim velikim eksemplom vele priaznivo k božjemu strahu i viri.

Milost s. Daniela od boga izkazana.

Daniel je uzvišen na kripost vsim židovom.

V drugom kapit. začińe se Danielovo počtenje, ko imi svoi uzrok iz kralieve sańe, ku Daniel po božastvenom očitovanju iznaide i istumači. Zato je on poglavica po vsoj Babilonskoi zemli i biškup ili poglavnik nada vsimi duhovnimi i učenimi postavlien. Ča se takoje gdi godij za ukriplenje židovskomu puku, da u nevoli ne bezuťaju i da nestrplivi ne budu, kako da bi je bog zavrgal i svoje obitovanje od Isukrsta odvratil. Zato jest jednomu židovskomu sužnu tolikim kralievstvom vladati i nijednomu Babilonskomu takova oblast i čast dana nij. Ravno kako da bi na to svezan odpelan, da bude tako moguć gospodin i nad onimi, ki ga bihu uhitili i držahu u sužaństvu. Tako čudnovito vodi bog svoje virne i daje vnogo veće nego človik želiti more.

Četira kralievstva.

A sańa i ova prilika jest u kńigah od samoga Daniela svitlo izložena od četirih kralievstvi: kako jest prvo Asirisko ili Babilonsko, drugo Medsko i Persisko, treto velikoga Aleksandra i Grkov, četrto Rimlianov. Va tom izkladanju i mnanju jest vas svit jednak i

Digitized by Google

dila i ištorie poglavito svidoče. A od rimskoga kralievstva govori naiveće i naidale. Zato imamo z velikim nastojanstvom i pomñom poslušati. Rimsko kralievstvo.

Na koncu, gdi se začiñu želizne noge i nožni prsti razdilievati, on kaže tri kusi Nimškoga kralievstva. Prvi *je*, da su prsti razlučeni, a ništar mañe još početak od želizne noge uzdrže. Ravno kako u človičaskom tilu prsti nožni se razlučuju a zato li noge rastu i k nogi pristoje, tako jest Rimsko kralievstvo razdileno, kad Špaña, Franca, Anglia i drugi deli od ñega se odtrgoše; da zato li je izraslo i kako cip presajeno ili (kako govore) preneseno od Grkov na Nimce. Tako da je zato želizni običai ovdi ostal. Jer ima još svoje kite, službe, pravde i zakoni, kako i nikada. Zato on ovdi govori: prem da bude razdvojeno kralievstvo, zato li ima biti u ñem želizni koren, cip i stablo. Tri deli rimskoga kralievstva: I. Kralievstvo rimsko preneseno na Nimce: II.

Drugi del, da nisu ti nožni prsti razlučeni jednaki, jedan del želizni, drugi del ilovni, ča on sam tumači, da ima biti razlučeno kralievstvo, da bude nikada moguće a nikada nemoćno. I to se nahaja, jer jest vnogo krat vnogoga hrabrena cesara imelo, kako velikoga Karla, tri Othone, i takovih veće, ki bihu nepremožni. I opet slabe i nesrićne cesare, ki su vnogo krat obladani. A to se vse zato govori, da znamo, da rimsko kralievstvo ima naiposlid*ñ*e biti i nigdor ga ne će razvaliti, nego sam Isukrst svoim kralievstvom.

Zato prem da su se vnogi krali suprot Nimškomu cesarastvu dvigli i Turak takoje suprot ñemu se dviže, i more biti kadi jedan boi obladali, zato li ne mogu železnoga korena i cipa premoći ni do čista izarvati; ostati mu je do sudñega dne, budi slabo kako mu drago. Jer Daniel ne laže i do sih dob se *je* vidilo oboje na papi i na kralih. Rimsko kralievstvo naiposlidne. III.

Treti del, da ovi razlučni prsti i nejednaki spleteni jesu ili jedan misto drugoga promiñeni stoje: on sam izlaga, da hoće biti tako nemoćno kralievstvo, ko se hoće zavezi i s priaznu simo ter tamo k drugim kraliem prikrpati i utvrditi se, ali ne će pomoći ni virnosti naiti. I ima tako po samom božjem prijavijenju moć svoju i obladanje imiti, kad bude tomu vrime.

Goru, iz ke jest kamen prez človičjih ruk izdrt, izlagaju niki divu Mariju, od ke je Isukrst porojen prez človičje pomoći. I ni*j* nekrstjanski rečeno. Ali more takoje dobro gora biti vse židovsko kralievstvo, iz koga jest Isukrst izašal, i ñih plt i krv jest, i zato je od ñih jur izdrt i meju pogane došal, gdi je on vsega svita gospodin postal i va vsih ovih četirih kralievstvih i hoće ostati. Gora, iz ke *je* kamen izdrt.

Na III. kap. on piše opet jedno veliko čudno znamenje vire, da jesu oni tri mladići u gorućoi peći ohrañeni, skrozi česa bog bi*j* spoznan i slavan od kralia po vsem kralievstvu i s pismi; ka stvar takoje se zgoda na ukriplienie sužñem židovskim, ki spored ñih bogom sasvim porugani i nišćetni bihu u Babiloni*j* meju silnici i krivimi bogi. A ovdi se ñih bog visoko poštuje nada vse bogove, da imaju tvrdo virovati, da je more i hoće osloboditi u prigodno vrime, a va tom toga da se tim ñegovim poštenjem i čudom uzdrže i kripe. Tri muži u gorućoi peći ohrañeni na ukriplenje židovskih sužñev u Babiloni*j*.

Va IIII. kap. jest jedan vele lip eksempal suprot nemilnim silnikom, jer ondi *je* veliki mogući krail svoje pameti poroblien i tako hantav i manen, da ga je tribi kako istekla psa na veruge privezati i pustiti na polie, koga nisu meju ljudi smili trpiti. A budući to u kñigah, vidi se mala rič. Ali da bi nam bilo ondi nazoči biti i viditi je, tako bismo bili vidili žestoko božje osujenie. Tako da bi se bila sila vsakomu iz srdca smilovati nad vsimi vladavci i zalimi silniki, da i*j*m je tako grozovita osujenia nadiati se, ako se u *ñ*ih vladanju zlo ponašaju. Silniki, ki ñih mogućstvo*m* zlo rabe, ne ostavi bog prez kastige. Bog osvećuje svoje nad *ñ*ih neprijateli.

Digitized by Google

A to takoje se izgaja na ukriplenie onda sužńem nevolnim židovom i sada i vazda vsim, ki od silnikov jesu mučeni ili nepravdu trpe, da vide, da nas more i hoće bog nad nepriateli našimi osvetiti, veće nego bismo smili želiti. Kako LVIII. psala*m* takoje govori: pravadni hoće veseljem viditi o[z]svetu i noge ńegove u nebogoljubnoga krvi kupati. Zato imamo takoje silnike ne samo strplivo trpiti, nego se takoje ńih pridućega osujenja smiliti i za ńe srčeno moliti. Ravno tako ovdi Daniel čini i pečali se, da kralia, ki biše je uhitil i ńih zemlju razoril, takova nesrića tira i brže želi-e ńegovim nepriatelom.

Psal. 58. Silnikov zlobu imaju krstjani trpiti i za *ń*e boga moliti.

A opet jest ovo za pravadnu gospodu i poglavice kripostna i lipa prilika, ku gospodin bog ovdi takoie ovomu silnomu kraliu pod kipom lipa stabla kaže, ko vse zvire hrani i pod svojom sincom je čini počivati. S tim bog kaže, da pokoi i mir, obarovańe i brambu, hranu i blago, i vas ovi svitovni žitak skrozi vladavce daje i uzdrži i da mu je vele ugodno, kad ki poglavnik ili gospodin takovu svoju službu nadstoino ovršuje. Jer jesu lipi sadi i lipe kite, lipo listje (govori on), to jest, jesu dragocinna i plemenita dila. Zato budući da je samomu bogu ugodno, da je tako lipo pintura, hvali i diči, ima vsaki gospodin srčno i virno svoju službu ovrševati, pre*m* da je puno truda i tega. Zato nimamo prociňati, koliko godir su [se] zli silnici, nego (*koliko*) dragocinnu prudnu službu imaju od boga odlučenu na*m* na dobro i spasenje.

Kripostna prilika za pravadne vladavce.

Dobrota, ku na*m* bog skroz vladavce daje i uzdrži.

Va V. kap. nasliduje opet jedan eksempal suprot silnikom. Jer prvi eksempal još jest podoban, dajući se krail pokarati i obrati[ti] se k bogu s pravom pokoro*m* ili kajanjem, uhilenjem i spovidju, da je on slobodno iz silnika velik svetac postal.

A ovdi jest osliplieni i nepokorni silnik, ki jest neskrban i vesel u svojoi zlobi, kaštigan prez milosrdja, da on život i žitak, zemliu i ljude na jednuč zgubi. Ča jest v istinu na strah vsim takovim silnikom zapisano.

Kralia Belsazera kaštiga.

Va VI. kap. jest lip eksempal, gdi je jedan gizdav i dobar krail, ki Daniela ljubi. Zato je Danielu polag inih velikih perńakov vnogo trpiti, ki mu izkažu jednu dvorsku službicu, i jest takaje do konca v jamu meju lave vržen.

Daniel jest v lavju jamu vržen.

Onda jesu imili nevolni uhićeni židove opet pečalni biti, a bog se opet izkaže hrabren i kripostan i obrne igru na opak, da Danielovi nepriateli sami ono kusaju, ča bihu ńemu nadrobili, kako 7 psal. govori: oni su nesrićom noseći, a grih porode. *Ń*ih nesrića pada na glavu ńih i ńih objist na *ń*ihov vrhunac.

Tako Danielov žitak ni*j* ino, nego jedno glatko čisto zrcalo, v kom se vidi vire bor i obladanje po božjoi milosti suprot vsim vragom i liudem i ńeje vnogi plod i prud, koji ona po strplenju i križu čini: oboje pred bogom i liudi.

Danielov žitak.

Va VII. kapit. zači*ń*u se videnja i prorokovanja od pridućih kralievstvi, a navlastito od kralievstva Isukrstova, radi koga vsa ova videnja se dogajaju. I naiprvo četira kralievstva, ka je zgora v drugom kapitulu u velikoi priliki pokazal, ovdi opet vidi u drugom kipu, to jest, u četirih zvirih, naiveće za volju četrtoga zvira, Rimskoga kralievstva, od koga hoće on ništo veće govoriti. Jer pod onim Rimskim kralievstvom imaju se naiveće stvari na zemli zgoditi, to jest, Isukrst ima doiti i človike odkupiti i svit hoće konac prieti.

Četira kralievstva 4 zviri znamenovana.

Zato prvi zvir jest kralievstvo od Asirie i Babilonie, to jest lav z dvimi orlovimi kreliuti. Jer jest naiplemenitie i naibolie i (kako je zgora rečeno) zlato kralievstvo bilo nada vsimi. Dvi kreliuti jesu dva dila kralievstva, Asiria i Babilonia. I ńemu jest dano človičje

Prvi zvir lav z dvimi orlovimi kreljuti.

Digitized by Google

srdce i stoi na svoih nogah. Jer drugih kralievstvi niedno ni imilo takova kralia, ki je tako čudno k božjemu spoznanju prišal; i ni toliko velikih svetih, mudrih ljudi na dvoru imilo, kako ovo kralievstvo.

Drugi zvir, medvid, jest kralievstvo Medsko i Persie, ko je ono prvo u Babiloni*j* razorilo i izkublo mu ńega kreliuti. I ima meju svoimi zubi tri rebra (to su tri veliki i dugi zubi), to su naipoglaviti krali: Kores, Darius i Xerxes, ki su naiveć u ovom kralievstvu opravili i vnogo mesa požrli, to jest, velike orsage obladali. II. zvir medvid.

Treti zvir, pard, s četirimi kreliuti i četirimi glavami, jest kralievstvo velikoga Aleксandra u Grčkoi zemli, iz koga jesu potle četira kralievst*v*a nastala, kako hoćemo u nasledujućemu kap. slišati. III. zvir pard.

Četrti zvir železnimi zubi jest pravo dužno, naiposlid*ń*e, to jest, Rimsko kralievstvo, s kim se ima svit skončati. Kako ovdi Daniel vnogo govori od sudńega dne i od svetoga kralievstva, ko ima za ovim nastupiti. IIII. zvir železnimi zubi.

A on tako ovo rimsko kralievstvo izpisuje, da ima sprvine biti razdilieno u deset kralievstvi, to jest, deset rogov, kako je Siria, Jejupat, Asia, Grčka zemlia, Afrika, Špania, Franca, Italia, Nimška zemlia i Anglia. Rimskoga kralievstva razdilenje.

I da jedan malahan rog ima tri rogi izmeju onih naipoglaviti*j*h deset rogov odbiti. To *j*e Mahomet ili Turak, ki sada ima Jejupat, Asiju i Grčku zemlju. I kako on mali rog ima svete obladati i Isukrsta psovati, čto vse mi sada nahaiamo i pred očima vidimo. Jer Turak jest veliko obladańe suprot krstjano*m* imil i ništar mańe taji Isukrsta i dviže svoga Mahometa nada vse. Da se sada v istinu ništar nimamo nadiati, nego poslednega dne, jer Turak ne će već rogov, nego oni tri odbiti. Mahomet. Turak. Obladanje Turka suprot kršćenikom.

Va VIII. kapitulu ima Daniel osobuino videnje, ne ko vas svit, kako prvo, nego ńegov puk židove tiče, kako im ima biti pred Rimskim kralievstvom, prvo nego Isukrst doide, to jest, pod tretim kralievstvom velikoga Aleksandra, da opet ukripleni budu i da ne bezufaju u nevoli, ka na ńe doide, tako da bi je Isukrst hotil opet zapustiti i ne doiti. I v' istinu sam Daniel to videnje izklada, da ovan z dvimi rogi jest krail u Medi*j* i Persi*j*, a jańac jest veliki Aleksandar, ta razbi Daria, poslidńega kralia Persie, i dobi ńega kralievstvo. Osobuino videnje, ko židove tiče. Ovan. Kozal.

I Daniel govori, da je kozal tako letil, da se zemlie ne dotikaše. Jer Aleksandru proide tako srićno, da u dvadesetih letih vas svit oblada i zače, budući dvadeset lit star, i umri u trideset i drugom litu. Da v' istinu za jednoga človika niedan veći muž, svitovnim načinom govoreći, na zemlju ni*j* došal ni hoće doiti. Ali ča se brzo dviže, to brzo premine. Jer ńegovo kralievstvo se razpade tudje po ńega smrti. I bihu četira kralievstva iz ńega: Siria, Jejupat, Asia i Grčka zemlia. Veliki Aleksandar. Iz Aleksandrova kralievstva četira postaše.

Daniel uklańa dvi, Ašiju i Grčku zemliu, i v'zimle druge dvi, Siriju i Jejupat preda se. Jer mei ovima dvima leži židovska zemlia, i ima Siriju suprot polunoći, Jejupat suprot poludne, ke imiahu vikovični rat meju sobom. Zato bihu židove, budući oni meju vrati i zaporom, na oba kraja vele mučeni. Sada uzkočiše k Jejuptu, sada k Siri*j*, kako ko kralievstvo biše obladalo i sila im biše za susedstvo vnoga trpiti, kako je u ratu običai. Judeja leži meju Siriu i Jejuptom.

Navlastito kad nišćetni muž krail Siriatski bi, koga historie Antioha plemenitoga zovu, ta poseže žestoko na židove, koliaše i silovaše mei ńimi kako vrag; božju službu u Jerusolimu vrže doli, osramoti tempal, oplini i odnese vsu diku, dviže gori idole i krivu Antioh Epiphan nemilostiv silnik.

Digitized by Google

Nevirnici židovski.

službu božju, razagna i umori redovnike i vse one, ki ne htihu, ča on hotiše. On htiše vsakojako iz vsakojačkih vir jednu viru učiniti i ono imi biti Grčka vira. K tomu pomogoše mu niki nevirni lotri izmei židov, ki inako ne mogoše uzveličiti se, kako se nadalie u prvih kńigah Mahabeiskih u prvom kapitu(lu) nahodi. Ali ne provdili dugo.

Mali rog.

Od ovoga Antioha govori ovdi Daniel, da za Aleksandrom iz jednoga roga jest jedan malahan rožić izrasal, to jest, Antioh plemeniti, iz roga Sirije; ta biše moguć suprot poludne, istoku i suprot obećanoi zemli, to jest, židovskoi zemli. Jer Antioh vaze kraliu Jejupskomu mnoge zemlie i varoše z velikom nevirom i hudobiom. Kako hoće potom u XI. kapit. dalie naslidovati. I vrže takoje vnoge zvizde na tla, da vnogo svetih ljudi meju židovi pogibaše; zapusti i sramoti boga nebeskoga i ńegovu službu u templu i postavi vnutar idolatriju.

Juda Mahabei i ńega bratja suprot Antiohu probujeni etc.

Suprot takovomu vragu probudi bog Judu Mahabea ž ńega bratju, ti se arvaše i vele hrabreno se nošahu, umoriše mu v petih letih skoro do dvi sto tisuć muži, Mahab. kńigah 2, i očistiše zemlju i tempal i opet vse ponoviše. Kako jest ovdi u kńigah, da ima tempal na dvi tisuća i tri sto dan opet očišćen biti, ki čine šest lit i četrti del lita. Jer ravno dotle se jest takoje Antioh suprot židovom dusil i umri v sedmom litu i broi ravno doseže, kako kńige Mahabeiske kažu, na 3 Mah. 36.

Antioh objistna i nesramna beštia.

Zato govori ovdi anjel, da hoće krail Antioh veliku škodu učiniti i da je objistan nesraman krail. Jer držaše takoje nišćetan i sramotan žitak svoim životo*m* u vsakoi nespodobšćini, kako ištorie pišu. A on ima (govori on) prez ruke razbie*n* biti. Jer kad hotiaše u Persiju po pinezi poiti, zapovida v tom toga kapitanu svomu Lisi*j*, da ima židove zavsima izkoreniti i pomrsiti. A ne mogući niednih pinez dostignuti i razumivši, da je Juda Mahabei

Lisias.

Lisiju ž ńega šeregi raztiral i pobil[i], zboli se od velika srda i nestrplienja, da mu se ne biše po ńega misli izbilo, i umri od velike žalosti i nevolie u t*u*joi zemli.

Antioh jest kip Antikrstov.

Tako se ima silnikom zgoditi, jer ov Antioh jest ovdi postavlie*n* na eksempal vsih zalih kraliev i poglavic, a navlastito onih, ki se suprot bogu i ńega riči arvu. Zato jesu takoje vsi stari učeniki ovoga Antioha kipom Antikrsta zvali i tumačili i pravo su ugonili. Jer takova smradna neželia i takov nemilostiv silnik ima za kip poslidńe gńusote izabrati se, kako i nike riči u ovom (i) XII. kapitulu znamenuju i otaino kažu.

Danielova molitva.

Deveti kapitul ima sprida lipu molitvu, v' koi Daniel moli za puk svoi, ki biše v sužaństvu u Babiloni*j* i za varoš Jerusolim i te*m*pal, da bi se židove mogli opet doma vratiti i z nova dvignuti božju službu. Ova molitva jest uslišana. I još vrh toga jest ńemu veće, nego prosi, očitovano, koliko lit još ima biti do Isukrstova prišastja i početka ńegova kralievstva. I ovo je poglavito veliko očitovanje od Isukrsta, ko tako ravno vrime kaže.

Sedamdeset nedil Danielovih. 70 litnih tiednov čini 490 lit.

Ovih sedamdeset nedil, ke anjel povida, drže složno vsi učenici, da su litne a ne dańne nedile, to jest, jedan tjedan ima sedam lit, a ne sedam dan, što takoje izvidenje kaže. Jer sedamdeset dańnih tjednov ne čine na puno dvi lita, to bi ne bilo osobuino vrime k takovomu slavnomu očitovanju. Zato čine ovih 70 tijednov 490 lit. Tako dugo jest još tribi na Isukrsta čekati i po tom ima on kralievstvo svoje začeti.

Gdi i kada se imaju 70 tedni začeti.

Ovdi jest tribi paziti, gdi i kada se tih 70 tiednov počińu. Anjel je izklada i začińe u litu, kad rič izhaja, da Jerusolim ima opet zidan biti. Jer ovako govori od onoga vrimena, kad rič izhaja, da Jerusolim ima opet uzidan biti etc., što su mnogi ni ovako ni onako izkladali i tumačili.

Digitized by Google

Mi ovako držimo, da se ima začeti s timi 70 nediliami v drugom litu kralia Daria, ki se dugoručan zvaše. Jer v onom litu izaide rič božja po prorocih Haggeu i Zahari*j* i zapovida Zorobabelu tempal zidati, kako se u prvom kapitulu v' obiju prorokih nahodi. Ravno tako zapovida takoje oni Darius i izide ńegova zapovid, Esra 6. kap., jer od prvoga lita Cira, ki sužńe židovske opet oslobodi, do ovoga drugoga lita Daria jest 46 lit, u kih ništar ne mogoše ni smiše zidati radi Kambizove prepovidi, sina Cirova, da i bezufaše i rekoše (kako Haggeus na prvom kap. govori): još ni vrime gospodińevu kuću zidati. Haggeus i Zaharia.

I to mogu biti ona 46 lita, od kih židove govore Isukrstu, Ivan na 2: Ovi tempal jest četrdeset i šest lit sazidan, a ti ga hoćeš u trih dneh sazidati. To jest, veće 46 lit *j*e se dugovalo, prvo nego se ie mogal tempal začeti zidati, tako teško se dugovaše. Jer po tom bi naglo i priprosto u 4 litih uzidan. Esra 6. XLVI lit, v kih *j*e tempal sazidan.

Zato razdilia anjel vsih 70 nedil na tri dile: u prvih sedmih tiednov, to jest, od drugoga lita Darieva tia do 49 lita, imaju zidi i ulice opet sazidati se u nevolnom vrimenu. Jer im biše žuhko, kad im okolo ležeće zemlie vrlo suprot stahu, kako Nehemia na 1 piše, ki ńim u XX. litu Daria, to jest, v osamnadestom litu, pokle biše izašla rič Hagaja, na pomoć doide iz Persije, od Daria poslana, ili brže dopušćena iz milosti. Jer takoje Daniel u X. kap. se tuži, da mu je poglavnik Persie suprotivan bil na dvoru XXI. dan, more biti mni anjelske dni ili dvadeset i jedno lito. Razlučak 80 nedil u tri dele.

Potom nakon 62 nedile ima Isukrst ubijen biti. Ovih 62 i onih 7 zajedno čine 69 nedil, to jest, 483 lita. Tako još ostaje jedna i naiposlidna nedila (to jest sedam lit) od onih 70 nedil. Jer anjel razumno govori, da Isukrst nima na posred naiposlidne nedile (kako smo nigdi spomenuli), nego nakon 62 nedile umoren biti, to jest, u prvom litu naiposlidne nedile ili u početku zadńe nedile, v' koi (govori on) hoće zavez vnogim potvrditi. Jer v' onoi naiposlidnoi nedili, ili 7 litih, imiaše velik napridak evanjelie znameni*j* i s čudesi, po duhu svetom, i obrati se vnogo tisuć židov i vnogo poganov, kako Luka u Djanju apustolsko*m* piše, da se dobro more zvati pravi vazmeni tedan, od vazma počamši, to jest, od uskrsnutja Isukrstova. Isukrst na početku naizadńega tiedna umoren. Vazmeni tedan.

A nasred onoga tiedna imaju pasti i prestati ofri i žrtve, jer blizu po trih letih po uzkrsnutju Isukrstovu bi držano apustolsko spravišće, Dian. XV., i zakon Moiseov očito pomršen, pače i pogani i vsi židovi od ńega oslobojeni, da ga ne biše potriba držati i da ni potriba k spasenju i nezmožan je nositi, kako s. Petar ondi prodikuje. Tako se nahaja, da se oni 70 tedni skončivaju z jednim (*recte:* sedmim) litom za Isukrstovim uzkrsnutjem. Ovo je jur skončano sa oslipljenimi židovi i tvrdovratnim Jerusolimom, i apustoli se obraćaju k poganom, kako sveti Paval govori v Dianju na trinaistom kap. Zakon Moiseov pomršen. Konac 70 tednov.

I mi iz toga vidimo, da anjel Isukrsta poglavnikom zove, ne počamši od ńegova kršćenja ili prodikanja (kako mi poprvo mnahomo), nego počamši od ńega uskrsnutja, kada on po svojemu trplenju u svoju slavu jest ulizal i sel na desno boga, kraliujući gospodin posta, kako vsi krali i poglavice u pismu od početka ńih vladanja poglavice se zovu. Jer od ńega kršćenja jest on sluga bil obrizanja, kako sveti Paval k Rimlianom XV. govori: pače vsega svita skrozi ńegovo trplenje etc. Isukrst se zove poglavnik svoga uskrišenja.

A anjel gleda z ovom ričjom (Isukrst hoće biti pogublien i ništar veće biti) na govorenje Isaie LIII. (prem da su druga slova): on jest iz zemle živućih tja vazet. I ovo je razum, Kralievstvo Isukrstovo *j*e duhovno kralievstvo.

Digitized by Google

da Isukrstovo kralievstvo ima novo duhovno nebesko kralievstvo biti, ništar savsima ni od zakona Moiseova ni od svitovnoga kralievstva udržati, nego vse to odpustiti i drugo novo vično nebesko kralievstvo početi i imiti, kako i psal. govori: ja ne ću ńih pivne žrtve spored s krvjom posvetiti ni ime ńih u mojih ustih imiti. Kako je vsim prorokom običai govoriti od kralievstva Isukrstova.

Summa računania Danielovih tednov.

Z ovim računanjem more se lahko složiti i drugo računanje, kako od drugoga lita Daria tja do velikoga Aleksandra jest CXLV lit, kako Metastenes piše. Od Aleksandra do roistva Isukrstova CCCV, kako historie svidoče (drugi CCCX). Od roistva Isukrstova do ńegova kršćenja XXX lit, potom tri lita do muke ńegove, čini vse CCCCLXXXIII lita, to jest, LXVIIII tednov. A da se z nikolikimi opotiče za volju onih V obilnih lit, nima nas mutiti; čudo je veliko, da poganske i ine istorie se tako ravno z Danielom skladaju.

Služba dobrih anjelov.

Deseti kap. jest jedan predgovor jedanadestoga kap. Zato piše Daniel u ńem nič osobuina od anjelov, kako sice nigdir u pismu se ne nahodi, to jest, da dobri anjeli sa zalimi se arvu i ljude odgovaraju i brane; i imenuje takoje zale anjele poglavice i govori: poglavica grčke zemlie.

Odkud dohodi, da se tako zlo izgaja na gospodskih dvorih.

Od tuda se more razumeti, začto se na kralievih i poglavnikov dvorih tako smradno i divo žive, i dobru se tako pači, i rat i nesrića se napravlia: zato da vrazi jesu ondi, uckaju i draže, ili dai toliko pače, da nigdor srićno ne prohaja. Kako misto eksempla kad imiahu židove iz Babilonie od kraliev Persitskih oslobojeni biti, to ne htiše naprvo, prem da bi to krali bili radi učinili. Ča ovdi ovi anjel govori, da ima dugovanja i boja mu je biti suprot poglavici iz Persie, ali skrbi, kamo godir on poide, da v' tom toga doide poglavica iz Grčke zemlie. Kako da bi hotil reći: gdi mi jednu nesriću obranimo, tu vrag vsevdil drugu dvigne. Ako budete oslobojeni iz Babilonie, tako vas hote Grci mučiti. Od toga budi dosta za sada, jer bi već prostora i vrimena h tomu potriba od toga veće govoriti.

Antioh Epiphanes.

Va XI. kap. prorokuje Daniel svomu puku židovom skoro po oni način, kako va osmom kap. od velikoga Aleksandra i od dvih kralievstvi, Sirie i Jejupta, naiveće za volju Antioha (ki se plemeniti zove), ki imiaše židove mučiti. Ali ga on po ta put farba, da svoje riči do konca tamo obraća, da on pod kipom Antioha Antikrsta ispišuje i tako ovo naše poslidńe vrime ugańa blizu pred sudńim dnem. Jer takoje vsi učenici složno to prorokovanje od Antioha na Antikrsta tumače. I riči to kažu i premagaju, da ne savsima i samoga plemenitoga razumi, nego mi*j*ša plemenitoga i Antikrsta mei sobom i smućuje i zapleta tako dobrovolno svoje svitle čiste riči.

Daniel miša Antioha i Antikrsta meju sobom.

Persianov naipoglaviteji krali.

Još imaju tri krali (govori on) u Persi*j* biti. To ne mni tako, da Persia nima veće kraliev imiti, kako židove tlmače, jer su naimane deset kraliev imili. Ali ovi četiri se zato govore u Persi*j* da hote kralievati, da su nič osobuini bili nad inimi. Kako za Koresem jest nastal Kambises, Darius, Xerxses, to su četiri naipoglavitei. I on Xerxses bi naibogati*j*, arva se z neizbroinim plkom suprot Grkom. Ali sramotno zgubi i jedva sa*m* uide. Poto*m* gre Aleksandar i ńegovi četiri naslidnici, (*ni*) ńegova roda ni krvi.

Aleksandar. Siria. Jejupat.

Ovdi se jur začińu dva kralievstva, Sirija i Jejupat, kako se oni [s Asiriom] meju sobom deru i skubu. Ovdi je tribi imena kraliev na jednu harticu postaviti, da se ne smuti ni zbludi u istori*j* i u textu.

Digitized by Google

Veliki Aleksandar.

Krail Seleukus Nikanor u Sir*ij*.	Krail Antigon u As*ij*.	Krail Antipater u Grčkoi zemli.	K(rail) Ptolomei u Jejuptu.
Antioh Soter spasitel.			Ptolomei Philadelphus.
		(bratani)	
Antioh, Teos—Bernice.			Ptolomei Evergetes.
Seleukus Gallinik. — Antioh. Hierax.			Ptolomei Philopator.
Seleukus Ceraunus. — Veliki. Antioh.			Ptolomei Epiphanes.
Seleukus. Philopater. — Antioh. Epiphanes — Kleopat*ra*. plemeniti.			Ptolomei Philometor.

Za Aleksandrom se jest kralievstvo u Jejuptu vele umnožilo, od koga Daniel govori. Ravno tako kralievstvo takoje u Asir*ij*, da jedno drugoga n*ij* moglo obladati ni poda se obrnuti, kako su se vnogo krat skušali i radi bi bili to učinili.

Prvi rat se dvignu mei Antiohom Theosom i Ptolomeom Philadelphom. I kad jur dugo vojevaše, smiriše se. I Ptolomei Philadelph biše navlastito dobar krail, ki imiaše veliko poželinje k miru i k' vsakojačkoi meštr*ij* i vnogo učenih liudi hrańaše i izbiraše lipu kńižnicu po vsem svitu, vnogo dobro učini židovo*m*, te*m*pal i božju službu u Jerusolimu gospodski udiči, da ja držu, da je on takoje jedan od s. kraliev. Antioh Theos. Hvala Ptolomea Philadelpha. Ptolomei Philadelph.

Ta isti uda svoju jedinu hćer, imenom Bernicu, Antiohu Theu, da se mir tim tvrje udrži. I umri potom. A ona Bernica i kako hći mogućega kralia i jur takoje sama moguća kralica i gospoja na dvoru mišliaše, da ńe sin ima posesti kraliestvo Siriju. Ali joi griši. Jer Leodicea, prva kralica Antioha Thea, i zajedno ž ńe dvimi sinovi, Selevkom Galinikom i Antiohom Hieraxom, bihu ńoi*j* i ńe sinom nepriateli i hotihu sami kralievstvo posesti. I ona otrova ńe gospodina, Antioha Thea, potom razdraži dva svoja sina na Brnicu, ńih maćehu, koju prognaše i do konca ju ubiše zajedno z ditetom i sa vsim ńe dvorom. Bernica. Laodicea. Seleuk Galinik. Antioh Hierax.

To ovdi razumi Daniel, kad govori: ona ne će ostati pri moći mišac, k tomu ńe sime ne će ostati, nego hoće z ditetom, obitelom i takoje ž ńe gospodinom kraliem (od koga biše moguća postala) biti na smrt predana.

Ovu silnu nemilost kaštiga i osveti Bernice brat, Ptolomei Everget, oblada ova dva brata, Seleuka i Antioha, i progna je i poplini ńih kralievstvo i vrati se opet doma. I do konca malo zatim ova dva brata (kako se ubojca*m* maternim pristoji) nevolno i nemilo poginuše. Od česa ovdi Daniel govori, da krail suprot poludne silnom rukom kralia suprot polunoći hoće naskočiti i premoći. Ptolomei Everget.

Po smrti Ptolomea Evergeta spravišc se opet mrtvoga Seleuka Galinika sinove, to jest brzo iz Keravan i veliki Antioh. A Seleuk Keravan umri v' oklopah, da Antiohu sila biše Seleuk Babilonie hiteći doiti i boi ovršiti suprot Ptolomeju, Evergeta sinu, imenovan Ptolomei Philopator. Ali Ptolomei Philopator razbi velikoga Antioha z ńega voisku. Seleuk Keravan. Veliki Antioh.

Digitized by Google

Ptolomei Philopator. Evridice.

To ovdi govori Daniel, da budu sinovi Galinika srditi i hote zatrti Ptolomeja Philo*patora* (*corr. pro* -delpha). Ali Philopator je hoće razbiti i izoholiti se iz toga obladanja. Jer on isti Philopator potle se v nečistoću da i do konca svoju kralicu Evridiku, ka takoje ńega sestra biše, za volju jedne služabnice ubi.

Veliki Antioh.

A veliki Antioh po smrti Philopatra opet se spravi još hrlie suprot sinu Philopatra, imenom Ptolomei Epiphan, ki biše još dite od četira ili pet lit; i kako se izgaja, kada gospoda imaju svoje opravliavče ili namestnike, spraviše se suprot ńemu, takoje sa Antiohom ini krali, kakono Philip u Grčkoi zemli, (i) hotiše se u diteta Epiphana orsagu razdiliti. I bihu takoje u zemli po sebi razpre i padahu takoje židove od ńega ka Antiohu.

Ptolomei Epiphanas.

Zato govori ovdi Daniel, da krail Antioh opet doide i da se vnogi suprot ditetu Epiphanu staviše, da mišca poludne, to *j*e, kapitani Epiphanovi, ke imiaše u zemli Phenićkoi i židovskoi i u Jerusolimu, ne mogoše obraniti se, nego Antioh dobi vsu onu zemlju. I doide takoje u vridnu zemliu Jerusolimsku, ondi mu pomogoše židove kapitane Epiphanove na punim prognati. Zato je visoko Antioh poštova i da ńim vnogo blago i velike slobodšćine.

Rimliani. Kleopatra.

A kad hotiše dalie proiti i Jejupat takoje obladati, prizva Ptolomei Epiphan Rimlia*n*e. Tada bi posilen Antioh ostaviti se i smiri se s Ptolomeom i uda mu svoju hćer Kleopatru, ali ne z dobrim srdcem, nego kako ovdi Daniel govori, da ga pogubi. Jer pomisli s hćerom kralia za kralievstvo premamiti. Ali kralica i Jejupćane providiše tomu.

Potom voieva on suprot otokom u Asi*j*, (kako Daniel govori), i oblada vnoge. Ali ga Rimlia*n*i sastaše tere ga nazad zagnaše, svukoše mu dobru haliu, malo ne vsu Asiju. Potom se vrnu doma i proide u Persiju i hotiše velike pinezi vazeti u Elimaidi iz jednoga templa. A orsag se dvignu, pobi ga sa vsim ńega množtvom do smrti. Tako osta on u tuih zemliah i ne bi nigdir našast.

A jur biše po-prvo, kad ga Rimliani premogoše, sina svoga Antioha, imenovana plemenita, naimańega i naizločestiega, u Rim na poročastvo pos*l*al. I kad jur umri, bi ńega sin, Seleuk Philopator, krail, ali neugodan človik, kako ovdi Daniel govori, naredni*j* za hahara ili porkulaba, nego za kralia, kad on ništar poglavita ni hrabrena ne opravi i umri takoje brzo.

Seleuk Philopator.

Antioh plemeniti silnik.

Tada ujde otaino Antioh plemeniti iz Rima i prem da biše ne priet i ne biše mu kralievstvo odlučeno (kako Daniel govori) zato doide otaino i pregovori-e tako, da bi krail šegavo učińen. Ovo je naizadni krail, od koga Daniel piše: plemenito dobro ditece, ko vse šegami i himbom, z lažmi i z lotriom, ne kako krail, nego kako tašć lotar dugovaše. Jer ńega himbe bihu sebarske, grube i nesramne, da se i ne maraše za niedan zrak počtenja, kako hoće naslidovati. Za volju ovoga izdavca i himbenoga strica jest naiveće ovo videnje izkazalo se na ukriplenje židovom, ke on sa vsakojačkimi mukami imiaše mučiti. I kad se biše kralievstva šegavo i himbeno dobavil, poseže z onom meštriom i dalie. I buduć još krail Jejupski ńega sestrić, imenom Ptolomei Philometor, premlad, odkri se da hoće biti viran opravliavac svoga sestrića i posede varoše u Siri*j*, Phenici*j* i v Judei jedan varoš. I kad ga opet mogući z Jejupta potribovaše, ne hti-*j*m ustupiti. Tada se zače boi, od koga Daniel ovdi govori, da on kako jedna rika Jejupska mišca, to jest, Philometra moguće i kapitane oblada, jer on obdrža dobitje.

Ptolomei Philometor.

Na ovoi himbi se ne zadovoli, pomisli takoje vas Jejupat tim načinom prevariti. Smiri se s Philometora kapitani i da im razumiti, da to vse čini sestriću za bolie, kako viran oprav-

Digitized by Google

liavac. Z ovu himbu (kako ovdi Daniel govori) poide on z malim pukom u Jejupat, jer oni odtvarahu dragomu uicu vsa vrata. I on se krunom pokri i učini se kraliem Jejupskim, porobi, oplini, i iščisti vsu zemliu Jejupsku z ovakovo*m* himbom (kako ovdi tekst govori), da do onda nigdor ńegovih starih ne može učiniti silom, i vrati se opet doma.

Va-tom-toga kad jur biše Philometor krail na dobu zrasal i kralievstvo prie, htiše svoje silom opet vazeti i spraviše se takoje ta dva kralia meju sobom. A kad to vidi plemenito ditetce Antioh, da mu je Philometor priatel, držaše svoje šege i učini neviru z pinezi, da Philometora vlašći ljudi k ńemu se odvrgoše i tako mnogi ubieni bihu. Da još z ovim ne dobi zemliu. Potom smiri se opet svoim stricem, ji*j* i govori š ńim pri trpezi, rad bi bil još jednuč u Jejuptu bil, ali mu ne ufahu veće. I kako ovdi Daniel govori, oba kralia mišliahu se meju s*o*bo*m* pogubiti pod zrakon mira. Ptolomei Philometor. Antioh plemeniti.

Tako se opet vrnu doma z velikim blagom i na putu bi u Jerusolim z himbom i lotriom pušćen. Tada porobi tempal i varoš sramotno, kako Maha. 1. i ovdi takoje Daniel govori: da on hoće svoje srdce obratiti suprot svetomu zavezu.

Poto*m* nigdi nako*n* dvi lita, kad mu ne mogahu veće ńega himbe i lotrie pomagati, odluči silom Jejupat obladati i naskoči svoga sestrića, ne već kako opravliavac, nego kako nepriatel. A Daniel govori, da mu ne će veće tako srićno izaiti kako prvo, jer *Rimljani* (*corr. pro* Daniel), ki kralia Philometra po ńega otca teštamentu komisari i obranitelі bihu, poslaše z voiskom jednoga vićnika, Marka Popilia, k ńemu i zapovidaše mu diliti se iz Jejupta. A on htiše i ondi svoju meštriju dugovati i Rimliane od sebe odpraviti z dobrimi besidami, i reče, da se hoće svoimi priateli pomisliti. Tada učini Marko Popilij z jednim š*ć*apo*m*, ki v rukah imiše, jedno okruglo na pesku, gdi Antioh staše na moru i reče: ovo govori viće u Rimu, iz ovoga okrugla ne izhajai ti nego rekši odgovor, ako hoć mir ili voisku imiti. Tada mu bi sila i sramotno otiti i vrnu se opet doma. Marko Popili*j*.

Tada plati Jerusolim i božja služba, ku*ć*a i puk, jer inako ne mogaše nigdir svoga srda utišiti ni za svoi prigovor platiti se, nego nad bogom i ńega kralievstvo*m*. I vnogi lotri izmei židov pomogoše mu i pristaše k ńemu, dokle bog Judu Mahabea i ńega bratju suprot ńemu probudi, kako jest to vse zgora u VIII. (*pro* XIII.) kap. izkazano i ovdi Daniel u tekstu kaže. Juda Mahabei.

XII. kap. Daniela stumačen po d. Mar. Lut.

Dvanadeseti kap. koga vsi učeniki jednako tumače, kaže savsima pod imenom Antioha na Antikrsta i na ovo poslid*ń*e vrime, v' ko*m* mi živemo. Zato ni*j* ovdi tribi ine istorie iskati, nego ovo svitlo evanjelie lipo kaže i vsakomu sada svitlo povida, gdo je pravi Antioh, ki se je na vse bogove uzvišil i žensku ljubav, to *j*e, zakon za nemar imil i prepovedal i misto toga svit svoga boga idolatrio*m* i takoje s pltenu nečistoću napunil i skroviš*ć*a i blago na zemli razdilil etc. Jer ženska liubav se ne zove ovdi nečista ljubav, nego joi se je zvati poštena i čista liubav k ženam, ku jest bog stvoril i zapovidal, to jest, zakonno ženitvo, budući da prorok ovdi to mei naipoglavitijimi nečistoćami Antikrstovimi računa, da se ne mari liubavom k ženam. Gdo je pravi Antioh. Ženska liubav.

A radi bismo bili vidili, da bi se bil gdo ini ovoga kap. podjel i napunim istumačil ga za potvrditi našu viru i probuditi ufanje suprot onomu dne našega odkuple*n*ja, ki-e jur zaisto

Digitized by Google

pred vrati, kako ovi tekst kaže. Ne budući to učińeno, hoćemo dai dati uzrok inim, dalie i bolie na to misliti.

Naiprvo jesu ovdi očite riči na koncu XI. kap., da je za Antiohom još drugo vrime. Da se ovi XII. kap. ne more od Antioha razumiti, imiući biti drugo vrime; i ča se ima u onom drugom vrimenu zgoditi, navišćuje anjel i govori:

Krail hoće činiti ča mu je drago. To jest, on ne će biti niednomu nauku ni pravdi podložan, nego hoće sam pravda biti i ča on hoće, tomu se je pravo zvati. A takov krail *j*e u vsih kralievstvih netrpežliv silnik, a u kralievstvu Isukrstovu (od koga on sada govori), gdi je tribi Isukrst*u* (*pro* -a) skroz viru poslušnu biti, ima takov silnik savsima za ništar držan biti.

Rukanje papino v ńega dreketih. Ovdi jest lipo i očito papa izpintura*n* tere napisan, ki na svoih dreketih nesramno vapie, da vse crikve i pristoli jesu od ńega sujeni, on paki ne more od nikogar suien biti. I u kapitu: Soli te, koliko sunce misec nadhaja, toliko papa cesara. A gdi je vladanje, tu je

Scrinium pectoris etc. oblast zapovidati, drugi su dužni biti podložni. Zato hvale ńega licemeri, scrinium pectoris, da vse pravde ili pravice u skrińi ńegova srdca leže: sic volo, sic iubeo, sit pro ratione vo-

Cap. Si papa. Papa *j*e cesar. luntas. I tako hoću, tako zapovidam, to je moga srdca volia, u V. kap. si papa: ako bi papa nezbrojene duše v pakal zapelial, nima zato nigdor reći, ča činiš?

Vse to ni*j* samo učeno, nego i izkušano i učińeno dilom; jer cesar ni*j* cesar nego papa, komu je on podloža*n* kako sluga, i mora mu noge celivati sa vsimi svoimi slobodšćinami i

2. Pet. 1. pravicami. I to je takoje s. Petar navistil, da hote priti, ki budu po vlašćega srca želinju i voli živili. Da ovu rič Danielovu, ča znamenuje, izlaga i tumači.

K drugomu: *On se hoće drignuti i uzvišiti nada vse, ča je bog, i suprot bogu vsih bogov hoće grozno govoriti i hoće mu se srićno zgoditi, dokle se srd izpuni.*

Papa se hvali nad s. pismom. Tako se takoje papa pintura, kad se on u svoih dreketih hvali, da je vrh s. pisma, i ono ima biti od ńega pristola potvrjeno i svoju čast prieti. A vele tvrje to čini dilom, jer vse, ki su kada godi iz s. pisma suprot ńemu govorili, te je on proklel, osudil, sažgal, kako poloverce i vražju dicu, i to takoje još vsaki dan čini i ošće sada ńegovi vsevdil vapiju, da

Grozovito govorenje suprot bogu vsih bogov. crikva (papina) *j*e nad s. pismom. To zove ovdi Daniel grozno govoriti suprot bogu vsih bogov. I to mu se je prigodilo i pravo se jest zval po srdu božjemu nad nepoznanin svito*m*, kako s. Paval II. Thes. II. govori: Bog jim hoće kripko zabludenie poslati, da viruju

Proklestva imena ili tituli, ke papa ima. laži etc. Jer i silnici, ki su rič božju progańali, jesu to iz nerazuma učinili. Ov to znajuć čini i imenuje s. pismo (*i*) rič božiu, nad kim hoće on gospodovati i proklińati, kako vraži*j* nauk, gdi i kada on hoće. Zato se čini zvati zemalski bog, pače bog vsih bogov, gospodin vse gospode, krail vsih kraliev, ne samo človik, nego z bogo*m* smišan ili božastveni človik, ravno kako je Isukrst sam bog i človik, koga bi vikar hotil biti i još se veće uzvišuje.

Tako jest s. Paval II. Thes. II. ovi tekst Danielov dovel: Človik grihov hoće biti očitovan i sin od pogublenja, ko se dviže i nastavlia nad i suprot vse, ča se bog imen*u*je ili se poštuje. I sidi u templu božjemu i kaže se kako bog. Jer nad božje naturalo sućastvo ili veličastvo niedna stvar ne more se uzvišiti, nego nad imenovanoga, prodikanoga, čašćenoga boga, to *j*e, nad rič božju i božju službu ili sakramente.

Človik griha. Človik griha i dite od pogublenja ne zove se ovdi listo, ki je sam za se grišnik i pogublen, privatus, osobuini, to jest, ki sam sagrišuje, nego publicus, očit, to jest, ki i druge sobom na grih i pogublienje vuče. Kako poloverci i silnici zemliu i liuctvo sobom zapelivaju

Digitized by Google

i pogubliuju. Takova piše pismo kralia Jeroboama, da je on Izraela sagrišiti učil ili činil sagrišiti svojom novom božjom službom. Jeroboam.

Takovu grišnu službu jest papa na dva puta vršil. Naiprvo da je vnoge nove službe božje začel, kako nasliduju v ńega Mausim, kakono prošćenje, blagoslovlienu vodu, svetih službu, putovanje, bratinstva, frataršćine, mise, posti, blagdani etc. Polag toga prave božje službe, kakono rič božju, viru, sakramente etc. razvrgal i osramotil. Grišni ofici papin.

K drugomu da je krstiane sa zakoni prez broja obtešćal i pogńel tere z ovim grihe nastavil, gdi bog niedne grihe ne će imiti. In summa, skoro vse stvorenje božje jest on grihom zamazal i onečistil, to jest, kadi i kada je on hotil, tako da je vse grih bilo, jisti maslo, jaica, sir, mliko i meso. Ništar mańe vse to nam je bog slobodno čisto i prez griha dopustil. On je takoje vrime i dni z grihom onečistil, jer kadi i kada je on hotil, imilo se je postiti i svetkovati, bilo je grih v ono vrime mimo vse ine piće ošće i kruh jisti i piti. Papa *je* vse stvari z grihom onečistil. Vrime i dni.

Tako je on ošće mista i sprave ili sasude grihom onečistil, jer crikve i blagoslovliena mista jest on tako posvetil, da se ni*j* človik skoro ni kamika ni driva smil dotaknuti, a navlastito oltare i predoltarje i oltarsku spravu. Strašno biše, kad svitovni človik z golom rukom kalež, patenu ili korporal dotakniše. Kad se imiahu oprati, ne smiaše je ni sveta koludrica oprati, prvo nego biše redovnik opral. Tako su puni zakonov i grihov kaleži, patena, korporali i vse, ča biše posvećeno. Tako ženitki, od boga slobodno odlučeni, bihu grih, kad se žeńahu u prepovidano vrime. I zako*n*na postela biše uhićena u grihu, kad on htiše. Mista i sprave. Ženitki, zakonna postelia.

Tako posmradi on takoje tela redovnikov, jer naturali sad i božje stvorenje i nebogi vlasi na glavi bihu grih; kavke im biše nositi i bradu obriti, tada bihu sveti. In su*m*ma vsih krstianov tilo i žitak zvaše se nesveto, listo ńega znamenani bihu sami sveti. Ne ću reći, kako se lahko jedan svitovni človik nad jednim posvećenim človikom, mistom ili rubetinom mogaše sagrišiti etc. Tako osmradi ošće i halińe, jer ki godir fratar ili koludrica ne nošaše svoi skapulir ili osobuinoga lica halie, ta biše grišnik i pogublien, tako i redovnici ž ńih halińami takoje. Tela redovnikov. Znamenani papini.

Tako jest vsega svita uživanje skoro z grihi osmradil, jiliš, piliš, halie, mista, vrime, život i žitak. I da bi bil imil dalie kralievati, bi bil more biti prepovidal kašliati, zhreknuti se i useknuti se, i vitar iz sebe pustiti, kako da bi na to ovdi sidil, da krstjanstvo zakoni, prepovida*mi*, z grihi i s pogibelom imil mučiti sa vsim stvorom uživano*m* i poto*m* s pinezi slobod od ńega kupiti etc. I još su se ti grihi i nečistoće svetińa imenovale i osobuina služba božja, kako telci Jeroboamovi. Takove grihe i pogibeli razumi s. Paval va ovom govorenju. Telci Jeroboamovi.

To jest, ča Daniel govori: on se stavlia suprot i nad boga vsih bogov. Jer i bog jest takoje po Moiseju zakone odlučil i židove z vnogimi grihi naprtil, kadi inako niednoga griha naturalim načinom ne bi bilo. Ali on biše bog, imiaše tu moć. Ova vražja glava i smradna božja opica hotila bi ga v' tom naslidovati i još odveće čini i h tomu suprot pravomu bogu, komu on ńega božju službu razmeće i s tolikimi neizbrojenimi zakoni, česa nima oblast, neizbrojene grihe i vsega stvora rabot*om* po vse*m* svitu nareja i tim se kaže, kako da bi on bog u templu božjem bil, to jest, u krstjanstvu. Vse to izkažuju ńegovi dreketi i dreketali. Svitovne pravde i vladanja *je* papa pod sobom potlačil.

Z ovimi deli jest papa jur dva svitovna orsaga razčinil, s prvim svitovnu pravdu, posluh i oblast pod sobom potlačil, i kad je hotil, razvrgal i opustil. Cesare, kralie, poglavice

Digitized by Google

odnel, proklel i pogubil, podložnike i dicu od posluha odrešil, summa, vse činil, ča i kako je hotil ili ga je želia bilo: ni jednoi pravdi ni zakonu nij podvržen.

Crikva od pape razčińena.

Drugo on je crikav razčinil, sveto pismo poda se vrgal, sakramente razdrl i opustil, spored ž ńih uživanjem, evanjelie pogrebal, da se veće nij moglo poznati, i tako oboje, rič božju i božju službu, na ništar pripravil i postavil.

K tretomu. *Ne će se hajati bogom otac ńegovih, on se ne će mariti ženskom ljubavom ni niednim bogom. Jer se hoće nad vse uzvišiti.*

Ovdi on opet spomina, ča je od boga rečeno, da još veće priklada. Prem da mu se govori od boga otac ńegovih, to jest, od Isukrsta, koga su apustoli, ńegovi starei prodikali, zato se je tako tvrdo posadil svrhu bogov, da se ne će mariti ni ča od toga znati, nego oholo, gizdavo, tvrdovratno, i oslipleno vsih onih umara, ki od Isukrsta govore. I da vse do-čista zatare, hoće on treti svitovni orsag božji takoje razdriti, to jest, zakon, ki je ne samo ženitveni zakon prepovidal duhovnim, nego takoje pogrdil, osramotil, porugal i zatrl, zato da ga zove nečistu pltenu i nebožastvenu stvar, v' kon se ne more bogu služiti. Ne promišlajući, da je sam bog ženitveni zakon blagoslovil, zovući ga svoi zavez i dobrovolnost. I po prošćenju grihov zakonnu postelju čistu i počtenu zove i nepočtene želie pltene ne će v' ńem osuditi. Tako ima Antikrst prokleti, ča bog blagoslovi; razdriti, ča bog skupa sveže; sramotiti, ča bog hvali. Summa, vse nad i suprot bogu činiti, opustiti i pogubiti.

Zakon od pape razdrt i prepovidan.

Zakon od boga blagoslovlien.

Križ, ki je bog na svoje tri redi postavil.

To prepovidanje ženitvena zakona ne čini on iz ljubave čistoće, ne samo nazoči, nego da slobodno i naredno more opraviti, ča hoće, i nikomur ne bude podložan ni zavezan. I da mu nij trpiti pota nosnoga i ine trude i teškoće, ke je bog na ove tri svoje rede, kakono crikav, vladanje i ženitveni zakon postavil, nego da slobodno po svojoi voli živiti more va vsakoi želi, miru, neskrbi, pokoju, počtenju i oblasti.

Jer prodikati, učiti, crikvi služiti jest jedan velik trud, pogibel i neželia. Ravno tako i vladanje, ko jest u pravdi zauhićeno i zavezano. Zakon takoje skrbjom, težanjem, pogibelom, žene, ditce, obiteli, kuće i dvora. Tako govori takoje sveti Paval 1. Timot. 4., da oni, ki zakon prepovidaju, vuhlosti i laži govore. Jer oni ne razumiju čistoću, nego ńih lin, pokojan, tih, svojovolian žitak. Kako i fratri ne uklańaju se svita radi svetosti, nego da mogu imiti pokoi, mir i dobro vrime pred svitom.

Bog vsih bogov.

A da Daniel govori, on hoće suprot bogu vsih bogov grozno govoriti; potom on se ne će niednim bogom mariti, kako da bi Daniel imil već nego jednoga boga: ima se razumiti, da pismo svetce, pače i svetovnu gospodu boge zove. Psalam LXXXII. Ivan X. I ovo je razum. Da se ne će papa ni z naivišńem bogom ni onimi, ke je on bogove učinil, mariti: to jest, ni svetom crikvom ni svitovnim gospodstvom.

To jest jedan del papinova ili Antikrstova dugovanja i legend, ke Daniel piše, kako hoće on vse, ča je bog odlučil, razdriti, razvaliti i opustiti. Drugi del jest, ča hoće Antikrst papa suprot tomu zidati, nastaviti, odlučiti i učiniti. I govori:

Misto onoga hoće on svoga vlašćega boga Mausima postaviti. Jer hoće jednoga boga, od koga otci ńegovi ništar ne znaše, poštovati zlatom, srebrom, dragim kamenjem i dikom etc.

Maos.

Ova rič Mausim jest do sada neistumačena ostala. Mi hoćemo kušati, jeda nam da bog zaditi ju. Maos se zove pravo jedna tvrdina, kako se tvrdi gradove zovu. I u psalteru vnogo krat zove se bog naš Maos: tvrdina i jakost naša.

Digitized by Google

Is toga razumimo naiprvo kamenne kuće, ke se crikve zovu, i čto k ńim pristoji, jer su gospodski, tvrdo i gizdavo sazidane nad inimi kućami, kako gradove. To su crikve i kloštri po vsem svitu, ki nisu bogu ni Isukrstu na poćtenje ili na službu uzidani. Jer on ne biva u kućah rukami uzidanih, govori s. Stipan u dian. 7., nego papi. Jer on v' ńih vlada i čini svoje manenie sa svoimi blagoslovlienimi vodami, z misami, vigiliami, prošćenjem, purgatoriom i takovimi gńusotami prez broja. A spravlia vnutri vsega svita pinezi, srebro, drago kamenje i biser i k tomu vsu jakost i moć svoga božastva. Jer vnutri se žive i uči po ńega voli i zapovidi. I on je je takoje gizdavo i moćno utvrdil, prez oklop i oružja, samo z bulami, listmi i pečati, kako čarnik i manenik. Crikve u papistiji gospodski i tvrdo uzidane. Crikve i kloštri jesu papi a ne Isukrstu zidane. Dian. na 7.

A crikve i kloštri osobuino papi služe, jer u plebaniah se je nič malo bogu služilo s kršćenjem, sakramenti i predikanjem. Da zato li ni još vse čisto bilo. I jesu još današńi dan porugane suprot biškupiam i kloštrom. A u biškupiah i kloštrih se jest dan i noć z velikim mogućstvom i oholiom živilo. Ondi nisu prodikalnice, nego misne kuće, mrtvačke kuće, to jest, vigilijne kuće, gdi se već čte, mrmori i čini za mrtve, neg za žive. I takoje plačne kuće, narikovne kuće, pače takoje i zlate kuće, srebrne kuće i kuće, kadi se vse hrani. Crikve i kloštri služe navlastito papi.

I navlastito anjel znamenuje z besidom Mausim naiveći i naiviši del, naigrozniju crikvenu nečistoću u papistiji, misu, rad bih očito rekal, ńegov bog mise i čini, kako da bi prelomil rič Mise u govorenju hoteći, da ju ne more pred velikim srdom pravo imenovati Misa, nego govori Mausim. Mausim. Misa naiveća nečistoća u papistiji.

Jer ča su ino crikve i kloštri, nego misne kuće? radi mise, kako vsakdanńega naisvetijega ofra jesu uzidane. Radi mise im je vse dano. Radi mise jesu vse ceremonie zmišlene. Radi mise jesu se škole držale i jesu takoje diaci študijali radi mise, da budu misni popi. I vsim crikvenim ceremoniam jest misa podpor i glava, kako šereg okol kralia. Da kadi ni mise u crikvi (kako va vrime prepovida), tada stoji uboga crikva, kako da ne bi bila crikva, nego razvalena gromača. Takovi nezmerni pinezi i stroški jesu tekli na misu. Na rič ili prodikovanie ni nigdor ni mislil ni študial ili ńih slobodno malo, računajući suprot misi, prem da bi rič božja i prodikanje imilo biti naipoglavitije i v crikvi i nada vsimi inimi. Crikve i kloštri radi mise uzidani. Traćenie pinez ko je na misu teklo.

Da ča je papin crikveni bog, misni bog ili bog Mausim? nij bog i ne more niedan bog biti. Jer se jedinomu pravomu bogu misom ne služi, nego se psuje i sramoti š ńom naš gospodin Isukrst, to jest, samoga boga otca, ča se naigroznie more i naistrašnie, kako s kom je vira pomršena i misto ńe svetińa dobrih del jest nastavliena. Da pokle pismo dopušća, da se idoli bogove zovu i bog ino ni, nego ono, na-č se člověčje srdce zanaša, ufa, viruje i ljubi: ako je ufanje pravo, tako je i bog prav, da ako je ufanje krivo, tako i bog jest nišćetan. Papin Mausim. Bogu se ne služi z misom. Kakovo je ufanje, takov je i bog.

Zato je bog Mausim nij ino, nego jedna kriva tmina i ufanje pape i ńegovih, da misa i crikvene stvari ili biškupie jesu kako velika božja služba, takovo veliko dilo, tako velik ofar, kakov nij ni more biti. Na ovu tminu se zanašaju i kripe se ńom, kako da bi bil sam pravi bog i na tom stoje, da je bog takove misli, kako je ova ńih tmina slipi. To pomaže vrag tvrditi i goniti i skuplia tako vsega svita pinezi i blago k sebi i do konca ogań pakleni na posred pakla. Is toga se lahko razumi, ča nasliduje. Mausim.

I on hoće onim, ki mu pomagaju k jakomu Mausimu, s tujim bogom, koga je on izabral, veliko počtenje izkazati, velikom gospodom učiniti je nad velikim blagom i za plaću zemlju razdiliti-jm.

Digitized by Google

Hrvacki bi Daniel skoro ovako rekal: Papa čini tako: vsih onih, ki mu pomagaju ńegove crikvene stvari, vlašću svetińu, božju službu i misu tvrditi i umnožati, hoće je velike, bogate kardinale, biškupe, opate, prepožite, dvorane, kanonike, pope i fratre učiniti i uzvišiti je, blagosloviti, osloboditi, nad i vrh svitovne ljude, i kako crikveno blago i orsag meja ńe razdiliti za plaću. I k tomu ńim samim nebeski rai obećati, od kih je potriba inim krstjanom zlatom i srebrom i dragim kamenjem ńihovu misnomu bogu i crikvenomu bogu na počtenje i vnožanje kupovati. To je papina legenda od Daniela kratko ali pravimi besidami napinturana, dokle je u svojoi pravoi moći bila i stala.

Na koncu se hoće krail poludańi š ńim arvati etc.

Kako ima papistia pasti i poginuti.

Na to nasliduje sada, kako ima papistia pasti i poginuti. I jesu vele otaina i zapečaćena govorenja, ka se teško ugańaju, prvo nego se ispune. Kako vse prorokovanje i takaiše samomu vragu jest sakriveno, prvo nego se izgode. Kako Bog Moiseju govori: moi obraz ne moreš ti viditi, pleća moja i zadńi krai imaš viditi, to jest, kad sam hodil i učinil je, tako moreš za manom gledati, ali spreda, kamo ja hoću, ne more niedan živući človik viditi. Mi hoćemo dai za obilnost inim uzrok dati na to misliti, videći se nam, da se je rasap papin jur veći del začel.

Krail suprot polunoći.

Krail suprot poludne.

Pokle anjel veće nego jednuć Danielu govori, da jesu otaine i zapečaćene riči, a ne moremo ovdi za kralia suprot poludne kralia Jejupskoga Ptolomeja, kako zgora, razumiti, tako malo kako kralia od polunoći, kralia Antioha, koga vrime se skončiva zgora u XI. kapitulu, kako smo čuli. Nego pokle nam je ovdi kralia suprot polunoći, pokle vas kapitul zavsima se razumi od Antikrsta, papu razumiti, zato sila jest, da ńegov suprotivnik, to jest, pravi duhovni krail suprot poludne ima biti krail svetoga krstjanstva, Isukrst, suprot komu jest papa Antikrst, kako Antioh biše suprot Ptolomeju Jejuptu. Jer ja sada ne ću veliko pisma spominati, da poludne u svetom pismu dobro, a polunoć zlo znamenuje, jer je očito.

Zato govori on: *Na koncu se hoće krail suprot poludne š ńim stati etc.*, to jest, kad bude srd božji skoro h koncu prispival i papa se bude imil skončati, hoće ga Isukrst rinuti, kadi godi dobre krstiane probuditi, ki suprot ńemu počnu vapiti. Ali s tim još ne će pasti, nego hoće biti jedan udarac na početku.

Prvi udorac papi dan u vrime cesara Ludovika Bavarie.

Klement V. Iohanes.

Ovi udorac, vidi mi se, jest začel cesar Ludovik, herceg u Bavari*j*, kad se papa Klement V. i Ivan XXII. hvaliaše, da je cesar, po premińenju cesara Henriha od Lucelburga, kako ńega extravagant kaže. I [pokle] dobroga cesara Ludovika nedostoino prokle, i nesramni lažopisci latini jesu ńemu tako suprot, da ga meju ine cesare ne broje i ne zovu ga cesarom, nego na prigovor Bavarom. Prem da su i poprvo papi cesare proklińali i mučili, kako Henriha četrtoga i V., Fridrika prvoga i drugoga etc.; i jesu niki suprot papi pisali, zato li ni*j* papistia tako odnemogla, kako za cesarom Ludovikom. On imiaše takoje polag sebe učene ljudi, kako Occama i Bonugratiu etc., ki papu Ivana hrabreno izmiše; i još se ostre ńige nahode suprot papi za cesara Ludovika. I on takoje sam malo se mareći za prvo (*recte*: papino) prokletstvo putova u Rim i postavi drugoga papu i osta cesar.

Occam. Bonugratia. Cesar Ludovik.

Tri pape va jedno vrime.

Rimski pristol iz Rima u Francu presajen.

Malo zatim naslidova velika poloverčia i razpor, kada tri papi jedan suprot drugomu kralievahu, dobro XXXVIIII lit (na znamenje da ńegov konac imiaše blizu biti i biti raztrzan). Biše takoje papa svoim rimskim pristolom nikoliko lit prvo ne u Rimu, nego u Franci stanoval, po Klementu petomu tamo posajen, i osta ondi do 74 lita.

A ovi udorac biše jedan začetak i Isukrst se š ńim sklada, a pravi udorac, ta da papi

Digitized by Google

s. Ivan Hus i bi vrh toga sažgan. Ta udorac se zače vrh prošćenja u svetoga Petra crikvi v Rimu na punim, kako se je z Luterom začelo. Jer pape v ono vrime od početka Bonifacia 8 hudobnoga (ki je naiprvo svit zlatim litom omanenil i zapelial) čińahu čudne igre i vsakojačku lotriu z prošćenjem. S. Ivan Hus je papi pravi udorac dal.

Tako da Klement 6. takoje pusti jednu bulu izaiti, v' koi on anjelom nebeskim (kako bog ne samo na zemli nego i na nebi) zapovida, da imaju duše, ke po prošćenje v Rim tecihu i na putu umirahu, gori v rai k vikovičnomu veselju nositi. Paklu i diavlom takoje zapovida od onih duš z takovimi besidami: mi ne ćemo za ništar, da se one u paklenu muku vrgu. Tako se biše prokleta gńusota ne samo u templu božjemu ovdi na zemli, nego takoje na nebi postavil nad anjele, nad nebo, rai i nad pakal. Klement 6. zapovida kako bog anjelom na nebu i vragom v paklu

I budući nikoliko lit potom u Českoi zemli prošćenie tako grozno prodikano, suprotivi se tomu Ivan Hus i navlastito popade se ove Klementove vražje bule i kara papine lotrie. I ovo biše udorac, da učaše, ako ne bi papa svet bil, tako ni ud svete crikve, to jest, ako bi papa lotar, tako ne bi bil počten muž. To biše velika poloverčia, za ku mu bi sažganu biti; i da nij papa crikvena glava po pravdi božjoi, nego po človičaskoi pravdi. Ništar mańe jest ovi udorac papežiji dal dvi nepremožne rane: prva da su papi iz neba izrińeni i sila ńim je šurle u vrića vtaknuti i ne smiju veće takove bule i zapovidi vrhu anjele pustiti izhajati. I bog jest onu preveliku oholiju i objist malo zatim počel pohajati. Druga, da za s. Ivanom Husom papistia jest u veliko pošpotanje pala i nisu z niednom silom ni moćom mogli kratiti s. Ivana Husa ime i nauk ni savsima pogasiti, dokle je nij u sadašńe vrime vapaij prestrašil, da je Ivan Hus bil pretek. Tako im je navistil v' duhu, kad reče: nakon sto lit imate vi bogu i meni odgovoriti. Potom oni hote jednu gusku peći (Hus se zove gus), a hoće labud za manom doiti, onoga ne te peći. I tako se je izgodilo. On je sažgan u litu 1416, a ovi sadašńi rat z prošćenjem bul nasta u litu 1517. Ivan Hus. Dvi nepremožne rane, ke je od Ivana Husa papistia priela. Vapai ki u sadašńe vrime papa straši. Hus sažgan u litu 1416.

I još se je ovomu udorcu sa vsom moćom branil i ostal je sideći, jest Husov nauk proklel a ńega sažgal, k tomu je š ńim i za ńim vnogo krvi prolil, Nimce i Čehe meju sobom uckal, vsako uboistvo i nevolju nastavil za udržati svoje pristolje. A od vrimena koncilia jesu siguri postali, vsakojačku lotriju z duhovnimi dohodki i himbami dugovali. I k tomu podali se u vsakojačke očite zlobe sa vsima Epikuri i svińe postali, dokle godir su se svitu omrazili i za volju svoga sramotnoga žitka. Od toga govori ovdi anjel dalie: Papa se je branil po smrti Husa. Koncili ili spravišće duhovno v Konstancij.

Krail suprot polunoći hoće suprot ńemu siliti z vozi, końici i z mnogimi plavami u orsag pasti, plivati i proiti.

On primira papu jednomu kralju, ki silom, kako Antioh, žestoko oružje nosi. I prem da krali i gospoda krstjanska takoje i životom z ńih silom jesu papi pomogli (to jest poloverci svetce Isukrstove, ki su ńega porinuli) po vsih zemliah pogasiti, zato razumi ovdi anjel duhovno oružje, to je, prokletstvo, dekreti, bule i ine kaštige papine, u kih su mu duhovni ž ńih plavami, końi i vozi, to jest, pismom, kńigami, prodikami služili, da su u zemliu pali, prošli i vse kako riku proplivali, ča se naibritkie more. Jer rat i sprava Isukrstova i pape, ńegova suprotivnika, duguje se listo z nauki i s pismi. Sprava pape, s kom je u zemlie pal etc. Rat i sprava Isukrstova.

I hoće takoje u vridnu zemlju doiti i vnogi hote pasti.

To jest, on hoće svoimi duhovnimi i oružjem ne samo općinu poda se podložiti, ki nisu stanoviti u viri, nego takoje i prave krstiane, ki su prvo s poloverci držali i pomogli ga rivati ili potvrditi, takoje prevariti i prestrašiti, kad budu vidili, da on premože i one

15*

poloverce, ki ga rivaju, tako silno siče i istinu očito potaplia. Jer plav i vozovi, to jest, pisac i vapiavac jest vnogo i vsi kuti su jih puni. Tako jest papa dobro prignut, ali ne leži još.

Ali ovi hote biti oteti iz ńega ruke, Edom, Moab, prvine sinov Ammonovih.

Edom. Moab. Ammon.

Ravno kako u ovom kapitulu krail suprot poludne i suprot polunoći nisu veće Ptolomei i Antioh, tako nisu već Edom, Moab, Ammon puki, ki nikada bihu. Jer su se oni davno životom prominili, Saražini i Turci nastali. Zato imamo mi imen zlamenovanje prociniti, kako smo učinili z imeni poludne i polunoći.

Troi puk ne će papa ni posići ni zapeliati, oni hote ostati i biti sveta krstjanska crikav pod pogubitelem Antikrstom, jer sveta crikav ima ostati do konca svita.

Prvi Edomiti.

Naiprvi su Edomiti. Edom se zove čerliena farba. Črlieni jesu sveti mučenici, ki su se v istinu dali od pape, biškupov, dokturov, navlastito od krvoločnih pas prodikačkoga reda (ki su prez broja vnoge mučili) zaklati, potopiti, sažgati po vsem svitu do današńega dne. Tih istih je veliko množtvo.

II.

Drugi jesu Moabiti. Moab se zove otac ili očevan. To su oni, ki ovdi i ondi jesu po svitu i nisu se od ńih otca Isukrsta odvrgli, prem da nisu bili očiti prodikači. I navlastito ki se na koncu na Isukrstovu smrt zapušćaju, a ne na papina Mausima, nisu umrli v'ufanju bul ńegovih. Tih sam ja nikoliko sam vidil i od vnozih čul, i fratar i vsakojačkoga reda.

S. Bernardo.

Ravno kako s. Bernardo učini, kad mńaše, da ńega vrime prispiva, zabi svoi red i vse papine Mausime i priporuči se Isukrstovoi muki z ovakovimi besidami: Isukrst ima nebeski rai po dva puta. Naiprvo je dostignul od otca kako jedini sin, ova pravica ńemu samomu ostaje. K drugomu kako zaslužen svojom mukom, ovu pravicu i zasluženje *j*e nam daroval, jer je za našu voliu trpil. Tih Bernardov i Moabiterov ili očevnih krstianov jest sebi bog vnogo ohranil, kako va vrime Ilije onih sedam tisuć u puku Izraelskomu.

III.

Ammoniteri. Nedužni del mlade dice.

Treti početak sinov Ammonovih, to jest, prvina sinov meju pukom. Moab i Ammon bihu bratia. Tako hote ovi Ammoniteri biti bratja očevnih, bratinski. Ove razumim ja mladi nedužni del, ki je kršćenjem drugoč rojen, odhaja, prvo nego papin Mausim spozna ili se ńim mari, ni ga more utvrditi i ni slaba učiniti, kako Edomiti i Moabiti čine. Zato se zovu prvina i dica mei pukom, to jest, mei pukom božjim u crikvi, novič kršćenjem rojen. Ove iste jest bila sila Antikrstu ostaviti neposičene i nezapeliane. To su tri redi svetih, mučeniki, spovedniki i divice.

Tri deli svetac

Suprot tim troim pukom stavi anjel druge tri puke, ke hoće Antikrst opliniti: Jejupat, L*i*biju, Moreju. Ti tri jesu susidi i stanuju na blizu, kako nikada Edo*m*, Moab, Ammon. Nada vsimi ovimi ni*j* nigdar Antioh kralieval ni papa takoje. Zato na*m* je opet ze*m*lie inako i duhovnim načino*m* iztumačiti, dokle je ki drugi bole istumači. Zato mi dilimo takoje papine ljude na tri deli. Neka Jejupćane budu naiviš*n*i, naipoglavitiji, bogati, veliki krali, poglavice, gospoda, ki ima(*ju*) svitovno blago i oblast i hotili bi sridńu dobu dobri biti. Jer Jejupat jest vazda mei inimi lipo, slavno kralievstvo bilo. Libiani, ńih susidi, neka budu prvi za timi, sredńi, kako grajani, razum*n*i i gdo jest ča ili more biti. Arapi, općina, sebri, sluge i ča je škuro i tamno, to jest neslavno, siromaško, od niednoga držanja. Nad timi se nezadovoli, da je je svoim Mausimom požrl i zapelial na životu i na duši. *N*emu je takoje nad ńih mošńe i shrambe, govori anjel, i išće da gospoduje nad ńih blagom, srebrom, zlatom i dikom, to jest nad ńih marhom, da zavsima *v*se izčisti. I to tako čini, govori on.

I. Jejupat.

II. Libija.

Digitized by Google

On šalie ruke svoje po zemliah i Jejupat mu ne će uteći etc.

Ovdi se nahode posli na strani, kardinali i salastvo, ko šalie h kraliem i gospodi, pače i po orsagih stavlia i šalie, za pohitati kralie i omamiti-e, da mu životom i z blagom služe, za ńega se rate, ńemu orsage i varoše i velike dari darivaju. Potom je pohaja listor z bulami, prošćenjem i zpovidnimi listi, v' kih ńim milost, slobod, zakonne žene, jaica, maslo, mliko, meso, kućne mise, grihe, purgatori, pakal i nebo, Turka, boga i vraga, i sam sebe — gdo more vas samań izbroiti — prodaje i krade i silom kako gospodin robi, uzimlie tako pinezi i blago i usta otira, kako da bi dobro učinil. To se je navlastito papa pašćil dugovati s prošćenji i bulami, budući porinut, da se ti*m* tvrje i kriplie usadi. Iz ovoga teksta jest izašla općinska pričica meju krstiani, da ima Antikrst skrovišća svita dvignuti. Pače mi se vidi, da je našal i dvignul, dokle svit ni polovicu svoga blaga nima. To i vse ino ima se dalie po retoriki istumačiti, tako se more viditi, čto je nečistoća papina. Ja ju sada po malom kažem za moći razumiti Daniela.

Legati a latere, ke papa pošilia.

Prošćenja i listove papini.

Antikrst dviže skrovišća zemlie.

Nasliduje dalie: *I jedan vapai ga hoće prestrašiti od istoka i od polunoći. I hoće z velikim gńivo(m) izaiti, hoteći vnogo pomrsiti i pogubiti.*

Ovdi hoće, bogu hvala, jednuč vele zlo papi biti, jer udorci ga nisu mogli grišiti, prem da su tukli i opominali ga k pokori, ali-e zaman bilo. A sad ne dohodi nad ńega niedno oružje, nijedno množtvo, niedna voiska, niedan porivavac, nego ga udira jedan glas i vapai, pred kim se on prestraši i na dno propade. O ti, čudni bože, u delu tvojem! Ova mrzota, ka je vse kralie nogami tlačila i bogu se grozila, toi *j*e pasti i odnemoći pred jednim ubogim glasom. Kako si, strašna, velika moći, na tako zločestu fundamentu stala, da te jedan duh na tla izpuhuje i zvraća! Ove riči Danielove tumači s. Pavel ovako: gospodin Isukrst ga hoće pogubiti z duhom ust svoih. 2. Tes. 2.

Vapai posiče papu, ča prvo niedan udorac ne mogaše učiniti.

Ovo je jur to poslidńe i naše vrime, va kom se je evanjelie razglasilo i vapie suprot papi tako, da bezufa, ne zna ča ni kako ima učiniti. On ne more ni hoće niednoga duhovnoga spravišća trpiti. On ne će dopustiti nigdir na svitu zato dugovati ni govoriti, nego samo misli ta vapai silom pogasiti. Izhaja, govori Daniel, z velikim gńivom, skroz ńega spravu, skroz ńegove duhovne, skroz posle, skroz bule, pisma i vnogih zalih kńig, hoće vnoge pogubiti i umoriti: ucka i pot*i*če cesare, kralie, vse vrage i vse zle ljudi mei sobom i ča more ganuti. Volia ne mańka, rado bi se učinilo, ali-e konac ńegov prispil nigdor mu ne more pomoći, govori Daniel, vapai *j*e premoćan. Jer papa ne će veće u prvi svoi stan doiti, sami ńegovi ne te veće toga trpiti, kako očitovanje na XV. govori, biti mu je kako prez meča i ruke razbienu, Daniel VII, kako ńegova prilika Antioh. A da se ta vapai od istoka i polunoći čuje, jest ovo, da to evanjelie dohaja od zgora doli, od pravoga istoka; jer nigdor ne more istinno reći ni hvaliti se, da iz svoje glave ili promišlen[j]a vića ili volie takov nauk jest na svitu izašal. Mi smo vsi iznevarice i čudnim načinom k ńemu došli. I izgodilo se je nam, kako Isaija go(vo)ri: ja sam od onih naša(s)t, ki me ne iskahu, i naidoše me ki prvo za me ne pitahu. Jer ja takoje, ki sam jedini izmei prvih, vnogo ino iskah i mišliah u početku pisma moga, to jest, samo krivo uživanje prošćenja, ne prošćenje, veliko mańe papu ili jedan vlas papom odneti, i ne razumiah pravo ni Isukrsta ni papu. I jest takoje vapai došal od polunoći, govori on, to jest, iz papina vlašćega kralievstva, jer mi smo sami tada papisti i antikrsti bili, vele britki*j*, nego oni bihu.

Zadńe naše vrime.

Odpravlienie papino.

Pravi ishod ili istok.

Isaia 65.

Polunoć.

Digitized by Google

Nasliduje: *On hoće hram polače svoje usaditi meju dvimi mori, na vridnoi svetoi gori.*

Rim s. gora.

Jerusolim leži meju velikim morem i meju mrtvim morem, a veliko veće leži Rim meju dvimi mori, Tyrrenom i Adriatikom, i more se Rim dobro vridna s. gora zvati, jer ondi vnogo sat tisuć mučenikov, leži i bila je ondi od početka naipoglavitia crikva, i vnoge riči su se ondi zgodile, dokle se nij vrag onamo posadil.

Saditi Mat. 25.

Ako ne bi hotil gdo vse to duhovnim načinom tumačiti, da se je papa na vrednoi s. gori, to *je*, u svetomu krstianstvu kako bog posadil i kralievstvo svoje usadil sa svoimi dreketi i groznim naukom. Jer Isukrst zove saditi, učiti, to *je* Mat. XV.: ko nij otac moi nebeski sadil, izkoreńeno bude.

Mrtvo more etc.

Veliko more.

Meju dvimi mori. To se more od crikve ovako razumiti, da ova sveta gora leži meju dvimi mori, to jest, krstianstvo žive meju ovoga sveta žitkom i meju paklom. Da mrtvo more je oni svit, gdi su nepravadni do korena pogublieni. Živo veliko more jest ovi svit. Ali krstjanstvo ne žive svitovno, i ne umira onamo takoje, prohaia meju oboimi i žive u veri i duhu Isukrstovomu.

Da ako se ima to dvoje more od papina pristola ili sidila razumeti a ne od s. gore, tako je ovakov razum, da papa nad živimi i mrtvimi svoim sajenjem ili dreketi kraluie. Jer svoim Mausimom pomaga vsim živim na svitu i vsim mrtvim u purgatoriu. On to zove saditi. Jer papa jest jedan rai vsake želie u Rimu ili u crikvi učinil, gdi on vsega svita blago, oblast i počtenje slobodno po svojoi voli uživa.

V ono vrime se hoće spraviti veliki poglavica Mihal, ki za dicu puka tvoga stoji. Jer hoće biti tako pečalno vrime, kakovo nij bilo, odkle su liudi, do sadašńega vrimena.

Isukrst vojuje skroz evanjelie suprot vragu etc.

Naigroznie vrime do sada pod papinstvom.

Prem da je Mihal jednoga anjela ime, zato li razumimo ovdi ravno, kako i u očit. XII. samoga Isukrsta, ki ovdi doli na zemli svoimi anjeli, to jest, prodikači vojuje suprot vragu skrozi evanjelie. Jer ga zove velikoga poglavnika. On se je jur spravil i stoji za krstjane i kripi je z ričjom milosti. Jer do sada jest bilo naigroznije vrime, kako je kada na zemli bilo. Kako Isukrst ove riči takoje tumači Mat. 24.: i ako bi se ti dni ne skončali i prestali, ne bi bil niedan človik spasen, takoje ni Edomiti, Moabiti i Amoniti. Jer se je jur začelo po I(*ta*)lji u Rimu i u veće mistih, da su Epikuri iz vire špot činili i nisu veće ni dicu pravo krstili. Kako da bi oboje, krst, sakrament i rič prestala, i niedan človik imil spasen biti.

Duhovna pečalnost crikve.

Progańanje božje riči, tesnota i bezufanje visti.

Jer on ne razumi ovdi telesnu pečalnost, ka je vnogo veća bila u raspu Jerusolimskomu, Rima i veće inih orsagov i varošev, nego duševnu ili duhovnu pečalnost crikve po Isukrstovoi muki znamenovanu. Jer telesne pečalosti jesu po vrimenu, prestaju s telom zajedno. Ali ovdi valia da crikav pogine ili ostane, ku biše vrag po Antikrstu po dva načina naskočil. Od jedne strane z Epikurskim poruganjem sakramentov i riči božje; od druge s tugu i bezufanjem vesti, gdi nij niedno pravo ukriplenje milosti, nego vse nevolno mučenje, z vlašćom zadovolnostjom i z deli krstiane mučahu (od česa Epikurei i pogani ništar ne znaju) tako, da ovdi vrime biše, da se Mihal spravi i ne da krstjanstvu v naiposlidńem vrimenu na dno propasti, nego brže kripi i skuplia svojom s. ričjom milosti.

Nasliduje: *Vnozi, ki u zemli spe, hote se probuditi, niki k vikovičnomu životu, niki k vikovičnoi sramoti i prigovoru. A učenici hote svititi, kako nebeski zrak, i oni ki vnoge k pravici napućuju, kako zvizde, vazda i va vike.*

Digitized by Google

Anjel hiti k sudńemu dnevu, zato prem da bi imil još veće govoriti od Mihaelove službe, pohaja ništar mańe h koncu svita i govori od uskrišenja mrtvih. Ali se opet tudje vraća i govori od učenikov i pripovidavac, kako imaju svititi, kako zrak neba i zvizde i vnoge obratiti, prvo nego mrtvi uskrsnu. Ravno tako zgora Daniel IX. prvo povida, kako ima varoš razoren biti, prvo nego naizadńi tiedan izpisuje, ča se ima prvo zgoditi. A niki razumiju ovu svitlost učenikov na onom svitu, kako 1 Korin. XV., to je, kako je istina. Ali mi ju ovdi razumimo za potribu i službu pečalne crikve.

Učenici svite kako zrak neba.

Daniel 9.

1. Kor. 15.

Vnogi, govori on, *hote se probuditi.* Jer na sudńi dan ne ćemo vsi uskrsnuti, kako sveti Paval govori 1 Kor. XV. Jer oni, ki budu živi našasti oni dan, ne te ni umriti ni uzkrsnuti, nego u magnutju oka prominiti se i suprot Isukrstu va aer dvignuti biti. Ništar mańe vnogo, to jest, naiveće množtvo hoće biti mrtvih ili spećih. Da tako Isukrst bude, kako vira govori, sudac živih i mertvih. I tako ovdi vidimo, da za ovim vrimenom, budući papa razkriven, ništar inoga nimamo ufati ni nadiati se, nego skončanje svita i uzkrsnutja mrtvih. Ovdi se pismo svršue i vse prorokovanje ima konac.

1. Kor. 15.
1. The. 4.

Po očitovanju Antikrstovu pismo se svršuje.

I ti, Daniele, zatvori ove riči i zapečati ove kńige do naiposlidńega vrimena, vnogi hote nada ńe doiti i vnogo razuma naiti.

Ovdi očito anjel govori, da ove kńige Danielove imaju zapečaćene ostati, ali ne vavike, nego do poslidńega vrimena, kad budu otvorene i velik razum v ńih našast bude. Nad čim se mi sada tišimo, kako je zgora rečeno, da se prorokovanja ne mogu na punim razumiti, prvo nego se izgode. Potle budući se jur dogodila, onda svidoče dilo. Ravno kako Isukrst, Luka XXIIII., po svojoi smrti stoperv ńim pamet otvori, da mogu pisma razumiti. I prvo reče on: to vam govorim, kad se jur izbudu, da je verujete etc.

Danielovo prorokovanje jest zapečaćeno ostalo do poslednega vrimena.

Luk. 14.

I ja Daniel vidih i evo stahu druga dva, ovdi jedan na ovom kraju vode, drugi na onom kraju.

Od ovih dvih ne govori on ništar veće, što jesu, ča čine ili govore, razvi da su drugi, ne anjel, ki š ńim govori. More-biti da jesu ona dva anjela, jedan Persie, a drugi Grčki poglavica, od kih je zgora u X. kapitulu govoril, ki puku Izraelskomu pred krali pače. Ovi stoje i ostaju, koi pače polag kraliev do konca svita. Jedan suprot istoku, drugi suprot zapadu, da inako božja rič i ńega crikva nima vazda sriću, nego kako on sam to potle tumači i govori.

Pačnici pri kralih u božjih stvarah.

Vnogi hote biti očišćeni, zbistreni i iskušeni; i nepravadni hote nepravadno živiti, i niedan nepravadni se hoće tim hajati. Ali razumni se hote hajati.

Jer budi (*pro* hodi) evanjelie, kako svitlo i moćno hoće, i budi crikva jaka, kako hoće, ništar mańe imaju takoje poloverci i krivi učiteli biti, ki se pašće, da skušeni i očiti budu. I oni isti heretici radi se oblaste za kralia i veliku gospodu. Tako ostaju poloverci do konca.

Heretici va vsako vrime.

I on reče mužu u platnenih haliah, ki gori nad vodom stoiaše, da kada se hote skončati nečistoće?

Ovi muž u platnenoi odići jest anjel Gabriel, ki je do sada govoril, kako zgora u X. kap.; a on ki mu govoraše, kada hoće skončanje etc., ni imenovan. Ali je jedan glas i tužba pod kipom crikve, ka govori: pomozi bože, ni li zadovolno, da je Antikrst crikvu tako grozno i skoro do čista pogubil? I sada, kad je po Mihailu opet izpokojena, dohajaju poloverci, heretici, sakramentari, drugokrstnici i još nastavliaju nečistoće. Kada hoće jednuć to prestati?

Tužba crikve va ovom poslidńem vrimenu.

Digitized by Google

Lakomia i Mamon po sili se koti.

K tomu se je po ta put lakomia i Mamon zakotil, da se boju, da hote evanjelie ogladiti i držati, kako je Loth u Sodomi držan i Noah pred potopom. Jer na svitu ne će sada oba, vladavac ni podložnik, ništar čuti ni viditi, nego lakomiju, ožuru i svojovolnost. Da je vrime prispilo, od koga lira i vsi ini govore, da po raspu Antikrstovu hoće svit slobodno i siguro živeti i govoriti, da ni veće boga.

Lyra.

Ovdi priseže anjel i sprave govori, da se nimamo prestrašiti ni obliditi pred poloverci i papom, i govori:

Jedno vrime ima dvi vrimena i pol trpiti, i kad se rasap svetoga puka skonča, ima se to vse zgodati.

Ovo čuje Daniel i ne razumi, on prosi za razum, ali mu je rečeno, da ima zapečaćeno ostati do poslidńega vrimena, tada ima stati u svojem dilu. To jest, ńegove kńige imaju onda crikvi rabiti svoimi dari. V tom-toga ima on počivati i ńegove kńige ostati nerazumne. A kad se ovo vrime, dvoje vrime i pol vrimena ispuniti ima, i kad eretici razgańati i razrušiti crikvu prestati imaju, ne moremo takoje znati, dokle ne vidimo, kako crikva, ubog kupac, jednodušno se poli riči drži i poloverci sa svitom vsi siti, grustni i Epikurski budu, da se nigdor veće pisma ne prijmlie. Kako se jur po malo začińe, kako da ne bi hotili pismo i rič božju tako vridno držati, da bi v ńem poloverci ili krstiani postali. Tada je vani, kako Isukrst govori, kada človičaski sin doide, mniš li da hoće viru naiti na zemli? Crikvi jest još tako ubogoi biti i biti je vsemu listo lakomia, ozura, trbuh, žeranje i meso, kako pred potopom.

Jedno vrime dvoje vrime pol vrimena.

Svit i poloverci kako sada začinu.

I od onoga vrimena, kad vsagdańe posvetilišće prestane i misto ńega mrzota raspa nastane, i jest tisuće, dvisto i devedeset dan. Blaze onomu, ki dočeka i doseže tisuće tristo i trideset i pet dan.

Da bi ovo človičaski obični dni bili, tako bi anjel govoril od poslidńega tiedna, nasred svakdańe posvetilišće prestaje po spravišću apustolskomu Dian. 15. I cesar Kaligula je svoju mrzotu u tempal posadil; a čine tih 1290 dan skoro drugu polovicu zadńega tiedna, tri lita i pol. Zatim proide takoje evanjelie meju pogane skroz svetoga Pavla i Bernabu. Dian. XIII. Zato čini anjel s tim govorenjem jedan pokrovac vrh svoga govorenja i vnutar je zavia, da opet nazad teče, u vrime sedmoga tiedna, budući jur od pridućega vrimena tja do konca svita izgovoril. Da ako su anjelski dni, to jest, jedan dan jedno lito, kako zgora u IX. kap., tako se rastiraju ti 1290 dni do 14 lita cesara Ludovika, ki je od pape proklet. I onih 1335 dan tja do 23 lita Karla IIII., blizu 7 lit pred razdilenjem trih papi ili 42 lita pred Konstansciskim koncilиom.

Kada je vsagdańe posvetilišće prestalo. Dian. 15. Cesar Kaligula.

1290 dan. Dianje na 13. Dani. 9. Cesar Ludovik.

I ja bih rad nad vsagdańe posvetilišće tamo duhovnim načinom naklonil, da je s. evanjelie, ko do konca svita zajedno z virom i crikvom ostati ima. Ali pače more se to izgoditi, da svit tako Epikurski bude, da ne bude po vsim svitu nijedne očite predikalnice i vse Epikurske nečistoće očito se govorile budu, a evanjelie listo u kućah od otac obitelskih ohrańeno i obdržano bude.

Evanjelie i crikva ostaju do konca svita, prem da je svit Epikurski.

I ovo hoće biti vrime, ko se je meju ričjom Isukrstovom na križu ispunilo: *consumatum est.* I oče, v ruke tvoje preporučam duh moi. Jer ravno kako Isukrst po tom *consumatum est* još malo žive, tako more takoje crikva, umuknuvši očito evanjelie, malo ostati. I prem da je židovsko vsakdańe posvetilišće u *sedmom* (*corr. pro* sredńom) tiednu razvrženo po apustolskom konciliu, i ništar mańe po tom do raspa Jerusolimskoga osta i takoje od

Digitized by Google

samih apustolov, kadi hotiahu, da prez potribe, bi držan. Tako zna takoje evanjelie očito ležati i mučati na predikalnici i biti zato od dobrih krstjanov u kućah ohrańeno.

A ovakova nevolia nima dalie trpiti, nego 1290 dan, to jest, okol pol četrto lito, jer prez očita prodikanja ne more vira dugo stati, kad u sadašńem vrimenu, u jednom litu svit to hui postaje. Poslidńi 1335 dni hote do konca zli biti, da u naprvo i u kućah malo vire bude. Zato on govori: blažen jest, ki se do onoga dne udrži, kako hoteći reći, kako Isukrst veli: kad sin človičaski doide, mniš li, da hoće viru naiti na zemli?

1290 dan.

1335 dan.

Od tih trih lit i pol jesu skoro vsi učiteli govorili i vse kńige jesu toga pune, razvi da su to od vladanja Antikrstova tumačili, ča po redu teksta Daniel ne će trpeti, ki ovdi prorokuje, ča se ima zgoditi za raspom Antikrstovim, i stavlia ove tri lita i pol po Mihailu i priseẑtvu (*corr. pro* prišestvu) anjela nad vodom.

Prem da ovo tumačenje kaže, kako da bismo sudńega dne stanoviti bili, ki dan ili ko lito ima doiti, ča Isukrst prepovida znati Dian. 1. i u evanjeliu, zato daleko griša. Naiprvo da ako prem ofar evanjelia óčito prestane, zato li ne će nigdor lita ili dne tako ravno moći poznati, kad začińe, budući da ne more jedan dan povsuda prestati ili pomankati.

Ne more se prvo znati, kada ima biti sudńi dan. Dian. 1.

K drugomu da bi se prem znalo, kad se ima začeti, zato jesu vrhu onih 1290 dan 1335 postavlieni, ke ne će nigdor na vsem svitu poćutiti. I summa, ja držu, da ovi 1335 dni ne razumiju se očito općenim načinom, nego ovršuje se na sudńi dan. Nego ako ne probudi bog koga Noja, ki bi znal one dni izračunati i ravno ugoniti. I ja paki za se zadovolim se na tom, da sudńi dan ima biti pred vrati, jer zlamenja, ke je Isukrst navistil i apustoli, Petar i Paval, jesu se skoro vsa izpunila i stabla jur zenu, pismo se zeleni i cvate. Ako ne moremo znati tako ravno dne, ništar ne mari, drugi-e bolie učini, vse jest v istinu na koncu.

Sudńi dan jest pred vrati.

Iz ovoga vidimo, kako je Daniel bil priet i velik muž pred bogom i svitom. Naiprvo pred bogom, da je takovo osobuino nad vsimi inimi proroci prorokovanje imil, to jest, da ni samo od Isukrsta kako i drugi prorokoval, nego takoje vrime i lita broi, sklada i stanovito postavlia. K tomu je kralievstva tja do onoga postavliena vrimena Isukrstova po čredi, u stanovitu redu, ž ńih dugovanjem i žitkom, tako lipo i ravno zauhitil, da prišastje Isukrstovo ne more grišiti, nego ako bi-e hotili učiniti hoteći, kako židove čine. I k tomu vidil je dari do sudńega dne Rimskoga kralievstva stanje, žitak i tek svita, tako je naredno pred nas stavi, da ne moremo ni sudńega dne grišiti ili iznevarice va-ń pasti, nego ako bi se hotilo hoteći učiniti, kako sada naši Epikurei čine.

Daniel velik poglavit muž pred bogom.

Daniel jest osobuini dar prorokovanja imil pred inimi proroci.

Zato se meni vidi, da je sveti Petar navlastito Daniela mnil, kad govori 1. Petar 1.: proroci jesu s pomńu izkali, koje, na ko i na kakovo vrime duh Isukrstov kaže etc.: koje se zove, da vrime pravo izračuna, izglasi, i koliko dugo i koliko lit jest još dotle; kakovo se zove, da je lipo izpisal, kako ima v ono vrime na svitu biti i stati, ki ima naivišńu oblast imiti i kadi ima biti cesarastvo. Da tako ne samo vrime, nego takoje žitak, kip i stvari onoga vrimena navišćuje. Ča priko mire našu krstiansku viru tvrdi i nas u visti stanoviti i potvrjuje, videći mi ovo moćno pred očima, ča nam je u svoih kńigah čisto i naredno, toliko vrimena prvo, spisal i pripodobil.

koje, kakovi.

Danielovo prorokovanje tvrdi našu viru, etc.

Jer Daniel prorokuje slobodno i očito razglasuje i sklada, da Isukrstovo prišastje i početak ńegova kralievstva (ča je ńegov krst, prodikanje) ima zgoditi se za kraliem Koresom okol 510 lit. Daniel 9. I ima se na svitu Persie i Grčko kralievstvo skončati i Rimsko

Početak kralievstva Isukrstova.

Digitized by Google

Danie 9. kralievstvo biti na glasu. Daniel u 7. 9. Tako da Isukrst istinno imiaše doiti u vrime Rimskoga kralievstva, kad se naibolie ladaše, i da takoje Jerusolim i tempal ima razoren biti, budući da po onom kralievstvu niedno veće nima doiti, nego ima nasledovati konac Dani. 2. 7. svita, kako to 2. 7. kapit. razumno naviščuje.

Daniel visok poglavit človik pred svitom. Pred svitom jest takoje bil poglavit velik človik, jer mi ovdi vidimo, da je on dvimi prvimi kralievstvi kako naivišńi ladal. Kako da bi hotil bog reći: meni je ovim kralievstvom liude dati, i da bih imil moi Jerusolim i moi puk radi toga opustiti i razčiniti. I prem da on ni bil krail, ni od toga imil veliko počtenja ili blaga, zato li je kralieva dugovanja opravlial i službe imil, kako je svitovna navadba, da oni, ki se naiveće na dvoru trude, naimańe imaju, a ki ništar ne delaju, tim naiveći del dopade, po evanjelskoi pričici: drugi sije a drugi žańe. Ivan 4. I ča je gore, još bi posilien imiti zavidost, nepriazan, skrb i prognanje misto plaće. Kako je svita običai vsaku službu dobro platiti s takovom plaćom.

Ki se na dvoru naiveće trude, ti naimańe uživaju. Ivan 4.

Ali Danielu ne škodi, on je zato bogu draži, ta ga plaća tim obilnie i drži u Babilonij i Persij Daniela za kralia; jer on računa i sudi po delih i ne gleda na kip i ne po človiku ili imenu. Zato je Daniel delom pravi krail u Babilonij i Persij, prem da kralieva kipa ni imena ne drži, i k tomu nima veće blaga, nego nesriću i vsaku skrb. Evo tako zna bog svoje sužńe židove kripiti i častiti, da iz jednoga purgarskoga sina razčińena Jerusolima jednoga dvojega cesara čini u Babilonij i Persij.

Daniel vrhu vse sinove Abrahamove uzvišen. Summa, ni niedan meju vsimi sinovi Abrahamovi tako uzvišen na svitu, kako Daniel. Ioseph biše pače velik u Jejuptu pri kraliu Pharaunu. Pak David i Salamun bihu takoje veliki va Izraelu. Ali vsi su niski krali i gospoda suprot Babilonskim kraliem i Persičkim, polag kih Daniel biše naivišńi poglavica, koje je takoje k bogu čudno obratil i prez dvojenja u oboih orsagih velik prud pri mnozih liudi opravil, ki su po ńem k poznanju božjemu došli i spasili se, kako onoga cesara listi i zapovidi (da se ima Danielov bog po vsih zemliah častiti) dobro kažu. Daniel 2. i na 6.

Kako se ima Daniel čtati i ča se iz ńega učiti imamo. Ovoga Daniela zapovidamo mi čtati vsim dobrim krstianom, kim je on u sadašnjem poslidńim nevolnom vrimenu kripostan i hasnovit. A nepravadnim je neprudan, kako on sam na koncu govori: nepravadni[m] ostaju nepravadni i ne haju se š ńim. Jer takova prorokovanja Danielova i takova nisu samo zato popisana, da imamo čińenja i priduće nevolie znati, i objist kako z novimi glasmi trpiti imamo, nego da se dobri š ńimi kripe i vesele i ńihovu viru i ufanje u strplenju tvrde, kako ki ovdi čuju i vide, da ńihove nevolie konac imaju i da oni od grihov, smrti, vraga i vsakoga zla (kako ki uzdiše) slobodni v nebo ka Isukrstu i ńegov vični rai priti imaju. Ravno kako Isukrst, Luka XXI., svoje kripi, groznimi glasi i govori: kad vi to videli budete, tako gledaite gori i dvignite glave vaše, jer vaše odkupliene blizu je etc.

Videnja i sańe u Danielu na-č kažu. Zato i ovdi takoje vidimo, da Daniel vsa videnja i sańe, kako su koli grozna, vsagda z veseljem svršiva, to jest, sa Isukrstovim kralievstvom i prišastjem, radi koga prišastia kako naipoglavitije i naiposlidńe poglavne stvari ova videnja i sańe priličena, stumačena i zapisana jesu. Gdo je hoće takoje s koristjom čtati, ta nima nad istoriom ili činenjem visiti ili držati se i ondi ostati, nego ńega srce pasti i kripiti u obećanomu i stanovitomu prišastju našega spasitelia Isukrsta, kako u blaženom veselomu odkuplienju od ovoga nevolnoga dola.

K tomu nam pomozi naš dragi gospodin i spasitel sa otcem zajedno i duhom s. hvalien va-vike amen. Amen.

Digitized by Google

Prvi Kapitul.

Kako Daniel, Anania, Misael i Asaria izmei židovske dice izabrani za učiti se Kaldeisko pismo i jazik, izgojeni budu i ne te se s kralievom pićom onečistiti, nego jidu sočivo, piju vodu i još lipli polag toga jesu, nego ina kralieva dica.

Jojakim. 1. Va tretom litu kralievstva Jojakimova, kralia židovskoga, doide Nabukdonozor, krail Babilonski, pred Jerusolim i podsede ga.

2. I gospodin mu preda Jojakima, kralia židovskoga, i nike sasude iz kuće božje, te čini on popeliati u orsag Sinear, kuću boga svoga, i shrani sasude u shrambu skrovišća boga svoga.

Sinear jest Babilonska zemlia. Rodo. 10.

3. I krail reče Ašpeni, svomu višńemu komorniku, da bi imil izmeju sinov Izraelskih, od kralieva kolina i gospodske dice izabrati

4. Dicu čitovatu, lipu, razum(n)u, mudru, šegavu i pametnu, ki bi bili ugodni služiti u kralievu dvoru i učiti se Kaldeiskomu pismu i jaziku.

5. Tim odluči krail, ča jim se ima vsaki dan davati od ńegove piće i od vina, ko sam piaše, da bi tako tri lita izgoieni, potom pred kraliem služiti imili.

6. Meju kimi bihu Daniel, Hanania, Misael i Asaria, izmei sinov židovskih.

7. I višńi komornik da ńim imena i zva Daniela Belsazerom, Hananiju Sidrahom, i Misaela Misahom, i Azariu Abed-Negom.

8. A Daniel odluči u svojem srdcu, da se ne htiše s kralievom pićom i vinom, ko on sam piaše, onečistiti, i prosi višńega komornika, da bi mu se ne bila sila onečistiti.

9. I bog da Danielu, da mu biše naivišńi komornik dobrotvoran i milostiv.

10. On reče k ńemu: ja se boju gospodina, moga kralia, ki vam je vašu piću i pitje odlučil. Ako bi vidil, da su obrazi vaši veće mledni, nego ine dice vaše dobe, tako biste me pri kraliu života izbavili.

11. Tada reče Daniel Melsaru, komu biše višńi komornik Daniela, Hananiu, Misaela i Asariu preporučil:

12. Kušai s tvojimi slugami listor deset dan i čini nam dati sočiva jisti i vodu piti.

13. I čini tada naš pozor pred sobom i dice, ki jidu kralievu piću, progledati, i kako budeš vidil, tako sudi s tvoimi slugami.

14. I on je va tom posluša i skusi š ńimi X dan.

15. I nakon onih deset dan bihu oni lipi i boliega života, nego vsa ina dica, ki jidihu kralievu piću.

16. Tada odne(se) tja Melzar ńih odlučeni jiliš i piliš, i da im sočiva.

17. A bog ovih četirih da im meštriu i razum u vsakojačkom pismu i mudrosti; a Danielu da razum od vsega vijenja i sań.

18. I kad se vrime ispuni, ko biše krail odlučil, da imaju vnutar biti uvedeni, uvede je vnutar višńi komornik pred Nabukdonozora.

19. I krail govoraše š ńimi i ne biše meju vsimi našast, ki bi bil Danielu, Hananij, Misaelu i Asarij takmen. I oni bihu kralievi sluge.

20. I krail je naide va vsih stvarah, od kih je pitaše, deset krat razumnie i mudrie, nego vsi zvizdogledi i mudri vsem ńega kralievstvu.

21. I Daniel živi tja do prvoga lita kralia Koresa.

(Kap.) II.

Krail Nabukdonozor sazva mudre, da mu imaju sańu ńegovu izložiti. I ne znajući oni

toga učiniti, zapovida je vse umoriti. Daniel povida kraliu sańu i izlagu i otme tako mudre od smrti i bude poglavnikom nad zemliu odlučen.

Sańa Nabukdonozora kralia.

1. Va drugom litu kralievstva Nabukdonozorova imi Nabukdonozor jednu sańu, koje se prestraši, da se probudi.

2. I on čini vse zvizdoglede i mudre čarnike i Kaldeie zajedno dozvati, da imaju kraliu ńega sańu povidati. I oni doidoše i stupiše pred kralia.

3. I krail reče ńim: ja sam sańu imil, ka me je prestrašila, i ja bih rad znal, kakova je sańa.

4. Tada rekoše Kaldei kraliu po Kaldeisku: kraliu gospodine, bog ti podili dug život, reci slugam tvoim sańu, tako ju hoćemo stumačiti.

5. Krail odgovori i reče Kaldeom: zabil sam ju. Ako mi vi sańu ne poviste i ne stumačite, tako hoćete do čista poginuti i vaše kuće hote sramotno biti razvaliene.

6. Da ako mi sańu poviste i stumačite, hoćete darove, prikazanja i veliku čast od mene imiti. Zato povi*j*te mi sańu i ńe izlagu.

7. Oni opet odgovoriše i rekoše: krail povi slugam svoim sańu, tako ju hoćemo izložiti.

8. Krail odgovori i reče: zaisto ja vidim, da odluka išćete, videći da sam ju zabil.

9. Da ako mi vi sańe ne poviste, tako pada sud na vas, kako ki ste laži i zmišlenja pred manom govoriti odlučili, dokle vrime proide. Zato povi*j*te mi sańu, tako hoću znati, da hoćete i tumačenje ugoniti.

10. Tada odgovoriše Kaldei pred kraliem i rekoše mu: ni človika na zemli, ki more povidati, ča krail ispituje; i ni takoje niednoga kralia, budi velik i moguć koliko mu drago, ki bi to od koga zvezdogleda mudroga ili Kaldea pital.

11. Jer ča krail hoće imiti, jest previsoko i ni*j* nikogare, ki bi to znal pred kraliem povidati, iznamši bogove, ki z liudi ne stanuju.

12. Tada se krail britko rasrdi i zapovida vse mudre u Babiloni*j* umoriti.

13. I bi odsuieno, da se imaju mudri umoriti. I Daniel zajedno ž ńega tovariši bi iskan, da ga ubiju.

Nabukdonozor zapovida vse mudre u Babiloni*j* umoriti.

14. Tada razumi Daniel to osujenje i zapovid od Arioha, višńega sudca kralieva, ki izide, da umori vse mudre u Babiloni*j*.

15. I on poče govoriti i reče kralievu porkulabu Ariohu: začto jest takovo žestoko osujenje od kralia izašlo? I Arioh povida Danielu.

16. Tada ide Daniel gori i prosi kralia, da mu odluk vrimena daa, da bi mogal tumačenie kraliu povidati.

17. I Daniel ide doma i povida to svoim tovarišem, Hanani*j*, Misaelu i Asari*j*,

Molitva je naša poslidńa kripost i utikanje k bogu i ne da nam grišiti.

18. Da boga nebeskoga za milost prose radi ove otaine stvari, da Daniel i ńegovi tovariši zajedno z mudrimi u Babiloni*j* ne pogine.

19. Tada bi Danielu ova otaina rič skroz jedno vijenje v noći očitovana.

20. Nato hvali Daniel boga nebeskoga, poče govoriti i reče: hvalieno budi ime božje od vika do vika, jer ńegovo jest oboje, mudrost i moć.

Kako rad i milostivo uslišī bog virnih molienie.

21. On promińa vrime i ure; on postavlia kralie tere je odnimlie; on daje mudrim ńih mudrost i razumnim ńih razum.

22. On očituje/ča je otaino i duboko; on zna, ča u tmini leži, jer pri ńem jest vse svitlo.

Hvali uzdavanje Danielovo.

23. Ja te slavim i zahvaliam ti, bože

Digitized by Google

otac moih, da mi ti mudrost i moć udiliuješ i sada očitoval jesi, za-č smo te molili, to jest, ti si nam kralieve riči očitoval.

24. Tada poide Daniel k Ariohu, ki imiaše od kralia zapovid, da umori mudre u Babiloni*j*, i reče mu ovako: ti nimaš mudre u Babiloni*j* ubiati, nego popeliaj [u] me gori h kraliu; ja hoću kraliu tumačenie povidati.

25. Arioh popelia brlo gori Daniela pred kralia i reče mu ovako: jeda*n* meju suž*ń*i židovskimi jest našast, ki umi kraliu tumačenie povidati.

26. Krail odgovori i reče Danielu, koga Be*l*sazerom zvahu: ti li si, ki meni znaš sańu, ku sam ja vidil, i ńe tuma*č*enie povidati?

27. Daniel zače pred kraliem i reče: otainu rič, ku krail hoće znati od mudrih, učenih zvizdogledov i ugańavcev, ne mogu oni kraliu povidati;

Daniel odgovara mudre i obrani, da nisu umoreni.

28. Nego bog iz neba umi otaine stvari očitovati; on je kraliu Nabukdonozoru pokazal, ča se ima u priduće*m* vrimenu zgoditi.

29. Sańa tvoja i tvoje vijenje, kad ti spaše, ovi uzrok imi: ti, kraliu, mišliaše na tvojoi posteli, kako ima u napridak goditi se; i on, ki riči otaine očituje, *j*e tebi pokazal, kako se ima zgoditi.

To se more pokornost zvati.

30. Zato meni-e ova otaina rič očitovana ne po mojoi mudrosti, kako da bi ve*ć*a, neg vsih inih, ki živu; nego zato, da bude kraliu tumačenje povidano i ti poznaš mišlenje srdca tvoga.

Daniel odtvara Nabukdonozoru ńegovu sa*ń*u.

31. Ti kraliu viaše, i evo vele velika i visoka prilika staše suprot tebi, ta biše strašna u pogledu.

32. Koje prilike glava biše od čista zlata, ńe prsi i mišca bihu od srebra, ńe trbuh i bedra od mida.

33. *Ń*e goleni bihu želizne, ńe noge bihu jedan dil želizne i jedan dil ilovne.

34. To si ti vidil, dokle bi jedan kamik prez ruk iztrgnut, ta udri ovu priliku v ńeje (n)oge, ke bihu želizne i ilovne, i razruši-e.

35. Tada se razmrvi zajedno želizo, ilo i mido, srebro i zlato, i bihu kako plive u litńom gumnu, i vitar je raznese, da se nigdir ne mogahu naiti. A kamen, ki ovu priliku razmrvi, biše velika gora, da vas svit napuńevaše

36. To jest sańa. Sada hoćemo tumačenje pred kraliem povidati.

37. Ti, kraliu, jesi krail vsih kraliev, komu je bog z nebes kralievstva moć, jakost i čast dal;

38. I vse, gdi ljudi stanuju i k tomu zviri takoje na poliu i ptice pod nebom/ dal v ruke tvoje i tebi vrh vse oblast udilil. Ti si zlata glava.

39. Za tobom hoće drugo kralievstvo nastati, mańe neg tvoje. Potom treto kralievstvo, ko jest mideno, ko hoće vrh vse zemlie gospodovati.

40. Četerto hoće biti tvrdo, kako želizo. Jer ravno kako želizo vse razmrvi i razbia, pače kako želizo vse raztrupa, tako ho*ć*e takoje vse razmliti i razlomiti.

41. A da si vidil noge i prste jedan dil ilovne, drugi dil želizne, to hoće biti razdilieno kralievstvo; da zato li hoće od želiza koren vnutri ostati, kako si vidil želizo z ilovačom.

42. I da su prsti na ńegovih nogah, jedan dil želizni, drugi dil ilovni, hoće jedan dil moćno, jedan dil slabo kralievstvo biti.

43. I da si vidil želizo z ilovačom zmišano, hote se dobro po človičasku krvju mei sobom mišati, ali ne te se skupa držati, kako se želizo z ilovaču ne da zmišati.

Kralievstvo Isukrstovo.

44. A va vrime takovih kralievstvi,

Digitized by Google

hoće bog iz nebes jedno kralievstvo začeti, ko nigdar ne će biti razoreno, i ńegovo kralievstvo ne će na niedan ini puk premestiti se; koje hoće vse te kralievstva razmliti i razoriti, ali hoće va-vike ostati.

45. Kako si vidil jedan kamik prez ruk od gore odkinut, ki železo, mido i srebro i zlato razrušuje, to jest veliki bog kraliu pokazal, kako ima u naprvo biti; i to je v istinnu saña i tumačeńje i jest pravo.

46. Tada pade krail Nabukdonozor na svoi obraz i moliaše pred Danielom i zapovida, da mu se ima kadeće i jilišne žrtvi žgati.

47. I krail odgovori Danielu i reče: prez vsakoga dvojenja bog vaš jest jedan bog nada vsimi bogi i jedan gospodin nada vse kralie, ki zna otaine riči očitovati, kad si ti to otaino umil očitovati.

48. I krail uzviši Daniela i da mu velike i vnoge darove i učini ga poglavnikom nad vsu zemliu Babilonsku i postavi ga naivišńim nad vse mudre u Babiloni*j*.

Mudrost kralinje nad oblastjom.

49. I Daniel sprosi od kralia, da bi mogal na orsage u Babiloni*j* staviti Sadraha, Mesaka i Abde-Nago; i Daniel osta pri kraliu na dvoru.

Kap. III.

Sadrah, Mesah i Abde-Nago ne te se zlatoi priliki moliti, jesu zato va ogńenu peč vrženi i od boga čudnim načinom obarovani.

More biti, da je krail ovu priliku činil učiniti po saći, kako s ńom boga slaviti, ki mu je po Danielu saću očitoval. Ali ne budué toga bog zapovidal i buduči suprot prvoi zapovedi je krivo idolatria, jer božja služba mimo božje riči je vazda idolatria.

1. Krail Nabukdonozor čini zlatu priliku izliati, šestdeset lakat visoku i šest lakat široku, i čini ju nasaditi u ze*m*li Babilonskoi na lipu izhodišću.

2. I krail Nabukdonozor posla po poglavice, gospodu, orsačke porkulabe, sudce, porkulabe, vićnike, valpute i po vse moguće u ze*m*li, da se imaju zajedno skupiti, da posvete priliku, ku biše činil krail Nabukdonozor uzvišiti.

3. Tada se spraviše poglavice, gospoda, kapitani, sudci, porkulabi, vićnici, valpoti, i vsi moguéi u ze*m*li, da posvete priliku, ku biše činil krail Nabu(k)donozor uzvišiti; i bilo jm je pred priliku stupiti, ku biše činil Nabukdonozor uzvišiti.

4. I dvornik kruto zvapi: budi vam ovo rečeno, vi puci, liudi, jazici.

5. Kad budete čuli zuk trumbite, harfe, gusle, psaltira i lauta i vsakojačkoga zvonenja, tako imate doli pasti i moliti se toi zlatoi priliki, ku je činil krail Nabukdonozor uzvišiti.

6. A ki paki ne pade doli i ne moli se, ta ima tudje u goruću peć biti vržen.

7. I kad zaslišaše zuk trumbite, harfe, gusli, psaltera i vsakojačkoga zvonenja glas, padoše doli vsi puki, .ljudi i jazici i moliahu se zlatoi priliki, ku biše krail Nabukdonozor činil posaditi i uzvišiti.

8. Tudje pristupiše niki Kaldeiski muži i potvoriše židove,

9. I rekoše krailu Nabukdonozoru: gospodine kraliu, bog ti dug život provdili.

10. Ti si činil zapovid izaiti, da vsi ljudi, čujući zuk tru*m*bite, sopele, harfe, gusle, psaltira i leuta, vsakojačkoga zvonenja glas, imaju doli pasti i moliti se zlatoi priliki;

11. A ki ne bi pal i ne molil se, ta ima biti u ražarenu peć vržen.

12. Nato ovdi su židovski muži, koje si ti nad valputiami u zemli Babilonskoi postavil, Sadrah, Mesah i Abde-Nago; oni se rugaju tvojom zapovidom i ne časte tvoje bogove i ne mole se

Digitized by Google

zlatoi priliki, ku si ti činil uzvišiti.

13. Tada zapovida Nabukdonozor srdom i z gńivom, da se pred ńega pripeliaju Sadrah, Mesah i Abde-Nago, ki tudje privedeni bihu pred kralia.

14. Tada poče Nabukdonozor govoriti i reče ńim: kako? ne ćete li vi, Sadrah, Mesak i Abde-Nago moga boga častiti? i moliti se zlatomu kipu, ki sam ja činil uzvišiti?

15. No, spravite se, kako brže začujete zuk sopele, trublie, harfe, gusal, psaltira, leuta i vsakojačkoga zvońenja glas, padite doli i molite se kipu, ki sam ja činil učiniti. Ako mu se ne budete molili, imate tudje u ražarenu peć biti vrženi. Neka vidimo, gdo je on bog, ki vas hoće iz moje ruke odteti.

Gledaj, kakova je to vira.

16. Tada počeše Sadrah, Mesah, Abde-Nago i rekoše kraliu Nabukdonozoru: ni*j* potriba, da ti na to odgovorimo.

17. Evo naš bog, koga mi častimo, more nas dobro izbaviti iz ražarene peći, i još iz tvoje ruke oteti.

18. Prem da je ne učini, znai, da zato li ne ćemo bogove tvoje častiti ni zlatomu kipu, ki si činil uzvišiti, moliti se.

19. Tada bi Nabukdonozor pun gńiva i pogleda strašno Sadraha, Mesaha i Abde-Nago i zapovida, da se peć sedamkrat bolie ražari, neg je sice običai.

20. I zapovida naihrabrenijim voinikom, ki u ńega šeregih bihu, da Sadraka, Misakå i Abde-Naga svežu i v ražarenu peć vrgu.

21. Tako bihu ti muži v ńih dolamah, postolih, klobucih i inih haliah svezani i vrženi v ražarenu peć.

Hiteći, da nisu mogli halie svući.

22. Jer biše sila kralievu zapovid brzo ovršiti. I potikahu ogań v peći po ta put, da muži, ki imiahu sažgati Sadraha, Mesaha i Abde-Nago, poginuše od ogńena plamena.

23. A ovi tri muži, Sadrah, Mesak i Abde-Nago, padoše *d*oli (*corr. pro* poli) u ražarenu peć, kako bihu svezani.

24. Tada prepade krail Nabukdonozor i sta brzo gori i reče svoim tonačnikom: nismo li tri svezane muže v ogań činili vreći? Oni odgovoriše kraliu: jesmo, gospodine kraliu.

25. On odgovori i reče: tere ja vidim četiri slobodni muži po ogńu hodeći i jesu nestraćeni, i četrti jest kako da bi bogov sin.

26. I Nabukdonozor pristupi pred zjato ražarene peći i reče: Sadrah, Mesah i Abde-Nago, vi sluge boga višńega, izaidite i hote simo. Tada izaide Sadrah, Mesah i Abde-Nago iz ogńa.

27. I poglavice, gospoda, porkulabi i vićniki kralievi se skupiše i vidiše, da ogań ni*j* nijedne moći nad životom ovih muži izkazal, i ńih glavni vlasi ne bihu osmujeni ni ńih dolame sažgane; pače se ne mogliše niedno osmujenje pri ńih poznati.

28. Tada poče Nabukdonozor govoriti i reče: hvalien budi bog Sadraha, Mesaha i Abde-*N*ago, ki je poslal anjela svoga i izbavil jest sluge svoje, ki su va-ń ufali, i ne držaše zapovid kralia, nego podali jesu ńih život, da ne htiše niednoga boga častiti ni moliti mu se, nego samoga svoga boga.

29. Zato budi ovo zapovid moja: ki godi meju vsimi puki, liudi i jazici boga Sadraka, Mesaka i Abde-Nago bude psoval, ta ima poginuti i ńegova kuća sramotno biti razvaliena. Jer ni niednoga boga, ki tako more izbaviti, kako ovi.

30. I krail da Sadrahu, Mesahu i Abde-Nagu veliku oblast u zemli Babilonskoi.

Digitized by Google

Kap. IIII.

Krail Nabukdonozor vidi jedno vijenje u saňi od velikoga visokoga stabla, ki ima do korena posičen biti. I ne umijući Kaldei tu saňu izložiti, tada povida Daniel kraliu izlagu, kako se ima na ňem ispuniti.

Ovo je list kralia, va kom je spoznal, ča mu je bog izkazal u naslidujućoi istorij.

31. Krail Nabukdonozor vsim pukom, ljudem i jazikom: bog vam dai vnogo mira.

32. Meni se dobro vidi, da ja navistim čuda i znamenia, ke je višňi bog nad manom učinil.

33. Jer ňega znamenja jesu velika i ňega čuda moguća, i ňega kralievstvo jest vikovično kralievstvo i ňega gospodstvo trpi vsevdile/

IV. 1. Ja Nabukdonozor, imijući dobar pokoi v kući mojoi i ladajući se dobro dvor moi,

2. Vidih jednu saňu i prestraših se; mišlienje, ko imiah na posteli mojoi vrh videnja, ko bih vidil, zmuti me.

3. I ja zapovidah, da bi vsi mudri u Babilonij simo preda me došli, da mi povidu, ča saňa znamenuje.

4. Tada pridoše simo zvizdogledi, mudri, Kaldei i ugaňavci, i povidah saňu pred ňimi. Ali mi ne znaše povidati, ča znamenuje.

5. Dokle do konca doide Daniel preda me, ki se zove Belsazer, po imenu boga moga, ki ima duh svetih bogov. I ja povidah pred ňim saňu:

6. Belsazer, ti višňi meju zvizdogledi, koga ja znam, da imaš duh svetih bogov i ništar ti ni otaino, povij videnje saňe moje, ku sam vidil i ča znamenuje.

7. A ovo je videnje, ko sam vidil na posteli mojoi: evo staše jedno stablo na sredu zemlie, to biše vele visoko,

8. Veliko i debelo, ňega višina dosigaše do neba i razširivaše se tja do kraia vse zemlie.

Videnje, ko Nabukdonozor vidi.

9. Ňega kite bihu lipe i nošahu vnogo sada, od koga imiahu piću; vsi zvirove na poliu naidoše hlad pod ňim i ptice pod nebom sidihu na ňega kitah i vsa plt hraňaše se od ňega.

10. I ja vidih jedno videnje na posteli mojoi, i evo jedan sveti stražac doide 'z neba doli.

11. Ta zazva vele glasno i reče ovako: posicite stablo i obsicite vse ňega kite i otrgnite vse ňega listje i razbrcaite vas ňega sad, da zviri, ki pod ňim leže, se rasteku i ptice iz ňega kit se razlete.

12. Da zato li pustite deblo s koreni u zemli ostati; a on ima na želiznih i midenih verugah po poliu na travi hoditi; on ima pod rosom nebeskom ležati i zmočiti se, i ima se pasti sa zviri zemalskim zeljem.

13. I človičje srdce ima iz ňega vazeto biti i dano mu živinsko srce, tja dokle se sedam vrimen nad ňim ispuni.

14. To jest u viću starcev dokoňano i u dogovoru svetih svitovano, da živući spoznaju, da višňi oblast ima nad človičaskimi kralievstvi i daje je, komu on hoće, i uzvišuje ponižene k ňemu.

15. Ove saňe jesam ja krail Nabukdonozor vidil. A ti, Belsazeru, povi, ča znamenuju. Jer vsi mudri v mojem kralievstvu ne umiju mi povidati, ča znamenuje; a ti dobro znaš, jer polag tebe jest duh svetih božjih.

16. Tada prepade Daniel, ki se inako Belsazer zove, na-punim jednu uru i ňega misli ga mućahu. A krail reče: Belsazer, ne dai se saňi i ňeje znamenju žalostiti. Belsazer poče govoriti i reče: ah gospodine moi, da bi ove tvoje saňe nepriatele i ňe znamenovanje tvoje suprotivnike tikalo!

Daniel prez volie povida i žal mu je za svoga gospodina kralia.

Digitized by Google

17. Stablo, ko si vidil, da biše veliko i debelo, i ńega višina do neba dosegaše, i raširivaše se nad vsom zemliom,

18. I ńega lipo kitje i mnogi plod, od koga imiahu ča jisti vse stvari, i zviri na poliu pod ńim bivahu, i ptice nebeske na ńega kitah sidihu:

19. To si ti, kraliu, ki si tako velik i moguć, jer tvoje moguéstvo jest veliko i doseže do neba i tvoja oblast rastira se do kraja svita.

20. A da je krail jednoga sveta svetca vidil iz neba doli leteći i govoreći: posicite stablo i pogubite ga, da zato li pustite deblo s koreni u zemli; a on ima na želiznih i midenih verugah po poliu na travi klatiti se i pod rosom nebeskom ležati i močiti se i pasti se zvirjem po poliu, dokle se nad ńim sedam godin ispuni:

21. Ovo je istumačenje, gospodine kraliu, i to viće višńega boga izhaja vrh moga gospodina kralia:

22. Hote te izmei liudi zrinuti i stati ti-e meju zviri na poliu i hoćeš travu gristi, kako goveda, i hoćeš pod nebeskom rosom ležati i zmočiti se, dokle se na tebi sedam godin ispuni, da zpoznaš, da naivišńi oblast ima nad človičjimi kralievstvi i daje je, komu on hoće.

23. A da je rečeno, da se li ima deblo s koreni hrasta ostaviti: tvoje kralievstvo ti ima ostati, kad si jur spoznal oblast nebesku.

24. Zato, gospodine kraliu, budi ti drago svitovanje moje i oslobodi se grihov tvoih s pravicom i izbavi se tvoga sagrišenja dobrotvorenjem ubozim. Tako hoće on strplenje imiti z grihi tvoimi.

Danielov svit.

25. To vse se prigoda kraliu Nabukdonozoru.

26. Jer nakon dvanadeste miseci, gredući krail po kralievu dvoru u Babiloniј,

27. Zače govoriti i reče: ovo je velika Babilonia, ku sam ja sazidal za kraliev hram z mojom velikom moćom, na čast mojemu gospodstvu.

Ovdi biše zabil krail, od koga ima to kralievstvo, prevzimlie se, kako da bi-e svoim razumom i oblastiom dostignul i učiti mu se je inako.

28. Prvo nego krail ove riči biše izgovoril, pade glas iz neba: Tebi se, kraliu Nabukdonozore, povida: tvoje kralievstvo hoće ti biti vazeto;

29. I hote te izmei liudi izrinuti i imaš sa zviri, ki po poliu gredu, stati, travom te hote pitati kako vole, dokle se na tebi sedam godin ispuni; da spoznaš, da naivišńi ima oblast nad človičaskimi kralievstvi i daje je, komu on hoće.

More biti da se je bil smamil ili objet zalimi dusi.

30. Tudje se ova rič ovrši nad Nabukdonozorom, i bi izmei liudi izrinut, i ji travu kako voli, i život ńega leža pod rosom nebeskom i zmoči se, dokle bihu izrasli vlasi ńega kako orlovo perje, i ńega nohti kako ptice.

31. Po tom vrimenu dvignuh ja, Nabukdonozor, oči moi k nebu i opametih opet i hvaliah naivišńega; ja slavliah i častih onoga, ki va-vike žive, koga jest oblast vikovična, i ńega kralievstvo vsevdile trpi;

Evo kako je lipa vira i ńe spovid.

32. Suprot komu vsi, ki na zemli bivaju, jesu kako ništar. On duguje, kako hoće, oboje, s kripostami nebeskimi i z onimi, ki na zemli bivaju, i nigdor ne more ńegovoi ruki braniti ni reći mu: ča činiš?

33. V ono vrime opametih se opet i doidoh na moje kralievo počtenje, na moje gospodstvo, i na moju priliku. I vićnici moji i mogući iskahu me i bih opet u moje kralievstvo postavlien i dostignuh još veće gospodstvo.

34. Zato hvalim i slavim ja, Nabukdonozor, kralia nebeskoga, jer vse ńega stvari istinne jesu i ńega puti pravi jesu, i gdo je ohol, toga zna on poniziti.

Digitized by Google

Kap. V.

Krail Belsazer pije iz sasudov templa Jerusolimskoga i vidi prsti kako človičje ruke na tinu pišući. Kaldei ne znajahu pismo ni čtati ni izložiti, a Daniel čte tere izlaga ono pismo pred kraliem, kako v istinu ima kralievstvo zgubiti i ča se je takaiše zgodilo.

Belsazer. 1. Krail Belsazer pripravi jedan gospodski obrok svoim mogućim i kapitanom i opiani se š ńimi.

2. I kad bi pian, čini zlate i srebrne sasude donesti, koje otac ńegov Nabukdonozor iz templa Jerusolimskoga biše odpelial, da krail svoimi mogućimi, svoimi ženami i hotnicami ž ńih pije.

3. Tako donesoše zlate sasude, ki bihu iz templa, iz božje kuće u Jerusolimu, vazeti, i krail, ńegovi mogući, ńegove žene i hotnice iz ńih piju.

4. I ožirajući se tako častihu zlate, srebrne, midene, želizne, drivene i kamene bogove.

5. Ravno v onu uru' izaidoše prsti kako človičaske ruke, ti pisahu suprot svitilniku na pomazani tin na kralievoi sali. I krail uzri ruku, ka pisaše.

6. Tada oblidi krail i ńega misli prestrašiše ga, da mu bedra hlutahu i kosti trepetahu.

7. I krail glasno zakriknu, da se mudri, Kaldei i ugańavci gori privedu; i naruči mudrim u Babiloni*j*: ki človik ovo pismo čte i znal bude povidati, ča znamenuje, ta ima skrlatom biti odiven i zlate lance na grlu nositi i treti gospodin biti u mojem kralievstvu.

8. Tada bihu vsi mudri kralievi gori dopeliani. Ali oni ne znajahu ni pismo čtati ni tlmačenje kraliu povidati.

9. Toga se prestraši krail Belsazer, još vele veće oblidi i ńega mogućim bi teško.

10. Tada poide kralica za voliu ovih kralievih stvari i ńega mogućih gori na salu, i reče: gospodine kraliu, bog ti život provdili. Ne dai se tvomu mišlieniu tako prestrašiti i ne oblidi tako.

More biti da je to bila kralieva mati, stara kralica i vdovica. Jer zgora u početku jesu kralieve žene takoje zajedno u pivnoi sali.

11. Jest jedan muž u tvojem kralievstvu, ki ima duh svetih bogov. Jer va vrime otca tvoga naide se pri ńem prosvićenje, razum i mudrost, kakova je bogov mudrost. I otac tvoi, krail Nabukdonozor, postavi ga nad zvizdoglede, mudre, Kaldee i ugańavce,

12. Zato da pri ńem visok duh bi našast i k tomu razum i um sańe tumačiti, škura govorenja ugoniti i otaine stvari očitovati: to jest Daniel, koga čini krail Belsazerom zvati. Zato da se prizove Daniel, on hoće povidati, ča to znamenuje.

13. Tada bi Daniel gori pred kralia dopelian, i krail reče Danielu: ti li si Daniel, jedan izmei sužńev židovskih, ke je krail, otac moi, iz Judee simo dopelial?

Daniel je ovdi pri ovom kraliu tako zablen, da ga je trihi zvati i iskati. Tako se zgaia vsim virnim slugam na svitu.

14. Ja sam čul od tebe govoreći, da imaš duh svetih bogov i da se jest pri tebi našlo prosvićenje, razum i visoka mudrost.

15. A ovo preda me dozvah vse mudre i razumne, da mi ovo pismo proštu i povidu, ča znamenuje. I oni mi ne umiše povidati, ča znamenuje.

16. A od tebe čujem ja, da ti znaš izlagu povidati i otaina očitovati. Zato ako znaš to pismo čtati i povidati mi, ča znamenuje, tako imaš skrlatom biti odiven i zlate lance na grlu nositi i biti treti gospodin u kralievstvu momu.

17. Tada zače Daniel pred kraliem govoriti: zhrani sam darove tvoje i dai je inomu, ja hoću zato pismo kraliu čtati i povidati mu, ča znamenuje.

18. Gospodine kraliu, bog naivišńi jest

Digitized by Google

otcu tvomu Nabukdonozoru kralievstvo, moć, čast i gospodstvo dal.

19. I pred tom moćom, ka mu biše dana, bojahu se ga vsi puci, liudi i jazici. On umaraše, koga htiše; on biaše, koga htiše; on uzvišaše, koga htiše; on uhiliaše, koga hotiše.

20. A kad se ńega srdce uzviši i ohol i gizdav posta, bi on od svoga kralievoga prestola zrinut i zgubi svoje počtenje;

21. I bi izrinut izmei liudi, i srce ńega bi zvirom podobno, i bi posilien z divjinom obtikati, i jadiše travu kako volove, i život ńega ležaše pod rosom nebeskom i zmoči se, dokle se nauči, da višńi bog oblast ima nad človičaskimi kralievstvi i daje je, komu on hoće.

22. I ti Belsazer, ńegov sinu, nisi srce tvoje uhilil, a ti to vse znaš,

Kralievgrih.

23. Nego si se suprot gospodinu nebes dvignul i sasude kuće ńegove činil si preda te donesti, i ti, tvoji mogući, tvoje žene i hotnice, jeste ž ńih žrli; i h tomu častili srebrne, zlate, midene, želizne, drivene i kamene bogove, ki niti vide ni čuju ni ćute; a boga, ki ima duh tvoi i vse pute tvoje v rukah, nisi častil.

24. Zato jest od ńega poslana ova ruka i ovo pismo ovdi znamenovano.

Mene. Tekel. Peres.

25. A ovo je pismo ovdi zaznamenano: Mene, Mene, Tekel, Tekel, Upharsin.

26. I ovo znamenuje: Mene, to je, bog jest tvoje kralievstvo prebroil i svršil.

27. Tekel, to jest, jesu te u vagi vagali i našast jesi prelagak.

28. Peres, to jest, tvoje kralievstvo jest razdilieno i predano Medianom i Persianom.

29. Tada zapovida Belsazer, da se Daniel skrlatom odine i da mu se zlate veruge na grlo vrgu i čini navistiti, da je on treti gospodin u kralievstvu.

30. A onu noć bi Kaldeiski krail Belsazer umoren.

Kap. VI.

Budući krail Darius proroka Daniela naivišńim poglavicom učinil, drugi poglavice ga iz nenavisti na to priprave, da bude u lavju jamu vržen, ali od boga čudnim načinom ohrańen.

Darij.

31. I Darii iz Medie posede krailevstvo, budući star šestdeset i dvi lita.

Kap. VI. 1. I Dariu se dobro vidi, da bi nad vse kralievstvo postavil sto i dvadeseti banov.

2. Nad ove postavi tri hercege, jedan biše Daniel, komu imiahu banovci račun dati, i da krail ovoga truda izbavlien bude.

3. Daniel pak nadhajaše vse ine poglavice i bane, jer biše velik duh v ńem. Zato mišliaše ga krail na vse kralievstvo postaviti.

Dvorna virnost.

4. Toga radi pašćahu se poglavice i bani nato, kako bi ki uzrok od Daniela iznašli, ki bi bil suprot kralievstvu; ali ne mogahu niednoga uzroka ni lotrie naiti, jer biše veran, da se niedan uzrok ni zloba u ńem ne nahajaše.

5. Tada rekoše muži: mi ne ćemo niednoga uzroka naiti suprot Danielu, nego suprot ńegovoi božjoi službi.

6. Tada doidoše hercegi i bani skupno pred kralia i rekoše ńemu ovako: gospodine, kraliu Darie, bog ti dug život provdili.

7. Hercegi kralievstva, gospoda i bani, vićnici i kapitani, vsi namislili jesu, da se ima kralieva zapovid pustiti izaiti i učiniti žestoku zapovid, da gdo u tridesetih dni ča prosil bude od koga boga

Digitized by Google

ili človika, nego listo od tebe, kraliu, ima biti vržen u rov doli k lavom.

8. Zato, mili kraliu, potvrdi ovu zapovid i podpiši se, da ne bude opet promińena, po pravdi Medov i Persev, ku ne bude smil nigdor prestupiti.

9. Tako se podpisa krail Darij.

10. I kad Daniel pozna, da je ova zapovid podpisana, poide u svoju kuću, a imiaše u svojoj litnoi kući otvoreni obloki suprot Jerusolimu, i poklecivaše va-dne tri-krat na kolina svoja, moliaše, hvaliaše i' čašćaše boga svoga, kako se biše i prvo obiknul.

Navadba Danielova tri-krat va dne moliti.

11. Tada doidoše ovi muži i zatekoše Daniela moleći se i plačući pred bogom svoim;

12. I pristupiše i govoriše s kraliem od kralieve zapovedi: gospodine kraliu, nisi li ti jednu zapovid podpisal, da gdo u trideset dnih čto prositi bude kadi od koga boga ili človika, nego od tebe samoga, kraliu, ima u rov k lavom vržen biti? Krail odgovori i reče: istina jest, i pravdu Medov i Persev nima nigdor prestupiti.

13. Oni odgovoriše i rekoše pred kraliem: Daniel, jedan izmei sužań židovskih, ta se ne haje ni tobom ni tvojom zapovidom, ku si ti podpisal, jer vsaki dan tri-krat moli.

14. Kako to krail razumi, bi vele žalostan i nastoja, kako bi mogal Daniela osloboditi, i trudi se, dokle sunce zaide, da bi ga izbavil.

Daniel k lavom u rov vržen.

15. Ali muži doidoše vsi zajedno h kraliu i rekoše mu: ti znaš, kraliu gospodine, da je pravda Medov i Persev, da vse zapovidi i ukazanja, ke je krail odlučil ili potvrdil, imaju nepromińene ostati.

16. Tada zapovida krail, da se Daniel dopelia. I vrgohu ga u rov k lavom. A krail reče Danielu: bog tvoi, komu neprestanno služiš, pomozi ti.

17. I donesoše jedan kamen i privališe ga pred vrata nad rovom, i zapečati ga krail svojim vlašćim pečatom i s pečatom svoih mogućih, da nigdor nad Danielom oholie ne iskaže.

18. I otide krail u svoi dvor i osta ne jivši, ne da niedne jistvine preda se donesti i ne mogaše takoje spati.

19. V jutro rano, kad se biše osvanulo, sta se krail gori i poide brzo k rovu, kadi lavi bihu.

20. I kad k rovu doide, zazva Daniela s tužnim glasom, i kad reče Danielu: Daniele, ti slugo višńega boga, jeli te takoje mogal bog tvoi, komu neprestanno služiš, od lavov obraniti?

Daniel jest skroz viru meju lavi obranjen.

K Jevre 11.

21. A Daniel govoraše s kraliem: gospodine kraliu, bog ti život umnožai.

22. Bog moi jest anjela svoga poslal, ki je lavom ńih čeliusti držal, da mi nisu škode niedne učinili; jer pred ńim san ja nedužan našast, i nisam takoje suprot tebi, kraliu gospodine, 'ništar učinil.

23. Tada bi krail vele vesel i čini Daniela iz rova iztegnuti. I iztegnuše Daniela iz rova i ne viaše se niedna škoda na ńem, jer on biše bogu svomu ufal.

24. Tada zapovida krail onih muži, ki bihu Daniela obtužili, dopeliati i vrećи-e vnutar v rov k lavom zajedno ž ńih dicom i ženami. I prvo nego doli do dna doidoše, popadoše je lavi i razhrustaše takoje kosti ńih.

25. Tada čini krail Darij pisati vsim pukom, liudem i jazikom: bog vam dai vnogo mira.

To je plod Danielove vire. Jer vira čini vsevdile čudesa i velike stvari.

26. Ovo jest moja zapovid, da se po vsem gospodstvu kralievstva moga bog Danielov ima bojati. Jer on jest živući bog, ki va-vike ostaje i ńegovo kra-

Digitized by Google

lievstvo jest neminuće i ńegovo gospodstvo nima konca.

27. On jest odkupitel i pomoćnik u potribi i čini znamenja i čudesa na nebu i na zemli; ta je Daniela od lavov obranil.

28. I Daniel bi moguć u kralievstvu Daria i takoje u kralievstvu Koresa Persie.

Kap. VII.

Videnje proroka Daniela od četirih zvirov ž nih izlagu na četira vladanja svita. Od antikrsta, kako ima ńegovo kralievstvo na dno propasti, a kralievstvo svetih va-vike trpiti.

Danielovo videnje od četirih zvirov.

1. Va prvom litu Belsazera, kralia Babilonskoga, imi Daniel jednu sańu i vidinje na svojoi posteli; i on zapisa onu sańu i zauhiti ju ovako:

2. Ja Daniel vidih jedno videnje v noći, i evo četiri vitri pod nebom arvahu se meju sobom na velikom moru.

3. I četiri veliki zviri izaidoše iz mora, jedan inačij nego drugi.

Prvi lav.

4. Naiprvi kako lav, imiaše kreliuti kako oral. Ja gledah, dokle mu kreljuti izkubeni bihu. I bi iz zemlie vazet i nastavi se na svoje noge, kako človik, i bi mu dano človičje srdce.

II Medvid.

5. I evo, drugi zvir zatim biše medvidu podoban i staše na jednoi strani i imiaše va ustih svoih pod svoimi zubi tri velike druge zube i rekoše mu: stani gori i požeri vnogo mesa.

III Pard.

6. Potom vidih ja, i evo drugi zvir, podoban pardu, ta imiaše četiri kreljuti kako ptica na svoih plećih; i imiaše oni zvir četire glave i bi mu dana oblast.

IIII Zvir.

7. Potom vidih ja v' tom vidinju v noći, i evo četrti zvir biše grozan i strašan i vele jak, i imiaše velike železne zubi, žeraše okol sebe i hrustaše, a ostalo nogami tlačaše. I biše vele inačiji nego prvi, i imiaše deset rogi.

Mali rog

8. I kad ja rogi pogledah, evo izniknu meju ńimi jedan drugi mal rožić, pred kim se izdriše tri naipoglavitiji rogi. I evo on rog imiaše oči, kako človičje oči, i usta ka govorahu velike stvari.

Očit. 3.

9. To vidih ja, dokle stoli bihu posajeni; i stari doli sede, koga pratež biše bil kako snig, i vlasi na ńegovoi glavi kako čista vuna; ńegovo sidilo biše vse ogńeni plamen i ńega kola ogńem gorahu.

10. I od ńega izhajaše dug i ogńeni zrak. Tisuće krat tisuć služahu mu, i desetkrat sto tisuć stahu pred ńim. Viće bi držano i kńige se otvoriše.

11. Ja gledah radi velikih stvari, ke ovi rog govoraše; ja gledah, dokle bi ta zvir ubien i ńega telo poginu i bi vrženo u ogań.

12. I drugih zviri oblast se biše takoje skončala; jer ńim bihu vrimena i ure odlučene, dokoliko vsaki ima trpiti.

13. Ja vidih v' tom videnju v noći, i evo doide jedan v nebeskom oblaku kako člavičaski sin tja do staroga i bi preda-ń dopelian.

14. Ta mu da oblast i počtenje i kralievstvo, da mu vsi puki, liudi i jazici imaju služiti. Ńega oblast jest vikovična, ka ne bude odneta, i ńega kralievstvo nima konca.

15. Ja Daniel prepadoh pred tim, i to videnje me prestraši.

Izlaga videnja.

16. I ja idoh k iednomu od onih, ki ondi stahu, i prosih ga, da mi od vsega toga istinnan nauk daa. I on govori sa mnom i pokaza mi, ča znamenuje.

17. Ti četiri veliki zviri jesu četira kralievstva, ka hote na zemliu priti.

18. Ali sveti naivišńega hote to kralievstvo obladati i va-vike hote ga posesti.

Digitized by Google

19. Potom bih bil rad znal istinnan nauk od četrtoga zvira, ki biše savsima inačiji, nego vsi drugi, vele grozan, ki imiaše želizne zubi i mideni nohti, ki okol sebe griziše i hrustaše i ostalo nogami tlačaše;

20. I od desetih rogov na ńegovoi glavi i od onoga drugoga, ki izniknu, pred kim tri odpadoše; i od onoga roga, ki imiaše oći i usta, ka velike stvari govorahu, i veći biše nego oni, ki uza-ń bihu.

21. I ja vidih on rog arvući se suprot svetim, i oblada je,

22. Dokle stari doide i pravdu drža za svete naivišńega i vrime prispi, da svetci kralievstvo posedoše.

23. On reče ovako: četrti zvir hoće biti četrto kralievstvo na zemli, ko hoće biti mogućie, nego vsa kralievstva; IIII Zvir. hoće vse orsage požriti, raztlačiti i razhrustati.

24. Deset rogi znamenuju deset kraliev, ki hote iz onoga kralievstva nastati. A zatim hoće drugi nastati, ta hoće biti mogućiji, nego prvih niedan, i hoće tri kralie uhiliti.

25. On hoće višńega psovati i razoriti svete naivišńega i hoće se podhititi vrimena i zakon prominiti. A oni hote v ńegove ruke predani biti, jedno vrime i nikoliko vrimena i pol vrimena.

26. Potom se hoće pravda suditi, tada mu se hoće ńegovo mogućstvo vazeti, da bude do čista pomršen i pogublien.

27. A kralievstvo, oblast i moć pod vsim nebom hoće biti svetomu puku višńega predano, čije kralievstvo jest vikovično i vsa oblast hoće ńemu služiti i poslušati ga.

28. To bi govorenja konac. Ali ja Daniel bi/h vele smućen u mojemu mišlienju i moja prilika prepade; da zato li ohranih ove riči u mojem srdcu.

Kap. VIII.

Jedno videnje Danielovo, komu anjel Gabriel izklada navlastito Medov, Persov i Grkov, pod velikim Aleksandrom i ńega naslidnikom, izmei kih Antioh Epifanes hoće nastati i židovsku božju službu grozno opustiti. I on jest jedno predznamenje Antikrstovo.

1. Va tretom litu kralievstva Belsazerova ukaza se meni, Danielu, jedno videnje po onom, ko mi se biše prvo ukazalo.

2. A ja bih, kad vidih to videnje, u gradu Susan u zemli Elanskoi, nad vodom Ulai. Danielovo videnje od ovna. Elam se potle Persia zove.

3. I dvigoh oči moji i vidih, i evo jedan ovan stojaše kon vode, ta imiaše dva roga, ali jedan veći od drugoga, i naiviši izraste naizada.

4. Ja vidih, da ovan bodiše z rogi suprot zapadu, suprot polunoći i suprot poludne; i niedan zvir ne mogaše pred ńim ostati ni otet biti iz ruke ńegove, nego on čińaše, ča hotiše, i biše velik.

5. I va-tom, dokle ja gledah, evo doide jedan jarac od zapada nad vsom zemliom, da se zemlie i ne tikaše. I kozal imiaše poglavit rog meju očima.

6. I doide tia do ovna, ki imiaše dva roga, koga vidih stojeći pred vodom; i on teciše u svojem srdu vrlo k ńemu.

7. I ja za ńim gledah, da blizu k ovnu doide i razliuti se nad ńim i udri ovna i razbi mu ńegova dva roga. I ovan ne imiaše niedne moći, da bi mu se bil mogal obraniti, nego vrže ńim na tla i raztlači ga, i nigdor ne mogaše ovna iz ńegovih ruk izbaviti.

8. I jarac biše vele velik i kad bi naimoćniji, razbi on veliki rog i nara-

Digitized by Google

stoše misto onoga četiri poglaviti suprot četirim vitrom neba.

9. I iz jednoga ńih izraste jedan mal rožić, ta izraste velc velik suprot poludne, suprot istoku i suprot dostoinoi zemli.

Dostoina zemlia, to jest, Judea, kadi bog va Jerusolimu, u templu prebiva. Antioh plemeniti. Množtvo nebesko je božja služba v Jerusolimu, kad se sa ovu bogu služaše i on je takova množtva poglavica. Zvizde jesu sveti v takovom množtvu.

10. I izraste tja do množtva nebeskoga i zvrnu nika izmei ńih i izmei zvizd na zemliu i raztlači-e.

11. Pače izraste tja do poglavice množtva i vaze od ńega vsakidanńi ofar i opusti stan ńegove svetińe.

12. A biše mu takova moć dana suprot vsakdańemu ofru radi grihov, da oni istinu na tla udari i ča čińaše, to mu srićno izhajaše.

13. A ja čuh jednoga svetca govoreći i on svetac reče jednomu, ki govoraše: dokle ima trpiti to videnje od vsakdańega ofra i od grihov, za voliu kih to opušćenje se izgaja, da svetińa i množtvo potlačeno bude?

14. I on mi odgovori: jesu dvi tisuća i tri sto dan, računajuć od istoka do zapada, tako ima biti svetińa opet posvećena.

2300 dan.

15. I ja Daniel, budući to videnje vidil i želiući ga razumiti, evo tada sta pred manom, kako muž jedan.

16. I ja čuh meju Ulajom človičji glas, ki vapiaše i govoraše: Gabriele, istumači ovomu to videnje, da je razumi.

17. I on pristupi blizu k meni, a ja se prestraših, kad doide, i padoh na obraz moi. A on reče k meni: poslušai ti, človičaski sinu, jer ovo videnje pristoji va vrime konca.

18. I kad s manom govoraše, prituži mi se i pondreh se na obraz moi; a on me taknu i dvignu me gori, da ustah,

19. I reče: evo ja ti hoću pokazati, kako se ima goditi va-vrime poslidńega srda; jer konac ima svoje odlučeno vrime.

20. Ovan z ovimi dvimi rogi, koga si vidil, jesu krali u Mediji i Persiji.

21. A janac jest krail u Grčkoi zemli. Veliki rog meju ńegovima očima jest naiprvi krail.

22. A da četiri misto ńega nastaše, kad se razbil, znamenuje, da hote četira kralievstva nastati izmei puka, ali ne tako moguća, kako on biše.

23. Za timi kralievstvi, kad se prestupnici umnože, hoće nastati jedan objadan i zloban krail.

Veliki Aleksandar. Ovan. Janac.

24. Ta hoće moguć biti, da ne svojom moćom; on je hoće čudno opustiti i hoće mu se prigoditi, da je ovrši. On hoće moćne spored svetim pukom razčiniti.

25. I po ńega šegavosti hoće mu se himba usrićiti; i hoće se u srcu svojem uzvišiti i svojom srićom hoće mnoge pogubiti; i hoće se gori nasloniti suprot poglavici vsih poglavic, ali hoće prez ruke razbien biti

Srića, to jest, da on veliko blago, počtenje i sriću ima i dobro vrime v naslajenju vodi, s tim hoće on vnoge k sebi prilastiti.

26. Ovo videnje od zapada i istoka, ko ti je povidano, to je istinno, ali ti imaš to vidinje otaino držati, jer je još vnogo vrimena dotle.

27. I ja Daniel odnemogoh i ležah nikoliko dan betežan. Potom stah se gori i opravih kralieva dugovanja i počudih se nad videnjem i nikoga ne biše, ki bi me naputil.

Kap. IX.

Proroka Daniela molitva za puk, od sedamdeset tiednov do muke i smrti Isukrstove. I kako židovska božja služba u Jerusolimu razorena ima biti i pusta ostati, ča mu je vse po anjelu Gabrielu očitovano.

Jeremia 35. 29. Darius.

1. V prvom litu Daria, sina Ahazverosova, od kralia Medskoga, ki biše krail nad kralievstvom Kaldeiskom,

Digitized by Google

Židovi oprošćeni iz Babilonie u litu od začetka svita 3464, pred roistvom Isukrstovim 497.

2. Va onom prvom litu ńegova kralievstva vidih ja, Daniel, u kńigah na broi lit, od kih gospodin biše govoril proroku Jeremij, da Jerusolim ima sedandeset godišć pust ležati.

3. I obratih se ka gospodinu bogu moliti se i plakati s postom u vrićišću i popelu.

Danielova molitva.

4. A ja molih k gospodinu bogu momu, spoznah i rekoh: ah dragi gospodine, ti veliki i strašni bože, ki zavez i milost držiš onim, ki te liube i drže zapovedi tvoje,

5. Mi smo sagrešili, krivińu učinili, jesmo nepravadni bili i iznevirili se; mi smo od zapovidi tvoih i pravde odstupili.

Spoznanie griha.

6. Mi ne poslušasmo sluge tvoje, proroke, ki u tvojem imenu našim kraliem i poglavicam, otcem i vsemu puku u zemli prodikahu.

7. Ti, gospodine, jesi pravadan, a nam se je sramovati, kako se sada izgaja Židovom i Jerusolimlianom i vsemu Izraelu, onim ki su blizu i daleko po vsih zemliah, kamo si nas ti izagnal, radi ńih sagrišenja, kim su tebi sagrišili.

8. Pače, gospodine, nam, kraliem našim, našim poglavicam i otcem našim se je sramovati, da smo tebi sagrišili.

9. A tvoje, gospodine, bože naš, jest milosrdie i prošćenje. Jer mi se znevirismo

10. I ne poslušasmo glasu gospodina boga našega, da bismo bili živili u ńega zakonu, ki nam je on naprida postavil skroz sluge svoje, proroke;

11. Nego vas Izrael prestupi zakon tvoi i odstupiše, da oni glasa tvoga ne poslušaju. Zato nas takoje zadiva klietva i prisega, ka stoji zapisana u zakonu Moiseovu, sluge božjega, da smo ńemu sagrišili.

Devtero. 27.

12. I on jest riči svoje držal, koje jest govoril suprot nam i suprot sudcem našim, ki nas imiahu suditi, da je tako veliku nesriću na nas napustil, da se ni takova pod vsim nebom izgodila, kako se je Jerusolimu izgodila.

13. Ravno kako pisano jest u zakonu Moisejovu, tako je vsa ta velika nesrića na nas naprla. A mi takoje ne molimo pred gospodinom bogom našim, da bismo se od grihov obratili i istinu tvoju razumili.

Istina, to jest, da bismo bili mogli verovati, da tvoi priteš ima se zgoditi, jer ne verujemo božjemu pritežu, dokle godir ga ne iskusimo.

14. Zato jest gospodin takoje badriv bil s tom nesrićom i napustil ju je na nas. Jer gospodin, bog naš, jest pravadan va vsih svoih delih, koje on čini, jer mi ne poslušamo glas ńegov.

15. A sada, gospodine, bože naš, koji si puk tvoi Izraelski iz Jejupta izpelial sa silnom rukom i učinil si sebi ime, kako je i sada: mi smo pače sagrišili i jesmo ojme nepravadni bili.

Molitva.

16. Ah, gospodine, radi vse tvoje pravice odvrni srd i gńiv tvoi od grada tvoga Jerusolima i svete tvoje gore. Jer za volju naših grihov i sagrišenja otac naših nosi Jerusolim i puk tvoi prigovor polak vsih, ki okolo jesu.

17. A jur, bože naš, usliši molitvu sluge tvoga i ńegov plač i pogledai milostivo na tvoju svetińu, ka je razrušena radi gospodina.

18. Prikloni uši tvoji, bože moi, i poslušai; otvori oči tvoji i pogledai, kako smo razčińeni, i varoš ki se imenom tvoim zove. Jer mi ležimo pred tobom z našom molitvom ne na našoi pravici, nego na tvojem milosrdiu.

19. Ah, gospodine, poslušai; ah, gospodine, budi milostiv; ah, gospodine, pozri i učini i ne krti se za tvoju volju, bože moi; jer varoš tvoi i puk tvoi zove se imenom tvoim.

20. I dokle još tako govorah i molah,

Digitized by Google

i moje i puka moga Izraelskoga grihe spovidah i ležah z molitvom mojom pred gospodinom bogom mojim za svetu goru Boga moga,

21. Ravno kad tako govorah u mojoi molitvi, letiše simo muž Gabriel, koga bih prvo vidil u vidinju, i taknu me se va-vrime večerńe žrtve.

22. I naputi me i govori s manom i reče: Daniele, sada sam izašal, da te učim.

23. Jer kad ti počińaše moliti, izaide ova zapovid i ja zato dohodim, da ti ju ukažem; jere ti si drag i vridan. Zato imi*j* pomńu, da to vidinje budeš razumiti.

24. Sedamdeset tiednov jest odlučeno vrh tvoi puk i vrh tvoi sveti varoš, tako bude ńemu prestuplenje kraćeno i grihi zapečaćeni i sagrišenie očišćeno i vikovična pravica donesena, i videnie i prorokovanie zapečaćeno i naisvetiji hoće biti pomazan.

25. Zato znai sada i imei pomńu: počamši od onoga vrimena, v' kom izhaja zapovid, da Jerusolim ima opet sazidan biti, tja do Kristusa poglavice, *j*e sedam tiednov i šestdeset i dva tiedna, tako hote ulice i zidi opet sazidani biti, prem da u nevolno*m* vrimenu.

Ništar veće biti, to jest, Kristus ne će u Mojseovim i svitovnim vladaniem ništar biti; jer on hoće jedno novo duhovno kralevstvo nebesko počéti i židove hote poznati, da nieda*n* Mesias ne će veće biti, kad su ovogo Mesiju odvrgli. Mat. 24.

26. I nakon še(st)deset i dvih tiednov hoće Kristus opet izmršen i ništar veće biti. I jedan puk ovoga poglavnika hoće doiti i razrušiti varoš i svetińu, da se skonča, kako z jednom rikom; i do konca boja hoće pusto ostati.

27. A on hoće vnogim zavez jednim tiedno*m* utvrditi i naposred tiedna hoće ofar i jilišna žrtva prestati. I polag kreliuti hote stati nečistoće opušćenja, i do konca i do svršenja hoće trpeti odlučeno opušćenie.

Kap. X.

Daniel žaluje tri tiedne vdilie i ukaza mu se muž jedan u biloi svi*ti*, komu se poglavnik iz Persie suprotivi, a Mihail mu pomaže, i jedan človiku podoban ukripi proroka Daniela.

Va tretom litu Koresa.

1. Va tretom litu kralia Koresa iz Persie bi Danielu, ki se Belsazer zove, nič očitovano, ča je istinno i od velikih riči; i on imi na ńe pomńu i dobro razumi ovo videnje.

2. V ono vrime bih ja Daniel tri tiedne vsevdil žalostan.

3. Ja ne jih niedne slatke piće, meso ili vino ne ulize va usta moja, i ne mazah se takoje nigdare, dokle se tri tiedni ne ispuniše.

4. Na dvadeset i četrti dan prvoga miseca bih ja polag velike vode Hidekela;

5. I dvigoh oči moji i vidih: i evo, staše jedan človik u platnu i imiaše zlat pas okolo ledav svoih.

6. I ńegovo tilo biše kako turkez, a pogled biše kako blisk, oči ńega kako ogńena požala, mišca i noge ńegove kako razglajeno mido, i ńega govorenje kako veliki grom.

7. A ja Daniel vidih to videnje sam i muži, ki polag mene bihu, ne vidiše; da obaide je velik strah tako, da pobigoše i sakriše se.

8. I ja ostah sam i vidih ovo veliko vijenje; a ne osta niedna moć v meni i bih vele oblidil i ne imiah veće niedne moći.

9. I ja čuh ńegovo govorenje i čujući ga, padoh na obraz moi k zemli.

10. I evo jedna ruka taknu me i pomože mi na kolina i na ruke,

11. I reče mi: Ti dragi Daniele, poslušai ove riči, ke ja s tobom govorim, i stani gori, jer ja sam sada k tebi po-

Digitized by Google

slan. I dokle on to s manom govoraše, ustah se gori i drhtah.

12. I on reče k meni: ne boi se, Daniele, jer od prvoga dne, kad ti iz srdca želiaše razumiti i pečaliaše se pred bogom tvoim, jesu riči tvoje uslišane i ja sam došal za tvoju voliu.

Mihail.

13. A poglavica kralievstva Perskoga je meni dvadeset i jedan dan suprotivil se; i evo Mihail, jedan iz poglaviteih poglavic, pride mi na pomoć; tada obladah polag kralia Persie.

Poglavica jedan dvorni vrag.

14. A sada hodim, da te naputim, kako ima u naprvo tvomu puku goditi se; jer ovo videnje se hoće za nikolikim vrimenom dogoditi.

15. I dokle on to sa mnom govoraše, pognuh obraz moi k zemli i umuknuh.

16. I evo jedan čoviku podoban taknu moje ustne. Tada otvorih usta moja i govorah i rekoh onomu, ki pred manom staše: moi gospodine, sklepi moi trepeću nad ovim videnjem i nimam veće niedne moći;

17. I kako more sluga gospodina moga z gospodinom moim govoriti, ne budući jur v meni nijedne moći i nimam veće takoje niednoga duha?

18. Tada me opet taknu jedan, podoban čovičjemu kipu, i ukripi me,

19. I reče: ne boi se ti, dragi čoviče, mir budi s tobom i budi srčen, budi srčen I kad s manom govoraše, povratih se i rekoh: moi gospodine, govori, jer si me ukripil.

20. I on reče: da znaš li ti, začto sam h tebi prišal? Sada hoću opet odaiti i z poglavicu iz Persie arvati se. Ali kad se dilim, evo hoće doiti poglavica iz grčke zemlie.

Pogledai, kako anjeli za nas duguju polag velike gospode.

21. Da zato ti hoću povidati, ča je pisano, to se ima stanovito zgoditi. I nikogar ni, ki bi mi pomogal suprot onim, nego vaš poglavica Mihail.

XI. 1. Jer i ja polag nega stah v prvom litu Daria Medskoga, da mu pomažem i da ga tvrdim.

2. A sad ti hoću povidati, ča se ima istinno zgoditi.

Kap. XI.

Prorokovanje od prominenja kralievstva tia do Antioha Epifana, kako on sveti zavez ima blazniti i židovski puk vrlo stiskati, je predznamenje Antikrsta i na naše zadne vrime.

Xerxes.

Evo hote još tri krali u Persii stati, a četrti hoće veće bogatstvo imiti, nego vsi ini, i kad bude u svojem bogatatstvu naimogućiji, hoće vse suprot kralievstvu Grčkomu ganuti.

Veliki Aleksander.

3. Potom hoće jedan moguć krail nastati i gospodovati z velikom moćom i hoće opraviti, ča bude sam hotil.

4. I kad na naiviše uzlize, hoće se kralievstvo negovo razdriti i razdiliti se u četiri vitri nebeski, ni na nega naslidnike, ni takoje z tolikom moćom, kako biše negovo; jer negovo kralievstvo hoće razvaliti se i tuim dopasti.

Ptolo. Lagus. Seleuk. Nikanor.

5. I krail suprot poludne, ki jest jedan od poglavic negovih, hoće moguć biti; i suprot nemu hoće takoje jedan moguć biti i gospodovati, čie gospodstvo hoće veliko biti.

Bernica Ptolomeia Philadelfa hći.

6. A nakon nikoliko lit hoće se skupa spriazniti i hći kralia suprot poludne hoće doiti h kraliu suprot polunoći za učiniti jedinstvo. Ali ne će ostati pri moći mišac i k tomu ne sime ne će ostati, nego hoće biti izdana spored z onimi, ki su ju dopeliali, i z ditetom i z onim, ki ju je jedan hip moguću učinil.

7. Ali hoće iz ne roda jedna kita iz-

Antioh Teos. Ptolomei Everget, Berniče brat; Seleuk a Galinik.

rasti, ta hoće doiti z množtvom i kraliu
suprot polunoći u ńega državu pasti i
opraviti hoće i obladati.

8. I hoće takoje ńih idole i prilike zajedno z dragocinim dragim kamenjem, zlatom i srebrom, u Jejupat odpeliati i nikoliko let pred kraliem polunoćnim dobro se ladati.

9. I prošačši po ńegovom kralievstvu hoće se opet u svoi orsag diliti.

Antioh Hierax.

10. A ńega sini se hote rasrditi i skupiti veliku voisku, ńih jedan hoće doiti i kako jedna rika napirati i drugih opet pod ńega tvrdine uckati.

11. Tada se hoće krail poludanńi razgńiviti i izaiti i arvati se s kraliem polunoćnim i hoće tako veliku voisku spraviti, da mu hoće ńih množtvo v ruke biti dano;

12. I hoće ov isti šereg odpeliati. Toga se hoće srce uzvišiti,' da je tolikih tisuć pobil, ali s tim ga ne će premoći.

13. Jer krail suprot polunoći hoće opet još veću voisku skupiti, nego prva biše, i nakon nikoliko lit hoće uputiti se z velikim mnoštvom i velikim blagom.

14. I v ono vrime se hote vnozi suprot kraliu poludańemu nastaviti i hote se takoje niki odmetnici iz tvoga puka dvignuti i izpuniti prorokovanje i hote pasti.

15. Tako hoće krail suprot polunoći simo potezati i zaspe činiti i tvrde varoše obladati i poludańa mišca ne te mu moći braniti i ńega naiboli puk ne će moći suprot stati.

16. Nego on hoće, kad na ńega doide, voliu svoju ispuniti i nigdor ga ne će smiti susriti. On hoće takoje u vridnu zemliu priti i opraviti svojom rukom.

17. I hoće obraz svoi obrnuti, da sa vsim svoim kralievstvom doide. Ali se hoće š ńim složiti i udati mu hćer svoju, da ga pogubi; ali mu ne će izaiti i ništar ne će iz toga biti.

18. Potom se hoće obrnuti suprot otokom i ńih vnogo obladati. Ali jedan poglavica hoće ga naučiti prestati sramotom, da ga veće ne sramoti.

19. Tako se hoće opet vratiti k tvrdinam svoga orsaga i hoće se opotaknuti i pasti, da se ne bude nigdir mogal naiti.

20. I misto ńega hoće nastati, ki bude u kralievoi časti sidil kako hahar; a do malo dan ima se razpuknuti, da ni srdom ni z bojem.

21. Na toga misto hoće nastati jedan nedostojan, komu čast kralievstva ne biše nameńena. On hoće doiti i hoće mu se dogoditi i kralievstvo slatkimi besidami posesti.

22. I mišca, ka kako rika navaliuje, hote pred ńim kako z iednom rikom biti naskočena i razbiena; i k tomu takoje poglavica, s kim zavez biše učińen.

23. Jer budući on š ńim popriaznil se, hoće šegavo suprot ńemu dugovati, i hoće gori napriti i z malim pukom obladati ga.

24. I hoće mu se primiriti, da u naibole varoše zemlie doide; i hoće opraviti tako, da ńega otci ni starei ne mogoše opraviti, z roblienjem, plińenjem i odpovidanjem; i hoće hlepiti za naitvrdnijimi varoši, i to do nikoliko vrimena.

25. I on hoće moć svoju i svoje srce suprot kraliu poludanńemu ganuti z velikom voiskom. Tada bude krail suprot poludne dražen na boi z velikom nesmernom voiskom, ali ne će se š ńim stati, jer budu suprot ńemu nevire učińene.

26. I ravno oni, ki ńegov kruh jidu, ti ga hote pomoći pogubiti i ńegovu

Digitized by Google

voisku potlačiti, da vnogi ubieni budu.

27. I oboih kraliev srce hoće misliti, kako bi jedan drugomu naškodil, i hote pri jednom stolu himbeno meju sobom govoriti; ali-jm hoće grišiti, jer konac jest još na drugo vrime odlučen.

28. Potom hoće opet doma diliti se z velikim blagom i srdce svoje ne će obrnuti suprot svetomu zavezu; ondi hoće ništo opraviti i tako doma u svoju zemliu odtiti.

29. Potom hoće opet u prigodno vrime suprot poludne potegnuti, ali mu se ne će drugoč tako primiti, kako prvič;

Rimliani.

30. Jer hote plave iz Kitima suprot ńemu doiti, da bezufa i da posilien bude vrnuti se. Tada se hoće suprot svetomu zavezu razgńiviti i hoće opraviti; i hoće se ozriti i na se obrnuti, ki sveti zavez zapušćaju.

Mišca: ńegovi kapitani i mogući.

31. I ńega mišca hote ondi stati, ti hote svetińu u tvrdini oskvrniti i vsakdańe posvetilišće razvreći, i nastaviti jednu mrzotu opušćenja.

32. I on je hoće prelastiti i dobre beside davati nepravadnim, ki zavez prestupliaju. A puk, ki svoga boga zna, hoće se opomenuti i opraviti.

33. I razumni meju pukom hote mnoge druge učiti; nato hote oni pasti mečem, ogńem, sužaństvom i roblienjem za jedno vrime.

To jest Juda Mahabei i ńegova bratja i pomoćnici.

34. I kad padu, hoće im se zato jedna malahna pomoć učiniti; ali vnogi hote k ńim dati se hinbeno.

35. I razumnih niki hote pasti, da skušeni, čisti i bistri ostanu, dokle se skonča; jer još je ino vrime pred rukami.

Kap. XII.

Od bogokletoga vladanja Antioha i Antikrsta i kako se ima skončati. Od velikih nevol poslidńega vrimena i oslobojenje izabranih, dokonanie vsega prorokovanja.

Krail. Ovdi anjel kaže svoje govorenje pod kipom Antioha Epifanesa na Antikrsta i kaže na zapečaćeno govorenje, od kogo na koncu govori.

36. I krail hoće činiti, ča on hoće i hoće se dvignuti i nasloniti suprot vsemu, ča je bog, i hoće grozno govoriti suprot bogu vsih bogov; i hoće mu se usrićiti, dokle se srd ispuni; jer jest odlučeno, dokle ima trpiti.

Bog otac: vsi ini bogi takaiše ńegovih starih bog ništar ni, ali ńega osobuini bog ta ima biti.

37. I ne će se mariti bogom otac svoih; on se ne će mariti ni ženskom liubavom ni nijednim bogom, jer se hoće nada vse uzvišiti.

38. A misto ńega hoće on boga svoga Mavsima častiti, jer hoće on nikoga boga, za koga ništar ne znaše otci ńegovi, častiti zlatom, srebrom, dragim kamenjem i biserom.

Mausim.

39. I hoće onim, ki mu pomagaju tvrditi Mausima s tuim bogom, koga je on izabral, veliko počtenje činiti i učiniti e gospodom nad velikim blagom i ńim za plaću zemliu razdiliti.

Ženska liubav. On hoće reći, da hoće plivati v nečistoćah, ke su suprot naturi, va kih božji spotlivci tekoje s ńim mučeni budu, Riml. na 1, da se more imenovati lasko ženitvo inimi grihi. Jer zakona ženitvena i prava liubav ili ženskoga uživanja ne će imeti, kako sada se čini pod papu i Turci namrže i grozovitie.

40. I na koncu se hoće krail poludańi š ńim udriti i krail polunoćni suprot ńemu spraviti se z velikimi vozmi i z vnogimi plavami, i hoće u orsage pasti i pogubiti je i proiti.

41. I hoće pasti u vridnu zemliu i vnogi hote poginuti; a ovi hote iz ńega ruke uiti, Edom, Moab i prvine sinov Ammonovih.

42. I on hoće svoju moć po zemliah izaslati i Jejupat mu ne će uteći;

43. Nego hoće svoim putovanjem gospodovati nad zlatimi, srebrnimi skrovišći i nad vsim biserom Jejupta, Libie i Moreie.

44. Ali ga hoće jedan vapai prestrašiti od istoka i polunoći, i on hoće z velikim gńivom izaiti, hoteći vnoge potrti i pogubiti.

45. I hoće šator polače svoje napeti meju dvimi mori okol vridne svete

Digitized by Google

gore, dokle se skonča, i nigdor mu ne će pomoći.

XII. 1. V ono vrime hoće veliki poglavica Mihail, ki za puk tvoi stoji, spraviti se. Jer hoće tako pečalno vrime biti, kakovo nij bilo, pokle su liudi, do onoga vrimena. V ono vrime hoće puk tvoi otet biti, vsi ki su u kńige zapisani.

2. I vnogi, ki pod zemliom spe ležeći, hote se probuditi, niki na vikovični život, niki na vikovični prigovor i sramotu.

3. A učiteli hote svititi, kako nebeski zrak, i oni ki vnoge k pravici vode, kako zvizde vsevdil i do vika.

4. I sada, Daniele, sakrij ove riči i zapečati ovo pismo, do naiposlidńega vrimena; tada hote vnozi nada ńe doiti i velik razum naiti.

5. I ja Daniel vidih, i evo stahu druga dva ovdi, jedan na ov krai vode, drugi na drugi krai.

6. I on reče onomu u platnenoi odići, ki gori nad vodom staše: da do kada se imaju svršiti ova čudesa?

7. I ja poslušah onoga u platnenih haliah, ki staše gori nad vodom, i on dvignu svoju livu i desnu ruku k nebu i priseže onim, kim va-vike živc, da ima jedno vrime i nikoliko vrimena i pol vrimena trpiti. I kad se izpuni raztrkanje s. puka, ima se to vse zgoditi.

8. I ja to čuh, ali ne razumih i rekoh: moi gospodine, ča hoće zatim biti?

9. A on reče: otidi, Daniele, jer jest otaino i zapečaćeno do poslidńega vrimena.

10. Vnogi hote biti očišćeni, obistreni i skušeni. I nepravadni hote nepravadno živiti, i nepravadni ne te se tim mariti. Ali razumni hote se mariti.

Nepravadni vsevdi! naprvo gredu, ostaju kakovi jesu i ne haju se ništar tim. Ali to nima nikogare zmutiti.

11. Od ovoga vrimena, kada vsagdańe posvetilišće razvrženo bude, i misto ńega nastane mrzota opušćenja, jest tisuće dvisto i dvadeset (*recte* devetdeset) dan.

Math. 24
1290 dan.

12. Blaze onomu, ki dočeka i doseže tisuće tri sto i trideset i pet dan.

1335 dan.

13. A ti, Daniele, poidi, dokle konac doide, i počivai, da gori ustaneš u tvojem delu na konac dni.

Konac proroka Daniela.

PREDGOVOR
VRH PROROKA HOSEA.

Hosea jest živil i prodikal, kako on sam u titulu kaže, va-vrime drugoga i naiposlidńega Jeroboama, kralia Izraelskoga, va kom vrimenu takoje Isaija u Judei i Amos i Miha živihu; ali zato li je Hosea naistareji meju ńimi bil.

Hosea pred roistvom Isukrstovim 770.

A Jerobeam biše takoje poglavit srićan krail, ki je vnogo opravil u kralievstvu Isukrstovomu, kako druge kńige krail. na 14. kap svidoče, ali osta u staroi idolatrij svoih starih kraliev Izraelskih. Da je zaisto onda vnogo poglavitih liudi meju pukom bilo i još nisu liudstvo mogli na pravu viru obratiti. Jer vrag imiaše srćnu tugu nastaviti meju ovim

Digitized by Google

pukom, da vsevdil proroke ubijahu i svoju dieu idolom sažigahu i tako zemliu puńahu s krvju nedužnih, kako on ovdi u prvom kapitulu Izraelu zato priti.

A vidi se, kako da nij ovo prorokovanje Hoseje takoje na punim i savsima pisano, nego niki kusci iz ńegovih prodik zauhićeni i u jedne kńige zapisani. Da zato li se vidi i nahaja va ńih, kako je on dvi službe bogato i svršeno ladal. Naiprvo da je suprot idolatrij va svoje vrime moćno prodikal i puk nadstoino karal zajedno s kraliem i ńega poglavicami i redovnici, zato je on smrt istinno, kako ini, požrl i posilen jest kako poloverac suprot redovnikom i kako smutlivac suprot kraliu umriti. Jer to je proročaska i apustolska smrt. Tako je samomu Isukrstu bilo umriti. K drugomu jest on takoje od Isukrsta i ńegova kralievstva poglavito i vele kripostno prorokoval, kako navlastito na 2., 13., 14. kap. kažu.

Proročaska i apustolska smrt.

A da vnogo krat rič kurbu i kurbenstvo imenuje i u prvom kap. s kurbom se ženi, nima nigdor misliti, da je tako nesraman z ričmi i deli, jer on govori duhovnim načinom, i ona kurba jest ńegova prava zakonna žena bila i jest pravu zakonnu dicu š ńom odhranil. Nego bilo je ženi i dici ovo sramotno ime nositi na znamenje i kaštigu od bogometnoga puka, ki biše pun kurbenstva duhovnoga, to jest, idolatrie, kako on sam govori u tekstu: orsag odstuplia od gospodina za kurbenstvom. Ravno kako Jeremia drivene veruge i pehare nošaše na znamenje; i navlastito vsi proroci ničto čudnoga čińahu na znamenje puku, tako se je ovdi ženi ńegovoi i ditci kurbenim imenom zvati na znamenie suprot kurbenskomu odbogometnomu idolskomu puku. Jer ne more se virovati, da ima bog proroku zapovedati kurbovati, kako niki ovdi Hoseju hote stumačiti.

PROROK HOSEA.

Kapitul prvi.

Hosea pojimlie po zapovidi gospodńoi jednu kurbu i o(d)hrani tri baštarde, da s tim pokaže veliku idolatriju Izraelskoga puka. Zato je hoće bog kaštigati i odvreći.

1. Ovo je rič gospodńa, ka bi učińena Hosei, sinu Behera, va-vrime Usie Jothama, Ahasa i Hiskie, kraliev židovskih, i va-vrime Jeroboama, sina Joasa, kralia Izraelskoga.
2. I kad gospodin poče govoriti po Hoseju, reče mu: poidi i vazmi kurbu i odhrani baštarde, jer zemlia odbiže od gospodina po kurbenstvu.
3. I on poide i poje Gomeru, hćer Diblaima, ka obrimeni se i porodi mu jednoga sina.
4. I gospodin reče k ńemu: imenui ga Jezreel; jer jest još kratko vrime, da hoću krvni dlg u Jezreelu pohoditi nad kuću Iehua i hoću kralievstvo kuće Izraelske skončati.
5. V ono vrime hoću ja luk Izraelov razlomiti u dolini Jesreela.
6. I opet se ona obrimeni i porodi hćer. I on reče k ńemu: imenui ju Lorihamo; jer se ne ću veće nad kuću Izraelsku smilovati, nego ju hoću odvreći.

Lorihamo prez milosti božje, jer on je ne htiše oteti od kralia Asurskoga.

7. Da zato se hoću smilovati nad kuću židovsku i hoću im pomoći po gospodinu, bogu ńihovu, ali ńim ja ne ću pomoći z lukom, mečem, bojem, końem ili s końici.

Isukrst.

8. I kad biše Lorihamo odviknula, opet bi noseća i porodi sina.
9. I on reče: zovi ga Loammi, jer vi

Digitized by Google

niste puk moi, tako ne ću ni ja vaš biti.

Kap. II.

Bog hoće puk Izraelski s pečalnostju pohoditi, da od ńihove idolatrie prestanu, i polak toga obituje novi zavez skroz sveto evanjelie i virom va Isukrsta i takoje s pogani dvignuti.

Rimla. 9. 1. Pet. 2.

10. A broi sinov Izraelskih hoće biti, kako pesak morski, ki se ne more ni premiriti ni prebroiti. I zgoditi se ima na onom mistu, kadi-jm se je reklo: vi niste puk moi, hoće jim se reći: o vi ditca živoga boga.

11. Jer se hote sinove Izraelski i sinove židovski ujediniti i hote se zajedno jedne glave držati i iz zemle simo preseliti se. Jer dan Jezreela hoće biti dan veliki.

Glava jest Isukrst. To jest od Isukrsta i evanjelia meju pogani i židovi prodikati, to je druga glava i drugo kralievstvo učińeno.

II. 1. Recite vašoi bratji: oni su puk moi, i vašim sestram, da su u milosti.

2 Osudite mater vašu, jer ni moja žena, i ja ju ne ću; recite, da svoje kurbenstvo od sebe vrže i ńe preljubodeistvo od ńe prs.

3. Da ju do naga (ne) svučem i učinim ju, kako biše, kad se porodi, i (ne) učinim ju kako pustošu i kako sušnu zemlju, da ju ne pustim žajom umriti.

4. I ne smilujem se nad ńe ditcu, jer jesu kurbina ditca;

Kurba, to jest, ona idolom služi.

5. I ńih mati jest kurba, i ona, ka je je nosila, sramotno se drži i govori: ja hoću za ljubi mojimi teći, ki mi daju kruha, vune, lana, ulja i napiti se.

6. Zato evo ja hoću put tvoi trńem zagraditi i pretiniti ga, da svoje staze ne bude mogla naiti;

7. I kada za ńe ljubom teče, da ga ne dostigne, i kad ga išće, ne naide ga, i reče: ja se hoću opet vrnuti k momu prvomu mužu, gdi mi bolie biše, neg mi je sada.

8. Jer ona ne će znati, da sam ja, ki joi daje pšenicu, mast i ulje, i dal sam joi mnogo srebra i zlata, ko su Baalu na poštenie rabili.

9. Zato hoću ja opet vazeti pšenicu i mast moi, kad bude toga vrime, i vunu i lan moi, kim sramotu svoju pokrivaše, obrnuti.

10. I sada hoću ńe sramotu razoditi pred očima ńe ljubi i nigdor ju ne će iz moje ruke oteti.

11. I hoću skončati vse ńe veselie, prazdnike i mene, sobote i vse ńe blagdane.

12. Ja hoću ńe trsi i smokve opustiti, pokle ona govori: to je moja plaća, ku mi moji ljubi daju; hoću iz ńih učiniti brdo, da je imaju divji zviri požriti.

13. Tako hoću ja nad ńim pohoditi dni Baalimovi, kim ona kadilne žrtve čini i diči se sa svojimi očelnicami i ogrlinami, i teče za svoimi ljubi i zabiva mene, govori gospodin.

14. Zato evo ja ju hoću vabiti i odpeliati ju u pustińu i govoriti š ńom prijaznivo.

Evanjelie. Prijaznivo, to je, ovo predrago evanjelie.

15. Tada joi hoću dati ńe vinograde iz onoga istoga mista i dolinu Ahor, ufanie za otvoriti. I ondi hoće djačiti, kako va vrime ńe mladosti, kad iz Jejupta izaide.

Dol Ahor jest zlata ńiva, kadi je križ i nevolia a ništar mańe ukripitelno slovo Isukrstovo. Jere Ahor zove se nevolia ili križ, kadi se prodikuju listo riči ne videće, koje se nego ufati imaju.

16. Onda, govori gospodin, hoćeš me zvati: moi mužu, ne-ć me veće zvati: moi Baale.

17. Jer ja hoću imena Baalova iz ńe ust izvreći, da se onih imen veće spominati nima.

18. I v ono vrime hoću ńim zavez učiniti sa zviri na polju, s pticami pod nebom i s črvi na zemli, i hoću luk, meč i voisku iz zemlie razlomiti i pustiti je prez skrbi stanovati.

Zavez, to jest, zavez i mir konsiencie skrozi viru va Isukrsta, komu nigdor i ništar naškoditi ne more.

19. Ja se hoću s tobom zavećati u

Digitized by Google

vike i uviriti se s tobom u pravici i pravdi, u milosti i milosrdju;

20. Paće va viri hoću se s tobom zavećati i ti hoćeš gospodina spoznati.

21. V ono vrime, govori gospodin, ja hoću uslišati, ja hoću nebo uslišati, a nebo ima zemlju uslišati.

22. A zemla ima uslišati pšenicu, mast i ulje, a oni imaju Jezreela uslišati.

Pozvanie poganov. 23. I ja je hoću sebi na zemli za sime ohraniti i smilovati se nad onimi, ki v nemilosti bihu, i onim reći, ki ne bihu puk moi: ti si puk moi, i oni hote reći: ti si bog moi.

Kap. III.

Povidanie ljubavi božje suprot preljubodeinikom, to jest, odbogumetnomu puku, i da sinove Izraelski dugo vrime prez kraljevstva i redovničtva imaju biti, a do konca ńih kralia Davida iskali budu.

1. I gospodin reče k meni: poidi još jednuč i duniai se s tom bludećom i preljubodevnom ženom, kako se gospodin sa sinovi Izraelskimi dunia, a oni se li k tujim bogom obraćaju i duniaju se za kundir vina.

2. I ja se š ńom ucinih za petnadeste srebrnikov i poldrugi čabar jačmena,

3. I rekoh joi: drži me se jedno dugo vrime i ne kurbui i ne pušćai koga drugoga k sebi, jer se i ja hoću tebe držati.

4. Jer sinove Izraelski hote dugo vrime prez kralia, prez poglavice, prez ofra, prez oltara, prez halie i prez svetińe ostati. Jere. 3. Ezeh. 34.

5. Potom se hote sinove Izraelski obratiti i gospodina, boga svoga, i kralia svoga, Davida, iskati i hote gospodina i ńega milost častiti u poslidńe vrime.

Kap. IIII.

Gospodin bog potvara puk Izraelski radi vsakojačkih grihov i idolatrie, da se ne mare ričjom božjom i još hote biti nekaštigani. Zato puk zajedno z redovnici hoće svoju kaštigu imiti i s krivom božjom službom imaju sramotni biti.

1. Poslušaite, vi sinove Izraelski, gospodńu rič, jer gospodin ima uzrok psovati onih, ki u zemli stanuju; jer ni Uzrok kaštige božje. niedne virnosti, niedne ljubavi, niedne riči božje u zemli,

2. Nego kletva božja, laži, uboistvo, tatbina i preljubodeistvo se jest umnožalo i dohaja jedan krvni dlg vrhu drugoga.

3. Zato hoće ova zemlia nevolno stati i vsim domaćim zlo biti, jer hote i zviri na polju i ptice pod nebom i ribe u moru odvržene biti.

4. Da zato ni tribi psovati ni nikogare karati, jer tvoi puk jest kako oni, ki redovnike sramote.

5. Zato imaš ti va-dne pasti a prorok v noći polak tebe; tako hoću ja mater tvoju odpraviti.

6. Puk moi pade, zato da se ne će učiti. Jer ti zamećeš rič božju, zato hoću i ja tebe-zavrići, da nimaš biti redovnik moi. Ti zabivaš zakon boga tvoga, zato i ja hoću tvoju diteu zabiti.

7. Ča godi jih je veće, tim veće suprot meni sagrišaju. Zato hoću ja ńih poštenie na sramotu obratiti.

8. Oni žeru grišne žrtve puka moga i hlpe na grihe ńihove.

9. Zato ima puku ravno kako redovnikom proiti, jer ja hoću ńihovo dugovanie pohoditi i ńim skupiti, kako su zaslužili,

10. Da budu jili i ne nasite se, kurbenstvo čine a ne će im se usrićiti, zato da

Digitized by Google

su gospodina ostavili i ne haju se ńim.
11. Kurbenstvo, vino i mast čine manena.
12. Puk moi ispituje drivo i ńega šćap mu ima prodikati, jer kurbenstva duh bluditi je čini, da kurbuju suprot bogu svomu.
13. Gori na gori žgu žrtvi, a na vrhih kade pod hrasti, lipami i bukvami, jer ti imaju lipu seneu. Zato i hćere vaše hote kurbe biti i vaše zaručnice preljubodeinice.
14. I ja ne ću braniti, kad vaše hćere i nevistice osramoćene i kurbe budu, budući da vi inu službu božju nastavliate s kurbami i žgete žrtvi z bludnicami. Jer ta maneni puk hoće bien biti.
15. Ako ti budeš, Izraele, li kurbovati, da bi dai istor Judea ne sagrišila. Ne hodite u Gilgal i ne dohajaite gori u Bet-Avu i ne klnite se: kako je gospodin živ.
16. Jer Izrael teče kako manena krava; tako ju hoće takoje gospodin pustiti pasti se, kako jan[a]ca u bludu.
17. Jer se je Efraim k' idolom pridružil, neka hodi.
18. Oni su se u žeranie i kurbenstvo dali, ńih gospoda imaju želju na to, da sramotu nastave.
19. Vitar ž ńega kreljuti hoće je svezane goniti i biti-jm je sramotnim nad ńihovim ofrom.

Kap. V.

Navišćenie kaštige, ka ima vrh redovnike i puk za volju neprestanne idolatrie doiti.

1. Zato poslušaite ovo, vi redovnici, i imij pomńu, ti kućo Izraelska, i prikloni uši tvoje, ti kućo kralieva; jer hoće jedna kaštiga vrhu vas izaiti, vi ki ste zančica u Micpi i raspeta mriža u Taboru postali.
2. S klaniem se zagružuju u ńih rastečenju, zato meni je je vse kaštigati.
3. Ja dobro znam Efraima i Izrael ni pred manom sakriven, da je Efraim kurba a Izrael jest nečist.
4. Oni ne misle na to, da bi se obratili k bogu svomu, jer imaju kurbeni duh u svojem srcu i ništar se od gospodina ne uče.
5. Zato ima oholia Izraelska pred ńihovimi oči biti ponižena i imaju oba, Izrael i Efraim, pasti radi ńih sagrišenja, i takoje Judea ima š ńimi pasti.
6. Tada hote doiti ž ńih ovcami i živinom gospodina iskati a ne naiti ga, jer se je od ńih odvratil.
7. Oni se špotaju gospodinom i goje ljucku ditcu. Zato je hoće takoje mladi misec požriti ž ńih otačastvom.
8. Pače trubite trubliom u Gibei i trumbitaite u Rami; pače vapijte u Bet-Avi: za tobom, Beniamine
9. Jer Efraim ima pustińom biti u vrime, kad ga budem kaštigal. Pred tim jesam ja kolina Izraelskoga virno opominal.

Kap. VI.

Gospodin iskažuje puku ńih nespoznanie i nepokoru suprot ńega velikim dobrotam, da je tim k pobolšaniu vabi.

10. Poglavice židovski jesu podobni onim, ki mejaši prestavlaju; zato hoću ja srd moi vrh ńe izsipati kako vodu.
11. Efraim trpi silu i jest mučen, na tom mu se pravo izgaja, jer se je podal na človičaske zapovidi.
12. Ja sam Efraimu mol i kući židovskoi črv.
13. I kada Efraim svoi beteg i Judea svoje rane oćuti, poide Efraim k' Asuru i posla h kralju u Jareb; ali on vam ne mogaše pomoći ni izeiliti rane vaše.

Digitized by Google

14. Jer ja sam Efraimu kako lav i kući židovskoi kako mladi lavić. Ja, ja je razdiram i odhajam tja; ja je odvajam i nigdor je ne more oteti.

Ovdi on prorokuje od Isukrsta i od evanjelia. Židove nehtiše boga poslušati, da bi ńim dobro bilo. Tako jim je u novom zakonu pod križem bogu služiti. Jer ne će inako biti, nego pauperes evangelizantur, nevolni poslušaju riě božju a bogati se ńom ne mare. I Kor. 15.

15. Ja hoću opet na moje misto poiti, dokle oni ńih dlge spoznaju i obraz moi išću; kad se zlo budu ladali, tako ńim bude tribi zaran iskati me (i reći):

VI. 1. Hodte, poidimo opet k gospodinu, jer on nas je razdrl, hoće nas i ozdraviti; on nas je udril, hoće nas i zaviti.

2. On nas hoće oživiti nakon dvih dan, on nas hoće treti dan dvignuti, da budemo pred ńim živeli.

3. Jer ako budemo na to pomńu imeli i nadstoini budemo, da gospodina spoznamo; jer on hoće zniknuti, kako lipa jutrńa zora, i hoće k nam doiti, kako daž, kako kasni daž, ki zemlju namaka.

4. Kako ti hoću dobro učiniti, Efraime? kako ti hoću ja dobro učiniti, ti Judea? Jer milost, ku vam hoću iskazati, hoće biti kako rosni oblak v jutro i kako rosa, ka se v jutro razširi.

5. Zato je ja proklinam po prorocih i ubijam je riějom ust moih, da pravda tvoja na svitlo pride.

6. Jer ja imam želju nad ljubavom, a ne nad žrtvami, i nad spoznaniem božjem, a ne nad žganimi žrtvami.

7. Ali oni prestuplaju zavez kako Adam, v' tom se manom rugaju.

8. Jer Gilead jest varoš pun idolatrie i krvnih dugov.

9. I redovnici zajedno ž ńih mnoštvom jesu kako razboinici, ki na ljudi zijaju i kolju na putu, ki u Sihem pelia. Jer oni čine, ča je ńim drago.

Israel manebit in captivitate, Iuda redibit.

10. Ja vidim u kući Izraelskoi, pred čim mi se gńusi; jer ondi kurbenstvo čini Efraim a Izrael se onečišćuje.

11. Ali Judea hoće još jednu žetvu za se imiti, kad ja moga puka sužanstvo oslobodim.

Kap. VII.

Bog je priklońen pomoći, a puk jest ča dalie to gori; zato i veliki i mali imaju kaštigani biti.

1. Kada hoću Izraela ozdraviti, tako se stoprv nahodi grih Efraimov i zloba Samarie, zato da idolatriu čine. Jer prem da su meju sobom s tatmi i izvana z razboinici mučeni,

2. I još ne te poznati, da ja vsu ńih zlobu vidim. Ja vidim dobro ńihov žitak, ki povsuda čine.

3. Oni napućuju kralia ž ńih lotriom i poglavice ž ńih lažami, Idolatria.

4. I jesu vsi zajedno preljubodeinici, ravno kako se peć ražari od pećara, kad je jur razdilal i čini testo ugotovati i dvignuti.

5. Danas jest našega kralia blagdan, govore oni; tada začińu poglavice vinom ožirati se, a on špotlivce k sebi vuče.

6. Jer ńihovo srce jest u vrućoi duhovnosti, kako peć, kad žrtve žgu, i ljudi hine, a ńih pećar spi vsu noć, a v jutro on žge svitle škule. Ńih kral.

7. I još su tako teple duhovnosti, kako pećnica, prem da ńih sudci požrti budu i vsi ńih krali pasti hote i još nij niednoga meju ńimi, ki bi me zazival.

8. Efraim se miša meju puke, Efraim jest kao povitica, ku nigdor ne obrne;

9. Nego tuji žeru ńega moć i još ne će viditi; on je jur osidil i još ne će poćutiti.

10. I oholia Izraelova hoće biti pred očima ńihovimi ponižena i još se ne

Digitized by Google

obraćaju k gospodinu ńihovomu i sa vsim tim ne pitaju za ńim.

11. Jer Efraim jest kako odvabliena golubica, ka ne će ništar oćutiti. Sada zovu Jejupat na pomoć, pak se utiču k Asuru.

12. A dokle simo ter tamo teku, hoću ja mrižu moju vrh ńih prostriti i podhititi je, kako ptice pod nebom; ja je hoću kaštigati tako, kako se prodikuje u ńih spravišćju.

13. Gore ńim, da od mene odstuplaju; ńim je biti razrušenim, jer su me se odvrgli. Ja bih je hotil dobro oslobo-
Idolatria. diti, kada ne bi laži suprot meni učili.

14. Ali me ne zazivaju iz srca, nego
Ložišća: ńih crikve i škole, da se z idoli duniaju. uče u svoih ložišćih. Oni se skuplaju za volju pšenice i masta i jesu mi neposlušni.

15. Ja je učim i tvrdim ńih mišca, a oni zlo od mene misle.

16. Oni se obraćaju, ali nepravo, nego jesu kako krivi luk; zato hote ńih poglavice mečem poginuti, ńih priećenje hoće u Jejupskoi zemli do špota biti.

Kap. VIII.

Da ima krail Siriački nad Izraela doiti i oni za volju prestuplenia zaveza i vnogojačke idolatrie skroz ńega kaštigani biti.

1. Vapii glasno kako trumbita (i reci): on jur dohodi suprot kući gospodńoi kako oral, zato da su zavez moi prestupili i odvrgli se od zakona moga.

2. Hote onda k meni vapiti: ti si bog moi, mi znamo tebe, Izraele.

3. Izrael zameće blago, zato je ima nepriatel proganati.

4. Oni stave kralie, a prez mene; oni stave poglavice, a ja zato ništar ne znam. Iz ńih srebra i zlata kuju idole, da tim brže izkoreńeni budu.

5. Tvoga telca, o Samaria, on odriva; Telac: idoli ili bogove.
gńiv moi se jest nada ńe razlutil; ne more dugo trpeti, da im je biti kaštiganim.

6. Jer telac jest iz Izraela simo došal i drivodelia ga je učinil i ne more zato po niedni put bog biti. Zato ima telac Samarie prahom biti.

7. Jer oni siju vitar i hote godinu žeti, ńihov sad ne će zniknuti i ńih žito niedne muke dati, i ako prem da ju imaju zato tuji jisti.

8. Izrael hoće biti požrt, pogani š ńimi duguju, kako z malovridnim sasudom;

9. Zato da teku gori k' Asuru, kako divjina u bludu. Efraim dariva ljube i daje poganom harač.

10. One iste pogane hoćju na ńe skupiti; oni imaju pod brimenom kralievim i poglavie brzo struditi se.

11. Jer Efraim jest mnogo oltarov učinil na sagrišenie; imaju mu takoje oni oltari na grih zgoditi se.

12. Prem da mu vnogo pišem od zakona moga, zato li je držan kako tuji nauk.

13. A da vnogo ofrov i mesa donašaju i jidu je, zato li nima gospodin nad tim niedne ugodnosti (*pro* ugoddosti), nego hoće ńih sagrišenie pametiti i pohoditi grihe ńih, onih ki se k' Jejuptu obraćaju.

14. Izrael zabiva svoga stvoritela i crikve zida, a Juda vnoge tvrde varoše čini, ali ja hoću ogań v ńega varoše poslati, ki hoće kuće ńegove požgati.

Kap. IX.

Božja služba Izraelskoga puka jest jedno kurbenstvo suprot bogu, a oni su pogublieni kako va vrime Gibee, kad sinove Beniamina

naiveća lotria još šakom hotihu odgovoriti. Zato imaju tja meju pogane odpeliani i žestoko mučeni biti.

1. Ni ti se tribi veseliti, Izraele, ni hvaliti se, kako puci, jer ti kurbenstvo činaše suprot bogu tvomu, da z ovim išćeš kurbinu plaću, da vsa gumna puna žita budu.

2. Zato ni gumna ni pivnice nimaju te hraniti i mast ti ne će uroditi.

3. I nimaju ostati u zemli gospodnoi, nego Efraimu je opet u Jejuptu i u Asirij, ča je nečisto, jisti.

4. Ondi ne mogu gospodinu niedne pivne žrtve od vina ni ništar ugodnoga učiniti. Nih ofar ima biti kako žalostnih kruh, nad kim se onečiste vsi, ki ga jidu; jer nim je svoi kruh po sebe jisti i nima biti u kuću gospodnu donesen.

Devteron. 26. 5. Da ča bite hotili tada na litnih godinah i na blagdanih gospodnih činiti?

6. Evo im je odaiti pred pogubleniem. Jejupat je hoće skupiti a Moph je hoće zakopati. Koprive hote rasti, gdi sada nih drago idolsko srebro stoji i trnie u nih hramih.

7. Vrime pohojenja jest prispilo, vrime plaće hoće Izrael poznati. Proroci jesu maneni i eretici nepametni, za volju velikoga sagrišenja tvoga i velike neželne idolatrie tvoje.

8. Stražci u Efraimu držahu se nikada
Sudci 29. boga moga, a sada su proroci, ki zanke napinju po vsih nih putih po neželnoi idolatrij u kući boga nihova.

9. Oni ju pogublaju veće duboko kako va vrime Gibee; zato hoće on nih sagrišenie pametiti i pohoditi grihe nih.

10. Ja naidoh Izraela u pustini, kako
Baal Peor. grozde, i vidih otce vaše, kako prve smokve na stablu smokvenomu; a potom poidoše oni k' Baal-Peoru i zavećaše se sramotnomu idolu i bihu pače tako mrski kako nih ljube.

11. Zato ima gospodstvo Efraima kako ptica odletiti, da nimaju ni roditi ni nositi ni obrimeniti se.

12. I prem ako bi svoju diteu izgojili, hoću je ništar mane ditee izbaviti, da nimaju ljudi biti; i gore nim, kad od nih odstupim.

13. Efraim, kako se meni vidi, jest vsajen i lip kako Tirus, ali joi je jur svoju diteu van pustiti uboici.

14. Gospodine, dai nim. A ča im hoćeš dati? dai nim nerodna tila i izmlzene prsi.

15. Vsa nih zloba se dogaja u Gilgalu, ondi sam ja nim nepriatel i hoću je takoje radi zaloga nih žitka izrinuti iz kuće moje i ne iskazati jim veće niedne ljubavi, jer vsi nih poglavice jesu odmetnici.

16. Efraim jest udren, nih koren jest usahnul, da ne mogu veće niednim sadom uploditi. I prem ako porode, hoću jim zato dragi plod nih utrobe umoriti.

17. Bog moi je hoće zavreći, zato da ga ne te poslušati, i bluditi jim je meju pogani.

Kap. X.

Izrael ne prestaje od svoje idolatrie, ruga se božjom ričjom, ka se po prorocih navišćuje, i zato imaju zajedno ž nih idoli iznevarice propasti.

1. Izrael jest zapušćen trs i negov plod jest ošće prem tako; jer koliko ploda imiaše, toliko biše oltarov uzidal; gdi biše plodnia zemla, onamo odlučiše nailiplie crikve.

2. Srce nih jest razdilieno, sada je hote nih grihi naiti, nihovi oltari imaju razbieni i nih crikve razrušene biti.

Digitized by Google

3. Tada hote govoriti: mi nimamo ni-
ednoga kralia, jer se ne bojimo go-
spodina; ča nam sada more krail po-
moći?
4. Oni prisežu zaman i učiniše zavez
i to viće zeleńaše se po vsih jarkih na
4. Krail 23. polju, kako žuč.
5. Domaći Samarijski za telce skrbe u
Beth-Avi, jer ńega puk ga žaluje, nad
Kamarim, to su popove. kim se ńegovi Kamarimi bihu obikli
veseliti za volju ńegova gospodstva;
jer jest od ńih odpeliano.
6. Pače telac jest u Asiriju doveden,
na dar kralju Jarebskomu. Tako jest
Efraimu sramotno stati i Izraelu sra-
mota izaiti ž ńega namišleniem.
7. Jer krail Samariski jest poginul
Višnia. kako pina na vodi.
8. Oltari u Avi jesu razvrženi, s kimi
Luca 23. Izrael sagriši; osat i trńe raste na ńi-
hovih oltarih. I oni hote reći: vi, gore,
pokrijte nas i vi, vrhi, padite vrhu nas.
9. Izrael, ti si od vrimena Gibee sa-
grišil i polak toga jesu takoje ostali;
ali je ne će kako voiska u Gibei iz-
hustiti, ka se zgoda suprot zalim lju-
dem;
10. Nego ja je hoću kaštigati po mo-
joi voli, da puki skuplieni imaju nada
ńe doiti, kad je budem kaštigal za ńih
Dva griha, to je, poli telac idolatria. dva griha.
11. Efraim jest pitom telac, ki rad
mlati. Ja mu hoću nad ńega lipi vrat
proiti, ja hoću Efraima jahati, Judea ima
orati i Jakov zemliu z branom isčistiti.
Seite. to jest, prodikuite pravo, ali ja hoću s vami orati. 12. Zato seite pravicu i žańite ljubav
i inačije orite, budući jur vrime gospo-
dina iskati, dokle doide i dažji na vas
pravicom.
13. Jer vi zlo orete i žańete zlo tvo-
renie i jiste lažan plod.
14. Zato pokle se ti zanašaš na tvoi
žitak i na mnoštvo vitezov tvoih, tako
se ima jedna halavania dvignuti meju
pukom tvoim, da vse tvoje tvrdine ra-
zorene budu, ravno kako Salman ra-
zori kuću Arbeela va vrime boja, kad
mati nad ditcom se na kusi razpade.
15. Ravno tako ima i vam u Beth-Elu
zgoditi se za volju vaše velike zlobe, Zarana. to jest, izneva-rice i skoro.
da krail Izraelski za-rana v jutro po-
gine.

Kap. XI.

Gospodin bog opomina Izraela na očinu vir-
nost i dobrotu, ku jim je nikada iskazal. A
oni se ne te k ńemu obratiti i vrh toga imaju
kaštigani biti, da zato je li ne će gospodin
za svoju dobrotu savsima pogubiti, nego svo-
je, to jest, Isukrstovo kralievstvo povsuda
nastaviti.

1. Dokle Izrael mlad biše, ja ga ljub- Math. 2.
liah tere ga mojim sinom zovih iz Je-
jupta.
2. Ali kad se sada zovu, tako se od-
vraćaju i žrtve žgu Baalimu i kade
idolom.
3. Ja prieh Efraima za ruku i vodih
ga, ali oni ne poćutiše, kako im po-
mogoh.
4. Ja je činih čovičji jaram vući i
hoditi u konopih ljubavi i pomogoh ńim
jaram na grlu nositi i dah ńim zobi,
5. Zato da se nima opet u Jejupsku
zemlju vratiti. A sada je Asur nastal
ńihov krail, jer se ne te obratiti.
6. Zato ima meč nad ńih varoše priti
i ima ńih kraćune rastrti i požreti radi
ńihova namišlenia.
7. Puk moi jest trudan k meni obra-
titi se i kad jim se pripovida, niedan
se ne dvigne gori.
8. Ča mi je iz tebe učiniti, Efraime? Roistvo.
imam li te braniti, Izraele? nimam li Rodo 19.
dostoino učiniti iz tebe Adama i tebe Adama.
kako Zeboima narediti? Ali moje srce Zeboim.

Digitized by Google

jest druge misli, moje milosrdje jest prežareno,

9. Da ne ću učiniti po mojemu ljutomu srdu ni obratiti se, da Efraima savsima pogubim; jer ja sam bog, a ne človik, i jesam svet meju tobom; ali ja ne ću u varoš doiti.

10. Onda se hoće gospodin naslidovati i on hoće rukati kako lav; i kad bude rukal, tako se hote prestrašiti oni, ki su suprot zapadu.

11. I oni u Jejuptu hote takoje prestrašiti se kako jedna ptica, i oni u zemli Asurovoi kako golubi, i ja je hoću v' ńih kuće usaditi, govori gospodin.

Kap. XII.

Juda se još tvrdo drži boga i ima zato brańen, a Jakov radi vsagdańe idolatrie s kaštigu pohojen biti. Gospodin oponaša puku, da im je toliko dobra skazal i oni savsima ništar ne spoznaju i k tomu takoje pismo krivo i hinbeno tlmače.

1. Va Efraimu jesu povsuda laži suprot meni i v kući Izraelskoi kriva bož-
Idolatria. ja služba. A Juda se još tvrdo boga drži i prave svete božje službe.

2. A Efraim se vitrom pase i teče za burom, vsaki dan veće idolatrie i škode čini. Oni čine sa Asurom jedan zavez i donašaju balsam u Jejupat.

3. Zato hoće gospodin stvari Judine opravliati i pohoditi Jakova po ńega žitku i platiti mu po ńegovim zasluženiem.

4. Paće, govore oni, on je u materinoi utrobi brata svoga pogńel i sa vsom moćom z bogom se boril.

5. On se je boril sa angelom i oblada ga, jer se plakaše i prosi ga; ondi ga je paće u Beth-Elu našal i ondi je s nami govoril.

6. Ali gospodin jest bog Sabaot, gospodin jest ńega ime.

7. Zato obrati se jure k bogu tvomu, drži milosrdie i pravdu i ufai vsevdilie bogu tvomu.

8. A trgovac ima krivu vagu u svojoi ruci i rad hini.

9. Jer Efraim govori: ja sam bogat, ja imam dosta, ne će se naiti niedno sagrišenie u vsem mojem tegu, ko bi grih bilo.

10. A ja, gospodin, jesam bog tvoi iz Jejupske zemlie i ki te još pod strihom pustim bivati, kako je u litnoi godini običai;

11. I govorim k prorokom i ja sam on, ki toliko prorokovania daje, i skažujem se po prorocih.

12. U Gileadu jest idolatria, a u Gilgagu ofruju volove zaman i imaju toliko oltarov, koliko mendul na polju stoji.

13. Jakov bi posilien bižati u Siriačku zemlju, a Izrael za ženu služiti i bi posilien za ženu čuvati (ovce).

14. A potle izpelia gospodin Izraela iz Jejupta po jednom proroku i očuva ga po jednom proroku.

15. A sada ga Efraim srdi ž ńih idoli, zato hoće ńih krv nada ńe doiti i ńih gospodin hoće im platiti ńih sramotu.

Kap. XIII.

Od vsakojake idolatrie puka, komu je bog kako jedini spasitel vnogo dobra učinil, ali je polak ńih za ništar držan. Zato ńim se ima žestoka kaštiga zgoditi. Od duhovnoga izbavlenia Isukrstova i opušćenja Samarie, to jest, vsih nepravadnih i vsega vražijega kralievstva.

1. Kad Efraim strašno učaše, on bi u Izraelu uzvišen; potom sagrišiše oni

Digitized by Google

skroz Baala i bihu vrh toga umoreni.
2. A sada veliko veće sagrišuju i iz
ńih srebrnih prilik, kako je mogu zmi-
sliti, to jest, idoli, ki su istor kovačevo
dilo. I još od onih prodikuju: gdo ho-
će telce celovati, ta ima ljude ofrati.
3. Oni isti hote biti jutrńi oblaki i
rosa, ka za rana pada, pače kako pliva,
ka se iz gumna razleti, i kako dim od
ogńena zida.
4. A ja sam gospodin, bog tvoi, iz Je-
jupske zemlie i nimaš pače niednoga
Devtero. 30. inoga boga znati nego mene, i nied-
noga spasitela nego listo mene.
5. Ja se pače podjeh za te u pustińi
v sušnoi zemli.
6. Ali budući jur upašeni, da su se
nasitili i dosta imaju, uzviši se ńih srce;
zato me zabivaju.
7. Zato hoću i ja biti suprot ńim ka-
ko lav i kako pard hoću na putu na
ńe lajati.
8. Ja se hoću š ńimi stati kako med-
vid, komu su mladi odnešeni, i hoću
ńih otvrdnuto srce razdriti i ondi je
kako lav požriti; divji zviri je imaju
razdriti.
9. Izrael, ti sam sebe napelivaš na ne-
sriću, jer spasenie tvoje stoji listo pri
meni.
10. Kamo bi tvoi krail, ki bi ti mo-
gal pomoći po vsih tvoih varoših? i
sudci tvoji, od kih govoraše: dai mi
kralie i poglavice?
11. No ja ti dah kralia u srdu mojem
i hoću ti ga u gńivu mojem tja vazeti.
12. Sagrišenie Efraimovo jest skupa
svezano i ńih grihi jesu shrańeni.
13. Jer ńim ima teško biti kako rodi-
K Rim. 15. telnici, jer jesu nerazumna ditca. Hoće
vrime priti, da ne ostanu pred nevo-
liom ditce.
14. A ja je hoću izbaviti iz pakla i
od smrti oteti. O smrti, ja ti hoću biti
otrova; o pakle, ja ti hoću biti kuga.
Da zato li je utišenie pred moima oči-
ma zakriveno.
15. Jer on hoće meju bratjom plod
donesti. Hoće doiti jedna bura, gospo-
din hoće iz pustińe izaiti i ńih stude-
nac oseknuti i zvorce ńih oplitviti i
hoće robiti skrovišće vse gospodske
sprave.
XIV. 1. Samaria hoće pusta biti, jer
oni jesu bogu svomu neposlušni; oni
imaju mečem pasti i ńih mlada ditca
razgnavliena i ńih noseće žene raz-
drte biti.

Kap. XIIII.

Prorok opomina nepokorni puk na obraćenie i uči je gospodina zvati i moliti ga z držećim božjim obitovaniem, da imaju opet milostivo biti prieti.

2. Obrati se, Izraele, k gospodinu bogu Opominanie
tvomu, jer si se obalil radi sagrišenja i obitovanie.
tvoga.
3. Vazmite ove riči sobom i obratite Ebre. 13.
se k gospodinu i recite mu: prosti nam
vse grihe i učini nam dobro; tako ho-
ćemo posvetiti junce ustan naših.
4. Asur nam nima pomoći i ne ćemo
veće końe jahati i ne govoriti veće
dilu ruk naših: vi ste bog naš; nego
dopusti, da sirote pri tebi milost naidu.
5. Tako hoću ńih odstuplenie opet o-
zdraviti, rad je hoću ljubiti. Onda se
hoće srd moi od ńih odvratiti.
6. Ja hoću Izraelu kako rosa biti, da
ima cvasti kako rožica i ńega koreni
imaju zniknuti kako Libanon.
7. I ńega vije raztriti se, da budu ta-
ko lipe kako ulińa, i ima tako dobar
duh dati kako Libanon.

Digitized by Google

8. I opet imaju pod ńega hladom siditi; pšenicom se imaju hraniti i cvasti kako trs; ńega spomenutje ima biti kako vino u Libanu.
9. Efraim, čemu su mi dalie idoli? Ja ga hoću uslišati i voditi. Ja hoću biti kako zelena smrika, na meni se hoće plod tvoi naiti.
10. Gdo je razuman, ki to razumi, i mudar, ki to poćuti? Jer puti gospodńi jesu pravi i pravadni po ńih putuju, a prestupnici na ńih padaju.

Konac proroka Hosie.

PREDGOVOR

VRH PROROKA JOELA.

Pred roistvom Isukrstovim 770 lit.

Joel ne kaže, u ko vrime jest živil i prodikal, a stari govore, da je bil v ono vrime, kada Osea i Amos bihu. To mi tako dobro ostavlamo i ne umimo je pobolšati.

A on je bil dobrotliv i tih človik, ne kara i ne psuje tako, kako ini proroci, nego se plače i tuži, rad bi ljude dobre učinil z dobrimi, s priaznivimi ričami i učuvati je pred škodom i nesrićom, ali mu se je stanovito kako inim prorokom zgodilo, da nisu ńega ričam virovali i držali su ga za manenika.

Dianie 2. Joel daje prvu prodiku u novom teštamentu. Rom. 10.

Zato li je on u novom teštamentu vele pohvalen. Jer ga sveti Petar spomina u djanju apustol. 2 i daje Joel naiprvu prodiku, ka jest u krstianskoi crikvi učińena, to jest, na Duhovu u Jerusolimu, kad bi sveti duh dan. Tako i s. Paval doziva ovo govorenie vele poglavito: ki ime gospodńe zaziva, ta ima spasen biti, ko takoje u Joelu na 2. kap. jest pisano.

V prvom kapituli prorokuje priduću kaštigu na puk Izraelski, da imaju od Asirianov pogubleni i odpelani biti. I zove Asiriane guseńice, kobilice, seršene i vsake vrsti nečistoća. Jer Asiriani požriše kralevstvo Izraelsko jedan del za drugim, dokle je do čista pogubiše. Ali do konca bi kralju Sanheribu pred Jerusolimom na-tloh ležati, ča ovdi tiče Joel u 2. kap., gdi govori: i onoga od polunoći hoću daleko od vas odagnati, etc.

K drugomu prorokuje na koncu drugoga kap. i vdilie naprida od kralievstva Isukrstova i duha svetoga i govori od vikovičnoga Jerusolima.

Dolac Jozafat

A ča od dolca Jozafata govori, kako hoće onamo gospodin vse pogane pod pravdu zvati, ča stari otci od sudńega dneva razumiju, i ja ov razum ne proklinam, ali držu zato, da je Joelova misal: ravno kako vikovični Jerusolim kršćansku crikvu zove, tako ju takoje zove dolac Jozafat, zato da vas svit h krstianskoi crikvi skroz rič bude dozvan i va onoi sujen i po prodiki karan bude, kako su vsi zajedno grišnici pred bogom, kako Isukrst govori: duh istinne hoće svit karati za grihe. Jer dolac Jozafat se zove pravde dolac, ravno kako Osea takoje u II. kap. krstiansku crikav dolinu Ahor zove.

Digitized by Google

PROROK JOEL.

Kapitul prvi.

Prorokovanie suprot puku Izraelskomu, da vsa ńih zemlia zajedno z vanskom božjom službom poginuti i razorena biti ima.

1. Ovo je rič gospodńa, ka bi učińena Joelu, sinu Petuelovu.
2. Poslušaite ovo vi starci i imi*j*te pomńu vsi vi, ki u zemli stanujete, ako se je ča takovoga zgodilo za vašega života ili otac vaših.
3. Povi*j*te to ditci vašoi i neka je vaša ditca svoji ditci povidu i ona ditca ńih ditci i ostanku.
4. To jest, ča gusenice pušćaju, to kobilice pogrizu; i ča kobilice ostave, to sršeni požeru; i ča sršeni puste, to vsakojačka nečistoća požere.
5. Probudite se, vi pianci, i plačite se i jaučite vsi vinožrlci za mastom; jer vam je pred vašimi usti odnesen.
6. Jer se simo seli u moju zemlju je-
Asiriani. dan moguć puk i ta jest prez broja; ima zube kako lav i čeljusti kako lavica.
7. On opušćuje moje vinograde i odira moja smokvena stabla, lupi je i zameće, da ńega vije oblidene leže.
8. Vapi*j* kako divoika, ka se vrićišćem obuče za ńe zaručnikom.
9. Jer jilišna i žgana žrtva jest od kuće gospodńe otišla i redovnici, gospodńi sluge, žaluju.
10. Polie *j*e opušćeno i ńiva nevolno leži; žito jest za kvar, vino pečalno stoji i ulje tužno.
11. Orači gledaju nevolno, a kopači plaču za pšenicom i jačmenom, da iz žetve na polju ništar ne more biti.
12. A trs je takoje pečalan i smokveno stablo tužno, i k tomu molgrańi, palme, jablane i vsa stabla na polju posahnuše; jer radost človičaska se *j*e u nevoliu obratila.
13. Podrzaite se i žaluite, vi redovnici; jaučite, vi sluge oltara; vnidite i ležite u vrićah, vi sluge boga moga; jer *j*e jilišna i pivna žrtva od kuće boga vašega otišla.
14. Posvetite post, sazovite općinu zajedno, skupite starešine i vse prebivajuće u zemli h kući gospodina boga vašega i vapi*j*te k gospodinu.
15. O jao toga dne, jer dan gospodań jest blizu i dohodi kako pogublenie od vsemogućega.
16. Tada hoće pića pred očima našimi odnesena biti i od kuće boga našega veselje i radost.
17. Sime jest pod zemliom sagńilo, žitnice stoje opušćene, a hrami se raspadaju, jer žito se jest pokvarilo.
18. O kako živina uzdiše! goveda tužno gledaju, jer nimaju nijedne paše, i ovce crkaju.
19. Gospodine, tebe zovem ja, jer ogań jest dubravu u pustińi požgal i plamen jest vsa stabla na polju užgal.
20. I divji zviri vapiju k tebi, jer vodeni potoki posahnuše, i ogań jest dubravu u pustińi požgal.

Kap. II.

Spisanie grozne kaštige, ka ima nad puk Izraelski doiti, da ako se obrate, hoće je gospodin va milost prieti. Od kralievstva Isukrstova i poslanja duha svetoga.

1. Trubite trubliom u Sionu, vapiite na mojoi svetoi gori; vzdrhćite vsi bivajući u zemli, jer dan gospodań prispiva.
2. I jest blizu taman dan i škur dan, oblačan dan i maglen dan, ravno kako se zora razširuje nad gorami, to jest,

Digitized by Google

veliki i mogući puk, kakov nij nigdar prvo bil i potom ne će biti od vika do vika.

3. Pred ńim gre jedan goruéi ogań i za ńim paleći plamen. Zemlia jest pred ńim kako travnik, a za ńim kako pusta pustoša, i nigdor mu ne će uteći.

4. Oni su podobni końem i drče kako konnici;

5. Oni se skušaju gori na gorah, kako vozi škriplju i kako plamik u slami prašći, kako moguć puk, ki jest na boi pripravan.

6. Puki se hote pred ńim prepasti, vsih obraz jest tako blid kako ilovača.

7. Oni hote teći kako žiganti i uzlisti na zide kako voinici. Vsaki hoće vdilie preda se hoditi i ne krtiti se.

8. Jedan drugoga ne će mutiti, nego vsaki hoće u svojem redu napirati; i hote proiti skroz oružje i ne biti rańeni.

9. Oni hote po varošu objahivati, po zidih teći, u kuće vniti i kako tat oblokom vnutar listi.

10. Pred ńim trepeće zemlia i nebo drhće, slnce i misec hoće pomrknuti i zvizde ńih zrak sakriti.

11. Jer gospodin hoće činiti grom svoi pred svojom voiskom hoditi; jer ńegova voiska jest velika i moguća, ka hoće ńega zapovid opraviti. Jer dan gospodań jest velik i vele strašan, gdo ga more trpiti?

12. Zato ovako govori gospodin: obratite se k meni iz vsega srca vašega s postom, s plačem i žalovaniem.

Opominanie k pokori. Psal. 101. 145.

13. Razdrite srca vaša a ne halie vaše, i obratite se ka gospodinu, bogu vašemu. Jer jest milostiv, milosrdan i strpliv i vnoge milosti, i brzo se kaje kaštige.

14. Gdo zna, mogal bi se opet kajati i jedan blagoslov za sobom ostaviti, da žgete jilišne i pivne žrtve gospodinu, bogu vašemu.

15. Trubite trubliom u Sionu, posvetite post, sazovite općinu ukup.

16. Skupite puk, posvetite općinu, spravite starešine i savkupite mladu diteu i sasuće. Ženih izaidi iz svoje komore i zaručnica iz ńe stana.

Molitva. Psal. 79.

17. Neka se redovnici, sluge gospodńe, plaču meju pristriškom i oltarom, i reku: gospodine, smilui se na puk tvoi i ne dai tvomu otačastvu sramotnu biti, da pogani ńimi gospoduju. Zač hoćeš činiti meju puci govoriti: gdi je sada bog ńihov?

18. Tako hoće gospodin zemlju svoju poljubiti i prostiti puku svomu.

Obećanie i ukriplenie.

19. I gospodin hoće odgovoriti i reći puku svomu: evo vam hoću žita, masta i ulja obilnost poslati, da se imate zadovoliti, i ne ću vam dati veće meju pogani sramotnim biti.

20. I hoću onoga od polunoći daleko od vas goniti i izrinuti ga u sušnu i pustu zemlju, to jest, obraz ńegov tamo k moru istočnomu i ńega krai tamo k naizadńemu moru. On ima sagńiti i zvońati se, jer jest velike stvari učinil.

21. Ne boi se, draga zemlio, nego budi vesela i ukripliena, jer i gospodin umi velike stvari činiti.

22. Ne boite se, vi zviri na polju, jer prebivališća u pustińi imaju ozeleniti i stabla dati sad svoi, i smokvena stabla i trsi dobro uroditi.

23. I vi, sinove Sionski, veselite se i budite veseli u gospodinu, bogu vašemu, ki vam učitelie k pravici daje i vam šalie ravni (*recte:* rani) i kasni daž, kako i prvo,

24. Da ńiva puna pšenice i torkuli obiljuju mastom i uliem.

25. I ja vam hoćju lita nadopuniti, ka

Digitized by Google

su kobilice, gusińice, seršeni i moli (ki bihu moja velika voiska, ku meju vas poslah) požrli [jesu];

26. Da budete imeli dosta ća jisti i budete slavili ime gospodina, boga vašega, ki je čudesa meju vami učinil, i moi puk nima veće do sramote biti.

27. I vi hoćete poznati, da sam ja naposred Izraela i da sam ja gospodin, bog vaš, i nigdor veće; i moi puk nima veće sramotan biti.

Tada hoće levitska služba prestati, kada vsake vrsti ljudi u prodikovnu službu dojdu. Dijan. 2.

III. 1. I zatim hoću ja duh moi izliati na vsu plt i vaši sinove i hćere imaju prorokovati; vaši starci sańe hote sańati i vaši mladići vidinja viditi.

2. I hoću takoje v ono vrime vrh sluge i službabnice duh moi izliati;

3. I hoću čudesa dati na nebu i na zemli, to jest, krv, ogań i dim.

4. Sunce se ima u tminu, a misec u krv obratiti, prvo nego veliki strašni dan gospodań doide.

5. I ima se zgoditi, ki bude gospodńe ime zazival, ta ima otet biti. Jer na gori Sionskoi i u Jerusolimu hoće jedno izbavlenie biti, kako je gospodin obećal, i takoje pri inih ostalih, ke je gospodin sazval.

Kap. III.

Bog hoće pogane za voliu Izraela suditi i Jeruzolim opet rediti, i to moremo takoje od kralievstva Isukrstova stumačiti i razumiti.

6. Jer evo v oni dni i v ono vrime, kad ja sužanstvo Judee i Ierusolima oslobodim, hoću ja

7. Vse pogane zajedno dozvati i popeliati je doli u dolac Jozafat i ondi se š ńimi pravdati za volju puka moga i otačastva Izraela, da su oni meju pogane raspujeni i razdilili su moju zemliu

8. I ždribe za puk moi vrgli; i dali su ditcu za pića i divoičice za vino prodali i zapili.

9. I vi od Zora i Zidona i vse kraine Philistinov, ća imate vi s manom dugovanja? hoćete li vi mene strašiti? No, ako mi se vi budete grozili, ja vam hoću brzo i skoro platiti nad glavami vašimi.

10. Vi, ki ste moje srebro i zlato i moi lipi biser vazeli i u vaše crikve donesli,

11. I k tomu jeste sinove Jude Jerusolimske Grkom prodali, da je listo daleko iz ńih krain odvedete.

12. Evo ja je hoću probuditi odonude, kamo ste je vi prodali, i hoću vam je skupiti nad glavom vašom.

13. I hoću vaše sinove i hćere opet prodati po sinih Jude; oni-e imaju onim u bogatoi Arabij, puku nikomu u dalekoi zemli, prodati, jer gospodin jest to govoril.

14. Oglasite to van meju pogane, posvetite jedan boij, probudite jake, neka simo doidu i gori potegnu vsi voinici;

15. Ćinite iz vaših ralov meče i iz vaših srpov kopja; slabi reci: ja sam moćan.

16. Kupite se i hodte simo vsi pogane od vsih stran i zbiraite se. Ondi hoće gospodin moćne tvoje posići.

17. Pogani se hote spraviti i doiti simo k dolcu Josafatu; jer ondi hoću ja siditi, da sudim vse pogane od vsih krain.

18. Nasadite srpe, jer žetva jest zrila; hodte simo, jer torkul jest pun, i torkul teče priko, jer je veliko ńih sa grišenje.

19. Hote biti kupi puka i ovdi i ondi u dolcu suda; jer gospodinov dan jest blizu u dolcu suda. Očitovanie 14.

20. Sunce i misec hoće pomrknuti i zvizde hote zrak ńihov sakriti.

Digitized by Google

21. I gospodin hoće iz Siona rukati i iz Jerusolima oglasiti se, da se bude nebo i zemlia tresla. A gospodin hoće biti puku svomu jedno pribižišće i tvrdina sinom Izraelskim.

22. I vi hoćete poznati, da ja gospodin, bog vaš, u Sionu na mojoi svetoi gori bivam. Onda hoće Jerusolim svet biti i niedan tuji veće skroz ńega prohajati.

23. V ono vrime hote gore slatkim vinom kapati i vrhi mlikom zvirati i vsi potoki u Judei puni vode teći i hoće jedan vrutak od kuće gospodńe ishajati, ta hoće riku Sitim natopiti.

24. A Jejupat ima pust biti i Edom pusta pustoša za objid, ku su nad sinovi Jude učinili, da su nedužnu krv u ńihovoi zemli prolili.

25. A Juda ima va-vike biti prebivan i Jerusolim vsevdile. I ja ne ću ńih krv neosvećenu ostaviti. I gospodin hoće stanovati u Sionu.

Konac proroka Joela.

PREDGOVOR
VRH PROROKA AMOSA.

Amos kaže svoje vrime, da je va vrime Hosee i Isaije živil i pripovidal i prem suprot onim zlobam i idolatrij ili krivim svetcem, i kako Hosea čini i prodika i takoje navišćuje Asirisko sužanstvo.

I on jest takoje žestok i kara puk Izraelski skoro po vsih ńigah tja do konca zadńega kapitula, gdi on od Isukrsta i ńega kralievstva prorokuje i tim ńige svoje svršuje. Da mi se vidi, da ni niedan prorok tako malo obećal i tako savsima s karanjem i prićenjem, da se dobro more zvati Amos, to jest, brime ili ki je težak i grustan. Navlastito budući on pastir jedan a ne proročaskoga reda, kako sam govori u sedmom kapitulu. I k tomu iz plemena Judina, iz Tekoje, u kralievstvo Izraelsko grede i ondi pripovida kako tuji. Zato se govori takoje, da ga je redovnik Amazia, koga kara u sedmom kapitulu, z jednom drkolom do smrti ubil.

Amos.

Amos do smrti ubien.

V prvom kapitulu vidi se težak i škur, gdi od trih i četirih grihov govori, nad čim su se vnogi vele trudili i mučili i riči daleko iziskivali. Ali tekst, držu ja, daje pače svitlo razumiti, da oni tri i četiri grihi nisu već nego jednak grih, jer on spomina vsagda jednake grihe. Kako suprot Damašku spomina listo grih, da su Gilead železnimi vozi mlatili, etc.

Tri četir grihi.

A on imenuje ove grihe tri i četiri zato, da oni se za timi grihi ne kaju ni je spoznaju, nego se ńimi hvale i ńimi se groze, kako da bi pravo učinili, kako vsi krivi svetci čine. Jer grih ne more biti gori ni veći, nego kada se čini svetim božjim dilom i čini iz vraga boga i iz boga vraga. Ravno kako četiri i tri sedam čine, to ća je konac broja u svetom pismu, gdi se opet povraća i začińe broiti oboje, dni i tiedni.

Digitized by Google

On je dva krat u novom testamentu spomenut. Naiprvo u dianju apust. na 7, gdi sveti Stipan spomina iz petoga kap. suprot židovom i tim svidoči, da nisu nigdar držali božjega zakona, od početka zakona Jejupskoga izhoda.

Drugoč gdi s. Jakov, u dian. apust. na XV, u prvom spravišću apustolskom spomina iz zadńega kapitula, da pokaže krstjansku slobod, da pogani v novom zakonu nisu dužni Moiseova zakona držati, budući da ni sami židovi ga nisu nigdar držali ni mogli ga držati, kako sveti Petar u dianju apustolskom na XV. prodikuje. I to su dva naipoglavitia dela u Amosu i dva vele potribna i dobra dela.

PROROK AMOS.

Kapitul prvi.

Navišćenje kaštige vrh Damaška, Gazu, Zoru, Edomite, Amonite i Moabite.

Pred roistvom Isukrstovim 783. 1. Ovo je, ča je Amos, ki biše meju
pastiri u Thekoa vidil, vrh Izraela, va
vrime Usie, kralia židovskoga, i Jero-
beama, sina Joasa, kralia Izraelskoga,
Zahari. 14. dvi lita pred potresom.
2. I reče: gospodin hoće iz Siona ru-
kati i oglasiti se iz Jerusolima, da du-
brave pastirov budu nevolno stale, Ker-
mel zgora hoće posahnuti.
3. Ovako govori gospodin: za voliu
Damašk. trih i četirih grihov Damaška ne ću
ńim prostiti zato, da su Gilead želiz-
nimi vozi mlatili,
4. Nego hoću ogań poslati u kuću Ha-
zaela, ki ima polače Benhadada popaliti.
5. I ja hoću kračune u Damašku raz-
lomiti i domaće na poliu Aven spored
z onim, ki kraliu šćap drži, iz želne
kuće izkoreniti, da puk Siriački ima
u Kir odpelian biti, govori gospodin.
6.. Ovako govori gospodin: radi trih i
Philistinska zemlia. četirih grihov Gase ne ću ńim prostiti,
zato da su sužńe opet uhitili i u zem-
liu Edomsku prognali;
7. Nego ja hoću ogań na zide u Gazu
poslati, ta ima ńih polače požgati.
8. I hoću bivajuće u Asdodu spored
z onim, ki vladanje drži, iz Askalona
izkoreniti i ruku moju suprot Akronu
obrnuti, da pogine vas ostanak Phili-
stinski, govori gospodin, gospodin.
9. Ovako govori gospodin: radi trih
i četirih grihov varoša Zora ne ću ńim Tirus.
prostiti, zato da su sužńe dalie u zem-
liu Edomsku prognali i ne spomenuli
se na zavez bratje,
10. Nego hoću ogań na zide Zorske
poslati, ta ima ńih polače požgati.
11. Ovako govori gospodin: radi trih i
četirih grihov Edoma ne ću mu prostiti, Edom.
zato da je brata svoga mečem progańal
i ńih noseće žene umoril i vsevdil razdrl
u svojem srdu i va-vike svoi gńiv drži,
12. Nego hoću (*pro* hochie) ogań u
Theman poslati, ta ima polače Bazar-
ske požgati.
13. Ovako govori gospodin: radi trih
i četirih grihov sinov Amonovih ne ću Ammon.
ńim prostiti, zato da su oni noseće u
Gileadu razdrli, da ńih kraine protegnu,
14. Nego hoću ogań užgati na zidih
Rabbe, ta ima ńih polače požgati, kad
budu zvali va vrime boja i kad godina
doide va vrime jagme.
15. Tada hoće ńihov krail zajedno
svoimi poglavicami uhićen i odpelian
biti, govori gospodin.
II. 1. Ovako govori gospodin: radi
trih i četirih grihov Moaba ne ću ńim Moab.
prostiti, zato da su kosti kralia Edom-
skoga na popel sažgali;

Digitized by Google

2. Nego hoću poslati ogań u Moab, ta ima polače u Kiriothu požgati i Moab ima umriti u halavaniu i vapaju i trumbitnomu zuku.

3. I hoću sudca meju ńimi pogubiti i vse ńih poglavice spored š ńimi poklati, govori gospodin.

Kap. II.

Prorokovanje vrh Judu i Izraela i kako imaju za svoje grihe biti kaštigani.

4. Ovako govori gospodin: radi trih i
Juda. četirih grihov Jude ne ću jim prostiti, zato da se gospodńim zakonom rugaju i ne drže ńega pravde i pušćaju se
Laži: idolatrie i krivi nauki. svoim lažam zapeliati, koje su otci ńih naslidovali;

5. Nego hoću ogań u Judu poslati, ta ima polače u Jerusolimu požgati.

6. Ovako govori gospodin: radi trih i
Izrael. četirih grihov Izraela ne ću ńim prostiti zato, da oni pravadne za pinezi i uboge za par postoli prodaju.

7. Oni tlače glavu ubogoga u blato i paače put nevolnih. Otac i sin spi z rabińom, da moje sveto ime proklińaju.

8. I polag vsih oltarov piruju od zakladnih halin i piu vino u kućah ńihovih bogov od rubanih.

9. A ja sam jur Amorita pred ńimi pomrsil, ki biše visok kako cedri i ńega moć kako cerova stabla; i ja pogubih zgora ńegov plod a zdola koren.

10. I jesam vas takoje iz Jejupta izpelial i vodil vas četrdeset (*pro* -deuet) lit po pustići, da Amoricku zemliu posedete.

11. I jesam iz sinov vaših proroke probudil i Nazaranine iz vaših mladić. Ni li tako, vi sinove Izraelski, govori gospodin?

12. A vi dajete Nazaraninom vino piti i zapovidate prorokom i govorite: vi nimate prorokovati.

13. Evo ja hoću, da meju vami bude škripalo, kako voz pun snopja škriplie,

14. Da on, ki je hitar, ne uteče, ni jaki ča premore ni moćni bude mogal svoi život obraniti.

15. I strilci ne te moći obstati i on, ki brzo more teći, ne uteče i on, ki jaha, nima života svoga osloboditi;

16. I on, ki je meju jakimi naipoglaviteji, ima nag uteći v ono vrime, govori gospodin.

Kap. III.

Kad Izrael sagrišša jest tribi proroku prorokovati. Jer bog ne kaštiga nego da opomene prvo po svoih prorocih.

1. Poslušaite, ča gospodin s vami govori, vi sinove Izraelski, to jest, sa vsimi plemeni, ke sam iz Jejupta izpelial, i rekal:

2. Izmeju vsih plemen na zemli jesam listo vas spoznal, zato vas hoću takoje pohoditi va vašem sagrišenju.

3. Mogu li dva zajedno putovati, ako nista meju sobom složna?

4. Ruka li takoje lav u gvozdu, kad nima plina? vapie li mladi lavić iz brloga, ne buduć što uhitil?

5. Pada li ptica u mriže na poliu, gdi ptićara nij? dviže li se takoje mriža od zemlie, ka još ništar ni uhitila?

6. Trubi li se s trumbitom u varošu, To je, meni
gdi se puk pred ńom ne straši? je li je prodikati; bog mi zapovida, vi ste uzrok z vašim zalim žitkom.
takoje ka nesrića u varošu, ku gospodin ne čini?

7. Jer gospodin, gospodin ništar ne čini, ako ne očituje svoje otaino prorokom, slugam svoim.

8. Lav ruka, gdo bi se ne bojal? Gospodin, gospodin govori, gdo ne bi prorokoval?

9. Navistite u polačah u Asdodu i u polačah u Jejupskoi zemli i recite: skup-

Digitized by Google

liaite se na gore Samariske, vi*j*te ka-
kova smutńa i krivińa jest v' ńih.
10. Oni se ne mare niednom pravdom,
govori gospodin: kupe blago od objisti
i poroblienja u svojih polačah.
11. Zato ovako govori gospodin, go-
spodin: hoće ova zemlia vse v okolo
podležena biti i hote tebe iz moći tvoje
doli vrići i kuće tvoje popliniti.
12. Ovako govori gospodin: ravno ka-
ko jedan pastir lavu dva golena i ust-
nu puzdru iz ust iztrgne, tako imaju
sinove Izrae*l*ski izdrti biti, oni ki u Sa-
mari*j* bivaju i imaju v kutu posteliu, a
u Damasku naležnicu.
13. Poslušaite i svidočite u kući Ja-
kovlievoi, govori gospodin, gospodin, bog
Sabaot.
14. Jer v ono vrime, kada ja grihe
Izraelove pohodim, hoću oltare u Beth-
Elu pohoditi i roge oltara razlomiti, da
imaju na tla opasti.
15. I hoću oboje, zimnu i litńu kuću,
razbiti i imaju elefantove kostene kuće
poginuti i vnogo kuć pokvarenih biti,
govori gospodin.

Postila i naležnica imenuje se crikva i oltar, Isaia 57, na kih kurbenstvo, to *j*e, idolatriu čine, hoće reći, oni služe bogu u Damasku i u kutih, to *j*e, u Danu ili Beth-Elu.

Kap. IIII.

Prorok oponaša puku, da se nisu u trpećoi
neprestannoi i nadležećoi kaštigi k bogu o-
bratili. Zato se imaju još obratiti.

1. Poslušaite ovu rič, vi tuste krave,
ke ste na gori Samariskoi, i potribnim
krivicu činite i pogńetate uboge i go-
vorite vašoi gospodi: donesi simo, neka
žeremo.
2. Gospodin, gospodin jest prisegal svo-
jo*m* svetińom: evo prispiva vrime na
vas, da vas budu van vukli z vudicami
i vas ostanak z vršami.
3. I budete škuliom van lisli (*recte:*
lizli) vsak sebi i hoćete biti zavrženi u
Hirmon, govori gospodin.
4. Pače hodte simo u Beth-El i sagri-
šaite, i u Gilgal, da vnoge grihe učinite,
i donesite ofar vaš zjutra a vašu dese-
tinu treti dan.
5. I ofruite posvetilišće od kvasa za
hvalnu žrtvu i prodikuite od dobrovolne
žrtve i navistite ju, jer vi je radi tako
imate, vi sinovi Izraelski, govori gospo-
din, gospodin.
6. Zato sam vam ja takoje po vsih
vaših varoših nedilavne zubi dal i po-
mankanje kruha po vsih vaših kraih.
I još se ne obraćate k meni, govori go-
spodin.
7. I jesam vam daž skratil, dokle još
tri misеci bihu do žetve; i dažjih vrh
jeda*n* varoš, a na ine varoše ne dah
dažjiti; jedna ńiva bi zamočena, a dru-
ga, na ku ne dažji, posahnu.
8. I putovahu dva tri varoši k jedno-
mu varošu, da bi se mogli vode napiti
i ne mogahu je dosta naiti; i još se ne
obraćate k meni, govori gospodin.
9. Ja vas mučah sušom i sa sažganim
žitom, a gusinice takoje pogrizoše vse,
ča u vaših vrtlih i vinogradih, na smok-
vah i ulikah rastiše; i još se ne obra-
ćate k meni, govori gospodin.
10. Ja poslah kugu meju vas, ravno
kako u Jejuptu; ja umorih vaše mla-
diće mečem i činih vaše końe uhićene
odpeliati; ja činih voń od vaših pada-
lišć vaše nosi prohajati; i još se ne o-
braćate k meni, govori gospodin.
11. Ja nike meju vami zvrnuh, kako
bog Sodomu i Gomoru provrnu, da bi-
hote kako glavńa, ka je iz ogńa zmak-
*ń*ena; i još se ne obraćate k meni, go-
vori gospodin.
12. Zato ti hoću i u naprvo tako či-
niti, Izraele; i budući da ti hoću tako

Krave i ńih gospoda jesu poloverci ž ńihovimi idoli, od kih su obogatili.

Pomakanje dažja i vode.

Suša. Sažgana pšenica. Kobilice. Kuga i meč.

Gen. 19.

Digitized by Google

učiniti, tako naredi se, Izraele, i utakni
boga tvoga.
13. Jer evo on jest, ki gore čini i vi-
tre stvara i kaže čoviku, ča ima go-
voriti. On zoru i tminu čini, on stupa
na višini zemlie: on se zove gospodin,
bog Sabaot.

Kap. V.

Tužba nad raspom Izraela i žestoko opomi-
nanje, da se pobolšaju ili da se istinnoi ka-
štigi nadiu.

1. Poslušaite vi od kuće Izraelske ovu
Tužna pesan. rič, jer meni je ovu tužnu pesan nad
vami učiniti:
2. Divoika Izraelska je pala, da se
ne će veće stati, ona je na tla pori-
nuta i nikogare nij, ki bi joi gori po-
mogal.
3. Jer ovako govori gospodin bog:
varoš, iz koga ih tisuće izhaja, ima ih
istor sto ostalih obdržati, i gdi jih sto
ishaja, hoće ih listo deset ostati u kući
Izraelskoi.
4. Zato ovako govori gospodin kući
Izraelskoi: išćite me, tako hoćete živiti.
5. Ne išćite Beth-Ela i ne dohodite u
Gilgal i ne hodte u Bersebu, jer Gilgal
hoće uhićen biti odpelian i Beth-El hoće
Beth-Ava biti.
6. Išćite gospodina, tako hoćete živiti,
da ogań u kući Josephovoi se ne ražari,
ki požiže, a nigdor ga ne more ugasiti
u Beth-Elu.
7. Vi pravdu v' pelin obraćate i pra-
vicu na tla rivate.
Kokoš jest sedam zvizd na nebu. 8. On čini kokoš i Oriona, i ki iz tmi-
ne jutro i iz dneva tamnu noć čini;
ki vodu v more zove i izliva ju na
zemliu, on se zove gospodin;
9. Ki suprot jakomu rasap namišlia i
donaša rasap na tvrde varoše.

10. A oni su onomu suprotiv, ki je
na vratih kara, i onoga imaju za mr-
zotu, ki spasitelno uči.
11. Zato pokle vi uboge gńetete i
vzimliete pšenicu z velikim brimenom
od ńih, nimate u kućah stanovati, koje Nenavidost puka suprot prodikaćem.
ste z rizanim kamenom uzidali, ni vina
piti, ko ste u lipih vinogradih posadili.
12. Jer ja znam vaše prestuplenje, ko-
ga jest vnogo, i grihe vaše, ki jesu ja-
ki, kako vi pravadne stiskate i vzim-
liete krvni pinezi i uboge na vratih
tlačite.
13. Zato v ono vrime ima mudri mu-
čati, jer jest zlo vrime.
14. Išćite dobro, a ne zlo, da budete
mogli živeti. Tako hoće gospodin, bog
Sabaot, polag vas biti, kako se hvalite.
15. Nenavijte zlo i liubite dobro. Od-
lučite dobro na vratih, tako hoće go-
spodin, bog Sabaot, ostalim u Josephu Opominanje na pokoru.
milostiv biti.
16. Zato govori gospo(din), bog Sabaot,
gospodin: po vsih ulicah hoće tužba
biti i po vsih putih se hoće govoriti:
jao, jao, i hoće se težak k žalovanju
zvati i k narikanju, ki godi se zna
plakati.
17. Po vsih vinogradih hoće biti tuga,
jer ja hoću na vas napriti, govori go-
spodin.
18. Jao onim, ki gospodńi dan želiu.
Čemu vam je? jer dan gospodńi jest
tmina, a ne svitlost.
19. Ravno kako da bi gdo pred la-
vom bižal i namiril se na medvida;
i kako da bi gdo v kuću došal i na-
slonil se rukom na tin i kačka ga ujila.
20. Jer gospodinov dan hoće pače škur
biti a ne svital, taman a ne kako žrak.
21. Ja sam vašim praznikom nepriatel
i rugam se ńimi i ne morem je ni po-
vońati u vaših spravišćih

Digitized by Google

Isai. 1. Jerem. 7. 22. I prem da mi žgane i jilišne žrtve žgete, tako se li ne radujem nad ńimi, i ne morem takoje vaše tuste hvalne žrtve ni pogledati.

23. Odnesi od mene to bekanje tvoih pesan, jer ja ne morem tvoga psaltira zuk čuti.

24. A pravda se ima očitovati kako vode i pravica kako brza rika.

25. Jeste li mi vi od kuće Izraelske u pustińi četrdeset lit posvetilišća i jilišne žrtve žgali?

Sihud: odvetnik, šćit ili klobuk. Kiun: istinnan, sigur, stanovit. 26. Vi nošahote Sihut, kraliu vašemu, i Kiunu, vašemu kipu, zvizdam bogov vaših, ki bihote sami sebe učinili.

27. Zato vas hoću činiti odovde u Damask odpeliati, govori gospodin, ki se zove bog Sabaot.

Kap. VI.

Da se je još veće kralievstva i pukov razčinilo, neg je Izrael, i polag toga se velik pomor meju pukom i druge kaštige navišćuje.

1. Jao oholim u Sionu i onim, ki se na goru Samarisku zanašaju, ki se hvale da su naipoglaviteji nad pogani i stupaju po kući Izraelskoi.

Kalne. Hemat. 2. Poidite u Kalneju i gledaite, i odovde u Hemat, veliki varoš; i znidite doli u Gath Philistinov, koji su bolia kralievstva bila, nego su ovi, i ńih kraine veće nego vaše kraine.

3. Vi, ki se mniste daleko od zaloga dne i hlipite vsevdil za objistnim vladanjem,

4. I spite na ložišćih elefantovih kosti i preveliko se dičite z vašimi postiliami; vi jiste jance iz stada i pitane telce;

5. I udirate na psaltir i zmišliate pesni, kako David;

6. I pijete vino iz čaš i mažete se balsamom i ne žurite se ništar škodom Josephovom.

7. Zato imaju oni naprid hoditi meju onimi, ki budu svezani odpeliani, i žeranie objistnih gizdavac ima prestati.

8. Jer se je gospodin, gospodin dušom svojom zaklel, govori gospodin, bog Sabaot: mrska mi je oholia Jakovlieva i jesam ńihovim polačam nenavidan; i ja hoću takoje varoš predati i vse ča je v ńem.

9. I da bi prem deset muži u jednoi kući ostalo, imaju zato li umriti,

10. Da vsaki bude svoga strica i doiku imel vazeti i kosti iz kuće iznesti i reći onomu, ki je u komorah kuće: je li jih ča veće tote? A on hoće odgovoriti: vsi su prošli; i hoće reći: budi s mirom; jer oni ne htiahu, da se ima ime gospodńe spominati.

11. Jer evo gospodin jest zapovidal, da se imaju velike kuće raztrupati, tako da puknu, i male kuće, da utle budu.

12. Gdo more s końi drčati ili z voli orati po stini? Jer vi promińate pravdu u žuč i plod pravice u pelin;

13. I ovim se kripite, ča zavsima ništare nij, i govorite: da nismo li mi jaki dosta z našimi rogi?

14. Zato evo ja hoću suprot vam od kuće Izraelske puk probuditi, govori gospodin, bog Sabaot; to vas hoće stiskati, i počamši od onoga kraja, kud se u Hemath grede, tja do potoka u pustińi.

Kap. VII.

Gospodin kaže proroku troju kaštigu suprot puku Izrelskomu u vidinju. I Amazia redovnik progna proroka.

1. Gospodin, gospodin pokaza meni jedno vidinje, i evo ovdi staše jedan, ki kobilice čińaše na početku, kad trava Kobilice.

nikniše; i evo trava staše, budući krail ovce svoje činil ostrići.

2. I kad one vsu travu u zemli požriti hotihu, rekoh ja: ah gospodine, gospodine, budi milostiv. Gdo hoće Jakovu opet pomoći? jer on je savsima ubog.

3. Tada se pokaja gospodin i reče: no tada nima se to zgoditi.

4. Gospodin, gospodin pokaza meni jedno vidinje, i evo gospodin, gospodin zazva ogań, da š ńim kaštiga; ta imiaše jednu veliku dubočinu požriti i jur jedan dil požri.

Ogań.

5. Tada je rekoh: ah gospodine, gospodine, prestani. Gdo hoće Jakovu vaspet na noge pomoći? jer on li je ubog.

6. Tada i toga se pokaja gospodin. I gospodin, gospodin reče: ni to se nima zgoditi.

7. A on mi pokaza ovo vidinje, i evo gospodin staše na jednom zidu z jednom mirenom olovnom vrvcom, i on imiaše olovnu vrvcu u svojoi ruci.

Olovna vrvca.

8. I gospodin reče meni: ča vidiš ti, Amose? Ja rekoh: jednu olovnu vrvcu. Tada reče gospodin k meni: evo ja hoću jednu olovnu vrvcu potegnuti posred puka moga Izraela i ništar mu ne ću veće zanesti;

9. Nego višine Isaakove imaju opuššćene i crikve Izraelove razvaliene biti. I ja se hoću z mečem suprot kući Jeroboamovoi spraviti.

10. Tada posla Amazia, redovnik u Beth-El, k Jeroboamu, kraliu Izraelskomu, i poruči mu: Amos čini jednu smutńu suprot tebi u kući Izraelskoi. Orsag ne more ńega riči trpiti.

Amazia progańa Amosa.

11. Jer ovako govori Amos: Jerobeam hoće mečem poginuti i Izrael hoće iz svoje zemlie uhićen odpelian biti.

12. I Amazia reče ka Amosu: ti, proroče, otidi i pobigni u zemliu židovsku i jij ondi kruh i prorokui ondi.

13. I ne prorokui veće u Beth-Elu, jer jest kralieva crikva i kuća kralievstva.

14. Amos odgovori i reče Amaziji: ja nisam prorok ni proroka sin, nego sam kravji pastir, ki mrve trga.

15. Ali gospodin me vaze od stada i reče mi: poidi i prorokui puku momu Izraelskomu.

16. Zato poslušai sada gospodńu rič. Ti govoriš: ne prorokui suprot Izraelu i ne besidi suprot kući Izraelskoi.

17. Zato ovako govori gospodin: žena tvoja hoće u varošu kurbom biti i sinove tvoji i hćere imaju od meča pasti i ńiva tvoja ima vrvcom biti razdiliena. A ti imaš u nečistoi zemli umriti i Izrael biti prognan iz svoje zemlie.

Kap. VIII.

Vidinje i naviššćenje, kako hoće bog lakomiu i himbu puka Izraelskoga z mnogojačkom pečalnostjom, nevoliom i gladom, pače z gladom poslušanja riči božje kaštigati.

1. Gospodin, gospodin pokaza meni vidinje, i evo staše jedna košara sadom.

2. I on reče: ča vidiš, Amose? Ja odgovorih: košaru sadom. Tada reče gospodin k meni: konac jest prispil vrh puka moga Izraelskoga; ja mu ne ću veće zanesti.

3. I pesni u crikvi imaju se u jaukańe obratiti v ono vrime, govori gospodin, gospodin; hote vnogi mrtvi trupi ležati na vse strane, ki se hote skrivši odnesti.

4. Poslušaite ovo, vi ki uboge tlačite i nevolne u zemli pogubliujete,

5. I govorite: kada se hoće mladi misec skončati, da žita prodamo, i sobota, da budemo mogli pšenicu na prodavu

Digitized by Google

imiti, i Ephu mańu učinimo i Sekal po-
vekšamo i vagu iskrivimo;
6. Da uboge za pinezi i potribne za
par postoli poda se pripravimo i pro-
damo plive za pšenicu?
7. Gospodin jest prisegal suprot oho-
lij Jakovlevoi: zaisto ne ću takova ńih
dila va-vike zabiti.
8. Nima li radi toga vsa zemlia stre-
sti se i vsi domaći žalovati? pače ima
vsa kako z vodom naskočena biti i od-
vedena kako z rikom u Jejuptu.
9. V ono vrime govori gospodin, go-
spodin: hoću činiti sunce o poludne za-
pasti i zemliu za žarkoga dneva po-
mračiti.
10. Ja hoću vaše praznike u žalost i
vse vaše pesni v tugu obratiti; ja ho-
ću nad vsa ledja vriću donesti i vse
glave hote opuznuti, i hoću jim žalo-
vanje narediti, kako se ima nad jednim
sinkom, i imaju se nevolno skončati.
11. Evo vrime prispiva, govori gospo-
din, gospodin, da ja glad u zemli po-
šaliem, ne glad za kruhom ili žaju za
vodu, nego glad za poslušati rič go-
spodńu;
12. Da simo ter tamo od jednoga mo-
ra do drugoga, od polunoći suprot istoku,
obtiču i išću rič gospodńu i ne te ju
naiti.
13. V ono vrime hote lipe divoike i
mladići od žaje crknuti,
14. Ki se sada kletvom Samarie klnu
i govore: kako istino bog tvoi u Danu
žive, kako istinno pesan u Bersabi žive.
Jer oni imaju tako pasti, da ne budu
mogli opet ustati se.

Glad: ki slova božjega ne će, tomu hoće zadosta daleko otiti, da ga nigdar veće neće moći naiti, ako bi ga prem želil imeti.

Pesan, to je božja služba u Berzabi.

(Kap.) IX.

Nepokorni grišnici ne mogu kaštigi ujti. Kazanje velike moći božje z obitovanjem, da hoće Izraela opet dvignuti i v milost prieti, ka rič ima se od kralievstva Izraelskoga razumiti.

1. Ja vidih gospodina na oltaru sto-
jeći, i on reče: udri po kraju, da se
nadvratnice vse stresu, jer ńih lakomia
ńim ima vsa vrhu ńih glave doiti i ho-
ću ńih buduće mečem poklati, da ni-
gdor ne uteče, ni jedan sam tomu ujde.
2. I prem da bi se u pakal zakopali,
ništar mańe zato li je ima ruka moja
odonuda izvaditi; i ako na nebo vzaidu,
hoću je doli porinuti.
3. I da bi se prem sakrili gori na go-
ru Karmelsku, zato je li hoću ondi is-
kati i doli-e izpeliati; i da bi se pred
očima mojima sakrili na dno mora, zato
li hoću zmiam zapovidati, da je ondi
ujidu;
4. I da bi prem pred ńihovimi nepri-
ateli uhićeni hodili, zato ja li hoću meču
zapovidati, da je ondi ima poklati; jer
ja hoću oči moji nad ńimi držati, na
nesriću, a ne na dobro.
5. Jer gospodin, gospodin Sabaot jest
takov, kad on jednu zemliu takne, ta-
ko se vsa rastopi, da ju je vsim do-
maćim žalovati, da ima savsima priko Jerem. 46.
ńih teći kako voda, i potopiti se kako
z rikom u Jejuptu.
6. On jest, ki svoju salu na nebu zije
i ńegov hram na zemli zida; on zove
vodu morsku i izlije ju na zemliu; on
se zove gospodin.
7. Niste li vi, sinove Izraelski, meni
takmeni, kako Arapini, govori gospo-
din? Nis li ja Izraela iz Jejupske zem-
lie izpelial i Philistine iz Kaphthora i
Siriane iz Kira?
8. Evo oči gospodńi, gospodńi gledaju
na jedno grišno kralievstvo, da je iz
zemlie do čista izkorenim, prem da ne

Digitized by Google

ću kuću Jakovlievu savsima pomrsiti, govori gospodin.

9. Ali zato hoću zapovidati i kuću Izraelsku meju vsimi pogani činiti prostrojiti; ravno kako se rešetom stroji i zrna nimaju na zemliu pasti.

10. Vsi grišnici meju moim pukom imaju od meča umriti, ki govore: nesrića ni još tako blizu nit se hoće nam primiriti.

11. V ono vrime hoću ja razpaden stan Davidov opet dvignuti i ńih škulie zagraditi, i ča je razvalieno, opet načiniti i hoću je zazidati, kako su nikada bili,

12. Da posedu ostanke u Edomu i ostanke meju vsimi pogani, nad kimi bude ime moje prodikano, govori gospodin, ki to čini.

13. Evo vrime prispiva, govori gospodin, da se bude zaiedno oralo i želo, i mastilo i sijalo; i gore hote slatkim vinom kapati i vsi vrhi hote plodni biti.

14. Jer ja hoću sužaństvo puka moga Izraela osloboditi, da imaju puste varoše zidati i prebivati, vinograde saditi i vino ž ńih piti, vrtle činiti i sade iz ńih jisti.

15. Jer ja je hoću u ńih zemliu usaditi, da ne budu veće iz ńihove zemlie prognani, ku jim dati hoću, govori gospodin, bog tvoi.

Ostanak židov hoću obraniti i nevirnu sinagogu hoću razvaliti i pogubiti. Dian. 15. To je vrime evangelia i kralievstva Isukrstova. Joel. 3.

Konac proroka Amosa.

PREDGOVOR
VRH PROROKA OBADIU.

Obadia ne kaže, va ko vrime jest živil, ali ńega proro(*ko*)vanje izhaja na vrime Babilonskoga sužaństva, jer on kripi puk židovski, da hote opet u Sion doiti.

I navlastito izhaja ńega prorokovanje suprot Edomu ili Esavu, koji osobuinu vikuvičnu zavidost imiahu suprot puku Izraelskomu i židovskomu, kako je običai, kad se priateli mei sobom razmire, i navlastito kad brati meju sobom v nepriazan i zavidost pridu; tada jest nepriazan prez vsake mire.

Tako bihu ovdi Edomiti židovskomu puku prez vsake spodobe nepriateli i ne imiahu većega veselja, nego da vide židovsko sužaństvo, i hvaliahu se i rugahu se ńimi u ńih nevoli i pečali, kako skoro vsi proroci, Edomite, za voliu zavidne zlobe psuju. Kako takoje i 37. psalam na ńih se tuži i govori: gospodine, spameti se na Edomite v dan Jerusolima, kad rekoše: svucite, svucite dari do fundamenta.

Zato budući da to prevrlo boli, ako se gdo nevolnimi i tužnimi, ki se dostoinim načinom ukripiti imaju, stoprv polag ńih nevolie ruga, smije, grozi-*j*m se i hvali se, da vira suprot bogu veliku moćnu skušńu trpi i moćno na bezufanje neviru vabi: zato ovdi stavi bog jednoga osobuina proroka suprot takovim grustlivim špotlivcem, kripi tužne i tvrdi ńihovu viru, s pritežom i karanjem suprot takovim neželnim Edomitom, to jest, špotlivcem nevolnih i z obitovanjem priduće pomoći i izbavlenja. I v istinu potribno jest ukriplenje i prudan Obadia v takovoi nesrići.

Digitized by Google

Na koncu prorokuje od Isukrstova kralievstva, ko ima ne listo u Jerusolimu, nego povsuda biti. Jer on vse puke meju sobom miša, kako Ephraim, Beniamin, Galaad, Philistine, Kananitere, Zarphate, ča se ne more od svitovnoga kralievstva Izraelskoga razumiti, kad i ovi plemeni i puk u zemli imiaše razlučen biti po zakonu Moiseovu.

A da ovdi židove Zarfat Francu i Sepharad za Španu tumače, pušćam ja i ništar od toga ne držu, nego pušćam Zarphat ostati varoš polak Sidona i Sepharad jedan varoš ili orsag u Asirij, kadi sužni Jerusolimski bihu, kako tekst očito govori (i sužni Izraelski, ki jesu u Sepharadu); da zato drži vsaki, ča mu je drago.

PROROK OBADIA.

Kapitul jedan.

Prorokovanje suprot oholij Edomitov, kako ki puku židovskomu va vrime nih nevolie vsakojačko proganange, prigovor i špot izkazuju. Od kralievstva Isukrstova, da ne će samo u Jerusolimu, nego meju vsimi puki biti.

1. Ovo je vidinje Obadie. Ovako go-
Edom. vori gospodin, gospodin od Edoma: mi jesmo od gospodina čuli, da je jedno posalastvo meju pogane poslano. No, gori, neka suprot nim boja bijemo.
2. Evo sam te ubogim učinil meju po-
Jere 49. gani i vele porugal te.
3. Oholia srca tvoga te je prehinila, pokle ti u razpuklinah stinskih bivaš, u tvoih visokih gradih, i govoriš u svomu srdcu: gdo me hoće na tla porinuti?
4. I zato prem da u višak zletiš kako oral tere učiniš gnizdo tvoje meju zvizdami, zato te li hoću odonude doli zvrnuti, govori gospodin.
5. Kada tati ili pogubiteli v noći nada te doidu, kako hoćeš tako na ništar priti? pače oni imaju dosta pokrasti; i kad trgači nada te doidu, tako ti ne te ništar ostaviti, ča budeš paredkoval.
6. Kako imaju oni Esava iziskati i nega skrovišća tražiti.
7. Vsi tvoi vlašći zavetnici hote te iz zemlie zrinuti i liudi, na ke se ufaš, hote te prehiniti i obladati; i oni, ki kruh tvoi jidu, hote te izdati, prvo nego se dovržeš.
8. V istinu, govori gospodin, da hoću v ono vrime mudre u Edomu na ništar učiniti i mudrost na podgorju Esavinu.
9. Jer tvoja moć u Themanu ima prepasti, da vsi na podgorju Esava uboistvom poginu,
10. Za voliu objidi, nad bratom tvoim Jakovom učinene.
11. Va no vrime, kad se suprot nemu staše, kada tuji negovu voisku uhićenu odpeliaše i inostranci vratmi negovimi proidoše i nad Jerusolimom ždribe vrgoše, tada biše ti kako onih jedan; zato imaš do vse sramote biti i va-veki poginuti.
12. Ti nimaš veće tako svoju želiu nad bratom tvoim viditi va-vrime negove nevolie i nimaš se veseliti nad dicom židovskom va-vrime nih tuge i nimaš z ustmi tvoimi tako oholo govoriti va-vrime nih teškoće.
13. Ti nimaš vrati puka moga prohajati va-vrime nih pečalnosti; ti nimaš svoju želiu viditi nad nih nesrićom vavrime nih nevolie; ti nimaš suprot negovoi voiski slati va-vrime negove pečali;
14. Ti nimaš stati na rasputju nego-

Digitized by Google

vih uteklih, da je ubiješ; ti nimaš ńegove ostanke izdati va-vrime ńih teškoće.

15. Jer dan gospodań jest blizu nada vsimi pogani; kako si učinil, tako ti se hoće skupiti, i kako si zaslužil, tako ti opet ima na tvoju glavu priti.

16. Jer ako ste vi na mojoi svetoi gori pili, tako imaju vsi pogani vsaki dan piti; paće imaju izpiti i požriti, da bude, kako da bi ga nigdar ne bilo.

17. A na gori Sionskoi imaju još niki oteti biti, ti isti imaju biti svetina i kuća Jakovlieva ima svoje uselce posesti.

Uselce, ki ih bihu prvo poseli.

18. I kuća Jakovlieva ima ogań biti i kuća Jozephova plamen, a kući Esavoi slama; tu hote oni užgati i sažgati, da kući Ezavoi ništar ne ostane, jer je gospodin govoril.

19. I oni suprot poludne hote goru Esavovu i oni u dolinah hote Philistine posesti; paće hote polie Efraimovo i polie Samarie posesti i Beniamin goru Gileadsku.

20. I prognani ove voiske, sinove Izraelski, ki su meju Kananiteri, tja do Zarpatha, i prognani varoša Jerusolima, ki su u Sepharadu, hote varoše suprot poludne posesti.

21. I hote spasiteli doiti na goru Sionsku, goru Esavsku suditi. Tako hoće biti to kralievstvo gospodńe.

Konac proroka Obadie.

PREDGOVOR

VRH PROROKA JONU.

Ovoga proroka Jonu hote niki držati, kako Jerolim svidoči, da je vdovice sin bil, u Sarphatu pri Sidonu, ka proroka Iliju hrańaše u vrime dragińe. 1. Kraliev. XVII. i Luka IIII. Vzimliu toga uzrok, da se ovdi sam zove sin Amithai, to jest, sin istinnoga, budući da ńega mati Iliј reče, kad ga biše od smrti probudil: sada znam ja, da je rič ust tvoih istinna.

Amithai.

To virui, gdo hoće, ja ne virujem, nego ńega otac se je Amithai zval, diački verax, hrvacki istinnan. I bil jest iz Gathephera, koji varoš jest u kolinu Sabulonovu. Josua na XIX. Jer ovako jest pisano na XIIII. kap. u drugih kńigah kraliev.: Krail Jerobeam protegnu opet kraine Izraelske od Hemathana tja do mora, na blidom poliu, po riči gospodńoi, boga Izraelskoga, ku on biše govoril po svojem slugi Joni, sinu Amithai, proroka iz Gathephera. I biše takoje vdovica u Zarphathu pogankińa, kako Isukrst takoje spomina, Luka IIII. A Jona ovdi zpovida u prvom kap., da je Ebrei. Zato imamo jur, da je ov Jona bil va-vrime kralia Jeroboama, koga did biše krail Jehu, va-ko vrime krail Usia u Judei kralievaše; va-ko vrime jesu takoje bili va-onom kralievstvu Izraelskom proroci Hosea, Amos, Joel, v drugih stranah i varoših. Iz ovoga se more spoznati, kako poglavit, vridan človik jest bil ov Jona u kralievstvu Izraelskom, i bog jest velike stvari skroz ńega učinil, to jest, da skroz ńega prodike krail Jeroboam tako srićan bi i vse opet oblada, ča biše Hazael, Siriski krail, kralievstvu Izraelskomu odtrgnul.

Pred roistvom Isukrstovim 790 lit.

Digitized by Google

A ovo je nada vse, ča je meju pukom svoim učinil, da se on tako moguća kralievstva Siriačkoga smi popasti i tako prudno prodikuje meju pogani, ki polag svoih toliko z vnogimi prodikami ne mogaše opraviti. Kako da bi hotil tim bog iskazati govorenje Isaije: ki ga nij čul, ta ga hoće čuti. Na eksempal: da vsi oni, ki obilno imaju rič, ńim se vrlo rugaju, i oni, ki ju ne mogu imati, ti ju radi prijmliu. Kako Isukrst, Mat. XXI., sam go-
Isai. 66. vori: kralievstvo božje hoće biti od vas vazeto i dano poganom, ki ńega plod donašaju.

PROROK JONA.

Kapitul prvi.

Gospodin šalie Jonu u Ninive prodikati, a on biži tr se na more poda i došadši velika godina v more bi vržen i od velike ribe požrt.

1. Rič gospodńa učińena bi k Joni, sinu Amitai, i reče:

2. Spravi se i poidi u veliki varoš Ninive i prodikui ondi; jer ńih zloba jest došla preda me.

3. A Jona se odpravi i pobignu pred gospodinom i htiše na more i doide u Japhor, i našadši jednu plav, ka htiše po moru voziti se, daa brodni pinezi i stupi vnutar, da se š ńimi po moru vozi pred gospodinom.

4. Tada gospodin posla velik vitar na more, da se mnaše, da se hoće plav razbiti.

5. I mornari se bojahu i vapiahu, vsak k svojemu bogu, i vrgoše marhu, ka biše u plavi, u more, da laglia bude. A Jona biše doli u plav zlizal, ležaše i spaše.

6. Tada stupi k ńemu gospodar od plave i reče mu: ča spiš ti? stani gori, zovi boga tvoga, jeda bi se bog na nas spametil, da ne bismo poginuli.

7. I jedan drugomu reče: hodte, hoćemo zdribe vrići, da izvidimo, zač se nam tako zlo godi; i kad zdrib vrgoše, taknu Jonu.

8. Tada rekoše ńemu: reci nam, začto se nam tako zlo godi? što je tvoie dugovanje? i odkuda hodiš? iz ke zemlie si ti? i iz koga puka jesi?

9. On ńim reče: ja sam Ebrei i boim se gospodina, boga nebeskoga, ki je stvoril more i kopno.

10. Tada se liudi vele prestrašiše i rekoše mu: da zač si to učinil? jer znajahu, da pred gospodinom biži, jer jim biše povidal.

11. Tada rekoše k ńemu: da ča imamo s tobom učiniti, da se more utiši? jer more naglo napiraše.

12. On jim reče: vazmite me i vrzite me v more, tako hoće more opet potišati. Jer ja znam, da ova velika zala godina na vas dohaia za moju voliu.

13. I liudi vožahu, da bi opet na krai mogli, ali ne mogahu; jer more naglo na ńe napiraše.

14. Tada zazvaše ka gospodinu i rekoše: ah gospodine, ne dai nam zginuti za voliu duše ovoga človika i ne vameni nam nedužnu krv; jer ti, gospodine, činiš, kako je tebi drago.

15. I oni vazeše Jonu i vrgoše ga v more. Tada prestaše vali morski.

16. I liudi se vele gospodina bojahu i čińahu gospodinu žrtvi i zavite.

II. 1. A gospodin pripravi jednu veliku ribu, da Jonu požere; i Jona bi va utrobi ribe tri dni i tri noći.

Digitized by Google

Kap. II.

Molitva Jone va utrobi ribe k bogu; riba ga opet na krai izvrže.

Molitva Jone i hvala.

2. I Jona moliaše ka gospodinu bogu svomu va utrobi ribe i reče:

3. Ja vapijem k gospodinu v' mojoi teškoći, i on mi odgovara; ja vapijem iz utrobe pakla, i ti usliša *glas* moi.

4. Ti me vrže u dubi*n*u na posred mora, da me rike obtekoše, i vsi vali i vode vrh mene busahu.

5. Ja mišliah, da sam izpred očiu tvoih odrińen, ja ne budem veće vidil tvoga s. templa.

6. Vode me obaidoše tja do duše moje, dubočina me moraše, vali pokrivahu glavu moju.

7. Ja propadoh doli na dno gor, zemlia me biše zagvozdila va-vike, a ti si život moi iz pogublenja izpelial, gospodine, bože moi.

8. Kad duša moja v meni ustinu, mišliah na gospodina i molitva moja pride k tebi u tvoi sveti tempal.

Ki se drže, hrvatski rekući, delodelnici i lecemeri ostavliahu boga i Isukrsta radi ńih nišćetne božje službe.

9. Ki se drže nišćetnih, ti zapuš*ć*aju ńih milost.

10. A ja hoću hvalne *žrt*ve prikazati i platiti zavite moje gospodinu, da mi je pomogal.

11. I gospodin reče ribi i ona izvrže Jonu van na kopno.

Kap. III.

Jona prodika u Ninivi, Ninivitani čine pokoru i gospodin je pomilova.

1. I drugoč bi rič gospod*n*a uči*n*ena k Joni i reče:

Mat. 12. Luk. 11.

2. Odpravi se, idi u veliki varoš *N*inive i prodikui ńim prodiku, ku ti ja rečem.

3. Tada se Jona odpravi i poide u Ninivu, kako biše gospodin rekal. A Ninive biše varoš božji tri dni puta velik.

4. I počamši Jona vnutar u varoš hoditi jedan dan puta, prodika on i reče: još jest četrdeset dan, tako se hoće *N*inive propasti.

5. Tada virovaše liudi u Ninivi v boga i činiše prodikati, da se ima postiti, i odiše se vri*ć*om, mali i veliki.

6. I kad to pred kralia Ninivitskoga doide, sta on gori iz svoga pristola i svuče svoi skerlet i ogrnu vri*ć*u okol sebe i sede u popel, Eksempel pokore.

7. I čini klicati i oznaniti u Ninivi po zapovidi kralievoi i ńega mogućih ovako: da nima ni človik ni zvir, ni vol ni ovca z ničemr omrsiti se i da im se ne da paša i da se vodom ne napajaju;

8. I imaju vri*ćom* ogrnuti se vsi liudi i zviri i k bogu britko vapiti. I da se vsaki obrati od svoga zaloga puta i od nepravadnosti ruk svoih.

9. Gdo zna? bog bi se mogal obratiti i kajati, i obratiti se od svoga liutoga srda, da ne poginemo

10. I kad bog vidi ńih dela, da se obratiše od ńih zalih putov, i pokaja se zla, ko biše govoril, da im ho*ć*e učiniti, i ne učini ga.

Kap. IIII.

Za zlo ima prorok Jona, da bog Niniv*i*tanom praš*ć*a, i gospodin ga napu*ć*uje i uči po jednoi priliki svoje božastvene milosti.

1. To se vele Jona ražali i bi srdit

2. I moliaše k gospodinu i re*č*e: ah gospodine, to jest ča ja rekoh, budući još u mojoi zemli, zač hotiah takoje bižati po moru; jer ja znam, da si ti milostiv, milosrdan, strpliv i vele dobrotliv, i kaješ se zla. Psal. 103. Joel. 2.

Digitized by Google

3. Zato vazmi jur, gospodine, dušu moju od mene, jer volil bih mrtav biti nego živ.
4. A gospodin reče: mniš li ti, da se dostoino srdiš?
5. I Jona izaide iz varoša i posadi se suprot istoku varoša i učini sebi ondi jednu strihu i sede poda ńu u hladu, dokle vidi, ča se varošu zgodi*j*.
6. A gospodin pripravi jednu tikvu, ta zraste nad Jonom, da sencu davaše vrh ńegove glave, i otte ga od zla ńegova. I Jona se kruto veseliaše nad tikvom.
7. A gospodin zapovida črvu v jutro, kad zora izaide, ta podgrize tikvu, da uvenu.
8. A budući sunce izašlo, učini bog suhu buru i sunce pripikaše Joni na glavu, da odnemože. Tada želiaše duši svojoj smrt i reče: ja bih volil mrtav biti nego živ.
9. Tada reče bog Joni: mniš li ti, da se pravo srdiš za tikvom? I on *r*eče: pravo se srdim ja tja do smrti.
10. I gospodin reče: tebi je milo tikve, nad kon se nisi trudil i nisi ju zgojil, ka v' jednoi noći izraste i v jednoi noći poginu;
11. A meni ne bi im*i*lo biti milo Ninive, tako velika varoša, v' kom jest veće nego sto i dvadeset tis*uć* liudi, ki ne znaju razluka, ča je desno ili livo, i k tomu takoje vnogo zvirov?

Konac proroka Jone.

PREDGOVOR
VRH PROROKA MIHU.

Prorok Miha jest bil va-vrime proroka Isaie i on naslidovaše takoje onoga proroka riči, ke jesu u drugom kap., da se dobro vidi, kako su proroci u jedno vrime živili i od Isukrsta skoro jednake riči prodikali, kako da bi se bili zato meju sobom dogovorili.

A on je jedan poglavit prorok, ki puk radi ńih idolatrie žestoko kara i vsevdil pridućega Isukrsta i ńegovo kralievstvo spomina. I jest nad vsimi u ovom osobuini prorok, da on Bethlehem varoš tako istinno tumači tere imenuje, kadi se ima Isukrst poroditi. Zato jest takoje u staromu testamentu visoko na glasu bil, kako to Math. na 2. kapit. dobro kaže. Miha spomina varoš, gdi se ima Isukrst poroditi.

Summa, on kara, on prorokuje, prodikuje i pro. A napokon ovo jest ńega misal, da bi se prem vse na kusi imilo raspasti, Izrael i Juda, zato li ima Isukrst doiti, ki hoće vsaka dobra učiniti, ravno kako je nam sada kaštigati, karati i kripiti i prodikati etc. I nato reći: i prem da vse izgine, zato li hoće Isukrst na sudńi dan priti i pomoći nam iz vsake nesriće.

On je v prvom kap. težak razumiti, to čini židovska grammatika, i mnoge riči prevraća, kako: Zaena za Žaina, i Ahsib i Maresa etc., ke riči on poteže na zlo tlmačenje tere je zvraća.

Digitized by Google

PROROK MIHA.

Kapitul prvi.

Kaštigna prodika suprot idolatrij puka Izraelskoga u Samarij i u Jerusolimu spominanjem, kakova nesrića jim se ima zato zgoditi i česa se imaju niki varoši Philistinov ravno š ńimi i polag ńih nadiati.

1. Ovo je rič gospodńa, ka učińena bi Mihi iz Maresa va-vrime Joatana, Ahasa i Jehiskije, kraliev židovskih, ku jest vidil svrhu Samarie i Jerusolima.

2. Poslušaite vsi puci, imij pomńu, zemlio i vse ča je va ńoi, jer bog gospodin ima s vami govoriti, gospodin, reku, iz svoga svetoga templa.

3. Jer evo gospodin hoće izaiti iz svoga mista i doli zniti i stupiti na višńe u zemli,

Isa. 26. 4. Da se gore pod ńim raztope i doline hote se razcvirati, ravno kako se vosk pred ogńem rastapa, kako vode, ke doli teku.

5. To vse radi prestuplenja Jakovlieva i radi griha kuće Izraelske. Da ko jest prestuplienje Jakovlievo? ni li Samaria? a ke su višine Judine? ni li Jerusolim?

6. I ja hoću iz Samarie gromaču učiniti na poliu, s ku se okol vinogradov gradi, i hoću ńe kamenje v dolinu takati i do dna izlamati.

7. Vsi ńih idoli imaju razbieni i vse ńih kurbene plaće ogńem požgane biti; i hoću vse ńe prilike opustiti, jer oni su od kurbene plaće skuplieni i imaju takoje opet kurbenom plaćom biti.

8. Na to mi se je tužiti i jaukati, meni je poroblienu i nagu hoditi, meni je žalovati kako drakuni i tužiti kako struci.

9. Jere ńih muki nij niednoga svitovanja, ka hoće tja do Jude priti i tja do moga puka vrat u Jerusolim doseći.

10. Pače ne navistite toga u Gathu, ne daite se čuti plačući, nego poidite u žalovne komore i sidite u popel.

11. Ti lipi varoše, poiti ti je sa vsakom sramotom. Domaća Zaenan ne će izaiti radi muke bližńega kuće; on vam ju hoće oteti, kad se ovdi posadi.

12. Pečalni varoš ne će se moći pokripiti, jer nesrića hoće od gospodina doiti, takoje tja do vrat Jerusolimskih.

13. Ti varoše Lahisu, pripni brze końe i odveži se tja, jer si ti početak hćeri Sionskoi na grih i v tebi jesu našasta prestuplienja Izraelska.

14. Tebe je uhićenu biti prem tako kako Gathu. Varošu Ahsibu hoće s kraliem Izraelskim grišiti.

15. Ja hoću tebi, Maresu, pravoga dićića donesti i gospodstvo Izraelsko ima priti tja do Adullama.

16. Čini si vlasi obriti i hodi šiškav nad tvojom razhrećenom dicom; ošiškai se savsima, kako oral, jer oni su od tebe uhićeni odpeliani.

Kap. II.

Broi sagrišenja puka Izraelskoga, zato imaju kaštigani biti. S prorokovanjem od kralievstva Isukrstova.

1. Gore onim, ki misle naškoditi i himbeno duguju v ńih ložišću, da je zarana, kad se osvane, ovrše, dokle moć imaju. Jere. 22.

2. Oni k sebi potežu ńive i uzimliu kuće, kih jih je želia; tako silu čine sa vsakoga kućom i vsakoga otačastva.

3. Zato govori gospodin ovako: evo ja zlo mislim na ovi plemen, iz koga nimate vi vrata vašega iztegnuti ni tako oholo nositi se, jer ima biti zla doba.

4. V ono vrime hoće se jedna pričica od vas učiniti i tužiti se, govoreći: raz-

Digitized by Google

čińeni smo, orsag puka moga prominil je tujega gospodina; kada nam hoće ńive opet razdiliti, ke nam je vazel?

5.' Maide, vi ne ćete nijednoga dila shraniti u općini gospodńoi.

To jest, prodikati.

6. Oni govore, nima se kapati, jer takovo kapanje nas ne zadiva; mi ne ćemo tako osramoćeni biti.

7. Kuća Jakovlieva se ovako kripi: mniš li ti, da je gospodań duh skraćen? ili je on hotil to učiniti? Istina jest, riči moje jesu priaznive dobrim.

8. Ali puk moi se je odpravil, kako nepriatel, jer oni robe oboje, halie i kavade onim, ki siguro hode, ravno kako oni, ki iz voiske doidu.

9. Vi gonite žene puka moga iz ńihovih dragih kuć i vsevdil vazimliete od ńih mladu ditcu, diku moju.

Mat. 23.

10. Zato odpravite se, vam je otiti, nimate ovdi ostati. Radi ńih nečistoće jest ńim nepokoino razorenim biti.

11. Da bih ja bil bludni duh i lažlivi prodikator i da bih prodikal, kako imaju žreti i razkošno živeti, to bi bil prodikator za ovi puk.

12. A ja hoću tebe, Jakove, vsega skupiti i ostale va Izraelu spraviti; ja je hoću kako jedno stado zajedno u tvrdu štalu postaviti, i kako stado v ńega dvoru, da ima od liudi grmiti.

13. Pred ńimi hoće hoditi jedan probiavac, oni hote probiti i vrati vnutar i van prohajati, i ńih krail hoće pred ńimi hoditi, a gospodin spreda.

Kap. III.

Prorok kara poglavice, to je, kralie, hercege, redovnike, proroke i učitelie puka Izraelskoga i u Jerusolimu, radi vsakojačkoga prestuplenja i zapelianja i takoje tvrdovratne nepokore i neskrbi, ili zato vsi imaju razoreni biti i do čista poginuti.

1. I ja rekoh: poslušaite dai vi, poglavice u kući Jakovlievoi i vi, knezi u kući Izraelskoi: vi imate dostoinim načinom biti oni, ki bi imili pravdu znati.

2. Ali vi nenavidite dobro i liubite zlo, vi ńim kožu doli zdirate i meso od kosti ńihovih,

3. I žerete meso puka moga, i kad ste ńim kožu odrli, tako jim takoje i kosti raztučete i raztavite je na kusi kako u lonac i kako meso u kotlu.

4. Zato kad vi k gospodinu vapili budete, ne će vas uslišati, nego hoće obraz svoi pred vami sakriti v ono vrime, kako ste z vašim zalim žitkom zaslužili.

5. Ovako govori gospodin suprot prorokom, ki puk moi zapelivaju: oni prodikuju, da hoće dobro biti, kad jim se dadu nažriti; da ako jim se ništar v usta ne da, ondi prodikaju, da ima rat biti.

6. Zato vaše vidinje ima noć biti, a vaše prorokovanje tmina. Slnce ima nad proroci zapasti i dan nad ńimi potamniti.

Vienje: vaša prodika i nauk.

7. I proroci imaju do sramote i ugańavci do špota biti i vsim se imaju usta zakriti, ne budući ondi niedne riči božje.

8. A ja sam pun moći i duha gospodńa, pun pravde i jakosti, da ja Jakovu ńegovo prestuplenje i Izraelu ńega grih pokazati š ńim (*recte:* smim).

Osea 8. Jere. 4.

9. Zato poslušaite ovo vi, poglavice u kući Jakovlievoi i vi, knezi u kući Izraelskoi, ki se s pravdom rugate i zvraćate vse, ča je počteno;

Jere. 22. Isai. 22. Zepha. 3. Jere. 26.

10. Ki Sion krvjom zidate i Jerusolim z krivicom.

11. Ńih poglavice sude za darove, ńih redovnici uče za plaću i ńih proroci prorokuju za pinezi, zanašaju se na gospodina i govore: ni li gospodin meju

Digitized by Google

nami? ne more nijedna nesrića na nas doiti.

12. Zato hoće Sion za vašu voliu kako polie razoren i Jerusolim gromačom i gora templa pustom višinom biti.

Kap. IIII.

Prorokovanje od kralievstva Isukrstova, da hoće vsaku dobru sriću, mir, obladanje i veliko gospodstvo (duhovno razumijuć) sobom donesti i vsi *n*ega znanci imaju imiti milostiva boga.

Prorokova*n*je od kralievstva Isukrstova.

1. A u poslid*n*ih dnih hoće gora, na koj kuća gospodńa stoji, istinno biti viša nego vse gore i nad vrhe uzvišena biti.

Isaja 2.

2. I puki hote k ńoi teći i vnogi pogani poiti i reći: hodte, poidimo gori na goru gospodńu i h kući boga Jakovlieva, da nas uči pute svoje i da po ńegovih putih putujemo, jer iz Siona hoće zakon izaiti i rič gospodńa iz Jerusolima.

Suditi: rič božja se hoće po vsim svitu raširiti.

3. On hoće meju velikimi puci suditi i mnoge pogane kaštigati u dalekih zemliah. Oni hote svoje meče u rala i svoja kopja u kosire prekovati; niedan puk ne će suprot drugomu meča dvignuti i ne te se učiti vojevanju.

4. Vsak hoće pod trsom svoim i smokvenim stablom prez straha bivati, jer usta gospodina Sabaota to govoriše.

5. Jer vsaki puk hoće živiti va imenu boga svoga, a mi hoćemo živiti va imenu gospodina, boga našega, vazda i vavike.

Isaja 54.

6. V ono vrime govori gospodin: ja hoću kńaste skupiti i prognane spraviti i one, ke sam ja nakazal.

7. I hoću učiniti kńaste, da budu didiće imili, i prognane velikim puko*m* učiniti; i gospodin hoće biti ńihov krail na gori Sionskoi od sada do-vika.

8. I ti, turne stada, tvrdina hćere Sionske, tvoje zlate rože hote doiti, prvo gospodstvo, kralievstvo hćere Jerusolimske.

9. Da zač se sada pečaluješ za ine priatele, ni li krail pri tebi? i jesu li tvoji vićnici vsi odašli, da te je tako beteg naskočil, kako onu ka je u porodnih hipih?

10. Dragi, trpi daj ta beteg i cvili ti, Sionska hći, kako jedna u hipih, jer ti-e za istinu iz grada van i na poliu stanovati i u Babiloniu priti; ali zato li hoćeš od tude opet izbavliena biti, ondi te hoće gospodin osloboditi od tvoih nepriateli.

11. Jer se hote skoro vnogi pogani suprot tebi kupiti i govoriti: ona je prokleta, mi hoćemo želiu našu nad Siono*m* viditi.

12. Ali oni ne znaju gospodńe misli i ne ćute ńegova vića, da je je skupil kako plive u gumnu.

13. Zato odpravi se ti, hći Sionska, i mlati, jer ti hoću želizni rogi i midene nohti učiniti, i imaš vnoge puke razmrviti, a ja hoću ńih blago gospodinu proklieti i ńih iminje vladavcu vsega svita.

14. A sada, ti voinica, spravi se, jer nas hote podleći i sudca Izraelskoga šibom po licu udriti.

Kap. V.

Prorokovanje od prišastja Isukrstova, da ima u Bethlehemu porojen biti. Od nepremožne oblasti *n*egova kralievstva skroz nauk evanjelia.

1. I ti Bethlehem Ephrata, ka si maliahna meju tisućimi u Judi, iz tebe

Digitized by Google

Mati. 2. Ivan 7. ima meni izaiti, ki bude Izraelu gospodin, čij (tsyi) izhod jest od začetka i od vika.

2. V tom-toga čini je mučiti do onoga vrimena, va-kom roditelnica poroditi ima. Tada hote ostali ńegove bratje opet doiti k sinom Izraelskim.

3. A on hoće dvignuti se i pasti u kriposti gospodńoi i va obladanju imena boga svoga; i hote stanovati; jer on hoće v ono vrime slavan biti, koliko je svit širok.

4. I k tomu hoćemo mi takoje mir imiti pred Asurom, ki-e sada u našu zemliu pal i naše kuće potlačil; jer hoće sedam pastirov i osam poglavic suprot ńemu probujeno biti,

5. Ki zemliu Asursku mečem pogube i zemliu Nimrodsku ž ńih golim oružjem. Tako hoćemo mi od Asura biti otteti, ki je v našu ze*m*liu pal i naše kraine potlačil.

6. Ostali takoje Jakovlievi hote biti
Psal. 110. meju vnozimi puki, kako rosa od gospodina i kako kaplice na travi, ka na nikogar ne čeka, ni na človika.

7. Pače ostanki Jakovlievi budu meju pogani polak vnozih puki kako lav meju zviri v lozi, kako mladi lavić meju stadom ovac, komu nigdor ne more braniti, kad skroz ńe prohaja, tlači i razdira.

8. Jer ruka tvoja hoće obladati suprot vsim tvojim suprotivnikom, da vsi nepriateli tvoji imaju poginuti.

9. V ono vrime govori gospodin: ja hoću końe tvoje od tebe vazeti i voze tvoje pogubiti;

10. I. varoše puka tvoga iztrti i vse tvoje tvrdine razvaliti;

11. I hoću čarnike pri tebi iztrti, da niedni ugańavci pri tebi ne ostanu.

Tako čini evanjelie na svitu na sramotu vratom paklenim.

12. Ja hoću prilike tvoje i idole iztrti, da se veće nimaš moliti dilu ruk tvoih.

13. I hoću tvoje luke (*recte:* luge) razbiti i varoše tvoje zatrti;

14. I hoću osvetu učiniti z gńivom i srdom nad vsimi pogani, ki ne te poslušati.

Kap. VI.

Ofri ne služe za smirenje pred bogo*m* nego rič *ń*egovu drža*ti* i va-*ń* ufati. Broi odbogometnih i inih grihov, radi kih puk Izraelski ima kaštigan biti.

1. Poslušaite dai, ča gospodin govori: spravi se i pravdai se z gorami i neka vrhi glas tvoi čuju.

2. Poslušaite vi gore, kako hoće gospodin kaštigati zajedno z jakimi fundamenti zemalskimi; jer gospodin hoće se s pukom svoim pravdati i hoće Izraela kaštigati.

3. Ča sam ti učinil, puče moi, i čim sam te ražalil? povi*j* mi

4. Jer sam te ja iz Jejupske zemlie izpelial i oslobodil iz službene kuće i pred tobom poslal Moisea, Arona i Mirjamu. Maria, Moiseova sestra. Čisla 22.

5. Puče moi, pomisli dai, ča biše Balak, krail Moabski, namislil i ča mu Bileam, Peorov sin, odgovori, počamši od Sitima dari do Gilgala; na čim vi dobro po*ć*utiti (*pro* potsutiti) morete, kako vam je gospodin vsako dobro izkazal.

6. Š čim bi mi se z gospodinom smiriti? s poklonom pred viš*ń*im bogom? imam li se š ńim smiriti žganimi žrtvami i litnimi telci?

7. Mniš li ti, da ima gospodin veselje nad veliko tisuć ovno*v* ili nad uljem, da bi ga prem neizbrojene rike pune bile? ili imam li moga prvorojenoga sina za moje prestuplenje dati, ili plod utrobe moje za grihe duše moje?

Smiriti: bog se ne da žrtvami i deli umiriti, da bi pre*m* gdo svoga sina ofral, nego ako ga se človik boji i va-*ń* ufa etc.

Digitized by Google

8. Rečeno ti je, človiče, ča je dobro
i ča gospodin od tebe hoće imiti, to
Rič božju držati, to *je*, virovati, liubiti i trpiti. jest, rič božju držati i liubav izkazati i
umilienu biti pred bogom tvojim.
9. Glas gospodań hoće nad varošem
vapiti, a ki se imena tvoga boji, tomu
se hoće dobro primir(*i*)ti. Poslušaite vi
kolina, ča se prodikalo bude.
10. I još ostaje nepravadno blago u
kući nepravadnoga i neželna maliahna
Epha.
11. Ali da bi mi krivu vagu i krivu
miru u vrićici progledati,
12. S kimi ńih bogatci vnogo krivice
čine? i ńih domaći duguju *z* laži i imaju
krivi jeziki v ńih ustih.
13. Zato te hoću tako početi mučiti i
opustiti te radi grihov tvojih.
14. Ti ne ćeš imiti dosta jisti i erk-
nuti hoćeš, i ča ishustiš, nima ujti i ča
ujde, hoću zato li meču izručiti.
Dev. 28. Hag. 2. 15. Siati hoćeš a ne žeti, ulje hoćeš
mastiti a ne mazati se š *ńim*, i mast
tlačiti a ne piti vina.
Običai, to *je*, božja služba. 16. Jer se ovršuje običai Amra i vsa
dila kuće Ahabove i nasliduju ńih svi-
tovanja. Zato te hoću pustińom učiniti
i ńeje domaće, da se bude na ńe zviz-
galo; i vam je puka moga prigovor nositi.

Kap. VII.

Popisanje svitovnih općinskih grihov meju vsimi redi i da se samo bogu ima ufati. Kripostna pesan proroka v teškoći, muki i tugi, suprot vsoi naglosti nepravadnih; i kako hoće gospodin svomu puku za kaštigu opet milost i milosrdje izkazati.

1. Ah meni je kako onomu, ki u vi-
nogradu paredkuje, gdi se nijedni grozdi
za jisti ne nahode i još bih rad naiboli
sad imil.
2. Dobri liudi jesu poginuli iz ove zem-
lie i ni veće pravadnih meju liudi; vsi
hlepe na krv, vsaki drugoga goni, da
ga pogubi;
3. I mnidu, da na tom dobro čine, ka-
da zlo čine. Ča poglavica hoće, to su-
dac govori, da mu opet ku službu u-
čini. Mogući svituju po ńih objidi na-
škoditi i vrte, kako sami hote
4. Naiboli meju ńimi jest kako trn,
i naihrabreniji kako glog; ali kad tvoih
prodikačev dan doide, kad imaš poho-
jen biti, tada ne te se znati ni simo ni
tamo obrnuti.
5. Nigdor ne virui bližńemu svomu, Mat. 10.
nigdor se ne ufai na poglavice; čuvai
vrata ust tvojih pred onim, ki (*recte:*
onom, ka) na tvojem naručaiu spi.
6. Jer sin se z otcem ruga, hći se stavi
suprot materi, nevista je suprot punici,
i človičji nepriateli jesu *ńega* domaći.
7. A ja hoću ka gospodinu gledati i Pesan proroka Mihe, s kom se kripi suprot sili nepravadnih.
dočekati boga, spasitelia moga; bog moi
hoće me uslišati.
8. Ne veseli se, moja nepriatelice, da
ja ovdi doli ležim; ja se hoću opet stati
i prem da u tmini sidim, zato li je go-
spodin svitlost moja.
9. Ja hoću gospodńi srd nositi, jer sam
suprot ńemu sagrišil, dokle on riči moje
opravi i pravdu meni iznaide; on me
hoće na svitlo dovesti, da želiu moju
nad ńega milostjom vidim.
10. Mojoi nepriatelici jest viditi i sra-
motnoi ostati, ka sada k meni govori:
gdi je gospodin bog tvoi? Moji oči hote
viditi, da ona kako blato na putu raz-
tlačena bude.
11. V ono vrime hote biti zidi tvoji
uzidani i rič božja daleko razširiti se.
12. I v ono vrime hote oni iz Asura,
iz [s] tvrdih varošev k tebi doiti, od tvr-
dih varošev tja do vode, od jednoga
mora k drugomu, od jedne gore k drugoi.

Digitized by Google

13. Jer zemlia hoće pusta biti radi ńeje domaćih i radi ploda ńihovih del.

14. A ti pasi puk tvoi šćapom tvojim, stado otačastva tvojega, ki bivaju u gvozdu sami i na poliu; neka se u Basanu i Gileadu pasu, kako nikada.

15. Ja hoću, da čudesa vide, ravno kako u vrime, kad iz Jejupta izaidoše;

16. Da pogani vide i vsi ńih mogući budu se sramovali i ruku na usta svoja stavili i uši zatvore.

17. Oni imaju prah lizati kako zmije, i kako črvi na zemli uzdrhtati u ńih brlogih; oni se budu bojali pred gospodinom, bogom našim, i pred tobom prepasti se.

18. Gdi je jedan takov bog, kakov si ti? ki grihe prašća i odpušća sagrišenje ostalim svoga otačastva; ki srd svoi ne hrani va-vike, jer jest milosrdan.

19. On se hoće opet na nas smilovati i naša pregrišenja pogasiti i vse naše grihe u dubočinu mora vrići.

20. Ti hoćeš Jakovu viru i Abrahamu milost držati, kako si otcem našim odavna prisegal.

Konac proroka Mihe.

PREDGOVOR

VRH PROROKA NAHUMA.

Prorok Nahum prorokuje od raspa, ki Asiriane suprot puku Izraelskomu i Judi hote učiniti, kako se je po Salmanaseru i Sanheribu izgodilo radi velikih grihov ńihovih. Da z ovim ugovorom, da ostali dobri imaju ohrańeni biti, kako se jest Ezehiji i inim ńegove vrsti zgodilo. Zato vidi se, kako da bi on pred Ezaiju bil ili pače v ono vrime Ezaije. Nahum pred Isaiom.

Potom navišćuje rasap kralievstva Asirskoga, navlastito varoša Ninivickoga, ki prvo va-vrime Jone vele dobar biše a potom opet se zlobom napuni i sužńe Izraelske vrlo mučaše, da i Tobia takoje ńih zlobe navišćuje zadńu pogibel i govori: ńeje zloba ju hoće Tobia 14
skončati. Tako kripi on po svojem imenu (jer Nahum se zove consolator, hrvacki ukripitel) puk božji, kako ńihovi nepriateli, Asiriane, imaju opet razčińeni biti. Nahum.

Na koncu prvoga kapit. ponavlia on, kako Isaija na 52. od dobrih prodikačev, ki mir i spasenje prodikuju na gorah i veli Judi veselo blagdanovati. I prem da se ono razumiti more od vrimena Ezehie za Sanheribom, kad bi Juda izbavlien i osta pred kraliem Sanheribom, da zato jest općeno prorokovanje takoje na Isukrsta, da u Judi ima ostati dobro posalastvo i vesela božja služba z rićjom božjom učena i potvrjena. Zato se on dostoino pravi Nahum zove i jest.

Digitized by Google

PROROK NAHUM.

Kapitul prvi.

Prodika od kaštige suprot Ninivitanom, da gospodin bog jest jedan mašćenik svoih nepriateli, a onih ki na-ń ufaju jest tvrdina u potribi.

1. Ovo je brime vrhu Ninivu i kńiga
prorokovanja Nahuma od Elkosa.
2. Gospodin jest gńivan bog i on ki
osvetu vzimlie, pače on ki osvetu čini,
jest srdit gospodin, i gospodin se osve-
ćuje nad svoimi suprotivnici, i on ki ne
će nepriatelom svoim zabiti.
3. Gospodin jest strpliv i velike moći,
pred kim nij nigdor nedužan. On *je*
gospodin, koga puti jesu u vihru i v
dažju i pod nogami ńegovimi debel prah;
4. Ki more kara i razliućuje i vse vode
izsiše. Basan i Karmel vene i vse, ča
na gori Libanu cvate, vene.
5. Gore pred ńim drhću i vrhi se raz-
padaju; zemlia se pred ńim trese i takoje
okruglo svita i vsi, ki v ńem prebivaju.
6. Gdo more pred ńegovim srdom stati
i gdo more pred ńegovim gńivom ostati?
Srd ńegov žge kako ogań i stine se
razpadaju pred ńim.
7. Gospodin jest dobrotliv i tvrdina va
vrime potribe, i zna onih, ki va-ń ufaju.
8. Kad rike natiču, *tako* (*corr. pro*
kako) je on skončava, a nepriatele svoje
progańa tminom.
9. Ča mislite vi suprot gospodinu? On
je li hoće skončati, nesrića ne će dva-
krat doiti.
10. Jer ravno kako kada trńe, ko još
skupa raste i je v naibolen rastu, sa-
žgano (*adde:* bude) kako suha slama:
11. Takovo hoće biti hudobno viće,
ko iz tebe izaide, i mislite zlo suprot
gospodinu.
12. Ovako govori gospodin: doidite o-
ružni i mogući, kako godi hote, imaju
zato obsičeni biti i poginuti; ja sam te
uhitil, ali te ne ću opet uhititi.
13. Onda hoću ńegov jaram, ki nosiš,
razlomiti i uzli (ušli) tvoji raztrgnuti.
14. A suprot tebi jest gospodin zapo-
vidal, da nijedno sime imena tvoga ne
ostane; hoću te iztrti iz kuće boga tvo-
ga i idole i prilike hoću ti grobišćem
učiniti, jer si nišćetan postal
II. 1. Evo na gori dohajaju noge jed-
noga dobra posla, ki mir prodikuje.
Derži tvoje blagdane, Juda, i izpuni
tvoje zavite, jer ne će veće hudobńak
na te doiti; on je do čista poginul.

Kap. II.

Prorok kaže, kako ima Ninive (razumij krail i kralievstvo Asirsko) s kaštigom pohojeno biti.

2. Razrušitel hoće suprot tebi iza(i)ti
i tvrdine podleći, a ti pače dobro zasici
pute i oruži se, ča bolie moreš, i utvrdi
se, ča moreš naipoglavitije.
3. Jer gospodin hoće oholiu Jakov-
lievu platiti, kako oholiu Izraela; jer
trgači ju hote otrgati i ńih mladice po-
kvariti.
4. Šćiti ńegovih moćnih črvlieni jesu,
ńega šeregi jesu kako skrlat; ńega vozi
se svitle kako ogań, kad hoće udriti;
ńih kopja se tresu.
5. Vozi se taču po ulicah i škripliu
po putu; oni se lašće kako požala i
gredu meju sobom kako blisk.
6. A on se hoće na svoje moguće spo- Moguće, to jest, krail Ninivički
minati i zato hote oni isti pasti kamo

Digitized by Google

se hoće zanesti na voinike svoje.

godir poidu i hote hititi k zidom i k brambi, gdi su siguri.

7. A vrata nad vodom hote biti otvorena i polača hoće potonuti.

8. Kralica hoće biti ubiéena odpeliana i ńe gospodične hote uzdihati kako golubi i biti se po prsih.

9. Jer Ninive jest kako ribńak pun vode, ali onomu je izvriti. Stoite, stoite (hote vapiti), ali se ne će nigdor obazriti.

10. Zato robite sada srebro, robite zlato, jer ovdi blagu nij konca i množtva vsakojačkoga bisera.

11. A ona jur ima do čista otrgana i oplińena biti, da ńe srdce prepade, goleni hlutaju, vsa bedra trepeću i vas obraz oblidi kako ilovača.

12. Gdi je sada prebivališće lavov i paša mladih lavić, gdi lav i lavica z mladimi lavi bivahu i nigdor je ne smiše pogledati?

13. Nego lav robliaše dosta za mlade svoje i koliaše svoim lavicam; on ńegov brlog s plinom napuńivaše i ńegov stan z onim, ča biše raztrgal.

14. Evo ja hoću nada te, govori gospodin Sabaot, i vozi tvoji v dimu važgati, i meč ima tvoje mlade lave požriti, i hoću tvomu roblenju konac učiniti na zemli, da se već ne bude ćul glas poslov tvoih.

Posle: sluge, valpote i moguće.

Kap. III.

Takova uzdržanja, kako i prvi kapitul.

1. Gore razboinomu varošu, ki je pun laži i plina i ne će roblienja ostaviti se.

Laž: idolatria, ku on takoje ćari i kurbenstvo imenuje.

2. Jer ondi se hoće čuti bič pucati i kola škripati i końe erzatati i vozi takati se.

3. On pelia końike simo z lašćećimi meči i s kopji, ka bliskaju. Ondi leži velik kup ubienih i mrtvih trupov, da jim ni broja i tribi se je za trupe zadivati

4. To vse radi velikoga kurbenstva, lipe drage kurbe, ka s čarami barata i ž ńe kurbenstvom pogane, a ž ńe čaranjem orsage i liude dostigla jest.

5. Evo ja hoću nada te, govori gospodin Sabaot; ja ću ti tvoje krilo odkriti pod obraz tvoi i hoću poganom tvoju nagotu i kralievstvom tvoju sramotu pokazati.

6. Ja te hoću vele groznu učiniti i osramotiti te i svinsku štalu iz tebe učiniti;

7. Da vsi oni, ki te vide, od tebe bižati i govoriti imaju: Ninive jest razorena; gdo se hoće š ńom žalovati? i gdi ti imam ukripitele iskati?

8. Mniš li ti, da si bolia nego vladavci varoša No, ki ležaše nad vodom i okol povsuda vodu imiaše, koga zidi i tvrdina more biše?

9. Morea i Jejupat biše ńe neizbrojena moć, Put i Libia bihu tvoji pomoćnici.

10. I još joi je bilo prognanoi biti i ubiéenoi odaiti i ńe ditca jesu po vsih ulicah ubijena i za ńe plemenite vrgoše zdribe i vsi ńe moguéi bihu u putah i u sinžir okovani.

11. Tako je i tebi takoje opiati se i sakriti se i iskati jednu tvrdinu pred nepriatelom.

12. Vse tvrdine tvoje jesu kako smokvena stabla zrelimi smokvami; kad se tresu, da onomu va usta padaju, ki je hoće jisti.

13. Evo puk tvoi hoće ženami postati v tebi i vrata zemlie tvoje imaju nepriatelom tvoim otvorena biti i ogań ima kračune tvoje sažgati.

Kako žene straslivi i tužni kako žene u hipih.

14. Črpai si vodu, jer hoćeš biti podležena; popravi tvoje tvrdine, poidi u ilovnicu i mladi ilovaču i čini jake tikulle.

15. Ali te hoće ogań požriti i meč

umoriti, i hoće te objisti kako sršeni, i na te navaliti kako sršeni, i hoće te naskočiti kako kobilice.

16. Ti imaš veće trgovac nego je zvizd na nebu, a sada se hote raširiti kako sršeni i izletiti.

Gospoda: Nazarei ńih popi.

17. Tvoje gospode jest toliko koliko kobilic i tvoih voivod koliko sršeni, ki se okol graje ustanove u studenih dnih; a kad sunce izaide, odbignu tja, da se ne zna, gdi ostaju.

18. Pastiri tvoji hote spati, o kraliu Asurski; mogući tvoji hote leći i puk tvoi po gorah se razteći i nigdor je ne će skupiti.

19. Nigdor ne će za škodu tvoju žalostiti se ni boliti se za tvoju muku, nego vsi, ki to od tebe čuju, hote svoimi rukami nad tobom pleskati; jer nad koga ni zloba tvoja neprestanno izhajala?

Konac proroka Nahuma.

PREDGOVOR
VRH PROROKA ABAKUKA.

Ovi Abakuk jest jedan ukripitelni prorok, ki ima puk kripiti i obdržati, da ne bezufaju na Isukrstovu prišastju, drži se čudno kako mu drago. Zato on skuša vsaku meštriju i deli, ki k tomu služe, da vira stanovita ostane v ńih srdcih od obećanoga Isukrsta, i prodikuje ovako: da je pače istina, da radi grihov ńihovih zemlia ima biti rasipana od kralia Babilonskoga. Ali zato nima Isukrst ni ńegovo kralievstvo ostati da ne pride, nego da ima takoje pogubitel krail Babilonski ne veliko sriće od tuda odnesti i takoje poginuti. Jer takovo jest božje dilo i navadba, da pomore, kad je potriba, i prispiva na posred pravoga vrimena i kako ńega pesan poje: on se spomina na milosrdje svoje, kad nevolia nadstoji. I kako se govori: kada konop naikriple drži, tako se otrgne.

Ravno kako i nam jest krstiane z božjom ričjom udržati do sudńega dne, prem da se vidi, da se dugo Isukrst krti i da ne će doiti, kako i sam govori, da hoće doiti, kad ga se naimańe nadiju, kad zidati, saditi, kupovati, prodavati, jisti, piti i ženiti se budu etc., da dai niki, ako ne vsi, mogu u viri udržani biti. Jer ovdi jest vire i prodikanja potriba, kako se vsaki dan pred očima vidi.

Va ko vrime je Abakuk živil.

Iz toga vsega dobro se vidi, da je ov Abakuk bil pred Babilonskim sužaństvom, more biti va-vrime Jeremije, i lahko se takoje more razumiti, ča hoće i ča misli. A da nike ńige od Abakuka spominaju, da je on proroku Danielu u Babiloniј donesal jisti u tamnicu iz židovske zemlie, nima ni fundamenta ni zraka. I paki ne sklada se z računanjem vrimena, potom koliko prorokovanje Abakukovo daje, on je stareji nego Jeremija, ki je dočekal rasap Jerusolimski. A Abakuk od ńega prorokuje. A Daniel nasta za Jeremiom i dugo živi prvo, nego bi u tamnicu vržen.

Digitized by Google

A Abakuk ima pravo ime ka svojoi službi, jer Abakuk se hrvatski zore objimavac ili ki se z drugim objimlie i u naručai ga primlie, i on čini tako svojim prorokovanjem, da puk svoi objimlie i v naručai uzimlie, to je, on je kripi i dviže, kako se nebogo plačuće dite objimlie, da muči i s mirom bude, budući da ima, ako bog da, bolie biti.

PROROK ABAKUK.

Kapitul prvi.

Prorok se tuži na velike i vnogojačke grihe puka, navišćuje ńim priduću kaštigu po Kaldeih i boga moli za milost va toi nevoli.

Ovo govorenje pelia s. Paval u Dian. 13 po drugi način, nego ovdi prorok, kako on i već čini ti vikne.

1. Ovo je brime, ko je prorok Abakuk vidil.
2. Gospodine, dokle mi-e vapiti a ti ne-ć uslišati? dokle mi-e k tebi vapiti suprot objidi, a ti ne-ć pomoći?
3. Zač me činiš viditi trud i teg? zač mi kažeš roblienje i objid okolo mene? Sila nadhaja pravdu.
4. Zato se vele inako pravadnomu zgaja i niednu pravicu ne more dobiti, jer nepravadni prevari pravadnoga, zato nepravadan sud ishaja.
5. Pogledaite meju pogane, vijte i čudite se, jer ja hoću ništo učiniti za vašega vrimena, ča vi ne ćete virovati, kad se bude od toga govorilo.
6. Jer evo ja hoću Kaldeje probuditi, žlhki i hitar puk, ki hoće putovati, koliko je široka zemlia, da stane otme, ki nisu ńegovi;
7. I hoće grozan i strašam biti, da bude zapovidal i silil, kako bude sam hotil.
8. Końi ńih jesu brži nego pardi i vrlje grizu nego vuci u večer. Ńih końici simo napiraju z veliku množicu izdaleka, kako da bi letili, kako orli hite k meni.
9. Oni vsi zajedno gredu da naškode i kamo godi hote, prorinu se kako bura i hote šužńev na kup spraviti kako peska.
10. Oni se hote krali rugati i smijati se poglavicom, vse tvrdine hote im šala biti; jer oni hote zaspe nanesti i obladati je.
11. Tada hote novo srce prieti, hote napred napirati i sagrišiti; onda ima ńih dobitak boga biti ńihova.
12. Ali ti, gospodine, bože moj, svetče moi, ki jesi od vika, ne dai nam umriti, nego dai nam, o gospodine, da listor jedna kaštiga bude, i pusti, o naša kripost, da nas istor kaštigaju.

Molitva Abakukova.

13. Oči tvoji jesu čisti, da ti ne moreš zla viditi i nevolie ne moreš viditi. Da zač gledaš špotlivce i mlčiš, da nepravadni požira boliega od sebe?
14. I činiš liude hoditi, kako ribe v moru, kako črvi ki nimaju niednoga gospodina?
15. Oni se vuku ž ńih udicom (vdiczom) i hitaju i skupliaju ž ńih mrižom. Tomu se vesele i raduju.
16. Zato žrtvi žgu ńihovim mrižam i kade im, pokle jim jest dil ńihov tako tust i pića ńihova tako puna postala.
17. Zato još vsevdil rastiraju ńih mriže i ne te prestati liude klati.

Kap. II.

Gospodin zapovida proroku, da svoje videnje na jednu tablu napiše, da je vsaki more

čtati z opominanjem, da se ima na izpuńenje obećanja stanovitom virom čekati.

1. Ovdi stojim ja na straži mojoi i stupam na tvrdinu moju i vidim i gledam, ča mi se govori i ča imam odgovoriti onomu, ki me psuje.

2. A gospodin mi odgovara i govori: piši ovo vidinje i napinturai je na jednu tablu, da je more štiti, ki godir mimo protiče (navlastito ovako):

3. Prorokovanje se hoće pače još izpuniti u svoje vrime i hoće do konca
ili grišiti. slobodno na svitlo priti i ne će ostati.
Rim. 1. Gal. 3. Da ako se odvlači, zato ga li čekaite,
Efez. 10. Ivan 3. ono hoće slobodno doiti i ne krtiti se.

4. Evo gdo je tvrdovratan, ta ne će niednoga pokoja imiti u svojem srdcu, jer pravadni svojom virom žive.

Kap. III.

Suprot lakomiji, oholiji i krvoločnim kralievstva Babilonskoga, i kako se imaju skupiti.

5. A vino hini ohologa muža, tako da nima pokoja; gdo svoju dušu raširi kako pakal, i on je ravno kako smrt, ka
Grih Babilonie. se ne da nasititi, nego vuče k sebi vse pogane i kupi k sebi vse puke.

6. Stanovito vsi oni hote od ńega pripovist složiti i govorenje i pričicu i govoriti: gore onomu, ki umnaža blago
Plin. svoje s tujim blagom. Dokle hoće trpiti? I naklada veliko smrada na se.

7. O kako hrlo hote nastati ki te budu grizli, i probuditi se ki te odrinu, i tebi jest ńim dopasti.

8. Jer si ti vnoge pogane robil, zato te hote opet robiti vsi ostanki pukov za voliu človičaske krvi i za voliu objidi, ku si nad zemliom i u varošu i nad vsimi, ki vnutre bivaju, dosvrševal.

Lakomia. 9. Gore onomu, ki je lakom na nesriću kući svojoi, da gńizdo svoje na višinu postavi, da nesrići uteče.

10. Ali tvoje viće hoće se na špot kući tvojoi primiriti, jer si ti odveć puka razbil i jesi objidno sagrišil.

11. Jer i kamici u zidu hote vapiti i grede, ke nad podslonakom, hote ńim odgovarati.

12. Gore onomu, ki varoš krvjom zida i napravlia grad s krivicom.

13. Ni li tako, da se hoće od gospo- Dragocina zidanja.
dina Sabaota zgoditi? Ča su ovdi puci težali, to ima ogńem požgano biti, i nad čim su se liudi trudili, [i] ima zginuti.

14. Jer zemlia hoće puna biti spozna- Isa. 11.
nja časti gospodńe, kako voda ku more pokriva.

15. Gore tebi, ki iskrńemu tvomu na- Oholia i objid.
livaš i mišaš mei ono gńiv tvoi i opijaniš ga, da vidiš sramotu ńegovu.

16. I tebe hote takoje nasititi sramotom misto počtenja. Zato i ti sada žeri, da šebećeš; jer te hoće opoiti čaša u desnici gospodinovoi i sramotno ti je bluvati pred tvojim gospodstvom.

17. Jer objid Libana izkazana te hoće naskočiti i razčińeni zviri hote te strašiti radi človičaske krvi i iskazane objidi nad zemliom i varošem i vsimi, ki vnutri stanuju.

18. Da ča hoće onda pomoći kip, ki je meštar ńegov pripodobil, i krivo iz-
lita prilika, na ku se zanaša ńegov Idolatria.
meštar, da nime idole čini?

19. Gore onomu, ki drivu govori: probudi se, i nimu kamiku: stani gori. Kako hoće moći učiniti? Evo zlatom i srebrom jest obvito i nij niednoga duha v ńem.

20. Ali gospodin jest u svojem svetom templu, umlkni pred obličjem ńegovim vsa zemlia.

Digitized by Google

Kap. IIII.

Molitva proroka, v koi on slavna dila božja broji, hvali i slavi.

1. Ovo je molitva Abakukova za nedužna.

2. Gospodine, ja sam tvoje mirišanje oćutil, tako da se strašim. Gospodine, ti činiš tvoje dilo živo na posred lita i oznaniš je usred lita. Va vrime nevolie spominaš se na milosrdje.

Na posred lita: to jest, u prigodno vrime i na posred potribe pomažeš i oslobodiš i obraniš tvoje.

3. Bog doide od poludne i svetac od gore Paranske. Sela. Ńegove slave biše puno nebo i časti ńegove biše puna zemlia.

4. Zrak ńegov biše kako svitlost, zraki izhajaju iz ruk ńegovih, ono biše otaina ńegova moć.

5. Pred ńim hojaše kuga i muka izhajaše, kamo on stupaše.

6. On stojaše i premiri zemlie, on grediše i razluči pogane, da se svita gore razmrviše i prikloniše vrhi na svitu, kad on po svitu grediše.

7. Ja vidih Arapinov stanove v trudu i Madianske šatore pečalne.

8. Ne biše li srdit, gospodine, u povodńu? i tvoi gńiv u vodah i srd tvoi u moru, kad ti na tvoih końih jahaše i vozi tvoji dobitak obdržaše.

9. Ti izmaknu luk, kako biše prisegal plemenom, Sela; i razdiliaše rike po zemli.

10. Gore te vidiše i teško jim biše; rika se razteče, dubočina se zglasi i višina gori ruke dvignu.

11. Slnce i misec ustaviše se, strile tvoje zrakom letihu i želizca tvoja z miganjem blizkahu.

12. Ti raztlači zemliu u srdu i razmlati pogane u gńivu.

13. Ti izaide puku tvomu h pomoći, h pomoći tvojemu pomazanomu; ti razgńavi glavu v kući nepravadnih i razodil si fundamente dari do grla. Sela.

14. Ti htiše kleti šćap glave zpored ńega pokrainami, ke kako vitar dohode raznositi me i vesele se, kako da bi otaino žrle nevolnoga.

15. Końi tvoji po moru gaze, po lugu velikih vod.

16. Pokle to čujem, trbuh moj jest žalostan, ustne moje drhću od vapaja; gńoi gre u kosti moje, ja sam sam sobom tužan. O da bih mogal počivati va vrime nevolie, kad mi gori putovasmo k puku, da nas premože.

17. Jer smokveno stablo ne će veće zeleniti se i ne će niednoga ploda biti na trsu; rabota nad ulikom griša i ńive ne daju niedne hrane i ovce budu iz dvorov izdrte i u štali ne te biti niedni volove.

18. A ja se hoću gospodinom veseliti i radovati se u bogu, spasiteliu momu.

19. Jer gospodin jest moć moja i ho- Psal. 18. 118.
će noge moje učiniti kako jelinove noge, i hoće me u višinu peliati, da pojem na mojih guslah.

Konac proroka Abakuka.

Digitized by Google

PREDGOVOR
VRH PROROKA ZEPHANIU.

Pred roistvom Isukrstovim 610 lit.

Zephania jest bil va-vrime Jeremie proroka, jer jest on pod kraliem Josiom prorokoval, kako Jeremia, kako titul ńegov svidoči. Zato prorokuje on takoje ravno ono, ča je Jeremia prorokoval, to jest, da Jerusolim i Juda ima rasipana biti i puk odpelian radi ńih nepokornoga žitka.

A on ne imenuje kralia Babilonskoga, ki jim ima ta rasap i sužanstvo pripraviti, kako Jeremia čini, nego priprosto i čisto govori, da hoće bog takovu nesriću i muku nada ńe dovesti, da bi je kako na pokoru ganul. Jer ovi puk ne mogoše nigdar niedni proroci pregovoriti, da se je bog na ńe rasrdil. Oni se vsevdil grožahu tom hvalom, da se zovu i imenuju puk božji. I gdo prodikaše, da jest bog na ńe srdit, tomu biše biti krivu proroku i umriti. Jer oni ne htihu virovati, da bi bog puk svoi tako zapustil. Ravno kako se sada vsi za eretike drže i ubijaju, ki uče, da crikav bludi i sagriša i da je hoće bog kaštigati.

A on ne prorokuje samo Judi ovu nesriću, nego takoje vsim okolo ležećim zemliam i susidom, kako Filistinom, Moabu, i takoje pače Asuru i Arapom, jer krail Babilonski imiaše biti šiba božja suprot vsim zemliam.

U III. kap. prorokuje nesmerno slavno i svitlo od veseloga i spasitelnoga kralievstva Isukrstova, ko se ima po vsem svitu razširiti. I prem da je kratak prorok, zato li govori već od Isukrsta, nego vnogi ini veliki proroci, i skoro nad Jeremiju. Z ovim on opet obilno kripi puk, da u Babilonskoi nesrići na bogu ne beзufaju, kako da bi je va-vike zavrgal, nego stanoviti budu, da za ovu kaštigu opet hote v' milost doiti i dobaviti se obećanoga spasitela, Isukrsta, ž ńega slavnim kralievstvom.

PROROK ZEFANIA.

Kapitul prvi.

Navišćenie kaštige, ka ima na Judu i Jerusolim radi idolske službe i inih ńihovih grihov priti.

Idolske službe.

1. Ovo je rič gospodńa, ka bi učińena Zephaniј, sinu Husinu, sina Gedalie, sina Amarie, sina Hiskie, va-vrime Josie, sina Amonova, kralia židovskoga.

2. Ja hoću vse iz zemlie v'zeti, govori gospodin.

3. Ja hoću ljudi i živinu, ptice nebeske i ribe morske v'zeti, zajedno zmutńom i nepravadnoga, pače hoću ljude iz zemlie iskoreniti, govori gospodin.

4. Ja hoću raširiti ruku moju nad Judu i nad vse, ki u Jerusolimu bivaju. Tako hoću ostanke Baalove izkoreniti i k tomu ime Kamarim i redovnikov iz ovoga mista;

5. I one, ki na krovih nebesko mnoštvo mole; ki jim se mole ter se još kunu gospodinom i ravno pri Malhu;

Kamarim, to jest, koji htihu boli biti, nego ini priprosti popi i redovnici.

I Malhom biše idol sinov Amonovih.

Digitized by Google

6. I onih, ki se od gospodina odmeću i ki za gospodina ništar ne mare i za-ń ne pitaju.

7. Budite tihi pred gospodinom, gospodinom, jer dan gospodań jest blizu, jer gospodin jest jedno posvetilišće pripravil i svoje goste na *ń*e pozval.

8. I va dne posvetilišća hoću ja pohoditi poglavice i kralievu ditcu i vse one, ki tuje svite nose.

9. I hoću takoje v ono vrime pohoditi onih, ki priko praga skaču, ki svoih gospodarov kuću pune z robljeniem i hinbom.

10. V ono vrime, govori gospodin, hoće se velik vapai dvignuti od ribnih vrat i jedno jaukanie od drugih vrat i veliko tugovanie na vrhih.

11. Jaučite vi, ki u malinu bivate, jer vas trgovski puk izginu i vsi oni, ki pinezi kupe, izkoreńeni jesu.

12. V ono vrime hoću ja Jerusolim z laternami objiskati i hoću pohoditi ljude, ki na smradu leže i govore u svojem srcu: gospodin ne će ni zla ni dobra učiniti.

13. *Ń*ih blago ima plin biti i ńih kuće pustošom. Oni hote kuće zidati a ne v' ńih bivati; oni hote vinograde saditi i niednoga vina iž ńih piti.

14. Jer gospodań veliki dan jest blizu, blizu je i hrlo hiti, kad vapai od dne gospodńega se razglasi, tada hote onda moći (*recte:* moćni) gorko plakati.

15. Jer ta dan jest dan gńiva, dan tuge i teškoće, dan vitra i zle godine, dan tmine i škurine, dan oblaki i magle;

16. Dan trublie i trumbite suprot tvrdim varošem i visokim gradom.

17. Ja hoću ljudem teškoću učiniti, da budu okolo klatili se kako slipci; zato da su suprot gospodinu sagrišili. Ńih krv ima prolita biti kako prah i ńih telo, kako blato.

18. Ńih srebro i zlato je ne će moći oteti va-dne srda gospodńega, nego vsa zemlia ima ogńem g*ń*iva ńegova biti požgana, jer se hote iznevarice skončati sa vsimi, ki u zemli bivaju.

Kap. II.

Prorok opomina puk Judin k pokori, navišćuje Filistinom, Moabitom, Arapom i Asirianom *ń*ih priduću kaštigu i da hote takoje pogane gospodina moliti i skroz evanjelie k *ń*ega kralievstvu doiti.

1. Kupite se i hodte simo, vi neželni puci,

2. Prvo nego osujenie izaide, da kako plive za dne odletite, prvo nego gospodań gńiv*n*i dan na vas navali, prvo nego dan srda gospodńega na vas navali.

3. Išćite gospodina vsi vi nevolni u zemli, ki držite pravdu ńegovu, išćite pravicu, išćite umilenie, da se morete va-dne srda gospodńega sakriti.

4. Jer Gasi jest zapušćenoi biti i Askalonu pustu, Asdod ima o poludne prognan biti i Akaron biti iskoreńen.

5. Gore onim voinikom, ki kon mora bivaju; gospodńa rič hoće vrh vas doiti, ti Kanaan, Philistinska zemlio; ja te ho- Philistini.
ću pogubiti, da veće nigdor v tebi stanoval ne bude.

6. Kon mora doli imaju vse pastirske kuće i pastiri biti.

7. I ondi ima del ostankom Judine kuće dopasti, da ondi pasu. U večer se hote v kućah Askalonovih ložiti, kad je jur opet gospodin pohodi i ńih sužanstvo obrati.

8. Ja sam sramoćenie Moabovo i kletvu Moab.
sinov Amonovih čul, s kim su oni puk Ammon.
moi sramotili i na ńih kraini hvalili se.

Digitized by Google

9. Zato kako v' istinu živem, govori gospodin Sabaot, bog Izraelski, Moab ima biti kako Sodoma i sinove Ammonovi kako Gomora, pače kako koprivišće i solna jama i vikovična pustoša. Ostanak puga moga ima je robiti i oni, ki su od puka moga ostali, imaju je posesti.

10. To jim se hoće zgoditi radi oholie ńihove, da su gospodina Sabaota puk sramotili i hvalili se.

11. Strašan hoće gospodin nad ńimi biti, jer hoće vse idole na zemli pomrsiti i imaju ga moliti vsi otoci meju pogani, vsak na svojem mistu.

12. I vi Arapini imate takoje mečem mojim ubieni biti.

13. I on hoće ruku svoju nad polunoć prostreti i Asura umoriti. I Ninivu hoće tašću i suhu učiniti, kako pustošu,

Asur. Ninive.

Esaia 13.

14. Da vnutri budu ložišća vsim zvirom meju pogani, i ždrali i ježi hote bivati na ńihovih turnih, hote na oblokih peti i kavrani na gredah, jer cedrene daske hote biti odrte.

15 To je veseli varoš, ki tako neskrbno živiše i reče u svojem srcu: ja jesam i niedan veće. Kako si tako opušćen, da i zviri v ńem bivaju! I gdo mimo grede, zvižje na-ń i pleska rukami nad ńim.

Kap. III.

Suprot nepokori i neposluhu vsih redov u Judi od kralievstva Isukrstova i od pozvania poganov.

Varoš, to jest, sam Jerusolim. Jer kadi godi se rič božja naiveće prodikuje, ondi je naiveće zamalo držana i porugana.

1. Gore smradnomu, gnusnomu varošu.

2. On ne će poslušati ni dati se kaštigati, on ne će na gospodina ufati ni držati se boga svoga.

3. Ńih poglavice jesu meju ńimi mrmńući lavi i sudci ńih vuci u večer, ki ništar ne ostavlaju do zjutra.

4. Ńih proroci jesu tašćinci i špotlivci, ńih redovnici oskvrnuju svetińu i tumače zakon hinbeno.

5. Ali gospodin, ki jest meju ńimi, uči pravo i ne čini zla niednoga. On čini vsako jutro svoje pravde očito učiti i ne prestaje; a zali ljudi ne te se učiti sramovati.

6. Zato hoću ja ove ljudi zatrti, ńih gradove opustiti i ńih ulice tako izprazniti, da nigdor po ńih ne bude hoditi; ńih varoši imaju razoreni biti, da nigdor veće v' ńih ne bude stanoval.

7. Ja ti poručih, da se mene imaš bojati i da se daš kaštigati, tako ne će biti ńih prebivališće razvalieno i ništar onoga doiti, čim je hoću pohoditi. Ali oni su nadstoini ka vsakoi lotriji.

8. Zato, govori gospodin, vam je mene takoje čekati, dokle se spravim, kad bude toga vrime, kad se budem pravdal i pogane spravim i kralievstva skupim, da izlijem na ńe srd moi, pače vas srd gniva moga, jer vas svit ima ogńem gniva moga požgan biti.

9. Onda hoću pukom inačije činiti prodikati s priaznivimi usti, da vsi imaju ime gospodńe zazivat i ńemu složno služiti.

Kralievstvo Isukrstovo. Jere. 7.

10. Hote mi oni, ki mi se mole, to je prognani, od onoga kraja vode u Moreju na dar donesti.

11. V ono vrime ne ćeš se veće sramovati tvoim žitkom, s kim si suprot meni sagrišil. Jer ja hoću ohole svete iz tebe v'zeti, da se nimaš već vzvišiti radi svete gore moje.

Ohole, to je, ki se hvale i zanašaju na tempal, ofre, otce i ina sveta dela, Rim. 9, a ne na samcu čistu milost božju.

12. Ja hoću v tebi ostaviti ubog, siromah puk, oni hote na gospodńe ime ufati.

13. Ostanki Izraela ne te niednoga zla činiti ni krivo govoriti i ne će se v' ńih ustih niedan hinbeni jazik naiti,

Digitized by Google

nego se imaju pasti i počivati prez vsakoga straha.

14. Vsklikni ti, hći Sionska, vapij, Izraele! Veseli se i budi radovna iz vsega srca, ti hći Jerusolimska.

15. Jer gospodin jest kaštigu tvoju tja odnel i odvratil nepriatele tvoje. Gospodin, krail Izraelski, *je* s tobom, da *ti* se veće ni tribi niedne nesriće bojati.

Obećanie i ukriplienie.

16. V ono vrime hoće se govoriti u Jerusolimu: ne boi se, i Sionu: ne dai rukam tvoim odnemoći.

17. Jer gospodin bog tvoi jest pri tebi, moćni spasitel. On se hoće nad tobom suveseliti i biti priazniv i prostiti tebi i hoće nad tobom vele vesel biti.

18. Oni, kij bihu skrozi zakone obnevolieni, hoću je odagnati, da ot tebe odaidu; koji zakoni ńih brime bihu, od kih prigovor imiahu.

19. Evo ja hoću onda stratiti vse one, ki te ražaljuju, i hoću hromomu pomoći i prognane skupiti i učiniti je hvalom i častjom po vsih zemliah, gdi se ńimi špotaju.

20. V ono vrime hoću vas simo vnutar dovesti i vas v ono vrime skupiti. Jer vas hoću učiniti na hvalu i čast meju vsimi puci na zemli, kad ja sužanstvo vaše obratim pred vašimi oči, govori gospodin.

Konac proroka Zephanie.

PREDGOVOR
VRH PROROKA AGGEA.

Aggea jest naiprvi prorok, ki je za Babilonsku uzu puku dan, skroz koga prorokovanie tempal i božja služba opet nasta. I k tomu nakon dva miseca bi mu dan Zaharia za tovariša, da v' ustih dvih svidokov riči božjoi veće stanovito se viruje. Jer puk biše vele u bezufanie pal, ima li tempal opet uzidan biti.

I mi držimo, da od ovoga proroka u Danielu na 9. jest rečeno, gdi govori od onoga vrimena, kad zapovid izaide, da ima Jerusolim opet uzidan biti, tja do poglavice Isukrsta *je* sedam nedil i šestdeset i dvi nedilie etc. Jer pre*m* da i po prvo od kralia Koresa zapovid biše izašla, da se ima u Jerusolimu na ńegov (kraliev) strošak tempal uzidati, ništar mańe bi zadržano i pačeno tja do Aggea i Zaharie vrimena, kad božja zapovid izaide po ńih prorokovanju. Tada grediše hrlo naprvo.

A on kara puk, da se nisu marili tempal i božju službu narediti, nego samo na ńih blago i kuće nastoino hlepihu. Zato takoje bihu mučeni z dragińom i škodom sada, vina, pšenice i vsakoga žita. Na eksempal, vsim nepravadnim, ki se božjom ričjom i službom ne haju i vsevdil listor u svoju vriću lakomo nastoje. Vsih tih tiče tekst, gdi govori: *ńih* vrića ima škulnasta biti.

Digitized by Google

Nahaja se takoje po vsih ištoriah, gdi ne te božje sluge hraniti ni pomoći rič ńegovu ohraniti, tu on čini ńih srćeno za se skrbiti i vsevdil grabiti. A do konca vrićn čini škulnastu i puhne va ńu, da se razpraši i razteče, da nigdor ne zna, kamo bi; i hotili bi zajedno jisti, ali oni ne mogu takoje ni jiliša naiti.

On prorokuje takoje od Isukrsta, u drugom kapitulu, da ima skoro doiti pokriplienie vsih poganov. S čim otaino kaže, da židovsko kralievstvo i zakon skončati se ima, i vsega svita kralievstvo razoreno i Isukrstu podložno biti, ča se je do sih dob izpunilo i tja do sudńega dne vsevdil se izgaja. Onda se hoće vse izpuniti.

PROROK AGGEA.

Kapitul prvi.

Opominanie, da se tempal brzo svršiti ima i da se dalie ne kasni. Nač se poglavica Serubabel, Jozua višni jerei i vas puk opet pripravi tempal zidati.

2 lito Daria Pred roistvom. Isukrstovim .451. lito. Serubabel. Jozua.

1. V drugom litu kralia Daria, u še-
stom misecu, prvi dan miseca, učińena
bi rič gospodńa po proroku Aggeu k
Serubabelu, sinu Sealtielovu, poglavici
Jude, i k Jozui, sinu Jozadaka, višńemu
jereju, i reče:

Kaštiga poruganja božjega.

2. Ovako govori gospodin Sabaot: ovi
puk govori: još ni prispilo vrime, da se
kuća gospodńa zidati ima.
3. I rič gospodńa bi učińena po pro-
roku Aggeu:
4. Ali vaše vrime jest jur prispilo, da
vi u pretińenih kućah bivate, a ova ku-
ća ima pusta stati.
5. No, ovako govori gospodin Sabaot:
gliedaite, kako vam gre.
6. Vi vnogo sijete a malo zbirate, vi
jiste a niste siti, vi pijete ter se još
ne opijete, vi se odivate ter se još ne
morete stepliti; i gdo pinezi zasluži, ta
je stavi va utlu mošńu.
7. Ovako govori gospodin Sabaot: glie-
daite, kako se ladate.
8. Idite na gore i donesite drv i zi-
daite ovu kuću, ta mi ima prieta biti i
hoću čast moju iskazati, govori go-
spodin.
9. Jer vi dobro čekate na vnogo, i
evo malo vam dopada. I prem da je
domu prnesete, zato je ja li razprašu-
jem. A zač to, govori gospodin Sabaot?
zato, da kuća moja tako pusta stoji i
vsak se k svojoi kući pašći.
10. Zato je nebo nad vami rosu zadr-
žalo i zemlia plod svoi.
11. I ja sam sušu dozval na zemlju i
na gore, na pšenicu, mast, ulje i na
vse ča iz zemlie ishaja, i na ljude i ži-
vinu i na vas teg ruk.
12. Tada posluša Serubabel, sin Seal-
tielov, i Jozua, sin Jozadakov, višńi je-
rei, i vas ostali puk tomu glasu gospodina
boga svoga i rićam proroka Aggea, ka-
ko jim ga gospodin bog ńihov poslal
biše; i puk se zboja pred gospodinom.
13. Tada reče Aggea, anjel gospodań,
ki biše posalastvo gospodńe k puku o- Anjel: posal ili predikator.
pravil: ja sam s vami, govori go-
spodin.
14. I gospodin probudi duh Seruba-
bela, sina Sealtielova, poglavice židov-
skoga, i duh Jozue, sina Jozadakova,
višńega jereja, i duh vsega ostaloga
puka, da doidoše i težahu nad kućom
gospodina Sabaota, boga svoga.

Digitized by Google

Kap. II.

Prorok kripi poglavice zajedno s pukom po zapovidi gospodina, da od zidanja ne prestannu i obita ńim pomoć. Od dike i slave drugoga templa, iz koga se crikav virujućih u kralievstvu Isukrstovu imaju razumiti.

1. Na dvadeset i četiri dni šestoga
2 lito Daria. miseca, u drugom litu kralia Daria,

Ukriplienie. 2. Na dvadeset i jedan dan sedmoga miseca, učińena bi rič gospodńa po proroku Aggeu i reče:

3. Reci k Serubabelu, sinu Sealtielovu, poglavici Jude, i k Jozui, sinu Jozadakovu, višńemu redovniku, i ostalomu puku i reci:

4. Gdo je meju vami ostal, ki je ovu kuću u ńe prvoi slavi vidil? i kako ju sada vidite? Ni li tako, da vam se ništar ne vidi.

5. A sada Serubabel budi srčen, govori gospodin, budi srčen Jozua, ti sinu Jozadaka, ti višńi jereje, budi srčen vas puk u zemli, govori gospodin, i težite, jer sam ja s vami, govori gospodin Sabaot.

6. Po riči, kad s vami zavez učinih, kad iz Jejupta izaidoste, ima duh moi meju vami ostati; ne boite se.

Obitovanie od Isukrsta. 7. Jer ovako govori gospodin Sabaot: još jest malo dotle, da ja nebom i zemliom, morem i kopnom ganuti hoću.

8. Pače vse pogane hoću ganuti. Tada ima priti ukripitel vsih poganov, i ja hoću ovu kuću slavom napuniti, govori gospodin Sabaot.

Ukripitel: to jest, Isukrst, ki ima vas svit ukripiti skroz odpušćenie grihov.

9. Jer moje je oboje, srebro i zlato, govori gospodin Sabaot.

10. Slava ove poslidńe kuće ima veća biti, nego je prva bila, govori gospodin Sabaot; i ja hoću mir dati na ovom mistu, govori gospodin Sabaot.

Mir dati, to jest, sriću i spasenie.

11. Na dvadeset i četiri dni devetoga miseca, u drugom litu Daria, bi učińena rič gospodńa k proroku Aggeu i reče:

12. Ovako govori gospodin Sabaot: upitai redovnike za zakon i reci:

13. Ako bi gdo sveto meso nosil u svoje halie krilu i taknul bi š ńim kruh, sočivo, vino, ulje ili kakovu inu piću: bi li takoje ona sveta postala? I redovnici odgovoriše i rekoše: ne.

Abo bi gdo: Sacra non sanctificant prophana, sed prophana polluunt sacra. Posvećena ne posvećuju nečista, a nečista onečiste posvećena.

14. Aggea reče: da ako bi se jedan onečišćen od taknute mrcine jednoga iz ovih dotaknul, bi li se ovo onečistilo? Redovnici odgovoriše i rekoše: onečistilo bi se.

15. Tada odgovori Aggea i reče: ravno tako jest ovi puk, i ovi ljudi takoje pred manom, govori gospodin; i vse dila ruk ńihovih i ča posvećuju, jest nečisto.

16. I sada gliedaite, kako ste se ladali, počamši od ovoga dne i prvo, ne budući još jedan kamik na drugi postavlien nad templom gospodńem;

17. Da kad gdo h kupu žita doide, ki imiaše dvadeset polovnikov imiti, jedva jih deset biše; ako doide h torkulu i mńaše pedeset spudi načrpati, jedva jih dvadeset biše.

18. Jer vas ja mučah sušom, sažganiem žita i tučom va vsem vašem tegu, i još se ne obratiste k meni, govori gospodin. Devtro. 28. Miha 6.

19. Zato imi*j*te sada pomńu, počamši od ovoga dne, i prvo, to jest, od dvadeset i četrtoga dne devetoga miseca tja do dne, kad se templu gospodinovu fundament postavi, imi*j*te pomńu;

20. Jer sime još u žitnici leži i još ne rodi*j* ni trs ni smokva, ni molgrań ni ulika; a od ovoga dne naprvo hoću ja blagoslov dati.

21. I drugoč bi učińena rič gospodńa

Digitized by Google

k Aggei, na dvadeset i četrti dan miseca, i reče:

22. Govori Serubabelu, poglavici Judi, i reci: ja hoću nebom ganuti,

23. I hoću prestole kralievstvi povratiti i moguća kralievstva poganska pomrsiti i hoću oboje, voze ž ńih końici podvrnuti, da se oba, końi vsadnik, obaliti imaju, jedan drugoga z mečem.

24. V ono vrime, govori gospodin Sabaot, hoću tebe Serubabel, ti sinu Sealtielov, slugu moga v'zeti, govori gospodin, i držati te kako pečatni prsten, jer sam te ja izabral, veli gospodin Sabaot.

Podvrnuti: ja hoću Persiane, ki svoi plod razčinaju, ča se je po velikom Aleksandru zgodilo.

Konac proroka Aggea.

PREDGOVOR
VRH PROROKA ZAHARIU.

Ovi prorok jest bil za Babilonskim sužanstvom i jest spored s drugom svojim Aggeom Jerusolim i tempal pomogal zidati i razštrkan puk opet skupiti, da se opet u zemli jedna vladava i red načini. I jest stanovito jedan izmeju naikripostnijh prorokov, jer on vnoga lipa i kripostna vidinja donaša i daje vnogo slatkih i priaznivih riči, da z ovim tužni i razštrkani puk kripi i tvrdi. Zidanie i vladavu začne, ča biše do onih dob vnoge i vsakojake suprotivšćine strpil, to čini on tja do petoga kapitula.

U petom kap. prorokuje pod vidiniem jednoga lista i kablića od krivih učiteliev, ki potle imijahu doiti v židovski puk, ki budu Isukrsta tajili, ko vidinje još i današńi dan židovom pristoji.

V šestom prorokuje od evanjelia Isukrstova i od duhovnoga templa, ki se po vsem svitu zidati ima, budući da ga židove taje i ne htihu imiti.

U VII. i VIII. dviže se jedno upitanie, na ko prorok odgovara, kripi i opomina je opet na zidanie i vladavu i tim zapira prorokovanie svoga vrimena od opet zidania.

U IX. začińe pridućе vrime i prorokuje naiprvo, u X. kap., kako ima veliki Aleksandar Tir, Sidon i Philistine obladati, da vas svit otvoren bude pridućemu evanjeliu Isukrstovu i pelia kralia Isukrsta u Jerusolim na oslu.

A u XI. prorokuje, da Isukrst ima od židov prodan biti za trideset srebrnikov, zato je hoće takoje ostaviti, da Jerusolim do konca razoren, a židove u bludu osliplieni i rastečeni imaju biti. I tako evanjelie i kralievstvo Isukrstovo meju pogane doiti, po muki Isukrstovoi, da on prvo kako pastir udren i apustoli kako ovce razagnani. Jer on imiaše prvo trpiti i tako u svoje gospostvo vniti.

U posledńem kap., gdi je Jerusolim razoril, dviže takoje gori Levitsko redovničtvo zajedno ž ńega stanom i spravom i blagdani, i govori, da hote vse duhovne službe općinske biti, da se š ńimi bogu služi, a ne veće listo u plemenu Levi, to *je*, ini redovnici, ini blagdani, ini ofri, ina božja služba ima doiti, ku takoje mogahu vršiti drugi narodi, pače i Jejupat i vsi pogani, to se govori stari testament do čista dvignuti i odneti.

Digitized by Google

PROROK ZAHARIA.

Kapitul prvi.

Opominanie, da po učinenoi kaštigi vrhu otce, budući u puku, opet se imaju k bogu obratiti, z obitovaniem kako hoće gospodin Judi opet milostiv biti i pogane, ki su Jerusolim opustili, takoje kaštigati hoće.

Pred roistvom Isukrstovim 451 lito.

1. Va osmom misecu drugoga lita kralia Daria učinena bi ova rič od gospodina k Zahariј, sinu Berehiјnu, sina Iddova, proroka, i reče:

2. Gospodin jest srdit bil na otce vaše.

3. I reci nim: Ovako govori gospodin Sabaot: obratite se k meni, govori gospodin Sabaot, tako se hoću i ja k vam obratiti, govori gospodin Sabaot.

4. Ne budite, kako otci vaši, kim prvi proroci prodikaše i rekoše: Ovako govori gospodin Sabaot: obratite se od vsih zalih putov i od vašega zaloga činenia; a oni ne poslušaše i ne hajahu se manom, govori gospodin.

5. Gdi su sada otci vaši i proroci? živu li još?

6. Ni li istina, da riči moje i pravde moje, ke ja po slugah mojih prorocih zapovidah, udriše otce vaše? da jim se je bilo obrnuti i reći: ravno kako biše gospodin Sabaot odlučil nam učiniti, kako mi živliahomo i činahomo, tako nam je i učinil.

7. Na dvadeset i četrti dan jedanadestoga miseca, ki jest misec Sebat, v drugom litu (kralia) Daria, bi učinena rič gospodna k Zahariј, sinu Berehiјnu, sina Iddova, proroka, i reče:

8. Ja vidih v noći, i evo jedan muž sidiše na črlienom konu i usta pod Mirti na planini i za nim bihu črlieni, plavi i bili koni.

9. I ja rekoh: moi gospodine, gdo su ovi? I anjel, ki s manom govoraše, reče mi: Ja ti hoću pokazati, gdo su ovi.

10. I on muž, ki usta pod mirti, odgovori i reče: ovi su, ke je gospodin izaslal zemlju pohoditi.

11. A oni odgovoriše anjelu gospodnemu, ki pod mirti stojahu, i rekoše: mi smo zemlju prošli, i evo vse zemlie tiho stoje.

12. Tada odgovori anjel gospodan i reče: gospodine Sabaote, dokle se ne-ć jur nad Jerusolimom smilovati i nad varoši židovskimi, na ke si srdit bil jur sedamdeset lit?

13. I gospodin odgovori anjelu, ki s manom govoraše, priaznive riči i kripostne riči;

14. I anjel, ki s manom govoraše, reče meni: Prodikui i reci: ovako govori gospodin Sabaot: ja sam vrlo nad Jerusolimom i Sionom ljubezniv;

15. A sam vele srdit na ohole pogane, jer ja bih istor malo srdit, a oni k pogibeli pomažu.

16. Zato, govori gospodin, ja se hoću opet k Jerusolimu obratiti z milosrdjem i moja kuća ima vnutri biti uzidana, govori gospodin Sabaot; i k tomu ima dilavna vrfca u Jerusolimu biti protegnuta.

17. I prodikui dalie i reci: Ovako govori gospodin Sabaot: mojim varošem ima opet dobro biti i gospodin hoće Sion opet kripiti i Jerusolim opet izabrati.

18. I ja dvignuh oči moji gori i vidih, i evo bihu ovdi četiri rogi.

19. I ja rekoh anjelu, ki s manom govoraše: gdo su ovi? On mi reče: to

Digitized by Google

su rogi, ki su Judu zajedno sa Izraelom i Jerusolimom razorili.

20. I gospodin mi pokaza četire kovače.

21. Tada rekoh ja: ča hote ovi činiti? on reče: roge, ki su Judu razorili, da ni nigdor glave svoje dvignuti mogal, ove iste prestrašiti, jesu ovi došli, da roge poganom odbiju, ki su rog suprot židovskoi zemli dvignuli, da ju razsiplju.

Kap. II.

Kako ima Jerusolim prez zidov biti prebivan i gospodin hoće ogńeni zid (to se od kralievstva Isukrstova razumi) okolo biti. Da ima Babilonia biti kaštigana i pogani h kralievstvu božjemu priti imaju.

1. I ja dvignuh gori oči moji i vidih, i evo muž jedan imiaše mirnu vrvcu u ruci,

2. I ja rekoh: kamo greš? a on mi reče, da premirim Jerusolim (i vidim), kako dug i širok ima biti.

3. I evo anjel, ki s manom govoraše, izaide, i drugi anjel izaide suprot ńemu,

4. I reče mu: teci i govori tomu ditću i reci: Jerusolim se hoće prebivati prez zida pred velikim mnoštvom liustva i živine, ko vnutri bude.

5. I ja hoću, govori gospodin, ogńeni zid okolo biti i hoću vnutri biti i slavno se vnutri izkazati.

6. Huj, huj, bižite iz zemlie polunoćne, govori gospodin; jer sam vas ja v četiri vitri nebeski razprašil, govori gospodin.

7. O Sione, ki bivaš pri hćeri Babilonskoi, biži.

8. Jer ovako govori gospodin Sabaot: on me je poslal k' poganom, ki su vas porobili, ńihova moć se jest skončala; gdo vas tiče, ta tiče zenicu oči ńegovih.

9. Jer evo ja hoću moju ruku vrhu ńih stresti, da budu plin onim, ki su ńim služili; da imate poznati, da me je gospodin Sabaot poslal.

10. Veseli se i budi radostna, ti hći Sionska, jer evo ja dohajam i hoću pri tebi bivati, govori gospodin. Ukriplienie.

11. I v ono vrime se imaju vnogi pogani k gospodinu pridružiti i biti puk moi, i ja hoću polak tebe stanovati, da imaš poznati, da me je gospodin Sabaot k tebi poslal.

12. I gospodin hoće Judu posesti za svoi dil u svetoi zemli i hoće Jerusolim opet izabrati.

13. Umlkni vsa plt pred gospodinom, jer se je spravil iz svetoga varoša svoga.

Kap. III.

Vidinje proroka od Josue višńega jereja, ča se ima od našega gospodina Isukrsta i ńegovoga svršena redovničtva stumačiti.

1. I meni bi pokazan višńi jerei Jozua, stojeći pred anjelom gospodńem; Jozua.
i Sothona staše mu na desnoi, da mu stoji suprot.

2. I gospodin reče Sothoni: gospodin te prokuni, ti Sothono, pače te klni gospodin, ki je Jerusolim izabral. Ni li ovo glavńa, ka je iz ogńa oteta?

3. I Jozua imiaše nečiste haline na sebi i staše pred anjelom.

4. Ki odgovori i reče onim, ki pred ńim stahu: odnamite od ńega nečisti pratež. I on mu reče: evo ja sam grihe tvoje od tebe odnel i odil sam te ogńenimi haliami.

5. I on reče: položite čist klobuk na glavu ńegovu. I oni položiše čist klobuk na ńegovu glavu i obukoše ga u svite i anjel gospodań ondi staše.

6. I anjel gospodńi posvidoči Josui i reče:

Digitized by Google

7. Ovako govori gospodin Sabaot: ako budeš mojim putem putoval, stražu moju čuval, tako imaš ladati kućom mojom i moje dvorove čuvati; i ja ti hoću dati od ovih, ki ovdi stoje, da te imaju voditi.

Ovdi stoje, to jesu anjeli, ki čuvaju i vode verne i dobre, navlastito redovnike i učitelie.

8. Poslušai ti, Josua, višńi jereju, ti i priateli tvoji, ki pred tobom bivaju, jer oni jesu listo čudo. Jer evo ja hoću slugu moga Zemaha činiti doiti.

9. Jer evo na onim samim kamenu, ki sam pred Josuu postavil, ima biti sedam oči. Ali evo ja ga hoću izsići, govori gospodin Sabaot, i hoću grihe one zemlie odneti na jedań dań.

10. V ono vrime, govori gospodin Sabaot, hoće jedań drugoga zivati pod trs i pod smokvena stabla.

Kap. IIII.

Jedno vidinje, v kom Serubabel kako slab i šibak biše suprot poganom držan. Zidanie templa, ko je začel, hoće svršiti i to se ima takoje od Isukrsta i ńegova kralievstva razumiti.

1. I anjel, ki s manom govoraše, opet doide i probudi me, kako kad se jedan iz sna probudi,

2. I reče meni: ča vidiš? Ja rekoh, ja vidim, i evo ondi staše jedan svitńak vas od zlata z jednom čašom zgora, na koi biše sedam kandelov i sedam lijov na jednom kandelom;

3. I dve ulike pri ńih, jedna na desno čašc, druga na livo.

4. I ja odgovorih i rekoh anjelu, ki sa mnom govoraše: moi gospodine, što je to?

Serubabel.

5. I anjel, ki s manom govoraše, odgovori i reče mi: ne znaš li, ča je ovo? A ja rekoh: ne, moi gospodine.

6. I on odgovori i reče mi: ovo je rič gospodńa od Serubabela: nima se z voiskom ili z moćom, nego z duhom mojim zgoditi, govori gospodin Sabaot.

7. Gdo si ti, ti velika gora, kojoi je biti pred Serubabelom ravnici? Da zato on ima navaliti prvi kamen, da se bude vapilo: dai bog sriću! dai bog sriću!

8. I rič učińena bi k meni od gospodina i reče:

9. Ruke Serubabelove jesu kuću ovu začele i ńega ruke ju imaju dosvršiti, da poznate da me je gospodin k vam poslal.

10. Jer gdo je, ki se ovimi malimi dni ruga, v kih se hoće pače veseliti i viditi olovnu miru v ruki Serubabelovoi, z onimi sedmimi, ki su gospodńe oči, ki vsu zemlju prohajaju.

11. I ja odgovorih i rekoh ńemu: ča su ove dve ulike, na desnoi i na livoi svitńaka?

12. I odgovorih drugoč i rekoh mu: ča su ove dvi vije ulične, ke stoje pri dvih zlatih usekalnikih zlatoga svitńaka, s kim se razlamlia zgora od zlatih svitńakov?

In ebreo: duae spicae.

13. I on reče k meni: ne znaš li, ča su? A ja rekoh: ne, moi gospodine.

14. I on reče: jesu dva ditića uliena, koji stoje pri vladavcu vse zemlie.

Kap. V.

Vidinie proroka od jednoga letećega lista, od jednoga kablića, olovne grude etc., ča se more od kriva nauka i krivih učiteli stumačiti.

List: to jesu ki pisma hinbeno naopak tumače i zvraćaju, i bogoljubna srca mute, a zale hvale i s ńimi se vuhle.

1. I opet dvignuh oči moji i vidih, i evo biše jedan leteći list.

2. I on mi reče: ča vidiš? a ja rekoh: ja vidim leteći list, ta jest dvadeset lakat dug i deset lakat širok.

3. I on mi reče: to je kletva, ka iz-

Digitized by Google

*h*aja vrh vsu zemlju; jer vsi tati budu z ovim listom dobri osujeni i vsi krivorotci budu po ovo*m* listu dobri osujeni.

4. Ali ja ga hoću iznesti, govori gospodin Sabaot, da ima doiti nad kuću tata i nad kuću onih, ki se mojim imenom krivo rote; i ima ostati u ńih kući i ima je požriti z*a*jedno ž ńih drivjem i kamenjem.

5. I anjel, ki s manom govoraše, izaide van i reče k meni: dvigni oči tvoji i pogliedai, ča ovo van ishaja?

6. I ja rekoh: ča je? a on reče: jedna Epha izhaja, i reče: ovo je ńih prilika po vsoi zemli.

Epha jest jedna pšenična mira.

7. I evo lećaše sto libric olova, i ondi biše jedna žena, ta sidiše u Ephi.

8. A on reče: ovo je nepravadni nauk, i vrže ju u Ephu i vrže grudu olova zgora na škulju.

9. I ja dvignuh oči moji i vidih, i evo dvi ženi izhajahu van i imijahu kreljuti, ke vitar gońaše; a bihu kreljuti kako ždralovi kreljuti, i nošahu Ephu meju nebom i zemliom.

10. I ja rekoh anjelu, ki sa mnom govoraše: kako ovi Ephu nose?

11. A on mi reče, da mu se kuća uzije u zemli Sinear*a* i pripravi, i ondi posajen bude na svoi pod.

Kap. VI.

Kazanie moći i kriposti božje, ku meju vsimi puci po svojoi voli duguje s pridanom prorokovaniem od Zemaha, to *je*, Isukrsta, kako stanovito on tempal gospoda*ń*, kako pravi krail i redovnik, zidati hoće. Jer se skroz Serubabela i Josuu v' ovom proroku znamenujućim i duhovnim načinom ima razumiti.

1. I ja opet dvigoh oči moji i vidih, i evo ondi bihu četiri vozi, ki izhajahu izmei dvih gor, a one gore bihu midene.

2. V naiprvom bihu črlieni końi, na drugom vozu bihu vrani końi;

3. Na tretom vozu bili końi, na četrtom vozu bihu pikasti moćni końi.

4. I ja odgovorih i rekoh anjelu, ki sa mnom govoraše: moi gospodine, gdo su ovi?

5. Anjel odgovori i reče mi: to su četiri vitri nebeski, ki izhajaju, da stupaju pred vladavcem vsih zemal.

6. Na kim vrani końi bihu, ti gredu suprot polunoći, a bili gredihu za ńimi, a pikasti gredihu suprot poludne.

7. Moćni gredihu i prohajahu, da vse zemlie proidu. I on reče: idite i proidite zemlju. I oni proidoše zemlju.

8. I on me zazva i govoraše sa mnom i reče: evo oni, ki gredu suprot polunoći, čine duh moi počivati u zemli suprot polunoći.

9. I rič gospodńa učińena bi k meni i reče:

10. Vazmi od sužńev, naime od Heldeja i od Tobie i Jedaje, i vrni se oni dan i poidi u Jesie, sina Zephanie, kuću, ki su iz Babilonie došli.

11. Ali vazmi srebro i zlato i kui krune i postavi je na glavu Josue, višńega jereja, sina Jozedakova,

12. I reci mu: ovako govori gospodin Sabaot: evo je muž jedan, ki se zove Zemah, jer pod ńim hoće rasti i on hoće zidati tempal gospodań.

Zemah: Isukrst. Zemah zove se mladika i je proročastvo jedno od Isukrsta, skrozi ko Josua i Zerubabel se razumi.

13. Pače on hoće zidati tempal gospodań i nositi diku i hoće siditi i gospodovati na svojem pristolu i hoće biti takoje redovnik na svojem pristolu i hoće biti mir meju pogani.

14. I krune imaju biti Helemu, Tobi*j*, Jedai i Henu, sinu Zephanie, na spomenutje u templu gospodńem.

Digitized by Google

15. I hote iz daleka priti, ki budu nad templom gospodńem zidali. Tada hoćete vi poznati, da me je gospodin Sabaot k vam poslal. I to se ima zgoditi, ako budete poslušali glas gospodina, boga vašega.

Kap. VII.

Ča je pravi post, kako se imaju dobra dila po zapovidi božjoi dilati ili nadiati se stanovite kaštige.

1. I zgodi se u četrtom litu kralia Daria, da bi učińena rič gospodńa k Zahari*j*, četrti dan devetoga miseca, ki se zove Kizleu;

2. Kad Sarezer i Regem-Melch, zajedno ž ńih ljudi, poslaše u Beth-El moliti se pred gospodinom,

3. I naručiše redovnikom, ki bihu okol kuće gospodina Sabaota, i prorokom: je li mi se još plakati u petom misecu i uzdržati se, kako sam to učinil jur nikoliko lit? Čisla 6.

4. I rič gospodina Sabaota učińena bi k meni i reče:

5. Govori vsemu puku u zemli i redovnikom i reci: kad vi pošćahote i žalovahote u peto*m* i sedmo*m* misecu, tih 70 lit vdilie, jeste li se vi meni postili?

6. A kada jidihote i piahote, niste li sami za se jili i pili?

7. Ni li to, ča čini gospodin prodikati po prvih prorocih, kad Jerusolim biše prebivan i imiaše vsega obilno zajedno ž ńih varoši okolo, i ljudi stanovahu suprot poludne i u dolinah?

8. I rič gospod*ń*a učińena bi Zahari*j* i reče:

9. Ovako govori gospodin Sabaot: sudite pravo i vsak izkaži bratu svomu dobrotu i milosrdje;

10. I ne činite krivice vdovicam, sirotam, tujim i ubozim, i ne misli niedan u svomu srcu niedno zlo suprot bratu svomu. Ishod. 22 Ezaia 1.

11. Ali ne htiše poslušati i obrnuše mi pleća i zagvozdiše uši svoji, da ne čujahu.

12. I učiniše svoje srce kako diamant, da ne čuju zakon i riči, ke gospodin Sabaot posla u duhu svojem po prvih prorocih. Česa radi veliki srd od gospodina Sabaota doide. Uzrok kaštige.

13. I tako se jest zgodilo: kako biše prodikano i oni ne poslušahu, takoje i ja takoje ne htiah uslišati, kad vapiahu, govori gospodin Sabaot.

14. Tako sam je ja razkropil meju vse pogane, ki je ne znaju, i zemla jest za ńimi pusta ostala, da nigdor po ńoi ne putuje ni biva, i jest plemenita zemlia pustińom učińena.

Kap. VIII.

Da hoće gospodin Jerusolim opet dvignuti, slavan učiniti i zidanie templa v miru činiti napridkovati, i hoće kući židovskoi dobro izkazati, kako se ima bogoljubno živiti i da množtvo poganov istinnoga boga, gospodina Sabaota, hoće još *z*azivati.

1. I rič gospod*ń*a uči*ń*ena bi k meni i reče: Ukriplienie i obitovanie, da ima Jerusolim opet sazidan biti.

2. Ovako govori gospodin Sabaot: ja sam nad Sionom britko bil žalostan i jesam u velikom srdu nad ńimi žalostan bil.

3. Ovako govori gospodin: ja se opet obraćam k' Sionu i hoću u Jerusolimu bivati, da se Jerusolim zval bude varoš istinne i gora gospodina Sabaota gora svetińe.

4. Ovako govori gospodin Sabaot: imaju ošće bivati va ulicah u Jeruso-

Digitized by Google

limu stari muži i žene, ki na šćapih hode od velike starosti;

5. I varošne ulice imaju biti pune dičice i divoičic, ki na nih ulicah igraju.

6. Ovako govori gospodin Sabaot: to joi se vidi nemoguće pred očima ovoga ostaloga puka u sadanie vrime, bi li zato imilo nemoguće biti pred mojima očima? govori gospodin Sabaot.

7. Ovako govori gospodin Sabaot: evo ja hoću puk moi odkupiti iz zemlie suprot istoku i iz zemlie suprot sunačnomu zapadu.

8. I hoću je simo dopeliati, da u Jerusolimu bivaju. I oni imaju biti puk moi i ja hoću biti nihov bog, u istini i pravdi.

9. Ovako govori gospodin Sabaot: utvrdite ruke vaše, vi ki čujete riči ove u sadašnie vrime iz ust prorokov vadne, kad je fundament postavlien kući gospodina Sabaota, da se tempal uzije.

10. Jer pred tim dnevom biše človičaski teg zaman, i zvirine teg ništar biše, i ne biše niednoga mira pred nevoliom onim, ki van i vnutar prohajahu, nego ja dopušćah vse ljudi hoditi, vsakoga suprot svomu bližnemu.

11. Ali sada ne ću, kako u prvo vrime, z ostanki ovoga puka dugovati, govori gospodin Sabaot;

12. Nego oni imaju biti sime mira. Trs ima plod svoi dati i zemlia svoim sadom uroditi i nebo ima svoju rosu dati i hoću to vse ostanku puka toga dopustiti uživati i posesti.

13. I zgoditi se ima, kako vi od kuće židovske i od kuće Izraelske kletva jeste meju pogani, tako vas hoću osloboditi, da blagoslov budete, listo se ne boite i utvrdite ruke vaše.

14. Ovako govori gospodin Sabaot: ravno kako ja mišliah vas mučiti, kad me rasrdiše otci vaši, govori gospodin Sabaot, i ne kajah se:

15. Tako sada opet mislim u sadašne dni dobro učiniti Jerusolimu i kući židovskoi, listo se ne boite.

16. A ovo je, ča vi imate činiti: govori jedan z drugim istinu i sudite pravo i redite mir u vratih vaših; Prava božja služba.

17. I niedan ne misli zla niednoga suprot bližnemu svomu u srcu svojem i ne ljubite krivu rotu; jer to vse ja nenavidim, govori gospodin.

18. I učinena bi rič gospodina Sabaota k meni i reče:

19. Ovako govori gospodin Sabaot: post četrtoga, petoga, sedmoga i desetoga miseca imaju kući židovskoi veselie i radost i veseli litni blagdani biti; listo ljubite istinu i mir.

20. Ovako govori gospodin Sabaot: hote doiti još vnogi puci i grajani vnogih gradov; Zvanie poganov.

21. I hote grajane od jednoga varoša k drugomu hoditi i govoriti: idimo moliti se pred gospodina i iskati gospodina Sabaota; mi hoćemo s vami poiti.

22. Tako hoće vnogo puka i poganov kupno doiti iskati gospodina Sabaota u Jerusolim moliti se pred gospodinom.

23. Ovako govori gospodin Sabaot: v ono vrime hoće deset muži vsakojačkoga jezika poganov jednoga židovskoga muža popasti za krilo i reći: mi hoćemo s vami poiti, jer mi čujemo, da je bog s vami.

Kap. IX.

Kako Siria, Tir, Sidon, Philistini i niki drugi puci imaju uhilieni i kaštigani biti. Od pokoja kralievstva Isukrstova i od pozvania poganov skroz evanjelie.

1. Ovo je brime, od koga gospodin govori vrh zemliu Hadrasku i vrh Da-

Digitized by Google

maska, na koga se ona zanaša, (jer gospodin gleda na vse liudi i na vse plemeni kuće Izraelske;)

Isai. 23. Ezch. 26. 2. I k tomu vrh Hemath, ka se jih tiče, vrh Tir i Sidon takoje, ki su vele mudri.

Tir. 3. Jer Tir tvrdine zida i kupi srebro kako pesak i zlato kako blato na putu.

4. A evo gospodin ga hoće pogubiti i hoće ńega moć, ku na moru ima, razbiti, da bude kako ka je ogńem požgana.

5. Kad Askalon to vidi, hoće se prestrašiti i Gazi hoće vele teško biti i k tomu Ekrom hoće žalostan biti, kad to vidi; jer hoće kralia Gaze pogubiti i u Askalonu ne će se stanovati.

Philistinska zemlia.

Isai. 15. Jere. 47. Eze. 25. 6. U Asdodu hote tuji bivati i ja hoću Philistinov diku zatrti.

7. I hoću ńih krv od ust ńihovih odneti i ńih mrzote od zub ńihovih; da i oni takoje imaju ostati bogu našemu, da budu poglavice u Judi i Ekronu, kako Jebusei.

8. I ja sam hoću okol moje kuće šator biti, da ne bude tribi stanja i simo ter tamo putovanja, da na ńe veće ne naskoči progoniteil; jer sam je jur pogliedal z moima očima.

Mat. 21. Isukrst. Psal. 27. 9. A ti, hći Sionska, vele se veseli i ti, hći Jerusolimska, vsklikni: evo krail tvoj grede k tebi, pravadni i pomoćnik, ubog, i jaha na oslu i na mladom zribetu oslice.

10. Jer ja hoću vozove odnesti od Ephraima i końe iz Jerusolima i boini luk ima razlomiti se. Jer on hoće mir učiniti meju pogani i ńega gospodstvo hoće biti od jednoga mora do drugoga i od vode do kraja svita.

11. Ti takoje skroz krv zaveza tvoga pušćaš šužńe tvoje iz jame, gdi ni nijedne vode.

12. Zato obratite se jur k tvrdini, vi ki na ufanje šužńev ležite; jer i danas hoću navistiti i tebi dvojicom platiti.

13. Jer sam ja Judu sebi napel za luk i Ephraima oružil i hoću sinove tvoje, Sione, probuditi nad tvoju dieu, Grčka zemlio, i postaviti te kako meč žigantov. Poslanje apustolov.

14. I gospodin se hoće nad ńimi ukazati i ńega strile hote izaiti kako blizk. Isai. 66.
I gospo(din), gospodin hoće trumbitom trubiti i stupati kako vitar od poludne.

15. Gospodin Sabaot je hoće braniti, da žeru i poda se obrnu s praćnim kamenjem, da piju i halavaju kako od vina, i piani budu kako nalivalnik i kako kraji oltara.

16. I gospodin, ńihov bog, hoće jim pomoći va vrime kako stadu puka svoga, jer se hote u ńegovoi zemli sveti kameni nasaditi.

17. Jer ča imaju dobra nad inimi, ča imaju lipa nad inimi? pšenicu ka mladiće i mast ki divoike goji.

Kap. X.

Prorok kaže po telesnom obitovanju, ko[o] *j*e u Isukrstu izpunieno, i priti polag toga kaštigati krive učenike.

1. Zato prosite sada od gospodina kasni dažd, tako hoće gospodin oblačno učiniti i dati vam dažja dosta ka vsemu sadu na poliu. Opominanje da se moli za daž evanjelia. Mat. 9.

2. Jer idoli govore vse tašćinu i ugańavci siju listo laži i govore neprudne sańe i ńih kripliente ništar ni*j*; zato oni budu (*recte:* blude), kako stado, i jesu odnemogli, ne imijući pastira.

3. Srd moi se je razliutil nad pastire, ja hoću jarce pohoditi. Jer gospodin Sabaot hoće stado svoje pohoditi, to jest, kuću Jude, i hoće je narediti kako oružan koń na boi. Jarci: to su redovnici i proroci meju pukom, koje Isukrst potle Farizeie imenuie.

Digitized by Google

4. Ugli, čavli, boini luki i progoniteli imaju vsi od ńih odaiti;

5. I zato li imaju biti kako žiganti, ki blato na putu tlače na boju, i imaju vojevati; jer gospodin hoće š ńimi biti, da końici osramoćeni budu.

6. I ja hoću kuću Judinu utvrditi i kuću Josephovu oteti i opet je usaditi, jer se ja na ńe smilujem. I imaju biti kako prvo bihu, dokle je ne bih izrinul; jer ja gospodin bog ńihov hoću je uslišati.

7. Ephraim ima biti kako žigant i ńih srdce ima veselo biti kako od vina; i k tomu je imaju viditi ńih dica i radovati se, da ńih srdce nad gospodinom veselo bude.

8. Ja hoću k ńim puhnuti i kupiti je, jer je hoću odkupiti; i imaju se umnožati, kako su se prvo množali.

9. I ja je hoću meju puke siati, da me budu spominali v dalekih zemliah; i imaju ž ńih dicom živiti i vrnuti se.

Ishod. 14.

10. Jer je hoću opet izpeliati iz Jejupske zemlie i zbirati je iz Asirije i dopeliati-e u zemliu Gileadsku i Libansku, da ih ne budu mogli naiti.

Nevolia: to se zove tesno more, kako oni skrozi črvlieno more proidoše. Jer skrozi takovo tesno more nam je vsim proiti.

11. I on hoće skroz nevolno more proiti i vali mora udriti, da vse dubočine vod posahnu. Tada ima ponižena biti dika u Asirij i šćap ima prestati u Jejuptu.

12. Ja je hoću utvrditi u gospodinu, da imaju živiti v ńega imenu, govori gospodin.

Kap. XI.

Prorokovanje od odvrženja židovskoga puka i razvalenja drugoga templa s kralievstvom zajedno i redovničtvom. I od trideset srebrnikov, za ke jest Isukrst izdan i prodan.

Liban jest Jerusolim, iz Libana uzidan i od Rimlianov razvalen.

1. Otvori vrata tvoja Libane, neka ogań požge cedre tvoje.

2. Jaučite, vi smrike, jer cedri padoše i slavno uzidańe jest razrušeno. Jaučite, vi ceri Basanovi, jer tvrdi gvozd jest obsičen.

3. Pastiri se čuju plačući, jer ńih slavno uzidanje jest razvaleno; mladi lavi čuju se rukajuć, jer dika Jordanova jest rasipana.

4. Ovako govori gospodin bog moj: čuvai kolne ovce.

5. Jer ńih gospodari je koliu i ne drže je za grih, prodaju je i govore: hvalen budi gospodin, ja sam jur bogat; ńih pastiri jim ne prašćaju.

6. Zato i ne ću veće prašćati domaćim u zemli, govori gospodin. I evo ja hoću liude pustiti, vsakoga v ruki svoga bližńega i v ruki kralia svoga, da oni zemliu razbiju i ne ću je oteti od ruk ńihovih.

7. Ja čuvah kolne ovce za voliu nevolnih ovac; i v'zeh k sebi dva šćapa, jednoga imenovah tih, drugoga imenovah jao, i čuvah ovce.

Ovce, ke su odlučene k zaklanju.

8. I u jednom misecu pogubih tri pastire, jer jih ja ne mogah imati, ni oni takoje mene.

9. I rekoh: ne ću vas čuvati; ča umre, to umri; ča crkne, to crkni; a ostali požeri vsaki svoga bližńega meso.

Evanjelie. Zakon.

10. I vazeh šćap moi tihi i razlomih ga, da zatarem zavez moi, ki bih sa vsimi puci učinil.

11. I bi zatren oni dan; i nevolne ovce, ke me se držahu, oćutiše, da bi rič gospodńa.

12. I ja jim rekoh: ako vam se rači, doneste simo, koliko ja valiam; ako ne, tako nehaite. I oni miriše, koliko ja valiah, trideset srebrnikov.

Mat. 27. Isukrst prodan za XXX srebrnikov

13. I gospodin reče meni: zavrzi je, da se lončaru dadu. Aj poglavita cina, kom sam ja od ńih procińen. I ja va-

Digitized by Google

zeh one trideset srebrnike i vrgoh je v kuću gospodńu, neka se lončaru dadu.

14. I razlomih drugi šćap moi, jao, da zatarem bratinstvo meju Judu i Izraelom.

15. I gospodin mi reče: vazmi opet k sebi spravu manena pastira.

16. Jer evo ja hoću pastire u zemli
Papinstvo. probuditi, ki što je crklo, ne pohode, ni ča je ubieno, ne išću, ni razbijeno
Eze. 34. ne liče, ni zdravo oskrbiti ne hote; a meso tustih hote žriti i ńih nohte razdriti.

17. O idolski pastiri, ki stado zapušćaju. Meč doidi na mišca ńih i na ńih desno oko; ńihova mišca hote posahnuti i ńih desno oko potamniti.

Kap. XII.

Da Izrael (razumij progonitele općine božje) kaštigan ima biti i pravadni va vsem prognanju obladati imaju.

1. Ovo je brime riči od gospodina vrh
Kriplenje suprot progananju crikve. Izraela, govori gospodin, ki nebo raztira i zemliu začińe i duh človičaski va ńem čini.

2. Evo ja hoću Jerusolim vrtoglavim peharom učiniti vsim pukom, ki okolo jesu; jer hoće i Judu platiti, kad Jerusolim podležen bude.

3. Ništar mańe hoću v ono vrime Jerusolim brimenim kamenom učiniti vsim pukom; vsi ki budu hotili onim putem proiti, hote se ob ńem obrizati, jer se hote vsi pogani na svitu suprot ńim skupiti.

4. V ono vrime, govori gospodin, hoću (*corr. pro:* hoche) vse końe splašiti i ńihovim końikom teško učiniti, a nad Jerusolimom hoću oči moje odtvorene držati i vse końe pukov slipotom mučiti.

5. I poglavice židovski hote govoriti u srdcu svojem: budite meni istor grajane Jerusolimski ukriplieni u gospodinu Sabaotu, bogu ńihovu.

6. V ono vrime hoću poglavice Jude učiniti ogńenom pećom v' drvih i požalom u slami, da je popale, na livo i na desno, vse puke povsuda okolo; i Jerusolim ima takoje dalie ostati na svojem mistu u Jerusolimu.

7. I gospodin hoće strihe Judine oteti kako nikada, da se visoko ne hvali kuća Davidova ni grajane Jerusolimski suprot Judi.

8. V ono vrime hoće gospodin obraniti grajane Jerusolimske i hoće se zgoditi, da ki meju ńimi nemoćan bude v ono vrime, bude kako David; i kuća Davidova hoće biti kako božja kuća, kako gospodńev anjel pred ńimi.

9. I v ono vrime hoću ja misliti vse pogane zatrti, ki su suprot Jerusolimu potegnuli.

10. A vrh kuću Davidovu i vrh grajane Jerusolimske hoću izliati duh milosti i molitve. Jer me hote pogledati, koga su proboli, i hote ga žalovati, kako se žaluje jedino dite, i za ńim tužiti se, kako se tuži za prvorojeno dite. Obladanje crikve u nie prognanju.

11. V ono vrime hoće biti velika tužba u Jerusolimu, kako biše pri Hadad-Rimonu na poliu Megidu.

12. I zemlia hoće žalovati vsako pleme po sebi: kolino kuće Davidove po sebi i ńih žene po sebi; pleme kuće Nathanove po sebi i ńih žene po sebi; Obećanje duha svetoga. Iohan. 19.

13. Pleme kuće Levi po sebi i ńih žene po sebi; pleme Simei po sebi i ńih žene po sebi.

14. Tako vsi ostali plemeni, vsaki po sebi, i ńih žene takoje po sebi.

Kap. XIII.

Od prošćenja grihov i zatarenja idolatrije. Od muke Isukrstove, razdilenja apustolov i

od križa, skroz ki vsi verni kako zlato se čiste i skušaiu.

1. V ono vrime hoće kuća Davidova i grajane Jerusolimski imiti slobodan očit vrutak suprot grihu i nečistoći.

Prošćenje grihov pod evanjeliem.

2. V ono vrime, govori gospodin Sabaot, hoću ja imena idolov zatrti iz zemlie, da se nimaju veće spominati i h tomu hoću takoje proroke i nečiste duhe iz zemlie goniti;

Isukrstovo kralievstvo.

3. Da ima ovo biti: kad gdo veće prorokuje, imaju otac i mati ńegova, ki su ga shranili, reći mu: ti nimaš živiti, jer krivo govoriš va imenu gospodńem, i hote tako otac i mati, ki su ga ohranili, probosti ga, kad bude prorokoval.

4. Jer v ono vrime ima se zgoditi, da proroci sramotno ostanu ž ńih vidinjem, kad od ńega prorokovali budu i nimaju veće kosmat plašć oditi, s kim hine;

5. Nego reći mu bude: ja nisam prorok, nego težak, jer sam liudem služil od moje mladosti.

6. Da ako mu se reče, kakove su to rane na rukah tvojih, hoće reći: tako sam izbijen u kući onih, ki me liube.

7. Meču, spravi se na pastira moga i nad muža, ki mi je naibližńi, govori gospodin Sebaot. Udri pastira, tako se hoće stado rasteći. Tada hoću ruku moju obrnuti k malim.

Prorokovanje od muke Isukrstove. Mat. 26. Marko 14.

8. I zgoditi se ima, v koi zemli, govori gospodin, jesu dva dila, ta ima biti zatrena i poginuti, a treti del ima vnutri ostati.

9. I hoću ta isti treti dil ogńem voditi i čistiti, kako se srebro čisti, i brisati, kako se zlato briše. Oni hote tada ime moje zazivati i ja je hoću uslišati; ja hoću reći: to je moj puk, a oni hote reći: gospodine, bože moi.

Kap. XIV.

Od velikoga dne gospodńeva i kralievstva Isukrstova, ko hoće skroz evanjelie po vsem svitu rašireno biti, pogane k bogu obratiti, i tako stari zakon skončati se hoće.

1. Evo prispiva gospodinu vrime, da se bude plin tvoi v tebi razdilival.

2. Jer ja hoću vsakojačke pogane kupiti na boi suprot Jerusolimu, i varoš hoće biti obladan, kuće oplińene, žene osramoćene; i polutak varoša svezan odpelian biti, i ostali puk ne će iz varoša zatren biti.

Prorokovanje od raspa Jerusolima.

3. A gospodin hoće izaiti i vojevati suprot onim istim poganom, ravno kako je običai vojevati va-vrime rata.

Duh s. hoće karati svit za grih, to hoće biti boj.

4. I ńega noge hote stati v ono vrime na gori uličnoi, ka jest pred Jerusolimom suprot istoku. I ulična gora hoće se na dva kusa razdiliti od istoka do zapada vele na daleko, da se jedan polutak gore suprot polunoći, a drugi suprot poludne nakloni.

5. I vi hoćete bižati od ove doline meju mojimi gorami, jer dolina meju gorami hoće blizu dosigati do Azala, i hoćete bižati, kako nikada bižahote pred potresom va vrime Usie, kralia židovskoga. Tada hoće doiti gospodin, bog moi, i vsi svetci š ńim.

6. V ono vrime ne će niedne svitlosti biti, nego zima i led,

7. I hoće biti jedan dan, ki je bogu znan, ni dan ni noć, i na večer hoće svitlo biti.

Evanjelie.

8. V ono vrime hote bistre vode iz Jerusolima izvirati, polovicu suprot moru istočnomu i druga polovica suprot naiskrainemu moru, i hoće v liti i v zimi trpiti.

9. I gospodin hoće biti krail nad vse zemlie. V ono vrime hoće biti listo

Digitized by Google

jedan gospodin i ńegovo ime jedno samo.

10. I bude se po vsoi zemli obhajalo kako po lovišću, od Gibee put od Rimona, suprot poludne u Jerusolimu. Jer ona hoće biti uzvišena i ostati na svojem mistu, od vrat Beniaminovih dari do mista prvih vrat, tja do skrainih vrat, i od turna Hananeelova tja do kralieva torkula.

11. I hoće se vnutri bivati i ne će veće biti prokletstva, jer Jerusolim hoće savsima siguro bivati.

Kaštiga silnikov i šeregov.

12. I evo hoće muka biti, s kom hoće gospodin mučiti vse puke, ki su suprot Jerusolimu voiskovali; ńih meso hoće strhnuti tako, da još budu na nogah stali, i ńih oči u škuliah strhnuti i jazik v ustih.

Kralievstvo Isukrstovo.

13. V ono vrime hoće gospodin meju ńimi veliku smutńu narediti, da jedan drugoga bude za ruku prijimal i svoju ruku na drugoga stavlial.

Kaštiga silnikov i heretikov.

14. Jer i Juda hoće suprot Jerusolimu vojevati, da se skupi blago vsih poganov ki su okolo, zlato, srebro, halin vnogo nesmirno.

15. I tada hoće ova muka navaliti na końe, mazge, kamele, tovare i vsakojačke zvire, ki su v onoi voiski, kako su i oni mučeni.

16. I vsi ostali meju vsimi pogani, ki suprot Jerusolimu poidoše, hote vsako lito simo dohajati moliti se kraliu gospodinu Sabaotu, i častiti blagdan prebivališća.

Isa. 5.

Naiveća i naigroznia muka biti poroblienu rići božje.

17. A koja obitel na zemli simo ne doide u Jerusolim moliti se kraliu, gospodinu Sabaotu, ne će na ńu dažjiti.

18. I da bi obitel Jejupćanov simo ne došla, tako ne će ni na ńe dažjiti. To hoće biti muka, s kom hoće gospodin mučiti vse pogane, ki ne dohode simo častiti blagdan prebivališća.

19. Jer to hoće biti grih Jejupćanov i vsih poganov, ki ne doidu simo držati blagdan prebivališća.

20. V ono vrime hoće końska sprava gospodinu sveta biti i hote biti kotli v kući gospodńoi ravno kako bacili pred oltarom.

U evanjeliu je vse čisto.

21. Jer vsi kotli u Jerusolimu i Judei hote biti gospodinu Sabaotu sveti, tako da vsi, ki hote ofrovati, hote doiti i vazeti-e i va ńih kuhati; i v ono vrime ne će niednoga Kananitera biti v kući gospodina Sabaota.

Konac proroka Zaharie.

PREDGOVOR
VRH PROROKA MALAHIE.

Ovoga Malahiu drže židove, da je Esdra bil, to mi tako pušćamo dobro biti, jer ne moremo ništar stanovita od ńega znati, razvi ovo, koliko se iz ńega prorokovanja izvaditi more, nij on dugo pred roistvom Isukrstovim i pače naiposlidńi prorok bil, jer on govori u 2. kap., da gospodin Isukrst skoro priti ima.

Digitized by Google

I jest vele poglavit prorok, ki ima lipa govorenja, od Isukrsta i evanjelia, ko on zove čisto posvetilišće po vsem svitu. Jer skroz evanjelie se milost božja slavi, ko jest pravi čisti hvalni ofar. Još prorokuje on od prišastja Ivana Krstitela, kako sam Isukrst Mat. 11. tumači i Ivana anjela svoga i Iliu zove, od česa Malahia piše.

Pravi, čisti hvalni ofar.

Ivan Krstitel.

Vrh toga britko takoje puk svoi kara, zato da ne davahu redovnikom ńih desetine i druge zavite, i ako ju prem davahu, tako ju davahu sa vsaku nevirnostju, kako nezdrave, nišćetne ovce, i ča sami ne mogahu, to imiaše ubozim popom i prodikačem dobro biti. Kako je običai, da gdi je prava rič božja i verni pripovidavci, tim je glad i nevoliu trpiti, a krivi učenici imaju vazda vsega obilno. Prem da i redovnici z ovim žrtvom takoje karani jesu, da ju uzimahu i posvećivahu. To čińaše predraga lakomia.

Vernim prodikačem je glad trpiti a krivi imaju vsega obilje.

A bog ovdi kaže, da nad tim veliku žalost ima, i zove ovu nevirnost i hudobiu prigovor, ki se ńemu samomu čini. Zato jim takoje priti, da je hoće ostaviti i vazeti pogane za svoi puk. Potom osobuino kara redovnike, da rič božju naopak zvraćahu i nevirno učahu i s tim vnoge zapelivahu i zlo uživahu svoi redovnički red, da ne kaštigahu onih, ki nišćetne stvari ofrovahu ili sice dobri ne bihu, nego je hvaliahu, da su dobri, listor da se ofrov i dari od ńih dobavliahu. Tako je lakomia i skrb trbuha vsevdile škodu činila riči i službi božjoi i vsevdile iz prodikačev licimire čini.

On je takoje kara, da ražalivahu i rugahu se svoimi ženami, s tim takoje ńih žrtve i božju službu onečistihu, jer v zakonu Moiseovu biše prepovidano bogu ofrati žalovna posvetilišća i oni, ki žalostni bihu, ne smiahu ofrati ni jisti od žrtve. Tomu bihu oni uzrok, ki svoje žene razdraživahu i razcvilivahu. I htihu se Abrahamovim eksemplom pomoći, ki svoju Agar izrene i ražali, ali on to ne učini iz objidi, ravno kako ju takoje iz objidi ne biše pozakonil.

PROROK MALAHIA.

Kapitul prvi.

Prorok kara nespoznanje puka, komu biše gospodin velike dobrote izkazal, a oni zajedno z redovnici, ki svomu prudu nastoje, tako nevirno s posvetilišći dugovahu, sa spominanjem da gospodin takoje od poganov spoznan, molien i čašćen ima biti.

Rodo. 25. Rim. 9. Oba. 1.

1. Ovo je brime, ko gospodin govori suprot Izraelu po Malahij.

2. Ja vas liubim, govori gospodin, a vi govorite: čim nas liubiš? Ni li Esav Jakovliev brat, govori gospodin? i još liubim Jakova,

3. A Esava nenavidim i jesam gore ńegove pustińom i ńegovo otačastvo drakunom s pustošom učinil.

4. I ako Edom reče: mi smo pokvareni, ali mi hoćemo pustošu opet uzidati, tako ovako govori gospodin Sabaot: ako budu zidali, tako hoću ja razvaliti i ima se zvati prokleta kraina i puk, na koga se gospodin srdi va-vike.

5. To imaju oči vaše viditi i hoćete reći: gospodin jest slavan u krainah Izraelskih.

6. Sin ima otca svoga poštovati i sluga gospodina svoga. Da ako sam ja otac, gdi-e čast moja? ako sam ja gospodin, gdi je strah moi? govori gospodin Sabaot vam redovnikom, ki se imenom mojim rugate. A vi govorite: u čem se rugamo imenom tvojim? Ishod. 20.

Digitized by Google

7. S tim da ofrujete na oltaru mojem nečist kruh. A vi govorite: u čem ti ofrujemo nečisto? S tim, da govorite: gospodinov stol jest oskvrńen.

8. I kad vi ča slipo ofrate, tako mu se ni zlim zvati; i kad ča kniasta ili betežna prikažete, velite: tomu se ni takoje ni zlim zvati. Prikaži ga tvomu poglavici, ako mu bude ugodan ili ako mu lice tvoje ugodno bude? govori gospodin Sabaot.

9. Zato molite boga, da nam bude milostiv, jer to se jest od vas zgodilo. Mniste li, da vas hoće v lice vaše pogledati? govori gospodin Sabaot.

10. Gdo je takoje meju vami, ki bi vrata jedna zatvoril? i vi takoje ne užižete niednoga ogńa okol oltara moga ostuń. Meni se vas ne rači, govori gospodin Sabaot, i jilišna žrtva iz ruk vaših ni mi ugodna.

Poganski ofri skroz evanjelie. 11. A od istoka sunca do zapada ima ime moje slavno biti meju pogani, posvuda se ima imenu momu kaditi i čista jilišna žrtva ofrovati. Jer ime moje ima slavno biti meju pogani, govori gospodin Sabaot.

12. A vi je oskvrnujete z ovim, da govorite: gospodinov stol jest nesvet i ńegova žrtva pogrjena zajedno ž ńega pićom.

13. I vi govorite: evo ni ino nego trud, i mećete je na vitar, govori gospodin Sabaot. I vi ofrujete, ča je porobl eno, kńasto i betežno, i ofrujete jilišnu žrtvu. Imiaše li mi to drago biti od ruk vaših? govori gospodin.

Rim. 15. 14. Proklet budi on hinac, ki ima u svojemu stadu samca i kad se zaveća, prikaže gospodinu nišćetno, jer sam ja veliki krail, govori gospodin Sabaot, i ime moje jest strašno meju pogani.

Kap. II.

Kako se imaju redovnici svojoi kaštigi nadiati, ako ńihov imijući zakon i božju zapovid ne ispune i da se takoje puk pred poganskimi ženami čuva i svoje nima pogrditi.

1. I sada vam redovnikom ova zapovid pristoji.

2. Ako ju ne budete poslušali i v srce vaše ne primete, da ime moje častite, govori gospodin Sabaot, tako hoću ja kletvu meju vas poslati i prokleti vaš blagoslov, pače ga hoću prokleti, budući da vi ne ćete srčno pristati.

3. Evo vas hoću psovati zajedno sa simenom, i blato vaših blagdanov v obraz vam metati i ima se vas držati.

4. Onda hoćete poznati, da sam ja ovu zapovid k vam poslal, da bude moj zavez z Levi, govori gospodin Sabaot.

5. Jer moi zavez bi š ńim od života i od mira, i ja mu dah strah, da me Redovnički red.
se bojaše i bojaše se imena mojega.

6. Zakon istinne biše va ustih ńego- Dev. 17.
vih i ne bi niedna nepravadnost v ńega ustnah našasta. On pred manom mirovno i počteno živliaše i obrati vnoge od grihov.

7. Jer ustna redovnika imaju nauk ohraniti, da se iz ńega ust zakon išće, jer on je anjel gospodina Sabaota.

8. A vi ste van iz puta stupili i vnoge v zakonu mutite i jeste zavez Levi razlomili, govori gospodin Sabaot.

9. Zato sam vas takoje učinil, da ste pošpotani i nevridni pred vsim pukom, pokle pute moje ne držite i gledate kipa človičaskoga u zakonu.

10. Ili nimamo vsi mi*j* jednoga otca? i ni li nas jedan bog stvoril? da zač se mi jedan z drugim špotamo i proklińamo zavez z otci našimi učińen?

11. Jer Juda špotlivce*m* posta i va

Digitized by Google

Izraelu i Jerusolimu gode se mrzote. Jer Juda oskvrńuje svetińu gospodńu, ku on ljubi, i dunia se s tujega boga hćerom.

12. Ali gospodin hoće onoga, ki to čini, zatrti iz prebivališća Jakovlieva, meštra i diaka, spored z onim, ki gospodinu Sabaotu jilišne žrtve nosi.

13. Veće činite takoje ovo, da pred oltarom gospodinovim jest istor plač, jaukanje i uzdihanje, da veće ne mogu jilišne žrtve pogledati ni ča ugodna iz ruk vaših prieti.

14. I tako vi govorite, a zač? Zato da je gospodin tebe i ženu tvoju, kom se ti rugaš, izgoil od mladosti tvoje, prem da jest družbenica tvoja i žena zaveza tvoga.

Jedini Abraham, od koga su vsi židove.

15. Tako ne čini jedini on, a biše velikoga duha. Da ča učini on jedin? on iskaše sime od boga (obećano). Zato čuvaite se pred duhom vašim i nigdor se ne rugai ženom svoje mladosti.

16. A gdo joi je nepriatel, ta ju ostavi, govori gospodin, bog Izraelski, i dai joi jedno odilo objidi od svoih halin, govori gospodin Sebaot. Zato čuvaite se pred duhom vašim i ne špotaite se ńim.

17. Vi zlovolite gospodina z vašim govorenjem. Ovako velite vi: čim ga zlovolimo? S tim da govorite: ki zlo čini, ta je gospodinu drag i onih ga je želia, a gdi-e oni bog, ki bi ga kaštigal?

Kap. III.

Od prišastja Isukrstova i od ńegova preteka, od odnetja ili pomrsenja Levitskoga redovničtva i kako hoće evanjelie pokoru i prošćenie grihov učiti. Puk ima desetinu i ofre virno ovršivati. Od razluka bogabojećih i nepravadnih.

1. Evo ja hoću anjela moga poslati, ki ima pred manom put pripraviti i skoro hoće doiti gospodin k templu svomu, koga vi išćete; i anjel zaveta, koga vi želiete. Evo on dohaja, govori gospodin Sabaot.

Ivan Krstitel. Mat. 11. Mar. 1.

2. A gdo hoće moći dan prišastja ńegova ustrpiti? i gdo hoće obstati, kad se on prikaže? jer on jest kako ogań zlatara i kako sapun stuparov.

3. On hoće siditi i topiti i srebro čistiti, on hoće sinove Levi čistiti i bistriti, kako zlato i srebro. Tada hoće gospodin jilišne žrtve nositi u pravici;

4. I gosp(odinu) hoće biti ugodan jilišni ofar Jude i Jerusolima, kako nikada pred vnogimi liti.

5. I ja hoću k vam doiti i kaštigati vas, i hoću biti brz svidok suprot čarnikom, preliubodevcem i krivorotcem, i suprot onim ki silu i krivicu težakom čine, vdovicam i sirotam, i tuje pogńetaju i ne boje se mene, govori gospodin Sabaot.

6. Jer sam ja gospodin ki ne laže, i vi, sinove Jakovlievi, nimate savsima poginuti.

7. Vi ste od vrimena otac vaših vsevdil odstupili od zapovidi mojih i niste je držali. Zato obratite se jur k meni, tako se hoću i ja k vama obratiti, govori gospodin Sabaot. A vi govorite: u čem se imamo obratiti?

Opominanje k pokori.

8. Pravo li-e, da človik boga hini, kako vi mene hinite? A vi govorite: čim te hinimo? nad desetinami i prvinami.

Hiniti: vi dajete Levitom i redovnikom naigore ili savsima nistar.

9. Zato jeste takoje prokleti, da vam vse pod rukami gine, jer vi me vsi zajedno hinite.

10. Ali prnesite cele desetine u moju žitnicu, da bude u kući mojoi pića; i skusite me va tom, govori gospodin Sabaot, ako vam nebeske obloke ne

Digitized by Google

otvorim i doli prosiplem obilnost blagoslova.

Poźiravac: vse ča žitu more škoditi.

11. I ja hoću za vas požiravca psovati, da vam sada na poliu nima kvariti i da trs na ńivi neplodan ne bude, govori gospodin Sebaot;

12. Da vas vsi pogani budu blažene slavili, jer vi imate biti vridna zemlia, govori gospodin Sebaot.

13. Vi žestoko suprot meni govorite, govori gospodin. Ovako velite: ča govorimo suprot tebi?

14. Zato da vi govorite: zaman jest, da se bogu služi, i ča prudi, da mi zapovid ńega držimo i težak žitak pred gospodinom Sabaotom trpimo?

15. Zato častimo mi špotlivce, jer nepravadni se umnažaju, oni skušaju boga i vse im se srićno zgaja.

16. A bogabojeći se meju sobom kripe ovako: gospodin ćuti i čuje i jest pred ńim list od spominanja popisan za onih, ki se gospodina boje i spominaju se na ime ńegovo.

17. Oni imaju, govori gospodin Sabaot, on dan, ki ja hoću učiniti, vlaščina moja biti i ja jim hoću ugajati kako muž sinu svomu ugaja, ki mu služi.

18. I vi imate suprot tomu opet viditi, kakov jest razluk meju pravadnim i nepravadnim i meju onim ki bogu služi i ki mu ne služi.

Kap. IIII.

Kaštiga vrh nepravadne i slava bogabojećih nad strašnom dnevom gospodńem i služba Isukrstova preteka.

1. Jer evo prispiva jedan dan, ki ima goriti kako peć. Tada hote vsi špotlivci i nepravadni slama biti, i pridući dan je hoće važgati, govori gospodin Sabaot, i ne će im ni korena ni vije ostaviti. Kralievstvo Isukrstovo.

2. A vam, ki se imena moga boite, ima sunce pravice izaiti i spasenje meju ńega kreliuti, i vi imate van i vnutar prohajati i pomagati se, kako pitani telci.

3. Vi hoćete nepravadne potlačiti, jer oni imaju popel biti pod nogami vašimi, oni dan ki hoću ja učiniti, govori gospodin Sabaot.

4. Spomenite se na zakon Moiseov, sluge moga, komu sam zapovidal na gori Orebu vrh vsega Izraela s pravdami i zapovidami zajedno. Ishod. 20.

5. Evo ja vam hoću poslati proroka Iliu, prvo nego doide veliki i strašni dan gospodań. Math. 11. Mar. 1. Luka 1.

6. On ima srce otac k sinom obratiti i srce sinov k ńihovim otcem, da ne doidem i zemliu s prokletstvom ne udrim.

Proroka Malahie i vsih prorokov konac.

Digitized by Google

INDEX.

	Pag.
Praefatio in omnes prophetas . .	1—5
Praefatio in prophetam Isaiam . .	6—8
Prophetia Isaiae	9—70
Praefatio in prophetam Jeremiam .	71—72
Prophetia Jeremiae	72—140
Lamentationes Jeremiae	140—145
Praefatio in prophetam Ezechielem	146—151
Prophetia Ezechielis	151—211
Praefatio in prophetam Danielem .	211—221
Explicatio prophetiae Danielis cap. XII a d. Martino Luthero . .	221—234
Prophetia Danielis	235—253
Praefatio in prophetam Hoseam .	253—254
Prophetia Hoseae	254—264
Praefatio in prophetam Ioel . . .	264
Prophetia Ioel	265—268
Praefatio in prophetam Amos . .	268—269
Prophetia Amos	269—276
Praefatio in prophetam Obadiam .	276—277
Prophetia Obadiae	277—278
Praefatio in prophetam Ionam . .	278—279
Prophetia Ionae	279—281
Praefatio in prophetam Micham .	281
Prophetia Michae	281—287
Praefatio in prophetam Nahum . .	287
Prophetia Nahum	288—290
Praefatio in prophetam Habacuc .	290—291
Prophetia Habacuc	291—293
Praefatio in prophetam Zephaniam	294
Prophetia Zephaniae	294—297
Praefatio in prophetam Haggaeum	297—298
Prophetia Haggaei	298—300
Praefatio in prophetam Zachariam	300
Prophetia Zachariae	301—311
Praefatio in prophetam Malachiam	311—312
Prophetia Malachiae	312—315

Corrigenda: *In Isaiae capite VII v. 1. 17 et VIII. 4 pro* Siriatski, Siriatskoga *lege* Siriački, Siriačkoga. *In Danielis cap. III v. 27 pro* mogoše *lege* mogaše; *cap. VII v. 9 pro* ńegovo sidilo *lege* ńega sidilo; *cap. VIII v. 12 pro* udari *lege* udri. *In Hoseae cap. I v. 1 et Amos c. I v. 1 pro* Joasa *lege* Ioasa. *Denique in praefatione Amos lin. 8 pro* sam *lege* saam.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google